Nordiske Folks

Overtroe, Guder, Fabler og Helte

INDTIL FRODE 7 TIDER

i Bogstav–Orden

af

Jacob Bærent Møinichen.

Litteratus.

Non Samnis, non Poeni; non Hispaniæ, Galliæve; ne Parchi sæpius admonuere, qvippe regno Arsacis scior est Germanorum libettas.

Tac.

Kiøbenhavn, 1800

Trykt paa Boghandler P. M. Liunges Forlag

hos Sebastian Popp.

———————

Hans

Kongelige Høihed

Kronprinds Friderich

helliges dette Verk

i dybeste Underdanighed

---

af

Forfatteren

Forerindring.

Den Grændse jeg har foresat mig ved dette Værk er Frode 7 Regiering, da Fablerne blive mindre hyppige, og Historien mere klar. Over dette Maal skulde jeg gjort mig skyldig i en Vidtløftighed, jeg desuden behøver Tilgivelse for ved at indslekke nogle

ikke Danske store Helte, men med Danmarks Handeler alt for meget sammenbundne til at udelades, som ARTHUR, FINGAL og flere. Ligesaa lidet har jeg kundet forbigaae nogle senere men desto navnkundigere af ofte omtalte, som REGNER LODBROK o. a. Dog haaber jeg, at denne Undtagelse, saa sparsom brugt vil finde Undskyldning, og jeg ønsker det.

En absolut Nødvendighed har det været mig, at lægge en fastsat Kongerække til Grund. Fabelen og Historien forliges vel, naar den sidste kuns tiener til Grund for den første, og uden den sidstes Hielp, vilde det samtlige blevet et Chaos, som jeg ikke troer nogen skulde ønske. Efter min Meening bliver fablens Grændse, saa vidt de ældre virkelig have troet, alt uden for bliver kuns ravgal Historie, som ingen kan attraae eller ønske giort almindelig. Jeg skulde meget forseet mig mod vor store Landsmand *SUHM*, og jeg ikke havde nyttet hans af alle rigtigste paa saa faste Grundvolde med mere end een Menneskealders Flid og Læsning opførte Bygning, og jeg har giort Brug af den overalt. Saa meget lettere og med des større Frimod tør jeg bekiende, at jeg paa nogle Stæder har afveget fra denne store Mand. Overbeviisning staaer ikke i vor Magt, men i Grundenes som skulde overbevise os; og nogle enkelte Afvigelser fra en Autor, jeg har laant saa meget af, og skylder saa meget, som har sat sig selv et Minde for Aarhundrede og hvis Roes stedse vil trodse en utaknemmelig glemsom

Efterverden, skulde ligesaa lidet betage Mandens Verk noget af dets billige Hæder, som om Drengene efter vor *NORDAL BRUUN*s Udtryk trampede paa Heltenes Grave. Med Undseelse bekiender jeg disse Afvigelser, at de ikke skulde tilregnes mig som Feiltagelser, og med skaansom Godhed ønsker jeg dem driftet, om de i Tiden befindes urigtige.

Grundene for disse ere her upassende. Rummet tillader dem ikke heller. Forbeholdende mig dem til beleiligere Tid og Sted nøies jeg med at benævne nogle af de vigtigste Afvigelser:

Jeg har megen Tilbøielighed til at antage Finnerne for et af Skandinaviens Urfolk, og dersom *LAGERBRING*s Hypothers kunde stadfæstes, skulde jeg være fuldkommen overbeviist. Den Thor som dyrkedes i Norge, har jeg ikke antaget for Asa Thor, og om Odinerne troer jeg ligesaa lidet, at den mellemste er kommen til Skandinavien, som at den sidste er kommen længere fra end Landene ved Østersøen. SVARLAMI (SIGURLAMI) har jeg antaget for en Søn af DEN SAXISKE ODIN. I KONG ARHTURs Historie har jeg for en Deel fulgt *RAPIN TOYRA*s. Heller ikke veed jeg Aarsagen, hvorfor UTHER PENDRAGON skal være den samme som AURELIUS AMBRESIUS. Over Froderne er jeg ikke vis, men jeg veed intet bedre, og kan ikke heller vide det. FRODERNE og ERIKKERNE ere derfor gandske tagne af ham.

Nogle gamle Ord, der i vore

Tider skulde mere være Europæiske end Danske, have været mig saa tienlige til at udtrykke, hvad jeg ønskede, saa jeg uagtet jeg gierne tilstaaer deres Ubrugelighed, alligevel har vovet at synde paa Naade. Dog for ikke at underkaste mig samme Kritik, som den hædrede Dannemand, der forbedrede det Danske Sprog, saa Dansken selv ei kiendte det igien, følger her en Fortegnelse over en Deel.

AARSÆL, en under hvis Regiering er gode Aaringer.

ARVEØL, Begravelses Gilde.

BANE Død, Endeligt.

BOD, Mandebod til Frænder eller andre for et Mord.

BRYNIE, Pantser.

DRAUGE, Gienfærd, Spøgelse.

FOSTBRØDRELAG, fast broderligt Venskab, hvorved man tillige forbandt sig at hævne hinandens Død.

FREDSÆL, fredelig.

GRAVØL, Begravelses–Gilde.

HAM, en paatagen Skikkelse.

HØIGDER, begravet, lagt i en Høi.

JOMFRUEBUR, en Bygning til Jomfruers og Prindsessers Bevogtelse mod Vold.

ØDE, Skiebne.

SAA, et Aag at bære i.

STRANDHUG, Røverie paa Strandbredene.

VENNESÆL, venskabelig, nedladende.

VIKING og **VIKINGSFÆRD,** Søerøverie.
VESTERVIKING, Søerøverie i Vesterhavet.

I øvrigt overbeviist om Mangel paa Hielpemidler og muelige Feil ved mit Arbeide, ønsker jeg samme anseet med Velvillighed, og vil Læsernes Overbærelse blive mig en umiskiendelig Opmuntring for Fremtiden.

Møinichen.

A.

AAGE,
see Ebbe!

ADILS,
en mægtig, urolig og stridbar Herre, regierede OSTGOTHLAND, foruroligede stedse sine Naboer, og var stedse seierrig. Især var han vant at gaae alleene bevæbnet ud paa Eventyr. Paa et Tog til SLESVIG dræbde han DEN DANSKE KONG VERMUNDs berømte STATHOLDER FROVIN, og uagtet han ved et

gientaget Overfald blev overvundet af dennes Sønner KETO og VIG, som VERMUND havde sat i Faderens Sted, brystede han sig dog bestandig af dette Mord. Endelig besluttede FROVINS SØNNER at hevne deres Fader. Dog ADILS var for mægtig til at angribe ham med aabenbar Krig. De begave sig da eene let bevæbnede til Østergothland, og skiulede sig i en Skov, som ADILS ofte gik eene omkring i. Der mødte de ham, og gave sig ud for Slesvigere, der for et Drab havde forladt deres Fødeland. ADILS spurgde dem om FROVIN, og hvorledes han var omkommet. De svarede: i et Slag. Men nu kunde ADILS ikke holde sig længer, brystede sig af at være hans Banemand, og spurgde, om FROVIN havde efterladt sig Børn; thi af dem ventede han en haard Dyst. Derefter skiltes de ad; men efter nogen Tid mødte de atter ADILS bevæbnede i samme Skov, sagde: at de nu var kommen for at hevne deres Faders Drab, især, da han pralede saa meget deraf, og udfordrede ham at stride med sig. ADILS vilde gierne skaane dem, bad dem betænke sig og bød dem Bod, men forgieves. Derefter tilbød han sig, at stride med begge paa eengang; men ogsaa dette vare de fore ærgjerrige til, og ADILS maatte slaaes med KETO allene. Ham vilde ADILS endnu skaane,

holdt det for en Skam at stride mod een allene, der var ham saa lidet voksen, gik forsvarsviis til Verks, gav kun svage Hug, og tilbød ham atter at tage Broderen til Hjelp. Da dette og forkastedes, angreb ADILS ham for Alvor, og uagtet KETO kløvede hans Hjelm, gik saa stærkt løs paa ham, at KETO sank i Knæerne. Da VIG saae ham i Fare, overvandt Broderkjerlighed Ærens Lov, saa han sprang til, og fældede ADILS. Derefter afhuggede de hans Hoved, og førde Kroppen paa en Hest til neste Landsbye, hvor de tillige udspredde, at FROVINS SØNNER nu havde hevnet deres Faders Drab. Han kaldes og ATISLE!

ADILS, eller **ATISLE,**

en Søn af Kong OTTAR VENDILKRAGE, regierede i Upsal; han var riig, mægtig og seierrig, og særdeles Elsker af prægtige Heste. Dog var han lidet gavmild, men holdt dog mange Kæmper, og brugte til sin Magtes Forstørrelse alle muelige Midler. Eengang plyndrede han i SAXEN, og bortførte derfra en deilig Pige YRSA, en Datter af DEN SAXISKE PRINDSESSE ALOF og DEN DANSKE KONGE HELGE, som havde taget ALOF paa et af sine Toge med vold. Denne Piges Yndigheder

fortryllede ham saaledes, at han ægtede hende. Dog samme Lyksalighed varede kun kort. Hendes Fader DEN DANSKE KONG HELGE kom med en mægtig Hær til SVERRIG, forjog ADILS, førte blandt andet Bytte YRSA hjem med sig, og avlede med hende den bekjendte ROLF KRAKE. Dog, da hun af sin Moder fik at vilde, at HELGE var hendes Fader, skammede hun sig over sin Blodskam, og drog tilbage igien til ADILS. Denne forvoldte noget efter hendes Faders Død, og efter den Tid kastede hun et uforsonligt Had paa ham, som aldrig ophørde, uagtet hun stedse forblev hos ham. Efter HELGEs Død krævede ADILS Skat af de Danske, havde som den unge ROLFs Stedfader meget at bestille i Danmark, og satte ham en Formynder i REREK, en Søn af DEN ANGLISKE KONGE BØKI, som for sin Grumhed og Gierrighed blev kaldet RAKKE eller HUND, hvoraf den Fabel er kommen, at ADILS satte en Hund over Danmark. Han førte og mange Kostbarheder, især den prægtige RING SVIAGRIIS med sig derfra. Siden efter krigede KONG ADILS mod DEN NORSKE KONGE ALI paa Opland, og dræbte ham i et Slag paa den tilfrosne Væner Søe. KONG ROLFs Kæmper, som han i den Krig havde til Hjelp, hiemsendte han derefter af Gierrighed uden at betale dem

den belovede Belønning, og giorde sig derved baade dem og deres Konge fiendsk. *See Rolf!* ADILS var desuagtet prægtig, og til sin Sikkerhed underholdt 12 raske Kæmper ved sit Hof. Disse søgde YRSA for at skade ham at bringe i Ugunst, og fra Hoffet; men hvor meget han end elskede hende, saae han dog mere efter sin egen Sikkerhed. Ved denne Tid var i Sverrig en riig BONDE SVIPUR, som havde omvexlet sin Ungdoms ustadige Liv, slaaer sig fra Verden, eensom boesat i Skoven syslede med Agerbrug, og nød sine forhvervede Rigdomme. Hans Søn SVIPDAGER kiededes af det eensomme Liv hos Faderen, og kom til ADILS HOF, som modtog ham meget naadig. Især skienkede YRSA ham sin hele Yndest, for at lokke ham som uerfaren paa sin Side. Som sædvanligt opvakde Kongens og Dronningens Gunst ham mange Misundere, og de øvrige Kiemper udfordrede ham til Strid, om han vilde være i deres Tal. Med ADILS tilladelse nedlagde han og fire af dem i Kamp, men fortørnede og derved Kongen. Dog lagde Dronningen sig derimellem, og fik det saaledes afgiort, at SVIPDAGER allene blev ved Hoffet, og de øvrige Bersærker forjagedes. De vilde vel hevne sig, og giorde Ufred i Landet, men bleve tilbagedrevne af SVIPDAGER. Noget efter kom de igien. SVIPDAGER drog

atter mod dem, og ADILS selv kom til Striden med Folk, dog uden at hielpe SVIPDAGER, saa han i Krigen nær var bleven slagen, om ikke hans Brødre BEIGADER og HVITSERK havde hiulpet af Faren. Han kom da vel til Hoffet igien, og blev pleiet og lægt af YRSA, men jo mere hans Hengivenhed for hende tog til, jo mere kiølnedes den for Kongen, saa han endelig med sine Brødre tog Afsked og begav sig til KONG ROLF i Danmark. Dette var just YRSAs Hensigt. Da hun havde faaet sin Mands Kæmper bort, æggede hun sin Stedsøn ROLF at komme til Sverrig. Han kom og for at fordre de af ADILS bortførte Skatte. Hans Følge bestod kun af hundrede Mænd og sine Kæmper; SVIPDAGER anførte hele Toget, thi ROLF vilde være ukiendt. YRSA gav ham der den bekiendte VIGGO eller VOGGO til Opvartning *(See Viggo)*, og gav ham desuden ADILS bedste Kostbarheder tilligemed RINGEN SVIAGRIS; men herover kom ROLF i stor Fare. ADILS eftersatte ham, og han reddede sig kun ved at strøe paa FØRRISVOLD de erholdte Skatte, tilligemed Ringen, hvorved han forførde den gierrige ADILS til at staae af Hesten, og slap af Faren *(see Rolf)*.

ADILS blev holdt for en stor Troldmand, var meget overtroisk, hengiven til DEN

OTHINISKE GUDSTIENESTE, og ofrede jevnlig til Guderne. Han holdtes for sin Tids bedste Rytter, og holdt meget prægtige Heste, af hvilke han forærede en, som kaldtes RAVN, og havde tilhørt DEN NORSKE KONGE ALI, til KONG GODSGIEST PAA HALOGOLAND, som ved den tilsatte Livet. Denne smukke Konst, som ADILS var saa stolt af, kostede ham og tilsidst Livet. Han sirede eengang et prægtigt TISARBLOT eller Gude–Offer, og reed efter de Tiders Skik omkring i Templet eller DISARSALEN paa sin Hest SLØNGER. Da snublede Hesten med ham. Han slog Hovedet itu mod en Steen, saa Hjernen faldt ud, og det blev denne virkelige store Mands Bane.

ÆGER,

en Søn af KONG FORNIOTUR I JOTUNHEIM, Broder til KAR og LOGE, kaldtes og HLER og HLER–ÆGIR, var en mægtig Kæmpe, forlod sit Fødeland, og boesatte sig med en Deel Joter paa en Øe i Kattegat, som endnu efter ham kaldtes HLESSØE (HLERSØE), har og ventelig forhvervet sig et anseeligt Herredømme i Danmark, hvilket kan sees af hans Handeler med DEN JYDSKE KONGE SNIO *(see Snio og Røth!)*. Han blev

og ventelig efter en gammel Gud af samme Navn, anseet og dyrket som en Gud. I hans Tid kom ODIN med sine ASER ind i Norden. Det store Rye om disse fremmede Giester, bevægede ÆGER at giøre en Reise til Asgaard, at besøge Aserne og indhente Efterretning om dem. Disse underrettede i Forveien om hans Komme og Ærende, grebe begjerlig Leiligheden at sætte sig i Anseelse, satte sig i deres Høisæder, modtoge ham med af den af dem indførte i vor Norden endnu ubekjendte Pragt, og bevertede ham med den herligste Miød. Om Aftenen, da de havde sat sig til at drikke, lod ODIN indbære Sværdene, som oplysede hele Drikkesalen, saa man ingen anden Lysning behøvede, Veggene vare behængte med glimrende Skiolde, og Drik herskede i Overflod. VELTALENHEDS OG POESIENS GUD BRAGA sattes ved Siden af den fremmede og holdte ham ved Selskab. Ved denne Leilighed forefaldt da en Samtale, som et en Deel af Edda. Æger, efterat have stillet sin Nysgerrighed, tog Afsked fra Asgaard, og ved Afreisen indbød Guderne til Gienbesøg hos sig om 3 Maaneder. De lovede ham at komme, og forærede ham til dette Giestebud en Kiedel, som THOR havde taget fra JETTEN HYMIR. Til bestemte Tid indfandt sig og hos ham ODIN, NIORD, FREIR, TYR, BRAGA,

VIDAR, LOKE og af ASYRIERNE FRIGGE, FREYA, GEFION, SKADA, IDUNA og SIF, samt BYGVIR eller BEYGVIR og hans Kone BEYLA, som begge vare i FREYRs Tieneste. ÆGIR viiste dem den samme prægtige Giestfriehed, som han selv havde nydt hos Aserne, og lod under Maaltiden indbære saa meget Guld, hvorpaa han var meget riig, at det oplyste Salen lige saa godt som Sværdene i Valhal. Miød, Øl og alt fornødent ved dette Giestebud fremkom ved sig selv, og man levede i stor Glæde, da LOKE giorde Ende derpaa. Af Misundelse over den Berømmelse, man laae paa ÆGERs 2 Tienere ELLDAR og FINNAFEINGUR, samt fordi BRAGA vilde udelukke ham af Gudernes Drikkelag, blev han uforskammet, giorde Klammerie med af alle tilstædeværende Guder, ja forgreb sig endog saavidt mod Stedets hellighed, at han dræbte FINNAFEINGUR, spaaede ÆGER, at han aldrig skulde komme til at giøre sligt et Giestebud mere, og ønskede at Huset og alle hans Eiendomme maatte gaae op i Ild og brænde paa hans Ryg; saa at Thor endelig maatte jage ham paa Dør, og skal dette have bidraget især til Lokes senere Ulykke. Tilsidst forløbe Guderne ham vel tilfreds, og giorde Forbund med ham. ÆGER var i stor Anseelse i

Danmark endog før ODINs Ankomst, og dyrkedes som HAVETS GUD, ventelig efter en gammel Guddom af samme Navn. Han troedes at optage alle skibbrudne Folk, og tillagdes Herredømmet over Vinden og Havet, som kun ved Guld lod sig berolige, og derfor kaldtes GULD–ÆGERS ILD. Han var gift med HAVGUDINDEN RAN, og havde med hende ni Døttre, som bleve Storme, Strømme og Bølger og hvilke sidste især efter ham kaldtes ÆGERS DØTTRE og HLÆS MÆER. Han kaldtes og GYMIR.

AGANDECCA,

en Søster af VESTGOTHERNES KONGE STARNO, og Søster til SVARAN. Hendes Fader lovede hende til sin Død Fiende, DEN CALEDONISKE KONGE FINGAL I MORVEN, for at forraske ham. Til denne hende bestemte Brudgom fattede hun mod Faderens Hensigt Kierlighed, og derfor dræbte Faderen hende selv, da han opdagede hendes Lidenskab.

AGNAR I,

see GEIRAND!

AGNAR II,

en Søn af DEN SKAANSKE KONGE INGEL, en mægtig Kæmpe og berømt Kriger. Han beilede til LEIREKONGEN ROLF KRAKEs Søster RUTA, men Partiet anstod ikke Kongen, og han lovede sin Søster til den af sine Kæmper, der vilde stride mod AGNAR II. Den bekiendte BIARKE eller BODVAR var den eneste, som turde vove sig i denne Kamp. Ved Stridens Begyndelse trættedes de længe, hvo der skulde give det første Hug. Endelig blev dette Fortrin tilsaaet AGNAR, fordi han var af Konge Æt. Han hug da med sit SVÆRD HITHING til BIARKE saa stærke, at det gik giennem Hielmen, og saarede Hovedet, men brast i det samme itu. Da satte BIARKE Foden mod en Stub, og gav AGNAR saa vældig et Hug, at det gik giennem hans venstre Side, og afhug hans høire Been. AGNAR lænede sig da paa sin Albue, og som de Tiders uforfærdede Krigere døde leende, hvilket heltemæssige Endeligt meget blev roset.

AGNAR,

en Søn af DEN DANSKE KONGE ROE, regierede i LOLLAND, var stor, stærk og en mægtig Stridsmand. Han lod sig vise det Sted, hvor den ondskabsfulde HROKUR havde kastet hans Faders prægtige

Ring i Havet *(See Hrokur!)*, og gik derpaa selv ud at hente den op, skiønt Vandet var meget dybt. To Gange mislykkedes Forsøget, men han lod sig ikke afskrække, og bragte den tredie Gang lykkelig op.

AGNI,

en Søn af KONG DAG, regierede i UPSAL, blev en mægtig og navnkundig Stridshelt, bekrigede Finnernes KONGE FROSTE, nedlagde ham med en stor Mængde af hans Folk, giorde stort Bytte, og bortførte hans SØN LOGA og DATTER SKIALF. Da han fra Toget kom til STOKKESUND, slog han sine Telte op i en da der værende Skov. Her ægtede han SKIALF, og tillod hende efter Begiæring at giøre Gravøl over hendes Fader. Mange anseelige Folk indfandt sig til samme, og der herskede efter Sædvane megen Drik. Kongen havde om Halsen et prægtigt Guldsmykke, som KONG VISBUR havde eiet. Da han nu betynget af Vinen vilde gaae til Sengs, bad SKIALF ham forsvare det vel, hvorfore han og bandt det tæt om Halsen, før han lagde sig til Roe. Teltet var slaaet op til et tykt Træe, som skulde skygge for Solens Hede. Dette benyttede SKIALF til sin forehavende Hevn; thi, da han sov, tog hun en Snøre, bandt den

til Guldsmykket, lod sine Tienere rive Teltet om, kaste Snøren over en Green og tridse ham op. Da hun saaledes havde faaet ham hængt og sin Fader hevnet, flyede hun med sine Folk til Skibs, og roede bort. Hans Legeme blev brændt Vesten for STOKKESUND paa et Sted, som efter ham kaldtes AGNESIDE.

AKE THOR,

see Thor III!

ALANER,

et meget mægtigt FOLK VED TANAIS, holdtes for de samme som de i Norden bekiendte ASER.

ALDEIGEBORG,

et Sted i GARDARIKE ved det nu værende ALT LADOGA, var et *Jarldømme,* og menes at have været Havnen for HOLMGAARD.

ALDO,

En Helt fra MORVEN i KONG FINGALs Tieneste, forelskede sig i en Dansk KONGE ERRAGONs Kone, den deilige LORMA, drog til SIELLAND,

landede ved LUMARS BUGT, og bortførte hende. Den opbragte Konges ubillige Fordringer til FINGAL for dette Rov, bragte det til en Krig mellem dem, hvori baade ERRAGON og ALDO satte Livet til.

ALF,

KONGE i ALFHEIM I NORGE, havde en Datter ALFHILDE, som blev bortført af den FØRSTE STERKODDER, STORVERKs Søn. hvorledes dette efter ALFs Begiering blev hevnet af THOR, *see Sterkodder!*

ALFADER,

de gamles evige og øverste Guddom, ALLE TINGS SKABER, Opholder og Bestyrer, maaskee den eneste, som de ret fornuftige og oplyste troede. Han skal for alle Tings Skabelse have opholdt sig hos HRIMTHUSSERNE. Man tillagde ham HIMLENS, JORDENS OG MENNESKENES SKABELSE, og at have givet de sidste en fornuftig og udødelig Siel. Ligeledes frembragte han NIFLHEIM, MUSPELSHEIM OG SURTUR (MØRKET), og af en Draabe af smeltede Iisbierge det guddommelige MENNESKE

AURGELME, hvorfra siden kom Gudernes Slægt. ALFADER allene var almægtig og udødelig. De andre Guder ansaaes som ham underordnede. Han skulde, naar de andre ved RAGNAROKE, eller alle Tings almindelige Ødelæggelse omkom, overleve denne frygtelige Tidspunkt, og derefter sanke alle gode og lyksalige Mennesker til sig. VYNGOLF og GIMLE vare de to fortryllende Steder, hvor de skulde leve hos ham i evig Glæde. For denne Guddom udgav ODIN sig, kaldes derfor med hans Navn og forvexles stedse med ham. I ASGAARD havde han tolv Navne: ALFADER, HERIAN, HNIKAR, HNIKUDER, FIOLNER, ONE, OSKE, BIFLID, VIDRER, SVIDRER, SVIDER og JALK.

ALFER,

et Slags Halvguder eller Aander, vare to Slags: HVIDE ALFER boede i ALFHEIM eller i den TREDIE HIMMEL VIDBLAENN eller AUNDIANGR, som skulde ved blive, naar den øvrige Verden ødelagdes. Dette ALFHEIM saae ei langt fra URDAR BRYND, ved ASKETRÆET YDRASIL, som Guderne holdte Dom under. Disse ALFER vare gode og hvidere end Solen. De andre vare onde (*Dδck Alfer*),

boede i SVARTALFHEIM, vare sortere end Beeg, og boede inde i Jorden; men konstige vare de, saa at SVARTALFHEIM var det Land, Guderne bestilde deres konstige Arbeider fra. De nedstammede alle fra KONG ALF, ODINS BRODER. De hvide vare meget smukke, og de sorte de afskyeligste Skabninger næst RISERNE. De sorte forveksledes meget ofte med DVERGENE, og kunde døe. De hvide derimod skulde opleve RAGNAROKR. Man tillagte dem Dyrkelse, man offrede og tilbad dem. Endog nogle have givet dem Plads i GIMLE.

ALFHEIM,

en Plads i HIMLEN mod SYNDEN i den tredie Himmel, som kaldtes VIDBLAENN eller AUNDLANGR, var Opholdssted for DE HVIDE ALFER. I senere Tider betegnedes herved Landet BAHUSLEHN indtil GOTHELV. Endnu et andet meget nordlig beliggende ALFHEIM nævnes i *Hervarar Saga*.

ALFHILD,

en Datter af KONG ALF den gamle paa ALFHEIM, *see den første Sterkodder!*

ALFHILD,

gift med den Norske KONGE HIORVARD, og ved ham Moder til HEDIN.

ALFRUN,

see Ale!

ALFSBANE,

see Regnar Lodbrok!

ALFUR,

Broder til den MELLEMSTE ODIN. Førte med sin Broder en Sværm ASER og TYRKER ind i Landet, og bebyggede dets østre Deel, som efter ham kaldtes ALFHEIM. Han holdtes for Stamfader til alle ALFER og NATTE–SPØGELSER.

ALI,

en Søn af LEIREKONGEN FRIDLEV DEN SNARE, og meget elsket af Faderen, som efterat have mistet sin ældre Søn, gik til NORNERNES TEMPEL, for efter de Tiders Overtroe at spørge deres Orakel om sin Søns ALIs Skiebne. Efter giorte Løfter fandt han tre NYMFER siddende paa Stole. Den første af dem tilsagde Alt

en deilig Skabning og Yndest hos Folk, den anden gav ham Gavmildhed, men herover blev den tredie fortrydelig og tildelede ham Karrighed, hvoraf han og siden blev kaldet DEN KARRIGE. Han regierede efter sin Fader med sin BRODER FRODE 4 I LEIRE, havde sin Part i SKAANE og HALLAND, var ærebegierlig og krigersk. Strax i sit tolvte Aar drog han ud paa Søerøverie, og blev meget snart saa navnkundig, at man tillagde ham det Navn HIIN FRÆKNE. Han var tillige stærk og hurtig, og havde et saa bister Aasyn, at det skrækkede endog de meest uforsagte. Da han havde hørt, at GUNNAR JARL fra THELEMARK med sin Søn GRIM laae paa Røverie i EIDASKOV, drog han derhen i en let Rustning, som han havde faaet af sin Fader, med sin Hest og Hund for at opsøge Røverne, hvis Spor han kunde kiende i den dybe Snee, satte med sin Hest over en strid rindende Aa, og fandt paa den anden Side deres Bolig omgiven af store Moradser og stærke Forskandsninger. Ogsaa disse satte han over, reed til Stalden, drev der deres Heste ud, og farte sin egen ind. GUNNARs Træl TOKE skieldede og slog til ham, men ALI holdende det for en Skam, at bære Vaaben paa en Træl, bød kun af med Skioldet, greb endelig fat paa ham, knusede og kastede ham ind af Dørren. Baade GUNNAR og

GRIM angrede ham de hver fra sin Side. Han saarede dem vel dødelig, men dog fortsatte de Striden, og opmuntrede hverandre for at faae deres Fiende med til Odin. Endelig dræbde ALI den ene, og hans troe Hund den anden. I denne Strid fik han sit første Saar, som han lægede ve at lade sin Hund slikke det. GUNNARs og GRIMs Legemer ophængte han i en høi Gallie, og førte alle deres Rigdomme med sig derfra. Da en NORSK KONGE THORER derefter feidede paa DANMARK, begav han sig med en eneste Krigsmand i Qvindeklæder til THORERS HOF — Selv var han klædt som en gammel Mand, og gav sig ud for at have været STAADERKONGE hos KONG FRIDLEV, og at være bleven jagtet paa Døren af hans Søn ALI. DE HAVDE DERES SVÆRDE SKIULEDE I TRÆE STAVER. THORERs Hofmænd spottede ham, faldt af Skiemt paa Knæe, kaldte ham Konge, og gave ham Haand som for at sværge ham Troeskab. Han tog dem da ved deres Ord, greb sit Sværd, og gik løs paa THORER, hvis fleste Folk dog forbleve ham troe, og angrebe ALI. Der blev da en stor Strid, hvori THORER faldt tilligemed LIDTUR, som før sin Død gav ALI Øgenavn af HIIN FRÆKNE, men tillige svaaede: at han skulde eengang falde ved Forræderrie af sine egne Folk.

Herefter udnævntes han til SØEKONGE, og skal han paa sine Toge have overvundet 70 Søekonger, og blev derved saa navnkundig, at unge tappre Mænd strømmede til ham fra alle Kandter, blandt andre den berømte MELLEMSTE STERKODDER, som han især til sin største Skade skienkede sin hele Yndest — Ved denne Tid regierede i SVERRIG KONG AUN eller ANI DEN GAMLE. Ali paastod hans Rige som Arv efter sin FARBRODER HALVDAN, jagede ham til VESTERGOTHLAND, og besteg UPSALA THRONE. I denne Krig skal han have viist den Tapperhed at stride een Dag mod een, den anden med to, den tredie mod tre, og saa videre liggende hver Dag een til, indtil elleve, som han alle dræbde. Derefter slog han sig til Roe, og overlod STERKODDER til sin BRODER FRODE, som siden af Frygt for hans Mage begik den sorteste Utaknemmelighed, og forbandt sig med den fordrevne KONG AUN for at dræbe sin egen BRODER ALI. Til at fuldbyrde Mordet underkiøbde man den berømte STERKODDER, som forblindet af Guldets Glands lod sig forlede til at dræbe sin Ven, Velgiører og troe Krigskammerat. 120 Punds Guld var Prisen han solgte sig til Nidding for, drog til SVERRIG, og kom til ALI, hvor han som før havde Deel i Kongens

Yndest og Gavmildhed. Nogen Tid gik hen, før STERKODDER kunde finde beqvem Leilighed til sit Forsæt; men eengang ALI kom mat og ubevæbnet, gik STERKODDER ind til ham. Dog ALIs skarpe Øiesyn forfærdede ham. Han gav Rum for Frygt og veeg tilbage. ALI ventende intet ondt, spurgte om hans Ærende, men blev i det samme stukket giennem Brystet af STERKODDER, som derefter huggede ham over Halsen, da han vilde reise sig, og der blev denne berømte Helts Bane. Stridende med Døden forstod han, at dette kom fra hans Broder FRODE. Helten lignede sig selv i Døden, og gik leende til <ODIN; men blev inderlig beklaget af alle, saa meget mere som han faldt for Vennehaand.

ALREC OG ERIC,

Sønner af den SVENSKE KONGE AGNI, regierede fælleds over UPSALA RIGE, vare dygtige Krigshelte og øvede Ryttere, men lidet enige.ALREC overfaldt ØSTGOTHERNEs KONGE GESTIBLINDE, og forjagede ham til DANMARK til KONG FRODE 3, som sendte ham med en Hær under den bekiendte ERIK HIIN FRÆKNE til <SVERRIG. ALEREC rykkede dem i Møde med en Hær, søgte først at overtale <ERIC til at

forlade GESTIBLINDE for deres Fædres Venskab, men da ERIC forkastede det, ædskede han GIESTIBLINDE til Kamp, som dog for Alder og Svaghed ikke kunde modtage den. Kort efter kom det til et stort Slag, hvori ALREC blev overvundet. ALREC var gift med den NORSKE PRINSESSE DAGRID, en DATTER AF DAG og SØSTER TIL JOSUR, og havde med hende en SØN ALF. Med sin Broder øvede han sig flittig til Hest, og kappedes om Fortrinnet. En Dag reed de allene bort fra deres Folk uden at komme igien. Man fandt dem da begge døde med knusede Hoveder, skiøndt de ingen Vaaben havde hos sig; men Bidslerne vare slidte af deres Heste, hvorfor man troede, at man havde brugt den til at dræbe hverandre med.

ALRUNE,

KONG HIARNES DRONNING, skal ligge begravet paa en Øe i HORSENS FIORD, som efter hende endnu kaldes ALRØE.

ALSVIDUR,

MAANENS HEST, som trak dens Vogn om Jorden, see Maanen!

ALVILDE,

see Skiold!

ALVILDE,

en Datter af KONG GØTHAR I NORGE, blev gift med LEIREKONGEN FRODE7, *see Erik den Veltalende!*

ALUR,

see Brokur!

AMLETH,

en SØN AF DEN JYDSKE KONGE HORVENDEL, og RERIKs Dotter GERUTH, var jevnaldrende med ROLF KRAKE, en meget dybsindig, viis og tapper Prinds. Hans Fader blev forrædersk dræbt af sin Broder FENGE, som bemægtigede sig hans Rige og DRONNING GERUTH, under Paaskud, at feie hende fra hendes Mands haarde Medfart. For at undgaae sin Faders Efterstræbelser, stillede AMLETH sig an som gal, veltede sig om i Skarnet, saae stedse skiden ud, og talede i Taaget. Hans eneste Syssel var, at giøre nogle krumme Træekroge, hærde dem i Ilden, og, naar nogen spurgde, hvortil de skulde bruges, svarede han

stedse: han gjorde skarpe Sværd, at hevne sin Faders Død med. Med denne forstilte Galskab fik han alle til at troe, at han virkelig var vanvittig. Kun nogle klogere ansaae det for forstilt, og advarede Farbroderen. Man blev eenig om at prøve ham, og troede, at Fruentimmerne bedst kunde opdage Bedrageriet, da Affekt tilintetgiør Overlæg. Nogle troe Mænd maatte derfor føre AMLETH til Hest ind i en stor Skov, og der belure ham. Dog AMLETH undgik. En af dem var opdraget med ham, og vilde advare ham. AMLETH selv indsaae, at der var noget under, satte sig baglends paa Hesten, og holdt i Halen. da han saaledes reed frem, mødte han en Ulv, og da hans Ledsagere sagde, at det var en Hest, sagde han ja, og at FENGE havde kun saa saadanne blandt sine. Ved Stranden kom de derefter til et opkastet Noer. Man sagde ham, at det var en stor Kniv. Ja! men til en stor Skinke, sagde AMLETH. Da de viste ham nogle Sandbanker, og bad ham betragte dette Meel, sagde han, at det var malet af Stormene og Havets Skum. Endelig forlode de ham, da de vare komne til Bestemmelses–Stedet, hvor et af FENGE udsendt Fruentimmer efter Foranstaltning mødte ham paa et mørkt og skyggefuldt Sted. Her havde han nær faldet i Snaren, da just hans omtalte Fosterbroder advarede ham, ved at stikke et Straa i Rumpen paa

en Brems, og lade den flyve hen til det Sted, han befandt sig med Fruentimmeret. AMLETH forstod strax Advarselen, førde hende langt bort til et Morads, hvor ingen kom hen, havde sin Villie med hende, men tog hende derpaa i Løvte ikke at forraade ham. Hun lovede dette saa meget mere, som hun elskede ham, og var opdraget med ham. Da hon nu kom hiem, spottede alle ham, og spurgde: hvad han giort med Pigen. Han svarede at han havde besovet hende, og det paa Huus–Mønningen, en Hestehov og en Hanekam; men da man udfrittede Pigen, sagde nei for Gierningen, og man troede ham fuldkommen gal. Dog bemærkede man, at i alle hans gale Svar stedse var nogen Sandhed, og besluttede, at prøve ham ved hans egen Moder, som man menede, at have mere Magt over ham. FENGE reiste derfor bort, som til en nødvendig Reise, og lod AMLETH komme ind i Sovekammeret til sin Moder; men og denne List var han belavet paa. Da han troede, at en Mand laae skiult under Halmen, stillede han sig rasende an, goel som en Hane, slog med Armene som Vinger, sprang op i Halmen, trampede paa den, der laae i Skiul, og da han mærkede noget haardt deri, stak ham igiennem med sit Spyd, hug Kroppen i Stykker, kaagede den og kastede den i Privetet for Svinene, som aad den op.

Derefter gik han igien i Kammeret til Moderen, og da hun jamrede sig meget over hans Galskab, benyttede han sig af Leiligheden eengang uden Vidner, at kunde tale med sin Moder, tilstod hende, at alt var forstilt Væsen for at redde sit Liv, tiltalede Moderen haardt, fordi hun kunde elske hans Faders Banemand, og forsikrede, at han kun ventede en bekvem Leilighed til Hevn. Af denne Prøve blev FENGE lige klog; thi da han kom hiem, fandt ingensteds Speideren, og spurgde AMLETH om ham, svarede han: han var gaaet paa Privetet, faldet ned, bleven kvalt i Skarnet og opaadt af Svinene. Med alt dette levede dog Farbroderen i en stadig Uroe for AMLETH, og for at blive denne Plage reent kvit, sendte ham til EN ANGELSAXISK KONGE I BRITANIEN med 2 troe Betiente, der førde nogle Runestokke, hvis Indhold var en Begiering til den Engelske Konge at dræbe ham.AMLETH bad for Afreisen sin Moder at holde hans Grav–Øl et Aar efter Bortreisen, og begav sig bort med sit Følge. Underveis eftersøgde han om Natten, mens de andre sov, deres Stokke, udkradsede, hvad der var skrevet, og skrev i Steden, at Kongen skulde give Amleth sine Dotter, og lade hans Medfølgere henrette. Da de nu kom til Engelland, lod Kongen sig intet

mærke med Brevenes Indhold, men modtog og bevertede dem meget vel. Under Maaltidet vragede og kastede han Maden, hvilket giorde Kongen saa opmærksom, at han lod skiule en Mand ved deres Sovekammer, for maaskee af deres Samtale at komme efter Aarsagen. Da de nu taltde derom, og Medfølgerne spurgde Amleth, hvorfor han havde frygtet sig for Maden som giftig, svarede han: at Brødet var besmittet med Blod, Øllet amagede af Jern, og Flesket som et opgravet Liig. Desuden sagde han: at Kongen havde Øine som en Træl, og Dronningen havde i tre Ting opført sig som en Tienestepige. Da Kongen Dagen efter fik dette at vide, troede han, AMLETH enten maatte være meget viis eller fuldkommen gal. Dog blev han snart overbeviist. Med skarp Undersøgelse fik han opdaget, at Brødkornet var vokset paa en Valplads, i Brønden, man havde brygget af, fandtes en Deel rustne Sværd, og Svinene, Flesket var af, havde sneget sig ud af Stien, og ædt af en død Røvers Krop. Kongen spurgde ham da, hvorfore han havde lastet hans Øine, og da han fik at vide, at AMLETH dermed sigtede til hans Herkomst, lod han sin Moder komme, og ved Trudsler fik hende til at bekiende, at hun havde født ham ved en Træl; han undredes nu over Prindsens Viisdom, især da han hørde, at AMLETH havde

lastet Dronningen, fordi hun skiulede Hovedet i sin Kaabe, stangede sine Tænder, og spisede det løsstukne Kiød, og opbandt sine Klæder, naar hun vilde gaae. Desuden var hun af Trælle–Æt. Nu blev Kongen saa indtaget af AMLETHs Viisdom, at han gav ham sin Datter til Kone, og lod efter Brevets Lydende hans Medfølgere neste Dag ophænge. Dette tog Amleths sig meget nær, fordrede Bod for dem, og nødte Kongen at give sig for dem en Mængde Guld, som han støbde i to hule Træestokke. Da et Aar var forløbet, vendte han tilbage til Jylland, ankom til Hoffet, just da man holdt hans Begravelsesfest, og opvækkede ved sin Indtrædelse i Salen en almindelig Latter. Han tog straks til sin forrige Galskab. Paa Forespørgsel, hvor han havde giort af sine to Reisekammerader, viiste han Stokkene med Guldet, og sagde, at der vare de. Derpaa hialp han at skienke dygtig i for Giesterne, og bandt sit Sværd om sin Kiole, men, da han af og til trak det halv ud, slog man for at forebygge det et Søm giennem Sværdet. Da derpaa alle Giesterne vare drukne, og sov i Spisesalen, gik AMLETH ind, skar Sørge–Tapeterne ned, som Moderen efter hans Begiering havde behængt den med, viklede dem med de omtalte brændte Træekroge saaledes om Giesterne, at de ikke kunde

reise sig, satte Ild paa Salen og opbrændte dem alle. FENGE sov endnu Rusen ud i sit Sovekammer uden at mærke noget. Der gik AMLETH ind, tog hans Sværd ned, hang sit eget fornaglede i Steden, vaagnede FENGE, og sagde at hans Folk opbrændtes, og at AMLETH var kommen, for at hevne sin Fader Kongen greb da efter Sværdet, for at værge sig, og blev i det samme dræbt af AMLETH, som derpaa ved Tinge blev antaget til Konge i Farbroderens Sted, og blev siden meget navnkundig ved sine Bedrivter. Først seglede han til Engelland med tre Skibe og udstafferede Mandskab, der alle vare prægtig udstafferede med forgyldte Skiolde. I sit eget Skiold havde han meget konstig ladet udgrave alle sine Bedrivter. Ved Ankomsten blev han prægtig modtaget og budet til Giest af sin Svigerfader, som, da han fik FENGEs Død at vide, forskrækkedes meget; thi han var i Fostbrødre Lag med ham, og forbundet at hevne hans Død. Dog, for ikke selv at besmitte sine Hænder med Svigersønnens Blod, betiende han sig af, at hans Dronning nylig var død, og sendte AMLETH, at frie for sig til den SKOTSKE DRONNING HERMUNTHRUDA, der levede ugift, og havde saa strænge Kydskheds Begreber, at hun lod aflive alle sine Friere. Dog den uforsagte AMLETH drog derhen med to Hundrede af sine egne

Folk og tre Hundrede af Kongens Trælle. Lit før han kom til hendes Bolig besluttede han, for Hestenes Skyld, at hvile i en Eng, hvor han faldt i Søvn ved en Bæks Raslen. Da Dronningen fik at høre, at der var fremmede i Nærheden for at besøge hende, udsendte hun nogle unge Folk at udspeide dem. Een af samme sneg sig ind i Leiren, borttog der AMLETHs Hielm og Skiold, samt Kongens Brev fra hans Hovedgierde og bragde begge Dele til Dronningen, som heraf fik Nys om AMLETHs Ærende. Dog Dronningen havde mere Lyst til en ung rask Mand som AMLETH, hvis Bedrivter hun kunde see af hans Skiold, udslettede derfor Brevet, og skrev i Stedet udi Kongens Navn, at hun skulde ægte AMLETH, og lod derefter Speiderne bringe det alt tilbage til Stedet, det var taget fra. AMLETH var vel imidlertid vaagnet, men lod dog, som han sov, og da Speideren bragde det borttagne tilbage, sprang han op, og fangede ham, skyndte sig derpaa til Dronningen og rygtede sit Ærende. Hun læste da Brevet, rosede AMLETH selv meget, men lastede hans Giftermaal, fordi hans Svigerfader, skiøndt Konge, var af Trælle–Æt; men hun selv derimod, sagde hun, var en fornemme Dronning, som kunde bringe ham et Kongerige til Medgivt. De holdte derefter Bryllup, og droge tilbage til

ENGELLAND. Dog brugde AMLETH den Forsigtighed, at lade en Hær af 8000 Skotter følge efter. Hans første Møde der var hans Kone, som med forstilt Venlighed og Tilgivelse af hans Brøde modtog ham. Hendes Fader, Kongen, anstillede sig meget venlig, og indbød ham til et prægtigt Giestebud, hvor Amleth vel indfandt sig med Brynie under sine Klæder og fulgt af 1000 Ryttere; men, da han kom ind af Porten, kastede Kongen et Spyd efter ham, som dog kun saarede ham let. Han begav sig da tilbage til sine Skotter, lod Kongen vide, hvorledes var tilgaaet med Brevet, som HERMUNTHRUDA selv havde forandret, og at han var uskyldig. Dog Kongen lod sig ikke formilde, forfulgde ham, og nedlagde nesten alle hans Folk. Desuagtet hialp AMLETH sig ud af Faren med sin sædvanlige Snildhed. Om Natten opreiste han sine faldne Folk, nogle støttede til Stene, andre til Pæle, og nogle paa Hestene, saa Engellænderne Dagen efter troede, at han havde faaet en stor Undsetning om Natten, og toge Flugten. Hvorpaa AMLETH satte efter dem, dræbde Kongen, og reiste med stort Bytte og sin Dronning tilbage til DANMARK, hvor han fandt sin Moder reent udplyndret af LEIREKONGEN REREK HNAUGVANBAUG, som AMLETH, der ikke troede sig

ham voksen, derfor sendte til Foræring det bedste af sit bekomne Engelske Bytte. Dog kom AMLETH siden i Krig med ham, og dræbde deri baade ham og KONG HAN. Derefter overvandt og fældede han den JYDSKE KONGE HOTHER, hvorved han blev den mægtigste Regent i JYLLAND. Han overvandt og den mægtige SKAANSKE KONGE VALDAR, som flygtede for ham til UDAINSAKER. Endelig blev han udfordret til Strid af SOLVE KONGE I SIELLAND OG SKAANE, og af ham dræbt i et Søeslag udi ALRØE SUND VED HORSENS, og blev begravet i en Høi paa Marken ved Landsbyen AMELHEDE I CALLØE AMT I AARHUUSSTIFT. AMLETH er foruden sine mange Heltegierninger endnu bleven bekiendt i seenere Tider, da SHAKESPEAR fornyede hans Minde ved sit skiønne Sørgespil, og derved giorde baade helten og sig selv udødelig. Hans DRONNING HERMUNTHRUDA, uagtet hendes pralende Kydskhed og alle Lovter om trofast evig Kierlighed, overgav sig dog efter hans Død godvillig til hans Bane SOLVE.

AMSVARTNER,

see Fenris Ulven!

AMU,

see Arngrim!

ANAR,

gift med NATTEN. *See Natten*!

ANDVARA NAUT,

en BERYGTET RING, LOKE tog fra DVERGEN ANDVARE, som han aftvang sin Skat, da han af ODIN var bortsendt til at forskaffe Penge at betale HREIDMAR i Bod for hans Søns OTTURs Drab. Det var denne Rings Øde, stedse at forvolde sin Eiermand Døden. See ANDVARE!

ANDVARE,

en meget riig Dverg i SVARTALFHEIM. Til ham blev LOKE sendt af ODIN, at hente Penge til at give HREIDMAR i Bod for hans Søn OTTUR. Denne Dverg opholdte sig i en Lakses Skikkelse i et Vand, hvor LOKE ikke kunde faae ham fat. Han reisde derfor til HAVGUDINDEN RAN, laande hendes Garn, som hun opfisker alle døde Mennesker af Havet med, og trak dermed Dvergen i Land. Dog satte LOKE ham i Friehed igien, paa Vilkaar, at give ham alt det Guld, han eiede. Dvergen frembar det i en

stor Hob, og da blev LOKE vaer, at han puttede en lille Ring under sin eene Arm. Denne fordrede ogsaa LOKE; men ANDVARE bad meget om at beholde den, sigende: den kunde fortiene ham mange Penge. Dog LOKE var uboielig, tog Ringen og gik bort. Da afsagde Dvergen den Dom, at den Ring skulde volde hver Mands Død, som eiede den. Og denne Dom blev og siden opfyldt. See især SIGURD FOFNERSBANE!

ANGANTYR,

en SØN AF ARNGRIM og SVAFURLAMIS DOTTER EYVORA, en stor Berserke og Søerøver, som med sine eleve Brødre, der dog alle tilsammen ikke vare sterkere end han eene, feiede om paa havet, hvor ingen kunde modstaae dem, og skiøndt de vare kuns de 12 allene i et Skib, overvældede de dog mange. En Juleaften, da disse Brødre sadde hiemme hos deres Fader paa Øen BOLME VED HALOGALAND, og BRAGEBÆGERNE efter Sædvane indbares, giorde hver for sig efter de Tiders Brug et Løvte. Hervardr især lovede at ægte den Svenske KONGE YNGVES DOTTER INGEBORG eller sætte Livet til derfor. De andre Brødre loved at være ham behielpelige, og begave sig derefter i dette

Ærende til UPSALA, hvor de droge til Kongens Hof, og begierede Prinsessen. Den Tid var ved KONG YNGRES HOF to meget bekiendte KAPPER eller KÆMPER, HIALMAR HIIN HUGPRUDDE og ODDUR HIIN VIDTFØRLI (vidtbereiste) eller OVAR ODDUR. Den forste, da han hørde ANGANTYRA og Brødres Ærende, stod op, foreholdt Kongen de mange store Tienester, han havde viist ham og begierede ligeledes Prinsessen frem for disse fremmede, der vare kun bekiendt af Rygtet om deres onde Handlinger. Neppe var dette skeedt, før HIORVARDR udfordrede HIALMAR til Enekamp paa Øen SAMSØE, erklærende ham tillige for hver Mands Nidding, om han for denne Kamps Afgiørelse ægtede Prinsessen. HIALMAR vedtog Kampen, og Brødrene reiste hiem, og fortalde Udfaldet af deres Reise for Faderen ARNGRIM, som, da han hørde det, begyndte at frygte, da denne HIALMAR i Tapperhed ikke havde sin Lige. Vinteren over forbleve Sønnerne paa BOLME. Mod Foraaret forsynede Faderen dem med gode Vaaben til den forestaaende Kamp. Især gav han ANGANTYR det berygtede SVÆRD THYRSING, som han havde taget fra SVAFURLAMI, HIORVARDR fik HROTTA, og SEMINGR MISTILTEIN. De reisde derpaa bort. Underveis

kom de til BIARTHMAR JARL I ALDEIGIUBORG I GARDARIKE. Hans Dotter SVAFA var en mægtig Skioldmøe og meget deilig. Til hende friede ANGANTYR og ægtede hende. Natten for deres Afreise drømde ANGANTYR en Drøm, som han Morgenen efter fortalde Jarlen. Han syntes nemlig, at han og Brødre vare paa SAMSØE, og ihielsloge en Mængde Fugle, som de der forefandt, men traf paa den anden Side af Øen to Ørne, og syntes ANGANTYR selv at slaaes med den eene, og bleve de da i Striden begge saa afmægtige, at de maatte sette sig til Hvile, for at samle Kræfter igien, imedens den anden Ørn stred med hans Brødre, og overvældede dem alle. ANGANTYR efterlod sin Kone SVAFA frugtsommelig hos hendes Fader, og reiste derpaa med et eeneste Skib til Striden paa SAMSØE, hvor de lagde ind i MUNARVOG, gik op paa Land, og bleve der paa Bersærkeviis overfaldne af deres Raserie, saa de hug i Træerne, beed i deres Vaaben, og stillede sig meget afsindige an. HIALMAR derimod lagde an ved den anden Side af Øen i UNARVOG, fulgt af ODDUR HIIN VIDFØRLI eller ORVAR ODDR, og havde desuden med sig 2 Skibe eller ASKER, hver med 100 Mænd. ANGANTYR og Brødre fik Øie paa Skibene, kunde let giette, hvem de

tilhørde, stillede sig meget rasende, deelede sig, saa 6 af dem besteeg hver Skib, og dræbde hver Mand inden Borde. HIORVARDR i Tanke, at HIALMAR var mellem de slagne, glædede sig, sigende: nu kunde han see, deres Fader ARNGRIM var en gammel Mand, siden han havde afmalet dem denne Kamp saa farlig, og saa meget roset HIALMARs Tapperhed. ANGANTYR derimod paastod, at han ikke var mellem de dræbde, og straks efter fik de Øie paa deres Fiender. Da blev ORVAR ODDUR ræd over Synet af ANGANTYRs Størrelse. HIALMAR lod og spore nogen Frygt, og raadede til Flugten, da de ikke vare dem alle tolv voksen. De kom sig dog igien af deres Frygt, satte indbyrdes Mod i hverandre, og oppebiede Brødrene. Da de saae, at ANGANTYR var et Hoved høiere end de andre, gav HIALMAR ODDR Valget, enten han vilde slaaes med ANGANTYR allene eller med alle de andre elleve. Efter nogen Samtale kom det dertil, at ORVAR ODDUR skulde slaaes med de elleve, men ANGANTYR faldt i HIALMARs Lod. Før Stridens Begyndelse afgiorde HIALMAR og ANGANTYR, at man ikke skulde plyndre de faldne, men enhver begraves i sine Vaaben, og derpaa begyndtes Striden. ORVAR ODDR havde en Silke

Skiorte paa, som han havde faaet i IRLAND, og ingen Vaaben kunde bide paa. Han foreslog de elleve Brødre, at slaaes med dem een for een; man blev eenig derom. Han sloges da først med HIORVARDR, nedlagde ham, og derefter alle de andre. Da havde og HIALMAR fældet ANGANTYR, men var selv ilde saaret, og døde kort efter. ODDE blev der Natten over, lod om Morgenen Kæmperne begrave med deres Vaaben, og ANGANTYR med THYRSING hos sig i en Høi paa Øen, og reiste derefter hiem til SVERRIG med HIALMARs Liig. ANGANTYRs Kone SVAFA fødte efter hans Død en Dotter, den berømte HERVORA. *See Hervora*!

ANGANTYR,

en SIELLANDSK PRINDS, beilede til den DANSKE KONGE INGELS SYSTER HELGA, og blev af STERKODDER dræbt i Kamp med sine aatte Brødre. *See Sterkodder*!

ANGANTYR,

en Søn af HØFUNDR, KONG GUDMUNDERs Søn i GLÆSISVOL og HERVORA, blev dræbt af sin Broder HEIDREKE. *see Heidrek!*

ANGANTYR,

en Søn af HØFUNDERs Søn HEIDREK og HELGA en Dotter af den REIDGOTHISKE KONGE HARALD, var Halvbroder til LAUDUR. Da hans Fader af sine 9 Skotske Trælle var bleven dræbt, lod han stevne Ting, blev antaget i Faderens Sted, og giorde derefter det Løvte, ei at sette sig paa hans Stol, før han havde hevnet hans Død, drog derpaa ud at lede efter Morderne, og fandt ved GRIPS–AA nogle Fiskere, som med Sverdet THYRFING afskar deres nylig fangede fiske Hovederne, og sang tillige:

„Det gieldte dig Giedde for Gripsaaes Munding, at HEIDREK Konge blev fældet under HANAFIELD.“

Heraf kiendte han sin Faders Banemænd, kom over dem om Natten, lod Teltet falde ned paa dem, og dræbde dem alle. Han lod derefter giøre et stort Gravøl over sin Fader i Landskabet ARHEIM udi DANPSTAD, som da var Hovedstaden i REIDGOTHLAND. Til denne Fest indfandt sig og hans Broder LAUDUR med 30 Mand, fordrede Land efter sin Fader, og vilde, uagtet ANGANTYRs gientagne Indbydelser, ikke komme ind og drikke, men fordrede Halvparten af Faderens Rige og løse Eiendomme. Dette

syntes ANGANTYR, som lovlig født til Riget, for meget; især vilde han nødig miste SVÆRDET THYRFING. Dog tilbød han Broderen i Vederlag 1200 Mænd, 1200 Heste, 1200 Drenge til at bære Skiolde, og en Møe med en Kiede om Halsen til hver dem, desuden Guld og Sølv, og en tredie Part af Landet, men alt omsonst. LAUDUR drog vred hjem, og derefter med sin Morfader KONG HUMLE krigede mod ANGANTYR med en utallig Hær af HUNNER. I denne Krig fik ANGANTYR Hielp af KONG HERLAUG I GARDARIKE med 6000 Mænd. Derefter holdt ANGANTYR et Slag med dem, som varede i 9 Dage. Den sidste Dag om Aftenen maatte Hunnerne vige. Da gik ANGANTYR ud af Slagordenen, hug om sig til begge Sider, traf i Striden paa LAUDUR, skiftede Hug med ham, og nedlagde ham. Efter Slaget lod han de faldne prægtig begrave, men endnu havde Arvekrigen ikke Ende. En anden HUNISK KONGE giorde Paastand paa Riget i Foreening med den GARDARIGSKE KONGE OLIMAR. Dog dem overvandt ANGANTYR og ved Hielp af den Danske LEIRE KONGE FRODE 7. Efter den Tid levede ANGANTYR længe i Roe. Han var mægtig, tapper og gavmild, slægtede i Retviished sin Bedstefader HØFUNDR paa, og var berømt i heele Norden.

Endelig døde han omtrent Aar 580, og efterlod sig en Søn, den bekiendte HEIDREK ULFSHAMMER.

ANGLER,

et af de 7 Folk, som efter som efter TACITUS dyrkede Gudinden HERTHA. See Hertha. De meenes først efter VINILERs eller LONGOBARDes Udvandring at være kommen fra TYDSKLAND ind til JYLLAND, hvorfra de i seenere Tider med SAXER og JYDER gik over til BRITANNIEN, som endnu efter dem kaldes ENGLAND.

ANGERBODE,

en RISEKONE, var ved LOKE LAUFEIASON Moder til MIDGAARDS–SLANGEN, FENRIS–ULVEN og HEL. *See Loke!*

ANGUL,

eller den SAXISKE ODIN. *See Hugleik!*

ANNIR,

see Hadding 4!

ARINEFIA,

DRONNING I JOTUNHEIM, blev besvangret af Guden THOR, *see Thor!*

ARNGRIM,

en berømt Kæmpe fra YMISLAND, var først gift med IMUFs Dotter AMU, og havde med hende en Søn HERGRIM. Han dræbde SKAANINGEREN SKALK. Derefter kom han til FRODE 3 I LEIRE, og forlangede hans Syster OSURA til Ægte. Denne Begiering blev ham afslaaet, hvorfore han tog sin Tilflugt til den vise ERIK, som da var i stor Yndest hos FRODE. Denne raadede ham til FRODEs Nytte at udføre en mærkelig Handling for at vinde hans Gunst, og foreslog ham et Tog mod BIARMERNES KONGE EGTHER og FINNERNES KONGE THENGIL, der tilforn havde været FRODE skatskyldige. ARNGRIM drog i Følge dette Raad med en Hær til FINMARKEN, og stredede mod dem. Da Finnerne ikke kunde staae sig mod ham, tog de deres Tilflugt til Trældom, og da de den første Dag bleve slagne, kastede de i Flugten 3 Stene bag sig, der syntes ANGANTYR som 3 store Bierge, og forhindrede ham fra at forfølge dem. Da de ligeledes neste Dag

maatte flye, kastede de Snee bag sig, der forekom ANGANTYR som en stor Flod, og igien hindrede ham. Treie Dag bleve de som forhen overvundne og forfulgte af ARNGRIM, men vidste nu ingen Raad meer, og maatte overgive sig til ham, som paalagde dem aarlig i Skat en Slæde fuld Skindvare af hver 10 Mand. Derfra drog han til BIARMELAND mod KONG EGTHER, overvandt ham i Tvekamp, og skattede BIARMERNE hver for et Skind aarlig. Efter alle disse Handeler kom han tilbage til DANMARK, og blev ved ERIKs Forbøn KONG FRODEs Svoger.

ARNGRIM,

en mægtig BERSÆRKE eller KÆMPE, en Søn af GRIM og STERKODDERs Dotter BAUGERDA, boede paa Øen BOLME ved HALOGALAND. Han blev med Tiden en stor Søerøver, som beriede i mange Lande, og, da han eengang giorde Strandhug i GARDARIKE, dræbde ODINS SØNNESØN SVAFURLAMI, som der regierede, og bemægtede sig hans berømte Sværd THYRSING, hvilket han siden gav til sin Søn ANGANTYR. Han ægtede SVAFURLAMIs Dotter EYVARA, og avlede med hende 12 Sønner, ANGANTYR,

HERVARDR, SEMINGR, HIORVARDR, BRANI, BRAMI, BARRI, REITUR, TIUNDE, BUI, og de yngste, som vare Tvillinger og heedte begge HADDING, og alle disse omkom paa SAMSØE i Kamp mod HIALMAR og ODDUR HIIN VIDTFØRLI. *See Angantyr!*

ARTHUR,

denne store Helt, hvis Levnet er indhyllet i saa mange Fabler, at man derfor har tvivlet paa hans Tilfærelse, var en Søn af KONG GORLOUS i DAMMONIEN (CORNWALL) I ENGELAND. Allerede i sit 14de Aar gik han i Strid, under den berømte Engelske Keiser AMBROSIUS AURELIUS, og fulgde ham siden stedse troelig paa hans Toge mod SAXERNE. Neppe havde han besteget Faderens Throne, da HOEL, Konge af ARECLUTE, misundelig over ARTHURs Krigsberøm bekrigede ham, men til sin egen Skade. ARTHUR fordrev ham til Øen MONA, leverede ham der et Slag, og dræbde ham med egen Haand. Da var han først 18 Aar gammel. Efter den Tid streed han bestandig mod SAXERNE under AMBROSIUS, som ogsaa ophøiede ham til PATRICIUS. Hans mange Seiere over SAXERNE forskaffede ham

efter AMBROSIUS Død Herredømmet over Heele ENGLAND, som han tappert forsvarede, saa hans heele Liv er en Kiede af Krig og Seiervindinger. Før AMBROSIUS Død havde han allerede giort en Reise til JERUSALEM, hvoraf han efter de Tiders Maade blev meget berømt. For og at anspore de unge Helte, som ordenen af det runde Bord, som siden har givet Anledning til Ridder–Romaner og Fabler i Mængde. ARTHUR var gift med HERTUG CADDORs Dotter GUNVOR. Efter andre hedde hans Kone GENEVIERE. Da hun var død uden Børn, lod ARTHUR hende begrave i Landskabet ANGUS, og havde Landets Fruentimmer den Overtroe, at alle, som gik over hendes Grav, bleve ufrugtsommelige, og holdt derfor deres Døttre omhyggelig fra at komme den nær. Allerede i sin Ungdom krigede ARTHUR i FYHN mod ESKIL og hans Broder, som foragtende hans Ungdom nægtede at betale ham Skat. Dog ARTHUR overvandt ham, og underlagde sig FYHN og JYLLAND. Han krigede efter den Tid og i NORGE. Under ROLF KRAKEs Mindreaarighed og hans Formynderes Ueenighed, søgde han, skiøndt forgieves at undertvinge DANMARK. Dog have nogle troet, at disse hans DANSKE KRIGE kun ere en Fabel foranlediget ved hans Reise til

JERUSALEM. Ved sin Hiemkomst fandt han Landet i en blodig Krig mod ANGELSAXERNE, som han holdt 12 blodige Slag med. Hans værste Fiender vare de to Brødre COLGRIN og BALDULPH, som vare komne med friske Tropper over Havet, og angrebet Landet norden for HUMBER til CATHNES. De indtoge og Staden YORK; men bleve straks efter overvundne af ARTHUR i et stort Slag ved DUGLASFLODEN. Han beleirede derefter COLGRIN i YORK, og sendt sin Svigerfader, HERTUG CADDOR mod BALDULPH, som vel blev slagen, men undkom ved List ind i Staden YORK til sin Broder. For denne Bye maatte ARTHUR og ophæve Beleiringen, da CHELDRIC kom dem til Hielp med en stor Flode. Herover blev ARTHUR nødt til at kalde sin Bodersøn HOEL Konge af AMORICA (BRETAGNE) til Hielp. Denne tilførde ham og 15000 Mand. Med disse angreb han COLGRIN og BALDULPH i DEIRIEN, slog dem, saa de maatte flye til CERDIK, som da beleirede LINCOLN. Her kom der til et stort Slag, hvori SAXERNE mistede 6000 Mand. Resten bleve indsluttede i den CALEDONISKE SKOV og nødte til et Forlig, hvorved de forpligtedes, at drage hiem til TYDSKLAND, give Gidsler til Pant paa Forligets Opfyldelse,

og udlevere alt det giorte Bytte. Derfra vendte han sig mod PICTER og SKOTER, men kaldtes snart tilbage ved SAXERNE, som brøde Forliget, kom tilbage, landede ved TOTNES, plyndrede lige til SEVERN og beleirede BADONIS STAD (BATH). ARTHUR lod straks deres Gidsler ophænge, vandt et stort Slag mod dem paa BADONIS BIERG, og nødde dem at flye til Øen THANET. I dette Slag fegtede Arthur i en Brynie, en forgyldt Hielm, siret med en Drage. I hans Skiold, PRIVEN, var et MARIEBILLEDE, og ved Siden havde han et Sværd CALLIBURNE, som var giort paa de AVALONISKE ØER. Herfra drog han mod PICTERNE og SKOTERNE, der imidlertid havde angrebet hans i BERNICIEN efterladte Brodersøn HOEL, som laae syg i ARECLUTE, overvandt dem, og i Steden for reent at ødelægge dem, lod sig af deres Præster for felleds Religion bevæge til Forliig. Den Rolighed, ARTHUR efter disse Seiervindinger nød, tillod ham at hielpe sin Brodersøn HOEL i ARMORICA imod en rebelsk Undersaat FROLLON, som ARTHUR ved sin Ankomst overvandt og dræbde med egen Haand. Ved sin Hiemkomst fandt ARTHUR sit Land i stor Uroe. SAXERNE havde grebet til Vaaben og bleve Dag fra Dag mægtigere. Han saae da, hvor

lidet nyttig Krigen mod SAXERNE var, og giorde Fred med dem. Ved den Tid skal han og have tiltaget sig Keiser Titel. Den Rolighed ARTHUR nød for SAXERNE brugde han til at hielpe sin Brodersøn HOEL mod VESTGOTHERNE, og satte i sin Fraværelse sin Brodersøn MORDRED, som han havde bestemt til sin Eftermand, til at forestaae Riget og beskytte sin Gemal. Efter den Tid tillægges og ARTHUR mange meget glimrende Søetoge i langtbortliggende Egne, medens SAXERNE hiemme stedse udvidede deres Herredømme. Han underlagde sig ØRKENØERNE og deres KONGE GUNFAS, bekrigede NORGE, hvor RIKULF var bleven Konge i Steden for LOT, Søn af KONG ARTHURs Søster og KONG SIKELIN paa MÆRE, dræbde RIKULF i et Slag, og indsatte igien LOT. Da ARTHUR kom tilbage, havde MORDRED rebelleret, og i Forbund med SAXERNE tiltaget sig Kongenavn. Mod denne, samt SAXERNE PICTER OG SKOTTER krigede Arthur i 7 Aar nesten stedse med Lykke, og blev i denne Krig hiulpet af KONG LOT paa MÆRE og hans Søn VALVEIN, en anden NORSK KONGE ALBRICHT, den FYHNSKE ESKIL og sin Svigerfader HERTUG CADDOR. Et Slag ved FLODEN CAMBALAUNE nær ved CAMELSFORD I

DAMMONIEN afgiorde endelig begges Skiebne. De stødte paa hverandre i Slaget, og stridede sammen med største Bitterhed. MORDRED faldt for ARTHURs Haand, og denne blev dødelig saaret bragt til GLASTENBURG (DEN AVALONSKE ØE) og begravet i GLASTON KLOSTER hos sin anden Kone GENIEVRE. Saavel KONG ARTHURs store Bedrivter, som høie Alder af 100 Aar, og hans Søetoge have hiulpet meget til at forstørre hans underfulde Levnet og berige hans Historie med Haandgribelige Fabler, endog til den Grad, at mange have derfor nægtet, at ARTHUR nogensinde har været til. BRITTERNE elskede denne Fyrste saa høit, at de ikke vilde troe hans Død. Nogles Høiagtelse gik endog indtil at meene ham udødelig. Man har troet, at han giennemvandrede mange Lande stedse seirende, og skulde engang til sine Undersaatters Glæde komme tilbage til BRITANNIEN. Han kaldes UTHER, og PENDRAGON af et Dragebillede han stedse førde oven paa sin Hielm.

ARVAKUR,

SOLENS HEST, som trak dens Vogn om Jorden. *See Solen!*

ASA,

see AMUND!

ASAHEIM,

ASERNES LAND. Dets Hovedstad var ASGAARD.

ASA–THOR,

see THOR!

ASENSLUGER,

en JETTE, siddende paa den nordlige Ende af HIMLEN i en Ørns Skikkelse, og foraarsagede ved sin Flugt Vinden. Han kaldes og HRÆSSUELGUR.

ASER,

DET FOLK, SOM ODIN indførde med sig til Norden fra Staden ASGAARD i ASAHEIM. De boede ved Floden TANAIS eller DON, og holdtes for at høre til den da mægtige ALANISKE FOLKESTAMME. Dette Navn bruges og om de fornemste Guder eller Mænd, som fulgde ODIN. Nogle have og kaldt dem ANSER.

ASGAARD,

Hovedstaden for ODINs og ASERNEs Herredømme, skal have lagt ved DONFLODEN eller TANAIS, som af vore Forfædre kaldtes VANAQVIFL. ET ANDET ASGAARD meenes at være anlagt af ODIN HEREMODs Søn ved DÚNA I REIDGOTHALAND. Om dette ASGAARD haves mange Fabler, især er det bleven bekiendt af ÆGERs og GYLFEs Reiser dertil. *See GYLFE og ÆGER!* hos SAXO kaldes den BYZANZ.

ASKE og **EMBLA,**

Menneskenes to første Stamforældre skabte af AURGELME og satte til Regieringen over MIDGAARD.

ASLAUG,

en Dotter af SIGURD SNAREN SVEND, var kun 3 Aar, da hendes Fader døde, og blev opdraget i NORGE hos en vis HEIMAR. Denne blev dræbt af AKE og hans Kone GRIMA, som boede paa SPANGEREID ikke langt fra LINDESNÆS i NORGE. Disse toge ASLAUG med, udgave hende for deres Dotter, og lode hende under det Navn KRAKA vogte deres Kvæg. Paa et af sine vidtløftige Søetoge kom eengang den berømte Danske Konge

REGNER LODBROK der til Kysten med sin Friehed, og, da hun saae de mange smukke Skibe, toede hun sig og imod GRIMAs Forbud, kiemmede sit lange deilige Haar. I det samme kom nogle af REGNERs Mænd til Gaarden, som han havde sendt i Land for at bage Brød. Disse beundrede Pigens Deilighed, vilde ikke troe, at GRIMA var Moder til denne Skiønhed, og fik hende til at ælte Deien for sig, men havde under Bagningen Øinene mere beskieftiget med Pigens Yndigheder end Brødet, som derover blev svedet. Herfor satte REGNER dem ved Hiemkomsten til rette, men de vare let undskyldte hos den elskesyge Fyrste, da de fortalde ham, at en Pige skiønnere end hans egen Dronning THORA var Aarsagen, og at man vel lod være at bage godt Brød, naar man stedse havde Øinene paa saa skiønt et Object. Kongerne fandt det alt i de Tider rigtigt, at deres Underhavende vare Mennesker saa vel som de, og REGNER fandt deres Undskyldning saa god, at han selv vilde see den yndige Aarsag til sit svedne Brød, fik Lyst at eie hende, og sendte hende Befaling at komme til sig, men vilde tillige prøve hendes Forstand. Han bød derfor at hun skulde komme, hverken nøgen eller paaklædt, hverken mæt eller fastendes, hverken eene eller fulgt af noget Menneske.

Hun lovede at komme Dagen efter, og visde ved denne Leilighed lige saa megen Forstand som Ynde; thi hun begav sig Dagen efter til Kongens Skib, fulgt allene af sin Hund, indsvøbt i et Fiskegarn, hvorover hun havde viklet sit lange Haar, og for ikke at være fastendes, havde hun bidt i et Løg. Da hun kom til Skibet vilde hun ikke gaae om Bord, før efter erholdet frit Leide for sig og Følge. Dog blev det maadelig holdt; thi, da Hunden beed REGNER i Haanden, blev den paa hans Befaling slaaet ihiel. Kongen blev saa forelsket, at han gierne straks havde tilfredsstillet sine Begierligheder, men KRAKA paastod i Følge det givne Leide, at vende urørt tilbage. Pynt og THORAs egne med Guld og Sølv virkede klæder kunde heller ikke forføre hende. KRAKA vilde paa ingen Maade blive Natten over hos sin Elsker, men hun drog bort, sigende til REGNER: hun vilde alt eller intet, være hans Dronning, men ingenlunde Boelskab, skylde sin Lykke til Kierlighed og ikke til Herkomst, som hun derfor fordulgde, og, at han, om han virkelig havde hende kier, erindrede hende endnu, skulde komme igien om et Aar, og sende efter hende. REGNER elskede hende oprigtig, kom som paa Vinger efter et Aars Forløb tilbage, og lod hende hente. ASLAUG viste

da sin fulde Aands Storhed, foreholdt de gamle, hun levede hos, at hun vidste det Mord, de havde begaaet paa hendes Fosterfader, men afsagde tillige al Hevn, og gik til REGNER, som straks, da hun var kommen om Bord, vilde søgt Seng med hende. Dog hun vidste at holde ham inden de sømmelige Ærbødigheds Grændser, indtil de ved Hiemkomsten i hans Rige havde holdt Bryllup, ja vægrede sig endog de 3 første Nætter efter Brylluppet, at opfylde hans Ønsker under Paaskud, at det tilkommende Foster ellers deraf vilde tage Skade. Ved REGNER blev hun derefter Moder til IVER, der havde dobbelte Ledde, og kaldtes deraf BEENLØSE. BIØRN, HVITSERK, REGNER og SIGURD kaldet SNOGØIE. REGNER blev hende dog ikke stedse troe, og trolovede paa en Reise INGEBORG, en Dotter af hans Under Konge EISTEN BELI i SVERRIGE, dog søgde han, at holde det skiult for KRAKA, men forgieves; thi da han ved Hiemkomsten holdt Giestebud, og sad i Høisædet, satte KRAKA sig paa hans Skiød, foreholdt ham sin Utroskab, som hun havde faaet at vide af sine Fugle. Ved denne Leilighed aabenbarede hun ham og sin Herkomst, saa at Kongen derover glemde sin Svenske Kiereste. Dog denne Gang afsagde hun ikke sin Hevn, som hun rundelig udøvede over

KONG EISTEN, da han havde dræbt hendes to Stedsønner ERIK og AGNAR, der i REGNERs Fraværelse havde feidet paa SVERRIGE; thi, da hun fik deres Død at vide, græd hun bitterlig, og lovede at hevne dem ei mindre, end om de vare hendes egne Sønner, opmuntrede derpaa sine Børn at hevne deres Brødres Død, sendte dem med en Flode til SVERRIGE, og fulgde selv til Lands med 1500 Ryttere under Navn af RANDALIN, foreende sig med dem, leverede KONG EISTEN et blodigt Slag, hvori han faldt. Samme Mod viste og ASLAUG, da een af hendes Sønner, RAGNVALD, var bleven nedlagt paa SYDERØERNE af HERTHIOF, og sang en Vise om ham, hvori hun glædede sig over, at den yngste af hendes Sønner først var kommen til ODIN. Da hendes Mand REGNER paa en grum Maade var bleven henrettet af den Engelske KONGE ELLA, *(see Regner!)* lod hun ved den berømte Skald, BRAGE DEN GAMLE, opsette en meget skiøn Sang om ham, som endnu haves, og efter hende kaldtes KRAKEMAAL, som man urettelig har tillagt REGNER selv. ASLAUG var tillige en stor Elsker af Digte og Digtekonst, som hun selv med Held skal have øvet.

ASMUND,

en Søn af KONG SVIBDAGER, regierede i ØSTGOTHLAND, og slægtede sin tappre Fader paa. Hvorledes han i Strid mod KONG HADDING mistede først sin Søn HENRIK, og derefter sit eget Liv. *See HADDING!*

ASMUND,

en Søn af KONG ALF i HEDEMARKEN, blev eengang paa Jagt, da han alt for hidsig forfulgde Dyrene forvildet, maatte længe løbe vildsom omkring paa Fieldene, mistede baade Hest og Klæder, og maatte møisommelig opholde sit Liv med Jord–Svampe og Nødder. Endelig kom han til KONG BIØRNs Hof i VIKEN. Denne havde en Søn, ASVIT, som ASMUND snart blev fortroelig og gik i Fostbrøderlaug med, og da ASVIT døde, lod han sig af Kierlighed til sin Ven levende nedhidse i hans Gravi med faa Levnetsmidler. Men kort efter kom den døde ASVIT til Live. ASMUND maatte stride med ham, og blev af ham ilde medhandlet, han gav ham mange Skrammer og afrev hans eene Øre. Endelig kom den Danske KONG FRODE 7 tilligemed ERIK DEN VELTALENDE med deres Armee i disse Egne. I den Tanke, at finde Skatte i Graven, aabnede de den, og nedhidsede en Mand i en Kurv. Dette

Redning–Øieblik forsømde ASMUND ikke, rev den nedhidsede Mand af Kurven, kom til alles Bestyrtelse blodig og forkradset op, og forskrækkede i Førstningen alle; men, da han fortalde sin Skiebne, og hvorledes han daglig maatte tumle sig med Draugen, som han endelig, for at faae Fred, havde hugget Hovedet af, og slaaet Kroppen fast til Jorden med en Pæl, opvakde han Medynk, saa de glædede sig over at have frelst ham fra Døden.

ASMUND,

Konge i THRONHIEM. *See FRIEDLER 3!*

ASTA,

en Datter af LEIREKONGEN FRODE 5, levede i Blodskam med sin egen Broder KONG INGEL, og havde ved ham en Datter ASTA.

ASVIT,

see ASMUND!

ATISLE,

see ADILS!

ATLE BUDLESON,

Konge i HUNSIGOV, og Broder til BRYNHILLDUR, ægtede efter SIGURD FOFFNERS BANEs Død hans Enke GUDRUN, og for at faae hans efterladte Skatte lod paa en troløs grum og listig Maade hans Svogre GUNNAR og HOGNE under Venskabs Skin byde til sig, fange og henrette. *See GUNNAR!* Hans Kone fattede et uudslukkelig Had til ham for hendes Brødres Mord; og hvorledes hun med uhørt Grumhed hevnede det, *see GUDRUN!*

AUDER,

en Søn af NATTEN og NAGLEFARA. *See NATTEN!*

AUDHRIMNER,

en Kok i VALHAL, som maatte daglig til Gudernes og EINHERIARs Bevertning kaage Flesket af GALTEN SERIMNER i en Potte ELDHRIMER.

AUDUMLA eller **OEDUMLA,**

en Koe, avlet paa samme Tid og Maade som RISEN YMER, der nævnde sig af de 4 Melkfloder,

som fløde af hendes Yver. *See YMER!* Denne Koe levede af at slikke Riimfrosten og Saltet af Steenene. Den første Dag, den slikkede disse Steene, kom deraf om Aftenen Menneskehaar, den anden Dag et Menneskehoved, og den tredie et deiligt stort og sterkt Menneske BURE, som blev Stamfader til alle Guder og Aser. *See BURE!*

AUGVALD,

en Søn af den ROGALANSKE KONGE RUGALF, opslog sin Residents paa det efter ham kaldte AUGVALDNÆS paa Øen KARMEN, hvilket Sted tillige er bekiendt af, at KONG HARALD HAARFAGER siden residerede og døde der. Denne AUGVALD foragtede ODINS LÆRE, og meenes at have begyndt en nye, thi man finder om ham, som om flere siden, at han dyrkede en Koe, hvis Melk havde befriet ham i adskillige Sygdomme. Da han døde, blev han begravet i Høi tilligemed sin kiere Koe, og opkastet en Gravhøi over ham, hvoraf endnu saaes Levninger i KONG OLUF TRYGVESONs Tid.

AVIONER,

et af de 7 SVEVISKE FOLK, som efter TACITUS boede ved

ØSTERSØEN, og dyrkede HERTHA. *See HERTHA!* Andre have holdt dem for et gammelt DANSK FOLK, der skal have beboet ABO–SESSEL i JYLLAND, kaldtes ogsaa CHAIBONER, og skal have fulgt LONGOBARDERNE paa deres Toge.

AUNE eller **ANI DEN GAMLE,**

en Søn af JORUNDR, var Konge i UPSAL og bekiendt af sin fabelagtige Alder, og meer end hundredaarige Regiering; Han var viis og gudfrygtig, og offrede flittig til Guderne, som derfor yndede ham. Derimod afskyede han Krig, og blev derfor tvende Gange fordrevet af sit Rige, først af den DANSKE PRINDS FRODE, og den anden Gang af den Danske Konge OLE DEN RASKE eller ALI HIIN FRÆKNE. Dog kom han begge Gange efter 20 Aars Fraværelse til rolig Besidelse af sit Rige, og sidste Gang meest ved Hielp af den berømte STERKODDER. *See ALI HIIN FRÆKNE!* Da ANI var 60 Aar gammel anstillede han et stort Offer, og offrede sin egen Søn til ODIN for at nyde et langt Liv, og fik den Forsikring at skulde leve 10 aar længer for hver af sine Sønner, han offrede. Dog at han skulde kalde en Part af Landet efter Tallet af hver Søn. Da han

paa denne Maade havde offret 7 Sønner, kunde han ikke gaae, og maatte bæres i en Stoel. Da offrede han sin 8de Søn og kaldte en Deel af Landet efter ham AATTENDE LAND, levede derefter 10 andre Aar, og maatte stedse holden Sengen. Endnu offrede han den 9 Søn, levede andre 10 Aar, men var saa svag, at han maatte patte af et Horn, som et spæd Barn. Da vilde han og ofret den 10 Søn, og kaldet UPSALALEHN efter ham TIENDELAND, men SVENSKERNE satte sig derimod, saa at han maatte døe af Ælde, hvilken Dødsmaade siden efter ham kaldtes ANISOT.

AURBODA,

en Kone af BERGRISEÆT, gift med GYMER og Moder til FRYERs Kone den deilige GERDUR.

AURGELME,

et guddommeligt Menneske, som ALFADER skabde af en Draabe af smeltede Iisbierge. Han dræbde RISEN YMER, og af hans Blod, Hierne og Been forfærdigede vore Strømme, Klipper og Jord. Derefter byggede han STADEN MIDGAARD eller ASGAARD midt paa JORDEN, hvor SOLEN

og MAANEN efter fuldendt Løb udhvilede sig, og overgav den til 2 af ham skabte Stamforældre for alle MENNESKER ASKUR og EMBLE.

AUSTURVEG,

saa kaldtes de sydøstlige Kyster af ØSTERSØEN, og det Hav AUSTUESALTR.

AYLKE,

see THOR!

B.

BALDER,

eller BALDER DEN GODE, en Søn af ODIN og FRIGGA, og en af ASERNEs 12 store Guder, var deilig hvid og skinnende, saa at en Sort meget hvide Blomster efter ham kaldtes BALDERS ØINEBRYNE. Han var tillige velskabt og meget yndet baade af Guder og Mennesker. Denne

godmodige smukke og velgiørende Gud boede i HIMLEN paa BREIDABLIK, et Sted, som aldrig nogen Ondskab eller Forbandelse hvilede paa, hvor intet ureent fandtes, og i hvis Støtter vare Runer, som endog kunde opvække de Døde. Da han eengang havde drømt, at hans Liv var i stor Fare, giorde Moderen FRIGGA sig stor Umage for at sikre samme, og tog derfor en Eed af alt i Naturen, at intet skulde skade ham. Dog forglemde hun et ungt nysplantet Træe Østen for VALHAL, som hun for dets Ringhed foragtede. Heraf blev BALDUR saa hug– og skudfrie, at Guderne endog i deres Forsamlinger morede sig med at kaste, hugge, og stikke paa ham med allehaande Ting, og blev dette anseet som en stor Ære, man giorde ham. Kuns den onde LOKE alleene misundte BALDERs Fortrin, og for at fordærve ham gik forklædt som en gammel Kierling til FRIGGA, der under deres Samtale spurgde hende, om hun vidste Gudernes Tidsfordriv i VALHAL. Den forklædte Kone svarede: hun havde hørt, at de moerede sig med at kaste allehaande Ragerie paa BALDER. FRIGGA fortalde hende da, at det skeedte uden hans mindste Fare, fordi hun ved Eed havde forpligtet alt i Naturen til ikke at skade ham, og at det kun var et eeneste nyplantet Træe Østen for VALHALLA, kaldet

MISTILTEIN, som hun havde forglemt, men det var og saa lille, at det umuligt kunde skade ham. Glad over nu at vide et Middel til BALDERs Undergang pakkede LOKE sig, rykkede det omtalte Træe op med Rod, og begav sig dermed i Gudernes Forsamling, gav sig der i Kast med den blind, men overmaade stærke GUD HØDER, og spugde: om han ikke og vilde ære BALDER med at kaste noget paa ham: Denne undskyldte sig med sin Blindhed, og at han intet havde at kaste med. Straks havde LOKE Træet ved Haanden, og styrede efter Løvte hans Haand saa vel, at det blev hans Bane. Hans Fald forskrækkede Guderne. De faldt i dyb Sorg, der betog dem Kræfter og Mæle, især hans Fader ODIN. De havde meer end gierne straks hevnet hans Fald, men torde ikke ifor Stedets Hellighed. De førde derpaa hans Legeme til Stranden. HRINGHORNE hedde BALDERs Skib. Det vilde de skyde frem, og brænde ham i, men kunde ikke rokke det af Stedet. De sendte da Bud til JOTUNHEIM efter en Heks kaldet HIROKINN, som til dette Arbeide kom ridende paa en Ulv med et Bidsel af Slanger i Munden. Da hun steeg af, satte ODIN 4 Bersærker til at styre den, men den var saa sterk, at de for at holde den maatte legge den paa Ryggen, medens hun skiød Skibet ud, hvilket hun

giorde med saadan Fart, at Ilden fløi af Kiølen, og Landet bævede derved. THOR, en afsagt Fiende af alle Kæmper, vilde da betalt hende Arbeidslønnen Med et Slag af sin Hammer, om ikke de andre Guder havde afholdt ham derfra. Dette Skib brugde de i Steden for et Baal, og deri brændte BALDERs Legem tillige med hans tro Kone NANNA og hans Hest. Ved denne Begravelse vare tilstede ODIN, FRIGGA, VALKYRIERNE og ODINS RAVNE. FREYA kom kiørende dertil i sin Vogn med Galten GULLINBUSTE, og FREYA i en med 2 Katte for. Desuden var der en stor Mængde BIERGRISER og HRIMTHUSSER overværende. Alle Guder ærede BALDERs Grav ved at kaste noget deri. ODIN kastede sin berømte konstige Ring DRUPNER *(see Drupner!)* derned. THOR VIEDE ILDEN MED SIN HAMMER, OG DA DVERGEN LITUR iust løb ved hans Fødder, sparkede ham i Ilden, saa han brændte med. FRIGGA lod derefter bekiendtgiøre, at hvo der vilde reise til HELVEDET at lede efter BALDER og byde DØDENS GUDINDE HEL Løsepenge for ham, skulde derved erholde hendes fortrinlige Yndest. Hans Broder HERMODER paatog sig Ærendet, reed ned til HELVEDE paa ODINS Hest SLEIPNER, fandt BALDER der

siddende i Høisædet, og forlangede hans Befrielse. HEL vilde viide, om han var saa almindelig elsket, som der foregaves, og svarede derfor, at hun kuns vilde løsgive ham paa det eeneste Vilkaar, om alt i Naturen, levende og livløst begræd hans Død, men fandtes kuns een, som vægrede sig, skulde han bliv. Balder ledte derpaa HERMODER ud og medgav ham sin Ring at bringe ODIN til en Almindelse. Hans Kone NANNA medgav ham og et Erindrings Tegn til FRIGGA. Guderne sendte da Bud over heele Verden. og paabød en almindelig Sorg til hans Befrielse. Alt fandtes villigt, og sørgede af Hiertet. Kun Heksen THOK alleene, som man troede, at LOKE havde omskabt sig til, svarede: at hun kun med tørre Øine vilde begræde ham, og ved denne Vægring foraarsagede hans Tab for bestandig. Dette hevnede Guderne siden grusomt paa LOKE. *(See Loke!)*

Skiøndt BALDER saaledes maatte blive i HELVEDE, skulde han dog ved RAGNAROKR befries, overlevede de andre Guder, komme til Gudernes forrige Opholdssted i Sletten IDA, blive der forliigt med sin Banemand HØDER, og leve der i Selskab med ham og de overblevne Guder VIDAR, VALE, MODE og MAGNE.

Man har Aarsag til at troe, at de gamle ved BALDER har

forstaaet Solens Glands. Hans Guddom var i stor Anseelse især dyrkedes i NORGE i den berømte prægtige Tempel ved BALDERSHAGE.

BALDER,

en Søn af den SAXISKE ODIN eller HUGLEIK, var deilig, vennesæl, tapper og en stor Krigsmand. Ved en Hændelse saae han eengang den RINGARIGSKE KONGE GEVARs eller JØFURs deilige Dotter NANNA, da hun badede sig. Hendes overordentlige Skiønhed opflammede ham, saa han aldrig indtil sin Død kunde afsige denne Elskov. Dog haabede han forgieves. Hun foretrak ham HOTHER HOTHEBRODs Søn, Konge i ELLÆM SYSSEL i JYLLAND, som var opdraget med hende, og efterat have i en Skov mødt VALKYRIERNE, og af dem faaet en Kiole, ingen Vaaben kunde bide paa, ved sin Hiemkomst begierede NANNA af hendes Fader, som dog af Frygt for BALDER ikke turde love ham hende. Det var i BALDERs Øde, at han ikke kunde dræbes uden ved Vildmanden MIMRINGs Sværd. Dette bemægtigede HOTHER sig efter GEVARs Raad *(see Mimring!)* og derpaa bekrigede ODIN og hans Søn BALDER, som af sin Fader var sat til at

regiere SIELLAND. Da BALDER derefter fik at vide, at HOTHER var forreist til BIARMELAND at frie for sin Ven HELGE, drog han med en Hær ind i JØFURS LANDE, og begierede hans Dotter. Faderen henstillede det til NANNA selv, men hun afslog hans Haand uagtet al anvendt Veltalenhed og Sødhed, under Paaskud, at hun, som var af JOTE–ÆT, var for ringe til at giftes med en Halvgud. Imidlertid kom HOTHER tilbage, overfaldt i Følge med den SAXISKE KONGE GELDER og HELGE BALDER, overvandt ham, uagtet han blev hiulpet baade af ODIN og THOR, og fordærvede hans Flaade ved et Sted, som derefter til Erindring om Slaget kaldtes BALDERS HAVN. Derefter holdt han til BALDERs store Sorg Bryllup med NANNA. Dette gav anledning til en nye Krig. Begge Rivaler samlede alle deres Kræfter, og holdt et Slag, hvori HOTHER fuldkommen blev overvundet, og maatte flye til GEVAR. Under dette Slag plagedes Balders Hær meget af Tørst. Da opvæltede af Jorden en Brønd, som de lædskede sig paa, og kaldes til Erindring endnu en Bye i Nærheden af ROSKILDE derefter BALDERS BRØND. Dog denne Seier giorde derfor ikke BALDER lykkeligere. En Geist i NANNAs Skikkelse svævede ham for Øine hver Nat, og han blev af denne heftige

utilfredsstillelige Lidenskab saa udmattet, at han maatte bæres i en Stol eller kiøre paa en Vogn med 2 Heste for. Noget efter overvandt han atter HOTHER, og fordrev ham til JYLLAND. Her mødte HOTHER atter paa sine eensomme Vandringer Valkyrierne, blev af dem opmuntret til en nye Krig mod BALDER, og fik Løvte om Seier, ifald han kunde bemestre sig en vis sød SPIISE, som af nogle Jomfruer tillavedes for BALDER. Han drog da mod BALDER, bemægtigede sig en Nat, da han eene var gaaet ud for at bespeide BALDERs Hær, den underfulde SPIISE. *(see Hother!)* Paa Hiemveien mødte han BALDER, der var gaaet ud i samme Ærende. Det kom til Strid, og BALDER blev dødelig saaret. Tilfældet opvakde stor Glæde i HOTHERS LEIR, men des større Sorg i BALDERS. Denne vilde dog ikke døe som en Nidding, og for at døe paa Ærens Bane som Helt, leverede HOTHER Dagen efter et Slag, som han uagtet sine Saar bivaanede i en Bærestol. natten efter aabenbaredes DØDENS GUDINDE HEL sig for ham, og fortalde, at hun Dagen efter vilde nyde hans Selskab. Han døde ogsaa Dagen efter, og blev af Krigshæren Kongelig begraven i en Høi ikke langt fra BALDERS BRØND mellem ROSKILD og KIØBENHAVN. Denne BALDER skal have resideret uden for LEIRE I

SIELLAND, og der have oprettet Guds– og Offertienesten paa en forhen ubrugelig Maade. Vor store EVALD har i de nyere Tider foræviget baade sig og ham ved sin BALDERS DØD. BALDERS KONE var RUNE, som med ham levede paa TUNE ei langt fra ROSKILD. BALLERUP i Sielland troes og at skylde ham sit Navn.

BARDER,

et Slags Præster eller Duider hos de gamle Tydske, vare og bekiendte som Digtere.

BARRI,

en Søn af ARNGRIM og EYVORA. *See Arngrim og Angantyr!*

BAUDVILD,

see Vaulund!

BAUGE,

en Kæmpe, Broder til RIISEN SUTTUNG, der eiede den fortryllede poetiske Drik, som Dvergene havde tillavet af KVASERS BLOD. *(See Kvaser!)* Denne Drik fik ODIN Lyst til, kom en Dag forklædt til

BAUGEs 9 Arbeidskarle, som hostede, og tilbød sig at hvesse deres Høeleer. De toge med Glæde mod Tilbudet, og ODIN gjorde dem saa skarpe, at de alle fik Lyst til Hvessesteenen. Denne kastede ODIN da i Grams mellem dem. De kom til at rives om den, og i Striden dræbde alle hverandre med Leerne. Noget efter kom BAUGE mod ham, spurgde om hans Navn, og jamrede sig meget for sine Høstfolk. ODIN kaldte sig da BOLVERK og tilbød sig at giøre BAUGE ligesaa meget Arbeid, som hans 9 Karle Sommeren over, ifald han til Arbeidsløn vilde love at forskaffe ham en Slurk af ovenmældte Drik. BAUGE indgik Akkorden, og den foregivne BOLVERK arbeidede hos ham selv lige saa meget som 9 Karle og ved dens Ende fordrede sin Betaling. Først foreslog han ham at forsøge med det gode, om de kunde faae noget deraf; BAUGE drog da med ham til Broderen, som reent ud afslog deres Begiering, saa de maatte drage beskiemmet bort. Derpaa begave de sig begge til Klippen, hvor Drikken var forvaret inde hos SUTTUNGs Dotter GUNLØD, som der var indsluttet. Her fremdrog BOLVERK et Boer kaldet RATE, og bad BAUGE at bore et Hul i Bierget med, om det var skarpt. BAUGE vilde gierne svige den forklædte ODIN, og, da han havde boret lit, sagde: at nu var der Hul

heelt igiennem, men da ODIN blæsde i Hullet, fløi Spaanerne ham i Ansigtet. Heraf mærkede han BAUGEs List, befalede ham at bore paa nye, og, da han atter blæsde i Hullet, og Spaanerne blev derinde, saa han kunde mærke det var gaaet igiennem, forvandlede han sig til en Orm, og krøb ind. Da vilde BAUGE giøre det af med eet, og iagede Boeret ind efter ham. Dog slap ODIN uskat ind. Hvorledes han derefter bemægtigede sig heele Drikken, *see Suttung!*

BAUGGERDA,

en Dotter af STERKODDER og ALFHILD, blev gift med GRIM. *See Sterkodder!*

BAULTHORN,

eller BERGTHOR en Kæmpe, var Fader til BELSTA.

BAUTASTENE,

kaldtes i NORDEN de Steene, som lagdes over Døde Mænds Gravhøie. Dog beviistes denne Ære kun udmærkede og berømte Helte. ODIN skal først have indført denne Skik i NORDEN. De findes imellem med udskaarne Figurer af Mennesker, Dyr og Uhyrer, sieldnere med RUNER. Det sidste Slags have

dog nogle troet, at være fra Kristendommens Tid.

BEITER,

en Søn af Norske Erobrer GORE, fik efter Faderens Død en stor Deel af hans Lande. I Følge den Aftale, der var mellem GORE og hans Broder NOR, skulde den første kun have Herredømmet over Øerne ved de NORSKE KYSTER, og alt det faste Land tilfalde NOR. Dog BEITER for at eludere Akkorden lod trække sit Skib, ELLIDA, over Land, og tilegnede sig derved en stor Deel af det faste Land i NORGE Vesten for NAUMUDAL, hvor han blev en berømt Høvding. Han efterlod sig to Sønner GLANIR og GILSE eller GYLFE.

BELA,

see Freya!

BELSTA,

en Dotter af Risen BAULTHORN eller BERGTHOR, blev gift med BUREs Søn BOR, og ved ham Moder til ODIN, VE, og VELIR. *(See Bor!)* Hun kaldes og BEYZLA.

BERGELMER,

en HRIMTHUSSE, den eeneste af dem alle, som paa et Skib med sin Familie undgik Døden i den almindelige Oversvømmelse af den dræbte Rise YMERs Blod, og fra ham nedstammede siden alle øvrige HRIMTHUSSER.

BERSÆRKER,

saa kaldtes i NORDEN en Sort STRIDSKIEMPER, som klædte i Dyrehuder droge omkring og øvede Vold. Jomfrueburene især vare usikkre for dem, og det smukke Kiøn fandt dem kun sielden den ædelmodige Beskyttelse, som udmærkede den seenere Alders vandrende Riddere. Nogle vare dog mere ædeltænkende. En rasende Tapperhed var det, der meest udmærkede dem. De skyede hverken Død eller Farer. Naar deres Mod opvakdes, og ingen Fiende var for Haanden bleve de ligesom rasende, beed i Skioldene, hvinede, huggede i Jorden, og vel undertiden saarede uskyldige. Kongerne, især de mægtigere, underholdt sædvanlig et Antal ved deres Hof til deres Persons Sikkerhed, og for stedse at have dem ved Haanden til Strid. Kun sielden har man Eksempler paa at de brøde deres Troskab. De lode

sig endog ofte dræbe med deres Herrer, og gik leende i Døden. Efter dem kaldtes Strid BERSÆRKELEEG.

BESSE eller **BESSUS,**
den Danske PRINDS GRAMs tro Medfølger paa hans Toge. Til Belønning for hans Troskab gav GRAM ham sin Fosterfaders ROARs Dotter, som han havde være gift med. *See mere ved Gram!*

BEYGVIR,
see Bygvir!

BEYLA,
gift med BYGVIR, var med ASERNE TIL GIEST HOS ÆGER, og kom der som de andre Guder i Trætte med LOKE. *See Loke!*

BEYZLA,
see Belsta!

BIARKE,
hvis rette Navn var BODVAR, EN SØN AF DEN NORSKE PRINDS BJØRN og BERA blev

opfødt hos sin Broder, THORER HUNDFOT, Jarl i HALOGALAND. Der ihielslog han Kæmpen BIARKMAR og fratog ham sit kostelige Sværd, LAUFAR. Dette skedte paa en Øe, som deraf kaldtes BIARKØE, og BODVAR selv fik af denne Handling det Navn BIARKE, under hvilket han siden blev meget bekiendt. Han reiste derefter ud at forsøge sin Lykke i Verden, og søgde til den for sin Gavmildhed og Ædelmodighed saa almindelig roste LEIRE KONGE ROLF KRAKE, som antog ham blant sine Hofmænd. De Tiders grove Sæder medførde, at Kæmperne ved dette Hof for Tidsfordriv kastede KNOGE OG BEEN ISÆR PAA DEM, SOM DE IKKE KUNDE LIDE. HOTT, og en Bondesøn, maatte ofte udstaae denne Spot. Til hans Lykke antog BIARKE sig ham, og for at hevne den ham tilføiede Fornærmelse hug et Oksebeen paa en af de nærværende Kæmper med saadan Styrke, at Hovedet dreiede sig om, saa Ansigtet kom til at sidde i Nakken, og det blev hans Død. ROLF var saa billig, at han ikke straffede ham derfor, men blot tog Bøder for Drabet, og gav ham den dræbtes Plads, som han dog kun modtog paa Vilkaar, at HOTT fik Plads ved Siden af ham. Denne sidste var frygtsom og uduelig; men BIARKE dannede ham til Kriger, dræbde en stor Biørn,

lod ham drikke af hans Blod, og giorde ham derved saa kiek, at han af ROLF fik det Øgenavn den HUPPRUDE (Høimodige) og HIALTE (Helt) under hvilket sidste Navn han derefter blev meget berømt. *(See Hialte!)* ROLF havde 12 Kæmper alle graahaarede og Jernklædte, som pleiede at drage ud paa Eventyr, kom ved Juletid hiem, nedlagde deres Bytte for ham og spurgde ham, og alle tilstædeværende, om de kiendte nogen deres Liige? ROLF svarede dem altid høflig, at han kiendte ingen kiekkere; men da de første Juleaften kom til BIARKE med samme Spørgsmaal, tog han Spørgeren ved Armen, og hug ham med saadan Styrke mod Gulvet, at hver Been knagede i ham. HIALTE giorde det samme ved en anden. ROLF selv maatte stifte Fred mellem dem saaledes, at de maatte erkiende BIARKE og HIALTE for Overmand, og fik BIARKE ved denne Leilighed Plads nest efter Kongen paa høire Haand. Nogen Tid efter høstede BIARKE behageligere Laurbær ved at befrie KONG ROLFs Syster RUTA fra en hende og Broder ubehagelig Brudgom, AGNAR, INGELs Søn. ROLF lovede den, der vilde stride med denne berømte Kriger, sin Syster til Ægte, og BIARKE var den eeneste der kunde paatage sig denne Dyst, som han efter SAXE skal have givet Anledning til paa AGNARs

Bryllupsaften ved at dræbe med et Oksebeen en af dem, der havde kastet KNOGE paa HIALTE, over hvilken Fornærmelse mod Bryllupsfesten Brudgommen udfordrede ham. Man mødtes til Kampen, og trættedes længe om, hvo der skulde give det første Hug. Endelig blev denne Ære tilkiendt AGNAR, fordi han var af Kongeæt. Han hug da med megen Styrke til BIARKE, saa han kløvede hans Hielm, og saarede ham let i Hovedet, hvorved hans eget Sværd HITHING gik itu. Da satte BIARKE sin Fod mod en Træestub, og hug med sit tydske Sværd SNYRTIR til AGNAR, saa han giennemskar hans venstre Side, og afhug hans høire Been. Til Belønning fik han efter Løvte PRINSESSE RUTA til ægte. Derpaa reiste han til NORGE at hevne sig paa sin Faders Stedmoder HVIT, overvandt hende lod hende slæbe om i en Sæk, og slog hende til døde *(See Hvit!)*. Derefter giftede han sin Moder BERA med ULFSBEITUR JARL. Paa dette Norske Tog dræbde han og Kæmpen JARNBARD, som havde omkommet hans Broder ELG FRODE. Efterat have regieret en kort Tid over UPLAND I NORGE reiste han tilbage til ROLF, og hialp derpaa i Foreening med ROLFs øvrige Kæmper den Svenske KONGE ADILS mod den Norske

KONGE ALI paa OPLAND. For denne Hielp, lovede den første dem i Belønning, om de fik Seier, hver 3 Pund Guld, og 3 kostbare Klenodier til deres Konge. Et Slag paa den tilfrosne VÆNER–SØE, hvori ALI faldt gav dem Ret til den belovede Belønning. De forlangede da til deres Konge den faldne ALIs Hielm HILDESVIN, Brynien FREDSLEIF, og Ringen SVIAGRIS, som ADILS havde efter sine Forfædre. Ikke alleene dette undslog ADILS sig for, men nægtede dem endog gandske den belovede Løn, hvorfor de droge forbittrede hiem til ROLF, og ophidsede ham at giøre et Tog til SVERRIG som BIARKE fulgde dem paa. Da de vare komne til UPSAL, lod BIARKE Hestene sette ind i Stalden, og befalde de Svenske nøie at passe deres Haler og Maner, at de ikke bleve ureene eller kom i ulave, hvilket fortrød de Svenske saa haardt, at de afskar dem alle Haler og Maner. Hvorledes BIARKE undslap herefter med ROLF, *see Rolf!* Al den Naade, BIARKE nød hos Kongen betalede han med uforfærdet Tapperhed og Troskab, saa han satte Livet til med ham den NOT, han blev overfaldet af HIORTVAR, og fandtes hans Legeme liggende ved den faldne Konges Hoved, legesom de andre Kæmpers omkring ham. BIARKE synes ligesom ROLF KRAKE, at have foragtet Guderne og kun forladt

sig paa sin egen Tapperhed og Styrke, hvorfor han og indføres i den efter ham kaldte prægtige Sang BIARKEMAAL at have Lyst til at dræbe ODIN selv. Han skal og have været en god Skald, og har Alderdommen levnet Stykker, som holdes for hans Arbeide.

Fabelen har digtet om denne BIARKE, at hans Stedmoder HVIT slog ham med en Ulvehanske, og forvandlede ham til en Biørn, hans Broder THORER til en Hund, og FRODE til et Elsdyr, og at han paatog sig denne Skikkelse om Natten i Striden mod HIORTVAR, og gavnede derved ROLF mere end 5 af hans Kæmper, men da han derefter blev ved HIALTE udkaldet, kunde han ikke mere paatage sig denne Biørne–Ham, og faldt. Ligeledes, at der hver Juleaften kom tre Aar i Rad til KONG ROLFS HOF I LEIRE et græsseligt Trold–Dyr med Vinger, som intet Vaaben kunde bide paa, og at det var det, som BIARKE slog ihiel, og lod HIALTE drikke Blodet og æde Hiertet af. Om hans sympathetiske Blodblanden med sin Broder ELG FRODE, *see Elg Frode!* Hans Gave, AT GIØRE VERS, naar han vilde, skal han have faaet ved at drikke Mød af sin Fostermoders GREPPAs Horn, at hans Sværd kunde ikke uddrages, førrnd han havde qvædet en Vise o.m.

BIARMELAND,

et stort og blomstrende Kongerige norden for JOTUNHEIM omkring GANDVIKEN (det hvide Hav) og DVINA, hvor nu omstunder det PERMISKE, ARKANGELSKE og en Deel af det RUSSISKE LAPLAND er, grændsede mod Vesten til YMISLAND, mod Østen til RISALAND. Til dette Land giorde vore Forfædre uphørlig Søerøvertoge for at erholde dets rige Kostbarheder. Dets Indbyggere BIARMERNE troes at have havt en fra ASERNE forskiellig Religion, uagtet de dog dyrkede THOR og andre deres Guder. De vare af Finsk Herkomst, og som alle FINNER udraabte før store Troldmænd, hvilken Overtroe om Finnerne har vedligeholdt sig endog til vore Tider.

BIARTMAR,

Jarl over ALDEIGUBORG, giftede sin Dotter SVAFA med ARNGRIMs Søn den bekiendte ANGANTYR, som efterlod hende frugtsommelig hos Faderen; da han med sine 11 Brødre reiste til SAMSØE til Strid mod HIALMAR HIIN HUGPRUDE og ORVAROD, og faldt der. SVAFA fødde derefter

en dotter den berømte HERVOR, som BIARTMAR JARL opfostrede. *See Hervor!*

BIFROST,

(Regnbuen) var efter Fabelen en Broe bygget af Guderne, som de stedse maatte passere paa deres Reiser fra HIMMELEN til JORDEN. Paa den havde de anvendt utroligt Arbeide og mere Flid end paa noget andet. Den havde 3 forskiellige Culører, en overordentlig Styrke, og dens øverste røde Lag var den klare Ild for at forhindre RISERNE over den at bestorme HIMLEN. Dog uagtet al dens Styrke og dens underfulde Vogter HEIMDALs Aarvaagenhed *(see Heimdal!)* skulde den ved Gudernes Tuskmørke sønderslaaes af MUSPELs Sønner, som under SURTURs Anførsel skulde over den bryde ind i HIMLEN, og ødelægge Guder, Verden og alt.

BIKKE,

en søn af LIFLANDSK PRINDS, gav sig i Tieneste hos den grusomme SKAANSKE KONGE JARMERIK eller JORMUNREKUR, indhyklede sig der ved Smigrerie og Øientieneste, vandt hans fulde Gunst, og forledede ham til mange Grusomheder. Da denne

Konge havde sendt ham med sin eeneste Søn RANDVER at frie for sig til den REIDGOTHISKE KONGE JONAKURs Dotter den deilige SVANHVIDE eller SVANHILDE, indbildte han Kongen ved Hjemkomsten, at PRINDSEN RANDVER havde levet i for stor fortrolighed med SVANHVIDE, og derved forførde Kongen til at lade denne sin ulykkelige Søn hænge, og Prindsessen trædes ihiel af Heste. Endelig kronede han sine Ondskaber ved at forraade JARMERIK selv til hendes Brødre HAMDER og SORLE. *See Jamerik!*

BIL,

en Søn af HVIDFINNUR og Broder til HIUKE; da han med sin Broder hentede Vand af Brønden BYRGER og har det paa Akslene i en Saa (maal for flydende varer) SÆGER paa en Stang SIMUL, bleve de bortførte af MAANEN, og maatte siden stedse følge den i sit Løb. *See Maanen!*

BILA,

en Kæmpe, som FREYR kom i Strid med, og i Mangel af sit Sværd dræbde med en Hiortetakke. *See Freyr!*

BILEISTUR,
en Søn af Risen FORBAUTE og Heksen LAUFEIA, var Broder til LOKE LAUFEIASON.

BILSKERMER,
et Slot i TRUDVANGER, det største i Verden, havde 540 Sale, og var Guden THORs Residents.

BILVISE,
see Bolvise!

BIØRN og hans 11 Brødre.
See Halfdan 1 og Fridlev 3!

BIØRN,
see Illauge Grydarfostre!

BISLID,
see Alfader!

BLAAMÆND, eller **BLAKMANNER**
have en Deel urigtig antaget for MORER FRA AFRIKA; thi ved dette Navn forstode de gamle

Indbyggerne i BLEKING.

BLOTMADR eller **BLOTMANN**,

kaldtes de, der anstillede eller forestode OFFERFESTE, hvor man blottede, ɔ: offrede levende Dyr, ofte Mennesker, hvor af Offringerne selv kaldtes BLOT, som THORABLOT, DISABLOT o. f.

BODN,

see Fialdar!

BØL,

see Vale eller Vile!

BØKI,

en Søn af KONG HODBROD, dræbde sin egen fader, og blev derved Konge over ANGLERNE i ELLÆM og BARVITH SYSLER, en riig, mægtig og gierrig Fyrste, var gift med LEIREKONGEN INGELs Dotter, og for at hevne sin Svigerfader, som var bleven omkommet af ROE og HELGE, drog mod den sidste med en stor Hær. De mødtes ved VANDFULD i JYLLAND. HELGE anstillede sig da, som han var bange, forskandsede sig,

veeg endog tilbage, og lokkede derved ANGLERNE efter sig ind i Landet, men overfaldt dem kort efter paa GUDUM HEEDE ved ANGLAMS MOSE. I dette Slag faldt BØKI, og blev begraven i en Høi ved Veien over Mosen, som endnu kaldes ANGLAMS HØI.

BØR, eller **BORE,**

en Søn af BURE, giftede sig med BEYZLA eller BELSTA, en Dotter af Risen BAULTHORN, og avlede med hende 3 Sønner, ODIN, VE og VULE. Hans Afkom levede i bestandigt Fiendskab med HRIMTHUSSERNE og MUSPELS SØNNER.

BØRBØR,

under dette Navn dyrkede GOTHERNE deres forgudede hos de sydligere Nationer, under Navn af BYRIBISTEs bekiendte Konge, og denne BØRBØRs Navn skal ODIN ved sin Ankomst til NORDEN have antaget.

BOLVERK,

see Bauge og Odin!

BOLVISE og **BILVISE,**

to Brødre, begge KONG SIGARs Raadgivere, og skiøndt blinde bekiendte for deres Forstand og Viisdom. Dog vare de deri høist ulige, at den første brugde sine Indsigter til at stifte ueenighed og Fiendskab endog imellem de bedste Venner, men den sidste bestræbede sig altid for at forlige og tillintetgiøre Folkets Uvenskaber. Da KONG SIGAR havde overrasket sine Sønners Banemand, den berømte HAGBARTH i en Kierligheds Handel med sin Dotter, BILVISE raadede at svare denne unge Mand, forlige sig med ham, og betjene sig af hans tappre Arm til Fædrelandets Bedste, ophidsede BOLVISE derimod Kongens Vrede, og derved befordrede HAGBARTs Død. *See Hagbarth!*

BORGHILD,

see Sigmund Volsung!

BRAGA,

de gamles GUD FOR VIISDOM, VELTALENHED og DIGTEKONST; Runer vare udgravede paa hans Tunge. Han var gift med GUDINDEN IDUNA, som bevogtede Gudernes foryngende Æbler. Da ÆGER besøgde ASERNE i ASGAARD, blev han af ODIN

sat ved Siden af deres Giest, og underholdt ham med en Deel Fortællinger om Guderne og deres Bedrivter. Ligeledes var han med Guderne til Gienbesøg hos ÆGER, hvor han var den første, som forstrede LOKE, at Guderne ikke vilde tage ham til Bords med sig. Derfore udelukkede LOKE ham og, da han ved det første Bæger, som rakdes ham, hilsede alle ASER og ASYNIER. BRAGA, som kiendte hans Sindelag, tilbød ham da en hest og et Sværd, hvis han over Borde vilde holde sig stille og ikke forstyrre Giestebudets Glæder. Men LOKE svarede ham, at han vel aldrig fik enten Hest eller Armbaand, og forekastede ham, at han var den frygtagtigste og mindst krigsvante blant alle ASER og ALFER, som vare der. Hvorpaa BRAGA sagde: at, dersom de vare uden for Salen, som han ikke turde vanhellige, skulde han betale ham for hans Løgn, og bære hans Hoved i sin Haand. Dog svarede LOKE ham kun haanlig og kort, og kom tilsidst i Klammerie med alle Guderne. *(see Loke!)* Han holdtes i stor Ære og sattes af nogle straks efter ODIN. Ja! man har endog Aarsag at troe, at hans Dyrkelse har været ældre end ODINs. Digtere kaldtes efter ham BRAGAMADUR. BRAGEBÆGERE og et Sort Digte kaldte BRAGUR have Navn af ham. Han kaldes og ASABRAGR.

BRAMI og **BRANI,**

Sønner af ARNGRIM og EYVARA faldt med deres Brødre i en Kamp paa SAMSØE. *See Arngrim og Angantyr!*

BREIDABLIK,

et yndigt og prægtigt Slot i HIMLEN, HVORPAA INTET ONDT ELLER FORBANDELSE HVILEDE. DER FANDTES INTET UREENT. PAA DETS STØTTER VARE INDGRAVNE RUNER SAA KRAFTIGE, AT MAN ENDOG VED DEM KUNDE OPVÆKKE DØDE. DET VAR RESIDENTS FOR ODINs Søn BALDER DEN GODE.

BRIMER,

en Drikkesal paa OKOLM, skulde først blive til efter RAGNAROKR og tiene de overblevne Guder og Salige til Opholdsted.

BROCKUR,

en konstig Dverg i SVARTALFHEIM. Da Dvergene IVALLDEs Sønner havde for LOKE giort Guldhaar

til Gudinden SIFF, der voksde paa hendes Hoved som naturlige Haar, Skibet SKIDBLADNER, og Sværdet GUGNER, væddede LOKE om sit Hoved med al sin Konst forfærdige 3 saa kostbare Konststykker. BROCKUR vedtog Veddemaalet, og hialp sin Broder EITRI at smedde Svinet GULLINBUSTE, Ringen DRUPNER, af hvilken hver Nat dryppede 9 andre, og Hammeren MIØLLNER, der nedslog alt, og kastedes aldrig saa langt, den jo kom tilbage i Eierens Haand. Med disse Sager drog han derefter til ASGAARD, at løse sit Vedde, tog der ODIN og FREYR til Dommere, forærede ODIN Ringen, THOR Hammeren, og FREYR Svinet. LOKE, som ligeledes vilde bestikke Dommerne, skienkede FREYR Skibet SKIDBLADNER, ODIN Sværdet GUGNER, og THOR GULDHAARET til hans Kone. Dog vare de ham imod, og erkiendte MIØLLNER for det kotsbareste. I Følge denne Dom vilde BROCKUR have LOKEs Hoved. Denne derimod vilde give Løsepenge; men Dvergen vilde ingen Forliig, saa LOKE endelig sagde: han kunde tage sit. Dog hver Gang han greb efter LOKE, for at afskiere Hovedet, var han langt borte, ved Hielp af sine underfulde Skoe, hvormed han meget hurtig kunde løbe over Land og Vand. Endelig bad han THOR om Hielp. Denne greb ham og fat;

men da Dvergen vilde afskiere Hovedet, raabde LOKE: at Hovedet tilhørde ham, men ikke Halsen. Da tog BROCKUR en Kniv og Skindremme, for at sye Munden sammen paa ham, men det lykkedes ei heller, fordi Kniven var sløv. I denne Forlegenhed ønskede han, at hans Broder ALUR var nærværende. ALUR indfandt sig da straks, og tilsyede LOKE Munden med en Rem kaldet VARTARE, og siden den Tid var LOKEs Mund stedse tilsyet.

BRUNA–OLD,

kaldtes den Tid, da man brændte de Dødes Legemer. Denne Skik var indført af ODIN, og varede til KONG DAN MYKILLATI, som lod sig begrave heel og holden i en Høi, hvilken Tid blev kaldet HOUGS OLDEN. Dog vedblev den første Skik meget længe blandt de lavere STÆNDER i DANMARK og SVERRIG.

BRUNNMIGE,

en THUSSE, bevogtede en fra et Field i FINMARKEN nedløbende Bæk, af hvilken han forhindrede Kong HIORLEIF af HORDALANDS FOLK at tage Vand, hvorfore Kongen skiød et gloende BRADSPID efter ham. Da vigede THUSSEN ind i

Bierget, men sang tillige en Vise, hvori han spaaede Kongen, at det skulde gaae hans Dronning ilde, men i det samme skiød Kongen Spiddet i hans Øie, og stak det ud.

BRYNHILDUR,

en Dotter af den Saxiske Konge BUDIE, var en VALKYRIE, deilig, klog og forfaren i Runer og Troldom, tapper, men tillige hevngierrig og stolt, og skal først i Strid have overvundet Kong HIALMGUNNAR, uagtet ODIN havde lover ham Seier. Hendes Bolig var paa HINBARFIEL gandske forgyldt og Salen forsølvet. Der herskede stor Pragt, der gik saa vidt at man endog bredde Dækkener under hendes Giesters Fødder. Til dette Sted ankom den berømte Helt SIGURD FOFFNERSBANE efter at have dræbt FOFFNER, fandt hende sovende og afdrog hendes Brynie, som hun kaldte BRYNHILDUR af; thi ellers var hendes rette Navn HILLDUR. Hun vaagnede, modtog ham vel og undervisde ham i megen Viisdom, især Runer og Gudelære. Deres Fortroelighed gik tilsidst saa vidt, at de avlede en Dotter, ASLAUG, sammen. De skildtes derefter fra hverandre. BRYNHILLDUR drog hiem, boede med sine Piger for sig selv, og var enten i Strid,

eller øvede sig i Fruentimmer–Arbeide, hvori hun var en stor Mester. Især gav hun sig til at bordere med Guld alle SIGURDs Bedrivter, hvorledes han dræbde Slangen FOFFNER og REIGENN, og bemægtigede sig ANDVARES SKAT. Under dette Arbeide kom SIGURD engang til hende, de fornyede da deres forrige Elskovspagt, og soere hverandre ubrødelig Tro, hvilken hun dog af en Drøm, som Kong GIUKES spaaede SIGURD, at han ikke skulde holde, men gifte sig med GUDRUN, hvilket og derefter skedte; thi da SIGURD kom fra hende til Kong GINKES Hof, gav dennes Dronning GRIMHILLDUR ham en Elskedrik, hvorover han forglemde sin kiere BRYNHILLDUR og ægtede GUDRUN. *(See Gudrun!)* efter nogen Tid kom SIGURD med sin Svoger GUNNAR, som han var i Fostbrødering med, til hende, for efter sin Svigermoders, den onde GRIMHILLDURs Tilskyndelse, at frie for ham til hende, hun lod da med sin Faders Tilladelse brænde en stor Ild om sin Bolig i HLINDALEN, og erklærede, at hun aldrig skulde ægte nogen anden end den, der torde ride giennem Ilden, og havde herved Tankerne henvendt til hendes kiere SIGURD, som hun ansaae for den eeneste og i Verden, der torde vove sligt. GUNNAR forsøgde og dette Vovestykke

forgieves. Dog hialp SIGURD ham ud af Forlegenheden, paatog sig hans Ham, satte paa sin Hest GRANE giennem Ilden, og og søgde i samme Ham neste Nat Seng med hende, men lagde i Sengen sit Sværd mellem sig og hende, under Paaskud: at det ellers var hans Øde at faae sit Banesaar, og om Morgenen, da han forlod hende, gav han hende den berygtede Ulykkes Ring ANDVARA–NAUT, og fik igien en anden af hende. Denne Maade at giftes paa gefaldt dog ikke BRYNHILLDUR, som erindrende sig stedse SIGURD, protesterede mod Foreeningen, saa at hun kuns tvungen adlød sin Fader, og selebrede sit Bryllup med GUNNAR meget høitidelig. Ved denne Fest skal SIGURD have erindret sine forrige Løvter og fortrudt sin Utroskab. Efter Bryllupet reisde hun med sin Mand GUNNAR hiem til hans Fader GIUKE. Da hun der en Dag gik ned til Floden med SIGURDs Kone GUDRUN for at vaske deres Haar, vilde hun, da de kom i Vandet ikke vaske sig i det Vand, der randt af GUDRUNDs Haar, fordi dennes Mand ikke var saa tapper som hendes. Da gik GUDRUN i Vandet, og rosede sig af, at hendes Mand havde dræbt FOFFNER og REIGENN, og taget Arv efter begge. BRYNHILLDUR svarede: at hendes Mand red deres Bryllupsaften giennem Ilden om hendes Bolig, og det

torde SIGURD ikke. Nu havde GUDRUNs Forbittrelse ingen Ende, saa hun fortalde reent ud, hvorledes var tilgaaet, viisde hende den Ring, hun havde givet SIGURD ved Afskeden, og hvorledes han derfor havde givet hende ANDVARA NAUT med Tillæg: at den havde GUNNAR nok ikke vovet sig at tage paa GNYTA KLIPPER. Herved overtydedes vel BRYNHILLDUR; men Bedrageriet, man havde spillet hende, opfordrede tillige hendes Hevngierrighed. Først søgde hun at overtale GUNNAR til at dræbe SIGURD, men, da han undskyldte sig med det Venskab og Fostbrødrelag, som var dem imellem, faldt hendes Vrede tilbage paa ham. Hun vilde dræbe ham. For at hindre det satte hans Broder HOGNE hende i BOLT, men GUNNAR SATTE HENDE IGIEN PAA FRIE FOD. DOG VEDBLEV HUN MED SIN JAMREN, LAGDE SIG TIL SENGS, OG BLEV SAALEDES I 7 DAGE LIGGENDE UDEN SPISE ELLER DRIKKE. SIGURD tilbød hende endog Ægteskab; dog hun vilde kun Hævn, og fik endelig sin Mand overtalt til at udføre den ved sin Broder GUTHORM, som i denne Færd satte Livet til med SIGURD. *(See Sigurd Foffnersbane!)* SIGURD erkiendte endnu for sin Død, at denne Ulykke kom fra den, der havde elsket ham saa høit, søgde at trøste sin

Kone GUDRUN, som i Sengen hos ham svømmede i hans Blod, og var utrøstelig. BRYNHILLDUR derimod loe, bebreidede GIUKUNGERNE, at de vare Meeneedere, og havde dræbt deres Ven og Fostbroder. Man søgde forgieves at trøste hende. Efter fuldkommet Hævn (thi hun havde og dræbt SIGURDs Søn SIGMUND); lod hun oprette et stort Baal med et Telt over farvet i Menneskeblod. Derpaa lagdes SIGURDs Liig med 2 Falke, GUTHORM og SIGMUND. Hun uddelde alt sit Guld til sine Piger, besteeg Baalet med 5 Trælle og 5 Slavinder, som hun havde medbragt fra sin Fader, lagde sig jevnsides ved SIGURDs Liig med et draget Sværd imellem dem, og lod sig opbrænde med ham. Og blev denne Gierning efter de Tiders haarde Grundsetninger høilig roset.

BRYSINGE,

Gudinden FREYAs Guldsmykke. *See Freya!*

BUDINER,

et Folkeslag ved TANAIS; meenes at være de samme som VANER.

BUI,

en Søn af ARNGRIM og EYVARA. *See Arngrim og Angantyr!*

BURE,

et deiligt stort og stærkt Menneske fremkommet ved det Koen AUDUMLA slikkede en Steen. *(See Audumla!)* Han var Fader til BORE eller BØR.

BUTHLE,

en Søn af den Skaanske Konge AMUND, kom efter sin Broder SIVARD til at regiere over HALLAND, men blev igien afsat af SIVARDs Søn JARMERIK.

BYGVIR eller **BEYGVIR**

gift med BEYLA og begge i FREYRs tieneste, var og med ASERNE til Giest hos ÆGER, og blandede sig der i Klammeriet med LOKE, som han truede med, ifald han havde FREYRs Mod, at male saa smaa som Meel, og knuse hver Leed paa, men maatte igien taale mange Grovheder af LOKE. *See Loke!*

BYRGER,
den Brønd, som BIL og HIUKE bare Vand af, da de bleve opsnappede af MAANEN. *See Maanen!*

C.

CARL,
Fyrste over GULLAND, giftede sin Dotter med den DANSKE KONGE HARALD I SKAANE, og, da denne var dræbt af sin Broder LEIRE–KONGEN FRODE 5, vilde denne ved Leilighed udforske KARL, og spurgde ham eengang, hvo der havde været hans Svigersøns Banemand; Hertil svarede CARL, at han spurgde om det, han vidste meget vel. Heraf troede FRODE, at CARL havde ham mistænkt og lod ham dræbe.

CATHULLA,
Konge i CARRIC THURA, friede til den ØRKNØISKE KONGE SARNOs Dotter COMALA, og kom derover i Strid med Kong FRODE eller FROTHAL I LEIRE, som og

friede til hende. *(See Frode 3!)*

CIMBRER,

JYLLANDS ÆLSTE BEBOERE, af hvilke en stor Deel tvungne ved en Vandflod vandrede ud i Selskab med TEUTONERNE, bekrigede ROMERNE, og bleve i ITALIEN ødelagte af MARIUS. En mindre Deel af dem nedsatte sig i det nordlige TYDSKLAND, hvor de endnu boede i TACITUS TID, og meenes at være de samme som de seenere bekiendte FRANKER. De ere uden Tvivl de samme som JOTERNE. Efter dem kaldes endnu HIMMER SYSSEL, og JYLLAND selv hos Latinske Sribenter den CIMBRISKE HALVØE (CHERSONESUS CIMBRICA).

COLLE,

en af FRODE 4 Formyndere var gift med GOTVARA, og Fader til 12 Sønner, som alle kaldtes GRIP. Hvorledes han blev dræbt af ERIK DEN VELTALENDE, *see Erik den Veltalende fra Rennesøe!*

COMALA,

see Frode 3!

CORMALO,

see Hadding og Fingal!

CUCHULLIN,

en IRLANDSK KONGE, krigede med Kong SVARAN, og fangede hans Fader STARNO. Om hans Krig med SVARAN *see Fingal og Svaran!*

CUSO,

Konge over FINNERNE og BIARMERNE, havde en deilig Dotter THORA, som den HALOGALANDSKE KONGE HELGE friede til ved Gesandter, men svarede Gesandterne, at den ikke var hans Dotter værd, som ikke selv torde komme at frie; men, da HELGE derefter kom selv i Følge af den for sin Veltalenhed berømte Danske Konge HOTHER, blev CUSO bange for deres medbragte Magt, og stillede det i sin Dotters Vold, som rørt af HOTHERS VELTALENHED ægtede ham.

D.

DAG,

en Søn af Kong HOGNE og Broder til SIGRUN, som Faderen mod hendes Villie havde lovet til HOTHBROD, uagtet hun selv havde forlovet sig med HELGE, som gav hende Løvte om Befrielse fra hendes modbydelige Kiereste, *(See Sigrun!)* og da det herover kom til Krig mellem begge Rivaler, holdte HOGNE med sine Sønner DAG og BRAGE HOTHBRODs Partie, og hialp ham mod Folk. I Slaget faldt HODBROD og alle med ham forbundne Konger undtagen DAG, som tog Fred af Volsungerne, og giorde dem Eed. Derpaa giftede HELGE SIGRUN. Dog deres Lyksalighed varede kun kort. DAG tænkde stedse kun paa at hævne sin Fader. Til den Ende giorde han ODIN et stor Offer, og fik af ham til Laans hans Spyd, hvormed han giennemstak sin Svoger HELGE i FIOTRLUND. Derfra reed DAG til SEFAFIELD, hvor hans Syster SIGRUN boede, og bød hende Bod for hendes Mand, men forgieves. Hun vedblev at udøse Forbandelser over ham, og døde af Sorg.

DAG eller **DANP,**

en Søn af den Skaanske Konge RIG 2, førde mange Krige med Kong DYGVE i Upsal, en Søn af hans Dotter DROT, men giorde endelig Fred og Forbund med ham, som han holdt udbrodelig til sin Død. Han var gift med den Østgothiske Konge HUMBLEs Dotter, af JOTISK Herkomst, og med hende Fader til den berømte DAN MYKILLATI.

DAG,

Konge i UPSAL, en Søn af Kong DYGVE, var saa viis, at han endog forstod Fuglenes Sprog og Skrig. Især havde han nøie Kundskab om Udenlandske Sager, hvilken Kundskab han skyldte en Spurv, som stedse bragde ham Underretning fra fierne Lande. Denne elskede han meget høit, og, da den blev borte, offrede til sine Guder for at erfare dens Skiebne. Han fik da til Svar: at den var dræbt med en Steen ved VORVAA i Jylland. Dette vilde han hevne, drog med en Armee til JYLLAND (REIDGOTHLAND) giorde et stort Nederlag paa Indbyggerne, men blev mod Aftenen ved SKODSVAD skudt i Hovedet, saa han faldt af Hesten, og det blev hans Bane.

DAGEN,

en Søn af DELLINGUR og NATTEN, blev med sin Moder sat paa HIMLEN af ALFADER, som tillige gav ham Hest og Vogn at kiøre om JORDEN med i en vis Afstand efter NATTEN. Hestens Navn var SKINFAXE, og den oplyser med sin skinnende Manke heele HIMLEN og JORDEN.

DAGLINGER eller **DELLINGUR,**

var ved NATTEN Fader til DAGEN. Ansees af nogle for den samme som ODIN.

DAIN,

en af de 4 Hiorte, som aade Knoppe af YDRASILs Greene. *See Ydrasil!*

DAN,

en Søn af HUMBLE og Broder til ANGUL, skal efter SAXO først have regieret over de Danske og givet dem Navn. Han var gift med en tydsk Prinsesse GRETHE, som han avlede 2 Sønner HUMBLE og LOTHER med. Er efter al Formodning kun af SAXO forvekslet med en senere.

DAN MIKILLATI,

en Søn af den Skaanske Konge DAG eller DANP og en Østgothisk Prinsesse af JOTISK HERKOMST, hvilket har givet Anledning til den Fabel, at Dan var en KÆMPE eller JETTE (JOTE) skiøndt dette maaskee mere er foraarsaget af et Slags Religions Had; thi denne DAN bekiendte sig ikke til ODINs Ankomst i NORDEN herskende Religion. Han blev efter sin Fader en mægtig Konge i SKAANE, elskede meget Pragt, og blev herfor som og før sine store Bedrivter kaldet MIKILLATI eller den prægtige og høimodige. Han foreende det meeste af DANMARK under sit Septer, og giftede sig først med GYRITHE, derefter med OLUFA en Dotter af den Danske LEIREKONGE ALEIF eller OLUF LITTILATI og Syster til HUGLEIK eller den SAXISKE ODIN. DAN lod sig i levende Live udnævne til hans Arving, hvorpaa Svigerfaderen indrømmede ham alle faste Stæder og Skatkammeret, men fortrød det siden, da ham fødte en Prinds, ovenmældte HUGLEIK, saa det kom til Krig, hvori han blev overvundet og dræbt af DAN, som derpaa bemægtede sig Riget til Præjudise for den unge Prinds, som derover blev hans hemmelige Fiende, og frygtedes

af ham, saa at DAN lod sig paa nye hylde af Indbyggerne i SIELLAND, FYHN, MØEN, LOLLAND og FALSTER. Da han paa denne Maade eiede det meeste af DANMARK, gav han det heele Navn efter sig, i Steden for det tilforn kun brugdes om SKAANE, og ØERNE kaldtes EIGOTHLAND. Han opslog sin Boepæl i LEIRE, som han skal have bygget. Med sin Svaager HUGLEIK, som han havde ladet opføde i SKAANE, kom han i stor Uenighed, som stedse vedvarede, og gik saa vidt, at DAN endog skal have staaet ham efter Livet. DANs Frygt voksde ligesom HUGLEIKs Berømmelse i Krigen, og bevægede ham endelig til at forsørge ham med Landet ANGELN, som DAN havde bemægtet sig; thi da Indbyggerne kaldte ham til Hielp mod SAXERNE, kom han vel, og overvandt SAXERNE ved KOEVIRKE eller KOEGRABEN, paa hvilket Sted ANGLERNE da skal have trukket en Grav og TRÆVOLD tvert over Landet mod SAXERNEs Anfald, og skal dette have været første Begyndelse til den berømte Vold DANNEVIRKE, men bragde tillige ANGLERNE under Aaget. Derefter blev han paa DANERLIUNG ved VIBORG valgt til Konge af JYDERNE, saa at han eiede alle DANSKE LANDE. DAN var allerede gammel, da en Oprører

RING ved Hielp af hans egne Undersaatter bekrigede ham, men blev dog overvunden. Endelig døde denne merkværdige Konge i LEIRE omtrent Aar 300, og efterlod sig en 7 aarig Søn FRODE 3 FRIDSAMI. Da han ikke bekiendte sig til ODINs Lære, blev han og begravet prægtig paa en forhen ubrugelig Maade i en Høi, som endnu vises ved LEIRE 400 Alen Lang. Denne havde han selv ladet opkaste og indrette indvendig som et Hus med 2 Afdeelinger og en Dør, og befalet, at man efter hans Død skulde sette ham derind paa en Stoel i fuld kongelig Dragt og Vaaben, med hans opsadlede Hest og meget Gods. Dette blev efterkommet, saa han var den første her i NORDEN, som begravedes heel og holden, og blev dette siden en almindelig Skik, og herfra begynder HOUGS OLDEN, som giorde Ende paa den af ODIN indførte BRUNA OLD.

DANP,

see Dan!

DANPSTAD,

I Landskabet ARHEIM, de REIDGOTHISKE KONGERS SÆDE, troes at have ligget ved DÛNA.

DELLINGUR,

see Daglinger!

DIAR eller **DROTNER,**

12 af ODIN beskikkede Over Dommere og Præster ved *Offertienesten* i ASGAARD, droge med ODIN under Navn af GODER eller ASER til NORDEN, og bleve der anseete for *Guder.*

DISABLOT eller **DISAFEST,**

var Gudindernes og Jordens Fest, holdtes især for FREYA for at faae godt Sædeveirligt i Goe– eller Februarii Maaned. Giestebudde udgiorde ved denne, som ved andre NORDISKE FESTE, en Deel af Høitidelighederne.

DISER eller **DYSIR,**

et almindeligt Navn for alle Gudinder. Under dette Navn forstodes og et Slags Skytsaander, som toge vare paa Menneskene. Man afstod dem endog til sine Venner. Hos Digtere kaldes de og FYLGIOR.

DØCKALFER,

eller sorte ALFER i SVARTALHEIM vare gierrige og ondskbasfulde, men meget konstige, boede under Jorden vare sorte som Beeg, og regieredes af tilfordnede Skytaander.

DOMALD,

en Søn af VISBUR, regierede i UPSAL, og blev navnkundig ved den store Hungersnød, som under ham indtraf. Svenskerne offrede for at slippe den en Mængde Okser til deres Guder. Dog vedblev den. Næste Aar offrede de ved en anstillet stor Offerhøitid Mennesker, som dog ikke formildede Guderne. Man faldt da paa, at disse maatte være Regenten selv ugunstig, og derfor Aaret efter ved en lige Offerfest slagtede og offrede DOMALD til ODIN for god Tid, og da bleve bedre Tider i Landet.

DRAUGA DROTTEN,

see Odin!

DRAUGER, HAUGBUER eller **VOLER,**

saa kaldte de Gamle de Afdødes Siele eller Giengangere, som man troede at opholde sig ved

Gravene hos Legemerne. Med dem troede man at kunde giøre Koglerier, opvække dem ved Runer for at faae tilkommende Ting at vide foraarsage Ulykke. Man tilegnede denne Konst især ODIN, som deraf kaldtes DRAUGA DROTTEN. Et almindeligt Middel at forbyde Døde at gaae igien, var at slaae dem en spids Egepæl tvert igiennem Livet.

DRIFVA,

ROLF KRAKEs Dotter. *See Vitserk!*

DRIFVA,

en Dotter af Kong SNÆKOLLR eller SNÆR den gamle i JOTUNHEIM, giftede den Svenske Konge VANLAND, som hun fødde VIBUR. Hvorledes hun siden lod VANLAND forgiøre af HULD Troldkone, *see Vanland!*

DROMA,

see Fenris Ulven!

DROTTE,

see Gunnar!

DROTTER eller **DROTNAR,**
see Diar!

DROTTER,
saa kaldtes SVERRIGs eller UPSALA REGENTER, før de tiltoge sig Kongenavn, der først kom i Brug under Kong DYGVE.

DRUIDER,
de gamle tydskes Præster, Lærere og Digtere. De havde Spaamænd og Spaakoner mellem sig, besørgede Gudstienesten, underviisde i Religion og Sædelære, samt besang Seierherrers Roes. De undervisde og Ungdommen i nogle Vers fulde af mørke Taler, hvilken Lærdom holdtes i megen Hevd og gaves kuns i det mørkeste af utilgiengelige Skove og mørke Huler. BARBER og SKIALDRE vare særskildte Klasser af dem.

DRUPNER,
ODINs Ring en Foræring af Dvergen BROKUR, hvis Broder EITRI havde smedet den saa konstig, at der hver Nat dryppede 8 andre Ringe af den, lige saa kostbare som den selv. Denne Ring kastede ODIN ved

BALDERS BEGRAVELSE på Baalet, men den blev ham siden bragt tilbage fra HELVEDE ved HERMODER. *See Balder!*

DVALIN,

den første blant Aserne, som udskar RUNER.

DVALIN,

en af de HIORTE, som aad Knopper af YDRASILs Greene.

DVÆRGE,

en i Norden før Asernes Ankomst boesadt Nasion, meget smaa af Vekst, men vittige, arbeidsomme, konstige, og boende for det meste i Huler og i Klippe Kløvter, af hvilken Beskrivelse man let kiender FINNERNE. Fabelen har giort dem til en Sort Mennesker blevne til efter Gudernes Villie af de Orme, som vare avlede i den dræbte Riise YMERs Krop. De forfærdigede derefter mangfoldige Konstsager for Guder og Mennesker. De forplantede sig som Mennesker, havde en republikansk Forfatning, aabenbaredes ofte for Folk som Spøgelser, og kunde giøre sig usynlige. Den fornemmeste blant dem var MODSOGNER, derefter

DURENN, o. s. v.. Til Bolig anviistes de Jorden og Steene, og heraf uden Tvivl den Overtroe, som haves i NORGE om Underiordiske. 4 af dem, ØST, VEST, SYD og NORD, havde den Bestilling at bære Jorden ved dens 4 Hiørne.

DUMBS HAV,

det hvide Hav eller GANDVIKEN op til den TARTARISKE Side, som kaldtes RISALAND.

DUNCIR,

en af de HIORTE, som aade Knopper af Træet YDRASIL. *See Ydrasil!*

DURENN,

see Dværge!

DYGVE,

en Søn af DOMAR og DAN MYKILLATIs Dotter DROTTE, regierede i UPSAL, og tiltog sig først Kongenavn.

DYRATHROR,

en af de 4 HIORTE, som aade Knopper af Ydrasils Greene. See

Ydrasil!

DYSIR,
see Diser!

E.

EBBE,
see Halfdan I!

EBBE og **AAGE,**
to Brødre, som, da en stor Hunger under Kong SNIO formedelst indfaldende Tørke og deraf flydende dyr Tid plagede Landet, giorde paa Tinget det Forslag at dræbe alle gamle Folk og Børn, og kun lade dem leve, der vare duelige til Krig at dyrke Jorden og forplante Verden, hvilket Forslag og af Almuen blev bifaldet; men da de kom hiem og fortalde deres Moder GAMBARUK (GUNBORG) det, blev hun vred, visde derefter paa Tinget, at man hellere burde ved Lodkastning bestemme en vis Deel af Folket til at forlade Landet, og, om Lodden traf de

Gamle, var det Børns Pligt at gaae i Forældrenes Sted. Dette blev samtykket. En 3die Deel blot unge maatte forlade Landet, især VENDSYSSEL, og kaldtes VINILER. EBBE og AAGE vare selv deres Anførere. De droge over ELVEN, hvor underveis mange nedsatte sig i SCORINGA (LYNEBORG og GAMMEL MARK), hvor de i Fremtiden af deres lange Skieg kaldtes LONGOBARDER. *See Longobarder!*

EGIL,

en Søn af den Svenske Konge ANI DEN GAMLE, regierede i UPSAL, var meget gammel, da han kom til Regieringen, og blev noget efter overvundet af sin Faders Træl og Skatmester TUNNE i 8 Slag, og maatte derefter flye til SIELLAND til Kong FRODE, som tog vel mod ham, og lovede ham Hielp, om han vilde blive ham skatskyldig. Dette indgik EGIL villig, drog tilbage, og overvandt ved de Danskes Hielp TUNNE. Han sendte derefter hvert aar kostbare foræringer til Kong FRODE, men ingen anden Skat. Dog bleve de gode Venner, som før. 3 Aar efter sin Tilbagekomst dræbdes han paa Jagten.

EGTHER,

Konge i BIARMELAND, overvindes i Tvekamp af Bersærken ARNGRIM. *See Arngrim!*

EIGOTHLAND,

DE DANSKE ØER.

EIGTIRME,

en HIORT, som lever af Træet LERADURs Grene. Af dens Horn nedflyder saa store Draaber, at de falde ned i HUERGELMER, og deraf blive de Aaer, SIDAR, VIDAR, SEKINN, EKINN, SUØL, GUNTHRA, FIØRM, FIMBUL, THUL, GYPUR, GØPUL, GOMUL, GEERRUMUUL, som falde om Asernes Lande. Desuden finde derfra endnu Floderne, THYN, VYNN, TØLL, HØLL, GRAD, GUNTHRØM, NYT, MAUT, HRØNN, VINA, VEG, SVINN, og THIODNUMA.

EINHERIAR,

de afdøde HELTE, som opholdte sig hos ODIN i VALHAL.

EIR eller **EIRA,**

en af Asernes store Gudinder, var over LÆGEKONSTEN.

EISTEN,

en Søn af Kong ADILS, regierede i UPSALA, giftede sig med en ØSTGOTHISK PRINSESSE mod hendes Villie, da hun hemmelig havde trolovet sig med den HALLANDSKE KONGE SNIO, som hun og siden lod sig bortføre af. I hans Tid faldt ROLF KRAKE i LEIRE. Da vrimlede Havet af Danske og Norske SØEKONGER, som med deres Strandhug Røverie og Hergien hiemsøgde Kysterne, meest SVERRIG. En af dem, den bekiendte SOLVI JUDE, overfaldt ham uforvarende med en stor Hær af JYDER da han var til Giest i det Herred LOFOUND (LOSØEN I MÆLEREN) og brændte ham inde med alt sit Folk.

EITRI,

en DVERG i SVARTALFHEIM, Broder til BROCKUR og ALUR, var en meget konstig Smed. Da LOKE havde veddet om sit Hoved med hans Broder BROCKUR, at han ikke kunde forfærdige 3 saadanne kostbare Ting, som SIFFS GULDHAAR Skibet SKIDBLADNER og Sværdet GUGNER, som han

havde faaet giort hos Dvergene IVALDA Sønner, lagde EITRI Svineskind i Ilden, og bad BROCKUR trække Bældene, indtil han tog det ud igien. Da han neppe var gaaet, kom en Flue, og satte sig paa Broderens Haand, men han foragtede det, og blev ved, indtil EITRI kom, og tog Svinet GULLINNBUSTE ud af Ilden. Derefter lagde han Guld i den, bad Broderen atter blæse til han kom igien, og gik bort. Da kom samme Flue, og beed værre end tilforn. Dog blev han ved at blæse til Eitri kom, og tog da ud af Ilden den konstige Ring Drupner. 3 Gang lagde Eitri jern i Ilsen, og bad Broderen atter blæse, sigende: det var stor Skade, om han ikke blev ved, og gik bort. Straks kom Fluen igien, satte sig mellem hans Øine, og beed saa fast, at Blodet løb ham ned i Øinene, og han ikke kunde see. Han aftørede hurtig Blodet, og iog Fluen bort. Da kommer EITRI igien, og siger: det var mesten fordærvet, som var i Ilden, og tog derpaa den konstige Hammer MIØLLNER ud. Hvorledes han derefter sendte Broderen BROKUR med disse 3 ting til ASGAARD for at løse Væddet, og hvorledes det løb af, *see Brokur*.

EKIN,

see Eigthirme!

ELLDER,

see Ægir!

ELDHRIMER,

en Potte i VALHAL, hvori Kokken AUDRIMER maatte daglig kaage Flesk til alle der værende EINHERIAR af Galten SERIMNER.

ELEVAGAR,

nogle Aaer, som efter Fabelen bleve Oprindelse til vor Jord paa følgende Maade: Da den kom langt fra sit Udspring, frøs Eddersaften i den til Riim, og af den Fugtighed der flød af dens Forgift og ved Frosten styrknedes, formeredes Riimfrosten, saa den fyldte Afgrunden med Iis, medens Afgrundens søndre Deel lettedes og varmedes af MUSPELHEIMs Gnister, saa at NIFLHEIM giorde den nordre Deel kold, og MUSPELHEIM den søndre varm. Afgrunds–Svælget var da saa let som Luft foruden Vind, og da mødtes Riimfrosten med Vindens Heede; denførste smeltedes, og af dens Draaber blev Riisen YMER, den første HRIMTHUSSE og ond som heele hans Slægt, *(see Ymer!)* I HERVARAR SAGA kaldes den

Floden ELIVOGA.

ELG FRODE,

en Søn af norske Prinds BIØRN med BERA, og Broder til THORER HUNDFOT og BIARKE, kaldtes saaledes, fordi han meest nærede sig af Elsdyriagt. Han blev af sin Faders Stedmoder HVIT omskabt til et Elsdyr, og maatte blive i denne Ham 15 Aar. Han skar sig i Beenet og gav sin Broder BIARKE af sit Blod at drikke forsikrende, at han deraf skulde blive meget stærkere end andre, giorde derpaa et dybt Trin i Bierget, og sagde: at han hver Morgen skulde besee dette Spor; thi var der Muld i, kunde han deraf kiende, at hans Broder var straadød, stod der Vand, var han druknet, men fandtes der Blod i da var han voldelig omkommet, og da skulde han hevne hans Død. Han blev tilsidst dræbt af Kæmpen JARNBARD.

EMBLA eller **EMLA,**

see Aske!

EOMER,

en Søn af den SAXISKE ODIN eller ANGUL, regierede efter sin Fader over ANGLERNE i det SLESVISKE.

ERIK,

see Alrik!

ERIK HIIN FRÆKNE,

en Søn af Kong SKIOLD I HORDALAND og ABO SYSSEL, antog sig i de forvirrede Tider Formynderskabet for Kong FRODE DEN 3 I LEIRE, blev meget navnkundig og mægtig, og med Kraft befæstede FRODE FREDGODE paa sin ellers vaklende Throne. Da FRODE var bleven myndig drog han efter hans Befaling i Selskab med Skaaningeren SKALK til SVERRIG for igien at indsette den af Kong ALRIK fordrevne Østgothiske Konge GESTIBLINDE. Denne sidste vilde ved Ankomsten straks angrebet ALRIK, men ERIK overtalede ham til først at angribe hans Svigersøn GUNTHIOF i VÆRMELAND og SOLLØER. Ham forjagede ERIK, og drog derpaa mod ALREK, som først søgde at forlige sig med ERIK og afvende ham fra Forbundet paa Grund af det Venskab, der havde været mellem deres Fædre, og, da dette slog Feil, udfordrede GIESTIBLINDE til Tvekamp. Denne tilbød ERIK at vaatage sig i den gamle og svagelige

GIESTIBLINDEs Sted, overvandt kort efter ALREK i et Slag og blev efter hans og Broder ERIKs Død af FRODE DEN FREDSOMME sat over SVERRIG som Formynder for ALREKs 2 Sønner ALF og YNGVE. Da FRODE derefter bekrigede HELGELAND, kom ERIK ham til Hielp, anførde hans Armee først til Skibs op ad den BOTNISKE BUGT, og derefter til Lands giennem HELSINGLAND og LAPMARKERNE til HELGELAND. Saa vældig som ERIK i FRODEs Tid forsvarede DANMARK, saa heftig bekrigede han det efter sammes Død (maaskee for at hevne JORUNDs Drab i JYLLAND) og i Forbindelse med HODBROD, en Søn af den Vestgothiske Konge REGNER og SVANHVIDE, anfaldt Landet, overvandt FRODEs Søn HARALD i 3 Slag, dræbde ham i det fierde, og blev derpaa udvalgt til Konge, i hvilken Værdighed han forblev 3 Aar, efter hvis Forløb FRODEs Sønnesønner HALFDAN I og FRIDLEV 3, som havde været udenlands, kom hiem, overvandt og fangede ERIK med List. De tilbøde ham da Fred, imod at være deres Mand og Underkonge; men dette Forslag ansaae den høimodige ERIK skammeligere end Døden selv, og forkastede det. Hvorpaa HALVDAN lod ham binde i Skoven til nogle Træer, og der

blev han sønderslidt af vilde Dyr.

ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE,

(den ældre) fra HORDALAND var en Søn af ERIK HIIN FRÆKNEs Søn ALFREK, DROG TIL DANMARK tillige med sin Broder ROLLER for at søge sin Lykke ved det af Ynglinger omgivne og fordærvede FRODE 4 HOF. I denne Hensigt gik han ud med et eeneste Skib. Underveis stødte to andre til ham, med hvilke han fortsatte Reisen. I Nærheden af Landet øinede han 7 Skibe, som tilhørde den Danske Kyst bevarer ODDE. ERIK udsatte da 2 af sine troeste Mænd, som kunde tale Dansk, lod dem trække sig nøgen ud, og hos ODDE foregive, at ERIK paa denne uværdige Maade havde behandlet dem. Dette skeedte. De vandt derved ODDEs Fortrolighed, som betroede dem sit Anslag i Dagningen at angribe ERIK og hans Folk i deres bedste Søvn, og derfore ladede sine Skibe med Steene til at kaste paa Fienden med; men om Natten stial de sig bort, og aabenbarede alt for ERIK, som derpaa uformærkt roede til Skibene og giennemborede dem paa alle Kanter. I Dagningen angreb han dem selv. Da de Danskes Skibe nu vare fulde af

Vand, kunde de ikke Stride. En stor Deel druknede, nogle bleve fangne, og mange dræbte, blant hvilke ODDE selv. Derfra drog ERIK til HLESSØE; men, som han ingen Proviant fandt der, sendte han 2 af Skibene hiem med Byttet for tillige at tilføre ham Proviant neste Aar. Med det eene Skib søgde han selv til en Havn i Nærheden af Kong FRODES HOF. Saasnart han betraade Landet snublede han, hvilket han udtydede som et lykkeligt Tegn. Man havde alt der faaet ODDEs Drab at viide, men vidste ikke, hvem man skulde tilskrive det. Man havde kun seet 3 Skibe, som seglede Nord efter men nu, da han var landet, kom den bekiendte GRIP (GREP) som formaaede alt hos FRODE, tyraniserede i hans Navn over Folket, og havde utilladelig Omgang med hans Dronning HANUNDA, ned til Stranden, og efter sin sædvanlige Frekhed angreb ERIK med spydige Ord. Det kom til en Ordstrid, hvori GREP lod sig saaledes fange af ERIK, at han i visse Maader tilstod sin Fortrolighed med Dronningen, maatte give tabt og tie. Forbittret herover red han tilbage til Hoffet, fortalde, hvorledes han i Mundkrig var overvundet af den ubekiendte fremmede, og vilde væbne alle Hoffolkene for at anfalde ham og byde Ørnene til Giest paa hans Krop. Den sindige FRODE fraraadede da et saa ulige

Overfald af mange paa faa, og tillod ham allene at skade ERIK, om han kunde med Hekserie. Han gik da med en Mængde Troldmænd ned til Strandbreden, offrede en Hest til Guderne, lod Hovedet opreise paa en Stage, og dets Mund opspile med Pinde. ERIK kom da just antogendes, og da han saae denne Troldom, lod sine Folk giøre Halt, gik selv for an til en Aa, der var mellem ham og GREP, og raabde overlydt: Gid Troldommen falde tilbage paa dem, som øve den, og vi derimod nyde god Lykke! Straks faldt Hovedet ned af Stangen, og slog den ihiel som bar det. ERIK blev derefter ved at rykke frem. Underveis faldt det ham ind, at efter GREPs Foranstaltning ingen torde komme for Kongen uden at give ham en Gave. Han tog derfor en Klump Iis, og giemde til dette Brug i Skiødet af sin Kiole. Da han nu kom til Slottet, gik han selv først ind, og bad sin Broder ROLLER gaae bag efter. Ved Indgangen brugde de Kongelige Trælle deres sædvanlige Kaadhed, og havde i Dørren lagt en vaad Hud, som de med Strikker trak til sig, i det ERIK tradde derpaa, saa han nær havde faldet, hvis ikke ROLLER i det samme havde understøttet ham, hvorpaa ERIK sagde: bar er broderløs Bag. Midt i Salen var optændt en stor Ild, som Kongen og hans Kæmper sadde om paa Bænke. Kæmperne gave sig ved

Synet af ERIK til at huie og tude af alle Kræfter, men med sin sædvanlige Sindighed satte han dem til Rette, fordi de saaledes opførde dem paa Hundeviis. Nu fremkom KOL, hvis Embede var at modtage og forvare de til Kongen indkommende Gaver, og fordrede en af ERIK. Denne rækkede ham Iisklumpen over Ilden, men lod den med Villie falde deri. ERIK paastod, at det var et Stykke herligt og glindsende Metal, som ikke fandtes Mage til, og paastod Straf over KOL for hans skiødesløse Omgang, hvorpaa Kongen og lod ham ophænge i Følge sin egen Lov: at hvo der forvandskede noget af Kongens Gods, skulde døe. Herpaa forefaldt mellem FRODE og ERIK følgende Samtale.

Kongen: Fortæl os Pralhans med din høitravende Veltalenhed, hvorfra og hvorledes du er kommen hid.
— *ERIK*: Jeg gik ud fra RENNESØE, og satte mig ved Steenen.
— *K.:* Hvorhen satte du dernest din Kaas?
— *E.:* Jeg gik bort paa en Bielke fra Steenen, og satte mig ved en anden Steen.
— *K.:* Der maae have været mange Steene og Klipper.
— *E.:* Der ere flere Sandskorn.
— *K.:* Hvad giorde du der, og hvor begav du dig hen derfra?

— *E.:* Da jeg seglede omkring i Havet, fandt jeg et Marsvin.
— *K.:* Nu kommer du med noget nyt, endog begge Deele findes i Havet, men ieg vil vide din Kaas derfra.
— *E.:* Jeg drog fra Marsvin til Marsvin.
— *K.:* Der er jo lutter Marsvin.
— *E.* Der er flere under Bølgerne.
— *K.:* Jeg gad vidst den Vei, du søgde, da du drog fra Marsvinene.
— *E.:* Jeg kom straks til en Træsknub.
— *K.:* Hvad Vei tog du derfra?
— *E.:* Jeg drog fra Knubben til Stubben.
— *K.:* Der maae have været mange Træer paa dette Sted, mens du kalder alle dine Beedestæder Træer.
— *E.:* Der ere flere i Skovene.
— *K.:* Sig mig, hvor reiste du hen derfra?
— *E.:* Derfra trængde jeg mig giennem de store afhuggede Eege i Skovene, og, da jeg der hvilede mig, slikkede Ulvene, som vare blevne mætte af døde Kropper, det yderste af mit Gevær. Der blev Jernet slaaet af Kongens Spydstage, det er FRIDLEVs Sønnesøn.

FRODE tilstod nu, men ERIK forlangede en Belønning, fordi han paa en forblommet Maade havde sagt ham Sandheden, at det var ham, som havde dræbt ODDO. Dronningen bifaldt hans

Begiering, saa at Kongen trak et prægtigt Armbaand af, og gav ham. Paa samme Tid erindrede han og, at ERIK havde overvundet GREP i Ordstrid, og spurgde om Indholden af deres Samtale. ERIK svarede: at han havde beskyldt ham for Horereie, og at GREP for ham havde maattet tilstaae sin skammelige Omgang med Dronninge, som paa Kongens Tilspørgsel derom, blev rød, og skammende tilstod sin Brøde. Hvorpaa Kongen overlod Straffen til hendes egen Dom. GREP tænkde da at redde sig og hende af denne Forlegenhed, ved at rydde den fortredelige Aarsag af Veien, sprang til, og vilde stikke ERIK igiennem, men blev i det samme giennemboret af hans Broder ROLLER. Da begyndte alle GREPs Brødre at rase paa Bersærkeviis, og vilde enten dræbe ham og alle hans Folk, eller og han skulde møde dem i Kampen med 10 andre Kæmper. Hertil svarede ERIK: De Syge bør søge Raad, de svagsynede bør see paa det behagelige og liflige. Med en svag Kniv bør man skiere i Leddet; men, da det er godt at udsette det onde, saalænge man kan, begierer jeg 3 Dages Frist, og en Oksehud af Konge. FRODE svarede da:

det var billigt, at den fik en Hud, som var faldet paa een. Af denne Hud giorde ERIK sig Skoe, oversmurde dem med

Tiære og Sand for at staae des fastere, og udfordrede derpaa sine Fiender til Kamp paa Iisen, som og blev vedtagen.

Da Kongen imidlertid atter drev paa Dronningen at afsige sin egen Dom for sin havte Omgang med GREP, og hun bad om Naade, føiede ERIK sin Bøn til hendes, saa at Kongen lod sig bevæge og tilgav hende. Siden, da det blev mørkt, sagde ERIK, at de NORSKE KONGER lod deres Hofmænd sidde i en vis Rang, hvorfore FRODE tillod ERIK og hans folk at sidde i sine Hofmænds Plads. Da derpaa en af Kongens Trælle indbar maden, bed og kastede ERIK blant den, saa at FRODE bebreidede ham hans Vragen, og at han kaldte den bedste Mad Levninger.

— „Bruges det saaledes i NORGE?“ sagde FRODE.
— „Nei!“ svarede ERIK, „alting gaaer der ordentligt og skikkekligt til.“
— *F.:* „da strider du mod deres Levemaade og opfører dig som en forløben Krabat.“
— *E.:* „En Viis bør tage mod Underviisning af den, som viisere er, og en Videnskab forhøies ved Lærdom.“
— *F.:* „Hvad Lærdom skal jeg tage af denne overflodige Snak?“
— *E.:* „Faa tro Folk ere en Konge til mere Styrke end

mange utroe."

— *F.:* „Vil du være os meere hengiven end andre?"

— *E.:* Ingen binder ufødt Hest til Krybben, eller baaser for ufødt Kvæg, og endnu har du ikke prøvet alle. Desuden pleier man i NORGE at faae Drikke til sin Mad, og det har Giesterne godt af.

— *F.:* Aldrig kiendte jeg nogen saa uforskammet til at kræve Mad og Drikke som du.

— *E.:* Faa agte paa ens Fattigdom, eller betænke hans Trang, saa længe han selv tier.

Kongen lod da sin Syster frembringe et stort Bæger med Drikke, som hun bød ERIK. Han tog hende om den høire Haand, og spurgde Kongen, om han maatte beholde det som en Gave. Kongen i Tanke, at det var kun Bægeret, svarede: Ja! ERIK drog da Prinsessen til sig, og da Kongen forestillede ham, at man i DANMARK lod Jomfruernes Frihed ukrænket, drog han Sverdet for at afhugge hendes Haand, sigende, at han forlangde kun sit. Da indsaae Kongen sin Forseelse, lod ham beholde hende og drage til sit Skib for at berede sig til den forestaaende Kamp mod VESTMARs Sønner, som og gik for sig paa den glatte Iis, hvor ERIK, da de gled paa Isen, men han selv ved Hielp af føromtalte Skoe stod fast, dræbde dem alle. Deres Moder GODTVAR tog sig deres Tab meget nær, og for at hævne dem foeslog ERIK en

Mundkamp, og satte paa den en stor Guldkiede mod hans Liv; men ogsaa hende overvandt han, og fik Kieden. Faderen VESTMAR udfordrede ham da til at prøve Styrke, hvo der kunde rykke nogle sammenflettede Vidier fra den anden imod at den overvundne skulde miste Livet. Ogsaa heri vandt ERIK, saa at FRODE sagde : det er vanskeligt, at drages om Reb med den stærke. Rigtig nok, svarede ERIK; Helst, naar han har en Pukkel paa Ryggen og en Krop paa Halsen. I det samme stædte han VESTMAR om, og satte Foden paa ham, saa han knækkede baade Hals og Ryg. FRODE fik da i Sinde, at dræbe ERIK med en Dolk. Hans nye Brud GUNDVOR advarede ham da betids om Faren, som han undgik ved at bukke sig, da Kongen hug den efter ham, saa den blev siddende i Veggen. ERIK sagde da med sin sædvanlige Koldsindighed til Kongen, at Venner burde man give sine Gaver, og ikke kaste dem til dem. Herved blev Kongen undseelig og gav ham Skeeden med. Natten efter vaagnede GUNVOR, som bedre kiendte sin Broder, ERIK, og raadede ham til Flugten. ERIK drog derfore med hende ned til Stranden til sit Skib, men i Forveien fordærvede han Kongens Skibe, tog Fiæle ud, satte løse ind igien, og gik til Seils. Kongen kom om

Morgenen efter, gik om Bord, og satte efter dem af al Magt, men var ei kommen langt, før Skibene begyndte at synke, saa han maatte springe over Borde, og søge ved Svømmen at redde sit Liv; men havde dog formedelst sin tunge Rustning maattet drukne, om ikke ERIK og ROLLER vare sprugne i Søen, trukket ham ved Haaret til Stranden, og mod Møie faaet ham til Live. Han var saa nedslaaet over at være deres Fange, at ERIK med megen Møie satte Mod i ham igien. Han satte ham straks paa fri Fod, foreholdt ham sine forrige begaaede Regierings Feil, og formanede ham til det bedre for Fremtiden. ERIK blev derpaa FRODEs Mand, fik hans Syster til ægte, og blev hans Landværnsmand. GOTVAR blev da dømt til at steenes ihiel; og da FRODE nu havde faaet Leede til Dronningen HANUNDA, besluttede han at sende hende hiem til hendes Fader; men ved ERIKs Forbøn, blev hun givet til hans Broder ROLLER, og havde de begge Bryllup paa en Dag. ERIK forblev efter den tid hos FRODE i største Anseelse, indtil denne endelig indsatte ham igien i hans Fædrenerige HORDALAND.

ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE, *(den yngre)*

en Søn af Kæmpen REGNERA, var i Tieneste hos den Norske Konge GØTHAR paa AGDESIDE, og raadede ham fra hans forehave Tog til DANMARK mod Kong FRODE 7. (See GØTHAR!) Forestillende ham, at hvo der tragtede efter andres, mistede gierne sit eget, at de DANSKE til hans Skade let kunde foreene sig igien, skiøndt de nu vare skielagtige. Det Raad gefaldt Kongen saa vel, at han gav ERIK det Øgenavn veltalende, og vandt ERIK efter den Tid i Anseelse over sin Broder ROLLER, som tilforn var meest agtet. GØTHAR, følgende ERIKs Raad, blev hiemme, men besluttede, at sende disse 2 Brødre i Forveien til DANMARK at udspeide Landets Tilstand, og forærede dem til deres Reise et Skib kaldet SKROTHER. De gik derefter hiem til deres Fader, og bad ham om det fornødne til deres Reise og Underholdning underveis. Han ledde dem ud i Skoven, at besee hans anseelige Fæejorde, og tage deraf, hvad de behøvede. Ligeledes gav han dem og saa meget, de lystede, af sine mangfoldige i Jorden nedgravede Penge. ROLLER blev derfra sendt i et Ærende hiem af REGNER. Hans Moder KRAGE, som var ERIKs Stedmoder, saae han ved sin Ankomst giennem en Spække, lave Velling i en hæslig sort Potte, over hvilken hængde 3

fæle Hugorme, af hvis Munde Forgiften dryppede ned i Vellingen; de 2 vare gandske sorte og bundne om Bugen, men den tredie var hvidspettet bundet om Halen og hængde lit høiere end de andre. Dog taug han dermed, for ikke at udskrige sin Moder som en Heks. I det samme kom REGNER og ERIK hiem. KRAGE frembar Maden, at Brødrene skulde spise af Potten sammen, men vendte det hvide til ERIK. Denne mærkede snart, at det halve af Vellingen, som var sort–guult, var langt kraftigere end det hvide, dreiede derfor Potten om, sigende: Saaledes dreies et Skib i Storm paa Havet, og derved fik det bedste uden at Broderen ROLLER mærkede Listen. Af denne fortryllede Spise kom ERIK til at forstaae alle Videnskaber, og blev saa viis, at han endog forstod alle Dyrenes og Fuglenes Sprog. Især blev han meget veltalende; men, da KRAGE kom ind, og saae at Fadet var vendt, og ERIK havde faaet det bedste, som hun havde tiltænkt ROLLER, jamrede hun sig meget derover, men trøstede sig ved, at ROLLER dog var Mand for at fatte et godt Raad, formanede ERIK, som ved Maden tillige havde faaet den Gave, ikke at kunne overvindes i Strid, troelig at skytte og hielpe sin Broder, og befalede dem tilsidst, naar de kom i overordentlig Fare at anraabe hende ved Navn, da hun skulde

hielpe dem, efterdi hun besad guddommelig Kraft. Udrustet med saa store Evner, drog ERIK med sin Broder til DANMARK, til Kong FRODE 7, som modtog ham paa det bedste, gav ham sin Syster INGERD, og sendte ham noget efter tillige med ROLLER til Kong GØTHAR, at frie for sig til hans Dotter ALVILDE. Begge Brødre toge deres Koner med. Ved Ankomsten til NORGE fandt de deres Fader REGNER død, og Moderen gift med BRAK. GØTHAR, befrygtende, at ERIK ved sit Giftermaal var FRODE mere troe end ham, giorde ham straks det Forslag, at vilde ægte ERIKs Kone INGERD, og igien give ERIK sin Dotter ALVILDE. For at udforske sin Kones Tænkemaade foreslog han hende paa Skrømt, at ægte Kong GØTHER, som en hendes Stand værdigere Mand, men, da hun beklagede sig over hans Ubestandighed, græd, og foragtede GØTHAR, omfavnede ERIK hende, overbeviist om, at kunde forlade sig paa hende, og svarede, at intet skulde skille dem ad uden Døden; men forestillede tillige, hvor nødvendig Forstillelse var, bad hende lade, som hun villigede i GØTHARs Tilbud, og mage, at hendes og ALVILDEs Bryllup blev holdt paa een Dag. Dette skede og. Man mødte til bestemte Tid, men til Sikkerhed maatte BRAK holde sig i Nærværelse med et udvalgt

Mandskab. Begge Bryllupssalene vare ved Siden af hverandre, og ERIK havde ladet Bræderne i Skillerumsvæggene giøre løse. For at sætte GØTHAR paa Prøve, tog han først Flugten med INGERD og ROLLER TIL SIT SKIB, MEN VENDTE STRAKS TILBAGE, DA GØTHAR eftersatte dem. INGERD bad derpaa GØTHAR, at ERIK og ALVILDE først maatte holde Bryllup, at hun derved des lettere kunde glemme hendes første Ægteskab. Dette bevilgede Kongen, gav ham sin Doteer og LANDET LISTERA. Ved Brylluppet var og KRAKE, som man udgav for en Dotter af HVIDSERK og Halvsyster til INGERD, men under Paaskud af Øiensvaghed indhyllet i et Slør, saa man ikke kunde see hende, og hun sad ved Bordet paa den eene Side af ERIK; men INGERD var i den anden Sal hos GØTHAR. Under Maaltidet foreslog ERIK ALVIDE, at ægte Kong FRODE. Hans Moder KRAKE gav hende tillige en Elskovsdrik, som giorde den forønskte Virkning, saa hun fik Lyst til FRODE, og befaldt ERIKs Forslag. Da GØTHAR havde spiist, gik han ind i den Sal, hvor ERIK befandt sig, for at deeltage i Glæden. Straks smuttede INGERD giennem Aabningen paa Væggen ind til ERIK. Dette satte GØTHAR i Forundring, der ikke kunde begribe, hvorledes hun var kommen ind, og vilde

heller ikke troe hendes Foregivende, da hun sagde: at hun var ikke INGERD, men hends Syster, som var hende overmaade liig. For at blive overbeviist, gik Kongen tilbage til den anden Sal, men fandt der allerede INGERD, som alt var kommen giennem Aabningen paa Væggen, siddende paa hendes forrige Sted, og saaldes narrede man Kongen nogle Gange, indtil han selv var nær ved at troe det. Dette løb endnu GØTHAR om i Hovedet, efterat de unge Folk vare fulgte ind i Brudekamret. Han vilde vide Sammenhængen af dette Gøglerie, og sendte om Natten uformærkt 2 Mænd ind i Brudekammeret med Befaling straks at dræbe ERIK, om de fandt ham i Seng hos INGERD. Disse fandt ham hos INGERD, og vilde dræbe ham, da ERIK i det samme nævnede sin Stedmoder KRAKE. Straks faldt et Skiold ned af Veggen og bedækkede ham, hvorpaa han hug begge Fødderne af den eene, og den anden giennemborede INGERD med et Spyd, hvorpaa hun med ERIK flyede til hans Skibe. Broderen ROLLER gav tillige ved at støde i sit Horn BRAKE et Tegn, som med sit Baghold brød ind paa Slottet. I den Skydning maatte GØTHAR flye til sine Skibe, saa ROLLER i Magelighed plyndrede Slottet og førde alle hans Kostbarheder til ERIKs Flode. Dagen efter vilde GØTHAR vel forfølge dem, men blev forhindret ved en

mellem hans Folk opkommen Hunger, saa at ERIK undkom lykkelig til DANMARK med ALVILDE, hvilken FRODE ægtede. Ved List overvandt han noget efter 7 VENDISKE RØVERSKIBE, raadede derpaa FRODE til Krig med VENDERNE, overvandt og fældede deres Konge STRUNIKO. Derefter bekrigede han i Selskab med FRODE og dræbde i et Søeslag Kong GØTHAR, hvis Lande han forskaffede sin Broder ROLLER af FRODE. ERIK regierede en Deel af SVERRIG under FRODE, og hialp ham stedse, især i den store Krig mellem ANGANTYR og hans Broder LAUDUR. Han bevaanede og et andet Tog til HELGELAND med FRODE, lod der aabne ASVITS GRAV i Tanke at forefinde store Rigdomme, og reddede ved en Leilighed den med sin Ven levende begravne ASMUND. *(See Asmund!)* Efter at have sin heele Levetid fulgt og stridet for FRODE, døde han for denne Konge. SAXO har reent sammenblandet disse ERIKER, og især af de 2 sidste sammenstøbt een.

ERPUR,

en Søn af den REIDGOTHISKE KONGE JONAKUR og GUDRUN, var med sine Brødre HAMDER og SORLE, saa sorte

som Ravne. Moderen GUDRUN sendte ham med sine Brødre hen at hævne deres Systers SVANHILLDEs Drab paa hendes grusomme Mand den SKAANSKE KONGE JAMERIK eller JORMUNREKR. Hvorledes han kom i Ueenighed med sine Brødre underveis, og de dræbde ham, fordi han var Moderens kiereste Søn, *see ved Sorle!*

ERRAGON,

Konge i INISTHONA, (et Sted i SIELLAND) var gift med den deilige LORMA. ALDO en Helt fra MORVEN i Kong FINGALs Tieneste forelskede sig i hende, landede ved LUMARS BUGT, og bortførde hende med hendes gode Villie. FINGAL fortrød denne Handel, og bød ERRAGON i Bod 100 Heste, 100 Piger fra fremmede Lande, 100 Falke, 100 Baand til at lette Kvinders Fødsel, og 10 med ædelsteene besatte Skaale, som vare tagne fra ROMERNE. Dog dette var ikke ERRAGON nok. Han fordrede FINGALs Faders Sværde og hans Fædres Skiolde, og drog i Strid til MORVEN, men satte det tillige med ALDO Livet til i et Slag mod FINGAL.

ESKIL,

GUITLACHs Søn regierede i

FYHN, dog skatskyldig til den berømte ENGELSKE KONGE ARTHUR, som han først foragtede og for hans Ungdom nægtede Skat; men blev ved Krig bragt til Lydighed. Derefter fulgde han for det meeste denne Konge, saavel paa hans NORSKE TOGE, som siden i ENGELAND, og endede sit Liv, da han stridede for ham, i et Slag mod MORDRED. *See Arthur!*

EYSTEN DEN RIIGE eller **ILDRAADE,**

en Søn af Kong GUDRIAUD paa RAUMARIKE, giorde et Tog giennem NORGE til TRONDELAGET, erobrede der nogle Lehn, især ØIAFYLKA og SPARBYGIA, hvorover han satte sin Søn AMUND til Konge, men ham bleve TRØNDERNE snart kiede af og dræbde. Dette foranledigede EYSTENs andet Tog til TRONDELAGET, hvor han atter overvandt Indbyggerne, holdt et slemt Hus, og forelagde dem 2 Vilkaar: enten at tage hans TRÆL FAXE (efter andre THORD) eller hans HUND SÆR til Konge. TRØNDERNE valgde da Hunden. *(See Sær!)* Denne EYSTENs Toge og Grumheder gave Anledning til at AMUND Jarl af SPAREBOEAs Søn KETIL JAMTE flyede af Landet, og bebyggede først

JEMTELAND.

EYVORA,
en Dotter af Kong SVARSURLAMI i GARDARIKE og FRIDUR en Dotter af Kæmpen THIASSE. Da hendes Fader blev dræbt af Besærken ARNGRIM fra BOLME ved HALOGALAND, bortførde han og hende til BOLME, ægtede hende, og avlede med hende ANGANTYR og hans 11 Brødre. *See Arngrim!*

F.

FALHOFFNER,
en af ASERNEs Heste, som de daglig reed paa over BIFROST til YDASIL.

FANSAL,
et Slot ved VYNGOLF, beboet af FRIGGA.

FENGO eller **FEGGE,**

en Søn af den Jydske Konge GERVENDIL, kom med sin Broder HORVENDIL til Regieringen efter sin Fader, og skiftede de hver tredie Aar Herrdømmet til Lands med det til Vands. Dog blev han misundelig over sin Broder HORVENDILs Berøm, dræbde ham, og ægtede hans Enke GERUTH, besmykkende Ondskaben med at have vildet befrie denne sidste Medfart. Sin Broders efterladte Søn AMLETH, lod han vel opdrage, men ved sine bestandige Efterstræbelser giorde hans Liv usikkert, saa at han kun ved den dybeste Forstillelse og en konstig Galenskab undgik sin grusomme Farbroder. FEGGE levede dog i stadig Frygt, at denne Galning, som han troede kuns at forstille sig, skulde eengang hævne sin Fader. Hvorledes han lod AMLETH giennemgaae adskillige Prøver, søgde at skille sig ved ham, og endelig af ham blev dræbt, *see ved Amleth!*

FENIA og **MENIA,**

2 Slavinder, som ved Troldom vare Aarsag til FRODE FREDEGODEs store Magt og Rigdom. Disse skal han have kiøbt i SVERRIG af sin fortrolige Ven Kong FIOLNER i UPSAL, da han var

sammedsteds til Giest. De vare begge store og meget stærke. Hvorfore han satte dem til at male med 2 uhyre store Møllesteene kaldte GROTTE, der tillige malede alt hvad man sang dem for, hvilke sange deraf kaldtes GROTTESANGE. Efter FRODEs Befaling maatte de male Guld og Fred; dog plagede han dem med at male saa uophørlig, at den øverste Steen gik itu, og de Stakler ikke fik meere Soveroe, end Giøgen tier om Natten. Dette strenge Arbeide søgde de at blive kvit, og ved deres *Tryllevers* opvakde FRODE Fiender, af hvilke Søerøver–Kongen MYSING om Natten overrumplede og dræbde ham. Blant det øvrige Bytte bortførde MYSING FENIA, MENIA og GROTTE, og befalede dem om Borde at male Salt. De adløde en Stund men kuns alt for vel. Paa MYSINGs Erindring om at vedblive Arbeidet, bleve Skibene fulde af Salt, hvis Tyngde nedstyrtede dem med Folk og alt i Havet, som heraf endnu i denne Dag er Salt.

FENRIS,

see Jarnvidur!

FENRISULVEN,

en Søn af LOKE LAUFEIASON

og Risen ANGERBODE, var straks efter Fødselen det slemmeste og glubskeste Uhyre og blev mod Gudernes Vidende opdraget i Kæmpernes Land. Guderne vidste, at dette Dyr skulde eengang blive en af de fornemmeste Aarsager til deres Undergang, hvorfore ALFADER lod det hente til HIMLEN, men den var allerede da bleven saa glubsk, at ingen Gud vovede sig til den eller torde give den Æde uden alleene TYR. Her voksde den umaadelig og kom til forfærdelig Størrelse og Kræfter. Frygt bevægede da Guderne til at lade giøre overdentlig sterke Fodbaand kaldet LÆDING, hvormed de under Skin at see en Prøve af hans Kræfter overtalede den til at lade sig binde. Dyret sine Kræfter bevidst lod sig overtale, og viistde snart, hvor vel grundet Frygten var, da han uden Møie søndersled Baandet. De lode da giøre et andet langt sterkere, kaldet DROMA, overtalede den ligeledes til at prøve det, men endog dette kunde ikke modstaae Ulvens Magt. Neppe havde han faaet det paa, førend han rystede sig, slog Fodbaandet mod Jorden, spillede med Beenene, saa Stumperne fløi omkring, og Guderne nesten mistvivlede nogensinde at faae den tæmmet. Da sendte ALFADER SKYRNER ned til SVARTALFHEIM for at bestille en nye Kiede hos nogle Dverge. Disse giorde Baandet

GLEIPNER af overordentlig Styrke, men tillige smidigt og blødt som Silke, saa den gav efter for den stærkeste Anspændelse, og kunde ikke slides itu. Dette Baand var forfærdiget af 6 Ting:

1. den Larm, Kattens Been giør, naar den gaaer paa Jorden
2. Kvinders Skrig
3. Klippernes Rødder
4. Biørnens Seener
5. Fiskenes Aande
6. Fuglenes Spyt

ASERNE toge da Ulven, droge over med den til den lille i Søen AMSVARTNER beliggende Øe LYNGØE, rosede Baandets Styrke, prøvede selv paa at sønderslide det, og da de ikke kunde, sagde: at det var umuligt for alle undtagen maaskee FENRIS ULVEN, som før havde sønderslidt sterkere, og bad ham til Forsøg at lade sig binde dermed. Dog Ulven var klogere, indsaae Gudernes Hensigt, og vilde uagtet alle anvendte Smigrerier ikke lade sig overtale til denne farlige Prøve, der truede ham med sin Friheds Forliis. Endelig for ikke at bebreides Feighed foreslog han dem at opfylde deres Begiering, naar en af Guderne til Pant paa, at han igien skulde blive løst, om Baandet var ham for sterkt, vilde stikke sin høire Haand i hans Gab. Alle Guderne tauge. Deres Hensigt bevidst

torde ingen vove det. Endelig hialp TYR dem ud af Forlegenheden, gav sin Haand til Pandt, men maatte og miste den; thi Dyret kunde ikke rive Lænken itu, og denne Leilighed var ASERNE alt for vigtig til at slippe den igien. Tvertimod glædede de sig og beloe den. Da afbed den TYRs Haand, giorde utrolige Spring og brugde al Magt for at komme løs, men jo fleere Kræfter den anvendte, jo stærkere snærrede Kieden sammen, hvilke foraarsagede alle Guderne undtagen TYR en stor Latter. Da de nu saae, at den var bunden til Gavns, toge de den løse Ende af Baandet, fæstede det til en Steen kaldet GIØLL, befæstede den langt nede i Jorden, og bandt den desuden til en anden Steen THEITR saa fast, at den aldrig kunde løses, og da den derefter truede at bide dem alle, stak de ham et Sverd i Munden, saa at Klingen kom til at staae op i den øverste Gumme og Fæstet i den nederste. Saaledes ligger den i Aaen VØNN, tuder forfærdelig, og Fraaden staaer ham af Munden. Guderne kunde vel dræbe ham, men have alt for stor Ærbødighed for deres Friheds og Tingsteder til at besmitte dem med dens Blod, uagtet de veed, at den eengang skal blive ODINS BANEMAND.

I denne Tilstand maae FENRISULVEN forblive indtil RAGNAROKR, da dens Baand

ved Jordens stærke Skielven brister. Den kommer da frem, og skal flaae saadant et Gab op, at den underste Kiebe rører mod Jorden og den øverste mod Himlen; og vilde endnu indtage større Plads, om der var Rum. Af Munden og Næsen spruder Ild. Derefter samles den med de andre Gudernes Fiender til Kamp paa Marken VIGRIDR, og i Striden opsluger ODIN, men i det samme springer VIDAR frem, stiger med det eene Been i Ulvens Kieft, tager med Haanden i den øverste, splitter den ad, og det bliver dens Endeligt.

FIALAR og GALAR,

2 Dverge, vare Brødre og saa misundelige over KVASIRs Viisdom, at de eengang, da han besøgde dem, aflivede ham, lod hans Blod løbe i 2 Kar, SOON og BODN og en Kiedel kaldet ODRÆRER, blandede det med Honning, og lavede deraf en Miød, som giorde enhver, der smagde det, til Poet, og, da Aserne ledte efter KVASIR foregave de, at han var kvalt af sin egen Visdom, fordi ingen fandtes saa klog, at de kunde tilspørge ham. Derefter bøde de Jetten GILLINGUR og hans Kone til Giest, som og indfandt sig. Efter Forlangende toge de ud med ham paa Søen, men, som de roede langs med Landet,

flødte Baaden mod en Klippe, og kantrede. GILLING, som ikke kunde svømme, druknede. Dvergene derimod vendte Baaden om, roede til Landet, og fortalde Konen hendes Mands Skiebne, som hun tog sig meget nær, hylede og var utrøstelig. For at undgaae hendes Klager lokkede FIALAR hende ud under Paaskud af see Mandens Legem, men, da hun kom uden for Døren, kastede GALAR efter hans Befaling en Kvernesteen paa hende, som knusde hendes Hoved. Denne Gierning blev derefter hævnet af Kæmpens Søn Risen SUTTUNG; thi han fangede dem begge, og udsatte dem paa en lille øde Holm, hvor de frelsde deres Liv ved at løskiøbe sig med ovenmeldte Miød. *See Suttung!*

FIMBUL,

en af de 11 HELVEDES FLODER, som havde deres Udspring fra Floden HUERGELMER.

FIMBULTYR eller **FIMBUL DEN GAMLE,**

en ASE, kom med ODIN ind i NORDEN, forklarede og underviisde i RUNERNE, som Odin og Aserne havde opfundet, og besad i denne Videnskab saa stor Styrke, at hans Viisdom var

den fornemmeste Materie til Samtale i Gudernes Forsamlinger.

FIMBULVETUR, (FIMBULVINTER)

3 Vintre, som skulde komme efter hverandre over Jorden uden nogen mellemværende Sommer med saa sterk Storm og farlig Frost, at Solen ingen Skin kunde give fra sig, og skulde følges af 3 andre med Krig og Blodsudgydelse, saa end ikke de nærmeste Slægtninge skulde spare herandre; og dette skulde være Begyndelse til RAGNAROKR eller GUDERNES TUSKMØRKE.

FIN,

Fader til ODINs Fader FRIALAF.

FINGAL,

Konge i MORVEN I SKOTLAND, og den største Helt de Nordiske Alderdomme have at fremviise, havde mange Handeler med de Danske. Først blev han af den Irlandske Konge CUCHULLINA kaldet til Hielp mod den Vestgothiske Konge SVARAN, forskaffede ham Seier, og fangede SVARANs Fader Kong STARNO, men var

ædelmodig nok at sende ham fri og uskadt tilbage til sine Skibe. For denne skiønne Handling fik han kun slet Tak; thi STARNO søgde at forraske ham ved paa Skrømt at love ham sin Dotter AGANBECCA. Hos hende satte FINGAL sig i Gunst, saa hun elskede ham oprigtig, men Faderen dræbde hende, da han erfarede denne Kierlighed. Med den Danske Konge HADDING levede han i stort Venskab, og, da CORMALO havde dræbt hans 2 Sønner ARGON og RUNE, bortført og ægtet HADDINGs Dotter og giort Oprør, sendte FINGAL ham sin Sønnesøn OSCAR til Hielp, som dræbde CORMALO og gav HADDING (OSIANS ANNIR) sin Dotter igien. Endnu flere Handeler, hvoraf dog en stor Deel ligge begravne i Alderdommens Mørke, havde FINGAL med Indbyggerne i LOCHLIN (DANMARK). Især kom han i Krig med Kong FROTHAL eller FRODE 3 FREDEGODE i *Leire*, da han angreb CARTHULLA i CARRIQ THURA, som, da FRODE friede til den Ørkenøiske Kong SARNOs Dotter COMALA, havde været hans Rival, overvundet og fanget FRODE, sendt ham uskadt tilbage til hans Skibe, men derefter ægte COMALA. FINGAL tog CATHULLAs Partie, og overvandt først Kong THUBAR. FRODE gik ham derpaa selv imøde for at levere et Slag iført

et Pantser, som ingen Vaaeben kunde bide paa, men for Slaget sendte han THUBAR til sin elskte Dronning URHA, en Dotter af Kong HANDUVAN ved DÛNA, med Forsikring, at hans forrige Elskov til COMALA skulde ei opvaagne; thi hun var allerede død. I denne Strid skal FINGAL endog have overvundet og forjaget LODA (ODIN) der tog de DANSKES PARTIE, og forestilles som en ond Aand. Siden traf han i Stridens Heftighed paa Kong FROTHAL selv, hvis Dronning UTHA havde ham uafvidende fulgt med i Mandsklæder, og nu, da hun saae sin Mand i Fare, løb frem, paakaldte ODIN, og bedækkede FRODE med et Skiold; men lidet vant til Striden faldt Hielm og Skiold fra hende, og hun røbede sit Kiøn ved sit lange gulde flagrende Haar. Dette Beviis paa Kierlighed rørde FINGAL. Han blev paa Stedet den Konges Ven, som han bestred, og lod FRODE med sin UTHA seile hiem i Fred. En af hans Kæmper ALDO indviklede ham derefter i en ny Krig med en LOCHLINSK (dansk) Konge ERRAGON i INISTHONA (SIELLAND) hvis Dronning LORMA han havde bortført. I denne Krig blev ERRAGON slagen. *(See Erragon!)* Om denne store SKOTTER haves mangfoldige Mindesmærker, der knap skulle ræddet ham fra Efterverdenens utaknemmelige Glemsomhed,

hvis han ikke havde havt den sieldne Lykke, at blive besynget i et Mesterværk, der fuldkommen kan settes ved Siden af det, der har bevaret os ACHILS og ULYSSEs Heltedaad. I Videnskabens meest barbariske Mørke sang OSIAN i Henrivende Begeistring om FINGAL og hans Idrætter, og forævigede derved baade Helten og sig selv. Ogsaa vores Pram har fornyet hans Erindring ved sin smukke FRODE og FINGAL. Den berømte BASALT HULE paa STAFFA (en af de SCHETLANDSKE Øer) kaldes og endnu efter ham FINGALS HULE.

FINNAFEINGUR, eller **FIRNAFEING,**

ÆGERs Træl, blev af ASERNE, der besøgde hans Herre, under Giestebudet roset for hans gode Opvartning og Bevertning, hvilke fortrød LOKE saa sterk, at han af Misundelse dræbde ham.

FINNER,

Nordens ældste ved ASERNES INDKOMST baade mægtige og konstige Beboere. Især vare de gode Handverker, og havde nogle vel indrettede Stater, JOTER BIARMER KVÆNER

og KYRIALER vare besynderlige Folkestammer. Saavel for deres Konstflid som lille Vækst har Fabelen givet dem Navn af Dverge, og digtet, at de vare de i Risen YMERs Legem avlede Orme, som efter ALFADERs Befaling fik Forstand og Menneskeskabning, hvorved betegnes, at de vare Landets første og ældste Beboere.

FIOLNER,

see Alfader!

FIOLNER,

en Søn af FREYR og GERDIR, GYMEs Dotter, regierede i UPSAL, var god, venlig, meget riig, fredsæl, aarsæl, og i nøie Venskab med den Danske Konge FRODE, som han endog til sin Undergang besøgde; thi FRODE giorde til sin Vens Modtagelse et stort Giestebud, og havde dertil ladet giøre et stort Karfuldt af Miød, som stod under Drikkesalen, saa man øsde af Karret giennem en paa Gulvet giort Aabning. FIOLNER blev der efter Nordboernes Sædvane overstadig drukken, og, da han om Natten vilde gaae ud af Salen, faldt han i Karret og druknede. Han kaldtes og FIOLNER FREY og YNGER, og efter dette sidste Navn

kaldtes hans efterkommere i SVERRIG YNGLINGER.

FION,

en af de 11 Helvedes Floder, som have deres Udspring fra Brønden HUERGELMER.

FIORGUM,

see Frigga!

FIORM,

see Frigga!

FOFFNER,

en Søn af HREIDMAR, Broder til REIGENN og OTTUR. I Selskab med sin Broder REIGENN fordrede han af Faderen en Deel af ANDVARES GULD, og den berygtede Ring ANDVARA NAUT, som han havde faaet af ODIN, HEINER og LOKE i Bod for deres Broders OTTURs Drab, og, da Faderen afslog det, dræbde de ham. FOFFNER bemægtede sig derpaa Faderens Hielm kaldet ÆGES HIELM, som alle frygtede for, og hans SVERD ROTTA, og da Broderen fordrede Skattens Deeling, afslog det under Paaskud, at han havde ihilslaaet sin Fader, og

jog ham bort under Trudsel at dræbe ham, om han kom igien. Paa denne Maade kom heele Andvaras skat, og Ringen, der stedse voldte sin Eier Døden, i FOFFNERs Hænder. Med alt dette flyttede han til GNYTAHEDE, giorde sig en Hule, og deri en Bolig, hvis Dørre Dørkame og Stolper vare af Jern, forvandlede sig til en Drage, og rugede over Guldet. Der blev han nogen Tid derpaa ved sin Broder REIGENNs Tilskyndelse dræbt af SIGMUND VOLSUNGs Søn SIGURD, som deraf kaldtes SIGURD FOFFNERSBANE.

FOLKE,

en Dansker i Kong VERMUND DEN VIISEs Tieneste anførde Fortropperne for KETO mod den Østgothiske Konge ADILS, og blev, da ADILS var dem for sterk, sendt til den Danske Konge VERMUND at bringe ham dette Krigsbud. Han reiste ufortøvet afsted og fandt Kongen i JELLINGE siddende til Bords med sine Hoffmænd. Efter at have fremført sit Ærende blev han af Kongen budet at spise med. Denne Ære afslog FOLKE for ikke at sinke sig; men bad om noget Drikke at slukke sin store Tørst. Dette lod Kongen ham række i et Guldbæger, som han tillige bad ham at beholde til Afbetiening

underveis, sigende: dette var dog altid bedre at drikke af et Bæger end af den bare Haand. Over denne Gavmildhed blev Folke saa rørt, at han lovede heller at drikke dette Bæger fuldt af sit eget Blod end nogensinde at vende Fienden Ryggen. I det paafølgende Slag blev ADILS overvundet, og FOLKE forfulgde ham til Skibene. Endelig faldt han vansmægtet af Saar Varme og Tørst om paa Valpladsen, og i denne Stand lod noget af sit Blod flyde i sin Hielm og dermed vederkvægede sig. Dette saae VERMUND, og rosede ham for Løvtets Opfyldelse. Da svarede FOLKE: hvad man diervelig lover, bør man trolig holde.

FOLKVANGER,

et SLOT I HIMLEN og FRYAS BOLIG. Her sankede hun efter Døden alle Fruentimmerne til sig, ligesom ODIN Mændene i VALHAL.

FORBAUTE,

en Kæmpe gift med LAUFEIA og Fader til LOKE.

FORNIOTER,

den ældste Konge, Fabelen og

Historien taler om, settes af nogle langt op i Tiden; men har rimelig levet noget før den sidste ODIN. Han regierede over JOTUNHEIM eller JOTLAND FINLAND og KVÆNLAND, og havde 3 bekiendte siden som Guder hos JOTERNE dyrkede Sønner, KAR, LOGE og ÆGER, hvilke 2 sidste i hans Tid begyndte den store Udvandring fra JOTUNHEIM.

FORSETE,

en af Asernes 12 store Guder, en Søn af BALDER og NEFs Dotter NANNA eller NØNNU. Han beboede et Slot i HIMLEN af nesten bare Guld og Sølv kaldet GLITNER; tillige var han saa retfærdig og god Dommer, at alle, som mødte for hans Domstol, gik fornøiede og forliigte derfra. Han skal efter Historien have regieret over SAXERNE PAA ØEN HELGOLAND, som efter ham kaldtes FOSETESLAND, og der skal hans Dyrkelse have vedvaret indtil i det 8 Aarhundrede.

FRADMAR,

Broder til KOL DEN KROGRYGGEDE, foretog sig at hevne dennes Død, som i EENVIGs Kamp var bleven

nedlagt af STURLAUGR STARFSAME, drog derfor til RINGER JARL i HAMMAR, og udfordrede STURLAUGR til Kamp paa samme Sted, som hans Broder var faldet, ved GOTH–ELV, naar høieste Vinter var forbi. Til bestemte Tid mødte begge med deres Følge, opslog Telte, og overnattede der. Dagen efter, som Kampen skulde holdes, gav FRADMAR STURLAUGR Valget enten de straks selv skulde slaaes eller først lade deres Mænd forsøge hverandre. STURLAUGR valgde det sidste; og sloges da først STURLAUGs Mand ROLF NEFIA med en *Blaamand* af FRADMARs Følge, der var stor som en Rise, tyk som et Nød, havde store Negle som Ørnekløer, og var sort som selve Døden. Han var langt ROLFs Overmand, men faldt tilsidst baglends, og brak Ryggen mod en skarp Steen. Derefter dræbde THORDER af FRADMARs Folk STURLAUGs Mand RAFU. Ligeledes JOKUL, STURLAUGs Mand, dræbt af FROSTE. Derpaa fulgde en Troldomsfuld Kamp mellem SVIPUDR og en Finne af FRADMARs Folk. *(See Svipudr!)* Endelig traadde begge Hovedpersoner mod hverandre. STURLAUGR fremdrog da et fortryllet Sverd, han til denne Kamp havde faaet af sin Kone ASA DEN SKIØNNEs Fostermoder Heksen VEFREIA. *(See Vefreia!)* Dette frygtede

FRADMAR ved første Syn. Det blev afgiort, at STURLAUGR skulde hugge først. Han kløvede da i første Hug FRADMARs Skiold og en Deel af Hielmen. Endelig blev FRADMAR saa udmattet, at han ikke kunde stride meer, satte sig til hvile, klagede over, at STURLAUGs Sverd var forgiftet, og bad ham afhugge sit Hoved. Da tilbød STURLAUGR ham Livet. Han modtog det vel, dog i Tanke at være sit Endelig nær. De førde ham da i sit Telt. Straks efter hørdes et stort Dunder. Man saae ud, og i det samme var VEFREIA der i sin Vogn, spurgde, hvor stod til, befalede at bringe FRADMAR hid, tog ham paa Vognen, og førde ham bort. STURLUGR og de andre rede bag efter til VEFREIA. Ved deres Ankomst stode SVIPUDR og FRADMAR i Dørren fuldkommen friske. VEFREIA forligede dem da, saa de efter hendes Forslag gik i Fostbrødrelag. Efter den Tid fulgde han stedse STURLAUGR, især paa hans Reise til HUNDINGIALAND efter BØFFELDYRSHORNET. Der faldt det ham ved Lodkastning til om Natten at have Vagt nest efter AKE JARNGERDSØN, og, da denne Vagt var ude, steg han i Baaden, roede ud mod Nesset, og fornam noget gaae paa Steenene ved Stranden. Han raabde an, og fik til Svar, at det var et Fruentimmmer, som hedde

HILLDUR. Samme spurgde om hans navn, og, da hun hørde, at det var FRADMAR, sagde hun: skal jeg tro, at FRADMAR, KOL DEN KROGRYGGEDEs Broder er komme her til Landet? og, da hun hørde det, bad ham for Betaling at føre hende til en lige over for liggende Øe; thi hendes Fader var død, og hun frygtede at faae det sletteste af Arven, om hun kom sidst derover. Han forlangede derfor god Vind i 2 Dage, hvilket hun og løvede ham, og han satte hende over. Da de endnu havde en tredie Deel af Veien tilbage, sprang hun ud, og vadede til Øen; men FRADMAR roede til Skibet, blev afløst i sin Vagt af STURLAUGR, og lagde sig til at sove. Da de derefter vare seglede videre til BIARMELAND, hvor han gik i Land med STURLAUGR at borttage BØFFELDYRHORNET af THORS TEMPEL, og, da de bleve forfulgte af *Indvaanerne* til Stranden, kom de 2 Dages Vind, som HILLDUR havde lovet FRADMAR, vel tilpas. Han ønskede sig den, og slap derved ud af Faren. Efter deres hiemkomst giorde han ved *Julegiestebudet* hos STURLAUGR det Løvte, at han inden 3 jul skulde have været i den Gardarigske Konge YNGVARs Dotter INGEBORGs Seng og der kyst hende, eller sette Livet til, giorde sig og nogen Tid efter reisefærdig, og kom med 60 Skibe til

ALDEIGUBORG, sendte Bud til Kongen at begiere hans Dotter, som foruden Skiønhed og Anseelse havde stor Indsigt i Lægekonst, og havde havt mange Friere; men Kongen bad ham selv komme, fordi INGEBORG selv skulde udsøge sin Mand. Han kom ogsaa, og opholdt sig der nogen Tid under Navn af SNÆKOLLOR. Men den Dag *Thinget* skulde holdes, klædde han sig kongelig, og reisde til Thinge med meget Folk. Kongen spurgde om hans Navn. Han foresnakkede ham da, at han hedde SNÆKOLLER, og andet meer. Derefter kom Prindsessen. Hun sagde straks: at hun kiendte ham meget vel, og nævnede ham ved Navn. Thinget sluttedes, og FRADMAR drog til sine Skibe, seilede med dem ud til nogle Øer, lagde dem der op, tog Kiøbmands Klæder paa, gik til Staden til Kongens Sal og under Navn af GESTER begierede Frikost Vinteren over, og, da det var ham tilstaaet, forblev der, og vandt hver Mands Yndest. Han søgde ofte Leilighed at komme i Fruerstuen, men stedse forgieves. En Dag, da han var gaaet et lille Stykke Vei fra Staden, hørde han Folk tale under Jorden, og saae, at det var TROLDE. Disse fik han til at giøre sig spedalsk, dog saa, at Sygen skulde forlade ham, naar han forlangede. Dette skeedte. Han gik da til Prinsessens Fruestue. Dog hvor elendig han end var tilredt, kiendte

Prinsessen ham straks, saa FRADMAR maatte gaae til Troldene igien, og skilles ved Sygdommen. Derefter brød han sig om ingen Ting meer, da han en Dag mødte paa en Sti i Skoven en stor Mand, som med begge Hænder holdt paa Maven, erfarede, at det var hans Fosterbroder GUTTORM, glædedes over Mødet; men, da han saae at hans Indvolde hængde ud, og erfarede, at han saaledes var tilredt af Sørøveren SNÆKØL, som havde overfaldet og udplyndret ham, bragde FRADMAR ham til Byen til Plankeværket om INGEBORGs Fruerstue, efterat han i Forveien havdde lovet trolig at gaae ham tilhaande. Prindsessen modtog med Velvillie den elendige Stakkel, bragde ham i sit Sygehus, da hun hørde, han var af STURLAUGs Mænd, og helbredede ham. En Dag, hun var gaaet til Kongen, og GUTTORM mesten var helbredet, praktiserede han FRADMAR ind i Fruerstuen. Prindsessen, da hun kom igien, og saae hans Saar, duttede ham paa at have været ude. I det samme sprang FRADMAR frem, og kysde hende. Dette tog hun ilde op, bad dem skynde sig bort, at de ikke skulde blive dræbte for hendes Øine, med Tillæg, at hun sparede dem for STURLAUGs Skyld, som hun elskede høit. FRADMAR reisde med sine Skibe tilbage til STURLAUGR, som han

berettede Udfaldet af sin Reise. Denne lovede ham da sin Hielp, og i hans Følge drog med 400 Skibe til GARDERIGE, nedlagde der i Strid Kong YNGVAR og hans *Landværnsmand* SNÆKOLR, gav FRADMAR INGEBORG til Kone og ALDEIGUBORG at regiere over, samt alle YNGVARs Eiendomme og Kongenavn, og af dem ere siden komne mange store Mænd.

FREDULF, FREDEJULF, FRIDLEV (ogsaa **FRIALAF**)

var Fader (efter andre Farfader) til den SIGGE, som med sine Aser kom herind til Norden, og udgav sig for ODIN BØRs Søn.

FREKI,

see Geri!

FREY eller **FREYR,**

en Søn af NIORD DEN RIGE PAA NOATUN, (efter andre var hans Fader NIORDER en Søn af ODINs Søn YNGVI TYRKERNES KONGE) var ikke en ASER, men, som hans Fader, en VANER, kom med ODIN OG ASERNE TIL NORDEN, og var en af de 12 store Guder. Han bedrøvede aldrig Møe eller Mands Kone,

men løsde hver Mands Trængsler; hvorfore han og ansaaes for den bedste af alle Guder, og troedes at tildeele menneskene god Tid og Rigdom. Efter sin Fader kom han til Regieringen over de Svenske, forflyttede Offertienesten og Gudsdyrkelsen fra SIGTUN til UPSAL, hvor han byggede et stort Tempel, og forskaffede det faste Eiendomme i Landet, som siden bleve Kongernes visse Indkomster og kaldtes UPSALA ØDE; og skal Levningerne af dette Tempels Mure være Taarnet paa BONDEKIRKEN eller HELIGA TREFALDIGHEDS KYRKAN i GAMMEL UPSALA. Her indrettede han Offertienesten, var vennesæl og aarsæl, og blev for sit lykkelige Regiments almindelig elsket af SVENSKERNE. Da han var dødsyg, lod han kun nogle faa udvalgte Venner komme til sig. Disse indrettede en stor Høi med Dør og Vinduer, og indførde i den hemmelig FREY efter hans Død, og indbildte Undersaatterne, at han endnu levede. De toge vel vare paa Høien, og kastede al Skatten af Landet derind, Guldet giennem det eene Vindue, Sølvet giennem det andet og Kaaberet igennem det tredie; og saa længe var der Fred og Velstand i Landet, saa at SVENSKERNE dyrkede ham som Gud offrede ham for FRED OG FRUGTBARHED, og i

Fremtiden bar hans Billede som et Middel mod Ulykker.

Efter Fabelen var FREY en af Asernes store Guder, som regierede over Solen, Regnen og Jordens Afgrøde, tog sig af de trolovedes i Krig fangne Kierrester, og havde af Guderne faaet til Opholdsted det deilige ALFBEIM. Som de andre Aser reed han daglig til Gudernes Forsamling at holde Dom under YDRASIL. Dog red han og ofte paa en Galt, (GULLINBUSTE) eller kiørede med den for en Vogn. Denne Galt var ham foræret af Dvergen BROKUR. Den kunde løbe langt hurtigere end nogen Hest baade Dag og Nat over Land og Vand, og oplyste i det største Mørke, hvor den kom, alle Ting med sine skinnende Guldbørster. Han havde og en Kaarde, som i Striden af sig selv efter Befaling giorde er stort Nederlag paa Fienderne. Den mistede han for at faae sin Kone GERDIR, GYMERs Dotter, paa følgende Maade. Han havde den Forvovenhed en Dag af Nysgier at bestige ALFADERS THRONE paa LIDSKIALF, hvorfra man kunde oversee heele Verden, men ikke ustraffet. Han saae den deilige GERDIR, elskede hende straks, faldt i en pludselig Bedrøvelse, og kunde ved sin Hiemkomst hverken tale sove eller drikke for sin Lidenskab. Alle forskrækkedes, og ingen vidste Aarsagen til hans Bedrøvelse

eller Middel at helbrede den. Endelig sendte Faderen NIORD efter SKYRNER Gudernes Sendebud og FREYs Fortrolige, og sendte ham til Sønnen at udforske ham. For denne Ven skriftede FREY reent ud, og lovede ham alt, hvad han vilde begiere, for at skaffe sig Pigen. SKYRNER paatog sig dette Ærende, men forlangede i Forveien til Betaling FREYs kostelige Sværd, fik det straks af den utaalmodige Elsker, reisde afsted, fik Løvte paa Pigen af hendes Forældre, som lovede, at hun om 9 Nætter skulde komme til BAREI, og der holde Bryllup med FREY. Han fik da vel sit Ønske opfyldt, men med Tab af sit gode Sværd, som han kort efter savnede i Kampen mod Kæmpen BELA, som han i Mangel af bedre Vaaben maatte dræbe med en Hiortetakke; men en større Forlegenhed kommer han i over dette Savn ved RAGNAROKR, naar han med de øvrige Guder drager til Feldts mod deres Fiender, kommer i Strid med SURTUR, og af ham dræbes. FREY var med Aserne til Giest hos ÆGER, kom der som de andre Guder i Skienderie med LOKE, som bebreidede ham, at han for GERDIRs Skyld havde skildt sig ved sit Sverd.

FREY var næst ODIN og THOR den øverste Gud, og sattes endog i SVERRIG over disse. Man anrettede ham i SVERRIG aarlig et stort Offer for godt Aar, og kiørde hans

Billede om paa Vogne. Engang hændte det sig at GUNNAR, en Norsk Mand, betiende sig af Leiligheden, da alle andre formedelst ondt Veir havde skyndet sig bort, steeg op i Vognen, brød Billedet i Stykker, og overtalede den Kone, man havde tillagt FREY, og kiørede om med hans Billede, fordi man troede, at FREY ingen Kone kunde undvære, til at indbilde Almuen, at han var FREY, som nu var kommen i Mands Lignelse. Bedrageriet lykkedes, GUNNAR levede herlig, aad og drak med dem i Vinter Giestebudet, vilde ei lade sig klæde uden i FREYs Prydelse, og ikke modtage andet offer end Guld, Sølv og Kostbarheder; men endelig, da Konen blev frugtsommelig, flygtede de begge med mange Kostbarheder til NORGE. Denne FREYS DYRKELSE vedvarede fornemmelig i SVERRIG til KRISTENDOMMEN. Man holder ham for den samme, som hos SAXO kaldes FRØ. Han kaldes og YNGVE FREYR.

FREYA,

en Dotter af NIORD DEN RIGE PAA NOATUN og SKADA, blev af ODINS sat til OFFERGUDINDE I ASGAARD, hvor hun først lærde Aserne den TROLDOM SEID. Hun var Syster til FREY,

efter hvis Død hun som den eeneste overblevne af Guderne regierede 3 Aar i UPSAL, holdt i den Tid Offringerne vedlige; og var der da bestandig Fred og god Tid i Landet, saa SVENSKERNE elskede hende, og dyrkede hende som VERDENS GUDINDE, og offrede hende for god Tid og Jordens Grøde. Med ODER havde hun 2 deilige Døttre, HNOS og GERSIME. Efter hende kaldtes fornemme Koner *Freyer* og *Fruer*.

Efter Fabelen var FREYA EN AF ASERNES STORE GUDINDER, UAGTET HENDES FADER VAR EN VANER. Hun var KIERLIGHEDS GUDINDE, men ikke meget kydskere end OLYMPENS VENUS, hvorfore og nogle har giort hende til ODINS FRILLE, som havde en Bolig saa fast og tæt, at naar Dørren var lukket kunde ingen komme derind. Man fortæller og følgende Eksempel paa hendes problematiske Dyd. Hun saae eengang 4 i en Klippe boende Dverge smedde et Guldsmykke, og fik det til Foræring imod at sove en Nat hos hver af dem; men neppe havde hun faaet det, førend den snedige LOKE, som var kommen efter den rette Sammenhæng, angav det for ODIN, og fik af ham Befaling at frastiele hende det. Han omskabde sig da først til en flue, kom saaledes ind i hendes Værelse, forvandlede sig derpaa

til en Loppe, som stak hende, saa hun vaagnede, men faldt straks efter i Søvn igien, hvorpaa han tog Smykket af hendes Hals, og gav det til ODIN, som hun vel fordrede det tilbage af, men fik Afslag, fordi han vidste, hvorledes hun havde forhvervet det. Dog lovede han hende det, om hun kunde sette Ueenighed mellem 2 Konger, af hvilke hver igien havde 20 mindre under sig, saa de kunde stride sammen, dæbe hverandre, men opvækkes ligesom de faldt, og stedse fornye Striden, indtil endelig en kristen Mand havde Mod nok til at angribe og dræbe dem alle. Dette lovede hun, og opfyldte det paa HOGNE og HEDIN ved at aabenbare sig for den sidste, og give ham en Drik ind. *See Hedin!* (Denne Historie tilligger andre FRIGGA) Hvorledes hun efter LOKEs Raad blev af Aserne lovet til en Kæmpe, men befriet fra dette ubehagelige Partie ved LOKE og THOR, *see Sleipner!* Hun var og den eeneste som i ASGAARD turde skienke for Kæmpen HRUGNER. *(See Hrugner!)* Hos ÆGER indfandt hun sig til Giestebud med Aserne, tog der i det opkomne Skienderie FRIGGAs Partie mod LOKE, som derpaa forekastede hende, at af alle ASER og ALFER var ikke een derinde, som jo havde været hendes Boler, og da hun videre formanede ham til Rolighed, kaldte han hende et vederstyggeligt Kreatur, der

endog havde levet i Utugt med hendes egen Broder.

FREJA var meget godmodig og velgiørende, den bedste af alle Gudinder, tog sig især af elskende, glædede sig over deres Kierligheds Sange, og hialp dem, naar de anraabde hende. Nest ODINS KONE FRIGGA var hun den fornemmeste og meest ærede af alle Gudinder. Hun havde et prægtigt Guldsmykke BRYSINGE, og boede i Himlen paa det yndige FOLKVANGER. Hun havde og der en prægtig Sal kaldet SESVARNER. Hun kiørde for det meste omkring paa en Vogn med 2 Katte for. Ogsaa troedes hun at ride allevegne hen, hvor der var Krig og tilegne sig Halvparten af de slagne. den anden halve Deel hører ODIN til. I hendes Templer især boede Præstinder (HORGABRUD) som i Vellystens og Magelighedens Arme underholdte af Nasionen forrettede især de gruelige MENNESKE–OFFRINGER.

Hun var gift med ODER, og ved ham Moder til HNOS og GERSIME, Naturens skiønneste Mesterstykker. Denne hendes Mand elskede hun overmaade høit, men da han forlod hende for at reise i fierne Lande, sørgede hun over al Maade, og fældede bestandig Taarer, som bleve til det pure Guld, drog derefter ud, og bereisde mange Lande for at oplede sin Mand. Hun har derfor mange Navne

efter de Folkes Sprog, hun besøgt, som MARDALL, FORN, GEFFN, SYN, VANADYS og fleere.

FRIALAF,

see Fredulf!

FRIDLEF 3, HIIN SNARE,

en Søn, blev opdraget i RUSLAND, og blev i Tiden en stor Stridshelt. Sit første Tog giorde han mod 12 Norske Brødr, som havde overvundet hans Broder HALFDAN. Disse indsluttede sig ved FRIDLEVs og hans Broders Ankomst paa VALDISHOLM i VINGULMARK. Der opkastede de en høi Vold, som var omgiven med en sterk og strid Strøm med et Vandfald i, og udplyndrede fra det Smuthul alle omliggende Egne. BIØRN den eene af disse meget navnkundige Brødre havde en skiøn Hest, hvormed han kunde sette giennem Fossen uden at nogen enten af hans Brødre eller andre kunde eftergiøre ham det. Tillige eiede han en stor og sterk Hund, som tilforn havde tilhørt Kæmpen OFFOT, og alleene kunde dræbe 12 Mænd. Dog hvor sikkre end disse Brødre troede sig, bleve de overfaldne af FRIDLEV og tvungne til at flye ved hvilket

Overfald BIØRN maatte lade sin Hest i Stikken. Derefter udsatte FRIDLEV en Præmie for den blant sine Folk, der kunde dræbe nogen af Brødrene, af saa meget Guld, som den dræbtes Krop veiede. Dog uagtet endeel af hans Folk forpligtede sig dertil, vilde han dog heller selv indlegge denne Ære, og begav sig om Natten til Strømmen fulgt alleene af en TRÆLZ, som han straks dræbde med Steene, kastede det blodige Legem, efter at have iført det sine Klæder, i Floden, og paatog den dræbtes. Hesten besmurde han med Blod, hvorpaa den efter hans Hensigt skyndede sig tilbage, og bragde et falsk Rygte med sig om hans Død, satte sig derefter paa en anden Hest, svømmede med den over Floden, og kom ved Hielp af en Stige over Volden uden at nogen mærkede det, og sneg sig hen til Dørren paa Salen, hvor Brødrene sad inde og spiisde, og i Drukkenskab stolede paa, at ingen kunde komme over Floden til dem. Da fortalde BIØRN en Drøm, han havde havt om et Udyr, som han syndes opstige af Floden, spye Ild og opbrænde alt omkring sig. Denne troede han at betyde noget, anpriisde derfor Brødrene Aarvaagenhed og ikke for meget at betroe sig til Stæders Fasthed. De gik da ud, søgde allevegne, fandt FRIDLEVs løse Hest, og sluttede deraf at den alleene var sluppen over, men FRIDLEV omkommet i Vandet. Dog var

BIØRN desuagtet mistroisk, og bad dem holde nøie Vagt. Imidlertid havde den hiemkomne Hest opvakt Allarm i FRIDLEVS LEIR. Hans Mænd søgde til Floden, fandt Trællens Legem, troede det var FRIDLEVs, som af Fossen var knuset, og løbe til Floden at hævne hans Død. Da kom FRIDLEV frem, lod Vindebroen ned og førde dem ind i Befæstningen. De bleve da alle dræbte undtagen BIØRN, som FRIDLEV lod læge og gik i Fostbrødrelag med. Derefter blev han taget til Medregent af sin Broder HALFDAN, overvandt Kong HIARNE, som i hans Fraværelse efter FRODES DØD havde opkastet sig til Konge, og dræbde ham endelig i en Tvekamp. *(See Hiarne!)* Derefter friede FRIDLEV til den thronhiemske Kong ASMUNDs Dotter FROGERTHE ved Gesandter, af hvilke den eene, FRØKE, druknede underveis paa MØRE, og gav Navn til det sammesteds værende FRØKESUND (FREKEYARSUND) ASMUND afslog Partiet. Des bedre anstod det derimod FROGERTHE, som derover var misfornøiet med Faderen. Dette bevægede FRIDLEV til at sende nye Gesandter, hvorover ASMUND i Forbittrelse lod dem henrette. FRIDLEV drog da ud med Krigsmagt til NORGE, og mødte ASMUND i FRØKESUND. Om Natten drog han ud at bespeide

Fienden, og hørde da da 3 Svaner synge: at mens Kong HIRTHING paa THELEMARKEN var i *Leding*, havde en Træl bemestret sig Riget, drak Melk af gyldne Bægere, og lod sig opvarte af den, som var født af Kongeblod, og i det samme nedfaldt et Belte af Himlen, hvorpaa var skrevet Udtydningen af Sangen. Straks beslutte FRIDBLEV at angribe Jetten og befrie Prinsessen, som Jetten tvang til at roe Baaden for sig over til den anden Side af Sundet. Dog advarede Prinsessen ham om, at det var uomgiengelig nødvendigt, før det kom til slag at udskielde Kæmpen dygtig for at betage ham Kræfterne. Dette efterkom FRIDLEV, hug derefter Haand og Fod af Kæmpen, bortførde alle hans Rigdomme af hans Hule, og paa Hiemveien glædede sig ved, at dette Natteverk, naar det kom for FROGERTHAS Øren, skulde endnu formeere hendes Yndest for ham. Dagen efter kom det til Slag med ASMUND, hvilket blev vundet ved Hielp af BIØRNs før omtalte Hund, som han, da Folket begyndte at vige tilbage, slap løs. I dette Slag faldt ASMUND. Dog fik FRIDLEV ikke denne Gang FROGERTHE; men drog nogen Tid efter i dette Ærende til NORGE, maatte underveis for Modvind søge med sin Flode ind til Vigen, blev der nogen Tid med største Giestfrihed beværtet af den

gamle ALI, men krænkede til Belønning hans Dotter SYRITHE, som ved ham blev Moder til den siden berømte ALI HIN FRÆKNE. Derefter seilede han nord paa, og ægtede FROGERTHE. Paa Hiemreisen landede han paa en Øe, hvor en Drage rugede over en stor Skat, dræbde Uhyret og bortførde Skatten. Sin Søn ALI overgav han i hans 3 Aar til BIØRN at opdrage, og gav hans Moder GYRITHE til den dræbte Kong ASMUNDs Kæmpe OVE. FRIDLEV foreende sig derefter med Kong HVIRVEL mod den berømte Skioldmøe RUSLA, og overvandt hende med hendes 5 Kæmper, BRODDE, BILDE, BUGGE, FANING og GUNHOLM. Dog med disse 5 foreenede derefter HVIRVEL sig, anfaldt FRIDLEV til en Tid, da den Vestgothiske Konge HODBROD ogsaa feidede paa DANMARK, og leverede FRIDLEV et Slag i den efter ham kaldte HVIRVILs (nu BISSERUPS) HAVN i SIELLAND. Slaget blev uafgiort, men Natten efter flygtede de 2 Brødre BILDE og BRODDE. Da FRIDLEV Dagen efter mærkede dette, udfordrede han HVIRVIL og de 3 andre Brødre til Enekamp, nedlagde HVIRVIL BUGGE og FANING; men GUNHOLM døvede hans Sverd ved *Vers*, hvorover han nødtes til at slaae ham ihiel med Fæstet, men tog og derved saa fast om Klingen, at han overskar

alle Seenerne paa Haanden, og kunde sinden aldrig bruge Fingrene. I en Høi Alder drog FRIDLEV til IRLAND, og indtog der Staden DUBLIN ved at fange en Mængde Svaler og binde dem brændende Svamp under Vingerne, hvormed de stak Staden i Brand, saa at Indbyggerne, da de baade skulde værge sig mod Ilden og Fienden maatte ligge under. Derfra giorde han et Tog til BRITANNIEN, men var saa uhældig at blive slaaet paa Flugt, og maatte for at komme til sine Skibe lade de i Slaget faldne om Natten opstable, saa de forekom om Morgenen de eftersettende Britter som en stor Undsetning og afholdt dem fra at forfølge ham. Af alle disse Bedrivter fik han Øgenavnet *hiin Snare*. Han efterlod sig 2 Sønner ALI HIIN FRÆKNE og FRODE 4. Hvorledes han gik til NORNERNES TEMPEL at spørge om den førstes Skiebne, *see Ali frække!*

FRIDUR,

en Dotter af Kæmpen eller Jotunen THIASSE, blev gift med SVAFURLAMI en Sønnesøn af den SAXISKE ODIN. *See Svafurlami!*

FRIGGA,

FIORGVINs Dotter, ASERNES ØVERSTE GUDINDE, som alle øvrige Guder nedstammede fra, var gift med ODIN, som gav hende Stemme i ASERNES FORSAMLINGER eller GUDERNES RAAD. Hun besørgede Husvæsenet i VALHAL, og ligesom ODIN med Guderne opholdt sig i GLADHEIM, saaledes havde hun med Gudinderne deres Bolig i VYNGOLF og det prægtige FANSAL. FULLA bar hendes Æske og passede hendes Skoe: HLYN brugte hun til at vare paa Mænd, som hun vilde frie fra Fare. Hendes Sendebud var Gudinden GNA, og Stiernen ORIONS BELTE hendes Spinderok. Nogle Høge, hun eiede, forskaffede enhver hun gav dem til, den Egenskab at kunde flyve.

FRIGGA holdes af mange for den samme som JORDEN, HERTHA eller JØRTH. Man har og udgivet hende for Dotter og Kone af ODIN. Hun alleene kiendte Skiebnens Beslutninger og var dens Guddom, men aabenbarede dem for ingen. Hvorledes hun søgde at beskierme sin Søn BALDERS LIV, men ikke desto mindre mistede ham, og derefter sendte HERMODER at frikiøbe ham fra HELVEDE, *see Balder!* Hun var og med Aserne til Giest hos ÆGER, blandede sig der i ODINS OG LOKES TRÆTTE og fraraadede dem at give sig blot for de fremmede og oprippe

i deres Nærværelse, hvad vanærnde de vidste om hverandre, men maatte og derfor tage imod mange bittre Bebridelser af LOKE for hendes mange Løsagtigheder og hyppige Utroskaber mod hendes Mand ODIN. Saaledes giftede hun sig eengang i hans Fraværelse med begge hans Brødre VE og VILE. Ligeledes stial hun Guldet af hendes Mands Støtte, som Jordens Konger havde ladet giøre til hans Ære, lod sig ligge hos for at faae Pynt deraf, og ved dette og andre Utroskaber forvoldte, at han blev udstødt af Gudernes Forsamling. *(See Odin!)* Om hendes ondskabsfulde Opførsel mod Kong HRAUDUNGS SØNNER, *see Geirraud!* Man har forvekslet hende med FREYA og GOIA, og tillagt hende ligesom FREYA en Falkeham. Hun kaldes ogsaa FRYGGA og FIORGUM.

FRITHIOF,

en Søn af den norske JARL THORSTEIN, blev tillige med den SOGNSKE KONGE BELs Dotter INGEBORG opdraget hos HILDING. Af denne Opdragelse fødtes en heftig indbyrdes Kierlighed, som tog til med Aarene, saa at FRITHIOF, da han var bleven voksen, forlangede hende til Ægte af hendes Brødre HELGO og

HALFDAN, men, da han allerede var bleven meget navnkundig i Strid, afsloge de Partiet paa Grund af deres ulige Stand. FRITHIOF blev herover meget opbragt. Dog skolede han sin Vrede i det faste Haab, at alle Nabokongerne, som tilforn af Frygt for ham havde været Kongernes Venner, vilde, naar de fik deres Uvenskab at vide, anfalde dem. Denne Formodning indtraf og rigtig, da Kong HRING AF HRINGARIKE fordrede Skat og Hylding af dem. De afsloge Begieringen, rustede sig og sendte FRITHIOF som deres JARL Befaling at komme for at anføre Hæren. Han sad iust ved Buddets Ankomst og spillede Skak, svarede ikke Buddet, men lod sig forblommet for de ved Spillet overværende mærke med ikke at vilde adlyde Kongerne af SOGN, siden de ikke vilde unde ham deres Syster INGEBORG. Over dette Budskab bleve Kongerne meget bestyrtede, og af Frygt, at FRITHIOF, mens de vare borte i Krigen, skulde bortføre INGEBORG, sendte de hende til BALDERSHAGEN som et helligt Sted, ingen vovede at vanære. Dog FRITHIOF uden at bekymre sig om Guderne, drog efter Kongernes *Afmarsk* lige til BALDERSHAGE, formildede sin forrige Leegesøster, krænkede hende, og tilbragde Tiden rolig i Vellyst og Elskov til Brødrenes Hiemkomst, holdt derefter Bryllup med hende,

forærede hende en Guldring til Pandt paa deres Ægtetroe, som hun skulde hiemsende ham, om hun af Brødrene nøddedes til at ægte en anden, fik en anden prægtig Ring af hende, og forlod hende. Brødrene bleve imidlertid overvundne af deres Fiende i SOKNARSUND, og giorde Fred paa Vilkaar at give Seierherherren INGEBORG og 3 Deelen af deres Eiendomme til Udstyr, men erfarede ved Hiemkomsten til deres største Bestyrtelse FRITHIOFs til BALDERSHAGE forøvede Misgierning. Man undredes over at ikke BALDER selv havde straffet sin Helligdoms Vanærelse, og bleve eenige om Hevn; Men aabenbar turde de ikke angribe FRITHIOF, og tog derfor deres Tilflugt til SEIDMADERNE, som dog aabenhiertig tilstode, at deres Konst var for afmægtig mod ham til Lands, og kunde kun skade ham til Søes. For paa en nogenledes anstændig Maade at føre ham i Faren overtalede Brødrene ham at drage til ØRKENØERNE og indkræve Skatten, som Jarlen efter sin Faders Død i nogle Aar ikke havde betalt. FRITHIOF vilde nødig til dette Tog. Dog hans Fosterfader HILDINGs Tiltale og Prindsernes endelige Tilgivelse bestemde ham endelig dertil. Han reisde af; men straks efter Bortreisen faldt Prindserne ind i hans Land og hergiede det. Nu fik og

Troldmændene Befaling at øve deres Konster, og straks i Søen kom saadant et Uveir over FRITHIOF, at han mistede 4 af sine Mænd, og var nær at forgaae, saa han mistvilede (håbløst, *red.*) at komme derfra. I denne Nød brød han den Ring itu, han havde faaet af INGEBORG, og uddeelede Stumperne til sine Mænd, at de ikke uden Guld skulde komme til Havgudinden RAN. Dog denne Gang undgik han Faren, ræddede ved sin store Snildhed Skibet, og løb ind i EFIASUND paa ØRKENØERNE nær ved ANGANTYR JARLS VAANING, hvor han selv maatte bære sine udmattede og kraftesløse Folk i Land. Derefter indkrævede han Skatten, og kom tilbage, da alle troede ham død. Ved Hiemkomsten fandt han sit Land ødelagt og INGEBORG gift med Kong HRING. Han reisde da straks til BALDERSHAGE, hvor Kong HELGE just da holdt DISAFESTEN, sneg sig ind, da Offeret just var endt ved hans Ankomst, og alle Kongens Mænd sadde efter Brug adspredte i forskiellige Drikkesale, og drak, men Kongerne og deres Dronninger sad i DISARSALEN, og tørrede Afgudsbillederne ved Ilden. Han traadde da frem for Kongen, fortalde: at han bragde den ØRKNSISKE Skat, og hug ham i det samme med Pungen i Hovedet, at han styrtede mod

Jorden, og mistede to Tænder. Da han derpaa vilde gaae, saae han HELGEs Dronning have paa Armen den Ring, som han havde givet INGEBORG. Denne vilde han fratage hende, men hun stræbde imod, hvorover han greb hende ved Haaret og slæbede hende omkring paa Gulvet. Derved faldt Afgudsbillederne i Ilden og formeerede den, saa der gik Ild i Loftet, og antændte det heele Hus, og han netop ved dette Tilfælde reddede sig. Derefter blev han landlyst af Kongerne, drog til ØRKNØER, og nærede sig nogle Aar af Søerøverie. Endelig opvaagnede Kierligheden til INGEBORG igien i sin fulde Styrke. Han drog til NORGE for endnu eengang at see hende, kom under et opdigtet Navn til Kong HRING, som modtog ham meget venskabelig, og gienkiendte i ham sin Befrier, der engang havde ræddet hans Liv, da han kiørede over en Søe, Isen brast og Vognen sank. HRING belønnede ham ved at giøre ham til sin Jarl, og udnævnede ham efter sin Død til SUKSESSOR, sine Børns Formynder og INGEBORGs Mand. Ved hans Død kom FRITHIOF i Besiddelse af HRINKARIKE og sin elskte INGEBORG, hvis Brødre endnu ikke havde nedlagt deres Had, men misundelige over hans nylige Lykke overfaldt ham med Krig, som Udfaldet blev paa, at HELGE faldt i Slaget, og

HALFDAN maatte afstaae ham Riget og blive hans Jarl. Da derefter Kong HRINGs Sønner vare fuldvoksne, viisde FRITHIOF sig fuldkommen værdig til deres Faders Fortrolighed ved godvillig at overdrage dem deres Fædrenerige og flytte til SOGN, som han formeerede ved Erobringen af HORDALAND: Der sluttede han i Roe sit møisommelige Liv, og efterlod sig to Sønner HUNTIOF og GUNTHIOF.

FRODE 1. FREDEGODE,

FRIDLEIF 1. Søn, arvede i sit 7 Aar Riget efter Faderen, og tilsatte straks i Begyndelsen, da han var bleven myndig, ved unødvendige Krigstoge alle Faderens samlede Skatte, saa han ikke kunde give sine Krigsmænd Sold. En *Skiald* foresang ham da en Vise; af Indhold, at en forfærdelig Drage paa en Øe rugede over en stor Skat. Samme Drage udspyede Gift, og var saa haard som Kaaber. FRODE fulgde hans Raad, lod sig giøre en Kiole af Oksehuder for at beskierme sig mod dens Gift, drog derpaa derhen alleene, traf Dyret, da det havde drukket og kom tilbage til sin Hule. Han angreb det uden at kunde skade det med nogen af sine Vaaben. Dyret stødte stedse sin hvasse Braad

mod FRODEs Skiold, til endelig FRODE fandt en blød Plet under Bugen, hvor han jagede sit Sværd ind, og dræbde den. Herved som og ved sin gode Regiering kom han til en utrolig Rigdom, og tiltog Velstand og Frugtbarhed under ham saa sterkt, at Agrene af sig selv, ligesom i Grækernes og Romernes Guldalder bare alle Sorter Korn uden Dyrkning, alle Metaller fandtes i Jorden, Guldet var meget almindeligt, og spisde FRODE selv stødt Guld paa sin Mad for at undgaae Troldoms slemme Virkninger. Deraf kaldtes GULD FRODES MEEL. Han stiftede og den berømte FRODES FRED, og giorde Landet saa sikkert, at ingen skadede en anden, om han endog fandt sin faders eller Broders Banemand løs eller bunden. Han skaffede og saadan offenlig Sikkerhed, at ingensteds fandtes Tyv eller Ransmand, men enhver nød sit eget uden at eftertragte fremmedes. Paa Tyverie var og saa stor Straf, at Kongen kunde ophænge et Guld Armbaand paa en alfare Vei uden at nogen vovede at stiele det. Af denne Fred kaldtes han FREDEGODE.

FRODE var krigersk, den mægtigste NORDISKE KONGE i sin Tid, en stor Lovgiver, og saa viis, at alle viise Mænd efter ham kaldtes FRODE. Med den SVENSKE KONGE FIOLNER levede han i et nøie Vendskab, og hvorledes denne ved et

Giestebud hos ham i LEIRE druknede i et Kar Miød, *see Fiolner!* Endelig blev FRODE et Offer for sin Retfærd. En Troldheks, som havde forført sin Søn til at stiele ovenmældte ophængte Guldarmbaand, omskabde sig for at hævne Sønnen, der var bleven overgivet Lovens Strenghed til en Havkoe, der græssede paa Landet med sine Kalve. Den samme angreb FRODE, og stangede ham til døde. Under denne FRODE SKAL KRISTUS VÆRE FØDT.

FRODE 3. FRIDSAME,

en Søn af LEIREKONGEN DAN MYKILLARI og Halvbroder til den SIELLANDSKE KONGE HUMBLE, som i hans Mindreaarighed bestyrede Landet, blev efter HUMBLEs og Broder LOTHERs Drab opdaget i JYLLAND hos sin Morbroder ANGUL eller den SAXISKE ODIN, kom derpaa til Regieringen i LEIRE, giftede sig med den jydske Konge HADDINGs Dotter, og blev siden, da ANGUL greb for vidt om sig, meget hiulpet og befæstet paa sin Throne af den HORDALANDSKE KONGE ERIK HIN FRÆKNE, som han og siden, da den ØSTGOTHISKE KONGE GIESTIBLINDE hos ham søgde

Hielp mod den SVENSKE KONGE ALRIK, sendte til SVERRIG tillige med en stor Krigshær og Skaaningeren SKALK, at indsette GIESTIBLINDE, og satte ERIK efter ALREKs Død over SVERRIG. Denne FRODE førde vel det Navn FREDSOMME, fordi han holdt god Fred hiemme; men ellers var hans hele Liv en Række af Uroe og Krige. Det første Feldtog han selv personlig foretog sig, var i AUSTURVEG mod Kong HANDUVAN ved DÚNA, hvis Hovedstad han indtog ved med fleere at klæde sig som Fruentimmer, løbe over til Fienden, udgive sig for Skoldmøer, udspeide Stedet, lode Armeen hemmelig ind om Natten og bemestre sig Byen. HANDUVANS SKAT fik FRODE dog ikke; thi den havde HANDUVAN i Forveien ladet nedsænke i Havet paa to Skibe. Derefter forlangede han ved Gesandter HANDUVANs Dotter UTHA, og ved denne Leilighed kom det til Forliig mellem Kongerne, saa at Faderen beholdt Riget, og Dotteren blev gift med FRODE. Derpaa krigede han mod den ØSTGOTHISKE KONGE REGNER, som mod hans Villie havde gift sig med hans Svigerinde SVANHVIDE. Efter holdet Slag bragde en Samtale om Natten mellem FRODE og SVANHVIDE Freden tilbage mellem dem. En anden Svoger

UBBE, som var gift med SVANHVIDES SYSTER ULVIDE, og af FRODE medens denne Krig sat over DANMARK, rebellerede i hans Fraværelse efter ULVIDEs Tilskyndelse. Ham overvandt og fangede FRODE, og tvang ULVILDE at gifte sig med hans Ven THUBAR, en Skotter. Efter denne Tid førde FRODE mange Krige i fierne Lande, især SKOTLAND. Han havde forelsket sig i den ØRKENØISKE KONGE SARNOs Dotter COMALA, men blev af sin Rival, en vis CATHULLA overvundet og fanget. Dog var Seierherren ædelmodig nok at hiemsende ham i Fred til sine Skibe. Han seglede da hiem til DANMARK; men da han der havde forstærket sin Magt, søgde han atter tilbage, og angreb CATHULLA i hans Residents CARRIC THURA, og kom ved denne Leilighed i Krig med den berømte CALEDONISKE KONGE FINGAL udi MORVEN I SKOTLAND, som havde taget hans Fiendes Partie, og først overvundet hans Ven THUBAR. Denne Krig er bleven besynget af Mestersangeren OSIAN, som kalder ham FROTHAL KONGE I LOCHLIN (DANMARK). Et Slag skulde afgiøre Trætten; men i Forveien sendte FRODE sin Ven THUBAR med en Hilsen til hans Dronning UTHA, at hun slet ikke maatte frygte for at hans Kierlighed til COMALA

skulde opvaagne, efter som hun var allerede død. Dog UTHA stolende lidet paa en Mand, som hun elskede høit, og før havde funden i en Utroskab, var selv draget i Striden i Mandesklæder for under denne Forklædning des tryggere med Kierlighedens og Mistankens Øine at kunde vaage over sin Mands Forhold og Sikkerhed, bivaanede saaledes Slaget i Nærheden af FRODE, og da hun i Stridens Heftighed saae ham i Fare, sprang hun frem, anraabde ODIN, og vilde beskierme sin Mand med et Skiold, men tabde i det samme Hielmen, og røbede sit Kiøn ved sit lange og flagrende Haar. Denne store Prøve paa Ægtekierlighed bevægede FINGAL. Han lod Striden ophøre og blev paa Stedet en Ven af FRODE, som derefter seilede hiem til DANMARK med sin kiere UTHA. Derpaa krigede han i NORGE med 3000 Skibe i Foreening med Kong ERIK HIIN FRÆKNE, som anførde Landmagten, mod Kong HELGE PAA HALOGOLAND, og holdt med ham saa skarp en Strid, at han af sine Skibe ikke beholdt meere end 170 tilbage. Af de Norske faldt og saa mange, at man af Mangel paa Folk kun kunde dyrke en femte Deel af Landet. Hvorefter FRODE opholdt sig fredelig 7 Aar i NORGE, og avlede der en Søn ALF og en Dotter OSURA. FRODEs næste Fiende var den

SAXISKE KONGE FROGER, en Søn af den SAXISKE ODIN og en stærk Stridskæmpe, som ikke kunde overvindes, med mindre Vederparten i Striden kunde optage Støvet under hans Fødder. Ham udfordrede FRODE til en Eenekamp, som holdtes paa FRODØE i Nærheden af CHRISTIANSUND i det TRONDHIEMSKE, og overvandt ham ved den List, at anstille sig som uvidende i Fægtekonstens Regler og bede ham om Underviisning. FROGER overmodig og glad over sin Fiendes Ukyndighed, beskrev to fiirkantede Figurer i Støvet, hvor hver af dem skulde tage Plads i sin. Derpaa foreslog FRODE ham at bytte Sted og Vaaben. FRODEs Vaaben vare glimtende af Guld, og forførde Saxeren at tage mod Tilbudet; men neppe havde de vekslet Plads, før FRODE optog Støvet, han havde staaet paa, begyndte saa Kampen, og nedlage ham. En Bersærke ARNGRIM stridede efter ERIKs Raad for at forskaffe sig FRODEs Yndest mod FINNERNE og BIARMERNE FRODEs Fiender giorde dem skatskyldige, og fik af FRODE ved ERIKs Forbøn hans Dotter OSURA til ægte. *(See Arngrim!)* Denne Konges langvarige Regiering har forskaffet ham det Navn af *den gamle*, ligeledes *Mikillari* og *den gode*. Han døde af sine Vaabens Tyngde i et Slag mod

den ØSTGOTHISKE KONGE REGNER. De Store i Landet fordulgde i 3 Aar hans Død, balsamerede Legemet, og førde det som levende omkring paa en Vogn, indtil endelig den raadne Stank nødde dem at begrave ham ved VÆREBROE mellem SLANGERUP og TIESVILDE i SIELLAND, hvor hans Gravhøi endnu viises. Af Kierlighed til ham gave de og Riget til den, der giorde den bedste Gravskrivt over ham. Digteren HIARNE fortiende da Riget ved følgende korte Gravskrivt, som findes hos SAXO og er efter VELLAIUS's Oversettelse.

De Danske førte Liig try Aar om Land
Kong Frode hiin Fredgode.
Saa gierne havde seet baade Qvinde og Mand,
Han længer for Riget maatte raade.
Her ligger begraven den Kiæmpe saa sterk,
Hos Værebroe sees disse Steene:
Under aaben Himmel paa vilderne Mark,
Der hviles den Herres Beene.

FRODE 4. DEN GAVMILDE,

LEIRE KONGE, en Søn af FRIDLEV 3. og Broder til den store Helt ALI HIIN FRÆKNE I SVERRIG, var fra Vuggen af meget yndet af de Danske, og blev der for saa venligt og kierligt opdraget, at det nær havde forvoldet hans Undergang, saa at hans Regierings Begyndelse var ligesaa slet som Enden god. I hans Mindreaarighed blev ham af de

Danske sat 12 anseete og kloge Mænd til Formyndere, blant hvilke især et bekiendte VESTMAR og KOL. Denne sidste var gift med GOTVAR, som i Mundviished overgik alle, men var tillige underfundig og sammensettersk. De havde 12 Sønner, af hvilke 2 vare Tvillinger, tillige vare de alle store og sterke og hedde alle GRIP. Disse og VESTMARS SØNNER unge og overmodige overlode sig til deres naturlige Vildskab, og stolende paa Herregunst og deres Fædres Magt tillode sig alle Overgivenheder, som nogensinde af yndede Hofmænd ustraffet kan begaaes. De bortførde og voldtoge Jomfruer og gifte Koner, saa at ingen vidste sig sikker for dem i Landet, som gik saa vidt at den ældste GRIP endog eftertragtede FRODEs Syster GUNVARE DEN VÆNNE, som for at undgaae maatte forlade Hoffet og med sine Piger indslutte sig i sit Jomfruebur. Herved kom Hoffolkene i stor Forlegenhed af Mangel paa Fruentimmer til at lappe deres gamle Klæder og sye nye. De trængde derfor paa Kongen, at han skulde gifte sig, og uagtet hans Modstand og Undskyldning, at han var for ung, endelig overtalede ham; og, da man foreslog ham den HUNISKE PRINSESSE HANUNDA, og han ikke vilde have en Brud saa langt borte fra, overtalede den snaksomme

GOTVARA ham, saa han endog sendte hende selv som Gesandt i dette Ærende tillige med VESTMAR og KOL og deres Sønner, og da Prinsessen lastede FRODE for hans Mangel af Tapperhed og Krigsberømmelse, bragde hun hende ved Overtalelser og en Elskovsdrik til at ynde ham. *(See Gotvar!)* Den HUNISKE KONGE fulgde selv sin Dotter til FRODE, bivaanede deres prægtige Bryllup, og blev ved Afreisen herlig begavet. Efter den Tid levede FRODE 3 Aar med sin HANUNDA i dyb Fred, men tillige i al den Skiendsel og Søvnagtighed som en af Ynglinger og Vellyst bedaaret Fyrste stedse er udsat for. Hofmændene misbrugde hans Godhed til at udøve Tyrannie, Undertrykkelse, Grusomheder og vanærende Narrestreger endog i Kongens Overværelse. Man plagede Folk ved at hænge dem i Veiret og slynge dem frem og tilbage. For andre lagde man Bukkeskind i Døren, og, i det de traadde derpaa for at gaae ind til Kongen trak dem til sig, saa de faldt. Nogle afklædede man nøgne og pryglede. Andre hængdes paa Kroge til Spektakul. Andre afsviede man Haar og Skieg eller mishandlede dem paa hemmelige Steder. Man forhaanede fremmede ved at kaste afpillede Kiødknoge paa dem, og tvang dem at drikke sig til døde. De tilegnede sig de første Omfavnelser hos alle

Møer, saa ingen kunde gifte sig uden at være gaaet giennem deres Hænder. Da Kongens Syster GUNVARE havde mange Friere, overtalede GREP, som selv elskede hende, Kongen at overlade sig Fuldmagt til at bedømme dem. Han lod dem da alle samle til et Giestebud, afhugge deres Hoveder og slaae op omkring hendes Bolig for at afskrække andre. Alt dette vidste FRODE intet af, da ingen kunde komme til ham uden GRIPs Villie, og havde man endda indført den Skik at enhver som vilde tale med Kongen, maatte give ham en Gave derfor. Ja GRIP havde endog ulovlig Omgang med Dronningen, og dreve de denne skammelige Fortrolighed saa vidt, at alle vidste det og talede derom uden Kongen alleene. Saaledes fornedret var denne sine Yndlingers Slave, da en NORDMAND RAFN feidede paa Danmark, men blev af FRODEs KYSTBEVARER ODDO overvunden ved Hielp af de staaende Tropper, som FRODE stedse underholdt. De faa fra Slaget overblevne Norske bragde det Rygte hiem med sig, at FRODE vel var mægtig ved sine staaende Tropper, men, for Resten hadet og foragtet af de Danske. Dette opmuntrede den Norske Helt ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE DEN ÆLDRE til at søge sin Lykke ved FRODES HOF; og dette blev FRODEs

sande Gavn og Grunden til hans paafølgende Vælde og Anseelse; thi denne ERIK visde FRODE hans Hofmænds skammelige Opførsel, Dronningens Omgang med GRIP, samt dræbde VESTMAR OG HANS SØNNER, og fik Prinsessen GUNVARE til ægte. Dette samt hvorledes FRODE siden forfulgde ERIK og hans Broder ROLLER, blev derover fanget af dem, men sat igien paa frie Fod og opmuntret til god Regiering og Dyd, *see ved Erik den veltalende fra Rennesøe den ældre!* FRODE giorde derpaa ERIK til sin *Landværnsmand*, og forskiød sin Dronning HANUNDA, men gav hende efter ERIKs Begiering til hans Broder ROLLER, og lod GOTVARE steenes til Døde, fordi hun havde dulgt Dronningens Misgierninger; og da Lysten til Ære nu ved ERIKs voldsomme Kur var opvaagnet hos ham, foretog han sig en krig mod SAXERNE i NORDALBINGIEN, og overvandt deres Fyrster SVERTING og HANEV, af hvilke den sidste regierede Sønden for ELVEN, og paalagde dem at betale i Skat en Penge af hvert Hoved. Han blev nu og saa gavmild mod sine Krigere, at alle berømte Stridsmænd fra alle Kanter søgde til hans Hof, især den berømte MELLEMSTE STERKODDER, som blev ham overladt af hans Broder ALI HIIN FRÆKNE I SVERRIG.

Herved blev hans Magt uimodstaaelig. FRODE elskede og belønnede store Mænd, opsøgde dem, hvor de fandtes, og satte igien Religion og Overtro i Stand, som under hans raske fritænkende Fader FRIDLEV 3. temmelig var kommen paa Fald. Af sine 12 HOFGODER lod sig forføre til et skammeligt *Nidingsværk* mod sin Broder ALI, saa at han maaskee henreven af Misundelse, Herskelyst og Frygt, at denne Broder efter SVERRIGs Erobring skulde ogsaa stræbe efter DANMARK, indlod sig med dennes Fiende, den fordrevne Svenske Kong AUN eller ANI DEN GAMLE, i Forbund mod ham. Man besluttede at myrde ham hemmelig. FRODE underkiøbde til dette Mord den tappre men gierrige STERKODDER, som forblindet af Guldets Glands paatog sig at dræbe sin forrige Ven og Velgiører for 120 Pund Guld, hvorpaa han drog til SVERRIG og dræbde ALI i Bad. *See Ali hiin frækne!* FRODE indsatte derpaa igien ANI i sit Rige, imod at han skulde svare ham Skat. Samvittigheden plagede vel STERKODDER længe for dette Drab, saa han sørgmodig vankede omkring: Dog kom han endelig tilbage til DANMARK, og blev af FRODE betroet hans Søn af HANUNDA, INGEL, at opfostre. En nye Krig med SAXERNE, i hvilken STERKODDER nedlagde udi

Eenekamp en Kæmpe, som havde udfordret FRODE, giorde atter Saxerne underdanige og skatskyldige. Dog rebellerede deres Fyrste HANEV. FRODE gik da over ELBEN, overvandt og dræbde HANEV, og indsatte derpaa ERIK DEN VELTALENDE i hans Fædrenerige HORDALAND. FRODE krigede og i ØSTERLANDENE mod KURERNES FYRSTE DORNO, som udplyndrede sit eget Land for at afholde Fienderne, og indsluttede sig med sine Folk i en fast Bye. Der beleirede FRODE ham og brugde den Krigslist at lade grave i sin Leir mange dybe Grøvter, bedække dem med Jord og Grønsvær, derefter ophæve Beleiringen og drage bort. KURERNE forfulgde ham, men styrtede i Grøvterne, og bleve dræbte af de DANSKE. Derefter bekrigede FRODE den Russiske Konge TRANNO, lod hans Skibe hemmelig giennembore og slaae Trænagler i Hullerne, og samme Dagen efter, da Slaget holdtes, udtrækkes ved Dykkere, saa Skibene fyldtes med Vand; og Russerne i Fare for at drukne overvandtes. Han paalagde dem ved denne Leilighed Skat; men, da han nogen Tid efter ved Gesandter lod den kræve, bleve de af RUSSERNE grusom henrettede. Derover drog FRODE atter til GARDERIGE, beleirede Byen ROTALA, som var omgiven med en dyb og

stridrindende Strøm som forhindrede FRODE at blive Herre deraf. Denne Flod lod FRODE aflede i mange Render, saa man kunde vade derover, og indtog Byen, seilede derpaa op af NARVA Strømmen over PEIPUS SØEN, og angreb Staden PLESKOV, som han, uagtet dens Fasthed indtog ved List. Han holdt sig inde, og lod udsprede et falskt Rygte om sin Død; Man opkastede en Høi, og holdt ham en forstilt Begravelse. Deraf lod Byens Konge VESPASUS sig giøre sikker, og overrumple af de DANSKE, som ihielsloge ham, indtoge og plyndrede Byen. Derfra seilede FRODE til NORGE mod Skioldmøen STIFLA, *(see Stifla!)* ankom der ukiendt, og dræbde hende i det efter hende kaldte STIFLASUND, og viisde i denne Strid den Tapperhed at bivaane den i blot Trøie uden Brynie. Herpaa drog FRODE hiem for at nyde sine Skatte og den Rolighed, hans Bedrivter gav ham Ret til; men blev straks efter ved et Giestebud hos en vis SKATE udfordret af HUNDING, som han fældede, og skiøndt haardt saaret straks efter blev udfordret af Kæmpen HAKON. Ogsaa denne nedlagde han, og, da kort efter to af hans Tienere vilde omkomme ham, lod han dem binde Steene om Halsen og udkaste i Havet. Siden sad FRODE i Roe og stor Anseelse, indtil den Saxiske FYRSTE SVERTING, hvis

Dotter var gift med FRODEs Søn INGEL, fik i Sinde at hævne sig paa FRODE, fordi han havde bekriget ham og taget hans Dotter til Frille. Han aftalde i denne Hensigt med den Svenske Konge AUN, som ved den Leilighed haabede at befries for Skatten, han længe havde ydet FRODE, at dræbe ham. Intet var dem i Veien uden den gamle STERKODDER, hvis Troskab mod FRODE de kiendte. Ham lokkede AUN til sig under Skin af Venskab. Da nu alle Hindringer vare ryddede af Veien, kom SVERTING til Giest hos FRODE. Sammenkomsten stedte i THORS TEMPEL ved TØRSAGER KIRKE I CALLØE AMT I JYLLAND, og da FRODE der om Natten forrettede Gudstienesten, kom SVERTING pludselig over ham, satte Ild paa Templet og der omkom FRODE, dog først efter at have dræbt SVERTING.

FRODE DEN 5. HIIN FRÆKNE,

en Søn af FRODE 4. og SVERTINGs Dotter, regierede i RINGSTED I SIELLAND, var stridbar og navnkundig, og havde derfor det Øgenavn hiin frække. Hans første Tog var med en frisisk Røver VITHO, som han overvandt ved List, gik i Land, og dræbde en Mængde

FRISER, hvorefter han seilede op ad den nu udtørrede RHINARM ved LAVICA mellem GRØNNINGEN og VESTFRIESLAND, overvandt atter Friserne til Søes og underlagde sig dem. Med sin Broder INGEL i LEIRE og HALFDAN I SKAANE levede han i stor Ueenighed, thi uagtet han selv var berømt for Høflighed, Gavmildhed og Munterhed, overgik dog HALFDAN ham i disse Dyder, og var dette Aarsagen til deres Fiendskab. Den Svenske Konge EIGIL, som af sin Faders Træl og Skatmester TUNNE, var fordrevet og havde flygtet til ham, indsatte han igien i sit Rige, dog imod at betale ham Skat, og, uagtet EIGIL siden efter aldrig sendte ham Skat, men kun kostbare Foræringer hvert halve Aar, forbleve de dog stedse Venner. Med sin Broder INGEL foreenede han sig mod den anden Broder HALFDAN, som de overfaldt om Natten, ihielslog og deelede hans Lande. Derpaa bemægtede han sig LEIRE, og afsatte sin Broder INGEL, som maatte tage til takke med et lidet Rige i SKAANE. Efter den Svenske Konge EIGILs Død kom FRODE i Krig med hans Eftermand OTTAR VENDILKRAGE, som endtes med den sidstes Død. *See Ottar!* Siden seglede han til BRITANNIENA, overvandt Kongen i

NORTHUMBERLAND, bekrigede den Skotske JARL MELBRIK, og da BRITTERNE eftersatte ham, lod alle Vognene med Byttet og en Mængde Drikkevare efter sig for at opholde Britterne, som begierlig faldt over Byttet uagtet deres Konges gientagne Formaninger. Imidlertid drog FRODE giennem den CALEDONISKE SKOV MELLEM SKOTLAND OG ENGLAND og traf paa den SKOTSKE ARMEE, som kun slet bevæbnet tog Flugten, og blev derpaa pludselig undsat af en Skotter, som var gift med hans Syster ALVILDE, og kom ham fra SKOTLANDs yderste Grændser til Hielp med en stor Hær. De marskerede da samtlig til BRITANNIEN, overvandt Britterne, fik alt det efterladte Bytte igien, beleirede LONDON, og, da den var FRODE for sterk, lod han for at faae den i sin Vold, udspeide, at han var død; Hvorpaa de Danske forlangede en Anfører af Standens HØVEDSMAN DALEMAN, som tillod dem at gaae selv ind i Byen for at udvælge een; men ved den Leilighed ihielsloge de ham om Natten, og indtoge Staden. FRODE var gift med sin Broder HALFDANS ENKE SIGRID, som først efter hendes Mands Drab var gift med INGEL, men var denne igien bleven frataget af FRODE. Uagtet FRODES store Bedrivter og Anseelse var han dog stedse plaget af sin

onde Samvittighed over det begangne Brodermord, og Frygt for Hævn af HALFDANs to efterladte Sønner ROGE og HELGE, hvis Opholdssted var ham ubekiendt. Af samme Frygt giftede han og deres Syster SIGNE, som var opfostret hos ham, til en ringe Mand SÆVIL, som han siden giorde til sin Jarl. Uvis om, hvor hendes Brødre vare, udlovede han store Belønninger til dem, der kunde opdage deres Opholdssted. Endog Spaamænd og Troldkoner raadførde han sig med; men alt forgieves. Endelig opdagede en Heks, som var en stor Mester i sin Konst, at deres Fosterfader REGIENN lod dem opdrage hos en vis VIFIL, hvor de under Hundenavnene HOP og HO bevaredes i en hul Eeg. Prindserne mærkede at de ved hendes Tryllekonsters usynlige Kraft bleve fremtrukne af deres Skiul, og for at undgaae Faren lod kaste en Mængde Guld i hendes Skiød, hvorover hun fornøiet med sine *Stikpenge* kastede sig som død om paa Gulvet, og foregav derefter, at hendes Troldom intet kunde virke mod dem. FRODE kom dog efter den Tid til VIFIL, hvor de virkelig vare, for at lede efter dem, men forgieves; thi VIFIL lod en Slavindes Børn dræbe, kaste Lemmerne omkring i Sneen, som han lod giøre Ulvespor i, hvorved han indbildte FRODE, at de vare sønderrevne af Ulve. Dog blev

FRODE endnu i Uvished, tog en Eed af deres Fosterfader REGIN, at han skulde advare ham, om nogensinde mærkede at Prindserne vilde overfalde ham, og desuden efterstræbede dem saa sterkt, at VIFIL endelig maatte lade dem gaae fra sig under de opdigtede Navne HAMUR og RANE. De søgde da til deres Svoger SÆVIL JARL, som FRODE havde giort til jarl i FYHN, og førde sig der for at være ukiendt ringe og slet op, saa han foragtede dem. De gik daglig i slette Koster som ved en Hette kunde trækkes op over Hovedet, og saaledes opholdt de sig hos ham i 3 Aar. Da FRODE eengang havde bedet SÆVIL og SIGNE til Giest, vilde de foregivne HAMUR og RANE med, men, da SÆVIL ikke vilde tillade det, toge de nogle *Foler*, satte sig baglænds paa dem, og reed bag efter, men kunde i denne Stilling ikke regiere dem, og bar sig saa tosset ad, at Hetten faldt af RANE, og han derved blev kiendt af sin Syster SIGNE. Hun brast da i Graad, saa at SÆVIL, som spurgde om Aarsagen, blev deelagtig i Hemmeligheden, og jagede dem hiem, men de løbe dog bag efter til Fods, og kom i Kongens Sal i stor Livsfare, da en VØLVE eller TROLDHEKS bevæget af FRODEs store Løvter begyndte under mange Ophævelser at fortælle deres hidtil havte Skiebne, og at de vare nærværende i Salen. Dog da

Systeren SIGNE uformærkt stoppede hende Munden med en Guldring, tog hun sine Ord tilbage. FRODE var dog herved kommen i alt for stor Uroe, og nødde Troldkonen at sige, hvad hun vidste. Hun gispede, gabede og sagde: underlige ere HAMES og RANES Øine. De Ædlinger ere besynderligen dierve. Over disse Ord forskrækkedes begge Prindserne, og løbe ud af Salen. Kongen befalede vel at sette efter dem, men da REGINN slukkede alle Lysene ud, slap de uskadt til Skoven; thi de havde mange Venner iblandt Kongens egne Folk. FRODE lod sig dog overtale af sine Mænd at slaae sig til Roe i det Haab sikkert om Morgenen at faae dem i sin Vold, og satte sig til at drikke. Prindsernes Fosterfader REGINN skienkede da dygtig for dem alle, saa de bleve drukne, og faldt i Søvn. Derved reed REGINN til Skoven, fandt der Prindserne, og, uagtet han for at have den Eed frie, han havde svoret FRODE, aldrig at stemple mod ham, men tvertimod advare ham for Prindserne, fik han dem til at følge sig. Da de underveis kom til en Lund, sagde han: dersom jeg havde nogen stor Aarsag til at hevne mig paa FRODE, skulde jeg stikke Ild paa denne Lund. Helge, skiøndt den yngste og kun 10 Aar gammel, og Roe 12, begreb let hans Meening, at de skulde stikke Ild paa Slottet, gav sig til at hugge Greene, og

legge for Udgangene for siden at antænde dem. Da kom SÆVIL JARL ud med sine Folk, befalede at tænde Ilden, og giøre den større, og forbød at hielpe FRODE, men lod en Aabning være frie for giennem den, at kunde udlade sine Venner og Bekiendter. I det samme vaagnede FRODE, og fortalde sine Mænd en Drøm, hvori ham syntes, at een bød ham til HEL. Samme Tid hørde han REGINN uden for Salen at kvæde:

> Reginn er ude og Halfdans Kæmper, kiekke Mænd; Var slaaer Nagler, Var giør Hoveder, men vi ere var blevne, at Var slog Nagler.

Denne VAR var Kong FRODEs meget konstige Hofsmed. Uagtet FRODEs Mænd vilde berolige ham med, at det var ubetydeligt, enten VAR slog Nagler eller ei, ansaae FRODE det dog meget rigtig for en hemmelig Advarsel af REGINN, der vilde holde sin Eed, og gik til Døren; men mærkede i det samme, at heele Salen stod i lys Lue. Han spurgde da: hvo der raadede for Ilden, og fik til Svar ROE og HELGE. Derpaa tilbød han dem Forlig og Bod, men de vilde ingen. Han søgde da Udflugt giennem en underiordisk Løngang, men blev mødt af REGINN, som nødte ham at gaae tilbage, og der blev han i Gangen kvavlt af Røg.

FRODE 6. HIIN TEGNE,

en Søn af FRIDLEIF, Konge i SIELLAND, dræbde Kong HALFDAN 3 I LEIRE, og opkastede sig i hans Sted til Formynder for den unge ROLF KRAKE. Han havde en Broder HARALD, som han efter sin Faders Villie deelde Herredømmet med, saa at de aarlig skulde afveksle i Herredømmet over Landet, mens den anden Herre over Havet. Det første Aar faldt det i FRODEs Lod at være SØEKONGE. Han drog ud, men havde stedse Skam af sine Søetoge, fordi han begik den Feil at tage lutter nygifte Folk i sin Tieneste, som længdes efter Konerne, og skyede Fienden. Men Broderen HARALD, da han neste Aar gik til Søes, antog han tvertimod lutter unge Karle, som uden at være bunde til nogen Ting gik modig frem og indlagde sig megen Berømmelse; men herved frembragdes Misundelse, Avind og Ueenighed mellem Brødrene, hvilket end meere formeredes ved deres Dronninger. FRODE var gift med den VESTGOTISKE KONGE SIVALDs Dotter ULVILDE, og HARALD med den GULLANDSKE eller ØSTGOTHISKE KONGE CARLs Dotter SIGNE. Ved disses Ueenighed og Indflydelse paa Mændene kom det saa vidt, at FRODE BESLUTTEDE AT SKILLE SIG AF MED

BRODEREN, LOD HAM VED AN AF SINE FORTROLIGE HEMMELIG DRÆBE, OG FOR AT SKIULE MORDET, LOD OGSAA MORDEREN HENRETTE. MED AL DENNE FORSIGTIGHED KUNDE HAN IKKE DOG AFVÆRGE, AT DET KOM UD IBLANDT FOLK, OG AT RYGTET GAV HAM SKYLD FOR BRODERENS DRAB. JA HARALDs Svigerfader CARL sagde endog FRODE lige i Øinene, da denne spurgde ham om, hvo der havde myrdet HARALD, at han spurgde om det, han vidste meget vel. Derfor hialp og FRODE en vis GUTTORM mod CARL, som derimod vældig blev understøttet af den mægtige Svenske Konge ADILS, der af FRODE var opirret, og frygtede ham, fordi han havde hiulpet den HALLANDSKE PRINDS SNIO i at giøre sig uafhængig af ham. I denne Krig blev CARL nedlagt i et Slag ved VIMMINGSHØI I SKAANE, og GUTHORM fik Regieringen over ØSTER GOTHAND. Fra GOTLAND hiemførde FRODE to Troldhekse FENIA og MENIA, som vel forøgede hans Magt og Velstand, men og befordrede hans Undergang. *(See Fenia og Menia!)* Dog berettes dette om en anden Frode. Man har troet at de vare to viise Mænd, som lærde ham at udtørre Moradser, forbedre Agerdyrkningen, aftappe Moser,

indrette Vandkværne og paa dem male Korn til Meel, men derved bleve Undersaatterne plaget og ham ugunstig, da ROLF KRAKE i sit 16 Aar ved den Svenske Konge ADILs Hielp, overfaldt FRODE I LEIRE og brændte ham inde.

FRODE 7.

en Søn af Kong FRIDLEV 4 og ROLF KRAKEs Dotter, regierede i LEIRE, og hialp den berømte SOLVE at indtage SVERRIG. Til ham kom ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE DEN YNGRE udsendt af den NORSKE KONGE GØTHAR at forsøge og udspionere DANMARKs Styrke. Hvorledes han der ægtede FRODEs Dotter, og hialp FRODE igien til GØTHARs Dotter ALVILDE og til at dræbe Gøthar, see ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE DEN YNGRE. I Forening med denne samme ERIK tog han Deel i den store Arvekrig mellem den Reidgothiske Konge ANGANTYR og hans Broder LAUDUR, og hialp den første med stor Magt at overvinde HUNNERNEs Mangfoldighed. *(See Angantyr!)* Nogle Aar efter fornyedes denne Krig igien, hvori Kong FRODEs Fornemmeste Modstander var KONG OLIMAR AF

GARDARIKE, som FRODE ved ERIKs Hielp overvandt i et stort Slag til Søes, og dræbde alle RUSSISKE KONGER undtagen OLIMAR og DAG. Ved disse store Seiervindinger blev FRODE meget navnkundig, men endnu mere ved de vise Love, han udgav, som kan læses hos SAXO, hvilken Skribent meget underlig har sammenblandet disse FRODER og af manges Bedrivter sammenflekket sin FRODE FREDEGODE. FRODE Krigede derefter i NORGE, opholdt sig der i 7 Aar, og imidlertid frelsde PRINDS ASMUND, som med sin Ven ASVIT havde ladet sig levende begrave. *(See Asmund!)* Derefter drog han med en mægtig Flode til BRITANNIEN. Der underkastede en liden Konge sig, lovede at give Skat, og indbød FRODE og de Danske 2400 i Tallet til Giest. FROEDE troede, at det var Sviig under, lod randsage en hosliggende Skov, og da man der forefandt en ENGELSK ARMEE, som for ikke at sees, kamperede i sorte Telte, lod han et Antal tungt bevæbnede Soldater legge sig i Baghold, og begav sig med det indbudne Antal let bevæbnede til Giestebudet, hvor der herskede stor Pragt og Overflod. SW DANSKE, som ikke vel kunne modstaae deres sædvanlige Drikkelyst, satte en Mængde viin til Livs, men ENGELLÆNDERNE derimod sparede sig, snege sig

efterhaands bort, og, da de mærkede, Vinen begyndte at gaae de Danske i Hovedet, sperrede Dørrene til, og satte Ild paa Huset. Dog slap de Danske uagtet alle Engellændernes Forhindringer ud giennem Vegen, som huggede itu. Da lod FRODE blæse til Strid, hvorpaa de, som laae i Skiul kom til Hielp, saa at de Danske fik Overhaand, slog Engellænderne, og dræbde Kongen. Efter Hiemkomsten levede FRODE i bestandig Fred, og søgde især at vedligeholde den indvortes Sikkerhed i Landet, gav derfor strænge Love mod Tyverie, og lod til Beviis paa den offentlige Sikkerhed legge 3 Guldarmbaand paa alfare Vei, et paa JELLINGHEEDE I JYLLAND, et ved VORDINGBORG, og et ved SKANØER, uden at nogen dristede sig til at borttage dem. Desto mere holdt FRODE som ivrig Tilhænger af Religion og Overtro med Troldmænd og tog dem i Beskyttelse. Endelig blev han overfaldet og indebrændt i LEIRE af Søekongen MYSING, som tillige bortførde hans Skat. Af sine store Bedrivter havde denne FRODE NAVN AF REKBANE eller KÆMPERS OVERVINDER.

FRØE,

PRÆSTERs, VINDENs og

LUFTENs GUD, skal efter SAXO have forandret Gudstienesten i SVERRIG, og indført MENNESKEOFFRINGER. Han var og Gud for SNEEBANE, og straffede Menneskenes Forbrydelser ved Pest, Storm, Kuld og Snee. Han holdes for den samme som FREY, af hvis Navn SAXO har giort FRO. Man offrede ham sort Kvæg.

FRØKE,

blev af den Danske Konge FRIDLEV sendt med nogle Gesandter til den Norske Konge ASMUND at begiere hans Dotter; men underveis druknede han i et Sund, af hvis Vand straks, saasnart han var gaaet under, opsteg Blod, og farvede Vandet i heele Fiorden, som tilforn af Stormen og de skummende Bølger var hvidt, blodrødt; og blev dette efter ham kaldet FRØKESUND.

FRØGER,

See Frode 3.

FROGERTHE,

en Dotter af den Norske Konge ASMUND, blev gift med den Danske Konge FRIDLEV.

FROSTE,

en Søn af Kong KAR, regierede i JOTUNHEIM, var Fader til Kong SNÆKOLR eller SNÆR DEN GAMLE. Han kaldes og JØKUL.

FROSTE,

STURLAUGR STARFSAMEs Fosterbroder, blev af STURLAUGR befalet at drage nord til FINMARKEN (JOTUNHEIM) see at komme Kong SNÆKOLs Dotter MIØLL i Tale, og kaste hende en Kievle med indskaaren Runeskivt i Skiødet. Han seilede da med et Kiøbmandsskib til FINMARKEN, gik frem for Kongen, som tog meget vel imod ham, og spurgde om hans Navn. Han svarede: at han hedde GESTUR, og bad Kongen om Vinterkost, som denne bevilgede ham imod at skytte sig selv og ikke give sig meget af med andre, og saaledes forblev han der Vinteren over. Nær ved Kongens Sal var en Fruerstue, som Prindsessen MIØLL opholdt sig i. Samme var omgivet med et Plankeverk saa høit, at kun Fuglene kunde slippe derover. Dog sneeg han sig ind en Dag, og saae der Prindsessen kiæmme sit silkebløde Haar med en Guldkam. Han syntes aldrig at

have seet et smukkere Fruentimmer, og efter Befaling kastede hende Kievlen i Knæe. Hun læsde da det skrevne, som behagede hende vel, og GESTUR gik bort, men kunde af Forlibelse hverken æde drikke eller sove. Om Natten derefter, da han og alle sov, mærkede han at nogen tog ham paa Brystet; han følede paa Haanden og erfarede at den var besat med Guldringe. Straks stod han op, og saae, at det var Prindsessen MIØLL. Hun spurgde ham, om det var sandt, som stod skrevet paa Kievlen, sagde: at hun holdt af ingen saa meget som af STURLAUGR, og at hun gierne vilde være hans Frille; tillige spurgde hun FROSTE, om han var reisefærdig, og, da hun hørde, at han længe havde været det, gik hun til Kongens Sal, mumlede nogle Ord for Dørren, og drog derpaa afsted med FROSTE, som dog ikke kunde følge hende, saa at hun beskyldte ham for Seendrægtighed, og bad ham holde fast ved hendes Bælte. De foer da saa hurtig afsted, at han blev fuld af Veir, og de kom meget hurtig til SVERRIG, hvor MIØLL drog til Kongen, men FROSTE til STURLAUGR. Denne glædedes inderlig over hans Reises lykkelige Udfald, og befalede ham at trække i sine bedste Klæder, og under STURLAUGRs Navn, som han lignede overmaade sterkt, at drikke Bryllup med MIØLL, og,

at han derefter om Natten, naar de vare til Sengs, skulde udspørge hende Oprindelsen til BØFFELDYRHORNET, som STURLAUGR havde bortført af BIARMERNES TEMPEL, da STURLAUGR vilde staae bag ved Tapetet og høre til. Han efterkom paa det nøieste STURLAUGRs Befaling, og fik da STURLAUGR af hende, da de om Natten laae i Sengen, følgende Fortælling af høre. Da Kong HARALD krigede og hergiede i mange Lande stedse seierrig, kom en stor Dyrtid over mange Lande, meest BIARMELAND. De toge da et stort Dyr kaldet UR eller BØFFELSDYR, forekastede det Guld og Sølv at æde, og fødde det saaledes, at det blev større og værre end noget andet Dyr, og aad Mennesker og Kvæg, og ødede alt Landet østen for VINAA. Alle frygtede det, og ingen torde gaae mod det. Endelig vovede Kong HARALD i Haab om der at forefinde store Rigdomme, at drage til BIARMELAND med 300 Skibe. Om Natten efter at han var gaaet i Land, aabenbaredes i Drømme for ham en Kone, som paa Tilspørgsel kaldede sig GODHRIDER, og raadede ham Morgenen efter at sette i Land med Halvparten af sin Armee, da skulde han faae Dyret at see, som vilde blive bange og søge til Skoven; Her skulde han slippe alle sine Hunde løs paa det, og kaste Træer over det. Da

skulde Dyret søge til Søen hvor en af de Hvalfiske, som kaldes GEIRNIDER skulde tage det ned med sig og holde det under Vandet, til det blev træt. Dog skulde det komme op igien, og da vilde Konen have det Horn, som stod midt ud af Panden paa det. Kongen giorde, som hun havde sagt. Drømmen opfyldtes i alle Maader, og, da Dyret kom op igien, indfandt Konen sig, og tog Hornet, hvilket var det samme, som STURLAUGR hentede fra BIARMELAND. Da STURLAUGR havde hørt denne Efterretning, sneg han sig bort af sit Skiulested, og straks efter blev STURLAUGRs Befaling sat Ild paa Huset, som brændte op tillige med FROSTE og MIØLL; Og skedde alt dette efter Heksen VEFREYAs Raad, fordi MIØLL var en overmaade berygtet Heks, og vist vilde have forgiort dem alle, ifald han havde opdaget Bedrageriet.

FROVIN,

FREOTHOGARs Søn, var af den danske Konge VERMUND DEN VISE sat til Statholder over SLESVIG, hvilken Konge tillige giftede sin Søn, den svage UFFO, med hans Dotter. FROVIN blev i en Tvekamp dræbt af den Østgothiske Konge ADILS. Hvorledes FROVINs Sønner KETO og VIG derefter hævnede hans Død. *(See Adils!)*

FRYGG eller **FRYGGA,**

see Frigga!

FULLA,

en af Asernes store Gudinder, levede i bestandig Jomfruedom var Gudinde for Kydskhed, havde meget deilig over Skuldrene nedhængende Haar og Hovedet prydet med Guldbaand. Hun bærer den Æske, som FRIGGA eier, vogter hendes Hoser og Skoe, og veed alle hendes hemmelige Raad.

FYLGIOR eller **FYLGIR,**

vare Skytsaander for heele Lande og Slægter ogsaa for enkelte Personer, kaldtes hos PØETEREN DISIR, afmaledes ofte som Hekse ridende paa Ulve med Slangebidsler i Munden. De forveksles ofte med NORNER. *(See Norner!)*

G.

GADUR,

see Valkyrier!

GALAR,

see Fialar!

GALDREMESTER,

see Galdrer!

GALDRER,

et Slags Troldom, som meenes at være bragt ind til NORDEN af ODIN. De øvedes ved VERS og RUNER. Man kunde ved den udrette alle Ting endog opvække Døde. Denne Videnskab ansaaes blant de Tiders Stormænd, som et nødvendigt Stykke af god Opdragelse. Enhver Helt, Stridsmand eller anden berømt mand forstod og udøvede den. De, som især lagde sig efter og forstode den, kaldtes deraf GALDREMESTERE og RUNEMESTERE.

GAMBARUK,

see Gunberg!

GANGLATE,

(seent gaaende) var Træl hos *Dødens Gudinde* HELA. *(See Hela!)*

GANGLØT,

Tienestepige hos HELA. *(See Hela!)*

GARDARIKE,

et Stykke af det nu værende RUSLAND, hvori laae HOLMGAARD, NOVGOROD og ALDEIGUBURG, beboedes af samme Folkeslægt som de Danske, der og i ældste Tider der havde meget at bestille.

GARME,

en Hund og for Guderne frygtelig Uhyre, stod bunden ved Indgangen til HULEN GNYPA, men løses ved RAGNAROK, bivaaner den almindelige Strid mod Guderne, angriber i samme den uforfærdede Gud og TYR, og de dræbe da hverandre indbyrdes.

GEFION,

en Asekone, kom mod Odin og hans Følge til Norden, og blev af Odin sendt ud for som en veifarende Kone at besøge den Svenske Konge GYLFE og opdage, om SVERRIG var saa godt et Land, som Rygtet afmalede. Hun kom saaledes som befalet til GYLFE, der til Belønning for hendes liflige Gang skienkede hende saa megen Jord, som hun i en Nat kunde pløie med et Par Stude. Hun reisde da Nord i Landet til JOTUNHEIM, og avlede der med en Rise nogle forfærdelige store og stærke Sønner, som hun tog med til SVERRIG og spændte for Ploven. Disse rykkede da saa sterkt, at de reve et stort Stykke Jord ud i Havet, som blev til den Øe SIELLAND, og paa Stedet, hvor Jorden var udrevet blev den Søe Laager, og er det i den lavt Vand, hvor der er Sletter i Sielland, og dybt hvor Sielland har Høie. Dette Land beholdt hun som Eiendom, giftede sig derefter med ODINs *Søn* SKIOLD, som fik det i Medgivt, og blev derved Herre af Landet.

GEFION, GEFFION eller **GEFIONE,**

en af ASERNES STORE GUDINDER, levede i bestandig Jomfruedom, troedes at kiende

Skiebnens Beslutninger ligesaa godt som ODIN, beskytter de kydske Piger i Livet, og tager dem til sig efter Døden. Hun var og med Guderne til Giestebud hos ÆGER, blandede sig i det der opkomne Klammerie med LOKE, vilde styre til rette mellem ham og BRAGA, men til sin egen Skade, thi LOKE bebreidede hende at hun havde sovet hos en ung Karl, og kastet Laaret over ham for et Spænde.

GEIRRAUD og **AGNAR,**

vare Sønner af Kong HRANDUNG I GOTNALAND. Da de eengang vare ude paa Fiskerie, overfaldtes de af en Storm, og leede Skibbrud ved et ubekiendt Land, hvor de antraf en Bonde og hans Kone, som de overvintrede hos. Konen yndede meest AGNAR, men Manden GEIRRAUD. Mod Foraaret gav Manden dem et Skib, og da han til Afsked med sin Kone fulge dem ned til Stranden, hviskede han GEIRRAUD noget i Øret. Straks efter fik de god Bør, og kom lykkelig til deres Faders Skibsstade. Ved Ankomsten der sprang GEIRRAUD straks fra Forstavnen i Land, og stødde i det samme Skibet med Broderen ud i Søen, kom derefter til alles Glæde hiem, blev Konge i Faderens Sted, som i hans Fraværelse var død, og levede længe i megen Lykke, indtil

endelig FRIGGAs Ondskab tilintetgiorde den; thi, da hun eengang med ODIN oversaae heele Verden fra HLIDSCIALF, og han sagde: seer du din Fostersøn AGNAR, hvorledes han avler Børn med en Jettekone i en Hule? svarede hun: GEIRRAUD derimod er saa nidsk, at han af Madkarrighed kvæler sine Giester, om han synes, han faaer for mange. Dette paastod ODIN, var Løgn. Det kom til Veddemaal, og for at vinde det, da ODIN havde besluttet selv at besøge ham og efterforske Sagen, sendte hun sin Møe FULLA til GEIRRAUD, og bad ham vogte sig for en slem Troldmand, der var kommen til hans Land for at forraske ham og kunde kiendes deraf, at ingen Huud nok saa bidsk torde angribe ham. Kort efter kom ODIN forklædt i en blaa Kappe under Navn af GRIMNIR til GEIRRAUD. Denne var ikke mindre end nidsk, men i følge FRIGGAs Løgn ansaae ODIN for en Troldmand, lod ham gribe, pine og ophænge 8 Dage mellem to store Baal dog uden at kunde erfare, hvo han var; men da ODIN endelig fremsatte en Deel mørke Taler om den gamle Religion og sine egne Bedrivter, sluttede GEIRRAUD, at det maatte være ODIN selv, og stod op for at tage ham fra Ilden, men faldt, og iagede sig sit egede Sværd, som i Faldet gled ud af Skeden, giennem Livet. Derefter

gav ODIN Riget til hans Broder AGNAR, som i hans Piinsler havde giort sig Umage for at lindre hans Nød. Han kaldes og GEIRRØDR, Konge i REIGOTLAND, og fortælles at være dræbt af den SAXISKE ODIN, som han først levede i stort Venskab med, og som satte hans Søn AGNAR til Konge i hans Sted.

GEIRRAUDUR eller **GERUTH,**

en gammel Guddom, som man troer, at være dyrket af JOTERNE før ODINs Ankomst, af hvis Tilhængere han og derfor siden, som alle andre FINSKE og JOTISKE GUDER afskildres som ondskabsfuld fiendsk og ASERNEs bestandige Fiende. Efter SAXO var han Broder til GUTHNMUD (GODMUNDR i GLÆSISVOL en anden JOTISK GUD). *See Godmundr!*) igiennem hvis Land, som laae Østen for BIARMELAND og GANDVIKEN man maatte reise over en Guldbre, som giorde ved en stor Aa Skilsmisse mellem Menneskers og Spøgelsers Land, til GERUTHS STAD. Denne Bye var mørk og hæslig, og saae ud som en mørk Skye fuld af Regn. Men om Fæstningsværkerne fløde mange Pæle med Menneskehoveder paa, og Indgangen vogtedes af store bidske Hunde. Man kunde

kun komme ind i Byen ved at flyve over Porten ved Hielp af en Stie; Byen var fuld af sorte og hæslige Spøgelser, som fnysede og foer omkring, og alting der var saa vederstyggeligt, og gav saa raaden Stank af sig, at nesten alle, som kom der, dræbdes deraf. Og i Nærheden havde GEIRRAUDER sin Bolig i en Klippe. Denne Hule var fuld af raaden Stank og Uhumskheder, Dørrene vare sorte af Kulstøv, Veggene fulde af Skarn, og Loftet giort af lutter Pile, Gulvet bestrøet med Hug–Orme og Ureenligheder, og omkring paa Jern Bænke sadde en Mængde Spøgelser, som dreve mange uanstændige Leege. Lige over for Aabningen paa Klippen sad GEIRRAUDR i Skikkelse af en ældgammel Mand med en Jernkile giennem Brystet, og hos ham 3 gamle krogede Kierlinger med knusede Rygbeen, og Aarsagen til denne hans Tilstand er efter EDDA følgende. LOKE var eengang kommen i FRIGAS FALKEHAM til GEIRRAUDRs Gaard; denne lod ham fange, begreb straks, at det var et formummet Menneske, og bad ham tale. Dette vilde LOKE ikke, og blev derfor efter hendes Befaling indeslukket i en Kiste, og maatte der sulte i 3 Maaneder, efter hvis Forløb han endelig sagde: hvo han var, og blev sat i Frihed imod den Forpligtelse at formaae THOR til at komme uden Hammer og

Kraftbelte til GEIRRAUDRs Gaard. Den modige THOR var let at overtale til denne Vandring og gav sig paa Reisen der hen; Underveis drog han ind hos en VOLVE eller Heks GRYDUR, som var VIDAR DEN STILTIENDEs Moder. Hun advarede ham om GEIRRAUDRS ONDSKAB, og laanede ham til Hielp i Nød et Belte, Jernhandske, og en Stav kaldet GRYDARVØLUR. Derfra kom THOR til Elven VIMUR, den største af alle i Verden, og vilde efter Sædvane vade over den, da den i det samme pludselig voksede saa høit, at Vandet gik over hans Hoved. I det samme blev han oppe i Klipperne GEIRRAUDRS DOTTER GIALP var, som stod skrævende over Elven med en Fod paa hver Bakke, og foraarsage Vandets Stigen. Hende slog han bort med en stor Steen, vadede over Elven, og kom til GEIRRAUDS GAARD. Der blev ham anviist Losement i en Giedebuks Hus, hvori var en Stol, han satte sig paa; men, som han sad, formærkede han, at den ophøiedes under ham lige til Taget. Da stak han GRYDARVØLUR op imod Loftet, trykkede Stolen fast ned, og mærkede i det samme, at noget brast med et stort Skrig, og var intet andet end GEIRRAUDRS DØTTRE som laae under Stolen, og han havde trykt Ryggen itu paa, da de lettede den. Derefter befalede

GEIRRAUDR, at THOR skulde komme ind i Stuen til Leeg. Der var da giort en stor Ild, som GEIRRAUDR sad ved, og lige over for THOR. Da tog hun et gloende Jern af Ilden med en Tang og kastede efter Thor. Denne greb det derimod i Flugten med sine Jernhandsker for igien at kaste den efter GEIRRAUDR, som for at undgaae det krøb bag en Støtte; men THOR kastede det med saadan Magt, at det gik baade giennem Støtten GEIRRAUDR og Væggen, og i denne Tilstand maatte GEIRRAUDR siden stedse forblive.

GELDER,

SAXERNES KONGE, gift med den SAXISKE ODINs eller ANGULs Dotter ENGELA, tog sin Svigerfaders Partie mod den JYDSKE KONGE HOTHER og angreb ham, men blev ved List overvundet i et Søeslag, maatte overgive sig og blive HOTHERs Mand, som han siden trolig hialp i Krigen mod sin egen Svoger BALDER, men satte i denne Krig Livet til. HOTHER lod af hans Skibe giøre et stort Baal, brændte derpaa ham og hans faldne Folk, og oprettede ham en Gravhøi. *See Hother!*

GERDIR eller GERDE,

en Dotter af Riisen GYMER og ØRBODA. Hvorledes hun blev gift med Guden FREY, *see Frey!*

GERI og **FREKI,**

to Ulve, der stedse ere i VALHAL hos ALFADER, der aldrig selv spiser noget, men lever blot af Drikke, og kaster til disse Ulve al den Mad, som foresættes ham.

GERUTH,

see Geirrauder!

GERUTH,

en dotter af Kong REREK, blev gift med den Jydske Konge HORVENDIL, og ved ham Moder til AMLETH. Hvorledes HORVENDILs Broder FENGO dræbde ham, ægtede hende, og efterstræbde hendes Søn. *See Amleth!*

GESTUR,

see Froste!

GEVAR eller **JØFUR,**

Konge i RINGARIKE udi

NORGE, var en Søn af Kong DAG I. Han opfostrede Kong HODBRODs Sønner ATISLE og HOTHER. Ved denne Leilighed blev den sidste forelsket i GEVARs Dotter den deilige NANNA. Da derefter Halvguden BALDER friede til hende, syntes baade Fader og Dotter bedst om HOTHER, som og ægtede hende. GEVAR hialp og derefter stedse sin Svigersøn i hans Krige, lærde ham at overvinde den Saxiske Konge GELDER, og raadede ham at drage til FINMARKEN til MIMER, der aleene besad det Sværed, som BALDER kunde dræbes ved. Endelig blev han forrasket og indebrændt om Natten af sin JARL GUNNAR.

GEYRA,

see Valkyrier!

GIALARHORN,

et fortryllet krumt Horn, som Gudernes Vægter HEIMDAL skulde blæse i, naar han ved RAGNAROKR vilde vække Guderne til Strid, saasnart han fornam SURTURs og MUSPELSSØNNERs Ankomst over BIFROST. Dette skulde da lyde over heele Verden.

GIALL, GIØLL 1eller **GIALARSTRØMMEN,**

en Flod paa Veien mellem HIMLEN JORDEN OG HELVEDE med en guldtækket Bro, som alle, der skulde til HELVEDE, maatte passere over, og bevogtedes af en Pige, som kaldtes MODGUDR. Den var en af de 11 NIFLHEIMS FLODER, som udspringer fra BRØNDEN HUERGELMER, og flyder nærmest om HELVEDE.

GIALP,

GEIRRAUDRs Dotter. *See Geirraudr!*

GIERRUMUL,

see Eigthirme!

GIESTIBLINDE,

see Erik den veltalende fra Rennesøe!

GIESTURBLINDE 1,

see Odin!

GIESTURBLINDE 2,

en rig *Herse* i REIDGOTHLAND, havde høilig

fortørnet Kong HEIDREKR, og fik Befaling at komme til ham. HEIDREKR havde giort et høitideligt Løvte ved FREYRs Galt at tilgive enhver sin arrigste Fiende, som kom til ham, og forelagde ham Gaader, som han ikke kunde opløse, og dette var den eeneste Maade for GIESTURBLINDE at rædde sig paa; men desværre var HEIDREKR saa viis og vittig, at han opløsde alle Spørgsmaale, som forelagdes ham. I denne Nød offrede *Hersen* til ODIN. Denne paatog sig da hans Skikkelse, gik til HEIDREKR, og forelagde ham 7 Spørgsmaale, som han alle besvarede. Endelig, for ikke at give tabt, spurgde han: hvad Odin hviskede sin Søn BALDER i Øret, førend han lagdes paa Baalet. Dette kunne ikke besvares. HEIDREKE kiendte deraf ODIN, blev opbragt, og hug efter ham. Da forudsagde ODIN ham hans Endeligt, som og indtraf. *See Heidreke!*

GILLING,

en JETTE, Fader til SUTTUNG og BAUGE. Hvorledes han med sin Kone omkom, da de vare til Giest hos Dvergene FIALAR og GALAR, *see Fialar!*

GIMLE,

det yderste Sted i HIMLEN mod Syd, laae i Landet OKOLM i den 3 HIMMEL, var overtrukket med puur Guld mere glindsende end Solen, og beboet af HVIDE ALFER. Dette Sted var ASERNES ANDET HIMMERIG, hvor de saliges Aander efter REGNAROKR Gudernes og VALHALs Ødeleggelse skulde sankes med ALFADER til den ævige Glæde. Der var og SALEN BRYMER, hvor man kunde faae alle Sorter af den bedste Drikkelse.

GINUNGAGAP,

det store Svælg eller Afgrund før JORDENs Skabelse.

GIØLL 1,

see Giall!

GIØLL 2

se Fenris Ulven!

GISL,

en af Asernes Heste, som de daglig reed paa over BIFROST for at komme til YGDRASIL.

GIUKE,

en NIFLUNGISK KONGE gift med GRYMHILLDUR, havde 3 Sønner, GUNNAR, HOGNE, GUTTORM og en Dotter GUDRUN, som blev gift med den navnkundige SIGURD FOFFNERSBANE. Hans Efterkommere kaldtes af ham GIUKUNGER.

GIUKUNGER,
see Giuke!

GLADHEIM,
see Ida!

GLADUR,
en af Asernes Heste, som de daglig reed til Doms paa over Bifrost til Ydrasil.

GLÆSISVOL eller **GLÆSISVÆLLUR,**
en Egn i Landet JOTUNHEIM eller RISALAND bag ved GANDVIKEN, var efter *den gamle Jotiske Lære* anseet for de LYKSALIGES OPHOLDSSTED efter Døden. Der regierede Kong GODMUNDUR DEN GAMLE, der dyrkedes af JØTERNE som en Gud. I dette Land troedes og

at være UDAINS AKR eller UDØDELIGHEDS LAND, hvor ingen kunde blive syge eller døe, men tvertimod de som kom syge dertil, helbredes. *See Godmundr!*

GLANER,

var gift med MUNDILFAREs Dotter SOLEN. *See Solen!*

GLEIPNER,

et af en Dverg forfærdiget Baand eller Lænke, som Guderne bandt FENRIS ULVEN med. *See Fenris Ulven!*

GLENER,

en af Asernes Heste, som de daglig betienede sig af for at ride til Doms under YDRASIL.

GLITNER,

et prægtigt SLOT I HIMLEN, hvis Mure Støtter og alt indvendige var af det klare Guld, og Taget af Sølv. Det beboedes af den gode og retviise Gud FORSETE. *See Forsete!*

GLUMER,

see Hadding!

GNA,

en af Asernes Gudinder, var FREYAs Sendebud, og forestillede samme Person i VALHAL, som IRIS PAA OLYMP. Hun reed paa Hesten HOFVARPNIR, som fører hende giennem Luft Ild og Vand til alle Verdener, hvor FRIGGA giver hende Ærender.

GNYPA,

en Hule, i hvis Indgang Hunden GARME, et forfærdeligt Uhyre og Gudernes Fiende holdes bunden indtil RAGNAROKR.

GODE GRIM,

see Godmundr!

GODGIEST,

Konge paa HELGELAND I NORGE, levede i stort Venskab med den Svenske Konge ADILS, og fik af ham til Foræring den af ham dræbte OPLANDSKE KONGE ALIs HEST RAFN, som forvoldte ham Døden engang, da han reed paa den, og blev slaaet af ved ANDENÆS.

GODHEIM eller **GUDERNES LAND,**

kaldtes Asernes gamle Bolig, hvorfra de vare komne herind, og modsettes MANNAHEIM eller de NORDISKE LANDE.

GUDMUNDR eller **GUTHMUND,**

var Konge i GLÆSISVOLL (GLÆSISVELLUR) i Landet JOTUNHEIM. Han boede paa Gaarden GRUND, var en stor Afgudsdyrker og Blotmand, meget rig og viis, og blev, som alle hans Folk, saa gamle, at de levede mange Mænds Aldre. De Tiders Mennesker troede derfor, at i hans Land var UDAINS AKR (UDØDELIGHES LAND), der var saa lyksaligt og sundt, at syge Folk bleve der friske, gamle unge, og ingen kunde døe; og den Tid var ODIN og ASIÆ MÆND endnu ikke indkommen i NORDEN. Denne GODMUNDR eiede og et Horn, hvorpaa stod et Mands Hoved med Haar og Kiød, som han stedse adspurgde, og fik Raad af, og kaldtes GODE GRIM. Til denne GODMUNDRS HOF kom ANGANTYRs berømte Dotter HERVORA, som i Mands Rustning reisde om under Navn af HERVARDR med det berygtede Sværd THYRSING, og da var GODMUNDRs Søn

HØFUNDR voksen. GODMUNDR var da over 100 Aar gammel, sad og leegede Skaktavle, men var kommen i slet Spil og meget i Knibe, da den foregivne HERVARDR kom til, og bragde Kongens Spil til rette, men havde imidlertid lagt Sværdet THYRSING fra sig. Dette tog en af Kongens *Hirdsmænd* fat paa, sigende: at han aldrig saae noget bedre Sværd, og svingede det, saa der gik Straaler fra som Solens. Det var i dette Sværds Natur at vilde have *Mandeblod* hver Gang det blev udtrukket. HERVARDR greb derfor Sværdet, trak det ud, hug Hofmanden ihiel, og pakkede sig bort. De tilstædeværende vilde sat efter hende, men dette Foretagende fraraadede den viise GODMUNDR, sigende: at hun efter hans Skiønnende var et Fruentimmer, og hovede hun ham saa vel, at han nogen Tid efter raadede sin Søn HØFUNDR at gifte hende, som og skede. *(See Høfundr!)*

Denne GODMUNDR blev ikke allene i levende Live æret, men endog efter Døden forgudet, man offrede til ham og blev han en af de fornemste Guder, som før ASERNES ANKOMST dyrkedes i Norden. Dog har han havt samme Skiebne som de andre JOTISKE GUDER, at være af ODINs Tilhængere anseet som et ondt Væsen, dog kun halv ond i Sammenligning med sin Broder

GEIRRAUDR og UTGARDELOKE. Efter SAXO, som kalder ham GUTHMUND var Veien til hans Bolig norden om BIARMELAND til et Flodrigt Land fuld af tykke og mørke Skove, uden Kornsæd eller Agerdyrkning, fuldt af Spøgelser. Der opholdt GUTHMUND sig, og tog alle dem, der vilde til GERUTHS BOLIG i Beskyttelse, var god, venlig og giestfrie, men tillige liflig, og søgde ved alle muelige Tillokkelser at forføre Folk til Vellyster, efter hvis Nydelse de bleve galne, glemde alle Ting, og kunde aldrig derefter komme fra disse Spøgelsers Land. Denne GODMUNDRs Anseelse har bevaret sig til henimod KRISTENDOMMENS INDFØRELSE.

GOE eller **GOIA,**

en JOTUNHEIMSK Prindsesse, Dotter af Kong THOR og Syster til NOR og GOT, blev ved en stor Offerfest, hendes Fader holdt, bortført af Kong HROLF fra BERGE paa HEDEMARKEN, men igien fundet af sine Brødre *(See Nor!)* Hun dyrkedes derefter som en Halvgudinde, og holdes for den samme som JORDEN eller MORGENRØDEN. GOE MAANED og GOE BLOT have efter hende navn.

GØLL,

see Valkyrier!

GØMUL,

see Eigthirme!

GØPUL,

see Eigthirme!

GØTHAR,

Konge paa AGDESIDEN I NORGE til samme Tid, som Kong FRODE 7 regierede i DANMARK, og var lidet agtet af de Danske, hvilket Rygte bevægede GØTHAR til det Forset at indtage hans Rige. Ved GØTHARS HOF var den Tid en meget viis Mand ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE, som meget grundigen fraraadede dette Tog, og fik af Kongen for sine saa vel anvendte Talegaver det *Øgenavn den Veltalende*, skienkede ham et Skib, og sendte ham med hans Broder ROLLER til DANMARK for at udspeide Tilstanden i Landet. GØTHARs paafølgende Handeler med denne ERIK, og hvorledes han vilde berøve ham sin Kone INGERD, KONG FRODEs Syster, *see Erik den*

veltalende fra Rennesøe den yngre! Da han for at hævne de ham af FRODE og ERIK tilføiede Fornærmelser feidede paa DANMARK, medens FRODE var til Feldts mod Venderne, og samme derefter drog mod ham til RENNESØE med en stor Hær, blev han bange, og bad om Fred, men samme blev ham efter ERIKs Raad nægtet, og kort efter faldt han mod dem i et Søeslag.

GONDUL

skal egentlig have været en VALKYRIE (efter andre FREYA selv) der som et Fruentimmer under dette Navn forførde HEDIN til alle hans Misgierninger.

GOR,

en Søn af den JOTUNHEIMSKE KONGE THOR, Broder til NOR og GOT. Hvorledes han reisde ud at oplede sin bortførte Syster GOE, indtog alle ØERNE LANGS SVERRIG TIL NORGE, og traf, da han ikke fandt hende, sin Broder NOR i SOGNEDAL, og derefter giorde den Deeling af Landene med ham, at NOR skulde beholde alt det faste Land, og GOR alle Øerne, som han kunde segle inden for med sit Skib ELLIDA, *see Nor!* Han efterlod sig 4

Sønner, HEITER, BEITER, MEITER og GEITER, af hvilke den sidste derefter satte sig fast i NORGES FASTE LAND.

GOTHER,

ET STORT FOLK, som ASER og NORDENs seenere Indbyggere meenes at nedstamme fra.

GOTVARE,

gift med VESTMAR en af FRODE 4 Formyndere, og Moder til 12 Sønner, der alle hedde GRIP, besad en overordentlig Veltalenhed, og kunde i Ordstrid overvinde alle Mandfolk. Ved samme Talegaver formaaede hun FRODE at ægte Prindsesse HANUNDA FRA HUSINGOV, reisde efter hans Begiering selv hen i Gesandtskab at frie til hende Ifølge med VESTMAR KOL og hendes Sønner, og da HANUNDA foragtede FRODE for hans Mangel af Tapperhed og Krigsbedrivter, brugte al sin Veltalenhed for at bibringe Prindsessen bedre Tanker om FRODE, og forsikrede, at han ligesaa godt kunde bruge den venstre Haand som den høire, og var Mester i at fægte og svømme; men især bevægede hun hende ved en Elskovsdrik. Dagen efter maatte VESTMAR

og KOL med deres Børn atter efter GOTVAREs Raad gaae for Kongen, begiere hende, og i Tilfælde af Afslag udfordre ham til Strid, saa at Kongen derover satte det til Prindsessen, som i Følge Elskedrikkens Virkning valgde FRODE. Men da hun siden efter levede i skammelig Forstaaelse med GOTVAREs Søn GRIP, og dette blev opdaget af ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE, som og overvandt GOTVARE selv i en Mundkamp, *see Erik den veltalende!* blev hun, fordi hun havde vidst Dronningens skammelige Levnet uden at opdage det, efter FRODEs Befaling steenet ihiel.

GRAD,

see Eigthirme!

GRAM 1,

SIGURD FOFFNERSBANEs SVÆRD.

GRAM 2,

en Søn af den Norske Konge HALFDAN DEN GAMLE I RINGERIK (efter SAXO af SKIOLD) og ALFNY den HOLMGAARDSKE KONGE EYVINs Dotter, var allerede i sin første Ungdom udrustet med

alle Sinds og Legems Gaver, og blev en mægtig og berømt Krigshelt. Han var af *Jette–Æt*, nedstammede fra THOR, drog til DANMARK og erobrede en Deel af JYLLAND. Han var først gift med sin Fosterfaders ROARs Dotter, som han siden gav til sin Ven BESSE. Hans første Heltegierning var efter de Tiders Tænkemaade at antage sig den Østgothiske Konge SIGTRYGs Dotter GROE, som en JETTE havde friet til, og var bleven forlovet med. Han klædde sig derfor i Giedeskind og Dyrehuder, tog en Kæmpe–Kølle i Haanden for see ud som en JETTE, og drog med en Hær fulgt af sin Fader HALFDAN og sin Ven BESSE til ØSTGOTHLAND. Der mødte han i en Skov GROE, som med sine Piger var redet ud at bade sig, og i Tanke, at det var hendes forhadte Frier, vilde flye. Efter nogen Ordveksling mellem hende BESSE og GRAM, blev hun underrettet om, hvo han var. Hun raadede dem da til Flugten, at ikke hendes Fader, naar han fik det at vide, skulde lade GRAM ophænge, og bad dem vogte sig for hendes Kierestes Broders Hær. Da fremtraade GRAM, aflagde sit forstilte Væsen, Klædedragt og Stemme, tiltalede hende venlig, og gav hende kostbare Foræringer, hvorover hun blev indtaget af ham og trolovede sig med ham straks. Da GRAM herfra drog videre

frem, blev han overfaldet af Røvere, som havde lagt sig i Veie for ham. Dem dræbde han begge, og for ikke derved at have viist sine Fiender en Tieneste, stillede dem op med Pæle, at de skiøndt døde, skulde skræmme Veifarende. Derefter kom han i Strid med GROEs Fader SIGTRYG, som Ifølge en Spaadom ikke kunde fældes uden med *Guldvaaben*. Han lod derfor sette et *Guldhoved* paa en Trækølle, og med den nedlagde SIGTRYG. Den VESTGOTHISKE for sine Krige i IRLAND bekiendte KongeSVARAN var den næste Fiende GRAM havde at stride mod. Ham fældede han først i en Tvekamp, og derefter hans 7 ægte Brødre, som han paa eengang maatte stride mod. Ligeledes nedlagde han en Siellandsfar RING, som giorde Oprør, og søgde at rive Riget til sig. Derefter levede han nogen Tid i Stilhed hos sin Kone GRO, og avlede en Søn GUTHORM, men endelig kiededes han af hende, og friede til den Fyhnske Konge SUMBLEs Dotter SIGNE, lovede for hendes Skyld at forskyde GROE, og blev paa dette Vilkaar trolovet med hende. Imidlertid havde den Norske Konge SVIBDAGER anfaldet hans Lande, og voldtaget hans Syster og Dotter. Medens GRAM drog imod ham, tilsloges ham endnu større Sorg; thi Kong SUMBLE bortlovede i hans Fraværelse sin Dotter til

den Saxiske Prinds HENRIK. Rygtet herom bragde i en Hast GRAM til FYHN, hvor han i ringe Klæder gik ind i Brudesalen, og satte sig nederst, givende sig ud for en Læge. Da Giesterne vare drukne, og der ver megen Støi, bebreidede han SIGNE paa Vers hendes Utroskab og Ustadighed, drog derpaa sit Sverd, giennemstak SAXEREN, nedhug en Deel af Giesterne, tog Prindsessen, og seglede bort med hende. Dog nød GRAM kun denne Lykke kort. Noget efter blev han overfaldet af SVIBDAGER, og i et Slag dræbt med 8 af sine Brødre. Hvor stor Priis, man har sat paa hans Tapperhed og Heltemod, sees deraf, at hans Navn derefter blev et Æresord om berømte Krigshøvdinger, som efter ham kaldtes *Gram* og Krigsfolkene *Grammer*. Ventelig Kommer og deraf det gamle Adject: *gram c: haard, sterk*.

GRANE,

SIGURD FOFFNERSBANES HEST, saa sterk som 3 andre, kunde løbe igiennem Ild, og lod sig aldrig ride uden af sin egen Herre. *See Sigurd Foffnersbane!*

GREP eller GRIP,

12 Brødre, Sønner af VESTMAR og GOTVARE i Tieneste og i stor Yndest hos LEIREKONGEN FRODE 4; men den ældste GRIP lønnede denne Fyrste slet for alle sine Velgierninger, giorde ham forhadt ved at plage Undersaatterne, forhaane fremmede, og have utilladelig Omgang med hans Dronning HANUNDA. Da han selv havde i Sinde at ægte Kongens Syster GUNVARE, lod han sig af FRODE give Kommission til at bedømme hendes Friere, hvorpaa han indbød dem til Giestebud, lod dem alle afslaae Hovederne, og opslaae om hendes Jomfrubur for at afskrække andre. Ved samme Tid Kom ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE til Danmark, og overvandt denne GRIP ved Stranden i en Ordstrid, hvor han hildede ham saaledes i sine egne Ord, at han ikke kunde fragaae sit Levnet med Dronningen, og da ERIK derefter fortalde Kong FRODE den heele Sag, og GRIP sprang til for at myrde ERIK, blev han dræbt af hans Broder ROLLER.

GRIM 1,

see Hadding!

GRIM 2,

HERGRIMs Søn, blev opfostret af sin Faders Banemand den ÆLDSTE STERKODDER. Da denne sidste blev dræbt af Guden THOR, blev GRIM tilligemed ALFHILD, som STERKODDERS havde bortført, sendt af THOR til hendes Fader Kong ALF paa ALFHEIM. Han blev derefter en berømt Søerøver, nedsatte sig paa Øen BOLME ved HALOGALAND, giftede den ældste STERKODDERs Dotter BAUGERDA, og avlede med hende den berømte Bersærke ARNGRIM.

GRIMHILLDUR,

Kong GIUKEs Dronning, Moder til GUNNAR, HOGNE, GUTHORM og GUDRUN, som ved hendes Konster blev gift med SIGURD FOFFNERSBANE. *See Sigurd Foffnersbane!*

GRIMHILLDUR,

blev gift med KongALE paa ALFHEIM efter hans første Kone ALFRUNs Død, var overmaade deilig og tækkelig, men tillige den arrigste TROLDHEKS. Kong ALE ELSKEDE HENDE OVERMAADE HØIT, OG AVLEDE 7 DØTTRE MED

HENDE, DER BLEVE LIGE SAADANT SLEMT TROLDPAK SOM HUN SELV. DERIMOD KUNDE GRIMHILLDUR ikke lide sin Steddotter SIGNY og hendes Dotter HILLDUR. Da hendte sig straks efter hendes Bryllup, at der i Riget hver Nat blev en Mand borte og forsvandt, hvilket alle tiltroede Dronningens Hekserie. Da Kongen derefter blev gammel, leededes hun ved ham, og gav ham gift ind, hvoraf han døde, og blev HØIGDER hos sin Dronning ALFRUN. Fra denne Tid blev hun hver Dag slemmere, og forgiorde baade Mennesker og Kvæg. En Dag gik hun til Fruerstuen hvor hendes Steddotter sad med sin Dotter HILLDUR, sigende: hun havde nu alt for længe siddet i stor Agt og Yndest, som hun nu reent vilde fratage hende og gav hende den Skiebne, at hun i en Hast skulde forsvinde, beboe en Hule i BIARMELAND, i Nærheden af GANDVIKEN, blive en afskyelig og hæslig Trold, og der kaldes GRYDUR. Hendes Dotter HILLDUR skulde følges med, og ethvert Mandfolk, som fik hende at see, skulde fatte Kierlighed til hende; men Moderen stedse myrde hvert Mandfolk, som hun seer ligge i Sengen hos hende, uagtet hun selv indbyder dem dertil. Desuden forkyndte hun HILLDUR følgende grusomme Dom: Hver Nat vil hun sende hende sine 7 Dottre, som skulde

hugge, saare og ynkelig mishandle hende; men dog skulde hun aldrig døe, og fra dette Øde skulde hun aldrig befries, førend hun traf saadan en Mandsperson, som ikke blev bange, naar hun opløftede sit skrækkelige brede Slagsværd, naar hun fandt ham i Sengen hos Dotteren, med Tillæg, at hun ventede, der aldrig skulde findes en saa uforfærdet Mand, og altsaa hendes Elændighed aldrig ophøre. Dog i det samme blev GRIMHILLDUR afstraffet for al sin Ondskab. HILLDUR, SIGNYs Dotter, var og vel oplært i Troldom, og forordnede hende igien saadant Øde, at hun med den eene Fod skulde staae paa hendes Fruerstue og med den anden paa Kongens Sal, og skulde Trælle der tænde et Baal under hende, som stedse skulde brænde Nat og Dag, og hun bestandig brændes for neden, men fryse for oven, og skulde denne Tilstand vedvare, indtil HILLDURs Moder (nu GRYDUR) blev befriet. Da skulde GRIMHILLDUR falde ned i Ilden, og opbrændes. Herover forfærdedes GRIMHILLDUR, og akkorderede med HILLDUR om, at denne skulde tage sin Dom Tilbage; men denne afslog det. GRIMHILLDURS SKIEBNE blev straks opfyldt, og i denne Pine forblev hun indtil GRYDUR blev befriet af ILLAUGE. *See Illauge Grydarfostre*!

GRIMNIR,

see Geirraud!

GRO,

see Gram!

GROE,

en VALFRE eller GALDRASMIDERSKE, ØRVANDEL DEN KLOGES KONE, kom efter Begiering til ASA THOR at læse GALDRER over ham for at faae Heinstumpen af hans Pande, som der var bleven siddende fast i hans Kamp mod Kæmpen HRUGNER. *See Thor!* Hun giorde og sine Sager saa vel, at Heinstumpen til THORs store Glæde allerede løsnedes. Dette vilde han giengielde hende ved glade Tidender, og fortalde hende, at han havde vadet norden over ELIVAGA, og baaret hendes Mand ØRVANDEL i JERNGRINDER ud af JOTUNHEIM, og til Beviis havde en af ØRVANDELs Tæer sat uden for; Samme blev saa forfrossen, at THOR brød den af, og kastede den paa Himlen, og skabde deraf den Stierne, som siden stedse kaldtes ØRVANDELS TAA. Tillige lovede han hende, at

hendes Mand hurtig skulde komme hiem. Med disse glade Efterretninger naaede han sin Hensigt, men til sin egen Skade; thi hun blev saa inderlig glad, at hun glemde al sin Troldom, og Heinstumpen derover bestandig maatte blive siddende i THORs Pande.

GRYDUR,

en Jettekone og Heks, var ved ODIN Moder til VIDAR DEN STILTIENDE. Hvorledes hun laande THOR Vaaben paa hans Reise til GEIRRAUDURS GAARD, *see Geirraudur!*

GRYDUR,

see Signy!

GRYMHILLDUR,

see Grimhilldur!

GRUDRUN.

Denne NORDENS MEDEA var en Dotter af Kong GIUKE og GRIMHILLDUR, og Syster til GUNNARS, HOGNE og GUTTORM. Hun drømde eengang, at hun havde en deilig Falk paa sin Haand, hvis Fiere skinnede af Guld, og som hun elskede over alt. Ligeledes

syndes hun i Drømme at eie en guldhaaret Hiort, som hun holdt meget af, men at Kong BUDLEs Dotter BRYNHILLDUR stak dem ihiel i hendes Skiød, og gav hende derefter en Ulveunge, som vædede hende med hendes Brødres Blod. Hun drog da til BRYNHILLDUR paa HINDARFIELD for at faae Drømmen udtydet, som denne viise Skioldmøe udlagde saaledes: Hun skulde ved sin Moders List blive gift med SIGURD FOFFNERSBANE, men snart miste ham, og hendes nærmeste Venner og Familie komme i stor Strid sammen. Alt dette blev opfyldt. Hun blev ved sin Moders Indtriger gift med SIGURD, som straks efter Bryllupet gav hende at æde af den af ham dræbte Slange FOFFNERs Hierte, hvoraf hun blev meget grum, saa at hun er bleven lige saa bekiendt af sin Ondskab, Hevn, gierrighed og Grusomhed, som SIGURD ved Tapperhed og uforfærdet Heltemod. Hun levede nogen Tid meget lykkelig med sin Mand, og blev ved ham Moder til SIGMUND og SVANHVIDE; men en Ordstrid med hendes Broders GUNNARs Kone og SIGURDs forrige Kiereste BRYNHILLDUR, da de begge var gaaet til Havet at vaske deres Haar, *(See Brynhilldur!)* foranledigede den ulykkelige Opdagelse, som kostede hendes Mand SIGURD og Søn SIGMUND Livet efter

BRYNHILLDURs Tilskyndelse ved hendes Broder GUTHORMs Haand. *See Sigurd Foffnersbane!* Over disses Død sørgede hun uophørlig, forlod sine Brødre, reisde til Danmark, opholdt sig 3½ Aar hos Hakons Dotter THORA, hvor hun tilbragde Tiden med at brodere historiske Stykker, blant andre hvorledes SIGAR og SIGGEJR krigede sammen paa FIFE I SKOTLAND med Skibe, hvis Snabler vare forgyldte og Stavne udgravede. Da drog hendes Brødre efter Moderen GRIMHILLDURs Raad til hende, og bød Bod for SIGURDs Drab: men hun forblev ubevægelig, indtil endelig Moderen formildede hendes Sind ved en Drik lavet af GUDRUNs Søns Blod, Søevand, Saft af mange Træer, Olden, Dyrs Indvolde og Svinelever, som hun lod hende drikke af et Horn med indskaarne og Blodbestrøgne Runer paa. Samme Tid overtalede de hende og til at ægte BRYNHILLDURs Broder Kong ATLE BUDLESØN for med det samme at afholde ham og afvende den Hævn, han for sin Systers BRYNHILLDURs Død krævede af dem. Dette Tilbud modtog hun, og ægtede ATLE BUDLESØN, men kunde aldrig elske ham, uagtet hun havde mange Børn med ham. Da denne hendes Mand derefter havde fanget og grusom ladet henrette hendes Brødre GUNNAR og

HUGNE, som uagtet GUDRUNs Advarsel var kommen til ham *(see Gunnar!)*, og ATLE til Spot bød hende Guld og Kostbarheder i Bod for dem, fordølgede hun i Førstningen sin Sorg, men tog siden saa blodig en Hævn, som Historien vanskelig kan vise Mage til. Ved et stort Gravøl, som hun med hans Minde anstillede over sine Brødre, aflivede hun to af sine med ATLE avlede Børn, lod deres Hovedskaller beslaae med Guld og Sølv og giøre Drikkebægere af, og skienkede Manden af dem ved Giestebudet med Viin, hvori var blandet deres Blod, gav ham deres Hierter stegte at spise, og da han var bleven beskienket, fortalde med gyselig Kulde sin tagne Hævn over sine Brødre. ATLE truede hende da med at blive steenet og brændt; men hun kom ham i Forkiøbet, og ved Hielp af sin Broder HOGNES SØN NIFLUNG dræbde ham i sin Seng. For sin Død bebreidede han hende, at hun havde drevet Hevnen for vidt uden at betænke, at han i Morgengave havde givet hende 30 gode Riddere og 20 Piger foruden andre Mænd, og at hun desuagtet ikke lod sig nøie, førend hun havde faaet alle de Lande, Kong BUDLE havde eiet, og agtede ikke, at hendes Svigermoder græd; Tillige bad han hende om en hæderlig Begravelse, hvilket hun holdt, men satte samme Tid Ild paa Slottet, saa at alle

indeværende Hofmænd for ikke at indebrændes maatte hugge hverandre ihiel. Efter alle disse Grusomheder kastede hun sig for at drukne i Havet, men blev uskadt kastet op ved REIDGOTHLAND, hvor da Kong JONAKUR regierede, som hun ægtede og fødde 3 Sønner HAMDER, SORLE og ERPUR, der, ligesom alle GIUKUNGER, vare sorte som Ravne. Der opfostredes og hendes Dotter SVANHILLDUR eller SVANHVIDE, som blev gift med den Skaanske Konge JORMUNDREKR eller JARMERIK, der noget efter lod hende træde ihiel af Heste. Da opvaagnede igien GUDRUNs Hævnelyst. Hun reisde afsted for at hævne hende med sine 3 Sønner, men havde den Sorg, at de underveis bleve ueenige og dræbde ERPUR, som var hende kierest. Da de derpaa havde overvundet JARMERIK til Søes i ØRESUND, opmuntrede hun dem til at beleire ham i hans Fæstning, hvorved de vel overvandt ham, men tilsatte tillige Livet, og da vare alle GIUKUNGER uddøde. *See Jormundrekr!*

GUDUR,

see Valkyrier!

GUGNER,

ODINs Sværd, forfærdiget af nogle Dverge IVALDA SØNNER til LOKE, som igien forærede det til ODIN. *See Brokur!*

GULDALDER,

see Ida!

GULDFAXE,

Kæmpen HRUGNERSs HEST, som THOR efter HRUGNERs Drab forærede sin Søn MAGNE, og var den bedste nest ODINS HEST SLEIPNER.

GULDTOPPUR,

HEIMDALs Hest, havde Guldhaar. *See Heimdal!*

GULLINBUSTE,

en Galt, som FREYR reed paa, og kiørede med for sin Vogn. Denne havde han faaet til Foræring af LOKE, som havde ladet den forfærdige af Dvergene IVALLDA SØNNER. *See Loke!* Den kunde løbe bedre end nogen Hest over Land og Vand, baade i møkeste Nat og ved Dag, og oplysde da alting med sine Børster. Den kaldtes

og SLIDRUGTANNER!

GUNDBERG, GUNBORG eller **GAMBARUK,**

Moder til LANGOBARDERNEs Anførere EBBE og AAGE. Hvorledes hun bidrog til denne Udvandring, *see Ebbe!*

GUNDE,

see Jarmerik!

GUNFAS,

Konge paa ØRKNØER overvindes af Kong ARTHUR og bliver hans Mand. *See Arthur!*

GUNHOLM,

en Søn af FYN, var en af Skioldmøen RUSLAs Kæmper, forstod got at *døve Sverd*. Hvorledes han efter RUSLAs Død tilligemed sine Brødre BILDE og BRODDE i Foreening med Kong HVIRVIL I THYE bekrigede Leirekongen FRIDLEV 3 og af ham, da han i Striden døvede hans Sværd, blev dræbt med Sværdknappen, *see Fridlev!*

GUNLØDA,

en Dotter af Kæmpen SUTTUNG, som Faderen havde indsluttet i en Klippe, og givet i Forvaring den fortryllede poetiske Drik, som Dvergene FIALAR og GALAR havde tillavet af KVASERS BLOD. *(See Fialar!)* Skiøndt hendes Opholdsted var utilgiengelig, fandt dog ODIN ved Hielp af hendes Farbroder BAUGE ind til hende i en Orms Sikkelse giennem et lidet Hul, paatog straks sin sædvanlige deilige Skabning, vandt hendes Yndest, laae hos hende, og nu kunde hun intet nægte ham, saa hun tillod ham at tage 3 Klurker af Drikken. I disse drak han dem reent ud, og som andre utaknemmelige Elskere, da han havde faaet sit Ønske opfyldt, fløi bort i en Ørns Skikkelse. *See meere ved Suttung!*

GUNNAR,

Jarl hos den Norske Konge GEVAR eller JOFUR, som han indebrændte om Natten, men blev straks efter hævnet af sin Svigersøn den Jydske Konge HOTHER, som fangede og lod ham levende brænde.

GUNNAR,

en af GIUKUNGERNE, Søn af

Kong GIUKE og GRIMHILLDUR, og Broder til HOGNE GUTTORM og GUDRUN, hvilken sidste blev gift med SIGURD FOFFNERSBANE, som han og HOGNE gav sig i Fostbrødre Lag med, streifede alle 3 derefter vidt omkring, indlagde sig megen Ære og forhvervede stor Rigdom. Efter sin Moders Tilskyndelse overtalede han SIGURD at frie for sig til hans forrige Kiereste BRYNHILLDUR, som han ved SIGURDs Hielp fik til Ægte, men mistede ved sin Syster GUDRUNs Ondskab; thi, da hun havde faaet Omstændighederne ved GUNNARs Frierie at vide, og at SIGURD Bryllupsnatten havde sovet hos hende i GUNNARs Ham, søgde hun at overtale GUNNAR og hans Broder HOGNE til at dræbe SIGURD, og da de ikke vilde selv lægge Haand paa deres Fosterbroder, fik dem til at lade Drabet forrette ved deres broder GUTHORM, hvorpaa hun dræbde sig selv. *(See mere ved Brynhilldur!)* Nogle Aar efter SIGURDs Drab drog han med sin Broder HOGNE mange Folk og stor Pragt til DANMARK at forsone sin Syster GUDRUN for hendes Hensigt, og overtalede da tillige GUNNAR hende til at ægte hans Svoger Kong ATLE BUDLESON, som han formedelst BRYNHILLDURs Død levede i Uvenskab med, og haabede ved dette Ægteskab at

forlige. Dog forgieves. GUNNAR friede til ATLEs Syster ODDRUNA, men fik Afslag, og indlod sig derfor med hende i en hemmelig Elskovshandel, som giorde ATLE til hans arrigste Fiende. Han giftede derpaa GLUMVOR og hans Broder HOGNE KOSTBERA. ATLE BUDLESON, skiøndt mægtig og riig, fortrød dog haardelig, at han intet havde faaet af SIGURD FOFFNERSBANEs efterlatte Rigdomme, der vare alle undtagen GUNNAR og HOGNE ubekiendt. Han meende at have Ret til en Deel af samme for sin Syster BRYNHILLDURs Skyld, og for at faae dem i sin Vold, sendte et Gesandtskab, som havde en vis VINGE til Formand, og under Venskabs Skin lod dem indbyde til sig. Dog GUDRUN elskede mere sine Brødre end sin Mand, og for at advare dem, da hun vist troede nogen Ondskab skiult under Tilbudet, medgav VINGE til hendes Broder GUNNAR en Guldring, hvortil var knyttet et Ulvehaar, og tillige nogle i en Stok indskaarne Runer; hvilke VINGE, som ikke troede Freden, udskar, og, da han gik i Land, skar andre over, som han ved sin Ankomst gav GUNNAR. Denne modtog Gesandterne vel, og beværtede dem det bedste, han formaaede. VINGEs Ærende og Indbydelse til ATLE, der lovede dem store Rigdomme, ja endog Lande til Lehn, satte alle

i Forundring, da de selv havde nok og mere, end de behøvede, i alt det Guld, Vaaben og Kostbarheder, som SIGURD havde faaet efter FOFFNER. Broderen HOGNE blev ogsaa det tilknyttede Ulvehaar vaer, og tog det i sine sande Betydning for en Advarsel fra GUDRUN. Hans Kone KOSTBERA opdagede tillige de udskaarne Runer, og uagtet de oven overskaarne læsde dem. Hun og GLAUMVOR anvendte tillige alle Overtalelser paa at afholde deres Mænd fra denne farlige Reise. GLAUMVOR fortalde endog i denne Hensigt sin advarende skrækkende Drøm, hvorledes hun havde seet DISERNE komme ind i Sørgeklæder at udvælge sig Mænd. Dog foragtede de alle Advarsler, havde givet deres Løvte, og vilde holde det; men brugde dog den Forsigtighed for deres Afreise at forvare heele deres efter SIGURD FOFFNERSBANE arvede Skat i den ELV REYN; drog derpaa til Skibs, og, da de kom i Land, lod deres fleste Mænd efter dem, og reed giennem en mørk Skov til ATLES SLOT, som var tillukket, men blev af HOGNE opbrudt. Der mødte dem VINGE, fortalde dem skadefro Bedrageriet, og lovede dem snart at blive ophængte, men blev og derfore af dem dræbt med deres Stridshamre. Derpaa kom ATLE dem i Møde med sin Hær, og fordrede først saa meget

af SIGURDs efterladte Guld, som han meende kunde tilfalde GUDRUN efter SIGURD; men da de nægtede det, og sagde, at de havde forvaret det i RHINEN, forekastede han dem SIGURDs svigefulde Drab, som han nu vilde hævne. I det samme kom GUDRUN løbende, omfavnede sine Brødre, sagde dem det sidste Farvel, tog Sværd og Brynie, og i det paafølgende Slag streed mandelig for at beskytte dem. Der skeede da et stort Nederlag, men uagtet GIUKUNGERNE værgede sig fortvivlet, bleve de dog begge, da alle deres Folk vare faldne, fangne og satte i Jern. Atle vilde endnu vide, hvor Guldet var, lod derfor skiære Hiertet ud paa HIALLE en af sine Trælle, og ville GUNNAR under Foregivende, at det var HOGNEs. Dette er ikke min Broders Hierte, sagde GUNNAR, thi det bæver, og han skielvede aldrig. ATLE lod det da udskiere af HOGNE selv og viise GUNNAR. Dette kiendtes han ved, og lod ham sige: at nu var der ingen foruden ham, som vidste, hvor Guldet var, og nu skulde ATLE aldrig faae det. Derpaa blev han efter dennes Befaling kastet i en Ormegaard eller Slangekule for at opædes. Hans Syster lod da en Harpe stikke til ham, som han skulde spille paa. Dette giorde han og med Fødderne, fordi Hænderne var bundne, indtil alle Slangerne faldt i Søvn undtagen en, som

beed Hul paa hans Bryst, krøb derind, og hængde sig fast ved hans Lever, indtil han døde.

GUNTHRAA og GUNTHRØM,

2 af de 11 HELVEDES FLODER, som udfløde fra Brønden HUERGELMER. *See Eigthirme!*

GUNVAR,

en Dotter af LEIREKONGEN FRIDLEV 3 og Syster til FRODE 4, var god forstandig venlig sagtmodig og meget skiøn, hvorfore hun kaldtes HIIN VÆNE. Hvorledes hun blev eftertragtet og hendes Friere behandlet af GRIP, *see Grip!* Og hvorledes hun derefter blev gift med ERIK DEN VELTALENDE, og advarede ham for FRODEs Efterstræbelser, *see Erik den veltalende!*

GUTHORM,

en Bonde, gift med Kong HADDING 4 Dotter ULVILDE, som for at blive sin Syster, der var gift med Kong FRODE 3, lig i Anseelse, ophidsede sin Mand til at dræbe HADDING. GUTHORM indbød ham da til Giestebud i Tanke at dræbe

ham, naar han ved samme var beskienket, prydede sit Hoved, strøg og kæmmede sit Skieg, og hørde paa Eventyr. HADDING kom vel og, men en advarende Drøm havde giort ham forsigtig, saa han havde stillet en Deel Folk i Nærheden, og gav dem, da GUTHORM ved Bordet nærmede sig, og HADDING mærkede, at han havde et stakket Sværd under Kiolen, Signal ved at blæse i en Pibe, saa de brøde ind, og ihielslog GUTHORM.

GUTHORM,

en af GIUKUNGERNE, en Søn af GIUKE med GRIMHILLDUR, og Broder til GUNNAR og HOGNE, som, da de havde lovet BRYNHILLDUR at dræbe SIGURD FOFFNERSBANE, og ikke selv vilde fuldføre Mordet paa deres Fosterbroder, gav GUTHORM Slange og Ulvekiød at spise, hvoraf han blev grum, og ved Løvte om Ære og Rigdomme overtalede ham til dette Mord. Hvorefter han gik til SIGURD at fuldføre det, men skræmmedes 2 Gange tilbage af SIGURDs Skarpe Øiesyn. Tredie Gang gik han ind, mens SIGURD sov, og stak ham sit Sværd i Brystet, saa Odden sad fast i Sengedynen. Dog beholdt SIGURD endda Kræfter nok til at hævne sig; thi han drog sit SVÆRD GRAM, og

huggede dermed GUTHORM ihiel, *see Sigurd!*

GUTHORM,

en Søn af Kong GRAM og GROE, blev efter Faderens Død bragt til SVERRIG af sin Fosterfader BRAKE, og af ham betroet Kæmperne BAGNOFT og HOFLIE for at opdrages tilligemed sin Broder HADDING. Dog blev han om nogen Tid efter sin Systers Begiering af sin Svoger SVIBDAGER, som havde dræbt hans Fader GRAM, sat til Konge over BARVITH SYSSEL, dog imod at betale ham Skat. Han blev derefter dræbt af SVIBDAGER.

GYLFE,

URBARs Søn (hvis Herkomst nogle have vildet udlede fra ALFUR, en Broder til ODIN HEREMODs Søn) regierede over SVERRIG (GOTHLAND) og de DANSKE ØER, undtagen FYHN, var meget klog og erfaren i Troldom, hvori han skal efter SNORRE have prøvet sig med ODIN, men maatte ligge under. Denne ODIN kom i hans Tid med sine ASER IND TIL NORDEN. For dem gik et sterkt Rygte om deres Undergierninger og Guddom, hvilket bevægede GYLFE til at drage til

ASGAARD for selv at undersøge deres Guddom, om den svarede til det store Rye der gik af, og begav sig forklædt som en gammel Mand paa Reisen. Dog fik ASERNE i Tide Kundskab om hans Ankomst, og belavede sig paa at blænde ham ved usædvanlige Koglerier. Da GYLFE kom til Staden, saae han der et prægtigt Slot, som naaede op til Skyerne, og hvis Tag var behængt med forgylte Skiolde. Dets Grundvold var Bierge, Murene Steen og Taget blankt Guld. Ved Indgangen traf han paa en Mand, som leegede med *Kaardlasker* (Handsakse) af hvilke stedse 7 vare i Luften, uden at nogen af dem faldt til Jorden. Af ham blev GYLFE spurgt om sit Navn, og gav til Svar: at han hedde GANGLER, og kom fra Biergene RIPHIL, men var kommen af sin Vei, og bad om Herberg. GYLFE spurgde igien om Slottet og dets Herre, som man sagde var Kongen. Da han kom derind, saae han en Mængde Sale og i dem mange Mennesker, som morede sig med at leege fægte og drikke, og kom endelig til et Sted, hvor 3 Personer sadde paa 3 Throner, en over den anden, og spurgde om deres Navn. Man sagde ham, at den paa den nederste Throne hedde HAR, og var Konge, den anden hedde JAFNHAR og den øverste TRIDIE. Man spurgde om hans Ærende, og tilbød ham Drikke, som i VALHAL var frit for

enhver; men han undslog sig derfor, sigenge: hans Ærende var kun at vide, om der fandtes nogen lærd Mand, og indlod sig derpaa i en vidtløftig Samtale med de ovenmældte 3 Personer om Theogonie og Mythologie, hvilken Samtale om Guderne, deres Bedrivter og Verden indtil RAGNAROKE er en stor Deel af Indholdet i EDDA, og da denne var til Ende, hørde GYLFE en stor Larm, saae sig om, stod i det samme paa vild Mark, og drog hiem til sit Land. Han indgik derefter Forbund med ODIN, og gav en Asekone af dennes Følge GEFIONE for hendes skiønne Sang saa meget Land, som hun kunde pløie i en Nat. Hvorledes hun derefter narrede ham, og med Ploven rev et heel Stykke Land ud i Havet, som blev til den Øe SIELLAND, *see Gefione!* Denne GYLFE er bleven forvekslet med

GYLFE eller **GILFE,**

en Søn af GOREs Søn BEITER. Han regierede i NORGE, var Broder til GLANER, og Fader til den GARDARIGSKE KONGE SVARLAMIs Kone HEIDIS.

GYLLER,

en af Asernes Heste, som de

daglig reed over BIFROST paa for at komme til deres Tingsted under YGDRASIL.

GYMER,

see Æger!

GYMER,

var gift med AURBODA af Biergtrolde–Æt, og Fader til den deilige GERDIR, som blev gift med GUDEN GREYR. *See Freyr!*

GYPUR,

see Eigthirme!

GYRITHE,

en Dotter af Kong ALF I THYE, var gift med den mægtige Skaanske Konge VALDAR DEN MILDE, og ved ham Moder til HARALD DEN GAMLE. Det slag i SIELLAND, hvor hendes Mand faldt, bivaanede hun i Mandsklæder, og da hun saae, efterat han var falden, og alle flyede, at HARALD allene blev ved at stride, tog hun ham paa Ryggen, og bar ham uden at eftersettes af de udmattede Fiender til næste Skov. Dog skiød i det samme en blant Fienderne en Piil af, som

saarede ham i Ryggen, hvilket han holdt for langt større Skam end den Hielp hans Moder havde viist ham.

GYRITHE eller **GURITHE,**

en Dotter af KONG SIGAR Søn ALF, foresatte sig, da hendes heele Familie var efterhaanden faldet i Strid, og ingen af den kongelige Familie var bleven tilovers, at forblive ugift, og lod sig for at undgaae Vold, bevogte af nogle udvalgte Kæmper. Nogen Tid efter søgde den Danske Konge HALFDAN i hendes Kæmpers Fraværelse at overtale hende til at ægte ham, men hun afslog ham det, og fordi han var af ringere Herkomst end hun, og hans Næse som i Strid var bleven kløvet, endnu ikke var lægt. Derpaa lovede han hende, ikke at forlange hendes Haand, før han havde giort sig værdig dertil, og bad hende tillige ikke at gifte sig, før hun havde vis Efterretning om hans Død, og begyndte med at dræbe hendes 12 Kæmper, men da han drog bort for at søge flere Eventyrer, friede SIVORD, en Saxer til hende; dog da hun ikke vilde ægte ham uden paa Vilkaar, at hun skulde undertvinge heele DANMARK, som da var splittet ad, og han mærkede, at det vilde blive ham for svart, bestak han hendes Formyndere til at give

sig Løvte paa hende. Bryllups–Dagen indfandt HALFDAN sig blant Elskerne, dræbde Brudgommen med alle hans Folk, og ægtede Prindsessen; *See Halfdan!*

H.

HADDING 3,

en af NORDEN meest fabelagtige Eventyrer, Konge over THELEMARKEN og HALLINGDALEN I NORGE, nedstammede fra NORs Søn RAUM. Efter SAXO var han en Søn af Kong GRAM, og blev efter dennes Død af sin Fosterfader BRAKE sat tilligemed sin Broder GUTHORM at opfostres hos Kæmperne VAGNHOSTE og HAFLIE. Den førstes Dotter HARTGREPE, som havde opammet ham, søgde der længe at bevæge ham til Elskov og at ægte sig, men forgieves. HADDING havde kun Lyst til Strid, og at hævne sin Faders Død paa hans Banemand SVIBDAGER, der og havde

dræbt Broderen GUTHORM, og reddedes tillige for hendes overordentlige Størrelse. Denne sidste Tvivl hævede hun ved at vise ham, at hun efter Omstændighed kunde giøre sig stor eller liden, forfærdelig eller tækkelig. Herved lod HADDING sig overtale, og HARTGREPE fulgde ham i Mandsklæder paa Hiemreisen til hans Fædreneland. Underveis kom de ind i et Hus, hvor Verten nylig var død. Her fik HARTGREPE, som var en mesterlig Heks, Lyst til at erfare deres tilkommende Skiebne, skar nogle Troldruner ud paa et Stykke Træe, og stak den døde Mand i Munden. Runerne giorde straks deres Virkning. Liget reisde sig, og fortalde under græsselige Forbandelser, der dog kun skulde træffe HARTGREPE, som havde fremkaldet ham af Gravens Stille, deres tilkommende Øde: at det skulde gaae HADDING vel, men HARTGREPE i neste Skov sønderrives af Trolde og Dievelskab. Da de Natten efter toge Herberg i et Skovhus, laae de pludselig en stor Haand svæve omkring i Huset. HARTGREPE udstrakde sig da, giorde sig meget stor, og greb Haanden, som HADDING paa hendes Befaling afhuggede. Derefter gave de dem igien paa Veie, men mødte i Skoven en Mængde Spøgelser, som HARTGREPE blev sønderslidt af. Derpaa kom ODIN selv i en

eenøiet gammel Mands Skikkelse til HADDING, ynkedes over hans Eensomhed, og formaaede den mægtige Søerøver LISER til at gaae i Fostbrødrelag med ham, hvorpaa de begge bekrigede Kurernes Konge LOKER, men bleve af ham slagne og kom i stor Fare. Paa Flugten kom samme eenøiede gamle Mand (ODIN) til ham, bragde ham paa sin Hest SLEIPNER til sit Hus, og vederkvægede ham med en liflig Drik, som han lovede ham store Kræfter af, forudsagde ham i Vers hans tilkommende Skiebne, og førde ham med samme Befordring tilbage til det Sted, hvor han havde faaet ham. Dog maatte han underveis svøbe Hovedet i ODINs Kappe, med Forbud ikke at see ud. Ikke desmindre tvang Nysgierrigheden ham til at kige ud, og da blev han til sin store Bestyrtelse vaer, at Heksen gik paa det vilde Hav. Herefter fornyede han Krigen mod Kong LOKER, men blev fanget, og kastet for en Løve; men da Vægterne sov, sønderrev han sine Baand, stak Løven ihiel, aad efter ODINs Befaling dens Kiød, drak dens Blod, og fik deraf overordentlige Kræfter. Herefter krigede han i AUSTURVEG, og giftede sig med en Dotter af GRAM og SIGNE. Herved kom han i Fiendskab med GRAMs Banemand SVIBDAGER, overvandt og dræbde ham i et

Søeslag ved GULLAND, og bemægtede sig hans Lande. Efter saa uroligt et Liv døde HADDING, og efterlod i Riget sin Søn HOGNE.

HADDING

en Søn af HOGNE og Sønnesøn af HADDING 3, en stor Eventyrer, hvis Historie i Digt og Fabel slet intet eftergiver den trojanske AENEAS, regierede i HADDINGDALEN og en Deel af det SLESVIGSKE, og blev en stor Helt, som efter de Tiders Tænkemaade kun satte Æren i Krigsbedrivter. Sine første Laurbær sankede han i AUSTURVEG, hvorhen han efter sine Lanndsmænds Sædvane giorde et Tog i Forbindelse med den berømte Helt HELGE HADDINGIA SKATE for at erhverve Ære og Rigdomme, der da som nu vare Grunden til den sande Magt. Der krigede han mod den Reidgothiske Konge HANDUVAN ved DŮUAFLODEN, og beleirede hans faste Stad, men som Murene vare saa høie, at den ikke med Magt kunde indtages brugde HADDING List, lod fange mange Fugle, binde brændende Svampe under deres Vinger, og slippe dem løs, hvorpaa de fløi til Staden, og satte den i Brand. Indevaanerne forlode da Muren for at slukke

Branden. Derefter kom han i Krig med den Vestgothiske Konge ASMUND, en Søn af SVIBDAGER, som HADDING 3 havde dræbt, og fældede i et Slag først ASMUNDs Søn HENRIK. Herved blev ASMUND som rasende, gik løs paa ham, og huggede med begge Hænder. I denne Nød paakaldte HADDING den Jotiske Gud VAGNOFT, som havde opdraget hans Farfader, og straks kom ham til Hielp i Striden med et fortryllet Krumt Sværd. Da beklagede ASMUND sig over, at man brugde Tryllevers og Hekserie imod ham, og blev i det samme giennemstukket af HADDING med et Kastespyd, men saarede dog for sin Død sin Fiende i Foden, at HADDING sin øvrige Levetid haltede. Herfra blev HADDING kaldet hiem til JYLLAND for at forsvare sit eget Rige mod ASMUNDs Søn UFFO. Her fandt han sit Skatkammer bestiaalet, lod Skatmesteren GLUMER ophænge, og for at faae Tyven fat lod bekiendtgiøre, at hvo af dem, som selv indfandt sig, skulde faae GLUMERs Bestilling. Een af dem lod sig og bedaare af Tilbudet, og kom til HADDING, der efter Løvte lønnede ham med Guld og Ære. Dette lode de øvrige sig forblinde af, bar det stiaalne tilbage, og bleve i Førstningen belønnede, men kort efter alle henrettede. Efter den Tid krigede HADDING 4

Aar i VESTGOTHLAND, og kom i stor Nød ved Hunger. Hans Folk maatte leve af Jordsvampe og slagte deres Heste. Derefter kom Turen til Hunde, og endelig drev Hungeren dem til at spise Menneskekiød. I denne fortvivlede Tilstand hørde HADDING om Natten en Røst i Leiren, som raadede ham at forlade GOTHLAND, og spaaede ham Ulykke i Krigen, om han fortsatte den. Desuagtet angreb han næste Dag Fienderne, og leed et stort Nederlag. En lige Røst spaaede næste Nat GOTHERNE Seier. De angrebe da de DANSKE, og i dette Slag saae man ved Stiernelys om Natten et stort Særsyn. To gamle skallede ualmindelig grimme Mænd (2 af begge Folkes Guder) Bievaanede Striden hver paa sit Partie. HADDING blev da overvundet, og flyede til HELSINGELAND, og havde der stedse Ulykken i Hælene. Da han eengang udmattet af Solens Heede vilde bade sig i Vandet, traf han et ubekiendt sælsomt Dyr, som han efter megen møie dræbde, og lod slæbe i Leiren. Da han gik og glædede sig herover, mødte ham en Kone, som spaaede ham alle muelige Ulykker, fordi han havde dræbt dette Dyr, i hvis Ham en af Guderne havde forstukket sig. til Vands skulde vind og Veir forfølge ham, til Lands ethvert Hus falde over ham. For at

afvende al denne Modgang, giorde han Guden FRØE (FREYR) et stort Offer af sort Kvæg, hvorved han formildede Guderne, og havde derefter et behageligere Eventyr i NORGE ved at befrie PRINDSESSE RAGNILD en Dotter af Kong HAKON paa NITHERSØEN fra en slem *Jette*, hun var forlovet med. Efter den Tids galante Respekt for Fruentimmer og deres Friehed drog han derhen, og nedlagde Jetten i Tvekamp, men fik selv mange Saar, og blev lægt af Prindsessen, som ikke kiendte ham; men havde i Sinde at belønne sin Ædelmodige Befrier, og for ved Leilighed at gienkiende ham lagde sin Ring i et af hans Saar paa det eene Been, og, da hun nogen Tid efter skulde ved et til den Ende anrettet Giestebud vælge en Mand blant hendes mange tilstædeværende Friere, ledte hun efter Ringen hos dem alle, og da hun fandt den hos HADDING, omfavnede ham straks, og blev hans Kone. Medens han endnu opholdt sig med hende i NORGE hendedes ham et underligt Eventyr. En Aften, da han sad til Bords med hende, saae han en Kone, som bar nogle grønne Urter, stikke Hovedet op af Jorden for ved Arnesteder, og spurgde, paa hvad Sted saa grønne Urter voksede om vinteren, og, da HADDING fik Lyst til at vide det, svøbde hun ham i sine Klæder, og førde ham med sig

under Jorden. Han kom da med Gudernes Tilladelse ned til VALHAL eller de DØDES BOLIG, ligesom fordum ÆNEAS og ULYSSES, paa en Stie giennem tyk Taage og Damp. Der saae han adskillige Herrer i Skarlagens Klæder, og de Urter, konen bar, at vokse i Solen. Derfra kom han over en Broe til det Sted, hvor de afdøde Helte stridede i to Hære med hverandre, og fik af Konen den Underretning, at det var afdøde Helte, som syslede paa fordumsviis. Endelig kom de til en Muur, som Konen forgieves stræbde at springe over, i hvor tynd og let hun end giorde sig. Men en Hane, som hun havde bragt med sig, vred Hovedet af, og kastede over Muren, blev straks levende, og gav sig til at gale. Han kom derfra op til Jorden igien, seglede til DANMARK med sin Brud, og og blev underveis forfulgt af Søerøvere, men undgik dem lykkelig. I Anledning af, at den af HADDING dræbte ASMUNDs Søn UFFO for at hævne sin Faders Drab havde ladet bekiendtgiøre, at hvo som giorde det Løvte at dræbe HADDING, skulde faae hans deilige Dotter til Ægte, og en fornem BIARMER THUNING giorde Løvtet, og sankede i denne Hensigt en Hær af Biamer, drog HADDING for at forekomme ham til søes langs de Norske Kyster til BIARMELAND. Underveis saae

han en gammel Mand (ODIN) staaende paa Landet, og vinke ad ham med sin Kaape. Imod sine Folks Villie, som holdt det for et ondt Tegn at vende med Skibet, tog han ham om Bord, og lærde af ham den Maade i Strid at opstille sine Folk, som kaldes at *sviinfylke*, fordi Slagterordenen gik spids for til, som en Kile eller Svinetryne, og ved denne Maade vandt HADDING Seier. Biarmerne betiende dem vel efter Sædvane af Troldom, og opvakde ved deres Hekserie Hagel og Uveir, men ODIN fordrev det ved et andet Uveir og andre Skyer. Tilsidst gav ODIN, før han forlod ham, den Lære, som han siden viselig fulgde: Heller at søge Krige i fierne end nærliggende Lande, og spaaede ham, at han aldrig skulde falde for Fiendehaand, men selv ende sit Liv. Efter HADDINGs Hiemkomst fra BIARMELAND søgde ovenmældte UFFO at forraske ham ved List, og indbød ham til Kongestevne i UPSAL; Der indfandt og HADDING sig med sine Danske, men ved Giestebudet, naar en af hans Mænd gik ud af Døren, stod en uden for, og afhug hans Hoved. Dette mærkede HADDING, flyede om Natten alleene derfra, men lod ham hæderlig begrave, og indsatte i hans Sted hans Broder HUNDING. Nu slog HADDING sig til Roe, og levede hiemme i Fred, da en vis TOSTEN, kaldet

af sine Grusomheder og Røverier den Onde i Forbindelse med den SAXISKE FYRSTE SIFRED, som han havde tvunget til at hielpe sig, overfaldt HADDING, og overvandt ham, saa han maatte flygte bort paa en Baad, dog efterat have giennemboret TOSTENs Skibe. Denne ledte efter hans Lig paa Valpladsen, og, da de ingensteds fandtes, fik Øie paa HADDING i Baaden, og gik ombord at forfølge ham; men da skibene trak Vand slap han med Nød til Land, besteeg hurtig andre Skibe, og satte efter HADDING af al Magt, som, da han ikke kunde undgaae, spurgde sin Følgesvend, om han kunde svømme, og, da denne svarede: nei! væltede HADDING Baaden, og svømmede under den. TOSTEN lod da i Tanke, at han var druknet, af at forfølge ham. HADDING kom lykkelig til Land overfaldt kort efter TOSTEN, og slog ham paa Flugt; TOSTEN var da saa svækket, at han ikke meere kunde modstaae HADDING, og reisde for at søge Bistand til den mægtige ANGUL eller SAXISKE ODIN. Underveis kom Skibsfolkene i Trætte, og sloge hverandre ihiel. Deres Eiendomme bemægtede TOSTEN sig, gav sig derefter i Selskab med SØRØVEREN KOL, og med ham angreb HADDING, som dog overstod denne Fare, og i Tveekamp nedlagde KOL. Efter alle disse

Møisommeligheder havde HADDING endnu den Sorg at forfølges af sin egen Dotter ULVILDE. Han drømde eengang, at hans Kone sang paa Vers for ham: „Et Udyr er dig født, som i Grusomhed overgaaer de bidende Ulve, og som skal spæge de vilde Dyrs Rasenhed; men vogt dig for den Fugl, som haver Svanesang i Munden og Uglegalde i Hiertet“! Dette udlagde en Spaamand saaledes, at ved det vilde Dyr forstodes hans Søn, der skulde blive sine Fienders Skræk. Men ved Svanen hans Dotter ULVILDE, som skulde efterstræbe ham. Hun blev noget efter gift med en Bonde GUTHORM, som hun ophidsede til at dræbe Faderen, og hvorledes denne undgik det, *see Guthorm!* Imidlertid havde Rygtet udbredet en falsk Efterretning om HADDINGS DØD. Den VESTGOTHISKE KONGE HUNDING, som han levede i nøie Venskab med, giorde ham et stort Gravøl, men havde derved det Uheld, at falde i et Ølkar og drukne. Da dette kom HADDINGfor Øre, vilde han i Følge det dem mellemværende Løvte ikke overleve ham, og derfor i manges Overværelse hængde sig. Vidtløftig har Rygtet om denne HADDING og hans Bedrivter udbredet sig. Fra sin Ungdom af skal han have levet i nøie Venskab med den store CALEDONISKE KONGE

FINGAL i MORVEN UDI SKOTLAND, og erindres ved denne Leilighed af Mesterdigteren OSSIAN, som kalder ham ANNIR, og fortæller om ham, at en vis CORMALO i Turnering dræbde hans to Sønner ARGON og RUNO, og bortførde hans Dotter som han giftede, og siden rebellerede mod ANNIR. Hvorpaa FINGAL sendte ham til Hielp sin Sønnesøn OSCAR, som dræbde CORMALO, og gav Dotteren tilbage til ANNIR, hvilken derefter døde, blev høigder, og en Bautasteen sat over hans Grav.

HÆL, HEL eller **HELA,**

en Dotter af LOKE LAUFEIASON og RISEN ANGERBODE, var Syster til FENRISULVEN og MIDGAARDSSLANGEN og af meget afskyelig Skabning. Hendes halve Krop havde en blaa, men den anden halve Deel Menneskenes almindelige Farve. Faderen lod hende mod Gudernes Villie opføde i RISERNES LAND. Derfra blev hun hentet efter ALFADERs Befaling, som derefter nedstyrtede hende i NIFLHEIM, og gav hende 9 Verdener at regiere i det YDERSTE NORD. Der skulde hun anvise Boliger til alle tilkommende fordømte Siele, de nemlig, som i Fred og

Roe vare døde paa Sottesengen af Sygdom og Alderdom. Hendes Bolig er var meget vidtløftig af massiv Bygning og forvaret med stærke Jerngitter og Laase. Hendes Sal hedder VEDERVÆRDIGHED, hendes Bard HUNGER, hendes Kniv SULT, Tieneren TIENEREN GANGLARE, (SEENTGAAENDE) Pige GANGLØT (SAGTEGAAENDE) hendes Dørtærskel Aarsag til Fald, hendes Seng Sygdom, hendes Husholder bleggiørende Gienvordighed, og hendes Telt Forbandelse. Hun var DØDENS GUDINDE, troedes at aabenbare sig for de der skulde døe, som for BALDER o. fl. Nogle Danske Ord, som HÆLVEI, HÆLDRIK, HELVEDE o. fl. skylde hendes Navn deres Oprindelse.

HÆNER,

see Heinér!

HAGBARTH,

en Søn af den Norske Konge AMUND, og Broder til HAKE, HELVIN og HAMUND. Med disse sværmede han om paa Havet med 100 Skibe, og traf paa den Siellandske Kong SIGARs Sønner, SIVALD, ALF og ALGER. Der begyndtes da en

blodig Strid saa skarp, at, da den hørde op om Aftenen, kunde de Dagen efter ikke fornye den, men gik i Fostbrødrelag med hverandre, og droge samtlig til SIELLAND til Kong SIGAR. Der vandt HAGBARTH SIGARs Dotter SIGNEs Hierte, saa at hun hemmelig lovede at være ham til Villie, naar Leilighed gaves. Dog røbede hun sin Kierlighed ved en Sang til hans Broder HAKEs Roes, hvoraf alle forstod, at hun rosede HAGBARTH under HAKEs Navn. HILDIGESLEV en deilig tydsk Prinds, som havde friet til SIGNE, og faaet Kurven, underkiøbde derfor en af hendes Faders Raad den onde BOLVISE til at sette Splid mellem hendes Brødre og AMUNDs Sønner, hvilke sidste han og beløi saa mesterlig for de første, at ALF og ALGER overfaldt i HAGBARTHs Fraværelse hans Brødre HELVIN og HAMUND, og dræbde dem udi et Slag i HAMUNDARVOG; men straks efter kom HAGBARTH og HAKE over dem og dræbde dem. HILDIGISLEV slap vel derfra med Livet, men blev skudt med en Piil bag til, hvilket blev ham til stor Vanære. For denne Gierning torde HAGBARTH ikke meere komme til SIGAR. Dog længdes han efter SIGNE og hendes Løvtes Opfyldelse, forklæde sig som Fruentimmer, gik i den Forklædning til SIGARS HOF, og udgav sig for en af HAKEs

Skioldmøer, som var sendt i Ærende til SIGNE. Man anviisde ham Plads i Pigekamret, hvor Pigerne forundrede sig over hans Hænders Haardhed og hans med Haar bevoksde Been, da de efter Sædvane vaskede dem. Heraf redede han sig ud ved det Foregivende, at HAKEs Møer maatte giøre Tieneste i Krigen baade til Lands og Vands. SIGNE selv undskyldte ham, og for des mere at hædre ham, anviisde hende Plads hos sig selv. Da de saaledes vare komne til deres Ønskers Maal, glemde de den behørige Forsigtighed, og i Glædens Ruus spurgde HAGBARTH SIGNE, hvad hun vilde giøre, ifald hendes Fader fik fat paa ham; thi da kunde han ikke andet end vente den visse Død, fordi han havde dræbt hans Sønner, og holdt hende mod hans Villie i sine Arme, om hun da vilde glemme ham og overgive sig til en anden Kierlighed. Hun svarede da: at hun ikke skulde overleve ham, og giorde tillige det høitidelige Løvte, at hun, paa hvad Maade eller Sted han end døde, skulde følge ham, og aldrig elske nogen anden end ham, som først havde lært hende det. Dette Løvtes Opfyldelse var nærmere end begge tænkde. Pigerne forraade dem, og, da han gik bort, blev han uagtet det tappreste Modværge fanget af SIGARs Mænd, og bragt til *Thinge*. Der raadede BILVISE, SIGARs gode

Raadgivere at spare ham, og betjene sig af hans tappre Arm til Landets Bedste. Dog den onde BOLVISE paastod, at han for at have været Kongens Sønners Bane og vanæret hans Dotter burde døe. Hans Meening beholdt overhaand, og Dødsdom blev fældet over HAGBARTH, at han skulde hænges. Da rækkede Dronningen ham en *Heldrik* i et Hornbæger sigende: „Uforskammede HAGBARTH! drik nu denne Heldrik, du, som det hele Thing har dømt til døde. Du, hvis Legem skal hænge i Gallien, og din Aand komme til HEL i Underverden for den strenge Gud“. HAGBARTH modtog da Bægeret, og svarede: „Nu modtager jeg den sidste Drik; Jeg, som dræbde begge dine Sønner. Ikke uhævnet kommer jeg til de lyksaliges Boliger og de afdøde fæle Aander, som jeg haver sendt dit Blod, den har afskaaret Livets spæde Traad paa dem, dit Liv har baaret til Verden. Skammelige rasende Kvinde, ulyksalige Moder! ingen Tid kan igien give dig det du har tabt, skal vi kunde igiengive dig det, og hver Dag skal fornye dine Smerter.“ I det samme kastede han hende Hornet og Drikken i Ansigtet. Imidlertid spurgde SIGNE sine Piger, om de vilde følge hendes Forsæt. De svarede grædende ja. Med Graad fortalde da SIGNE, at hun vilde følge den i Døden, som eene havde lagt ved hendes

Side, og befalede dem derfor ved givet Tegn at sette Ild paa Huset og hænge sig i deres Sløer. HAGBARTH blev ført til SIGERSTED, som endnu kaldtes efter ham. For at prøve sin SIGNEs Troskab, bad han, at man først vilde ophænge hans Kiole, at han ved dens Betragtning kunde forestille sig sin egen Død. Nu troede SIGNE, at han alt var hængt. Ved givet Signal kastede hun og Piger Strikkerne om Halsen, stødte Skamlerne bort, og i det samme stod Huset i lys Lue. Da kunde HAGBARTH ikke længer dølge Glæden over SIGNEs Troskab. I en glad Sang prisede han sin og SIGNEs Elskov, glædedes over at følge hende i Døden, som han nu forlangede, og døde med Glæde.

HAKE,

en Søn af den Norske Konge AMUND (efter *Saxo* HAMUND) og Broder til HAGBARTH, som han var i Følge med hos Kong SIGARD, og derefter hialp at hævne sine i HAMUNDARVOG af SIGARDs Sønner dræbte Brødre HELVIN og HAMUND. *See Hagbarth!* Han havde allerede da bemægtet sig SVERRIG og fordrevet Kong YNGVE, og da hans Broder HAGBARTH var bleven fanget og ophængt af Kong SIGAR, drog HAKE i Selskab med den

ældste STERKODDER og 11 andre Kæmper samt en stor Hær fra IRLAND, hvor han da krigede, til DANMARK at hævne sin Broders Død. Dog vilde STERKODDER ikke stride mod Kong SIGAR, fordi han havde været hans Giest, hvorfore HAKE gik alleene med sine Folk i Land ved HÆRVIG, deelede dem i 3 Hobe, lod dem tage Grene i Hænderne for ikke at sees. Saaledes kom de om Natten forbi 2 af SIGARs Vagter; men da de kom til den 3 Vagt, saae denne den vandrende Skov, og berettede SIGAR det; han spurgde, hvor nær de vare, og da man sagde: at de vare i Nærheden, spaaede han sig deraf Døden, og herover kaldtes Stedet, hvor Grenene vare afhuggede, MORDKIÆR. SIGAR gik da ud paa Marken med sine Folk, men blev dræbt paa et Sted, som derefter kaldtes VALDBRYNDE, af HAKE, som derefter holdt slem Huus i SIELLAND, og sparede hverken Alder eller Kiøn. Derpaa drog han til SVERRIG, slog sig til Roe, og begik den Uforsigtighed at afskedige STERKODDER og sine andre Kæmper; men kort efter blev han anfaldet af den af ham fordrevne Svenske Konge YNGVEs Sønner JORUNDR og ERIK. Han gik dem da i Møde, og det kom til en stor Strid paa FYRRISVOLD, hvori ERIK blev dræbt og HAKE selv dødelig saaret, og endte sit Liv paa en fuldkommen til hans

Levnet svarende Maade: Af tørt Træe og de Faldnes Liig og Vaaben lod han paa sit Skib giøre et Baal, lagde sig derpaa, lod det andtænde, derefter hidse Seil, og Skibet drive i lys Lue ud i det vilde Hav, hvilken Død længe efter høilig blev rost og berømmet. Hos *Saxo* kaldes han HAGEN.

HALFDAN,

en Søn af FRODE 3 Søn DAN og Broder til FRIDLEV. Hvorledes han længe krigede til Søes, og eengang saaledes blev bragt i Knibe af 12 Norske Brødre, at han maatte flye til sin Broder i GARDARIKE og ved hans Hielp overvandt dem, *see FRIDLEV 3*. Imidlertid havde den Norske Konge ERIK HIIN FRÆKNE i Foreening med den Vestgothiske Konge HODBROG angrebet DANMARK. HALFDAN kom da hiem efter 3 Aars Fraværelse, og seilede mod ERIK først med 2 Skibe. Denne drog efter ham med 10, og, da denne flyede paa Skrømt, ragede ERIK midt ind i hans hele Flode, blev omringet og fanget. Da tilbød HALFDAN ham Fred og Liv, om han vilde blive hans Mand, men ERIK var for stolt til at modtage Fred, og HALFDAN grum nok til at lade ham binde i Skoven og sønderslides af vilde Dyr. Derefter satte han alt i Stand i

DANMARK, giorde sin Broder FRIDLEV til Medregent og drog i Strid mod den Svenske KongAUN eller ANI DEN GAMLE. Ved denne Tid giftede han den af sin Broder befriede Kong HITHINs Dotter HILDA, og tumlede sig længe om med de Svenske. AUN havde en Kæmpe HAKON, som i Strid ved Tryllerier døvede sin Fiendes Sværd, hvorfore HALFDAN lod sig giøre en Træekølle beslaaet med Jernpigger og nedlagde med den HAKON. I dette Slag fik HALFDAN mange Saar, og maatte flye til HELSINGLAND til VITOLF, som havde tient hans Farbroder HARALD, var en god Læge, men skadede altid dem, der bad ham om Hielp med det Gode, og derimod trolig hialp dem, der brugde Trudsler og onde Ord. Han var og en forfaren Troldmand, og slog AUNs Folk med Blindhed, som skulde oplede HALFDAN. Der blev HALFDAN lægt, foreenede sig derefter med THORER HELSING, som først bebyggede HELSINGLAND, og gik atter mod AUN. I Begyndelsen af Slaget vigede hans Hær. Han steeg derfor op paa et Bierg, væltede derfra Stene ned paa Fienden, erholdt derved Seier, fordrev AUN, og regierede derefter i SVERRIG, hvor han kom i saadan Anseelse, at han Undersaatter ansaae ham for en Gud og THORS SØN, og offrede til ham. Dog foruroligedes han der jevnlig først af de 2

Søerøvere LOKE og AMUND, som han ihielslog i et Søeslag, dernæst af en SIVALD, som under Skin at hielpe AUN, oprørde Almuen, og lod sig paa *Thinge* vælge til Konge i HALFDANs Fraværelse paa et Søetog. Ved Hiemkomsten udfordrede SIVALD ham at møde sig og 7 Sønner, der vare rasende *Bersærker*, om han ellers vilde ansees for saa tapper, som Ordet gik. HALFDAN lod svare, det var ikke Brug at stride mod mere end 2 af Gangen; men, da SIVALD bebreidede ham Feighed, Mathed og Alderdom, modtog han Kampen og nedlagde dem alle 8. Ligeledes nedlagde han i Eenekamp den bekiendte HELSINGER og Pigeskiænder HARTBEEN tilligemed hans 12 Kæmper, *see Hartbeen!* og da Finlænderen EGTHER øvede Strandhug paa de Svenske Kyster med 3 Skibe, gik HALFDAN ham i Møde med lige Antal, stod mod ham til Natten med lige Fordeel, udfordrede ham Dagen efter, og dræbde ham. Uagtet sin høie Alder drog han op til NORGE mod Kæmpen GRIM i Følge en Bekiendtgiørelse af den Hadelandske Konge HAUDUR at vilde give sin Dotter THORILDE til den der overvandt Kæmpen, som vilde tiltrue sig hende. Dette var en haard Kamp, hvori HALFDAN endog tvang sin Fiende at beundre sig, overvandt ham, og

skienkede ham Livet. *See GRIM!* men blev dog selv saaret i Laaret. Han giftede derpaa THORILDE, men havde ingen Børn. Han var derfor ædelmodig nok til at indsætte sin gamle Fiende den af ham fordrevne Konge AUN til Eftermand, efter først at have friet ham fra en vis EBBE, som forlangede hans Dotter SIGRID og en Part af hans Rige, og fik efter HALFDANs Raad Løvte paa hende af AUN. HALFDAN havde dog i Tide tænkt paa at forhindre det, og derfor betinget sig en Plads blant Bryllupsgiesterne. Alle ræddedes for den store og stygge Mand. Derpaa spurgde han EBBE, hvorledes han som en Bonde torde tragte saa høit og fordre Deel i andres Rige, og udfordrede ham til Strid. EBBE undskyldede sig med, at det var for Spøgelser at stride om Natten, men HALFDAN betydede ham, at de ligsaavel kunde slaaes ved Maanens Skin som Solens, saa at EBBE blev nødt til Kampen og nedlagt af HALFDAN, som endelig døde i en meget høi Alder efterat havde regieret 25 Aar i SVERRIG. Han kaldtes af sin Tapperhed BIERGGRAM og DATFULDE.

HALOGALAND,

det nu værende HELGELAND I

NORGE saa kaldet efter den Jothunheimske Konge FORNIOTHERs Søn LOGE eller HALOGE! *See Haloge!*

HALOGE,

en Søn af den Jothunheimske Konge FORNIOTHER, var Broder til HLER og KAR, giorde med en stor Sværm JOTHER en Udvandring fra JOTHUNHEIM til den Deel af NORGE som efter ham kaldtes HALOGALAND, hvor han oprettede sig et Rige. Han blev derefter dyrket som LDENS GUD, og kaldes ogsaa LOGE.

HAMDER,

en Søn af den Reidgothiske Konge JONAKUR og GUDRUN, var en af GIUKUNGERNE og Broder til SORLE og ERPUR og alle 3 sorte som Ravne. Han reisde efter sin Moders Raad til DANMARK, at hævne sin Syster *Svanhvides Drab* paa hendes grumme Mand den Skaanske Konge JARMERIK. Hvorledes han og SORLE UNDERVEIS DRÆBDE ERPUR og derefter JARMERIK, men satte selv Livet til, *see Sorle!*

HANNER,

see HEINER!

HANUNDA,

en HUNNISK Prindsesse, var gift med Leirekongen FRODE 4, som hun for sin Utugt med GREP blev forskudt af, og givet til ERIK DEN VELTALENDEs Broder ROLLER, *see Frode 4!*

HAR,

en Mythologisk Person som efter *Edda* regierede i ASGAARD tilligemed JAFNHAR og TREDIE, da den Svenske Konge GYLFE kom dertil under Navn af GANGLER for at erkyndige sig om ODIN og hans ASER, *see Gylfe!*

HARTBEEN,

en Kæmpe fra HELSINGLAND, som satte en Ære i at bortsnappe og krænke alle de kongelige Prindsesser, han kunde overkomme. Han foragtede derimod alle af ringere Stand og var meget grum mod alle, som modsatte sig ham, eller torde maale sig med ham i Tapperhed. Han var 9 Alen lang og havde i sit Følge 12 andre Kæmper, som, naar han forestod en Kamp, maatte binde ham for at styre hans Raserie, som gik over aller Grændser. Da den Danske

Konge HALFDAN havde besluttet at stride mod ham, kom hans Galenskab over ham, saa han endog beed store stykker ud af sit Skiold, nedslugede Gløder rendte frem og tilbage mellem Ild, og dræbde de 6 af sine Kæmper, men blev kort efter med de andre 6 angrebet af HALFDAN, som dræbde dem alle med en stor Kølle, *see Halfdan!*

HARALD DEN GAMLE,

en Søn af den Skaanske Konge VALDAR DEN MILDE og GYRITHE, regierede i SKAANE. Hvorledes han i det Slag hans Fader faldt i, mod VESET i SIELLAND, blev ræddet af sin Moder men til sin Skam saaret i Ryggen, *see Gyrithe!* Dog hævnede han derefter denne Tort, overfaldt forklædt som en Tigger VESET i SKAANE, da han holdt Bryllup, var beskiænket, og havde sine lagt sig til Roe. Der slog VESET, da han vaagnede, først 2 Tænder ud af hans Mund med en stor Prygl, men blev dog af ham dræbt. Derpaa fik han fuldkommen Herredømmet over SKAANE, og regierede med stor Anseelse. En Russisk Sørøver RØTHE, bekiendt af sine Grusomheder *(see Røthe)* havde da overvundet den Fyhnske Konge HAM. Dette bevægede HARALD til at drage mod ham.

Han overvandt da vel RØTHE, men satte selv Livet til. Han kaldtes og BOEKÆR.

HARALD,
Konge i REIDGOTHLAND, *see Heidrekr!*

HARBARDR,
see Thor!

HARTGREPE,
en Dotter af Kæmpen VAGNOST, en Jette og stor Heks, blev gift med Kong HADDING, *see Hadding 3!*

HATE eller **HÆTE,**
en Søn af Risen HRØDVITNE, var en slem Ulv, der stedse løber foran SOLEN efter MAANEN, som den truer at opsluge, og derved foraarsaget dens Gang.

HAUDER,
see Høder!

HAUDER,

see Vidar!

HAUFUDR,
see Høfudr!

HAUGBUER,
see Drauger!

HEDIN eller **HEIDIN,**
en Søn af Kong HIARANDE eller HORVARDR og ALFHILD. Hans Hændelser med sin Broder HELGE HADDINGIA SKATE og hans Kiereste SVAFA, *see Helge!* Denne Norske Prinds var overmaade deilig og velskabt men liden af Væxt, kom til Leirekongen FRODE 3 Hof og i særdeles Venskab med ham. Rygtet om den Jydske Konge HOGNEs deilige Dotter HILLDUR bragde ham did. Hun elskede ham ved første Øiekast. Faderen HOGNE lovede ham og Dotteren. De svore sig i Fostbrødrelag, droge i VESTERVIKING sammen, og undertvang ØRKUØERNE. Ved Hiemkomsten kom stor Ueenighed imellem dem. HOGNI troede, at HEDIN havde krænket hans Dotter for Brylluppet, vilde hævne denne Tort, og angreb HEDIN, da han var fraværende i FRODEs

Ærende, men blev overvundet, og flyede til JYLLAND. FRODE søgde da forgieves at forlige dem. Den forbittrede Fader vilde ingen Forlig, og fordrede sin Dotter tilbage. Kongen dømde da Sagen at afgiøres ved en Tvekamp, som faldt ud til HOGNIs Fordeel, der dog sparede HEDIN, og skienkede ham Livet for hans Ungdoms Skyld. 7 Aar efter kom HOGNI over ham ved HITHINSØE. Da begge havde skikket deres Folk i Orden, kaldte HEDIN sin Svigerfader, og tilbød ham en Pengesum til Forliig. Dog HOGNI svarede stolt: at det nu var for silde. Han havde allerede draget sit Sværd DAINSLEIFF, hvis Saar vare ulægelige. Efter nogen Ordveksling begyndtes da mellem dem den Strid, som kaldes HIADNINGAVYG, og varede den gandske Dag. Om Aftenen gik Kongen til Skibs, men HILLDUR, som tillige var en *Valkyrie*, længdes saa efter sin Mand, at hun om Natten gik til Valpladsen, og opvakde alle de Slagne, saa de Dagen efter fortsatte Striden, og dræbdes da alle, som vare døde den første Dag. Denne Strid vedblev derefter daglig, saa at stedse de Faldne staae op igien. Deres Vaaben bleve om Aftenen til Steen, men vare om Morgenen brugbare; Og skal HEDINERNE saaledes fortsætte Striden indtil *Ragnarok*. Heraf kaldtes Krig HILLDUR og HILLDURS

LEEG. Hos *Saxo* Kaldes han HITHIN.

HEDIN,

en Norsk Prinds drog først fra Ungdom af paa Søerøverie, og blev meget bekiendt for sine Bedrivter, som han endog skal have strakt til SPANIEN og GRÆKENLAND. Et Foraar drog han til DANMARK med et Drageskib, hvorpaa var 100 Mand, og blev budet til Giest af KONG HOGNE. Disse 2 forsøgde hverandre i alle den Tids mandlige Øvelser, og fandtes fuldkommen lige, hvorfore de svore sig i Fostbrødrelag, og, da HOGNE nogen Tid efter drog bort i *Kongestævne*, og lod HEDIN blive tilbage for at forsvare sit Rige, begik denne en sort Nidingstreg, hvortil FRIGGA forførde ham ved at lade Valkyrien GONDUL give ham en Drik, der giorde ham saa ondskabsfuld og rasende, at han i Drukkenskab bortførde HOGNEs Kone og hans deilige Dotter HILLDUR, lod uagtet alle HILLDURs Forbønner, Dronningen udkaste for Forstavnen af sit Skib, da der blev skudt ud i Havet, saa hun jammerlig knusdes. Derefter flyede han med Prindsessen og endeel Kostbarheder til ØRKNØERNE. Didhen satte HOGNE, som ved sin

Hiemkomst erfarede den skedte Ulykke, efter ham, og antraf ham paa Øen HAA. Da blev HEDIN bange, tilbød Forlig, og at giengive Prindsessen og Skatten. Dertil svarede HOGNE: at alt kunde blevet godt, om han ikke saa grusom havde ladet Dronningen aflive; men denne Gierning havde ophævet al Forliig. De kom da paa Land, og holdte saa skarp en Strid, at alle paa begge sider faldt.

HEIDIS,

en Dotter af den Norske Konge GILFA, var gift med den Gardariske Konge SIGURLAMI, en Søn af ANGUL eller den SAXISKE ODIN.

HEIDREKR,

en Søn af HAUFUDR eller HØFUNDR OG ANGANTYRs Dotter HERVOR, var Broder til ANGANTYR 3 *(en tredie Angantyr)* og opfostredes hos den viise GIZOR til sit 18 Aar, efter hvilken Tid han er bleven overmaade bekiendt, meest ved Ondskab Skadeglæde og Troløshed, slægtede deri sin Moder paa, som og derfor elskede ham meest, da derimod Faderen og Folket meest yndede Broderen ANGANTYR, der udmærkede sig ved lutter gode Handlinger. HAUFUDR giorde

eengang et stort Giestebud, og indbød dertil alle gode Venner undtagen GIZOR og HEIDREKR. Dog denne kom ind uformodentlig da Giesterne sadde i Drik og Glæde, som ved ham blev reent spilt. HEIDREKR lod sig vel at sin Broder overtale til at sidde hos, men var slet til Mode, og giorde, da ANGANTYR var gaaet ud, Klammerie med alle sine Naboer, som dog ANGANTYR ved sin Indkomst stillede tilfreds; Men, da denne atter gik ud, kom det mellem de Trættende til Næveslag, som dog Broderen atter stillede til rette. Dog, da han 3 Gang gik bort, bragde HEIDREKR det saa vidt, at den eene af Giesterne dræbde den anden. Herover fortørmedes Faderen, saa at han Dagen efter forvisde HEIDREKR af Riget. Moderen og Broderen bad meget for ham, men kunde ikke bringe det videre, end at HØFUNDR lovede at give ham nogle gode Raad, som han dog forudsagde, at HEIDREKR ikke vilde følge. Han raadede ham da aldrig at hielpe en Mand, som havde dræbt sin egen Herre; aldrig at tage een i Følge med sig, som havde dræbt eller sveget sin Staldbroder; ikke tillade sin Kone alt for ofte at besøge Frænder, skiøndt hun bad derom; ikke at være for seent hos sin Frille, eller betroe hende sine Hemmeligheder, ikke at ride sin bedste Hest, naar han

havde nødvendigt Hastverk; og endelig aldrig at opfostre en fornem Mands Barn eller gaae til saadan eens Giestebud. HEIDREKR vilde ikke holde disse Raad, som han efter sin Mening havde faaet i ond Villie af sin Fader, og truede at giøre ham noget Ondt for sin Fordrivelse. Ved Bortreisen gav Moderen HERVOR ham en Mængde Guld og Sværdet THYRSING, Broderen ANGANTYR fulgde ham trohiertig paa Veie; men HEIDREKR blev underveis rasende, drog THYRSING og hug Broderen ihiel. Dog gik denne Gierning HEIDREKR til Hierte, han sørgede over den, opholdt sig i OBYGDER (øde Egne) og nærede sig af Jagt. Endelig drev hans medfødte Ærelyst ham fra denne vilde Levemaade ud igien iblant Mennesker. Paa en stor Vognvei mødte han allerførst nogle Mennesker med en Fange, som havde dræbt sin egen Herre. HEIDREKR overtraade da sin Faders første Raad ved at løskiøbe ham for en halv Mark Guld. Noget efter frikiøbde han en anden, som havde dræbt sin Staldbroder for en halv Mark Guld; men tog dog ingen af dem i sin Tieneste, gav sig derefter i Selskab med Vikinger, blev deres Formand, og meget berømt for sine Seiervindinger. Endelig kom han til Kong HARALD i REIDGOTHLAND, som bød ham til Giest, og beholdt ham

nogen Tid hos sig. 2 Jarler havde tvunget HARALD til at give sig Skat. Denne befriede HEIDREKR ham fra, dræbde Jarlerne i et stort Slag, og lagde deres Lande under HARALD, som til Belønning gav han ham Halvparten af sit rige, og sin Dotter HELGA, som han avlede ANGANTYR med. En gruelig Dyrtid ødelagde noget efter Landet. Man anstillede et stort Offer for at forsone Guderne, og Spaamændene befalede at tilfredsstille dem ved at offre Landets fornemmeste Yndling. Denne meenede Kong HARALD at være HEIDREKRs Søn ANGANTYR, og HEIDREKR derimod at det var HARALDs Søn. Almuen, som til *Thinge* skulde dømme Sagen, indskiød den for Anseelse for sine viise og retfærdige Domme. Denne vilde lade HEIDREKR ved Ankomsten dræbe som en Forviist. Dog Moderen forligede dem, og derefter afsagde HØFUNDR den Kjendelse, at HEIDREKRs Søn ANGANTYR var den fornemmeste. HEIDREKR spurgde da, hvad han skulde have i Bod for sin Søn? Faderen svarede: Du skal før Offeret skeer, udvælge dig hver anden Mand af HARALDs Hær, og derefter see til, hvad du vil giøre. Dette Raad fulgde HEIDREKR, og til Thinge forlangde for at have nogen Anseelse, naar han var bleven barnløs, at Halvparten af HARALDs Mænd skulde sværge

ham Troskab. Dette blev ham af Almuen tilstaaet, og straks efter udførde HEIDREKR sit utaknemmelige og ondskabsfulde Forsæt mod HARALD, overfaldt ham uformodentlig, dræbde ham, lod med hans og Sønnens Blod Alterne bestryge, og viede de Dræbte til ODIN. Hans Kone HELGA gik dette blodige Optrin saa nær til Hierte, at hun hængde sig midt i *Disarsalen*. Efter den Tid blev HEIDREKR meget mægtig og navnkundig, og drog hver Aar i Krig til SAXEN, indtil denne Feide endelig endres ved Giftermaal mellem ham og den Saxiske Konge HAKEs Dotter OLUFA (ALOF) GEIRTHIOFs Enke; Men hun forlangede ofte Frihed at besøge sine Venner, og blev ham utroe, saa at Kongen, da han greb hende deri, og hun havde stukket hans Søn ANGANTYR til Side, og ladet en Hund begrave i Hans Sted, og han saae af en Lok Haar, han havde afklippet hendes Galan hos hende i Sengen, at samme var en Træl, fældede efter hendes Faders HAKEs Raad selv Dom, skildte sig fra hende, men beholdt hendes medbragte Skatte, og under Livsstraf forviisde Trællen, *see Olufa!* Derefter krigede han mod HUNNERNE, overrumplede deres Konge HUMLE, saa han maatte flye, plyndrede Landet og bortførde en Mængde Rigdomme tilligemed hans Dotter SVAFA;

men, da hun var frugtsommelig ved ham, sendte han hende hiem igien til HUMLE, hvor hun fødte den ved sin Arvekrig mod HEIDREKRs Søn ANGANTYR bekiendte LAUDUR. Han bortførde siden paa et Tog til FINLAND en Pige SIFKA af ugemeen Skiønhed, og tog hende til Frille. Derefter gav han sig i Færd med sin Naboe den mægtige og af alle for lykkelig priste Konge ROLLAUG i GARDERIKE, og lod ham ved Gesandter bede om hans 2 Aars Søn HERLAUG til Opfostring, som ROLLAUG og efter sin Dronning HERBORGs Raad lod følge med for ikke at giøre sig den hævngierrige HEIDREKR til Uven. HEIDREKR opforstrede ham da i 5 Aar trolig, og yndede ham meget saavelsom og SIFKA. Derefter drog han i Strid i ØSTERLEDEN, landede i GARDERIKE, og var til Giest hos ROLLAUG. Adskillige mindte ham om sin Faders Raad, og fraraadede ham det. Men just derfor drog han did og delede sine Folk i 3 Hobe, af hvilke han lod den eene blive til Skibenes Bevogtning, den anden tog han med til Giestebudet, og den tredie lagde han i Baghold i næste Skov, og kom med SIFKA til Giestebudet, hvor de bleve vel bevertede. Dagen efter droge de paa Jagt. Ved Hiemkomsten spurgde HEIDREKR om HERLAUG, og fik til Svar af Faderen, at han var nok ude at

leege med de andre Drenge. HEIDREKR var heele Dagen i ondt Humør, lagde sig om Aftenen tidlig med SIFKA, som i Sengen spurgde om Aarsagen til hans Tungsind. Tvertimod sin viise Faders Raad betroede han hende da, at han paa Jagten havde dræbt et Vildsviin med THYRSING, hvilket fortryllede Sværd vilde efter Sædvane, da det eengang var draget, have Mandeblod, hvorfore han havde dræbt HERLAUG dermed; Men bad hende at tie med denne Hemmelighed, da ROLLAUG endelig, om han fik det at vide vilde lade ham dræbe. Dog forraaede SIFKA den heele Sag Dagen efter til Dronning HERBORG, og hun til sin Mand ROLLAUG, som lod sine Folk væbne og forsamle i Græshaven. HEIDREKR, som mærkede Uraad, lod og sine væbne sig, da i det samme ROLLAUG kom, og bad ham gaae eene med sig i Græshaguen, og hvor han havde noget at sige ham under fire Øine; Han fulgde ene, men blev der staks greben, Hænderne bundne og Fødderne sat i en Stok, og kiendte han da dem, som herved havde været meest beskieftede, for de 2 som han havde løskiøbt hver med en halv Mark Guld. De førde ham da efter ROLLAUGs Befaling ud i Skoven at hænges. I det samme kom hans Folk, befriede ham, og fordrev ROLLAUG og hans Mænd til Skoven. HEIDREKR drog da hiem med meget Bytte

og HERLAUG, som han i den Tid havde skiult hos sine Folk i Skoven. Til Hævn drog han med 100 Skibe til GARDARIKE, og tvang ROLLAUG til i Forliig at give sig en Deel af Riget kaldet VINDLAND mange Kostbarheder og sin Dotter HERGERD til Ægte. Sin Frille SIFKA tog han efter Bryllupet hiem med sig, og reed bort med hende paa sin bedste Hest, men denne styrtede ved en Aa, saa Kongen rullede frem over ad Aaen, og SIFKA faldt paa hans Ryg, men han kastede hende tilbage med saadan Fart, at hun brød Ryggen itu mod en Steen. Med sin Dronning HERGERD avlede han en Dotter HERVOR, som blev opfødt hos den Engelske ORM JARL; Og nu slog HEIDREKR sig til Roe, holdt op at krige, og vandt Hæder hiemme ved en klog og god Rigsbestyrelse. Han var og en ivrig Gudsdyrker, og ofrede hvert Aar i Begyndelsen af *Goe Maaned* en Galt til Gudinden FREJA, som han fornemmelig dyrkede. Denne Galt blev vel fedet til denne Høitid og ledet frem *Juleaften*, da hver Mand lagde Haanden paa den, og giorde et høitideligt Løvte. Da lovede og HEIDREKR eengang, at ingen skulde have giort ham saameget imod, han jo skulde faae Lov at lade sig dømme af hans 12 beskikkede Dommere eller vise Mænd, og faae alt eftergivet, om han fremsatte nogle mørke Taler, som

HEIDREKR ikke kunde opløse; Især havde GIESTURBLINDE en riig *Herse* i REIDGOTHLAND haardelig fortørnet ham. Til denne sendte han Befaling at komme til sig. GIESTURBLINDE fik i denne Nød ODIN til i sin Skikkelse at gaae til HEIDREKR, *(see Giesturblinde!)* og forelegge ham 28 Spørgsmaal, som HEIDREKR med sin sædvanlige Viisdom alle besvarede undtagen det sidste, hvoraf han kiendte ODIN, og blev derover saa opbragt, at han huggede efter ham. ODIN forudsagde ham derfor hans Døsdmaade, som indtraf saaledes: Han havde 9 Trælle af meget fornem Familie, som vare røvede fra SKOTLAND og misfornøiede med deres Tilstand. De overfaldt eengang Kongen om Natten i hans Seng under HANDAFIELD, dræbde Vagten ham selv og alle hosværende, og bortførde THYRSING og megen Rigdom. Hvorledes hans Drab siden hævnedes af hans Søn ANGANTYR, *see Angantyr!*

HEIDRUN,

en Gied i VALHAL, som nærer sig af Træet LERADURs Knoppe. Af dens Yver flyder en kostelig Miød, der fylder et Kar stort nok til at forsyne alle EINHERIAR med denne lækre Drik.

HEIMDAL,

en Søn af ODIN FREDEIULFs Søn blev Konge i SKAANE. Efter Fabelen var han den dummeste og eenfoldigste af alle med ODIN til *NORDEN INDKOMNE ASER*. Dog var han synsk, og vidste tilkommende Ting forud, som andre VANER. Han var født af 9 Jomfruer, som vare Systre, meget hellig og mægtig og en af NORDENs 12 store Guder. Han kaldtes og HALENNSKIDE og GULLINTANNI af sine Guldtænder. Han kunde høre Græsset groe paa Marken og Ulden paa Faarene, sov mindre end en Fugl, og kunde see om Natten ligesaa godt som om Dagen 100 Grader rundt omkring sig. Hans Hest havde Guldhaar, og kaldtes GULLINTOPPUR, og hans Sværd HØFFUD. Desuden havde han en fortryllet Trompet, GIALARHORN, som kunde høres over heele Verden. For hans fine Sandser og Aarvaagenhed var han bleven Guderner Portner og Vægter, og bevogtede Broen BIFROST, at ikke BIERGRISERNE over samme skulde trænge ind i HIMLEN. Naar det frygtelige *RAGNAROKR* eller GUDERNES TUSMØRKE indfalder, skal han allerførst mærke MUSPELS SØNNERs Ankomst under SURTURs

Anførsel over BIFROST for at trænge ind i HIMLEN, blæser da i sin Trompet, vaagner derved Guderne, og drager med dem i den almindelige Strid mod deres Fiender paa Marken VIGRIDR. Der kommer det til en Kamp mellem ham og LOKE, hvori de falde begge. Efter andre skulde han ikke opleve RAGNAROKR, men dræbes med en Mands Hoved, og komme til HEL.

HEINER,

en ASER, blev af ODIN, da han giorde Stilstand og Fred med VANERNE, givet de sidste til Gidsel og Mandeskifte tilligemed MIMER for NIORD DEN RIGE og hans Søn FREY. HEINER var stor velskabt og deilig, men tillige meget eenfoldig. I Førstningen mærkede VANERNE ikke hans Dumhed, fordi MIMER var paa THINGE med ham, og ved sin Viisdom indrettede alt paa det bedste; men, i dennes Fraværelse sagde altid HEINER: raader nu I andre. Heraf mærkede VANERNE, at de var blevne bedragne ved Mandeskifte, og sloge MIMER ihiel. *See Mimer!* Dog var HEINER i stor Anseelse, og fulgde med ODIN og LOKE, da ASERNE droge Verden om, og fik ved sin Indkomst til NORDEN SIELLAND at regiere, dog ventelig under den

Svenske Konge GYLFE, men maatte siden afstaae dette Land til ODINS SØN SKIOLD, og blev derover ODINs Uven. Han kaldes HÆNER og HANNER, samt DEN HURTIGE AS og PILEKONGEN.

HEL eller **HELA,**

see Hæl!

HELBLINDE,

en Søn af Risen FORBAUTE og LAUFEIA, var Broder til LOKE LAUFEIASØN.

HELGA,

en Dotter af Leirekongen FRODE 4. Da hendes Broder INGEL, efterat deres Fader var bleven dræbt af den Saxiske Fyrste SVERTING, indgik Forbund med dennes Sønner, giftede deres Syster, sølede sig i Vellyst og Blødagtighed, forfaldt Sæderne saa gandske, at denne Prindsesse, levede uden Formynder eller Beskytter overladt til sig selv, og derfor indlod sig i en Kierlighedshandel med en Guldsmed, som hun giftede. Dette kom for DEN GAMLE STERKODDERs Øren, som havde tient hendes Fader og nydt mange Velgierninger af

ham, men nu skyede DET DANSKE HOF for dets Blødagtighed. Han kom tilbage fra SVERRIG, gik i ringe Klæder med Hatten trykket ned i Øinene ind i Guldsmedens Hus, og satte sig ved Dørren, ærgrede sig først over, at Smeden turde omgaaes en Kongedotter som sin Lige, endog at bede hende *lyske sig*. I det samme kiendte HELGA den gamle Helt, erindrede, at hun var FRODEs Dotter, skiød Guldsmeden fra sig, og fortalde ham, at der nu var andet at tænke paa, og at han maatte gribe til Vaaben. Dette klingede alt for rædsomt i hans Øren, han flyede ud ad Dørren, men i det samme afhug STERKODDER hans Sidde–Redskaber, moraliserede meget over hans Klædedragt, og derpaa udøsde mange Bebreidelser mod HELGA, foreholdt hende sin uanstændige Opførsel, saa hun gik i sig selv; Og er denne Formaning, som blev ledsaget af drøie knyttede Næveslag, saa Blodet flød hende ned af Ansigtet, at læse hos < i alt="Saxo">Saxo, som et meget mærkværdigt Eksempel paa de gamles raa simple og grove Sæder, og værd at læse. Denne drøie Formaning frugtede for Eftertiden. En Siellandsk Prinds ANGANTYR friede derefter til hende, da just den Helgolandske Konge HELGE kom med stor Pragt til DANMARK i samme Ærende, og fik ja! dog paa Vilkaar at stride mod

ANGANTYR og hans 8 Brødre. HELGE modtog vel Kampen, og lovede at møde dem Bryllupsdagen, men frygtede meget for denne Færd. Dog HELGA fandt Raad, og fik ham til at reise til UPSAL, og bede STERKODDER om Bistand. Han sendte i Forveien et Bud til STERKODDER at bede ham til FRODEs Dotters Bryllup; men fik Grovheder til Svar. Den gamle sagde endog Buddet, at han ikke skulde kommet vel derfra, om han ikke havde nævnet hans kiere FRODE, og at han ikke vilde snylte i andres Kiokkener efter et godt Maaltid Mad. Derefter kom HELGE selv til ham, og fortalde ham Sammenhængen, saa den gamle lod sig formilde, lovede Hielp, og kom efter Løvte ukiendt til bestemte Tid til INGELS HOF, hvor Brødrene i Førstningen forhaanede ham, men, da han tiltalede dem for deres *hundske Bersærke–Opførsel*, spurgde de ham, om han var Mand for at stride imod dem, hvortil han svarede jo, og med fleer endnu. Bryllupet blev derpaa holdt og de unge Folk bragde til Brudekamret, som STERKODDER satte sit Sværd til Laas for, og bevogtede selv, at ingen skulde forstyrre de unge Folkes Roe. Vellysten i HELGAs Arme lod dog ikke HELGE glemme den forestaaende Kamp. Han reisde sig, men seende, at der endnu var meget af Natten tilovers gik

han til Sengs igien, og faldt i Søvn i Prindsessens Arme. Da det imidlertid var høi Tid at forføie sig til Striden, kigede STERKODDER ind, fandt ham sovende, nænnede ikke at forstyrre ham, og gik alleene til Kamppladsen. Hvorledes han da nedlagde dem alle, men blev selv ilde saaret, kom med Møie tilbage, og hvorledes HELGE efter HELGAs Raad formildede ham, *see Sterkodder!*

HELGA,

en Dotter af den Reidgothiske Konge HARALD, gift med HEIDREKR. Hvorledes hun hængde sig af Sorg over hendes Faders Drab, *see Heidrekr!*

HELGE,

see Helga!

HELGE HADDINGIA SKATE,

en Søn af den Norske Kong HIORVARD og SVAFNIRs Dotter SIGURLIN, havde i Førstningen intet Navn, men fik det Navn HELGE af Kong EYLIMEs Dotter SVAFA, som var en *Valkyrie*, kom ridende giennem Luften, og fortalde ham, at der paa SIGARSHOLM fandtes et Sværd, som stedse

skulde forskaffe ham Seier. Denne SVAFA blev tillige hans mægtige Beskytterske, og tog sig ofte af ham i Fremtiden. HELGE blev i Tiden stor, smuk og en mægtig Krigshelt. Hans første Gierning var i Selskab med ATLE at dræbe sin Morfaders Bane HRØDMAR. *See Svafnir* og *Hiorvard!* nedlagde derefter Jetten HATE paa et Bierg ved HATESFIORD. derpaa drog han til Kong EYLIME i VARVITHSYSSEL, og friede til hans Dotter SVAFA. HELGEs Broder HEDIN gik eengang i Skoven, og mødte der en Troldmand ridende paa en Ulv med et Bidsel af Slanger i Munden. Denne befalede ham at følge sig, og da hans vægrede sig, truede ham med, at han skulde undgielde det ved BRAGEBÆGERET, magede det og ved sin Troldom, at HEDIN en *Juleaften*, medens HELGE var i Strid og SVAFA hiemme som *Valkyrie*, ved BRAGEBÆGERET under Haands Paaleggelse paa FREYEs Galt giorde det underlige Løvte, at eie sin Broders Kiereste SVAFA. Dette troede HELGE at betyde hans FYLGIR, som derved havde sigtet til hans Bane, og, da han nogen Tid efter stridede paa SIGARSVOLD mod HRODMARs Søn ALF, fik han sit Banesaar; men sendte for sin Død Bud efter SVAFA, og, da hun kom med HEDIN, bad

hende ægte denne hans Broder, men hun undskyldte sig, og lovede HEDIN at hævne hans Død. Man troede siden, at SVAFA derefter opvakde ham igien, og at han siden levede paa Jorden under det Navn HELG HUNDINGSBANE.

HELGE,

Konge over HELGOLAND i NORGE, friede ved Gesandter til THORA en Dotter af Biarmernes Konge CUSO, men fik Afslag, fordi han ikke dristede sig til selv at frie, og lod det forrette ved andre. Han overtalede den berømte Jydske Konge HOTHER at hielpe sig. Denne drog og med en stor Flaade til NORGE, og ved sin Veltalendhed bragde det saa vidt, at CUSO overlod Valget til sin Dotter, som og af HOTHER lod sig overtale til at ægte HELGE. Til Tak stod HELGE ham straks efter bi mod hans Fiende BALDER, som i han Fraværelse var faldet ind i Kong JØFURs Lande for at frie til HOTHERs Kiereste NANNA, og hialp ham at overvinde sine Fiender i BALDERSHAVN. *See Hother!* Efter erholdet Seier blev han tilligemed sin Dronning THORA rigelig beskinket af HOTHER, men blev for dette Venskab siden overfaldet af LEIREKONGEN FRODE 3 og dræbt. *See Frode*

3!

HELGE HUNDINGSBANE,

en berømt Helt, som efter de Tiders Overtroe tilforn havde været paa Jorden og bekiendt under det Navn HELGE HADDINGIA SKATE, men oplivedes igien af Valkyrien SVAFA, og fødtes paa ny. Han var en Søn af den Huniske Konge BORGHILD. NORNERNE spaaede denne HELGE stor Navnkundighed og Berømmelse. Han blev opfostret paa LESSØE hos HAGAL tilligemed dennes Søn HAMAL, kaldtes der HELGE og blev hastig berømt. Allerede meget ung drog han ukiendt til SAXEN, hvor den Tid HUNDING SIRIKs Søn regierede, hvis Sønner stedse feidede mod hans Fader SIGMUND; men fandt der ingen hiemme uden hans Søn HEMING, og drog derfor bort, dog efter at have i Forveien givet sig tilkiende i en Vise for en Hyrde. Da HUNDING fik dette at vide, sendte han BOLVISE DEN BLINDE til HAGAL at lede efter ham. BOLVISE traf ham og forklædt som en Slavinde og malende paa en Kværn, og kvædede i en Vise, at denne Slavinde mere lignede et Mandfolk; men HAGAL svarede i en anden Vise, at hun som Skioldmøe var

fanget i Krig af HELGE, og var Syster til SIGNE og KONG HOGNE. Da denne Fare var overstaaet, samlede HELGE i sit 15de Aar Skibe, drog med dem giennem ØRESUND til SAXEN, dræbde ved STADE Kong HUNDING i Enekamp, og kaldtes deraf siden *Hundingsbane*. HUNDINGs Sønner fordrede Penge i Bod af HELGE, som han nægtede at betale, hvorover de dræbde hans Fader SIGMUND. Dette Drab hævnede HELGE i Slaget ved LOGEFIELD, hvor han nedlagde HUNDINGs Sønner ALF, EIOLF, HIORVARD og HAVAR. Da HELGE derefter var kommen fra LESSØE, lagt ind i BRUNAVOG, og giorde Strandhug, traf han i en Skov ved ARASTEN ValkyrienSIGRUN, HOGNEs Dotter, ridende giennem Luften. Hun havde tilforn været Kong EYLIMEs Dotter SVAFA, HELGE HADDINGIA SKATEs Kiereste, men var nu ligesom han, bleven født paa ny. Hun fortalde ham, at den Vestgothiske Konge HODBROD havde ved *Kongestevne* fæstet hende til Brud af hendes Fader imod hendes Villie, da hun intet hellere ønskede, end at leve og døe med HELGE. Denne var heller ikke utaknemmelig, men tilsvor hende Kierlighed og Troskab; hvorpaa han og HODBROD rustede sig mod hverandre. HELGE samlede Tropper fra NORGE og

AUSTURVEG. Hans Skibe vare blaa, sorte og forgyldte. Hans Elskte SIGRUN bragde ham midt i Slaget mange Folk fra Biergene til Hielp. Først lagde han ind i MUNARVOG paa SAMSØE, leed derefter meget af Storm, og landede ved FREKASTEN i VESTERGOTHLAND. Der kom han i Samtale med HODBRODs Brødre, som havde en stor Hær mod ham paa Biergene. HODBROD opholdt sig da i SOELFIELD og paa SVARANS HØI. Der fik HODBROD en stor Hær til Hielp af SIGRUNs Fader HOGNE og hendes Brødre BRAGE og DAG. HELGE havde i Leiren 7000 Mand, 15 Hobe ved GNYPA LUND foruden de der vare paa Skibene. Med disse leverede han HODBROD et stort Slag, hvori denne faldt tilligemed alle hans allierede undtagen DAG, som fik Fred. Derefter ægtede HELGE sin kiere SIGRUN, fik med hende Herredømme over RINGSTED I SIELLAND, og sendte allevegne Folk ud at dræbe de Høvdinger, HODBROD havde indsat i DANMARK. Heraf fik han det Øgenavn *Hodbrodsbane*. Dog kort efter blev han ihielslaaet af sin Svoger DAG, HOGNEs Søn, som for at hævne sin Faders Død anstillede et Offer til ODIN. Denne Gud laande ham sit Spyd GUGNER, og dermed giennemstak han HELGE i FIOTRLUND. Hans Kone

SIGRUN, som DAG straks efter begav sig til paa SEFAFIELD for at tilbyde hende Bod, ønskede DAG alle mulige Ulykker, og døde af Sorg.

HELGE I.

Konge i LEIRE, en Søn af Kong HALFDAN 2, og Broder til ROE og SIGNE. Disse Brødre bleve efterat deres Fader var dræbt af sin Broder Kong FRODE HIIN FRÆKNE, anfortroet af deres Fosterfader REGIN at opfostres til en vis VIFIL, som skiulede dem længe i et underjordisk Hus paa en Øe. Hvorledes FRODE, som stedse befrygtede at de skulde hævne deres Faders Død, efterstræbede dem, søgde dem endog selv hos VIFIL, hvorledes de undgik 2 Gange Faren ved hans Snildhed, kom fra ham til SÆVIL JARL, og ved hans og REGINEs Hielp indebrændte FRODE, *see Frode*! Han besteg derefter tilligemed sin Broder ROE LEIRE THRONE, og eenedes med ROE, som var fredelig og sagtmodig om, at denne skulde regiere hiemme, medens HELGE, som var stor, stærk, Ærgierrig og herskesyg, skulde have Herredømmet over Havet, og bestyre Krigene, hvori han og er bleven en af DANMARKs navnkundigste Helte, og tilbragde sin hele Levetid med Krig og Vaaben. Som de stedse store Krigere

yndede han og meget det smukke Kiøn, men tillige sin Frihed saa stærkt, at han ikke kunde bringes til noget stadigt Ægteskab. Blant andre opvakde og den deilige men tillige hovmodige grumme og krigerske Saxiske Dronning OLUFA hans Kierlighed. HELGE kom uventet med en stor Hær til hende, bad hende selv til Giest, og blev af hende, som ingen Folk havde hos sig, og maatte skikke sig i Tiden, herlig beværtet. Kongen ophidset af Vinen vilde straks holde Bryllup med hende; men hun bad om Henstand, til flere Venner bleve forsamlede, og sagde: at hun ønskede ingen bedre Mand. Kongen forkastede hende da hendes Hofmod, og blev ved sin Paastand, saa Dronningen maatte lade, som hun bifaldt ham, anstillede sig meget munter, blandede søvngiørende Urter i hans Drik, og skienkede saa vel for ham, at han faldt i Søvn. Hun lod derpaa hans Haar afrage, hans Hoved besmøre med Tiere, putte ham i en Sæk og bære til Skibene, lod ogsaa hans Folk vide, at Kongen var allerede dragen til Skibene for at benytte den gunstige Vind. De droge da halv drukne om Bord, fandt endelig Kongen i Sækken, og friede ham af sit Fængsel. Han vilde da straks i Land at hævne sig men mærkede at Dronningen om Natten havde samlet en stor Hær; saa han maatte drage bort, dog i stadigt Forsæt at hævne denne Spot.

Nogen Tid efter drog han hemmelig til SAXEN, lagde sine Skibe i Skiul, gik selv forklædt som en Tigger i Land, og lod 2 Kister fulde af Guld og Sølv nedgrave i Skoven, hvilken Skat han viisde for en af Kongens Trælle, som han bad at aabenbare det for Dronningen, der for Opdagelsen kunde give ham, hvad hun vilde. Trællen beskrev hende som meget gierrig, hvorpaa HELGE gav ham et Halssmykke og en Ring, for at overtale Dronningen til at gaae allene ud at besee Skatten, som var den eeneste Maade at faae hende i sin Vold, da hun ellers havde stærk Vagt om sig. OLUFA kom og om Natten derhen med Trællen allene, hvor hun uagtet alle hendes gode Ord og Løvter om at ægte HELGE blev grebet og bragt om Bord, hvor HELGE beholde hende hos sig endeel Nætter, og lod hende endelig frugtsommelig fra sig. *See videre Olufa!* Siden drog HELGE med ROE mod sin Forbroder INGEL, som havde havt Deel i hans Faders HALFDANs Drab, og dræbde ham paa en Øe i SKAANE. I Forbund med den Skaanske Konge JARMERIK omkom han i et Søeslag den Vendiske Konge SKALK, og bekrigede med megen Grumhed de Vendiske Folk i ØSTERLEDEN. Da HELGE efter endeel Aar giorde et Tog til SVERRIG mod Kong ADILS, fordrev han ham, førde et stort Bytte og hans Dronning

YRSA med sig til DANMARK, og uvidende om, at det var hans egen Dotter med den Saxiske Dronning OLUFA ægtede hende, og avlede med hende den bekiendte ROLF KRAKE. Derefter skiftede han Løsøre med sin Broder ROE, men kom derover i Tvist med sin Syster SIGNEs Søn HROKUR. *See Hrokur!* Men da HELGE, efterat hans Broder var dræbt at denne HROKUR, kom til ENGELLAND efter sin Broderkone OGNs Begiering, som HROKUR med Magt vilde ægte, og paa dette Tog fangede og lemlæstede HROKUR, kom den før omtalte Saxiske Dronning OLUFA, for at hævne sig over HELGE til DANMARK, bebreidede YRSA, at hendes Mand HELGE var hendes Fader, og giorde hende saa leed af hendes bedrevne Blodskam, at hun drog tilbage igien til SVERRIG til ADILS. Dette smertede HELGE, som elskede hende høit, og hans bedrevne Blodskam nagede ham bestandig, saa at han søgde Beroligelse og at døve sin Samvittighed ved Krigens Tummel, var derfor bestandig ude, og fløi fra en Feide til en anden. Han erobrede JYLLAND og en Deel af ANGELN, efterat have overvundet og dræbt ved VANDFULD i RIBER–STIFT Anglernes Konge BØKI. Da han derefter med endeel løse og slemme Folk sværmede om paa Søerøverie, og var en

Jule–Aften landet ved LOLLAND, slog han der sine Telte op, blev der i 3 Dage, lod hente en meget deilig Pige THORA, som Fabelen har giort til en ALFEKONE af de SORTE ALFER, og med hende avlede den siden for sin Broder ROLF KRAKE*s* *Drab* berygtede SKULD. Længe efter faldt Kong HELGE i Strid udi AUSTURVEG, og blev derfra ført til FYHN, hvor han blev begravet hos sin elskte THORA paa en Øe ved SVENDBORG, som efter hende kaldes THORØE.

HEMING,

en gammel Bonde, som i sine yngre Aar havde været en stor Stridskæmpe, men siden slaaet sig til Roe. Kong HARALD GULDMUND, som var udfordret til Tvekamp af KOL DEN KROGRYGGEDE, der var hans Medbeiler til ASA DEN SKIØNNE, lod denne HEMING byde til sig til *Jul*. Han kom og, uagtet han levede i Uvenskab med Kongen, og lod sig ved Løvte om store Belønninger overtale til, paa hans Vegne at møde KOL, som han og mødte ved GOTHELVEN, og gav sig i Kamp med, men blev der slagen.

HENGST,

en Søn af den Engelske Konge VITIGISLE og Broder til HORST eller HORSA, blev med sin Broder kaldet til Hielp af den Saxiske Konge VORTIGERN mod PIKTERNE og SCOTERNE, og førde først ANGLERNE, SAXERNE og JYDERNE derover, fik af VORTIGERN frie Gudstieneste, overvandt Fienderne, fik derfor af Kongen Eiendele i NORTHUMBERLAND og LINDSEY. Landet behagde ham vel, saa han af VORTIGERN erholdt Tilladelse til at indkalde flere af sine Landsmænd, under Paaskud at bruge dem til ENGELAND i 18 Skibe, men efter Haanden lokkede HENGST og HORSA hemmelig saa mange af dem over, at de bleve de indgødte for stærke. HENGST havde en deilig Dotter RAVEN, som han giftede med VORTIGERN, imod at han maatte give ANGLERNE Bolig i Landet KENT, og derefter overtalede HENGST Kongen til at lade ELISSE og hans Broder OCRA komme over fra ANGELN, og anvise dem Land til Bolig paa Grændserne af DELRIEN og SKOTLAND. De kom og med 300 Skibe og 16000 Mand foruden Koner og Børn, bekrigede først PICTERNE, og dernæst BRITERNE selv, som under VORTIGERNs Søns Anførsel, der var misfornøiet med Faderens hedenske Ægteskab vilde forjage de fremmede Giester, der voksde

dem over Hovedet. Efter foranderlig Lykke i denne Krig stillede HENGST sig an, som han vilde indgaae Forlig, og til den Ende anstillede et Møde med Kong VORTIGERN til SALISBURG, lod ved Giestebudet det sætte BRITTER og SAXER om hverandre ved Bordet, men havde forud aftalt med sine Folk, at, naar han sagde:

nimed eure Saxes,

skulde de tage deres Vaaben (Sakse) ud af Støvlerne, og hver dræbe sin Naboe. Paa denne forræderske Maade dræbdes 300 fornemme Britter. Kun den ene EIDOL slap med Livet. Herpaa tvang han VORTIGERN til at afstaae Landskaberne ESSEX, SUSSEX og MIDDELSEX. Efter mange Omtumlinger døde endelig den urolige HENGST, og efter ham indtoge ANGLERNE Landet, som af dem kaldtes ENGELAND.

HERE,

see Hiorleif den Kvindekiere!

HERFIOTUR,

see Valkyrier!

HERGRIM,

en Søn af den Ymislandske Kæmpe ARNGRIM og IMUFs Dotter AMU, opholdt sig snart hos BIERGRISERNE, snart hos MENNESKENE. Ved denne Tid boede ved ALUFOSSE DEN ÆLDSTE STERKODDER STORVERKs Søn, som var forlovet med OGN ALFAFOSTRE. I hende forelskede HERGRIM sig, og eengang, da STERKODDER var draget over ELIVOGA, bortførde hende med hendes gode Villie fra JOTNAHEIM. Derover udfordrede STERKODDER HERGRIM til Tvekamp, dræbde ham, og bortførde hans Søn GRIM, men OGN, som var overværende ved Kampen, da hun saae dens Udfald, tog Livet af sig selv for ikke at komme i STERKODDERS VOLD.

HERIAN,

SEE ALFADER!

HERLAUG,

EN SØN AF KONG ROLLAUG i GARDARIKE og HERBORG. *See Heidrekr!*

HERMION,

en Søn af TYDSKERNES GUD

MANNUS, var efter *Tacitus* Stamfader til de TYDSKE FOLK, som efter ham kaldtes HERMIONER.

HERMODER,

en Søn af ODIN FREDEIULFs Søn. Da ODINs og FRIGGAs Søn BALDER var bleven dræbt af den blinde Gud HØDER efter LOKEs Tilskyndelse, og FRIGGA havde lovet den sin særdeles Yndest, som vilde reise til HELVEDE for at befrie BALDER for Døden og byde Gudinden HEL Løsepenge for ham, paatog HERMODER sig dette Ærende, satte sig paa ODINs aatteføddede Hest SLEIPNER, reed afsted paa den i 9 Dage og 9 Nætter giennem mørke og dybe Dale, hvor han ikke eengang kunde skimte for sig, før han kom til GIALARSTRØMMEN, som han kom over paa en guldtækket Broe, der bevogtedes af en Pige MODGUDR, som, det første hun saae ham, spurgde om hans Navn, Famile og Ærende, med Tillæg: at der Dagen forhen var redet 5 Skarer af døde over Broen, uden at den rystede saa sterkt som under ham alleene, og at hans Udseende slet ikke lignede et dødt Menneskes. HERMODER fortalde da, at han kom for at oplede BALDER, fik af hende Underretning om dennes Ankomst til HELVEDE

og Veien, han skulde følge lige i Nord. Han fortsatte derpaa sit Ærende, kom til det stærke Gitter, som omgiver HELVEDE, satte med Hesten derover, og fandt sin Broder BALDER siddende i Høisædet. Han forblev der Natten over og rygtede sit Ærende. Dets Udfald *see ved Balder!* Ved sin Bortreise fik han af BALDER Ringen DRUPNER at bringe ODIN til Amindelse. Der talede han og med sin Broderkone NANNA, der godvillig havde fulgt sin Mand i Døden, og medgav ham ligeledes et Mindetegn til FRIGGA; og efter saa vel forrettet Ærende reisde HERMODER igien til ASGAARD, og fortalde Udfaldet paa sit Eventyr. Han blev desuden efter Fablen ofte brugt af ODIN at forrette hans Ærender paa JORDEN, som han hurtig udrettede, og kaldes derfor DEN SNARE (*hiin huate*).

HERMUNTHRUDE,

en Skotsk Dronning af utrolig Stolthed og Overmod. Hvorledes hun blev gift med den Jydske Konge AMLETH, og efter hans Død uagtet hendes pralende Kydskhed og Løvte om ei at overleve ham, overgav sig godvillig til hans Banemand SOLVE, *see Amleth!*

HERTA eller **HERTHUS,**

under dette Navn dyrkedes efter TACITUS Beretning JORDEN af de i det nordlige TYDSKLAND og vort DANMARK i hans Tid boende 7 SVEVISKE FOLK REUDIGNER, AVIONER, ANGLER, BARINER, EUDOSER SVARDONER og RUITHONER (NUITHONER). Hendes egentlige Sæde var paa en Øe i ØSTERSØEN, hvor Præsten foregav, at hun opholdt sig i en Lund saa hellig, at ingen uden han maatte komme derind, og kostede hendes Beskuelse disse Stæders Betrædelse enhver som Hendelse eller en ublid Skiebne førde derhen, Livet. Hendes Huus var, som alle Svevers, en tildækket Vogn, og, naar Præsten mærkede hendes Nærværelse der, kiørede han hende om i Landet at besøge Folkene. Hun blev da trukket omkring af Køer, og i al den Tid hun reisde om, var lutter hellige Dage, Fred, Lystighed og Glæde overalt, indtil Præsten foregav, at hun nu var kied af Menneskenes Selskab, og lod hende føre hiem. Inde i Skoven var en Søe, og i den blev ved Hiemkomsten Vognen og, som man meenede, Gudinden selv vasket af nogle Slaver, som straks efter druknede i samme Søe; Og forvoldte dette sidste en skræksom og hellig

Ærbødighed for de Stæder, som ingen kunde see uden at omkomme. Denne HERTHA eller JØRTH have en Deel giort til ODIN HEREMODs Søns Kone, og meenes hendes Dyrkelse at have vedligeholdt sig indtil det 4 Aarhundrede, da den enten er bleven afskaffet eller fordunklet ved den SAXISKE ODINs.

HERVOR eller **HERVORA,**

en Dotter af ARNGRIMs Søn ANGANTYR og BIARTMAR JARLs Dotter SVAFA, blev efter Faderens Død født hos Morfaderen, som mange raadede at lade hende dræbe, men han vilde endelig opdrage hende i Mangel af mandlig Afkom, øsde Vand paa hende og kaldte hende HERVOR. Her blev hun opdraget, lagde sig efter Bue og Pile, blev i Tiden en vældig Skioldmøe, og, da Bedstefaderen satte hende til rette, flyede hun til Skoven, hvor hun byggede sig en Bolig, og for at sanke Rigdomme dræbde og plyndrede Folk. Jarlen drog da ud mod hende i Skoven, og efter en tapper Modværge fangede og førde hende hiem, hvor hun skiøndt uvidende om sin Herkomst forblev nogen Tid i Roe; men de en Træl havde bebreidet hende, at hun ikke maatte faae sin Herkomst at vide, fordi hun kun

giorde ondt, og fordi hendes Fader var en af Jarlens Hyrder, som havde besvangret hendes Moder, løb hun til Bedstefaderen, fik lokket ud af ham, at hun var den berømte ANGANTYRs Dotter, som var bleven dræbt i Tvekamp og begravet ved MUNARVOG paa SAMSØE, reisde bort i Mandsklæder og Rustning, og kom til nogle Søerøvere, som hun under Navn af HERVARD gav sig i Selskab med, blev tilsidst deres Anfører, sværmede vidt omkring med dem, og kom endelig til SAMSØE. Her bad hun sit Selskab om Tilladelse at gaae i Land under Paaskud, at der i en Grav paa Øen skulde forefindes store Rigdomme. Hun fik og Forlov, og, uagtet man forestillede hende, at der spøgede, og nogle onde Aander giorde det værre der om Dagen end andensteds om Natten, roede i Land ved MUNARVOG. Der traf hun en Hyrde, som advarede hende om Faren, og sagde: at han vilde gaae hiem, fordi det var farligt at opholde sig her ud paa Aftenen. Hun spurgde ham om HIORVARDs Grav, og fik til Svar: at det var gal Mands Arbeide at overnatte der, fordi der spøgede, og store Ildflammer svævede omkring. Vel tilbød hun ham sit Halsmykke for at vise sig Vei; dog torde han ikke, og da det ved Solens Nedgang tordnede, og der gik Ild af Gravhøien søgde han i Angest af alle

Kræfter til Skoven. Dette Syn giorde derimod ingen Indtryk paa HERVOR; Hun travede om mellem Ilden til den største Grav, som var hendes Fader ANGANTYRs, kaldte paa ham, og bad om hans berygtede Sværd THYRSING, som havde tilhørt SVAFURLAMI, og var forfærdiget af Dvergen DVALIN. ANGANTYR vaagnede da op i Graven, og holdt med hende en Samtale, som er Indholdet af en deilig Sang i HERVARAR SAGA, hvori han foreholdt hende dette rosende Foretagende, nægtede at have Sværdet, og bad hende søge til Skibene igien. Dog skiøndt Graven aabnedes og udskiød stærke Ildflammer, forblev hun, og uagtet Faderens Forsikring, at dette Sværd vilde nesten ødelægge hendes heele Afkom, overhængde hun ham dog, indtil hun fik det, dog med Formaning at vogte sig for begge ders Egge, som var forgiftede. Hun sagde derpaa Farvel til hendes Faders Gienfærd, kom til Stranden, og saae ved Dagbrækningen, at alle Skibene vare borte; thi Søerøverne var skræmte bort af Tordenen og Ilden. Hun maatte da forblive paa Øen, indtil hun fandt Leilighed at komme bort, flakkede længe om, og kom endelig til den gamle Konge GODMUNDR i GLÆSISVELLUR, hvor hun under sit paatagne Navn forblev Vinteren over. Der hialp hun

eengang Kongen til rette i Skaktavle, da han havde slemt Spil, og, da imidlertid en af Hoffolkene drog THYRSING ud, som hun under Spillet, havde lagt fra sig, og rosede det, hug hun ham ihiel, fordi dette Sværd, hver Gang det blev trukket, stedse vilde have Mandeblod. For denne Gierning maatte hun flye derfra; men blev dog siden gift med GODMUNDRs Søn HØFUDR, som hun længe levede med, og fødde 2 Sønner ANGANTYR 3 og HEIDREKR, af hvilke den sidste især lignede Moderen i Stivsindighed, og andre slemme Egenskaber, og derfore havde hendes fortrinlige Yndest. *See Heidrekr!*

HIALMAR HIIN HUGPRUDE,

en af den Svenske Konge YNGVEs Kæmper. Da ANGANTYR 1s Broder HIORVARDR i Selskab med sine Brødre friede til YNGVEs Dotter, stod han og forlangede hende af Faderen fremfor disse fremmede, der kun vare bekiendte af deres Ondskab og Voldsomheder. Faderen tvivleraadig henstillede det da til sin Dotter, som valgde HIALMAR. Herover blev han udfordret at møde ANGANTYR og hans Brødre i Kamp paa SAMSØE; Der mødte han dem

og tilligemed ORVAR ODDER eller ODDUR HIIN VIDTFØRLI, som han var i Fostbrødrelag med; *(See Orvar Odd!),* men døde der af sine Saar.

HIALTE eller **HOTT,**

en Bondekarl, som ved ROLF KRAKES HOF stedse blev foragtet af Hofmændene, indtil den berømte Kæmpe BIARKE tog sig af ham, hævnede de ham paa AGNARs Bryllupsfest tilføiede Fornærmelser, gav ham Biørneblod at drikke, og dannede ham til en modig Kriger, hvoraf han fik det Navn HIALTE *(Helt)*. Han gik i Fostbrødrelag med BIARKE, fulgde ham paa hans fleeste Eventyrer, *(see Biarke)* og er især bleven bekiendt for sin Troskab mod ROLF KRAKE, som han og ofrede sit Liv for at forsvare mod hans forræderske Syster og hendes Mand HIORTVAR, *see Rolf!* Ved SKULDs Natlige Overfald paa ROLF, befandt HIALTE sig ude paa Landet hos en Frille, som han tilbragde Natten med. Allarmen og ROLFs Beskyttelse kaldte ham da fra Vellysten; men før han forlod hende, spurgde hun ham, hvor gammel den Mand maatte være, som hun skulde tage, ifald han omkom? Deels for at straffe hende for dette udelikate Spørgsmaal, og

deels, at ingen skulde elske hende efter ham, afbeed han hende Næsen, gik derpaa i Striden, og faldt ved sin elskte Konges Side.

HIARNE,

en berømt *Skiald* af Jotisk Herkomst giorde den bedste Gravskrivt over FRODE 3 FREDEGODE, og kom ved den i saadan Anseelse, at JYDERNE, som ved denne Leilighed tænkde at afkaste DET DANSKE AAG, udvalgde ham til Konge. Dog FRODE havde efterladt sig en Sønnesøn FRIDLEV 3, som bekrigede HIARNE, og tilstod ham kun Fred, om han godvillig nedlagde Kongeværdigheden. HIARNE valgde da Striden, men blev overvundet og flyede til JYLLAND, sankede der en nye Hær, men blev atter slaget, og flyede til den efter ham kaldte i HORSENS FIORD beliggende Øe HIARNØE. Efter den Tid manglede han Magt til aabenbare at bestride FRIDLEV. Han greb da til List, kom forklædt til FRIDLEVS HOF, gav sig ud for Saltsyder, blev taget i Tieneste og sat nederst. Dog røbedes han ved sine mange i Krigen bekomne Saar, da han nødedes til at bade sig, blev af FRIDLEV nedlagt i Tvekam, og skal ligge begraven i en stor Høi paa HIARNØE. Hans Dronning

ALRUNE skal ligeledes være begravet i en Høi paa den efter hende kaldte ALRØE.

HIMMINBORG,
et Sted i HIMLEN paa den Kant, hvor den hænger sammen med BIFROST, var Bolig for HEIMDAL *Gudernes Vægter*.

HIMINBRIOTUR,
en af Riisen YMERs Køer, *seer Thor!*

HILLDUR,
en Dotter af HOGNE, *see Hedin!*

HILLDUR,
see Valkyrier!

HILLDUR,
see Brynhilldur!

HILLDUR,
en Dotter af Kong ERIK og SIGNY (GRYDUR) blev gift med ILLAUGE GRYDARFOSTRE. Hun var

meget forfaren i Troldom. Hvorledes hun fortryllede GRIMHILLDUR for at hævne sammes paa hendes Moder SIGNY udøvede Troldom, *see Grimhilldur og Signy!*

HILLDUR,

et Fruentimmer, som om Natten kom til FRADMAR, da han paa Reisen til BIARNELAND med STURLAUGR STARFSAME laae paa Udvagt med Baaden. Da han raabde hende an, svarede hun: at hun hedde HILLDUR, spurgde om hans Navn, og, da hun hørde, at det var FRADMAR, sagde hun: skal jeg troe, at FRADMAR KOL DEN KROGRYGGEDEs Broder er kommen til Landet. Da hun nu fik at vide, at han var just den samme, bad hun ham sette sig over til en nærliggende Øe, fordi hendes Fader var nylig død efterladende sig 3 Døtre, og frygtede hun at faae den sletteste Deel af Arven, om hun kom sidst. Han satte hende da over, og fik til Betaling god Vind i 2 Dage, som siden kom ham vel tilpas, da han og STURLAUGR forfulgdes af BIARMERNE, *see Sturlaugr!*

HIORDIS eller **HIORDYSE,**

en Dotter af Kong EYLIME i VARVIDTHSYSSEL, gift med

Kong SIGMUND, og ved ham Moder til den berømte SIGURD FOSFNERSBANE.

HIORLEIF DEN KVINDEKIERE *(den Forliebte),*

Konge i HORDELAND og flere NORSKE LANDE, mægtig og krigersk flakkede meget om, og er bleven meget bekiendt for sin Ustadighed og Letsindighed mod det smukke Ki&oslas;n. Paa sine vidtløftige Søetoge kom han eengang til KONGHELLE og havde der sit Telt opslaaet ved siden af den Ringstedske Konge REIDARS, med hvis Søn HERE han indgik et fortroligt Venskab, saa at denne endog foreslog sin Fader at bede HIØRLEIF hiem til Giest. REIDAR troede at dette Bekiendtskab var kun lidet lykkeligt, vilde nødig dertil, men lod sig endelig overtale. Ved sit Ophold der forelskede HIORLEIF sig efter Sædvane i hans Dotter RINGA, fik hende ved Broderens Hielp, og seglede bort med hende, men ved JYLLAND overfaldt ham et Havblik. RINGA kunde ikke taale Søen, døde underveis, blev lagt i en Kiste og slængt over Borde. Ved en Hændelse kastede Havet hende op til SIELLAND ved hendes Fader REIDARs SKIBS–NØSTE, hvor det blev fundet af Broderen

HERE, som berettede Faderen det. Begge troede, at HIØRLEIF havde aflivet hende, overfaldt derfor HIORLEIF med en Hær om Natten paa hans Gaard, opbrændte den og bortførde meget Bytte tilligemed hans 2 Dronninger HILLDUR og ASA; men HIORLEIF undgik ved Flugten efter først at have dræbt sin Svoger HERE. HIORLEIF, som igien vilde hævne denne Fornærmelse, seilede kun med et eeneste Skib til SIELLAND, gik alleene til Fruerstuen, fandt der sin Kone ASA, som anstillede sig meget venlig, men af Had for de mange Medbeilersker, han stedse havde givet hende, forraadede ham til REIDAR, der fangede ham, og efter hendes Raad lod ham ophænge mellem 2 Baal. Dog var hans Tid endnu ikke. Hans forrige Kone HILLDUR slukkede Ilden, og befriede ham, hvorefter han giennemstak den sovende REIDAR i hans Høisæde, gik til sit Skib, tog sine Folk med, lod REIDAR ophænge, og sendte den troløse ASA hiem. Derpaa indtog han REIDARs Land, og satte HILLDURs Broder SOLVE til Jarl derover. Tilsidst satte han Livet til paa et Søerøvertog i SVERRIG.

HIORTVAR eller **HIARTVAR,**

en Sønnesøn af Kong JARMERIKs Syster, var Jarl paa ØLAND, forelskede sig i ROLF KRAKEs Syster SKULDA, som og yndede ham igien, og lod sig godvillig bortføre af ham. Dog gave siden saa vel ROLF som hendes Forældre den Svenske Konge ADELS og Dronning YRSA, deres Minde til, at de maatte blive sammen; Ja ROLF giorde ham endog til Underkonge i SKAANE imod at betale Skat. Dette fortrød den høimodige SKULDA, saa hun fik HIORTVAR overtalet til at forraade ROLF. Han fik derfor af denne Konge Tilladelse til at sidde inde med Skatten i 3 Aar og efter den Tids Forløb at udbetale den paa eengang. Disse Penge anvendte HIORTVAR til imidlertid at forsyne sig med alle de Folk og Vaaben, han behøvede til sit Forehavende, og rustede sig af al Magt. Det 3 Aar kom han ved *Juel* under Venskabs Skin til LEIRE med mange slemme Folk, som han allevegne fra havde draget sammen, paa en Mængde Skibe, som han foregav at have Skatten inde, uagtet de førde kun Folk og Vaaben. ROLF sendte Vogne ned at afhente Skatten, men HIORTVAR lod Kudskene binde, læssede med Vaaben, overhyllede dem med Dækker, og satte Krigsfolk derpaa. Da imidlertid ROLF med sine Kæmper overgav sig til Drik og Lystighed, og vare faldne i Søvn, listede HIORTVAR sig

ud fra Giestebudet. Han bad at indlade sine Vogne, som just da ankom, og, da dette skeedte, lod han staks angribe de drukne og halvsovende DANSKE. Imedens formeredes Antallet paa hans Folk, som overvældede og dræbde ROLF med alle sine. *See Rolf!* Kuns een af ROLFs Kæmper VOGGO, blev tilovers. Hvorledes HIORTVAR straks efter af denne, som han forundret over ROLFs Kæmpers Troeskab havde taget i Tieneste, blev dræbt, *see Voggo!*

HIORVARD,

en Norsk Konge, havde 4 Koner, med ALFHILD avlede han HEDIN; den anden var SÆREIDUR, som han havde HUMLOUGUR med. Af den 3 SINREAD havde han HYMLINGUR. Derefter giorde han Løvte at ægte det deiligste Fruentimmer, som befandtes at være Kong SVAFNIRs Dotter SIGURLIN, der blev opfødt af SVAFNIRs Jarl FRANMAR tilligemed hans egen Dotter ALOF. Han sendte da sin Jarl IDMUND med hans Søn ATLI hen at frie til SIGURLIN, som efter en heel Vinters Ophold der endelig fik Afslag efter FRANMARs Raad, fordi SIGURLIN ikke skiøttede om at ægte en Mand, der forhen havde havt 3 Koner. Dog lod HIORVARD ved dette Afslag

ikke Modet falde, og drog selv med dem til SVAFALAND i samme Ærende. Ved sin Ankomst til Landet saae han en sterk opstigende Røg og Brand, hvis Aarsag var, at Kong HRODMAR nylig havde været der, dræbt SVAFNIR og hergiet Landet. HIORVARD drog da derind, og forblev Natten over ved en Aa, som ATLI derpaa gik over, dræbde FRANMAR JARL, og bortførde baade SIGURLIN og ALOF, hvilken sidste han selv fik til Ægte; men HIORVARD ægtede SIGURLIN, og avlede med hende den berømte Helt HELGE HADDINGIA SKATE.

HIORVARDR,

en Søn af ARNGRIM og EYVORA, friede i følge sit Løvte ved Julefesten til den Svenske Konge YNGVEs Dotter INGEBORG, som gav hans Medbeiler HIALMER HIIN HUGPRUDDE Fortrinet. Herover udfordrede HIORVARDR ham at møde sig og 11 Brødre i Kamp paa SAMSØE. Da de nu droge derhen, fik HIORVARDR til denne Strid af sin Fader det gode Sværd HROTTE; men blev i Striden dræbt af HIALMARs Medhielper ORVAR OD, og tilligemed alle sine Brødre begravet paa SAMSØE. *See Angantyr!*

HIRROKIN,

en *Heks* fra JOTUNHEIM, som af Guderne blev hentet for ved BALDERS BEGRAVELSE, at støde hans Skib, som ikke kunde rokkes af Stedet, ud i Vandet. Til denne færd kom hun ridende paa en Ulv, som hun regierede ved et Bidsel af Slanger. Denne var saa uregierlig, at ODIN, da Heksen var steget af, maatte sætte 4 Bersærker til at vogte den; men de kunde ikke styre den uden ved at legge den paa Ryggen. Med liden Møie skiød hun Skibet ud, saa der gik Ild af Kiølen og alt Landet bævede derved. Da THOR alle Jetters Fiende saae dette, vilde han betale hende Umagen med et Slag af sin Hammer; men lod hende dog paa alle Gudernes Forbøn fare i Fred.

HIUKE,

see Bil!

HLER,

see Æger!

HLIDSCIALF,

see Lidscialf!

HLOOK,

see Valkyrier!

HLUTUR,

en Art Amuleter hos de Nordiske. Holdes og for en Sort smaa Afguder.

HLYN, LYN eller **LYNA,**

FRIGGAs Veninde, var tillige en af Asernes store Gudinder og har dem under sin Varetægt, som FRIGGA vil bevare for Fare.

HNOS,

en Dotter af ODDUR og FREYA, saa deilig, at efter hende kaldes alt skiønt og dyrebart.

HOD,

see Valkyrier!

HODBROD,

en Søn af den Vestgothiske Konge REGNER og SVANHVIDE, havde 2 Sønner ATISLE og HOTHER, som han

lod opdrage hos den Norske Konge GEVAR eller JOFUR. Efter FRODE 3 Død forbandt han sig med den Svenske Konge ERIK HIIN FRÆKNE mod DANMARK, og indtog en stor Deel deraf. Han var derefter uheldig i sit Frierie til HOGNEs Dotter SIGRUN, som var en *Valkyrie*, der forhen havde været SVAFA, HELGE HADDINGIA SKATEs Kiereste, nu var født paa ny, og foretrak ham den berømte HELGE HUNDINGSBANE. HODBROD erhvervede sig derefter stor Berømmelse ved sine Krige i AUSTURVEG, bekrigede derpaa den Danske Konge ROE, og overvandt ham i 2 Feldtslag, dræbde ham i det 3die, og rustede sig mod dennes Broder HELGE, men blev af ham fældet. *See Helge Hundingsbane!*

HØDUR eller **HAUDER,**

en af Asernes store Guder overmaade stærk, men tillige stokblind. Han lod sig af den onde LOKE forføre til at kaste som de andre Guder paa den ellers skud– og hugfrie BALDER det for ham fatale Mistiltein, der var det eeneste, FRIGGA havde forglemt at forpligte eedelig til ikke at skade ham, og dette blev BALDERS BANE. *See Balder!* Gudernes vilde straks hævne

det, men turde ikke for Stædets Hellighed. Dog glemde de aldrig HØDER denne Ugierning, der ansaaes for den største, der nogensinde var begaaet paa HIMLEN og JORDEN, og ønskede derfor aldrig den Nødvendighed at nævne hans Navn. Tilsidst blev han dræbt af BALDERs Broder VALE, som da kun var en Nat gammel. Denne HØDER skulde dog efter nogles Meening overleve RAGNAROKR, og derefter sankes med de overlevne Guder og BALDER, som han da kommer i Venskab med, i Sletten IDA. *See Ragnarokr!*

HØFUNDR eller **HAUFUDR,**

en Søn af Kong GODMUNDR DEN GAMLE i GLÆSISVOL, giftede sig efter sin Faders Raad med ANGANTYRs Dotter HERVOR, der nogen Tid havde i Mandsklæder opholdt sig ved Faderens Hof, og havde med hende to Sønner ANGANTYR og HEIDREKR meget ulige af Gemyt, den første god og fredelig som Faderen, den anden ond og uregierlig som Moderen, som og derfore elskede ham meest. Hvorledes HØFUNDR maatte forvise HEIDREKR for sin Ondskab fra Hoffet, men før Afreisen gav ham endeel gode Raad, som han dog ikke fulgde, og derefter dræbde ANGANTYR, *see Heidrekr!*

Denne HØFUNDR var viis, fredsæl og retfærdig, og saa berømt for sine billige Domme, at endog hans fiendske Søn HEIDREKR derefter valgde ham til at paadømme en Trætte mellem sig og den Reidgothiske Konge HARALD. *See Heidrekr!*

HØL,

see Eigthirme!

HOFVARPNIR,

Gudinden GNAs Hest, som hun rider paa overalt for at udrette FRIGGAs Ærender.

HOGEN eller **HOGNE,**

en Søn af HAMUND og Broder til den ulykkelige HAGBARTH. Hvorledes han var med denne sin Broder hos Kong SIGAR i SIELLAND. *See Hagbarth!* Denne sin Broders ynkelige Død fik han at vide i IRLAND, og hvorledes han derefter hævnede den paa Kong SIGAR, *see Sigar!* Kort efter faldt han i et Slag mod SIVALD.

HOGNE,

en Søn af Kong GIUKUNG og GRYMHILLDUR, var Broder til GUNNAR, GUTHORM og

GUDRUN, hvis Mand SIGURD FOFFNERSBANE han bidrog til at lade dræbe ved sin Broder GUTHORM. Han var gift med KOSTBERA og havde med hende NIFLUNG. Med sin Broder GUNNAR levede han meget eenig, og hvorledes han deelde Skiebne og Endeligt med ham, *see Gunnar!*

HOGNI,

see Hedin!

HOGNI,

Konge i Middelsyssel i Sielland, en Søn af Kong Halfdan 4 og Hvedne; blev i Tiden en berømt Helt, og eiede Rolf Krakes Sværd Sigurliani, som han stedse betiende sig af i Krig. Hans Faders Banemand den Norske Prinds Sorle tilbød ham Bod og Fostbrødrelag, men han afslog det, saa det kom til Slag, hvori hans Broder Hakon og Sorles Fader Erling faldt. Sorle selv faldt om af Saar og Mathed, hvilket bevægede Hogne til at lade ham læge og gaae i Fostbrødrelag med ham, hvorefter de levede i et stadigt Venskab. Hogne ægtede hans smukke Syster Hilldur den smalle, og da Sorle kort efter blev dræbt, drog han ud at hævne hans Død, og skal paa dette Tog stedse have seiret,

underlagt sig 20 Konger og blevet meget navnkundig. Han giftede den Reidgothiske Konge Hiorvards Dotter Hervor, og indbød kort efter den meget berømte Norske Prinds Hedin, som var kommen til Danmark paa et Drageskib med 900 Mand, til sig. Denne foreslog ham at prøve sig med ham i alle Slags mandige Øvelser. Dette gefaldt Hogne. De prøvede da hverandre Dagen efter i at svømme, fægte, kaste til Maals og mere, og befandtes fuldkommen lige. De indgik da i Fostbrødrelag; men Hedin misbrugde hans Giestfriehed paa det nedrigste; thi, da Hogne var i Kongestevne bortførde Hedin hans Dronning og Dotter Hilldur, og aflivede den første grusom. Hvorledes dette derefter befordrede begges Død, see Hedin!

HOLGE eller HALOGE,

see Loge!

HOLMGAARD,

saa kaldtes i de ældste Tider et Stykke af det nu værende RUSLAND, som grændsede til FINLAND (JOTUNHEIM) og indbefattede det nu værende NOVGORODSKE indtil den FINSKE BUGT og LADOGA SØEN. Det toges og i en vidtløftigere Meening og

indbefattede HOLMGAARD IN SPECIE (NOVGOROD) KÆNUGAARD (KIOV) og PALTESCIA (POLOCZ). Det kaldtes og efter dets sidste Stavelse GARDARIKE. Hovedstaden kaldtes og HOLMGAARD.

HORGABRUD

kaldtes de halv for Gudinder anseete i RYE for Hellighed komne Præstinder, beboede DISARNEs eller GUDINDERNEs især FREYAS TEMPEL, og forrettede *Mennskeoffringerne*. For Resten henbragde de deres Liv i Vellyst, Magelighed og Bestandige Giestebudde rigelig forsørgede af Folket. THORGERD en Dotter af HALOGE, HELGELANDs første Beboer, var blant dem særdeles berømt, og dyrkedes især i de senere Tider tillige med sin Syster YRP af HAGEN JARL.

HORST,

førde med sin Broder HENGST ANGLERNE til ENGELAND, og blev der i et Slag dræbt af Prinds VORTIMER. *See Hengst!*

HORVENDIL,

en Søn af den Jydske Kong GERVENDIL og Broder til FENGO, stod først under den Angligske Konge REREKs Formynderskab, og skiftedes siden med sin Broder efter de Tiders Sædvane hver 3 Aar at regiere til Lands og til Vands. HORVENDIL blev i sit Søeregimente meget navnkundig. Ved en Øe midt i Havet mødte han den berømte Norske Konge og Søerøver KOLLE, som søgde at efterligne ham og forhverve samme Roes. Af en Hændelse gik begge i Land, traf hverandre i Skoven, og bleve eenige om en Tvekamp paa Vilkaar, at Seierherren skulde give den overvundne en anstændig Begravelse. Kampen varede længe. Endelie kastede HORVENDIL Skioldet fra sig, huggede med begge Hænder, afhug KOLLEs høire Been, og lod ham begrave. Derefter forfulgde og ihielslog han KOLLEs for Søerøverie berømte Syster SELLA. Tre Aar plyndrede han saaledes i Søen, sankede store Skatte, som han ved Hiemkomsten gav det fornemmeste af til sin Formynder REREK, som han kom i stort Venskab med, ægtede hans Dotter GERUTH, og avlede med hende den bekiendte AMLETH. Hans Bedrivter, Berømmelse og Magt opflammede endelig Broderen FENGOs Misundelse, saa han

dræbde ham og ægtede hans Enke GERUTH. Hvorledes Sønnen AMLETH derefter hævnede hans Død, *see Amleth!*

HOTHER,

en Søn af Kong HODBROD og GYRITHE, blev opdraget i Norge hos Kong GEVAR eller JØFUR i RINGERIGE, hvor han vældig tiltog i Kræfter og Legems–Øvelser, som svømme, skyde med Bue og brydes. Især havde han lagt sig efter Musik, og var Mester i at spille paa Lire, Harpe, Hakkebret, og kunde dermed opvække Følelser efter Behag. Ved alle disse Egenskaber indtog han GEVARs deilige Dotter NANNA, saa hun af Kierlighed til ham endog gav ham Fortrin for Halvguden BALDER, som ved at see hende nøgen havde forelsket sig i hende. Herover kom HOTHER i Strid med BALDER og hans Fader den SAXISKE ODIN. Da han engang var paa Jagt, blev han af Taage forvildet i Skoven, og traf der i et Skovhus nogle Jomfruer, som sagde: at de vare VALKYRIER, bivaanede alle Feldtslag, og bestyrede de stridendes Skiebne. Disse fortalde ham BALDERs Kierlighed, og fraraadede ham at stride mod BALDER som en Halvgud, men forærede ham tillige en Kiole, som ingen Vaaben kunde bide paa, hvorpaa

de forsvandt tilligemed Huset. Ved Hiemkomsten fortalde han dette Syn for sin Fosterfader, og begierede tillige hans Dotter, men af Frygt for BALDER turde han ikke give ham Løvte paa hende. En Vildmand kaldet MIMRING eller MIMER i FINMARKEN eiede et fortryllet Armbaand, der stedse giorde sin Eier rigere, og tillige et kosteligt Sværd, det eneste, BALDER kunde dræbes med. GEVAR sendte da HOTHER afsted for at bemægte sig samme; han begav sig og paa Reisen i en Slæde med Rendsdyr for ad en kold lang og besværlig Vei, ogslog sit Telt i Nærheden af MIMERs, som han fangede, og aftvang ham begge Dele. Den Saxiske Konge GELDER, BALDERs Ven, befrygtende, at HOTHER herved skulde blive for mægtig, overfaldt ham med Krig. GEVAR havde i Forveien advaret HOTHER, og raadet ham til i Slaget kun at lade sine Folk afbøde, og, naar GELDERs Folk havde forskudt sig, at skyde og kaste Hager paa Skibene for at fordærve dem og Fiendens Skiolde og Hielme. Dette Raad fulgde HOTHER, og vandt derved Seier, saa GELDER heisede et lyserødt Flag, og bad om Fred, som han og fik, blev HOTHERs Mand, og Allierede. Ved denne Tid friede den Halegalandske Konge HELGE, som selv ingen Gaver havde til at tale for sig, ved Gesandter til THORA, en Dotter af

FINNERNEs og BIARMERNEs Konge CUSO, og fik Afslag, fordi han ikke selv torde frie. I denne Handel søgde han Hielp hos HOTHER, som for hans Skyld drog med Flode til NORGE, og ved sin henrivende Veltalenhed overtalede Prindsessen til at ægte HELGE. I denne lange Fraværelse var hans Dødfiende BALDER draget med en Krigshær ind i GEVARs Lande for at frie til NANNA. GEVAR stillede da Sagen til sin Dotter, som vedblev at foragte ham. Neppe havde HOTHER faaet Nys derom, før han i Følge med sin Ven HELGE og GELDER kom med en Flaade mod BALDER. I denne Strid blev BALDER hiulpet af sin Fader ODIN og Broder THOR, hvilken sidste med sin Hammer giorde et stort Nederlag paa hans Folk. Alt maatte falde for hans Slag, indtil HOTHER, som var iført en Kiole, ingen Vaaben kunde bide paa, sprang til, og huggede Skaftet af Hammeren. Da Guderne saaledes savnede Bruget af dette kostelige Vaaben, maatte de flye. HOTHER fordærvede BALDERs Skibe, og satte efter ham af al Magt; og kaldtes Stædet siden til Erindring om dette Slag BALDERSHAVN. I Dette Slag mistede Kong GELDER Livet. HOTHER lod giøre et Baal af Skibe, brændte ham og de slagne derpaa, og for at giøre denne prægtige Ligfærd fuldkommen lod opkaste en stor Høi over

ham. Efter denne Seier holdt han Bryllup med NANNA til BALDERs store Sorg, og drog med hende til OSTGOTHLAND, men blev kort efter overfaldet af BALDER, og af ham overvundet i et stort Slag, saa han maatte flye til GEVAR. Da HOTHER derpaa arvede OSTGOTHLAND efter ADILS, giorde han Indfald i DANMARK, men blev straks efter overvundet af BALDER, og maatte flye til JYLLAND, hvor han blev Vinteren over, og drog derefter allene ubekiendt til OSTGOTHLAND, hvor han efter adskillige Beklagelser for Landets Store over sin udblide Skiebne blev kied af Verden, og begav sig til ubeboede Stæder, hvor han i Eensomhed overgav sig til Græmmelsen, undtagen naar han imellem paa et Bierg holdt *Thing* med sine Undersaatter; men opvakde og derved lydelige Klager hos dem. Eengang traf han paa sine eenlige Vandringer i uveisomme Skove atter VALKYRIERNE i en Hule, som spurgde om Aarsagen til hans komme, og, da han fortalde sin slette Krigslykke, og forekastede dem deres bedre Løvter, som de ikke havde holdt, opmuntrede de ham, og lovede ham Lykke mod BALDER, om han kunde bemægte sig en for denne Rival bestemt meget sød og kraftig Spise. Heraf fik han atter Lyst til at maale sig med BALDER. Hærene mødtes, og et Slag holdtes med lige Lykke. Natten

giorde Ende paa Striden. Af Bekymringer for den kommende Dag kunde HOTHER ikke sove, og gik ud om Natten at bespeide BALDERs Hær. Underveis mødte han 3 NYMFER, hvis Fodspor dryppede af Honningdug, kommende ud fra BALDERs Telt, hvorhen de havde brugt den omtalte kostelige Mad; han fulgde deres Spor, som han kunde lugte, kom til deres Bolig, gav sig ud for en Harpespiller, og fornøiede dem med sin Musik. Der tillavedes den kostelige Spise af Giften, som dryppede af 3 ved Halen ophængte Hugormes Mund. De vilde give ham noget af Maden, men den ældste Syster forbød dem derved at bestyrke BALDERs Fiende. Han fik den og ikke uagtet alle gientagne Forsikringer, at han ikke var HOTHER, men en af hans Følge. Dog gave de ham et prægtigt Belte og en Pengekat, som skulde giøre ham seieriig. Paa Hiemveien herfra mødte han BALDER, og gav ham et dødeligt Saar, der opvakde lige saa stor Sorg i BALDERs Hær, som Fryd og Glæde i HOTHERs. Dette Saar blev BALDERs Bane, og skildte HOTHER ved denne farlige Rival. Noget efter døde og BALDERs Fader ODIN; men havde i Forveien efter Finnen ROSTIOPHs Raad, for at hævne BALDERs Død avlet med den Russiske Prindsesse RINDA en Søn BOE, hvilken han som en Pligt havde

befalet at hævne sin Broder. HOTHER troede nu at kunde leve i Fred og slaae sig til Roe, da hans tro Fosterfader GEVAR om Natten forrædersk blev indebrændt af sin troløse JARL GUNNAR, hvordan HOTHER drog mod GUNNAR, fangede ham, lod ham levende brænde, og indsatte GEVARs Sønner HERLIT og GERIT i deres fædrene Rige. Nogen Tid efter blev han overfaldet af ODINs føromtalte Søn BOE med en stor Hær. Spaamændene forkyndte ham Døden i denne Strid. Dette forestillede han Folket til *Thinge*, og bad dem at udvælge hans Søn REREK til Konge, da han i saa Fald vilde sorgløs gaae Døden imøde. Denne Bøn blev ham tilstaaet, og kort efter faldt han i Strid mod BØE, og blev begravet i en Høi, som endnu vises ved SVEISTRUP i JYLLAND, under Navn af KONGENS HØI.

HOTT,

see Hialte!

HOUGA DROTTEN,

see Odin!

HOUGS OLD,

den Tid i DANMARK, da man

begrov de Døde i Høie, der vare indrettede indvendig som Huse. Den kom efter BRUNA–OLD, da man brændte de døde, som i *Hougsolden* derimod bleve begravne heel og holden med deres Skatte mellem Beenene, og Stundom deres Venner i Fuld Rustning omkring et Bord. FREYR skal have været den første, som man efter SNORREs Beretning begrov paa denne Maade. I DANMARK var Kong DAN MYKILLATI den første, som indførde denne Skik, og efter hans Eksempel brugdes siden i DANMARK Jordhøie, hvori man indsatte Liget med Klæder, Rustning, Hest og bedste Prydelse, hvilken Begravelses–Maade brugdes meest til de fornemmere, og vedblev til KRISTENDOMMEN.

HRÆSUELGUR,

see Asensluger!

HRANE,

under dette Navn kom ODIN til ROLF KRAKE. *See Rolf Krake!*

HREIDMAR,

en riig Bonde vel forfaren i Troldom, blev en Dag besøgt af ASERNE ODIN, LOKE og

HEINER, som underveis havde truffet hans Søn OTTUR i en Odders Ham i en Aa, hvor LOKE havde dræbt ham med en Steen *(see Ottur!)*, og nu førde hans Skind og dens Laks, som han havde i Munden, da han dræbdes, med sig ind til Bonden. De begierede Herberg hos REIDMAR med Tillæg, at de selv havde Kaast visende ham deres Bytte. Herover kaldte han sine Sønner REIGENN og FOFFNER, fortalde dem, at deres Broder, som i en Odders Skikkelse pleiede at fange Fisk med Munden og bringe dem hiem til sin Fader, var bleven dræbt, og gik dette Mord ham nær til Hierte. Sønnerne gik da til ASERNE, og fortalde dem, at de i Odderen havde dræbt deres Broder. Aserne tilbød da HREIDMAR i Bod for hans Søn saa mange Penge, han vilde begiere, og eenedes endelig om at give ham saa mange, som behøvedes at fylde Bælgen og Skiule den rund omkring med. For at faae saa mange Penge blev LOKE af ODIN sendt til SVARTALFHEIM at fange Dvergen ANDVARE og bemægte sig hans Skat og Ring. *(See Andvare!)* Dette udrettede LOKE, bragde Skatten til HREIDMAR og bedækkede Huden dermed. Efter Indbydelse besaae HREIDMAR Huden, og fandt et Haar, som ikke var skiult. Dette bedækkede de med ANDVAREs berygtede Ring (ANDVARA NAUT), som efter

Dvergens i Vrede over dens Tab afsagde Dom, stedse skulde volde sin Eier Døden. I det samme greb ODIN sit Spyd og LOKE sine Skoe, som han meget hurtig kunde fare over Land og Vand med, og, da de ved disses Besiddelse var sikker for al Slags Efterstræbelse, ønskede ODIN, AT ANDVARES DOM stedse maatte opfyldes, hvilket og derefter skedte med HREIDMAR og hans heele Slægt; thi efter ASERNEs Bortreise forlængede Sønnerne REIGENN og FOFFNER Deel i Skatten, og da det blev dem nægtet, sloge de Faderen ihiel, og bemægtede sig Skatten, som derefter blev begges Ulykke. *See Reigenn og Foffner!*

HRIMTHUSSER,

en Sort KÆMPER, som ALFADER med Guderne opholdt sig hos før Verdens Skabelse. De vare avlede af Riisen YMERs Been; men da YMER blev dræbt af AURGELME, flød hans Blod i saa store Strømme, at alle HRIMTHUSSERNE druknede deri undtagen BERGELMER, som alle seenere HRIMTHUSSERNE nedstammede fra. De vare Gudernes bestandige Fiender, og skulde ved RAGNAROKR under LOKEs Anførsel bryde ind i

HIMLEN, og forene sig til Strid med Gudernes øvrige Fiender paa Marken VIGRIDR. *See Ragnarokr!*

HRINGHORNE,

Guden BALDERs Skib, som hans Liig skulde brændes paa, men kunde med al Magt ikke bevæges af Stædet, førend Heksen HIRROKINN kom til Hielp. *See Hirrokinn!* det var det største af alle Skibe i Verden.

HRIST,

see Valkyrier!

HROKUR,

en Søn af den Fyhnske Jarl SÆVIL og SIGNE, HELGEs og ROEs Syster, blev efter sin Fader Jarl i FYHN, og lod sig af sin Moder SIGNE, som var fortrydelig over, at man havde nægtet hende en kostbar Armring, der i Skifte tilfaldt ROE, og at hun og hendes Mand ingen Deel havde faaet i Riget efter FRODEs Død, opegge til at drage til Kong HELGE og af ham at fordre Ringen og en tredie Deel af DANMARK. Det sidste afslog HELGE, og viisde ham, hvad Ringen angik, til dens Besidder ROE. HROKUR reisde

da til ROE, blev vel modtaget, og forblev hos ham nogen Tid. Eengang, da de var taget ud til Søes, og seglede langs med Landet, bad han ROE for deres mellemværende Slægtskabs Skyld om Ringen, men fik Afslag. Derpaa bad han blot at besee den, om den var saa kostbar, som Rygtet gik om den. ROE var da godtroende nok til at flye ham den; men neppe havde HROKUR faaet den i Haanden, før han kastede den langt ud i Vandet, sigende: den var saa kostbar, at han intet rarere nogensinde havde seet, og derfor skulde ingen af dem eie den. Herover blev ROE forbittret, beskyldte ham for at være en ond Mand, lod hans Fødder afhugge, og sendte ham hiem. Saasnart HROKUR var bleven lægt, søgde han Hævn, drog med en Hær til BRITTANNIEN, overfaldt og dræbde ROE i et Giestebud, indtog hans Rige, og begierede hans Enke OGN til Ægte af hendes Fader. OGN gav efter for Nødvendigheden, fik sin Fader til at give sit Minde dertil, og gav ham selv Løvte paa Vilkaar at HROKUR skulde bie, indtil hun havde født det Barn, som hun var frugtsommelig ved ROE med; men imens sendte hun Bud til sin Svoger HELGE, lod ham vide sin Afskye for dette Givtermaal, og fik Løvte om Hielp. Denne greb begierlig Leilighed til at hævne sin Broder, og kom til

BRITANNIEN. Der overvandt og fangede han HROKUR, skienkede ham vel Livet, men lod tillige Hænder og Fødder bryde paa ham, at Livet skulde være ham til større Skam og Plage end Døden selv.

HROLF fra **BERGE** eller **BIERGET,**

var en Søn af Jotneren SVADA paa DOVREFIELD, og regierede i HEDEMARKEN, som han havde arvet efter sin Farfader Kong EISTEN. Han reisde til JOTUNHEIM, og bortsnappede der ved et stort THORARBLOT *(Offerfest)* Kong THORS Dotter GOE eller GOIA, og da Brødrene NOR og GORE droge ud at opsøge hende, og overfaldt ham for at faae hende tilbage, drog HROLF dem i Møde, og udfordrede NOR til Enekamp, men blev overvundet. Dog blev han tillige forligt med sin Fiende, beholdt GOE, og gav NOR igien sin Syster HODDA.

HROLF NEFIA,

en af STURLAUGR STARFSAMEs Følge. *See Hrutnefia!*

HRONN,

see Eigthirme!

HROSHARSGRANE,

under dette Navn opfostrede ODIN DEN ANDEN STERKODDER og Kong VIKAR paa Gaarden ASK paa Øen FENRING i HORDALAND. *See Sterkodder!*

HROTTA,

et kosteligt Sværd, som HIORVARDR fik af sin Fader ARNGRIM at bruge i Striden paa SAMSØE mod HIALMAR HIIN HUGPRUDE og ODDUR HIIN VIDTFØRLI. *See Angantyr!*

HRUGNER,

en Kæmpe Kæmpe i JOTUNHEIM, blev en Dag besøgt af ODIN paa hans Hest SLEIPNER. ODIN rosede denne Hest overmaade, og sagde: at der fandtes ingen bedre. Dog paastod HRUGNER, at hans egen Hest GULDFAXE var meget bedre, sprang op paa den, og lovede at betale ODIN sine store Ord. ODIN reed foran saa sterk, at der blev et stort Stykke mellem dem, og HRUGNER forfulgde ham i sin Vrede saa ivrig, at han kom inden for ASGAARDS PORT uden at

legge Mærke dertil. ASERNE bøde ham til Giest, HRUGNER indfandt sig i DRIKKESALEN, saae de Skaale, som THOR der den Gang var forreist, pleiede at drikke af, drak af dem alle, blev deraf beskienket og mundkaad, og pralede med at vilde borttage VALHAL, bære det til JOTUNHEIM, nedsænke ASGAARD, og slaae alle Guderne ihiel, undtagen FREYR og SIFF DEN KYDSKE, THORS KONE. FREYA turde skienke for ham. Ja han pralede endog af at uddrike alt deres Øl saa at Taalmodigheden endelig forgik ASERNE, og de kaldede Guden THOR, som ved sin Ankomst blev overmaade vred, tog til sin Hammer, spurgde om Aarsagen til den Skielms Komme, hvorfor FREYA skienkede for ham, og lovede Kæmpen Betaling, inden han slap vel ud af Dørren. Da HRUGNER mærkede, at det blev Alvor, tabde han Modet, foreholdt THOR, at det var ham ingen Ære at slaaes med ham, nu han var vaabenløs, og stevnede ham til Tveekamp paa GRIOTUNARGAARD. Derefter reisde vel HRUGNER hiem i Fred, men frygtede saare for THOR ved Tanken om den forestaaende Kamp. Dog beredede han sig dertil, og forfærdigede paa VALPLADSEN en Mand af Leer kaldet MOKURKALFE, som var 9 Alen høi, men kunde intet passende Hierte finde for denne

Person, og maatte derfor sette i ham Hiertet af en Hoppe, som dog ikke blev stadigt i ham, naar THOR kom. HRUGNER selv havde et Hierte af en haard Klippe meget skarpt og trekantet. Hans Hoved var og af Steen saavelsom hans store og tykke Skiold. I Steden for Sværd brugde han en stor *Hein*, som han bar paa Skuldrene, og i denne Rustning ventede THOR med et bistert Aasyn, dog med saa stor Frygt, at han af Angest skal have ladet sit Vand løbe. Endelig kom THOR ledsaget af THIALFE, som gik hen til HRUGNER, og sagde: Du giør ike vel i alt holde Skioldet for ved dig; thi THOR har alt seet dig, og gaaer ned i Jorden under dine Fødder. Kæmpen skiød da Skioldet under sine Fødder, tog HEINEN i begge Hænder, hørde megen Ild og Torden, og i det samme kastede THOR Hammeren mod ham. Han kastede ligeledes *Heinen* efter THOR. Begge Dele mødtes i Luften med saadan Magt, saa at *Heinet* gik i Stykker. Af det eene Stykke ere alle HEINKLIPPER i Verden blevne, det andet traf THOR i Panden, saa han faldt omkuld. THORs Hammer derimod traf Kæmpens Hoved, der gik i tusende Stykker. Han faldt da oven paa THOR, og blev liggende med sine Fødder om hans Hals saa fast, at de ikke uagtet alle ASERNEs Forsøg kunde komme bort, før THORs

Søn MAGNE kom til Hielp. Til Belønning derfor fik han af sin Fader HRUGNERs Hest GULDFAXE; men *Heinstumpen* blev bestandig siddende i THORs Pande. *See Thor!* MOKURKALFE blev derefter dræbt af THIALFE. *See Thialfe!*

HRUTNESIA,

en Heks kone, som kom til STURLAUGR STARFSAME, da han paa sin HUNDINGIALANDISKE Reise efter BØFFELDYRSHORNET laae med Baaden paa Udvagt om Natten. Han hørde hende gaae paa Steenene ved Stranden, saa Ilden fløi deraf; og havde hun et stort Hugspyd i Haanden, som STURLAUGR frygtede. De raabde hverandre an, sagde deres Navn, og bleve eenige om, at hun skulde give ham Hugspydet, om han vilde skaffe hende HROLF NEFIA at see, som hun havde hørt skulde være i STURLAUGRAs Følge og have den største Næse i Verden. Hun gav ham da Spydet, der kunde blive stort og lille efter Behag, kom altid af sig selv tilbage, og kunde giennemhugge alt. Derpaa lovede han at hente hendes kiere HROLF; men holdt det alt for godt; thi, da han havde ved Tilbagekomsten viist hende, at HROLF NEFIA sad paa Biergetoppen, og hun udvildede sit Legem for at gribe ham og

nesten havde naaet ham, blev hun af STURLAUGR giennemstukket med Spydet, faldt død om, og kantrede i Faldet hans Baad, saa at STURLAUGR med Møie ræddede sig. *See Sturlaugr!*

HRYMER,

en Riise, der ved RAGNAROKR skulde som *Kæmpernes Styrmand* bestige det for Guderne fatale af døde Menneskers Negle forfærdigede Skib NAGELFARE, og derefter anføre Kæmperne i den almindelige Strid mod Guderne.

HRYMFAXE,

see Riimfaxe!

HUERGELMER, VERGELMER eller **OERGELMER,**

en Brønd under den Rod af Træer YDRASIL, som udbredede sig over NIFLHEIM, var fuld af giftige Slanger. Fra den udflød de øvrige elleve Helvedes Floder SUD, GUNTHRAA, FION, FIMBUL, THUL, SLIDUR, KRIDUR, SYLGUR, YLGUR, VYD, LEISFTUR, og GIØLL eller GIALARSTRØMMEN, foruden

endeel andre af den Vædske, som fra Hjorten HIORTEN Eigthirmes Takker neddryppede i HUERGELMER. *See Eigthirme!*

HUGINN og **MUNNINN,**

to Ravne, der stedse sidde paa ODINs Skuldre i VALHAL, og udsendes af ham over heele Verden, hiemkomme fra Reisen ved Maaltidstid, og berette ham alt, hvad de have seet og hørt, og derfra har ODIN saa megen Viisdom og Kundskab om alt, hvad der gaaer for sig i Verden.

HUGLEIK,

en Søn af Leirekongen OLUF (ALEIF) LITILLATI, var Broder til Kong DAN MYKILLATIs Dronning OLUFA, blev efter sin Svoger DANs Foranstaltning opdraget i SKAANE, begyndte først at komme for Orde ved sine Søetoge og ved at nedsætte sig paa GULLAND, hvor han i Kamp fældede de to Svenske Kæmper HØMOTH og HØGRIM, og blev derefter meget vældig og tapper. som den der havde nærmere Ret til Riget end Kong DAN, frygtede denne sidste ham ikke uden Aarsag, og deels for at bortfierne, deels beskiefte ham, satte ham til Regent over de nylig

undertvungne ANGLER i det SLESVIGSKE, hvor han derefter blev en meget mægtig Konge. Endda indtil denne Tid skal den af *Tacitus* omtalte Gudinden HERTHAS DYRKELSE have vedligeholdt sig hos SAXER, ANGLER og flere TYDSKE FOLK, og først, som man meener, være bleven fortrængt af denne HUGLEIK, som og kaldes ANGUL, og er under dette sidste Navn meest bekiendt. Han skal i sine Lande have indført *den tredie Odins Dyrkelse og Gudelære*, men udgav sig selv i Følge den Lære om *Sielevandringen for Odin*, og er bekiendt hos disse Folk saavelsom i ENGELLAND og i NORDEN under Navn af den SAXISKE ODIN eller WODAN. Historien og Fablerne have meget forblandet de forskiellige ODINER; ISÆR HAVE MANGE HISTORIER (ENDOG HERVARAR SAGA selv) forvekslet ham med ODIN FREDEIULFs Søn, og tilskrevet ham en stor Deel, af hvad der tillægges denne, og omvendt. Denne ANGUL befæstede sig stedse mere, giftede sig med Saxiske Konge VEGTAMs Dotter ANGELA, forbandt ved nøie Baand, især Religionens, ANGLER, SAXER og JYDER stærkere sammen, blev efterhaanden den mægtigste Regent i JYLLAND, og søgde efter sin Svogers den Danske Konge DAN MYKILLATIS

Død, at rive *Leirekrone* til sig; men fandt en værdig Medbeiler i den tappre uforsagte og veltalende Jydske Konge HOTHER i ELLÆM SYSSEL. *(See Hother!)* For at udvide sig paa andre Kanter og skaffe sig Midler til Krigen mod HOTHER krigede ANGUL i AUSTURVEG, hvor han først levede i Venskab med den Reidgothiske Konge GEIRØDR, som han siden dræbde, og satte Sønnen AGNAR i Faderens Sted. Det meeste havde han at bestille i RUSLAND, hvor han for at hævne sin kiereste og af HOTHER dræbde Søn BALDER efter Dvergen ROSTIOPHs Raad med megen Møie og mod hendes Villie besvangrede Prindsesse RINDA, og avlede med hende BOE, som hævnede i Fremtiden sin Broder ved at dræbe HOTHER, og fortælles denne hans Handel med RINDA meget fabelagtig af *Saxo*. *See Rinda!* Efter 10 Aars Fraværelse kom ANGUL hiem, opslog sin Boepæl i Byen SLESVIG, hvor han siden giorde sig berømt ved Omhue for Agerdyrkningens Fremme. Han bemægtede sig og den Øe FYHN, hvor han skal have anlagt den efter ham kaldte Byen ODENSEE. Der fandt han Ende paa sit urolige Liv, blev dræbt af de DANSKE, og begravet i en Høi. Han ikke alleene udgav sig for ODIN, men kaldte og endeel af sine Sønner efter dennes. Af disse Sønner ere især bekiendte

EOMER hans Eftermand i Riget, MILTA blev Underkonge, CASSER fik Øen ALS, ANDESC de vestlige Kyster, FROGER, SIGURLAMI (SVARLAMI) blev Konge, og den meest bekiendte af alle BALDER og hans Broder og Hævner BOE.

HVIT,

et Fruentimmer af Finsk eller Jortisk Herkomst og gift med den berømte Kæmpe BIARKEs Farfader den Norske Konge RING. Hun var afskyelig Heks, forjagede sin Stedsøn BIØRN, og regierede med sin Søn FRODE efter henes Mands Død over UPLAND, RINGERIGE og RANERIKE. Sin Stedsøn BJØRNs Sønner slog hun med en Ulvhandske, og forvandlede BIARKE til en Biørn, THORER til en Hund, og ELG FRODE til et Elsdyr, med Tillæg, at de 15 Aar skulde blive i denne Tilstand. Dog skulde BIARKE 3 Gange om Aaret aflægge denne Ham. Endelig kom BIARKE til NORGE for at hævne sin Fader, fangede hende, og lod vel FRODE beholde Riget, men lod hende som en Heks, der ved sit Øiesyn kunde afværge Døden, trække en Sæk over Hovedet og slæbe til døde.

HVIRVIL,

Konge i THYE, boede paa ØLAND, gav sig i Forbund med Leirekongen FRIDLEV 3 mod Skjoldmøen RUSLA, som han overvandt tilligemed hendes fem Kæmper BRODDE, BILDE, BUGGE, FANING og GUNHOLM. Disse indgik han derefter i Venskab med, og i Selskab med dem overfaldt SIELLAND, hvor han holdt et Slag med FRIDLEV i den efter ham kaldte HVIRVILS, nu BISSERUPS, HAVN ved HOLSTEINBORG mellem SKIELSKØER og NESTVED. Striden var haard og varede til ud paa Natten. Da lod HVIRVIL binde Skibene sammen med Toug for at holde dem samlet til næste Morgen og fornye slaget; men om Natten huggede BILDE og BRODDE sig løs og seglede bort. Da tilbød FRIDLEV en Tveekamp med ham og de tilbageblevne 3 Brødre. Denne blev modtaget, og der blev HVIRVIL nedlagt af FRIDLEV.

HULD TROLDKONE,

EN MEGET BERØMT HEKS I FINLAND (JOTUNHEIM), som for Betaling lod sig bruge til at forgiøre Folk, og blant andre ved sin Finnekonst voldte UPSALAKONGERs VANLANDs og VISBURs Undergang. *See Vanland og Visbur!*

HUMLE,

en Søn af Kong DAN MYKILLATI (efter *Saxo* af den første Danske Konge DAN) og GYRITHE, blev efter sin Fader Konge over MIDDELSYSSEL I SIELLAND, og forestod tillige RIGET I LEIRE som Formynder for sin Broder FRODE 3 FRIDSAMI. Han blev derefter stødt fra Thronen af sin Broder LOTHER, som havde bekriget og fanget ham. Endelig døde han paa LANGELAND, og skal der ligge begravet i en Høi ved Landsbyen HUMLE.

HUNDINGIALAND,

en Deel af NORDHAVETS KYSTER, grændsede til BIARMELAND, og er maaskee det samme som det nordlige JOTUNHEIM (RISALAND).

HYTHIN,

en Norsk Kæmpe, paatog sig menneskelig Skikkelse, og bortførde Kongens Søn af THELEMARKEN, fordi han barnagtig havde skiemtet med ham, og satte ham ved Aarerne at roe for sig. I det samme seglede den Danske Konge FRIDLEV, som da feidede i NORGE mod AMUND om

Natten over FRØKESUND for at bespeide sine Fiender, hørde 3 Svaner synge i Luften, at nu seglede HYTHIN og lod Kongesønnen roe for sig, og seglede mod ham; men Prindsen advarede ham, at han først skulde søge at opirre HYTHIN; thi da var han lettest at overvinde. Dette giorde FRIDLEV og i en Sang, hvorefter han hug Hænder og Fødder af HYTHIN, forjagede ham, bortførde Prindsen, begav sig derpaa til en Hule i den Søeklint, hvor HYTHIN boede, og giorde sig til Herre over alle Kæmpens samlede Skatte. *See Fridlev!*

I — J.

JAFNHAR,
see Har!

JALK,
see Alfader!

JARMERIK eller **JORMUNREKUR,**

en Søn af den Skaanske Konge SIVARD, en stor Eventyrer, tapper, mægtig og riig, men grusom hævnesyg og umenneskelig i høieste Grad, saa at disse vilde Tiders Tænkemaade knap har frembragt en større Barbar. I sin Faders levende Live blev han fangen og bortført af den Slaviske Konge ISMAR tilligemed sin Fosterbrøder GUNDE. Der bleve de først satte til at arbeide paa Landet, og i denne Tieneste teede JARMERIK sig saa vel, at han blev betroet det øverste Opsyn over Kongens Trælle, og endelig antaget mellem Kongens egne Hofmænd. Der lagde han sig stærkt efter Krigssager, og forhvervede sig i kort tid Kierlighed og Agtelse hos alle undtagen Dronningen, der mere forsigtig stedse havde ham mistænkt. Ved denne Tid døde en af Kongens Brødre, som ISMAR lod med megen Pragt begrave, og anrettede ham et stort Gravøl. JARMERIK følede i al sin Værdighed og Agtelse dog sine Lænkers Tyngde, og havde sine Tanker stedse henvendt paa Flugt og Hævn. Tilligemed Dronningen passede han Hoffets Bestyrelse, og greb nu denne Leilighed i Kongens Fraværelse at søge sin Befrielse. I denne Hensigt giorde han en *Ræe* paa Marken, som man

brugde til at skræmme Fugle med, gav den sine Klæder paa, satte en Hund inden i den, gik saa til Skatkammeret, plyndrede det reent ud, og giemde Rovet paa et sikkert Sted. Imidlertid maatte GUNDE bære det forklædte Spektakel ind paa Slottet, og, da Hunden giorde Allarm og tudede, og, man spurgde om Aarsagen, svarede han: at JARMERIK var gaaet fra Forstanden, hvorpaa Dronningen befalede at jage disse gale Folk bort. GUNDE bar det da hen i Seng, drak om Natten Vagten fuld, og afhug dem, da de sov, Hovederne. Dronningen vilde da see ud af Dørren, men blev i det samme giennemstukket af GUNDE, som derpaa stak Ild paa Kongens Sal, hvor han og Giesterne laae overvældede af Viin og Søvn, og reed bort tilligemed JARMERIK. Dog slap nogle af Folkene ud, og satte efter dem. GUNDE og JARMERIK rede saa stærkt, at Hestene ikke mere kunde udholde det, saa de maatte løbe til Fods, og vare nær ved at blive indhentede af Slaverne. Endelig kom de til en Flod, og ræddede sig der ved at skiule sig under Broen, som de i Forveien havde giort Brædderne løse paa, saa at Slaverne, da de reede over, styrtede i Floden, og deels druknede, deels bleve dræbte af JARMERIK, hvorpaa de fortsatte deres Flugt til Havet, og undkom lykkelig paa en Baad, uagtet nogle Slaver søgde

at lokke dem tilbage ved at tilbyde JARMERIK Regieringen, som efter deres Foregivende stedse tilhørde Kongens Banemand. Dog lode de sig ikke forblinde af disse glimrende Løvter, fortsatte Reisen, og kom lykkelig til HALLAND, hvor hans Farbroder BUTHLE regierede. Ham aftvang JARMERIK Riget og regierede derefter som FRODE 5 *Underkonge*. Nogen Tid efter fik JARMERIK en ønskelig Leilighed til at hævne sig paa sin Faders svorne Fiende den Svenske Konge OTTAR VENDILKRAGE, som i FRODEs Fraværelse paa et Tog i AUSTURVEG skiendte og brændte i JYLLAND. JARMERIK tog den af ham dræbdeSYBBOs Venner, som søgde Hielp hos ham, i Beskyttelse, drog med dem og en Hær til Liimfiorden, foreenede sig med Kong FRODEs Jarler VOTTUR og FASTE, og dræbde OTTAR i et stort Slag. *See Ottar Vendilkrage!* Derpaa underlagde JARMERIK sig den Svenske Deel af SKAANE, ophævede den beskiemmende Skat, som endnu fra hans Faders Tid maatte betales til Slaverne, som han bekrigede, overvandt, og lod 40 af deres Fanger ophænge med en Ulv hos hver. Efter denne Tid krigede JARMERIK i Foreening med LEIREKONGEN HELGE i AUSTURVEG. Denne Leilighed benyttede de

overvundne Slaver til at overfalde hans Land. Ved sin Hiemkomst stødte JARMERIK paa deres Flode, ødelagde den reent, øvede et uhørt Barbarie mod Fangerne, som han lod trække Remmer giennem Beenene og binde til gale Tyre, der hidsede ved Hunde maatte slæbe dem til døde, og ved denne rasende Grusomhed underkuede han Slaverne, saa de i Fremtiden bleve ham stedse lydige. Derpaa byggede han sig til Sikkerhed og Giemme for sine Skatte et meget fast Slot paa LULLEN I SKAANE, med 4 Porte og forsynet med stærk Vagt, indvendig med Værelser, og oven paa en høi Befæstning rundt om behængt med forgyldte Skiolde. Da han saaledes havde sikkret sig mod uformodentlig Overfald, søgde han sin forrige omflakkende Levemaade, og traf eengang i Søen paa de 3 GIUKUNGER HAMDER, SORLE og ERPUR Sønner af den Reidgothiske Konge JONAKUR og SIGURD FOFFNERSBANEs Enke GUDRUN. Der sloges de 3 Dage i Rod uden at nogen kunde tilegne sig Seieren. Endelig kom det til forlig, hvormed GIUKUNGERNE lovede ham deres Halvsyster SIGURD FOFFNERSBANEs deilige Dotter SVANHVIDE (SVANHILLDUR) og Halvparten af deres Giørende Bytte. For at afhente Bruden sendte han sin eeneste Søn

RANDVER og BIKKE en troløs Fortrolig til Kong JONAKUR. Denne BIKKE havde fattet Had til JARMERIK, men vidste at skiule sin Hævngierrighed, og forførde ham til mange Grusomheder, som giorde ham forhadt. JARMERIK krigede imidlertid mod sine i TYDSKLAND opdragne Søsterbørn, som fordrede Deel med ham i Riget, giorde 2 Toge mod dem, fangede dem i det sidste, og lod dem efter BIKKEs Raad kvæle tilligemed de fornemmeste i Landet. Efter det første af disse Toge ægtede han SVANHVIDE. BIKKE søgde da i Kongens Hierte at opvække Skindsyge, sigende: hun skikkede sig bedre for RANDVER, da begge vare lige i Alder. Dette slog dybe Rødder i JARMERIKs Hierte. I hans Vredes Heftighed var det BIKKE let at indbilde ham, at SVANHVIDE og RANDVER havde underveis levet i forbuden Fortrolighed, saa at han efter BIKKEs Raad dømde RANDVER til at hænges. Da Prindsen førdes til Gallien, sendte han Faderen sin Falk uden Fier. For silde indsaae JARMERIK heraf, at han ved at giøre sig barnløs havde svækket sig selv, og nagedes af for sildig Fortrydelse. SVANHVIDE maatte og undgielde BIKKEs Forræderie og JARMERIKs Grusomhed. Da denne med sine Mænd kom ridende ud af Skoven, og saae hende sidde i

Salen og blege sit Haar, reed han ind paa hende, lod hende træde ihiel af Hestene, som dog rørte af hendes Skiønhed og glimrende Øine ikke kunde bringes til at træde paa hende, førend man havde draget en Sæk over hendes Hoved. Denne Gierning forraadde BIKKE, som frygtede, at hans Herres Grusomhed endelig skulde falde tilbage paa ham selv, til SVANHVIDEs Brødre og Moder GUDRUN, og opmuntrede dem til Hævn, lovede dem Hielp, men lod tillige JARMERIK vide deres Ankomst. JARMERIK forsynede først sin Fæstning, drog siden mod dem, blev overvundet af dem til Søes i ØRESUND, og flyede til sin Fæstning. Der blev han straks beleiret af HAMDER og SORLE, som ved BIKKEs Hielp brøde ind, og afhuggede ham Hænder og Fødder; og blev det denne grusomme Tyrans Endeligt. Endnu for sin Død befalede han sine Folk at steene sine Banemænd ihiel. Efter andre kom hans Folk til for at hævne ham, men, da REIDGOTHERNE giorde sig haarde, lærede ODIN dem at dræbe hans Banemænd med skarpe Flintesteene. *See Hamder!*

JARNBARD,

en Kæmpe, dræbde ELG

FRODE, en Søn af BIØRN og BERA, men blev igien dræbt af hans Broder BIARKE. *See Biarke!*

JARNVIDIUR,

en slem gammel Heks i Landet JARNVIDUR østen for MIDGAARD, var ved en gammel Riise FENRIS Moder til MANAGARMER og flere Uhyrer.

IDA,

en Dal midt i det Land, hvor Guderne opholdt sig, var tillige Opholdssted for de 12 Dommere (DIAR eller GODER) som ALFADER (rettere ODIN) havde indsat, og holdte der deres Forsamlinger. Disse Guders første Arbejde her var at bygge en Sal med en Throne i for ALFADER og 12 Sæder for dem selv. Denne Sal var den største og prægtigste i heele Verden, og kaldtes GLADHEIM. Derefter byggede de sammesteds en anden ligesaa stor og prægtig kaldet VYNVOLF for Gudinderne. Til Slutning byggede de et Huus med Smeddeovne; giorde Hamre, Ambolt og alt andet Smeddeverktøi, gave sig derpaa til at arbeide i Metaller, Steen og Træe, forfærdigede deres Møbler, endog Beslag og

Ridetøi til deres Heste alt af det klare Guld; og var der i den Tid saadan Overflod paa dette kostbare Metal, at den Tid deraf kaldtes *Guldalderen*, og varede, indtil 3 Thusse Jomfruer kom fra JOTUNHEIM, giftede sig der, og fordærvede Jorden. IDA SLETTE skulde blive til, efterat HIMMEL og JORD i RAGNAROKR var bleven ødelagt, og da skulde de overblevne Guder sankes der, og leve med de salige i nye Boliger. *See Ragnarokr!*

IDUNA,

en af Asernes store Gudinder, var for Guderne meget vigtig; thi hun forvarede i en Æske nogle Æbler, som Guderne beed i, naar de begyndte at blive gamle, fik herved nye Kræfter og bevaredes fra Sygdom, Ælde og Død indtil RAGNAROKR. Hun var gift med VELTALENHEDs og POESIENs Gud BRAGA. I Følge et Løvte den onde LOKE havde giort Kæmpen THIASSE, lokkede han hende en Dag med sig under Paaskud at vise hende nogle meget skiønne Æbler, der langt overgik hendes, og at hun skulde sammenligne dem, uden for ASGAARD tilligemed hendes Æbler. Der blev hun og Æblerne efter Aftale straks bortført af Kæmpen THIASSE i en Ørns Skikkelse, og bragt i

Forvaring til THRYMHEIM. Herved kom Guderne i stor Forlegenhed ved Savnet af Æblernes velgiørende Virkning, og Alderen begyndte at trykke dem. Efter nøie Undersøgelse erfarede man at hun sidst var gaaet ud af ASGAARDS PORT med LOKE, som man ved Trudsler tvang til i FREYAS FALKEHAM, at hente hende omskabt til en Svale i Kløerne fra JOTUNHEIM. *See Loke!* Siden var hun og Guderne med til Giestebud hos ÆGER, og kom der i Skienderie med LOKE; thi, da hun vilde tale til rette mellem ham og hendes Mand BRAGA, beskyldte LOKE hende for at være den løsagtigste af alle Kvinder, og til Beviis anførde, at hun havde savnet i sine med Flid smykkede Arme sin egen Broders Banemand, hvilken Gierning hun ei heller kunde fragaae, saa at hun nok ikke har været mere berømt for Kydskhed end de fleste øvrige Gudinder.

JETTER,

nogle Kæmper, bekiendte tillige for *Troldom*, var bestandige Fiender af ASERNE, som stedse bekrigede dem. Dette Navn bruges tillige om de for *Asernes Ankomst* i Landet boende JOTER.

ILLAUGE GRYDARFOSTRI,

en Søn af SVIDI og HILLDUR voksede op med den Danske Fylkes Konge i Skaane RINGs Søn SIGURD, som han vel overgik i alle mandlige Øvelser, Styrke og Smidighed, men kom dog i saa fortrolig Venskab med, at de i modnere Alder indgik i Fostbrødrelag, og blandede Blod sammen. Denne Yndest, som ILLAUGE stod i hos Kongens SIGURD, fortrød BIØRN Kongens fornemste Raadgiver og Landværnsmand paa, og søgde at sværte ham hos RING og SIGURD. Da denne nogen Tid efter fik af sin Fader Skib at søge Berømmelse med til Søes gav Faderen ham BIØRN og ILLAUGE skiøndt mod hans Moders Villie med. De seglede da tilsammen først til ØRKNØER og SKOTLAND, hvor de holdt slemt Huus og giorde rigt Bytte; men, da SIGURD om Høsten vilde segle hiem, bleve de overfaldne af en svær Storm, kom i stor Nød, og bleve endelig forslagne ind i SANDVIKEN, hvor de lagde op for at vente efter god Bør. Der bleve de alle saa forfrosne, at BIØRN befalede ILLAUGE at roe over Fiorden og under sit Hoveds Forliis at skaffe Ild, men lovede ham tillige en Ring, om han skaffede den. ILLAUGE roede da bort, og kom paa den anden Side af Fiorden til en

Bierghule. Det var da mod Aften. Han hørde en svær Trampen paa Marken, og i det samme kom den der boende Heks hiem. Hun saae hæslig ud, havde en slem skurvet Næse, og Fraaden løb hende af Munden. Hun havde stort Skieg, skallet Hoved, og var meget underlig klædt, thi Klæderne naaede foran lige ned til Tæerne, men bag ved kun til Hofterne. Hendes Øine vare grønne, og Ørene bedækkede begge Kinder. Hun spurgde ILLAUGE om hans Navn og Ærende, og fik til Svar: at han vilde hente Ild hos hende. Da sagde GRYDUR, ikke faaer du Ild hos mig, før du siger mig 3 uimodsigelige Sandheder, og kan du giøre det straks, skal du ligge hos min Dotter, men vil du ikke det, bryder jeg lidet efter, om BIØRN fryser ihiel. Derpaa fremkom en overmaade deilig Pige, som han uagtet hendes Taushed straks fattede Kierlighed til. Da sagde ILLAUGE hende

1. at hendes Bierghule var den største han kiendte,
2. at hendes Næse var saa stor, at han aldrig saae nogen hæsligere Vanskabning, og
3. at hun selv var saa sort og styg, som nogen Heks, at hendes Dotter var langt smukkere.

GRYDUR var dermed vel tilfreds, og bad ham sove den Nat hos sin kiønne Dotter. Han

lod sig det ikke sige to Gange, og snart vare de i Seng sammen. Da GRYDUR i det samme tog ham i Haaret, trak ham frem over Sengestokken, og vilde med et stakket Slagsværd afhugge hans Hoved. Dog skrækkedes ILLAUGE ikke derved, og forsikkrede hende, at han brød sig intet derom, da han dog kuns kunde døe eengang. Herover lod Heksen Sværdet falde, men hver Gang han vendte sig om for at holde sig lystig med Dotteren, kom hun igien og vilde afhugge hans Hoved, og da hun havde igientaget dette 3 Gange, forundredes hun over hans Mod, gav ham sin Dotter, og fortalde ham sin Historie, hvorledes hun af sin slemme Stedmoder var bleven forhekset og sat i denne slemme Skikkelse hen at beboe denne Klippehule, og skulde forblive i denne Tilstand, samt tillige hver Nat mishandles grusomt af Stedmoderens 7 Døttre, indtil der fandtes et Mandfolk saa modigt, at han ikke forfærdedes, naar hun fandt ham i Sengen hos sin smukke Dotter og vilde afhugge hans Hoved; thi da skulde hun faae sin forrige Skikkelse igien. *See Grimhilldur!* Da GRYDUR havde endt sin Fortælling, kom hendes Stedmoder GRIMHILLDURs 7 Døttre springende ind i Hulen, for efter Sædvane at mishandle hende, da ILLAUGE i det samme sprang op af Sengen fra HILLDUR,

dræbde dem alle, og opbrændte dem paa et Baal. Derefter fik GRYDUR (nu SIGNY) hendes forrige skiønne Skabning, gav ILLAUGE meget Gods og Rigdom, og fulgde ham med HILLDUR til Baaden. Han kom da til sine Staldbrødre med Ilden, som de varmede sig ved, og bleve derover meget glade. SIGURD havde nu lagt der for Modvind en heel Maaned, da BIØRN beskyldte den af ILLAUGE medbragte HILLDUR for at være Aarsag dertil, saasom han ansaae hende for en slem Trold, hvilket dog SIGURD ikke vilde troe. En Nat, da SIGURD og hans Folk sov, savnede de, da de vaagnede, BIØRN, og søgde efter ham. Endelig saae de ham hænge oppe i Masten, hvilket var GRYDURs Gierning til Hævn, fordi han havde skieldet hendes Dotter for en Heks. Derefter fik de god Vind og seglede fra FINMARKEN til DANMARK, hvor ILLAUGE boede i Nærheden af Kongens Gaard, og da SIGURD efter sin Faders RINGs Død var bleven Konge og SIGNY (GRYDUR) kom til DANMARK, giftede han hende med ILLAUGEs Tilladelse. ILLAUGE levede og der med sin HILLDUR i stor Glæde, og opnaaede en høi Alder. Af dette Eventyr fik han det Øgenavn GRYDARFOSTRI.

INGÆVON

var efter *Tacitus* en Søn af den Tydske Gud TEUT og Stamfader til de forskiellige TYDSKE FOLKESTAMMER, som med et Navn efter ham kaldtes INGÆVONER.

INGEBORG,

en Dotter af den Svenske Konge AUN eller ANI DEN GAMLE (YNGVE) Til hende friede ARNGRIMs Søn HIORVARDR, som med sine 11 Brødre flakkede bestandig om paa Havet, udøvede Voldsomheder, vare rasende *Bersærker*, og var for at begiere hende komen til hendes Faders Hof. Da de havde fremført deres Ærende, opstod en af hendes Faders Kæmper HIALMAR HIIN HUGPRUDDE, som længe havde elsket hende uden at torde begiere hende, og forlangede hende paa Grund af sin lange og troe Tieneste frem for disse kuns af deres Voldsgierninger bekiendte fremmede. AUN frygtede Brødrene, og han stillede Valget til sin Dotter. Hun valgde HIALMAR, som hun vidste meget godt om, men havde intet hørt uden ondt om HIORVARDR. Herover kom det mellem Rivalerne til en Tveekamp ved MUNARVOG PAA SAMSØE, hvor HIALMAR faldt. Da han mærkede, at han skulde døe, sendte han hende

ved sin Medfølger ORVARODR eller ODDUR HIIN VIDTFØRLI sin Ring med de Ord: at hun fik ham aldrig mere at see. Da var INGEBORG ham saa troe, at hun ei vilde overleve ham, og aflivede sig selv.

INGEL STARKATERFOSTRI,

en Søn af LEIREKONGEN FRODE 5 og HANUNDA, blev i sin Faders Levetid opfostret af den berømte MELLEMSTE STERKODDER. Efterat hans Fader var bleven dræbt af den Saxiske Fyrste SVERTING, kom han til Regieringen i LEIRE; men vanslægtede gandske fra sine Forfædre, og giftede sig med SVERTINGs Dotter, som gandske beherskede ham. I Steden for at hævne sin Faders Død forligede han isig med hans Banemands SVERTINGs Sønner, kaldte dem til sit Hof, og levede i nøie Venskab med dem, lærde og antog efter dem SAXERNEs fiinere i NORDEN forhen ukiendte Sæder. Da saae man først i LEIRE Kokke, Spillemænd og pyntede Liberietienere, og paa Bordet i Steden for det forhen brugelige kaagte og røgede Oksekiød lækre Retter, Kager, Østers, Roer, Høns o. s. v.. Man drak Viin og Miød af Kander, og spiisde af Fade og Tallerkener.

Over denne Blødagtighed var han ikke meget agtet af sine Brødre HALFDAN og FRODE, af hvilke den første bemægtede sig SKAANE, og den sidste regierede i SIELLAND. Krigsøvelser gik ved INGELs Hof saa reent af Brug, at hans Fosterfader DEN GAMLE STERKODDER, som efter sin Ven FRODEs Død igien var kommen til LEIRE, blev kied af det ørkesløse Liv, og gik i Tieneste hos hans krigerske Broder HALFDAN. INGEL overgav sig saa gandske til Rolighed og Vellyst, at han endog ikke bekymrede sig om sin egen Syster HELGA, saa at hun overladt til sig selv og uden Formynder overgav sig til en Guldsmeds Omfavnelser, fra hvilken Kierlighed hun dog paa en temmelig følelig Maade blev udrevet af STERKODDER, og ved hans Hielp derefter gift med den Norske Konge HELGE. *(See Helga!)* Endelig blev det alt for galt ved Hoffet, og Rygtet derom bevægede DEN GAMLE STERKODDER at komme til LEIRE, hvor han indfandt sig til Hove i slette Klæder, og satte sig paa det samme Sted, han tilforn havde havt hos INGELs Fader FRODE. Dronningen, som ikke kiendte Helten i hans slette Klædedragt, blev vred over, at han tilsmudsede de prægtige Hynder, og viisde ham ned. INGEL, som imedens var paa Jagt, kiendte ved sin Hiemkomst straks sin forrige Fosterfader,

bebreidede Dronningen hendes grove Opførsel mod denne graahærdede Kriger, og bad ham at være fornøiet og deeltage Dagens Glæde og Giestebud. Dog Kongen formaaede ikke at bøie denne stivsindede gamle, der efter sin gamle Skik kun spiisde simpel og grov Kaast, og foragtede alle Lækkerier. Endnu mindre kunde Dronningen formilde ham. Hun søgde at komme i Venskab med ham ved at skienke ham et prægtigt Guld Armbaand; men han kastede hende det lige i Ansigtet, og hans Vrede tiltog. Da man for at forlyste ham lod Spillemandene spille op, slog han ham ihiel med en Okseknog. Kongen rækkede ham en meget rar Ret; men da steeg og STERKODDERs Vrede til det høieste, saa at han gav INGEL en saa drøi Leksion over Anstændighed og Kongepligt, som vel neppe for en vellystig Konge enten har modtaget eller tilgivet uden i hiint uoplyste Tider, da Sandhed altid sagdes og hørdes, og fandt ved Hofferne Overvægt over sminkede Udyder. Herved lykkedes det ham igien at opvække Mod og Ærelyst i INGELs Bryst, saa at han gik i sig selv, sprang op fra Bordet, og dræbde ved STERKODDERs meget villige Hielp SVERTINGs Sønner, og da STERKODDER endda havde givet ham en drøi Formaning om de ældre haardere Sæders

Indførsel, og foreholdt ham det uanstændige i hans Givtermaal, drog han bort. Efter hans Tilskyndelse skildte og INGEL sig ved sin Dronning, forfulgde hendes Brødre, og dræbde ved sin Broders den Skaanske Kong HALFDANs Hielp dem alle uden Søemil. Dog varede denne Forandring ikke længe. INGEL vedblev at være en svag Regent. Han følede sig i alle Vellyster, hvoraf han fik det Tilnavn VENDEMOD. Med sin egen Syster ASTA havde han en Søn OLUF. I Foreening med sin Broder FRODE I RINGSTED dræbde han sin anden Broder den berømte tappre Skaanske Konge HALFDAN, deelede hans Land og Skatte, ægtede hans Enke SIGRID, og avlede med hende 2 Sønner AGNAR og HALFDAN. Denne hans Uduelighed og Ryggesløshed opæggede Broderen til at afsætte ham og bemægte sig LEIRE. Dog forundte han INGEL et lidet Land i SKAANE. Der levede INGEL paa gammel Viis, og opnaaede en høi Alder, indtil han endelig blev overfaldet af sin dræbte Broder HALFDANs Sønner ROE og HELGE paa en Øe ved SKAANE og dræbt.

INGVEFREY eller **YNGVEFREYR,**

see Freyr!

INISTHONA,
SIELLAND saa kaldet hos *Ossian.*

INISTHORE,
ØRKNØERNEs Navn hos *Ossian.*

JØFUR,
see Gevar!

JOEL,
see Juul!

JØKUL,
see Frost!

JOMALA eller **JUBMEL,**
FINNERs og LAPPERs øverste gode Gud, Aarsag til alt godt og i stadigt Fiendskab med den onde Gud PERKEL, der stedse søgde at forhindre det gode. Med denne PERKEL var han og i Strid om Herredømmet, og blev eengang af PERKEL fanget, bundet med Jernlænker og lagt under et Bierg, hvor han længe laae, men slap endelig løs, bandt

PERKEL og lagde et Bierg over ham, men han sled sig løs med saadan Magt, at Stumper og Steen fløi mod Himlen. Da JUDMEL vilde skabe Verden, tog han PERKEL i Raad med sig, og vilde, at alle Træer skulde være af Marv, alle Søer af Melk, og paa alt Græs og Blomster skulde allevegne vokse Bær; men PERKEL satte sig derimod, og forvoldte, at Verden blev saa ufuldkommen, som den nu er. Derefter dæmmede JUBMEL eengang og om Jorden, saa at alle Søer og elve oversvømmede Landet, og ødelagde alle Mennesker undtagen to Sydskende Dreng og Pige, som JUBMEL bar under Armene op paa Bierget PASSE–VARE, og disse bleve efter nogen Omflakken derefter Stamfædre til alle Mennesker paa Jorden. Denne JOMALAs Navn bruge FINNERNE endnu at betegne Gud med.

JONAKUR,

Konge i REIDGOTHLAND modtog og ægtede den berygtede GUDRUN, SIGURD FOFFNERSBANEs Enke, der efter at have dræbt sin anden mand ATLE BUDLESØN vilde drukne sig, og var af Havet opkastet til hans Land. Med hende avlede han 3 bekiendte Sønner SORLE, HAMDER og ERPUR. *See Gudrun!*

JORDEN

dyrkedes i NORDEN som en Gudinde, og holdes for den samme som FRIGGA eller JØRTH, var gift med ODIN og Moder til THOR. Efter *Tacitus* blev hun dyrket af 7 SVEVISKE i det norlige TYDSKLAND boende Folk under Navn af HERTHA. *See Hertha!*

JORMUNGANDUR,

see Midgaardsslangen!

JORMUNREKUR,

see Jarmerik!

JORUNDR,

en Søn af den Svenske Konge YNGVE, sværmede med sin Broder ERIK om paa Havet paa Fribytterie. I DANMARK kom han i Kast med den Helgelandske Konge GUDLAUG, som han fangede og lod ophænge i en Gallie. Derefter søgde de til SVERRIG mod Kong HAKE, som havde fordrevet deres Fader, og længe regieret der i ROE. Det kom da mellem dem til et stort Slag paa FØRRISVOLD, hvori hans Broder ERIK faldt. HAKE blev

og slagen, hvorpaa JORUNDR bemægtede sig UPSALA RIGE. Derefter giorde JORUNDR et Tog til DANMARK, plyndrede i JYLLAND, og løb op i LIIMFIORDEN. Der mødte ham den forhen hængte GUDLAUGs Søn GYLAUG og gav sig i Strid med ham ved OTTESUND. I denne Strid havde GYLAUG saa stort Tilhæng af Indbyggerne, saa at JORUNDR kom til kort, blev fanget og til Giengield ophængt.

JOTER,

Nordens ælste Beboere før OTHINs og ASERNEs Indkomst. Af dem kaldtes JOTUNHEIM og JOTLAND. Uden Tvivl har Aserne ligesom Romerne tilforn kaldte alle i FRANKERIG boende Folk GALLIER, kaldet alle NORDENS BEBOERE FINNER NORDISKE CIMBRER o. f. med dette Navn. Noget før ODINs *Ankomst* foretog de sig 2 store Udvandringer, den eene under FORNIOTERs Søn ÆGER (HLER) til DANMARK, og den anden under Broderen LOGE (HALOGE) til NORGE. *See Æger og Loge!* En Sildigere og mere bekiendt Udvandring giorde de i seenere Tider under NOR og GOR. *See Nor!* Disse JOTER vare ASERNEs *Fiender*, krigede stedse mod dem og havde en gandske forskiellig

Religion, som længe efter ODIN vedligeholdt sig i NORDEN. Især dyrkede de UTGARDE LOKE, GEIRRAUDR (GERUTH) og GODMUNDR (GUTHMUND HOS *SAXO*), hvilke Guddomme Asernes Fiendskab har giort til onde Væsener, ligesom dem selv til JETTER, RISER, KÆMPER o. s. v.. De saliges Boliger satte de i GLÆSISVOL og UDAINSAKUR. Dette JOTERNEs *Navn* tabde sig efterhaanden mellem DANSKE, NORSKE OG SVENSKE. Kuns JYDERNE OG JYLLAND synes at skylde dem sit Navn.

JOTLAND,

see Jotunheim!

JOTUNHEIM,

saaledes kaldtes af GOTHER og ASER, JOTERNEs egentlige og ældste Sæde, som indbefattede det nu værende FINLAND og en Deel af LAPMARKERNE, og grændsede til ØSTERSØENs Arme GARDERIKE BIARMELAND og YMISLAND. Man har Aarsag til at troe, at dets Beboere JOTERNE vare FINNER. *Hervarar Saga* nævner et andet bag BIARMELAND og GANDVIKEN beliggende nordligere JOTUNHEIM, hvori

GLÆSISVOL og UDAINSAKR skulde ligge, og er ventelig det samme som seenere ved Forveksling af Navnene *Riser*s og *Jetter*s Betydning er bleven kaldet RISALAND.

ISTÆVON,

var efter *Tacitus* en Søn af Tydskernes Gud TENT og Broder til HERMION og INGÆVON. Og fra ham skal de efter ham kaldte ISTÆVONER nedstrammede.

IVALLDA SØNNER,

nogle overmaade konstige *Dverge* i SVARTALFEIM. De forfærdigede for LOKE LAUFEIASØN 3 prægtige Konst Stykker:

1. et *Guldhaar* til THORs Kone SIFF DEN TYDSKE, som LOKE havde afskaaret hendes. Det voksede endog paa Hovedet som andet naturligt Haar.
2. *Gudernes Skib* SKIDBLADNER, det største i Verden, som altid havde god Vind, kunde foldes sammen og puttes i en Lomme, og
3. ODINs *Sverd* GUGNER, som aldrig feilede.

JUBMEL,

see Jomala!

JUUL, JOEL eller **JULEFÆSTEN,**

en gammel Fest i NORDEN, den vigtigste og længste af alle, firedes fornemmelig udi NORGE til THORs Ære om *Midvinter*, og i DANMARK til ODINs Ære for en velsignet Høst og Solens hastige tilbagekomst. Den holdtes almindeligst i Maaneden GOE, og begyndte ved HOKENATTEN eller Midnat den 4de Januari, og varede i 3 hele Uger. Kuns denne Festes første Dage tilbragdes med gudelige Handlinger, som forrettedes af den dertil beskikkede OFFERPRÆST (BLOTMADUR). Resten henbragdes med Giestebud og Glæde. Navnet skal have sin Oprindelse af et Hiul, fordi Aaret da vender sig om som et Hiul. Med Tiden gaves samme Benævnelse til den i Stæden indførte Kristelige Fest i Anledning af Kristi Fødsel. Denne Fests Alder i NORDEN sees deraf, at den endog nævnes af Procopius, som sætter den i den 40 Dages lange Nat.

JYDER,

en Afkom af NORDENs gamle JOTER (CIMBRER), af dem gik en Sværm til ENGELAND med ANGLERNE og SAXERNE, *see Hengst!*

JYLLAND,

saa kaldet af JOTERNE eller i de ældste Tider JOTLAND. Kun sielden kaldtes det REIDGOTHLAND. Dette Land, som i ældre Tider især paa den vestre Side skal have været meget større, og formindskedes ved Vandflode, er især i ældre Tider bleven bekiendt ved dette Folks Udvandringer.

1. CIMBRERNEs til ITALIEN,
2. LONGOBARDERS (VINILERS), som under EBBE og AAGE droge ud, nedsatte sig først i TYDSKLAND, derefter i MAURUNGANIEN (Landene mellem ODER og WEICHSEL), og endelig under ALBOIN erobrede den øverste Deel af ITALIEN, som efter dem kaldtes LOMBARDIET, og
3. JYDERNEs i Selskab med ANGLER og SAXER til BRITANNIEN.

Af disse skal CIMBRERNE have været de ældste Beboere. JOTERNE nedsatte sig der

under ÆGER fra JOTUNHEIM, *see Æger!* ODIN indførde GOTHERNE, som i Tiden bleve det herskende Folk. Det inddeeldes i SYSLER, som hver havde sin Konge. Latinske Skribenter have kaldt det CHERSONESUS CIMBRICA (DEN CIMBRISKE HALVØE).

K.

KÆNUGAARD,

en Deel af GARDERIKE i det nu værende RUSLAND. Under dette Navn forstodes og KVÆNLAND (det nu værende CAJANIEN i FINLAND).

KAR eller **KARE,**

en Søn af Kong FORNIOTUR i JOTUNHEIM, var Broder til LOGE og ÆGER (HLER), og Fader til JOKUL eller FROSTE, regierede efter sin Fader i JOTUNHEIM, og dyrkedes der siden som en Gud, der raadede over Veirlig og Vindene.

KETO,

en Søn af den Slevigske Jarl FROVIN, blev af Kong VERMUND i LEIRE sat til Jarl over det SLESVIGSKE i sin Faders Sted. Hvorledes han med sin Broder VIG hævnede Faderens Død paa hans Banemand den Østgothiske Konge ADILS, *see Adils!*

KOL,

see Frode 4!

KOL,

see Hadding!

KOL DEN KROGRYGGEDE,

forelskede sig i ASA DEN SKIØNNE, en Dotter af den Norske RINGER Jarl i HAMMAR, drog til Jarlen for at frie til hende, traf Jarlen, og vilde ved at sætte ham Spydet for Brystet tvinge ham til at trolove sig Dotteren. RINGER Jarl undskyldte sig med at hun allerede var trolovet den Thrundhiemske Konge HARALD GULDMUND; men blev dog tilsidst nødt til at give ham samme Løvte som Kongen, hvilken KOL derefter til denne

Tvists Afgiørelse udfordrede at møde sig i Tvekamp ved GOTHELVEN, naar høieste Vinterdagen var forbi. Til denne Kamp havde den gamle og svage Kong HARALD kun liden Lyst, og overtalede derfor en gammel bekiendt Kriger HEMING til i sit Sted at møde KOL, som efter at have nedlagt ham i Kamp atter udfordede Kong HARALD. Denne fik for at blive sin Fiende kvit STURLAUGR STARFSAME til at møde for sig, imod at afslaae ham sin Fordring paa ASA DEN SKIØNNE. STURLAUGR giftede da ASA, og mødtes derefter ved GOTHELVEN med KOL, som der blev nedlagt af STURLAUGR. *See Sturlaugr Starfsame!*

KORMT,

en af de Floder, som THOR daglig maatte vade over, naar han gik til Fods for at komme til at holde Dom med Guderne under Træet YDRASIL.

KOSTBERA,

gift med Kong GIUKEs Søn HOGNE, var den første som opdagede Bedrageriet ved Kong ATLE BUDLESØNs troløse Indbydelse til hendes Mand og hans Broder GUNNAR, for under Venskabs Skin at kunde

forraske dem, og fraraadede dem Reisen i Følge de af GUDRUN paa den af Gesandten VINGE overbragte Kievle indskaarne Runer, som hun kunde læse, uagtet VINGE havde udslettet dem og skaaret andre over, *see Hogne!* Ved HOGNE var hun Moder til SOLAR, SNÆVOR, GIUKE og NIFLUNG.

KRAGE eller **KRAKA,**

en Hexekone, af halv guddommelig Natur, var gift med en Normand REGNER og ved ham Moder til ROLLER. Efter hans Død giftede hun BRAK. Hvorledes hun ved en fortryllet Spise skaffede sin Søn ROLLER og Stedsøn ERIK overordentlige Sinds– og Legems–Gaver, og derefter trolig stod dem bi i deres Handeler hos Kong GØTHAR, *see Erik den veltalende fra Rennesøe!*

KRAKA,

see Aslaug!

KRIDUR,

en af de 11 NIFLHEIMs Floder, som havde deres Udspring fra Brønden HUERGELMER.

KVASER,

en overmaade viis Mand, skyldede sin Tilværelse en meget fabelagtig Tildragelse, der meget stemmer overeens med Grækernes ORION; thi, da ASERNE og VANERNE længe havde kriget, giorde de endelig Fred og Forbund, og til Tegn paa samme fremsattes et Kar, som de alle skulle spytte i, og af dette Spyt blev KVASER til. Han var i ODINs Følge, deilig, vel skabt, overmaade viis og saa skarpsindig, at intet undgik hans Opmærksomhed, og ingen kunde forelægge ham Spørgsmaal, som han jo besvarede paa det vigtigste. Han reisde med Guderne at opsøge LOKE for at hævne hans ved BALDERs Drab udviste Ondskab, og bidrog meest til at fange ham ved i Asken at opdage Sporene af det Fiskegarn, LOKE ved deres Ankomst havde brændt, og som var det eneste, han kunde fanges med, *see Loke!* Siden efter reisde han Jorden rundt for at lære Folkene Visdom, men fandt og paa denne Reise sit Endeligt. To Dverge FIALAR og GALAR, misundelige over hans mange Kundskaber, sloge ham ihiel, samlede hans Blod i en Krukke, blandede det med Honning, og lavede deraf den bekiendte SUTTUNGA–MIØD, der havde den Egenskab, at enhver som kaastede den, bleve Digtere, *see Fialar!* Hvorledes denne Drik

derefter kom først i Kæmpen SUTTUNGs, og siden i ODINs Vold, *see Suttung og Odin!*

KYLFINGSLAND,
det samme som GARDERIGE.

L.

LÆDING,
see Midgaards–Slangen!

LAGA,
see Saga!

LANDEVÆTTER,
et Slags SKYTSAANDER eller SPØGELSER, som troedes at kunde frembringes ved Troldom for at bevare et Lands Kyster. Et Eksempel derpaa findes hos *Snorro*, da HARALD vilde bekrige ISLÆNDERNE, fordi de havde digtet *Nidviser* om

ham, og sendte en *Fin* i en Sæls Ham derhen for at bespeide Landet.

LANGOBARDER,

en NORDISK FOLKESLAG, som i de ældste Tider boede i JYLLANDs nordlige Egne, og dyrkede sandsynlig ODIN og FRIGGA. Under Kong SNIO nødtes de ved en stor Vandflod efter en anseet Kone GUNBORGs (GAMBARUKs eller GAMBORAs) Raad at vandre ud under hendes Sønner EBBEs og AAGEs Anførsel først til det nordlige TYDSKLAND, hvor de efter *Tacitus* Beretning boede omtrent ved Kristi Fødsel, og var et ringe men tappert Folk. Deres egentlige Navn var VINULER (VINILER). Men, da de vare i Krig med VANDALERNE, og disse gik til VODAN (ODIN) for at begiære Seier, og fik til Svar, at VODAN vilde give dem Seier, som han ved Solens Opgang først saae, gik VINILERNEs Anførerinde GAMBORA (GAMBARUK eller GUNBORG) til FREA (FRIGGA) VODANs Hustrue, og bad om Seier for VINILERNE; da gav FREA hende det Raad, at VINILERNEs Koner skulde trække deres Haar frem i Skikkelse af et Skiæg, og tidlig

om Morgenen med deres Mænd stille sig lige for det Vindue, af hvilket VODAN pleiede at see ud mod Østen. De nu VODAN ved Solens Opgang saae dem, sagde han: hvad ere disse for langskieggede (*Langebardi*), hvorpaa FRIGGA svarede: at siden han havde givet dem Navn maatte han og give dem Seier, som de og erholdt, og kaldtes siden deraf LANGOBARDER. EFTER ANDRE KALDTES DE SAA AF DERES LANGE SVÆRDE. SIDEN NEDSATTE DE SIG I MAURUNGANIEN, efter mange Omvandringer i ITALIEN, hvor de under ALBOINs Anførsel stiftede et Rige, som endnu efter dem kaldes LOMBARDIET.

LAPPER,

et FINSK NOMADISK FOLK, yderst i NORDEN, som allerede ved NORs Tider skal have eiet det endnu af dem beboede Land, som i de Tider kaldtes YMISLAND eller LUNDS LAND. Deres Navn troes de at have faaet ligesom TYDSKERNES SVEVER af deres omflakkende Levemaade. Rimeligviis havde de samme Gudstieneste som BIARMER og JOTER, og vare ligesom tildeels endnu udskregne for Troldom. Mere Efterretning om dem findes i HØGSTRØMs Beskrifning ðfver

LAPMARKEN.

LAUDUR eller **HLAUDUR,** en Søn af den Reidgothiske Kong HEIDREKR og den Huniske Konge HUMLEs Dotter SVAFA, blev opdraget hos sin Morfader HUMLE, og blev i Tiden en tapper og vældig Mand, hvorfore og Fabelen har digtet, at han var bleven født i fuld Rustning. Da hans Broder ANGANTYR havde bemægtet sig Faderens Rige, og holdt sin Fader HEIDREKR et stort Gravøl i Byen DANPSTAD udi Landet ARHEIM, indfandt LAUDUR sig sammesteds med 30 Mænd for at fordre Arv og Land efter sin Fader, og, uagtet ANGANTYR meget venskabelig indbød ham til at dele Festens Glæder med sig, vilde LAUDUR dog ikke gaae ind, men fordrede Halvpart af alt rørligt og urørligt Gods, som HEIDREKR havde eiet. Dette afslog vel ANGANTYR, men tilbød ham dog 1200 Mænd ligesaa mange Heste og Skiolddrenge, og til hver een Møe og en Halskiede, den 3die Deel af Landfolket og en Mængde Guld. Dette meget billige Forslag forkastede LAUDUR, og Forbittrelsen tog saa meget mere til, som man ansaae LAUDUR for en Træl og Horeunge, saa at LAUDUR drog hiem, og ved sin Morfaders og flere Fyrsters Hielp paaførde

ANGANTYR med en utallig Hær en svær Krig, i hvilken han først beleirede og dræbde ANGANTYRs tappre Syster HERVOR, som forsvarede en stærk Grændsefestning, og faldt noget efter selv i et stort Slag. *See Angantyr!*

LAUFEIA eller **NAAL,**
en *Heks* var ved Risen FORBAUTE Moder til LOKE LAUFEIASØN.

LEIFTHRASE eller **LIFTHRASER,**
see Lyff!

LEIFTUR,
en af de elleve NIFLHEIMs Floder, som havde sit Udspring fra Brønden HUERGELMER.

LEIRE,
de Danske Overkongers Residents, var først anlagt af ODINs Søn SKIOLD, var i de hedenske Tider prægtig og stor, og havde en stor og berømt *Offertempel*, hvor Folk hver niende Aar strømmede sammen fra alle Kanter til Julefæsten og holdt et høitideligt Offer, der

bestod af 99 Heste, Hunde og Haner; ofte *ofredes der ogsaa Mennesker*. I sin største Velstand havde LEIRE og en Havn, som kunde rumme en heel Skibsflode; men da Kongernes Sæde ved Kristendommens Indførsel forlagdes til ROSKILD, faldt Leire tilbage til sin første Ringhed, og er nu kun en Landsbye ved LETHRABORG i SIELLAND.

LETFOED,

EN AF ASERNES HESTE, SOM DE DAGLIG BRUGDE TIL AT RIDE PAA OVER BIFROST for at komme til Gudernes Forsamling under YDRASIL.

LIDSCIALF eller **HLIDSCIALF**

en prægtig oplyst Sal i HIMMELEN, hvor ODIN havde sin Throne, og fra den kunde overskue hele Verden. Denne Throne maatte ingen bestige uden allene ALFADER, og ingen giorde det ustraffet. Hvorledes FRYR eengang besteg den og blev straffet derfor, *see Freyr!*

LIF,

se Lyf!

LINGE,
see Fenrisulven!

LINGE,
see Sigurd Foffnersbane!

LIØSALFER eller **HVIDE ALFER,**
see Alfer!

LISER,
en Søerøver, som ODIN skaffede DEN DANSKE KONGE HADDING i Forbund med. *See Hadding!*

LITTER eller **LITTUR,**
en Dverg, som ved Guden BALDERs *Begravelse* løb for ASA–THORs Fødder, som, da de andre Guder hver kastede noget paa Baalet, sparkede Dvergen for Rumpen, saa han faldt hen i Baalet, og der blev opbrændt.

LOCHLIN,
det Navn hvormed *Ossian*

stedse beregner DANMARK.

LODA,

er hos *Ossian* den samme som ODIN, der dyrkedes i LOCHLIN (DANMARK), og stridede for FRODE med Kong FINGAL i MORVEN, men blev af ham overvundet.

LOVI,

BIARKEs Sværd.

LØFN eller **LOFNA,**

en af Asernes store Gudinder, raadede for den indbyrdes Enighed i Ægteskab, og var saa venlig, mild og god, at ODIN og FRIGGA derfor gav hende Magt til at forlige Elskende, endog, naar de vare komne i største Uenighed. Hun kunde og hos ODIN og FRIGGA forskaffe Mandfolk og Fruentimmer indbyrdes Yndest for hverandre, skiøndt det tilforn var dem nægtet.

LOGE, HALOGE eller **HOLGE**

var en Søn af Kong FORNIOTUR i JOTUNHEIM og Broder til HLER og KAR, foretog sig med en Sværm af

JOTER en Udvandring fra sit Fødeland, drog med dem til NORGE og besatte det siden efter ham kaldte HALOGALAND. Han havde 2 deilige Døttre, som hans 2 Jarler VESET og VIFIL friede til, men han optog dem det saa ilde, at de derover maatte gaae i Landflygtighed. Hans 2 Døttre THORGERD HORGABRUD og YRP bleve i fremtiden dyrkede som Gudinder. Selv var han meget forfaren i Troldom og i stor Anseelse. Efter hans Død belagde man hans Grav med Guld, Sølv, Jord og Stene sammen, og skal SKULE THOSTE have giort et berømt Vers over ham. Han blev og af JOTERNE dyrket som *Gud for Ilden*. Efter ham menes *Løverdag* at have faaet Navn.

LOKE I UTGAARD,

see Utgardeloke!

LOKE LAUFEIASON eller LOPTUR,

en meget tvetydig Person, som og regnedes blant Guderne, uagtet han snarere var en Dievel eller fuldkommen Blanding af Ondt og Godt, stedse i Asernes Selskab, giorde dem alle mulige Skalkestykker, men ligesaa ofte gavnede dem, og hialp dem ved sin uforlignelige Snedighed ud

af mangen Forlegenhed. Den Rolle han spillede i VALHAL lignede meget MOMUS's paa OLYMP, undtagen at LOKE giorde det onde som MOMUS lod sig nøie med at sige. Han var en Søn af Riisen FORBAUTE og Heksen LAUFEIA eller NAAL, og Broder til BILEISTUR og HELBLINDE. Han var af Naturen udrustet med alle legemlige Yndigheder: var stor, deilig, velskabt, indsmigrende og veltalende; men derhos ondskabsfuld, letsindig, ubestandig, skadefro og over al Maade listig. Han var den første Ophavsmand til *Vanære* og *Underfundighed*, og eiede nogle underfulde Skoe, ved hvis Hielp han kom meget hurtig afsted over Land og Vand, og undgik mangen Fare. Uagtet alle hans slette Kvaliteter havde dog ODIN indgaaet Fostbroderlag og blandet Blod med ham. Han var gift med SIGNIE, som elskede ham overmaade høit, og fødde ham VALE NARFE (NARI) og flere. Med ANGERBODE en GYGUR fra JOTUNHEIM avlede han til Gudernes Plage og Frygt 3 Børn, MIDGAARDS SLANGEN, FENRISULVEN og HELA (Hel eller Døden), som han mod Gudernes Vidende lod opdrage i KÆMPERNES LAND. Derfra lod ALFADER, som af en Spaadom vidste, at disse Børn skulde blive Guderne til stor Skade, dem hente, kastede MIDGAARDS SLANGEN i

Afgrunden, nedstyrtede HEL i NIFLHEIM, og opfødde FENRISULVEN i HIMLEN, hvor den med megen Møie blev tæmmet og bundet. Desuagtet forblev LOKE hos ASERNE, hialp dem ofte, og havde Deel i mange af deres Eventyrer. Saaledes fulgde han THOR paa hans Reise til UTGAARD, *see Thor!* Ligeledes hialp han Guderne af en stor Forlegenhed med den fornummede Riise, som de efter LOKEs Raad havde for at bygge et af Kæmperne uindtageligt Slot lovet SOLEN og FRIGGA; thi LOKE forvandlede sig til en Hoppe, som Riisens Hest løb efter, ved hvilken Leilighed avledes ODINs aattefødede Hest SLEIPNER, men Bygningen forsinkedes tillige, saa Kæmpen ikke til bestemte Tid kunde faae den færdig, og Guderne efter Akkorden frietoges for den belovede Betaling, *see Sleipner!* Dog hans Skalkestykker overveiede langt det gode. Saaledes spillede han Guderne et slemt Puds, som han dog nødtes til selv at giøre godt; thi, da han en Dag var gaaet ud i Selskab med ODIN og HEINER, og de gik over Marke og Klipper uden at kunde faae Nattekvarteer, saae han i en Dal en Mængde Okser, hvoraf de slagtede og vilde kaage een; men det var dem plat umuligt at faae den kaagt; I det samme hørde de en Røst fra et Træe, som sagde: at det var i hans

Magt, og at de ikke skulde faae den kaagt uden at give ham et Stykke med. De saae da op i Træet, og bleve vaer en der siddende stor Ørn, som de lovede et Stykke, hvorpaa de og fik Kiødet mørt; men da tog Ørnen det allerbedste Stykke. Herover blev LOKE vred, tog en stor Stang, og vilde slaae Ørnen, da i det samme Stangen til hans store Forskrækkelse blev hængende fast med den ene Ende ved hans Haand og med den anden ved Ørnens Ryg. Denne gav sig til at flyve, tog LOKE med, sleed hans Been mod Stenene, og drog ved Stangen i hans Arme, som om de skulde slides ham udaf Livet tillige lovede Ørnen, at han aldrig skulde blive frie, med mindre han forpligtede sig til at lokke Gudinden IDUNA med hendes Æbler uden for Staden ASGAARD. Hertil forpligtede han sig ved Eed, slap frie, og ved Hiemkomsten indbildte Gudinden IDUNA, at han havde seet nogle Æbler langt skiønnere end hendes og bad hende følge ham og tage sine med for at sammenligne dem med de fundne. Hun lod sig og overtale; men, saasnart hun var kommen udenfor, blev hun straks bortført af Kæmpen THIASSE i en Ørns Skikkelse, og bragt i Forvaring til THRYMHEIM. Guderne savnede hende snart og hendes Æbler, som de, naar de begyndte at blive gamle beede i, og straks foryngedes; men nu ældedes de,

og ved Tabet af Æblerne truedes med Undergang. Efter adskillige Undersøgelser opdagede man, at hun sidst var gaaet ud af ASGAARD med LOKE. De truede ham da med Piinsler og Død, om han ikke skaffede hende og Æblerne tilbage, saa han lovede at hente hende fra JOTUNHEIM, ifald FREJA til denne Færd vilde laane ham sin Falkeham. Denne paatog han, kom til JOTUNHEIM, da THIASSE var taget ud paa Søen, traf IDUNA allene, forvandlede hende til en Svale, og fløi bort med hende i Kløerne. Staks efter kom Kæmpen hiem, savnede hende, forvandlede sig til en Ørn, og forfulgde LOKE med saadan Hisighed, at han kom ind i ASGAARD med ham, hvor LOKE med Nød blev reddet af de andre Guder, *see Thiaffe!* I samme Falkeham reisde han og eengang til THRYMHEIM at opspørge THORS HAMMER, som var bleven bortstiaalet. Hvorledes han bragde Bud om den til ASGAARD, og derefter selv forklædt som en Tienestepige geleidede THOR i FREIAs Skikkelse til THRYMER, og ved det anstillede Bryllup fik Hammeren, *see Thor!* En anden Gang kom han i denne Falkeham til GEIRRAUDURS GAARD, men blev der fanget og indsluttet i en Kiste, hvor han maatte sulte i 3 Maaneder, indtil han lovede at overtale THOR til at komme til GEIRRAUDUR

uden Hammer og Belte, *see Thor!* Et slemt Puds giorde og LOKE THORs Kone Gudinden SIFF DEN KYDSKE ved at afskiære hendes deilige Haar, men lovede siden af Frygt for THOR at skaffe hende et andet af Guld hos DØKALFERNE, der skulde vokse paa Hovedet som naturligt Haar. Han reisde da til de ALFER, som kaldtes IVALLDA SØNNER. Disse DVERGE giorde ham ikke allene GULDHAAR, der voksde paa hendes Hoved, men desuden et *Skib* SKIDBLADNER, der var det største i Verden, havde stedse god Vind, og kunde sammenfoldes og puttes i en Lomme, og et kosteligt *Sværd* GUGNER. Disse 3 Kostbarheder bragde LOKE i ny Knibe, da han noget efter vædede med *Dvergen* BROKUR om sit Hoved, at hans Broder EITRI ikke kunde forfærdige 3 saa kostbare Stykker; thi, da EITRI havde giort *Galten* GULLINBUSTE, *Ringen* DRUPNER og *Hammeren* MIØLNER, drog BROKUR til VALHAL for at indløse sit Vædde; begge Parter valgde ODIN, THOR og FREYR til Dommer, og uagtet LOKE forærede ODIN *Sværdet* GUGNER, THORs Kone SIFF *Guldhaaret*, og FREYR *Skibet* SKIDBLADNER, vare de ham dog imod, og dømde at *Hammeren* MIØLLNER var det konstigste. BROKUR vilde da

tage hans Hoved, men adskillige Indvendinger og LOKEs fortryllede Skoe friede ham længe, indtil *Dvergen* bad THOR om Hielp, som og greb LOKE. Da raabde LOKE, at han maatte tage Hovedet, men ikke Halsen, hvorover BROKUR med sin Broder ALURs Hielp sammensyede ham Munden med *Remmen* VARTARE, og siden den Tid var LOKEs Mund stedse sammensyet, *see Brokur!* LOKE reisde og engang udi Selskab med ODIN og HEINER, og underveis traf i en Aa HREIDMARs Søn OTTUR i en Odders Skikkelse med en Laks i Munden. Ham dræbde LOKE med en Steen. Da han derefter kom i Herberg hos Faderen HREIDMAR, og maatte love ham i Bod for Sønnens Drab saa meget Guld, som kunde bedække Huden af Odderen *(see Hreidmar!)*, blev ODIN sendt ud af LOKE for at skaffe Penge hos *Dvergen* ANDVARE, som i en Lakses Skikkelse opholdt sig i en Aa. Han drog da til Havgudinden RAN, laande hendes Garn, som hun opfiskede druknede Mennekser med, fangede dermed Dvergen, og slap ham løs paa Vilkaar, at han skulde give ham alt sit Guld, hvorpaa han var overmaade Riig, fik ved denne Leilighed hans Skat, og *den berygtede Ring* ANDVARA NAUT, og betalde dermed ved Tilbagekomsten HREIDMAR, *see Andvare!*

LOKE kom og med Guderne til Giest paa HLESSØE hos ÆGER (HLER), men, da BRAGA der vilde udelukke ham af deres Drikkelaug, og forsikkrede ham, at Guderne ikke vilde taale ham i deres Selskab, giorde LOKE en græsselig Allarm, saa at BRAGA tilbød ham Gaver for at være rolig, og man endelig jog ham paa Dør. Dog kom LOKE kort efter igien, og bebreidede ODIN, at de engang havde blandet Blod sammen, og da havde ODIN lovet aldrig at drikke uden LOKE drak med. Dette bevægede ODIN, saa han befalede VIDAR at give Plads for ham; Dog herefter blev LOKE lige uforskammet, og udelukkede først BRAGA, da han ved første Glas hilsede alle Guder og Gudinder. Derover kom det til Trætte mellem ham og BRAGA, som truede ham, at hvis han havde FREYRs Kræfter, skulde han straffe ham for hans Kaadmundhed, og bære hans Hoved i sin Haand; og, da hans Kone IDUNA vilde styre til Rette, bebreidede han hende, at han var den ukydskeste af alle, og havde endog favnet i sine med Flid smykkede Arme, sin egen Broders Banemand. TYR bebreidede han, at han havde sovet hos hans Kone uden at give ham Skilling eller Skillings Værd derfor; NIORD forekastede han, at han havde avlet FREYR med sin egen Syster, og at HYMI*s Møer* havde pisset i hans Mund og

brugt ham til Natpotte. FREYR, at han havde skilt sig ved sit gode Sværd for at blive gift med GERDIR. Endog SIFF DEN KYDSKE lod han sig forstaae med at have sovet hos og giort THOR til Hanrey. Ligeledes begegnede han BEYGVIR og BEYLA, som vare i THORs Tieneste, meget foragtelig, og gik endog saavidt tilsidst. at han reent overtraade Giestfriheden ved at dræbe Ægers Tiener FINNAFEINGUR (FIRNAFEING) af Misundelse over den Roes, som *Aserne* sagde paa ham for hans gode Bevertning og Opvartning, saa at endelig THOR blev forbittret, og jagede ham paa Dør. Da havde han givet alle tilstædeværende sin Tekst, sagde han ÆGER, at han aldrig mere skulde komme til at giøre sligt et Giestebud, og ønskede, at Huset og alt, hvad han eiede, maatte gaae op i Røg og brænde paa hans Ryg, og skal denne hans slette Opførsel være Aarsag til, at han kort efter skiulede sig i FALANGURS FOS for at undgaae *Gudernes Vrede*. En rigtigere Aarsag til hans Undergang var den sidste og ondskabsfuldeste af alle hans Idrætter, nemlig den Umage han giorde sig for at befordre Guden BALDER*s Undergang;* Thi, da BALDERs Moder FRIGGA havde taget en Eed af alle mulige Ting i Naturen ikke at skabt denne hendes kiere Søn, besluttede LOKE af Misundelse

at fordærve ham, forklædte sig som en gammel Kierling, gik til FRIGGA, og fik af hende udfrittet, at hun havde taget en Eed af alle Ting ikke at skade hendes Søn, undtagen af et eeneste nyplantet Træe østen for VALHAL Mistiltein, som hun for dets Ringhed foragtede. Heraf havde LOKE nok, rykkede dette Mistiltein op, og forførede den blinde men overmaade stærke Gud HØDER til at kaste det paa BALDER, som straks døde deraf. Ved denne *Niddingstreg* ophidsede han alle Guderne mod sig, men endnu mere ved at forvolde, at BALDER maatte blive i HELVEDE, da han efter HELAs Løvte kunde komme derfra, om alle Ting i Naturen levende og livløse vilde begræde ham, og LOKE omskabde sig til en Heks, som ved den bebudede almindelige Sorg sagde: at hun vilde græde over ham med tørre Øine. Men nu opvaagnede og den længe fortiente Hævn, som LOKE søgde at undgaae ved Flugten. Han forlod Gudernes Selskab, skiulede sig i et Field, og byggede sig der et Huus aabent til alle Sider, hvorfra han kunde oversee alt, hvad der foregik paa Jorden, og i Tide undgaae gudernes Efterstræbelser. Der opholdt han sig og for det meeste i en Lakses Skikkelse udi FRANANGERS (FALAUGURS) FOS. Eengang sad han i sit Huus, studerede paa de Maader Guderne kunde bruge

til at fange ham og Midler til at undgaae deres Snarer, tog da Traad, og giorde deraf Fiskergarn, saaledes som Fiskerne siden efter bruge, men mærkede i det samme ODINs og ASERNEs Ankomst for at gribe ham, da de fra LIDSCIALF havde opdaget hans Opholdssted. Straks kastede han Garnet paa Ilden, paatog sin Laxsskikkelse, og søgde efter Sædvane til Floden; men imidlertid opdagede til hans Ulykke den viise KVASER i Asken Spor af det brændte Fiskegarn, meddelede Guderne sin Opdagelse, og opmuntrede dem til at giøre ligesaadan et til at fange LOKE med. Man fulgde hans Raad, og, da Garnet var færdigt, gav sig til at trække dermed. THOR trak ved den eene Ende og alle Guderne ved den anden. Dog undgik den snedige LOKE nogen Tid Faren, saa Guderne 2 Gange trak forgieves. Tredie Gang lod de Garnet gaae til Bunds, og THOR fulgde bag efter. Da vilde LOKE redde sig ved et Spring oven over Garnet, men blev i det samme grebet ved Halen af THOR, og deraf kommer Laxenes nu værende smaa Haler. Tillige fangede de hans Sønner VALE og NARFE, og forvandlede den første til en Ulv, hvorpaa han sønderslede Broderen NARFE, og med dennes Tarme, som i Tiden bleve Jernlænker, bandt Guderne LOKE til 3 flade

Klipper, som de havde opreist paa Kanten, hugget et Hul igiennem hvert og stillet saaledes, at en kom til at staae under Skuldrene, og en under Lænkerne og den tredie under Haserne. Over hans Hoved hængde Gudinden SKADA en Slange, hvis Gift drypper draabeviis ned paa hans Ansigt. Hans troe Kone SIGNIE sidder hos ham holder et Fad over hans Hoved, at Giften ikke skal skade ham; men, naar Fadet er fuldt, og hun slaaer Giften af, drypper det imidlertid paa ham, og piner ham, saa at han vaander sig, og brøler, at Jorden ryster, og dette er Aarsagen til Jordskielv. I denne Tilstand maae han forblive til RAGNAROKR. Da kommer han løs, aander lutter Hævn, og i Foreening med sine Børn SURTUR og MUSPELS SØNNER, drager som Anfører for Gudernes arrigste Fiender RISERNE i Strid mod GUDERNE paa Marken VIGRIDR. Der kommer han i Kamp med *Himmelens Vægter* HEIMDAL i hvilken de falder begge.

LOKER,

see Hadding!

LOPTUR,

see Loke!

LORMA,

et overmaade deiligt Fruentimmer, gift med Kong ERRAGON i INISTHONA, lod sig bortføre af ALDO en af den Morvenske Konge FINGALs Kæmper, og døde af Sorg, da baade hendes Elsker og Mand vare faldne i den derover opkomne Krig. *See Erragon!*

LOTHER,

en Søn af Lejrekongen DAN MYKILLATI (var efter *Saxo* Konge over heele DANMARK). Hans Broder FRODE 3 kom efter Faderens Død til Regieringen i LEIRE, men før hans Ungdom havde den 3die Broder HUMBLE til Formynder. LOTHER var uretfærdig, hovmodig og ond, gav sig i Krig med HUMBLE og dræbde ham i et Slag. HUMBLEs Svigerfader den mægtige ANGUL, som eftertragtede det heele DANSKE RIGE, anfaldt da LOTHER, som just var i Krig med de Svenske; med disse sluttede LOTHER Fred, og gik imod ANGUL, men blev fanget og dræbt.

LUNDS LAND,

see Ymisland!

LYF eller **LIF** og **LIFTHRASER,**

et Par Folk, som ved RAGNAROKR, naar alt opbrændtes, skulde skiule sig under en Høi, leve af Dugen og frembringe en stor Mængde Efterkommere, af hvilke den nye JORD meget snart skulde befolkes.

LYN eller **LYNA,**

see Hlyn!

LYTER,

en Gud, som den Svenske Konge Erik ERIK EMUNDSØN skal have dyrket.

M.

MAANEN,

en Søn af MUNDILFARE og

Broder til SOLEN. Guderne fortørnedes over deres prægtige Navn, og satte dem derfor paa HIMMELEN at kiøre SOLENs og MAANENs Vogn, gav dem to Heste ALSVIDUR og ARVAKUR, og satte under Hestene 2 Pustere at afkiøle dem. Aarsagen til dens Gang er Ulven HATE HRODVISTNEs Søn, som stedse forfølger og truer at opsluge den, og af Frygt for den skynder MAANEN sig frem. Men undertiden opsluges den af Ulven, og da er det *Maaneformørkelse*. En Dag mødte MAANEN 2 Børn BIL og HIUKE, som bar en Krukke Vand hiem paa en *Saa* fra Brønden BYRGER, tog dem med, og nødte dem stedse at følge sig, og det er de Pletter, som man siden bestandig seer i MAANEN.

MAGNE,

en Søn af THOR og Jettekonen JARNFAXE, hialp sin Fader THOR, da han knap var 3 Dage gammel i Striden mod Kæmpen HRUGNER *(see Hrugner!)* og fik derfor til Belønning af sin Fader Kæmpens Hest GULDFAXE, den bedste Hest paa Jorden nest ODINs SLEIPNER. Dog fik han den mod ODINs Villie, fordi hans Moder var af *Troldkæmpe–Æt*. Denne MAGNE skulde med sin Broder MODE overleve

RAGNAROKR, sankes til VIDAR HIIN TØGLE og med ham og de overblevne Guder boe i Sletten IDA. *See Ragnarokur!*

MANNAGARMER,

en slem Ulv, avlet af Heksen JARNVIDUR, som boede i Landet JARNVIDIUR østen for MIDGAARD, og en gammel KÆMPE, der med hende var Fader til mange RIISER i Dyrs Lignelser, af hvilke denne MANNAGARMER var den mægtigste. Den levede af alle døendes Liig, og skal ved RAGNAROKUR reent opsluge MAANEN, oversprenge HIMMELEN med Blod, hvoraf SOLEN formørkes og VINDENE bruse.

MANNAHEIM,

den Deel af SVERRIG, hvor ODIN boesatte sig, Modsat GODHEIM, hvor han var kommen fra.

MANNUS,

en Søn af JORDENs Søn TUISTO eller TEUT, en af de ældste Guder, TYDSKERNE dyrkede og ærede i gamle Sange, som endnu vare til i *Tacitus*'s Tid. Denne MANNUS var alle Tydskes Stamfader ved 3

bekiendte Sønner INGÆVON, ISTÆVON og HERMION, efter hvilke TYDSKLANDs 3 ældste Hovedfolk INGÆVONER, ISTÆVONER og HERMIONER have faaet Navn.

MARBENDIL eller **MARMENNIL,**

et Slags *Havmænd,* som Overtroen antog for forstandige Skabninger, og hvis Tilværelse de seenere Tider have vildet giøre sandsynlig. De sættes især i det FINMARSKE HAV, og skulle bebude Storm. Af Sagner om disse Skabninger findes nok hos gamle Skribenter. Man troede og om dem, at de kunde forudsige Folkes tilkommende Skiebne. En Sort *Havfruer* kaldtes og MARGYGER.

MARDØL,

see Freya!

MARGYGE,

see Marbendil!

MAREN eller **MARRE,**

et Spøgelse, som i de ældste Tider troedes at plage Folk i Søvne indrii at berøve dem

Livet. Denne Overtro har bevaret sig indtil vore Tider, og endnu bruges dette Navn til en Bekræftelses–Eed i nogle JYLLANDS EGNE.

MEIGINGARDER,

et Belte, som THOR paatog i Strid og stedse fordoblede hans Kræfter. *See Thor!*

MENIA,

see Fenia!

MIDGAARD,

et Sted midt paa jorden, som BORes Sønner (Guderne) byggede af den *Riis* YMERs Øinebryne. Midt i den byggede de og ASGAARD, som siden blev GUDERNES SÆDE, hvor tillige HLIDSCIALF laae. Derfra spurgdes siden mange underlige Tidender baade fra HIMMEL og JORD.

MIDGAARDS SLANGEN eller **JORMUNGANDUR,**

et forfærdeligt Uhyre avlet af LOKE LAUFEIASON og Jættekonen ANGERBODE, blev mod Gudernes Villie opdraget i KÆMPERNES LAND, men efter ALFADERs Befaling

hentet derfra og nedstyrtet i Bunden af det store Hav, hvor den voksede saa stærkt, at den med sin Krop snoede sig om Jorden, og kunde endda bide i sin egen Hale, og der skulde den blive liggende indtil RAGNAROKUR. Da skyder den sig op af Havet, og foraarsager derved den Havets Brusen, som giør det for Guderne fatale Skib NAGELFARE flot, paataget sig derpaa en *Jette*s Skikkelse, og med sin Fader LOKE, sine Sødskende samt SURTUR og MUSPELS SØNNER, drager i Strid mod Guderne, og dræbes der af THOR, men udspyer for sin Død saa megen Gift at THOR deri omkommer.

MIDODIN eller **MITHOTHIN,**

opkastede sin til øverste Gud i ASGAARD, da ODIN af Skam over sin Kones FRIGGAS UTROSKAB maatte vandre i Landflygtighed. Han afskaffede de af den rette ODIN indstiftede OFFRINGER, og forskaffede sig ved sine Koglerier guddommelig Dyrkelse, men, da ODIN efter FRIGGAS DØD kom tilbage, maatte han vige Pladsen, og blev ihielslaaet i FYHN. Hans Legem udgav derefter saa giftig en Stank, at alle som nærmede sig, bleve smittede og døde, saa at Indvaanerne nødtes til at grave ham op, og slaae en spids Præl

igiennem Kroppen, og dermed ophørde Plagen. Man har Aarsag til at troe, at han er den samme som OLLER.

MIMER,

en ASER, som af ODIN, da han giorde Fred og Forbund med VANERNE, blev givet dem i Mandsskifte tillige med HEINER i Steden for NIOR DEN RIGE og hans Søn FREYR. MIMER var en overmaade viis og forstandig Mand, men blev af VANERNE, som af HEINERS DUMHED troede sig bedragne ved Mandeskifte, dræbt, og hans Hoved sendt til ODIN, som balsamerede det og læsde *Galdrer* derover, saa der kunde give ham Svar, og blev af ham spurgt til Raad i alle tvivlsomme Tilfælde, hvorfore han og bestandig førde det med sig.

MIMER, MYMER eller **MIMRING,**

en berømt klog Mand og Eier af en Kilde i HRIMTHUSSERNES LAND. Denne Brønd laae under den eene Rod af Træet YDRASIL, og begavede alle, som drak deraf, med stor Viisdom. Af denne drak MIMER hver Morgen, og kom derved til den store Forstand, der saa meget udmærkede ham.

ODIN fik Lyst til dette Vand, kom til MIMER og forlangede at drikke deraf. Han opnaaede og sit Øiemeed, dog imod at give MIMER sit eene Øie, efter hvilken Tid han bestandig var eenøiet. Denne MIMER skal have boet i FINMARKEN og eiet et fortryllet Armbaand, der forøgede Eierens Midler, og desuden et Sværd, der var det eeneste Halvguden BALDER kunde dræbes med. Begge Dele bleve ham berøvede af BALDERs Fiende den Jydske Konge HOTHER, som efter sin Svigerfaders Kong JØFURs Raad drog til FINMARKEN ad en lang besværlig og kold Vei, der blot kunde passeres i en Slæde med Rensdyr for, forraskede MIMER om Natten, og aftvang ham baade Sværd og Armbaand.

MIØLL,

en Dotter af Kong SNÆKOLR Kong eller SNÆR DEN GAMLE i JOTUNHEIM (FINLAND). Til hende sendte STURLAUGR STARFSAME sin Fosterbroder FROSTE, som lignede ham meget stærkt, og for at faae BØFFELDYRSHORNETS OPRINDELSE at vide, førde hende til STURLAUGR. Hvorledes de opnaaede Hensigten, og MIØLL med hendes Mand FROSTE blev indebrændt, *see Froste!*

MIØLLNER,

THORs forfærdelige og meget konstige Hammer forfærdiget paa Veddemaal med LOKE af Dvergen EITRI, hvis Broder BROKUR forærede den til THOR. Den kunde dræbe de største TROLDKÆMPER, nedhuggede alt hvad den rammede, kastedes aldrig saa langt, at den jo af sig selv kom tilbage i hans Haand, og kunde giøres saa lille, at THOR kunde efter Behag putte den i Lommen.

MIST,

en Valkyrie, som tillige med HRIST havde i VALHALLA den Bestilling at skienke for ODIN. *See Valkyrier!*

MISTILTEIN,

et NYPLANTET TRÆE ØSTEN FOR VALHAL, saa ubetydeligt, at, da FRIGGA tog en Eed af alt i Naturen ikke at skade hendes Søn BALDER, foragtede hun det, og just dette oprykkede LOKE og fik HØDER til at dræbe BALDER med. *See Balder!*

MISTILTEIN,
et Sværd, som ANGANTYRs Broder SÆMINGR fik af sin Fader ARNGRIM, da han med sine Brødre drog til den bekiendte Kamp paa SAMSØE mod HIALMAR HIIN HUGPRUDDE, og blev lagt i en Høi med SÆMINGR, da han var falden.

MITHOTHIR
see Oller!

MODE,
en Søn af THOR og en Kæmpe–Kone, skulde overleve RAGNAROKR og sankes derefter med de overblevne Guder paa IDA SLETTE. *See Vidar!*

MODGUDR,
en Halvgudinde, som ved en Broe over GIALARSTRØMMEN bevogtede Veien til HELVEDE. *See Hermoder!*

MODSOGNER,
den fornemste af Dvergene. *See Dverge!*

MOKURKALFE,

en Kæmpe af Leer, som *Riisen* HRUGNER forfærdigede til Hielp i sin Strid mod THOR. Den blev i samme Strid dræbt af THIALFE. *See Hrugner!*

MORDRED,

see Arthur!

MUNDILFARE,

havde to store og velskabte Børn, som han kaldte SOEL og MAANE; men disse prægtige Navne fortørnede Guderne, som derfor satte dem paa HIMMELEN, hvor den eene blev *Soel* og den anden *Maane.*

MUNNINN,

see Huginn!

MUSPEL,

see Muspelsheim!

MUSPELSHEIM,

en af ALFADER skabt lys brændende Verden imod det yderste Syd, var det modsatte af

NIFLHEIM. Mellem begge var en dyb af let Materie som Luft bestaaende Afgrund. Landet og Staden MUSPEL var saa brændende varmt, at ingen fremmede der kunde boe. Her regierede SURTUR over MUSPELS SØNNER, med hvilke han ved RAGNAROKR, skulde overvinde og ødelægge Guderne alt.

MUSPELS SØNNER,

Indvaanerne af MUSPELSHEIM og Gudernes afsagte Fiender, skulde ved RAGNAROKR komme fra Syden til Hest under SURTURs Anførsel, flaae BIFROST itu, og giennem en Aabning slippe ind i HIMMELEN, stikke den og Jorden i Brand, og i Foreening med Gudernes øvrige Fiender ødelægge Guderne og Verden. *See Ragnarokr!*

MYSING,

en *Søekonge*. Hvorledes han overfaldt LEIREKONGEN FRODE 7, dræbde ham, og bortførde MENIA og FENIA, men af Gierrighed paa Hiemreisen satte til i Havet, *see Fenia!*

N.

NAAL,
see Laufeia!

NAGELFARA,
det største Skib i Verden, skulde ved RAGNAROKR blive flot af den Brusen, som forvoldes ved MIDGAARDSLANGENs Opkomst af Oseanet. Det skulde da bestiges af Kæmperne, som havde Riisen HRYMER til Styrmand og af ham føres i Strid mod Guderne. Dette Skib var giort af de Negle, som klippedes af døde Mennesker, og dette var Aarsagen hvorfor man aldrig klippede Neglene paa Liig, at de ikke skulde anvendes til Gudernes Skade.

NAGELFARA,
gift med NATTEN, en Dotter af NOR, og havde med hende en Søn AUDER. *See Natten!*

NANNA eller **NØNNU,**

NEFs Dotter, var gift med Guden BALDER en Søn af ODIN FREDEJULFs Søn, og ved ham Moder til FORSETE, elskede ham saa høit, at hun endog efter hans Død log sig brænde med hans Liig. Da HERMODER var nedsteget til HELVEDE at løskiøbe hendes Mand, medgav hun ham et *Amindelses–Tegn* til FRIGGA. *See Balder!*

NANNA,

en Dotter af den Norske Konge GEVAR ELLER JØFUR i RINGERIKE, forelskede sig i den Danske Prinds HOTHER, HODBRODs Søn, som med hende var bleven opdraget hos hendes Fader, og afslog for hans Skyld endog at ægte Halvguden BALDER, en Søn af ANGUL eller den SAXISKE ODIN, som havde seet hende nøgen og forelsket sig i hende. Hun ægtede derefter HOTHER, og forvoldte derved en Krig mellem begge Rivaler, som kostede BALDER Livet. *See Hother!*

NARE,

en Søn af LOKE. *See Loke!*

NARFE,

en Søn af LOKE LAUFEIASON og SIGNIE og Broder til VALE, blev tillige med sin Fader og Broder fanget af Guderne, og af sin Broder, som de forvandlede til en Ulv, sønderrevet. Hans Indvolde brugde Guderne at binde Faderen med, og bleve de med Tiden til Jernlænker. *See Loke!*

NARFE eller **NIORFE,**

en Kæmpe boende i JOTUNHEIM, havde den Dotter NATTEN, der, som hendes heele Slægt, var sort og blakket, *see Natten!*

NASTROND,

de ugudeliges *Pinested* efter RAGNAROKR, naar NIFLHEIM var opbrændt. Der var en vidtløftig Bygning med en mod NORDEN vendende Port bygt af lutter Slange–Aadsler, hvis Hoveder vendte ind i Bygningen, og udspyede en Mængde Gift, der sanker sig til en stor giftig Flod, hvori Meeneedere, Mordere og de der have forført andres Koner under græsselige Piinsler svømme omkring. Paa et andet Sted der bleve de ugudeliges Siæle pinede af en grum Ulv, og disse NASTRONDS KVALER vare evige.

NATTEN,

en Dotter af Kæmpen NARE, blev gift med NAGLEFARE og ved ham Moder til AUDUR. Derefter giftede hun sig med ONAR, og avlede med ham JORDEN. Tredie Gang ægtede hun DELLINGUR (DAGLINGER) af Gudernes Slægt. og af dette Ægteskab kom DAGEN, der er prægtig og lys som hans fader og heele Familie. ALFADER tog da NATTEN og DAGEN, satte dem paa HIMLEN og gav hver en Vogn og en Hest at kiøre omkring JORDEN med. NATTENs Hest var HRYMFAXE, som overduger JORDEN hver Morgen med de af hans Mundbid faldende Draaber.

NAUNN,

see Eigthirme!

NAUT,

see Eigthirme!

NERI JARL,

en meget riig og gierrig Jarl i det NORSKE OPLAND, havde nogle af de VESTGOTHISKE

KYSTER i Foreening med den Vestgothiske Konge GOTTRIK. Hvorledes REF fra RENNESØE kom til ham, og forærede ham en mærkelig Okse for at faae gode Raad af ham til sin Lykkes Forfremmelse, og hvad Raad han fik af ham, *see Ref!*

NERIGON,

saa kaldes NORGE hos *Plinius.*

NID,

en stærk Art af *Galdrer* eller *Hekserie,* havde nogen Lighed med *Seid,* og var en andægtig Viise fuld af Forbandelse, der endelig skulde virke paa den Person, man vilde skade. De kaldtes og *Nidviser* og saadanne sees af SNORRO, at ISLÆNDERNE forfærdigede om Kong HARALD BLAATAND. Saadan en giorde og THORLEV SKALD om Kong HAGEN JARL. Man havde dem i forskiellige Versarter.

NIDHOGGER eller **NYDHOGGUR,**

en uhyre *Drage* i NIFLHEIM, som der med sine giftige Bid uophørlig skulde plage de fordømte.

NIDUNG eller **NIDUDUR,**

Konge i THYE, havde en Dotter BAUDVILD eller HEREN, som blev besvanget af VAULUND, en Søn af Kæmpen VADE i FINVEDEN. Denne Historie og NIDUNGs Omgang mod dem *see ved Vaulund!*

NIFLHEIM,

en mørk og kold VANDVERDEN, skabt af ALFADER længe før JORDEN, vor det første HELVEDE, som man troede skulde vare til RAGNAROKR. Her regierede den stygge Gudinde HELA E. HEL, LOKEs Dotter. Dette hendes Rige strakde sig over 9 Verdener i yderste Nord, af hvilke NIFLHEIM laae yderst. Til dette Sted kom alle fordømte, de nemlig, som døde Sotdød af Alderdom eller ulykkelige Hændelser. Midt i den var Brønden HUERGELMER fuld af giftige Slanger, og af denne udfløde elleve Floder, af hvilke den sidste som Grækernes COCYRUS løb med Ildstrømme omkring det Jerngitter, som indbefattede de ugudeliges Pinested. For Resten herskede der bestandig den utaaleligste Kulde, og alle legemlige Gienvordigheder. *See Hel!*

NIFLUNG,
en Søn af GIUKUNGEN HOGNE og KOSTBERA, hialp sin Faster GUDRUN at hævne sin Fader HOGNEs og Farbroder GUNNARs Mord paa hendes Mand ATLE BUDLESØN, ved at stikke ham ihiel, da han ved det for dem anrettede Gravøl laae paa sin Seng. *See Gudrun!* Efter ham kaldtes GIUKUNGERNE NIFLUNGER.

NIFLUNGER,
see Giukunger!

NIKAR,
see Alfader!

NIKUDER,
see Alfader!

NIORFE,
see Narfe!

NIORN eller **NIØRN,**
var hos Aserne dyrket som *Ungdommens Gudinde.*

NIORD eller **NIORD DEN RIGE PAA NOATUN,**

en VANER, var i VANAHEIM bleven skabt af Guderne, og blev tilligemed hans Søn FREYR af VANERNE givet den TREDIE ODIN til Gidsel og Mandeskifte for MIMER og HEINER. (Efter andre var han ODINS SØNNESØN og en Søn af YNGVE Tyrkernes Konge) ODIN optog ham blant sine ASER, førde ham med sig ind til NORDEN, og satte ham blant sine 12 *Hofgoder* eller øverste Dommere og Offerpræster, og gav ham til Boepæl NOATUN, hvor han kom i saa stor Anseelse, at han efter ODINs Død blev hans Efterfølger i OVERPRÆSTEDOMMET og Regimentet over de Lande, som ODIN havde eiet. I hans Regierings Tid nød UPSALA Rige bestandig Fred og gode Aaringer. Han overlevede de andre Guder, og lod sig for sin Død ligesom ODIN mærke med GEIRSODDE for at komme til VALHAL. SVENSKERNE elskede ham, anstillede ham en høitidelig Begravelse, dyrkede ham som en Gud, og troede, at han raadede for Aarsgrøden Menneskenes Lykke og Rigdom. Man svore ved ham. Han forestiller i Almindelighed den samme Person i den NORDISKE FABELLÆRE, som NEPTUN hos GRÆKER og ROMERE. Ham tillagdes Herredømmet

over Rigdom, Vinden, Havet, og Ilden, og paakaldtes for en lykkelig Skibsfart, Jagt og Fiskerie. I seenere Tider forveksledes hans Dyrkelse meget med den Jortunheimske Prinds NORs, som erobrede NORGE. NIORD var gift med SKADA en Dotter af Kæmpen THIASSE, der som hendes Folkefærd yndede meest at opholde sig i Biergene, og kunde ikke lide sin Mands Boepæl ved Havet, som han meget elskede. Den Ueenighed, som herover opkom mellem dem, afgiordes endelig saaledes, at de skulde opholde dem 9 Nætter paa Biergene og 3 ved Havet paa NOATUN; men dette Forliig stod ikke længe ved Magt. Niord klagede i en Sang, at han ikke kunde sove i Biergene for Ulvenes Tuden, og SKADA sang i en anden, at hun ikke kunde være paa NOATUN for Søefuglenes Skrigen. Tilsidst forlod hun ham og giftede sig med ODIN. Med hende havde NIORD Sønnen FREYR og en Dotter FREYA. NIORD var med ASERNE til Giest hos ÆGER, og kom der, som de andre Guder, i Klammerie med LOKE, som da bebreydede ham, at han havde avlet FREYR med sin egen Syster, og at HYMIS MØER havde brugt ham til Natpotte og pisset i hans Mund, hvilket han heller ikke kunde nægte. Ved RAGNAROKR skulde han, naar de andre Guder ødelagdes,

komme tilbage til *de viise* VANER.

NOATUN,

NIORDs Boepæl ved Havet.

NØRVASUND,

saa kaldtes af vore Forfædre Strædet ved GILBRALTAR.

NOR,

en Søn af Kong THOR eller THORRE i JOTUNHEIM, Broder til GOR og GOE. Systeren GOE, blev ved et stor *Thorarblot* bortført. Faderen tog sig dette Rov meget nær, og udsendte begge sine Sønner at oplede hende. GOR gik først Skibs fra GANDVIKEN, søgde langs alle Kyster, og underlagde sig alle ham forekommende Øer. Men NOR biede 3 Aar, og gik derefter med første Sneebane paa Skier fra KVÆNLAND over BOTNEN til LAPLAND, hvor LAPPERNE lagde sig i Veie for ham. Men NOR, som var meget forfaren i Troldom, fortryllede dem saaledes, at de, saasnart de hørde Krigsraabet og saae de blanke Sværd, bleve til vilde Dyr og omflakkende Levemaade. Derpaa drog han over KIØLEN ind i NORGE, overvandt der 4 Konger, VEE, VEILE,

HUNDING og HEMING, kom siden i øde Egne, hvor han længe vandrede om uden at treffe Spor af Mennesker. Endelig kom han til en Elv, der løb mod Vesten, og efter dens Løb kom han til TRUNDHIEMS BUGTEN, og forefandt der en utallig Folkemængde, som han og underlagde sig. Aaret efter sendte han en Hær til SOGNEDAL, hvor den blev nedlagt af NOR i et Slag. I NORDFIORDEN traf han sin Broder GOR, der havde ledt lige saa forgieves efter Systeren som han. Hende havde NOR alt slaaet af Sinde, og tænkde kun paa at giøre Erobringer, samt at befæste og forsvare sit nye Rige. Til den Ende delede han og Broderen deres giorte Erobringer saaledes, at GOR skulde beholde alle de Øer, som han kunde segle indenskiærs om med sit Skib ELLIDA, og NOR alt det faste Land. Derpaa droge de til VÆRMELAND, og underlagde det til VÆNEREN og ALFHEIM. Her fik NOR at vide, at hans Syster var paa HEDEMARKEN hos hendes Røver HROLF fra BERGE, drog derhen og overvandt ham i en Tvekamp, men skienkede ham Livet, forligedes med ham, lod ham beholde GOE, og ægtede han Syster HODDA.

Disse NORs Erobringer gave NORGE en anden Skikkelse endog i Religionen,

som for den Tid uden Tvil var den gamle vidt udbredte JOTISKE; thi man har ingen Aarsag at troe, at ASERNEs Gudelære og Tro have til den Tid giort stor Fremgang i NORGE. NOR indførte der den Jotiske THORs eller sin Faders i JOTUNHEIM som en Gud anseete Dyrkelse, som efter den Tid bestandig var de NORSKEs øverste Gud, hvilken Vankundighed siden har sammenblandet med ASA–THOR, saa at disse 2 Guddomme ansees for een. NOR selv dyrkedes og i Fremtiden som en Gud, og forveksles NIORD DEN RIGE. Man har og givet ham SKADA til Kone, og NIORDs Magt, Herredømme og Egenskaber forveksles i *Edda* øiensynlig med dennes. Fra denne første NORGEs Ene–Regent nedstammede derefter de fleste NORGEs Regentere, indtil de bleve fordrevne af YNGLINGE–ÆTEN. Af ham menes og NORGE at have faaet Navn.

NORDALBINGIEN,

HOLSTEEN, saa kaldet af dens Beliggenhed Norden for ELVEN.

NORGE,

saa kaldet efter NOR, strakde sig tilforn langt videre end nu. Dets ældste Grændser vare GOTH–ELVEN op til VÆNEREN og EIDASKOV udenom VÆRMELAND til BOTNEN indtil GANDVIKEN, og indbefattede VÆRMELAND, NORDLAND og de SVENSKE og RUSSISKE LAPLANDE.

NORMANNER,

saa kaldtes de Sværme af alle Slags NORDISKE FOLK, som droge ud og plyndrede meest i TYDSKLAND, FRANKERIGE og især ved NORDHAVETS KYSTER, nedsatte sig i NORMANDIE, og endelig erobrede NEAPOLIS og SICILIEN.

NORNER,

TIDENS og SKIÆBNENS GUDINDER omtrent ligesom PARKERNE, troedes stedse at sidde ved URDAR eller de FOREGANGNE TINGS BRØND under et Træe, hvis Grene strakde sig over hele JORDEN, og som de daglig bestænkede med Vand af Brønden. De vare 3, URD, VERANDE og SKULD. Man tillagde dem Raadighed over Menneskenes Liv og Hændelser i Almindelighed. Ved store Heltes Fødsel umagede de sig

ofte til Barselhuset, at bestemme den nyfødte tilkommende *Øde*. Denne Dom stod da ved Magt, og kunde kuns forandres ved et Menneskes Opoffrelse, hvis gunstigere Skiebne den nyfødte meendes at faae. De troedes og at afvende Farer, og aabenbare sig i Drømme for at forudsige tilkommende Ting. Man troede 3 Slags NORNER, nogle gode, URD, VERANDE og SKULD; andre af ALFE– ELLER NISSE–ÆT vare onde; en tredie Art var af DVERGE–ÆT. Som Skiebnens Gudinder kaldtes de NORNER, men, naar de antoges for en Sort Genier, der som *Skytsaander* ledsagede Menneskene giennem Livet, kaldtes de FYLGIER.

NOSSA,

see Freya!

NUITHONER,

et af de 7 SVEVISKE FOLK, som i *Tacitus*'s Tid boede ved ØSTERSØEN i det NORDLIGE TYDSKLAND og dyrkede Gudinden HERTHA eller JORDEN, og udgiorde tilsammen en THEOKRATISK STAT under hendes øverste Præstes Bestyrelse. De holdes for de samme som TUITONER eller TEUTONER, hvilke sidste

dog af andre holdes for at være af TYDSK men ei SVEVISK Herkomst.

NYDHOGGUR,

see Nidhogger!

NYT,

see Eigthierme!

O.

ODDO,

en Sønnesøn af LEIREKONGEN FRIDLEV 3, blev af FRODE 4 sat til *Landværn* at vogte Rigets *Strømme*. Han var saa stor en Troldkarl, at han uden Skib kunde fare paa Havet, og ved sin Troldom fremførde saa stor Storm og Uveir, at Fiendernes Skibe maatte sætte til, og ved disse Konster undgik mangen et Søeslag, men lige saa grum som han var mod Søefarende, lige

saa god var han mod Bønder og Landfolk. Ved den Tid giorde en NORMAND RAFN et Søetog til DANMARK, og stødte paa denne ODDO, som, saasnart han kom i Trefning med de NORSKE, saaledes forblindede deres Øine ved sine Koglerier, at de syntes der gik Ild af de DANSKEs Sværd, der skar dem i Øinene, saa de ikke kunde taale at see de blotte Sværd, og bleve slagne tilbage til NORGE; men bragde tilligemed Angesten ogsaa Efterretning om DANMARKs Uorden under FRODE, hvilket bevægede en anden NORDMAND ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE til at drage til DANMARK med 3 Skibe. Hvorledes denne ved List overvandt og dræbde ODDA, *see Erik den veltalende!*

ODRUNA,

en Dotter af Kong BUDLE, Syster til Kong ATLE BUDLESØN og BRYNHILLDUR, *see Gunnar!*

ODDUR HIIN VIDTFØRLI,

see Orvar Oddur!

ODER,

var gift med NIORD DEN

RIGEs Dotter Gudinden FREYA, og havde med hende 2 Døttre af blændende Skiønhed, HNOS og GERSIME. Uagtet hendes stærke Kierlighed til ham forlod han hende dog for at reise i fierne Lande. Den store Sorg han derved forvoldte hende, *see ved Freya!*

ODIN 1,

BØRs Søn (efter andre en Søn af den tyrkiske Konge BURE), skal have levet i Staden ASGAARD VED TANAIS til en Tid, der taber sig i den mørkeste Alderdom, og der have lært sine Folk at dyrke Solen, at være siden selv blevet dyrket som Gud, og antages derfor ofte for den samme som Solen. Hvilken Dyrkelse den sidste ODIN skal have bragt til NORDEN, hvor han holdtes i mange Aarhundrede for den ældste og øverste Gud, af hvilken Aarsag han og kaldtes ALFADER, hvilken Benævnelse ODIN FREDEJULFs Søn i Tiden tillagdes. Nogle have og giort Forskiel mellem ALFADER og ham, og sat denne sidste som skabt mellem underordnede Guder; Ja nogle især af andre Religions Sekter og meest de første KRISTNE I NORDEN have anseet ham for et ondtgiørende Væsen, *see mere ved Odin 3 Fredejulfs Søn!*

ODIN 2

HEREMODS SØN eller den MELLEMSTE ODIN, regierede over ASERNE i ASGAARD, og menes af Frygt for den Persiske Konge DARIUS HYSTASPIS, som da krigede i disse Lande, at være flygtet med en stor Folkesværm af ASER eller GOTHER til ØSTERSØENS SYDLIGE KYSTER. Disse Folk have nogle kaldt TYRKER og ham selv TYRKERNES KONGE. Med dem skal han have nedsat sig ved DÚNA, bygget et nyt ASGAARD, indført ODINS DYRKELSE, indrettet Offringer, og havt mange Krige med JETTER, THUSSER, TROLDE og DVERGE. Hans Folk kaldtes siden GOTHER, og Landene deraf REIDGOTHALAND og ASASYSLER. Man har og, maaskee urigtig, tillagt ham at være kommen til NORDEN, have erobret de fleste Lande og indført sin Religion. Mange Fabler og Eventyrer fortælles og om ham, hvilke de senere Tiders Fabellære har forvekslet saavelsom hans egen Person m. t.

ODIN 3 FREDEJULFS SØN,

en Fyrste over ASERNE, hvis egentlige Navn skal have været SIGGE. Med sine Brødre VE,

og VILE regierede han over ASERNE I ASGAARD (ventelig det nyere DÚNA), eller MIDGAARD VED VAUAQVIFL. Paa den anden Side af denne Flod boede VANERNE, ASERNEs bestandige Fiender. Med disse laae ODIN længe i Krig, som førdes med foranderlig Lykke, indtil Parterne kiede af at krige ingik Forlig, imod at give hverandre til Fredstegn og Gidsel nogle af deres bedste Mænd. VANERNE gave NIORD DEN RIGE og hans Søn FREY, samt deres viseste Mand KVASER, og fik igien af ODIN: MIMER og den eenfoldige HEINER. Dog, da VANERNE formedelst HEINERS DUMHED troede sig bedragne ved Mandeskifte, afhuggede de MIMERs Hoved og sendte til ODIN, som balsamerede det, læsde Troldom derover, saa det kunde give Svar, og betiende sig i Nødstilfælde af det som et *Orakul*. I ASAHEIM, hvor ODIN regierede, en gammel Gud ODIN, BØRs Søn, hvis Dyrkelse ODIN indrettede, satte 12 OFFERPRÆSTER (DIAR), som tillige vare HOFGODER og DOMMERE, samt lige saa mange Fruentimmere (DISER), til at forrette Offertienesten, og alle disse bleve i Fremtiden ligesom han selv anseete, for Guder og Gudinder. Her kom han og i saadan Anseelse, at Kongerne efter *Saxo* lode giøre hans Billede af Guld behængt

med Guld Armbaand, og sendte til ASGAARD (BYZANTS). Men hans Kone FRIGGA stial Guldet for at pynte sig dermed, og, da ODIN lod det hænge høit, lod hun sig ligge hos for at faae det. Af Skam over denne Handling maatte ODIN forlade ASGAARD, og forblev i denne sin Landflygtighed indtil FRIGGAS DØD, da han kom tilbage og i sin forrige Anseelse. ODIN var meget viis, tapper, snedig, og en vild og modig Kriger, som søgde Krigen, hvor han kunde, og var for det meste seierrig. Paa et af sine fierne Toge udeblev han saalænge, at Brødrene, uvisse om hans Skiebne, delede sig i hans Rige og Kone, men gav ham dog ved Hiemkomsten begge tilbage. Især overgik ODIN alle i *Troldom*. Ved sine hemmelige Konster indsaae han, at hans Lande i Tiden vilde blive et Rov for fremmede Erobrere; han satte derfor sine Brødre VE og VILE over derover, og drog med sine *Hofgoder* og *Diser* samt en Mængde ASER til vore NORDISKE LANDE at søge et nyt Rige. En stor Sværm fulgde med ham, ved hvis Hielp han (maaskee uvist) skal have erobret GARDARIKE, SACHSEN og DANMARK, hvilke Lande han gav til sine Sønner. Han drog derefter ind i SVERRIG. Uagtet han forefandt mægtige Stater under FORNIOTER eller hans Søn KARE i JOTUNHEIM, GYLFE

i SVERRIG og HLER (ÆGER) i DANMARK, vidste han dog at besnære dem, giorde Forbund med dem, og bevægede endog ved Rygtet om sig de to sidste til at giøre en Reise til ASGAARD for at indhente Kundskab om ham, og forefaldt da ved disse Besøg de Samtaler, som er den fornemmeste Indhold af *Edda,* og, da ODIN mærkede, at GYLFE havde et godt Land, drog han til SVERRIG, opslog sin Boepæl i gamle SIGTUN ved LOGEREN, hvor han byggede et stort Tempel, og indrettede Offertienesten paa samme Fod som i ASAHEIM. Uvist hvorledes forskaffede han sig endeel Lande, som han satte sine Sønner over, og som sine *Diar* Boliger i. Saaledes fik NIORD NOATUN, HEINER HUNDBIERG, HEIMDAL HIMMINBORG, THOR TRUDVANGER, og BALDER boede paa BREIDABLIK. Den af ODIN indførte Religion var krigersk, og sigtede til at danne Folk til vilde og rasende Krigere, og denne Hensigt opnaaede han, saa at de i SEKLER vare *Europas Barbarer og Plage.* Naar de droge i Strid, lagde han Hænderne paa dem og velsignede dem. Deraf opflammedes deres Mod, saa de gik frem med en blind Tapperhed uden at vige eller agte Livet, og stedse fik Seier. Endnu mere bidrog hertil hans Lære om det tilkommende Liv.

Snedighed og Lykke hialp ham at indbilde dem at VALHALs eller det tilkommende HIMMERIGEs Glæder kun var for de tappre, som faldt i Striden, og lovede disse Helte i hans Bolig efter Døden daglig Slagsmaal, Drik i Overflod, yndige Møer til at skienke for dem, og evindeligt Flesk, som var deres Livspise. Ingen Under at de foragtede Livet, som havde saameget godt i vente; men de der døde paa Sottesengen af Ælde og Sygdomme, skulde efter hans Lære komme i det forfærdelige NIFLHEIM, som var i det yderste Nord, hvor intet ventede dem uden Frost, Sult, Tørst og anden Elendighed. ODIN befalede og at brænde de Døde, og saa megen Eiendom, Vaaben og Kostbarheder man kastede paa Baalet, saa skulde den Afdøde eie i VALHAL. Over berømte Mænd skulde man giøre Høie og Opreise BAUTASTENE til Erindring. De ringeres Aske skulde nedgraves i Jorden eller kastes i Havet. Det bedste Eksempel for sin Lære gav han selv ved sin Død. Endog i den blev han sig selv tro, lod sig mærke med *Geirs Odde* eller hugge 9 Saar, og døde som en Helt, efterat have i Forveien tilegnet sig alle de Døde, der faldt i Strid, som han vilde sanke til sig i GUDHEIM. Han efterlod sig mange Børn af sine forskiellige Koner, som BALDER, MEILE, VIDAR,

NESFUR, VALE (eller BO), ALE, THOR, HILLDALFUR, HERMODUR, SIGGE, SKIOLD, ASABRAGUR, OLLDNER, ITREKS JOD, HEIMDALLUR, SEMINGUR, HAUDUR, BRAGE, ENNELANGUR, EINDRIDE, BIOR, HLODIDE, HARDVIOR, SØNNØNGUR, VINGTHOR og RYMUR, hvortil nogle *legge* HRUGNIR, SVIFDAGUR og NIARRE, og mere urettelig Dvergen ANDVARE, NARFL eller NARI og SIGURLAMI. Til sine Venner og nogle Børn uddelede han Lande, saa at SKJOLD kom til at regiere i SIELLAND, NIORD over de Svenske i UPLAND, SÆMING TRONDELAGET, HEIMDAL SKAANE, BALDER ANGELN, og SIGGE i HUNSINGOV.

Fabelen har mangfoldig blandet ODINERNE, især de to sidste og den SAXISKE med hverandre, og fortalt om denne alle de Ting der høre til de ander, hvorfore de og her anføres. Han var deilig af Skabning, mild og venlig mod sine Fiender. Han var sin Tids Fornemmeste Digter, og talede stedse paa Vers, som efter ham kaldtes ASAMAAL, ligesom og hans ASER, som deraf kaldtes LIODASMIDER. I Troldom havde han ingen sin Lige. Han kunde endog efter Behag forandre sin Skikkelse. Undertiden laae hans Legem

som dødt, medens Sielen var i fierne Lande at indhente Kundskab; I Striden kunde han døve Vaaben, og giøre sine Fiender blinde, døve og forskrækkede, men sine egne Folk saa modige, at de gik frem som Hunde og vilde Dyr. Han kunde finde, hvor der fandtes forborgne Skatte i Jorden. Han satte sig og ved de Dødes Høie, kunde fremkalde dem af Gravene, og faae dem til at spaae eller foraarsage ondt, og deraf kaldtes han HOUGA DROTTEN eller DRAUGA DROTTEN. Alt dette udrettede han ved GALDRER, en Sort Troldom, som frembragtes ved *Vers* eller *Runer,* hvoraf alle ASERNE, som ODIN havde lært dem til, kaldtes *Galdremestere* eller *Runemestere.* Han forstod og en anden langt kraftigere Konst kaldet *Seid.* De som brugde den kaldtes *Seidmader.* Ved den udrettedes meget ondt, som at forgiøre Mennesker, og til den hørde saa megen Ondskab og Vederstyggelighed at ASERNE skammede sig derved, og overlod til Kvinderne at øve den. Disse Videnskaber især giorde ham baade anseet og frygtet af fremmede.

ODIN var gift med FRIGGA, som skiøndt Gudinde var ham ikke mindre end tro, *see Frigga!* dog ODIN glemde ikke at giendgielde hendes

Utroskaber, og er i dette Kapitel slet ikke neden for de sydligere Nationers Guder. Han giftede sig og med Kæmpen THIASSEs Dotter SKADA, som forhen var gift med NIORD. Desuden havde han adskillige *Qvasi Koner,* som JORTH eller JORDEN, GUNLAUD, GERDIR, RINDA og SAGA, og med alle disse i alt 26 Sønner. Disse og andre slemme Historier giorde ODIN forhadt. De andre Guder afsatte ham endog, og gave hans Værdighed til THORs Søn OLLER. Dog kom ODIN derefter til sin forrige Værdighed, og i langt større Agtelse end tilforn, *see Uller!*

Fabelerne have forvekslet ham med den første ODIN, og derfore udgives han for en Søn af BORE og Risen BALDORNs Dotter BEYZLA. Han var ligesom hans Kone FRIGGA blandt Gudinderne, den øverste Gud, og kaldtes ALFADER, eller *alle Tings Skaber,* **Opholder og Herre.** Dog bleve han af de, som foragtede hans Lære, anseet for en ond Guddom, Aarsagen til meget ondt, ja vel og for en Bedrager, en ond Trold og et Spøgelse. Især var han Krigens og Ærens gud, som stedse indfandt sig paa Valpladsene, eller sendte sine VALKYRIER derhen for at tilegne sig de, der faldt i Striden, og anviisde disse, efter hans Lære Lyksalige, Plads i

VALHALLA. Undertiden tog han selv Deel i Striden, og enten frelsde sine Yndlinger af Farer eller befordrede deres Endeligt. Han skal og have opfundet og lært Kong HADDING den Slagtorden, som kaldes at *sviinfylke*. Som Krigens Gud kaldes han VALFADER. I VALHALLA boede han paa det prægtige Slot HLIDSCIALF, hvor han hver Morgen fra sin Trone, som ingen ustraffet turde bestige, oversaae hele JORDEN og MENNESKENE. Der fælder han daglig Dom med sine 12 *Diar,* sætter sig til Bords med 432000 *Einheriar* (Helte). Der levede han blot af at drikke Miød (efter andre drak han allene Viin), der flyder i saadan Overflodighed af en af Træet LERADA ædende Gieds Yver, at det er nok for alle derværende Guder og *Einheriar*. Derimod spiser han intet, men kaster al den Mad, som foresattes ham, til 2 hos ham liggende Ulve GERI og FREKI. Efter Maaltidet drager han med sit Selskab ud af VALHALLAs 540 Porte, hvor de øvede sig i at stride, og de som faldt, straks bleve levende igien. Han havde 2 Ravne, HUGINN og MUNNIN, som i VALHAL stedse sidder paa hans Skulder. Disse sender han daglig ud. De drage da hele Verden omkring, komme hiem ved Maaltids Tid, og fortælle, hvad de have seet og hørt. Heraf kommer ODINs Kunskab om alt, hvad der sker over den hele

Verden, og deraf kaldes han RAVNEGUD. Hans Skib kaldtes SKIDBLADNER, som var giort af *Dvergen* IVALDA Sønner, havde stedse god Vind, og kunde sammenfoldes og puttes i Lommen. Hans Hest SLEIPNER havde 8 Fødder, og var den bedste i hele Verden. Hvorledes han paa denne kom til Kæmpen HRUGNER, og i Trætte med ham, samt hvorledes HRUGNER paa sin Hest GULDFAXE forfulgde ham lige ind i ASGAARD, *see Hrugner!* Desuden havde han mangfoldige Eventyrer, især i Selskab med LOKE, som han var i Fosterbrødrelag og havde blandet Blod med. En Reise han giorde med LOKE og HEINER, havde nær voldet guderne Tabet af Gudinden IDUNA og hendes Æbler, *see Loke!* En anden Gang, han reisde i samme Selskab, dræbde LOKE HREIDMARs Søn OTTUR, hvorfore han maatte sende LOKE efter ANDVARES SKAT, som han gav Faderen i Bod, *see Hreidmar!* Da ÆGER havde besøgt ASERNE i ASGAARD, og igien indbudet dem til sig om 3 Maaneder, drog ODIN derhen med sit følge, og tog der LOKE, som BRAGA vilde udelukke af Drikkelaget, til Bords, da han erinderede ODIN om hans Løvte aldrig at drikke uden LOKE drak med, og hvorledes LOKE giorde det grovere giorde Klammerie med alle, og bebreidede ODIN at han

var uretfærdig, og gav ofte feige Mænd Seier, *see Loke!* Om ODINs Reise til Kæmpen VAFTHRUDNI, *see Vafthrudni!*

Uagtet ODIN var Krigens og den øverste Gud, var han dog oftere i Fare, især for Kæmpen SUTTUNG, som forfulgde og nær havde indhentet ham, da ODIN havde besovet hans Dotter GUNLØDA, og bemæget sig det af den vise KVASERS BLOD tillavede SUTTUNGA MIØD, *see Suttung!* Af den Kaledoniske Konge FINGAL i MORVEN, som han hialp Kong FROTHAL i LOCHLIN imod, blev han overvundet, og da han havde Lyst til Vandet i MIMERS BRØND, fik han det kun imod at sætte MIMER sit ene Øie i Pandt, hvorefter han bestandig var eenøiet. Man troede, at ODIN ofte aabenbarede sig for Folk, antog sig deres Vel eller skadede dem. Saaledes skal han have aabenbaret sig for HADDING, ROLFKRAKE, SIGURD FOFFNERSBANE, HARALD HYLDETAND, endog for den kristne Norske Konge OLUF TRYGGVASON og flere. Hvorledes han under Navn af HROSHARSGRANE opfødde den MELLEMSTE STERKODDER og Kong VIKAR, *see Sterkodder!* Og hvorledes han under Navn af

GRIMNIR kom til GEIRRØDR, og som GIESTIBLINDE til den Reidgothiske Konge HEIDREKR, *see Geirrødr og Heidrekr!*

Skiøndt øverste Gud skulde ODIN dog ikke leve evigen. Det fatale RAGNAROKR eller GUDERNES TUSKMØRKE var Enden af den Tilværelse. I den over MUSPELS SØNNERs Indbrud i HIMMELEN over BIFROST almindelig Angest, gaaer han til MIMERS BRØND at hente Raad, iføre sig derpaa sin skiønne Rustning, omgiorder sit Sværd GUGNER, og drager med sine Guder og Helte mod sine Fiender paa Marken VIGRIDR, men opsluges der af FENRIS ULVEN.

ODIN Navn og Dyrkelse har vidtløftig udbredt sig, endog til SAXEN og ENGELLAND, hvor han kaldtes WODAN, og i det Meklenburgske VODHA. Hos *Ossian* kaldes han LODA, og DANMARK (LOCHLIN), efter ham LODAS STRANDBRED og det flodrige LODA. Samme Skribent skildrer ham og som en ond Aand, der blev overvundet af FINGAL. I *Edda* tillegges ham mange Navne, deraf en Deel egentligst tilhøre ALFADER, *see Alfader!* Endeel, især JOTISKE FOLKESLAG haver holdet ham

for en ond Gud, og ved Kristendommens Indførsel maatte PROSELYTER afsværge ham som DIEVEL og hans Væsen. Af ham har ONSDAGEN NAVN.

ODIN DEN SAXISKE,
den samme som VODAN, ANGUL eller HUGLEIK, *see Hugleik!*

ODINS FEST,
see Offerfeste!

ODRÆRER,
see Fialar!

OEDUMLA,
see Audumla!

ØLVALDE,
en *Jette,* Fader til Kæmperne THIASSE, IDE og GANGUR, var overmaade riig paa Guld og Penge, som Sønnerne efter hans Befaling maatte skifte imellem sig i Mundfuldeviis.

ØNDURDIS,

see Skada!

OERGELMER,

see Huergelmer!

ØRVANDEL DEN KLOGE,

see Groe!

ØRVANDELS TAA,

see Groe!

OFFERFESTE

havdes adskillige af, især JOL eller THORREBLOT, som holdtes om Midvinter, hvoraf den kaldtes MIDVETRER BLOT, begyndte med HOEKE NATTEN eller HØIESTE VINTERNAT, og holdtes for Jordens Grøde. GOEBLOT holdes i Februar. I April offredes ODIN, men i SVERRIG FREYR til Ære, og om Høsten til FREYR. Om Sommeren offredes for Seier. Ogsaa Gudinderne holdtes Fester, som deraf kaldtes DISARBLOT. De vare sædvanlige i hele NORDEN; Giestebud, Drik og Overdaad vare i Almindelighed forbundne dermed.

OGN ALFAFOSTRE,

var forlovet med den ÆLDSTE STERKODDER, men kunde ikke lide denne barske Kæmpe, og lod sig derfor godvillig bortfører af *Berserken* HERGRIM, ARNGRIMs Søn. Men, da STERKODDER kom over dem, og fældede HERGRIM i Kamp, dræbde hun sig for ikke at ægte Seierherren.

OGN,

en Dotter af den Engelske Konge CRETTA i LINDSEY, blev gift med den Danske Konge ROE, som ved dette Giftermaal fik Deel i Landets Regiering. En Dansk Jarl HROKUR, dræbde hendes Mand, bemægtede sig hans Rige, og forlangede hende til ægte af hendes Fader. CRETTA turde ikke afslaae ham det, og henstillede derfor Sagen til sin Dotter, som for at forhale Tiden udbad sig Frist, til hun havde født det Barn, som hun var frugtsommelig med ved ROE, men imidlertid sendte hun Bud til hendes afdøde Mands Broder den Danske Konge HELGE, og bad ham om Hielp, som derefter og holdt Løvtet, og skildte hende ved den modbydelige Frier. *See Helge!*

OKOLM,

et stort Landskab, hvori GIMLE eller det efter RAGNAROKR begyndende andet Himmerig laae. *See Ragnarokr!*

OLIMAR,

Konge af GARDERIKE, krigede i Foreening med HUNNERNE mod den Reidgothiske Konge ANGANTYR og hans Allierede den Danske Konge FRODE 7. (Efter *Saxo* krigede han mod Kong FRODE FREDGODE i Foreening med Kong HUN, hvis Dotter FRODE havde forskudt) Han havde i denne Krig en overmaade talrig Flode, som anførdes af 6 Konger, og kom først i Samtale med den i FRODEs Tieneste saa bekiendte ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE, som foresnakkede ham en Deel om FRODEs Uovervindelighed. Derefter kom det til et Søeslag mellem ham og FRODE, hvori alle Kongerne i hans Hær faldt, undtagen OLIMAR selv og DAG, og Nederlaget var saa stort, at, da FRODE vilde seile bort, kunde han ikke komme frem i Havet for døde Kroppe. OLIMAR maatte da bekvemme sig til at blive FRODEs Mand, og undertvang derpaa for denne Konge JEMTERNEs og HELSINGERNEs Konge THOR–LANGE og nogle andre

Fyrster, erobrede ØELAND, og krigede i SVERRIG. Ligeledes giorde han et lykkeligt Tog i AUSTURVEG, og da FRODE fuldkommen havde overvundet alle sine Fiender, blev OLIMAR af ham sat til Konge over HOLMGAARD.

OLLER eller **ULLER,**

THORs Stedsøn, opkastede sig til Gud mod ODIN, og blev ihielslaaet i FYHN af de Danske. Han dyrkedes siden som Gud under Navn af ULLER, som Fabelen har giort til en Søn af THOR og SIFF DEN KYDSKE. *See Uller!* Man har Grund til at troe, at han er den samme som *Saxo* kalder MITOTHIN, og fortæller om, at han ved Hekserie og Tryllekonster bragde sig i saa stor Anseelse, at han, da ODIN af Skam over sin Kones FRIGGAs Utroskaber var bleven landflygtig, forskaffede sig guddommelig Ære og Dyrkelse. Han afskaffede den Skik at offre til flere Guder paa eengang, og befalede at offre hver især. Men, da ODIN efter FRIGGAs Død kom tilbage, flyede han til FYHN, og blev der dræbt i et Oprør. End ikke i Graven holdt han sig rolig, men foraarsagede en haard Pest, der smittede enhver, som nærmede sig hans Grav. Hvorfore Indbyggerne grove Liiget op, afhuggede hans Hoved, og slog

Kroppen fast i Jorden med en spids Eegepæl, som i de Dage holdtes for det kraftigste Middel mod Spøgerie, og dermed ophørte Plagen.

OLUF eller **ALEIF LITILLATI,**

UFFOs Søn, regierede i LEIRE, var begavet med Mod nok, men var tillige svag og en daarlig Anfører, desuden saa lidet bekymret om sin egen Høihed, at han geraadede i Foragt hos Almuen, og fik deraf det Øgenavn LITILLATI. Sin Dotter OLUFA giftede han med den Skaanske Konge DAN MYKILLATI, men til sin egen Skade, fordi Svigersønnen paastod, at være hans nærmeste Arving, da han ingen Sønner havde. OLUF fandt hans Fordring billig, og overgav ham Rigets faste Stæder og Skatkammeret. Dog, da ham nogen Tid efter fødtes en Søn, den bekiendte HUGLEIK, og han umagede sig for at forskaffe ham Riget efter sig, kom han derover i Krig med sin Svigersøn, og blev af ham dræbt.

OLUF eller **TROND,**

regierede over THELEMARKEN, HADDINGDALEN og det

THRONHIEMSKE tillige med sine Systre de 2 tappre Skioldmøer STIFLA og RUSLA, som han levede i stedsevarende Ueenighed med. RUSLA var misundelig over de *Danskes den Tid tiltagende Magt i Norge,* og forfulgde alle, som holdt med DANSKERNE. Herover blev hun angrebet af den Skaanske Konge OMUND, men slog hans Folk. Efter denne Seier anfaldt hun HALLAND, men blev slaget af HOMOTH og THOLE, saa hun kun med 30 Skibe kom tilbage til NORGE. Der angreb OLUF hende, men mistede sin heele Armee, og maatte flye over DOVREFIELD. Derpaa kom OMUND selv til NORGE med en Flode, og fordrev hende. Paa Flugten kom OLUF over hende og dræbde hende. OMUND underlagde sig da alle Indvaanerne, og gav OLUF hendes Land at regiere som Jarl. Dog endda havde OLUFs Gienvordigheder ikke Ende. Den anden Syster STIFLA kom tilbage til det THRONDHIEMSKE, og for at hævne RUSLAs Død bekrigede ham. Da Leirekongen FRODE 4 fik dette at vide, kom han forklædt til NORGE, overvandt og nedlagde STIFLA i et Sund, som efter hende Kaldtes STIFLASUND, for hvilken Tieneste OLUF tilbød ham anseelige Gaver, som han stormodig afslog. *See Frode 4!*

OLUFA,

en Dotter af Leirekongen OLUF eller ALEIF LITILLATI og gift med den Skaanske Konge DAN MYKILLATI. *See Dan Mykillati!*

OLUFA eller **ALOF,**

en Dotter af den Saxiske Konge HAKE, et stridbar og deilig men tillige hovmodig og grumt Fruentimmer, regierede over SAXERNE i WAGERLAND. Rygtet om hendes Skiønhed bragde Leirekongen HELGE med en stor Armee til hendes Land; men OLUFA ikke allene foragtede hans Kierlighed, men endog forhaanede ham, ved at lade ham drikke sig drukken, ladt hans Haar og Skieg afrage, Hovedet indsmøre med Tiere og bringe ham til hans Skibe. For at hævne denne Tort kom HELGE tilbage, lod hende ved en bestukken Træl lokke eene ud i en Skov, og voldtog hende, hvoraf hun blev Moder til en Dotter YRSA. *See mere ved Helge!* Imidlertid giftede OLUFA sig med GEIRTHIOF, jagede YRSA af Had til hendes Fader HELGE fra Hoffet, og satte hende, da hun var 12 Aar gammel, uagtet hendes store Skiønhed, til at vogte sine Hiorder. Da hendte det sig, at den mægtige Svenske Konge ADILS kom i Kong

GEIRTHIOFs Fraværelse til de SAXISKE KYSTER, giorde Strandhug, og tillige med meget andet Bytte bortførde YRSA, som han ægtede. Men nogen Tid efter blev hun ham paa samme Maade frataget af Kong HELGE, som uden at vide, at hun var hans Dotter avlede den berømte ROLF KRAKE med hende. Efter nogen Tid drog OLUFA i HELGEs Fraværelse til DANMARK og tilfredsstillede sin Hævnlyst ved at aabenbare YRSA hendes Herkomst og den Blodskam hun levede i med hendes egen Fader, hvorefter YRSA forlod HELGE, og drog til sin forrige Mand ADILS. *See Yrsa!* Da OLUFA derefter havde mistet sin mand GEIERTHIOF, feidede den Reidgothiske Konge HEIDREKR i hendes Enkestand hvert Aar paa SAXEN. Heraf kiededes hendes Fader HAKE, og indbød derfore HEIDREKR til et Giestebud, som endtes med Ægteskab og Bryllup mellem HEIDREKR og OLUFA. Denne hendes Mand bad hun ofte om Tilladelse at besøge sine Frænder, som han tvertimod sin Faders den vise HØFUNDRs Raad ofte tillod hende. Eengang tog hun sin Stedsøn ANGANTYR med til SAXEN, og blev der længe om Sommeren. HEIDREKR var samme Sommer efter Sædvane paa Fribytterie, kom om Høsten til SAXEN, skiulede sine Skibe, gik om Aftenen silde med een af sine Folk forklædt til

Dronningens Sovekammer, og saae der en Mandsperson med deilige lange gule Haar liggende i hendes Arme. Uagtet hans Medfølger raadede ham at dræbe hende, nøiedes han dog med at afskiære Galanten en Lok Haar, bortførte ANGANTYR, som sov paa en Bænk, og forføiede sig med ham lige saa hemmelig som han var kommen, til sine Skibe. Dagen efter lagde HEIDREKR ind i Havnen, og blev da til hans Modtagelse anrettet et stort Giestebud, hvor man uvidende om, hvor ANGANTYR var henkommen, foregav at han var pludselig død. HEIDREKR for at gribe dem i Løgnen forlangede at see Graven, som han lod opkaste, og fandt deri kun en død Hund. Derefter lod han fremføre ANGANTYR, fortalde alt, og lod lede efter om nogen havde gule Øienbryne. Nogen Tid ledte man forgieves, men fandt endelig en Træl i Kongens Kiøkken, som bar Huen langt ned i Øinene, og var den omsøgte Person. Heraf saaes hendes nedrige Opførsel, og at hun havde skienket en Træl sin Kierlighed. Faderen HAKE henstillede da til HEIDREKR at afsige selv hendes Dom, som han afgiorde ved at skille sig fra hende og beholde hendes indførte Midler. *See Heidrekr!*

OME,

see Alfader!

OMUND,

en Søn af den Skaanske Konge ALI HIIN FRÆKNE, regierede som FRODE 4DEs *Underkonge* over SKAANE og HALLAND, var en navnkundig Krigshelt, og blev meget tidlig berømt. Hans første Krig var mod den Norske Konge KONGE RING i RINGARIKE for at faae hans deilige Dotter ASA til Kone, som Faderen kun vilde give til en berømt Kriger, og det var OMUND endnu ikke. Han drog med en Flode til NORGE, og kom først til Kong ODDUR paa JÆDEREN, som beklagede sig for ham over Kong RING. De foreenede sig, og angrebe RINGARIKE, men, da RING var fraværende, lode de sig nøie med at plyndre hans private Eiendomme, skaanede Kongens Undersaatter, og angrebe kuns hans Folk, dog aldrig naar de vare færre end deres egne. Imidlertid kom RING tilbage, og det kom til Strid. OMUND havde et saare stort Skib, og paa samme 2 Skaaninger ADILS Sønner HOMOTH og THOLA til *Stavngiemmere*. RING lagde et Baghold for OMUND, men denne blev i Tide underrettet derom af ODDUR, og sendte nogle mod Bagholdet og ADILS mod RING, men han blev slaget og maatte flye til SKAANE.

Derefter foreenede OMUND sig med ODDUR, og leverede RING et Slag. Just i det samme kom ADILS tilbage opmuntret ved en lykkelig Drøm. OMUND vandt Seier; RING blev dødelig saaret, og erklærede før sin Død, at han ikke forlangede nogen tapprere Mand til Svigersøn. Heraf bevægedes OMUND, saa at han endog fældede Taare ved hans Liig, ægtede derefter ASA, og gav hendes Syster til HOMOTH. Derefter havde han mange Handeler i NORGE, især med den krigerske Prindsesse RUSLA, som han overvandt og forjagede, og gav hendes Lande til Broderen OLUF eller THROND. *See Oluf!* Noget efter blev han udfordret til Strid af RUSLAs 2 overblevne Kæmper BIØRN og THORE. Mod disse sendte han BIØRN OG THOLA, som dræbde BIØRN, og saarede THORE, som, da han var bleven lægt, blev OMUNDs Mand, og Jarl over hans Norske Erobringer. Herfra vendte han sig mod SLAVERNE (VENDERNE) og fordrede ved Gesandter Skat af dem. Disse dræbde Gesandterne, sendte ham Hunde og Ravne i Steden for Skat, og anfaldt JYLLAND med en Flode. Der mødte OMUND dem, overvandt 7 SLAVISKE KONGER, og nødte Folket til at give Skat. Om hans øvrige Liv veed man intet mere end at han efterlod sig 2 Døttre og 2 bekiendte Sønner SIVARD og BUTHLE.

ONAR,
var gift med NATTEN, og avlede med hende JORDEN.

ONLUGSØE,
Øen ANGLESEY ved ENGELAND.

ONNE,
en Dotter af den Norske Konge FREKE paa HELGELAND. Hvorledes hun blev bortført af STORVERK, og med ham indebrændt, *see Storverk!*

ORMT,
en af de Floder, som THOR hver Morgen maatte vade over, naar han efter Sædvane reisde til Fods for at komme til Gudernes Forsamling under YDRASIL.

ORRICH,
en Søn af ANGELSAXERNEs bekiendte Anfører HORS, regierede over NORTHUMBERLAND.

ORVAR ODD eller **ODDUR HIIN VIDTFØRLI** *(den vidtbereiste)*

denne af sin vidtløftige Søereise og urolige Liv navnkundige Helt, var en Søn af GRIM den haarde paa Øen HRAFNISTA ved NUMEDAL. Han blev født paa Søen under Kysten af JÆDEREN, hvor man efter de Tiders Skik ødde Vand paa ham, og kaldte ham ODD. Allerede i sin tidlige Ungdom var han en stor Bueskytter, og kaldtes deraf ORVAR ODD. Ikke allene hans Mod og Styrke udmærkede ham, men tillige hans i de Tider sieldne Foragt for alle Guder, hvorfor han og ligesom ROLF KRAKE kun stolede paa sig selv og sin Arms Styrke. Kied af HRAFNISTA forlod han det for aldrig at komme tilbage, seglede med sin Broder GUDMUND og en liden Flode til BIARMELAND, giennemgravede og plyndrede der en meget hellig Gravhøi ved DVINAFLODENs Munding, og overvandt BIARMERNE i et Slag. Paa Hiemveien plyndrede han i FINMARKEN, men blev af en gruelig Storm kastet til et ubekiendt Land lige over for FINMARKEN. Herefter overtraadde han sit eengang giorte Løvte, drog atter til HRAFNISTA, og sad der stedse i Roe om Vinteren, men sværmede om Sommeren omkring paa Havet. Der overvandt han i Mundingen af

GOTHELVEN en mægtig Søerøver HALFDAN med 30 Skibe, og SOLTA med ligesaa mange ved SKIDA. Tilsidst traf han i Søen paa den berømte Kæmpe HIALMAR HIIN HUGPRUDDE. Ham kunde han ikke betvinge, begav sig derfor i Forbund og Fostbrødrelag med ham, og antog hans Søelove ikke at spise raat Kiød, og under Straf at halshugges, fornærme Bønder, Kiøbmænd eller Fruentimmer. Efter nogen Flakken droge de til SVERRIG til Kong YNGVE, som gav ham 3 Landsbyer, og giorde ham til sin *Landværnsmand.* Her forblev ORVAR–ODD i Roe, indtil han med HIALMAR drog i den bekiendte Kamp paa SAMSØE mod *Bersærken* ANGANTYR og hans 11 Brødre. *See Hialmar!* I denne Kamp gik HIALMAR efter Aftale mod ANGANTYR allene, imedens ORVAR ODD, som var iført et *Silke–Pantser,* som ingen Vaaben kunde bide paa, stridede med de øvrige elleve, og nedlagde dem en efter dem anden med en stor Træekølle eller Træe, han havde hugget Grenene af, for deraf at giøre et Ror til sit forslagne Skib. HIALMAR var ikke saa lykkelig, men døde af sine mange Saar efter først at have dræbt ANGANTYR. I Følge den for Striden giorte Aftale begrov ODDUR alle Brødrene hæderlig ved MUNARVOG paa SAMSØE med deres Vaaben, og førde

HIALMARs Liig med sig tilbage til SVERRIG tillige med en Ring, som HIALMAR paa sit yderste havde givet ham til sin Kiereste INGEBORG med de Ord: at hun fik ham aldrig mere at see. *See Ingeborg!* Der have uden Tvivl været flere ORVARODDER, efter de flestes Mening 3, som underlig sammenstøbte til en Person, ligesom STERKODDER tillægges mange Mænds Alder og en Mængde Fabelagtige Eventyrer, der maaskee, maaskee ikke, udført af alle 3 tillægges den eene. Saaledes skal han have kriget i SKOTLAND, feidede Aaret efter paa IRLAND, og dernæst paa DANMARK, hvor han erobrede 3 Jarlriger. Derefter drog han atter til IRLAND, og forblev der i 3 Aar, efter hvilken Tid han i Foreening med Søerøveren SKOL overfaldt den den Engelske Konge EATMUND DEN HELLIGE, og gav SKOL hans Rige. Ved SKIDA nedlagde han Kongerne HLODVER og HAKE, hvorpaa han lagde med sine Skibe op i GOTHELVEN, men blev der overvundet og fanget af Kong SÆMUND. Dog undslap han lykkelig, gik til Søes, leed efter magen Fare Skibbrud ved AQVITANNIEN, antog der den Kristne Tro, besluttede en Andagtsreise til JERUSALEM, og landede paa Hiemreisen i HELLULAND. Siden kom han til GARDERIGE, giorde sig en

Deel deraf skatskyldig, og ægtede der HERRAUDs Dotter SILKISITO. Endelig drog han til NORGE, og døde i SOKNDAL af en anstikkende Syge, da han vilde besee sin Livhest FAXEs Grav, som han meget ung havde forfærdiget.

OSCAR,

see Fingal!

OSKE,

see Alfader!

OSTMANNER,

saaledes kaldtes de Sværme af NORDISKE FOLK, som hergierde og oprettede adskillige Riger i IRLAND, hvis Indbyggere igien af dem kaldtes VESTMANNER.

OSURA,

en Dotter af lejrekongen FRODE 3. *See Arngrim!*

OTHER,

EBBEs Søn, hvorledes han bortførde Kong SIVALDs Dotter SIRED og efter endeel Vidtløftigheder endelig

bevægede hende til at elske og ægte sig, *see Sired!*

OTTAR VENDILKRAGE,

En Søn af den Svenske Konge EIGIL, regierede i UPSAL. Han friede til OMUNDs Dotter, som var Syster til den Hallandske Konge SIVARD, og fik Løvte paa hende; men, da hans Gesandt EBBE var overfaldet underveis, faldt OTTAR ind i HALLAND, overvandt SIVARD, og tog Prindsessen bort med Magt. Derefter feidede han paa DANMARK, plyndrede SKAANE, og drog giennem ØRESUND til JYLLAND, hvor han lagde ind i LIIMFJORDEN, og hergiede Landet, men der kom Indbyggerne over ham under FRODEs 2 Jarler VOTTUR og FASTE, der tillige bleve hiulpne af den Skaanske Konge JARMERIK, som havde taget SYBBOs Slægt i sin Beskyttelse, da OTTAR havde ladet ham dræbe for utilladelig Omgang med hans Syster. Der blev en skarp Strid, men naar een af de Jydske faldt, kom der ti oven af Landet i hans Sted, saa de Svenske endelig bleve slagne tilligemed OTTAR, hvis Liig de forbittrede Jyder kastede paa en Høi, og lode ligge for Ravne og Krager. Derefter giorde de en Krage af Træe, som de sendte til SVERRIG, med Budskab, at mere var OTTAR

ikke værd, og deraf kaldtes han VENDILKRAGE.

OTTUR,

en Søn af HREIDMAR og Broder til REIGINN og FOFFNER, var en stor Fisker, og pleiede i en Odders Ham at gaae paa Fangst i en Flod tage Fiskene med Munden og bringe dem hiem til Faderen. En Dag, da han just havde faaet en stor Laks i Munden, kom ODIN, HEINER og LOKE paa deres Vandring i det samme til, af hvilke den sidste slog den formeente Odder ihiel, og fik baade den og Laksen. Hvorledes de derpaa førde Byttet hiem til hans Fader HREIDMAR, og maatte give ham i Bod dvergen ANDVARES SKAT og Ring, *see Hreidmar!*

OVE BUESKYTTER,

en berømt Kæmpe hos throndhiemske Konge ASMUND. I den Krig, hvor hans Herre blev dræbt af Leirekongen FRIDLEV 3, udfordrede OVE FRIDLEV til Kamp, men dennes Kæmpe BIØRN traadte i sin Herres Sted under Foregivende, at det ikke sømmede en Konge at fegte mod en gemeen Mand. I denne Kamp vilde OVE lade see sin Færdighed i Skyden, og da

BIØRN havde lagt en Piil paa sin Bue, skiød han, saa Pilen gik giennem det øverste af Strengen paa BIØRNs Bue. Derpaa fulgde en anden Piil, som streifede Knoglen paa BIØRNs finger, og med den tredie rammede han BIØRNs Piil, ved hvilke Konster han viisde, at han kunde dræbt BIØRN, om han havde vildet. Derpaa begyndte Tvekampen mellem dem, hvori begge blev saaret, og skildes ad. Med samme Lykke kom de anden Gang sammen ved AGDENÆS i NORGE, og bleve derefter forliigte af Kong FRIDLEV 3, som gav OVE sin Søn ALI til Opfostring, og tillige gav ham sin forrige Frille og ALIs Moder GYRITHE til Ægte.

P.

PEITULAND eller **PETTOLAND,**

saa kaldte vore Forfædre det Stykke af SKOTLAND, som PIKTERNE besadde. Andre have taget det for POITOU i

FRANKERIG.

PERKEL,

LAPPERS, FINNERS OG FLERE FOLKS ONDE GUD, JOMALAs bestandige Modstander, og Aarsag til alt det onde, der hændtes i Verden. *See Jomala!*

Q.

QVÆNER,

en finsk Nasion af samme Herkomst som BIARMELANDs og JOTUNHEIMs Beboere, havde deres Sæde i det Land, som endnu efter dem kaldtes KAJANIEN, (ØSTERBOTN i FINLAND) som vore Forfædre kaldte QVÆNLAND og nogle østligere Egne. Uvidende have siden forvirret dette Navn med det Ord *Qvinder,* og deraf er kommen den Fabel om AMAZONER, der, ligesom hine ved Floden THERMODEN, var en nasion af eene Fruentimmer, hvorfor de og deres Land hos

enkelte Latinske Skribenter kaldes gens fæminarum og terra fæminarum, som dog aldrig har været til.

QVÆNLAND,

QVÆNERNEs Land (nu ØSTERBOTN eller KAJANIEN) skrakde sig i ældre Tider længer end nu.

R.

RADGRIB,

see Valkyrier!

RÆTATOSKUR,

en liden Orm, som stedse krøb op og ned af Træet YDRASIL, og førde slemme Avindsord mellem den paa samme Træe siddende Ørn og Dragen NYDHOGGER i Brønden HUERGELMER under samme Træe.

RAGNAROKUR,

en af de gamle forventet frygtelig Tidspunkt for Verdens og alle Tings endog GUDERNES UNDERGANG. Den skal begynde med en forfærdelig Vinter (FIMBULVETUR), da Sneen skulde falde fra alle Verdens fire Hiørner med saadan Frost og Storm, at Solen ingen Skin kunde give fra sig, og saadanne tre skulde følge efter hverandre uden nogen mellemværende Sommer. Derefter følger 3 andre Vintre, da alle Ting kommer i Oprør, og Jorden falder tilbage i sit Kaos. Da skal Menneskene uden Hensyn til Slægtskab eller Venskab dræbe hverandre i Fleng, og end ikke de nærmest beslægtede skaane hverandre. Ulven SKOLL skulde opsluge Solen og MANNAGARMER Maanen, Stiernerne forsvinde af Himlen, Træerne oprykkes med Rode, Jorden skielve og Biergene tumle ned. Alle Baand og Lænker skal da sønderrives. Derved slipper FENRISULVEN løs, og aabner sit forfærdelige Gab, som rækker fra Jorden op til Himlen. MIDGAARDS SLANGEN, som hidindtil har lagt paa Havets Bund, skyder sig op af samme, paatager sig en *Jette*s Skikkelse, og følger sin Broder. Ved dens Opfart kommer Havet til at bruse forfærdelig, hvorved det af døde

Menneskers afskaarne Negle bygte Skib NAGELFARA bliver flot, og bestiges af *Kæmpen* HRYMER, der fører det som Styrmand. I denne Tummel splittes Himlen ad. MUSPELS SØNNER anførte af SURTUR slaae BIFROST itu og bryde ind igiennem Aabningen. Da bliver LOKE LAUFEIASON løs af sine Lænker og forsamler sig med sine Børn FENRISULVEN og MIDGAARDS SLANGEN, samt Gudernes øvrige Fiender SURTUR og hans Hær, *Risen* HRYMER og alle HRIMTHUSSER til Strid imod Guderne paa Marken VIGRIDR. Himlens Vægter HEIMDAL mærker da Tummelen, og blæser i sit fortryllede GIALARHORN, og vækker alle Guderne, som ved denne Lyd straks samles og holde Thing. ODIN rider til MIMERS BRØND at hente Raad, ruster sig derefter med *Aserne* og drager med dem mod Fienden, som i denne Strid falder saavelsom de fleste af Guderne og ODIN selv, hvorpaa SURTUR stikker Himlen og Jorden i Brand. Alle *Guder* og *Einheriar* opbrændes. Kuns VIDAR, VALE, MODE, MAGNE, BALDER og HØDER blive tilovers. Disse forsamles paa Gudernes forrige Opholdssted i Sletten IDA, tale om deres udstandne Gienvordigheder, og finde der de Guldbrikker, Guderne før eiede. Jorden skyder da igien op

af Havet, og de to overblevne *Mennesker* LYF og LIFTHRASER beboe og befolke den paa ny. Der bliver og en ny SOEL. Tillige bliver den herlige Drikkesal BRYMER i OKOLM. I samme Landskab bliver og GIMLE til Opholdssted for ALFADER og alle lyksalige Mennesker, og NASTROND til Plagested for de fordømte og ugudelige, og derefter skulde alles Skiebne og Tilstand paa begge Stæder vare ævig.

RAGNILD,

en Dotter af den Norske Konge HAKON paa NITHERØEN ved ROMMERIGE, var mod sin Villie bleven forlovet med en *Jette,* men friedes fra dette modbydelige Giftermaal af den Haddingdalske Konge HADDING 2, som dræbde Jetten i Tvekamp, men fik tillige mange Saar, som den erkiendelige Prindsesse selv forbandt. Da hun tillige havde besluttet aldrig at ægte nogen anden end denne hendes modige Befrier, lagde hun for ved Leilighed at kiende ham igien sin Ring i et Saar paa hans rette Been. Da hendes Fader nogen Tid efter giorde et stort Giestebud, og tillod hende ved samme selv at udlede sig en Brudgom, ledte hun hos alle sine Friere efter Ringen, fandt den endelig hos HADDING,

omfavnede ham straks, og ægtede ham.

RAN,

Havets Gudinde, var gift med Havguden HLER eller ÆGER, og eiede et Garn, hvori hun opfiskede alle, som druknede, hvilke efter Døden sankes til hende, ligesom de, der faldt i Strid, til ODIN. Dette Garn laande LOKE af hende til at fange *Dvergen* ANDVARE med. *See Loke!* Hun havde med ÆGER 9 Døttre, som bleve Bølger, Strømme og Storm. Hun kunde kuns formildes ved Guld, som deraf kaldes *Ranes Lys* og *Ranes og Ægis Døttres Lys* og *Vandets Ild*. Hendes Navn er og bleven brugt for Havet selv.

RANDVER,

en Søn af den grumme Hallandske Konge JORMUNREKUR eller JARMERIK; blev af sin Fader sendt til Kong JONAKUR i REIDGOTHLAND for at afhente hans Brud den deilige SVANHVIDE, en Dotter af SIGURD FOFFNERSBANE og GUDRUN. Men den onde BIKKE, JARMERIKs Fortrolige, som havde fulgt med ham, indbildte Faderen ved Hiemkomsten, at RANDVER havde havt alt for fortrolig

Omgang med Prindsessen, hvorover den forbittrede Fader efter BIKKEs Raad lod ham hænge. *See mere ved Jarmerik!*

RANNGRID,
see Valkyrier!

RASKE,
see Thor!

RATETASKE,
see Rætatoskur!

RAVEN,
en Dotter af SAXERNEs berømte Anfører HENGST og overmaade deilig, blev ved sin Faders Intriger gift med den Brittanniske Konge GUORTIGIRN. *See Vortigern!*

RAVN,
see Oddo!

RAVNEGUD,
see Odin!

REF,

en Søn af REINER FRA RENNESØE, var beslægtet med den kloge og tappre men tillige gierrige og rige Vestgothiske NERI *Jarl*. Til denne sin beslægtede reisde REF og forærede ham en overmaade stor Okse med besynderlig store Horn, som han havde ladet udskiere i adskillige Figurer, indlægge med Sølv og Guld og trække en stor Sølvkiede mellem begge Horn, og paa denne Kiede hængde to Guldringe. NERI, skiøndt han efter sin sædvanlige Gierrighed sielden tog mod Foræringer af Frygt for at giøre Giengield, modtog dog denne Foræring, eftersom REF intet andet forlangede for den end nogle gode Raad at benytte sig af til sin Lykkes Forfremmelse. NERI lod da REF vaske reen; thi tilforn havde han som en foragtet Person lagt i Aften ved Ilden, gav ham skikkelige Klæder paa i Steden for den korte Pels og lange Bukser, han før gik i, og gav ham der Raad at reise til den for sin Gavmildhed berømte Vestgothiske Konge GØTTRIK og forære ham en *Hvedsteen*. REF fulgde Raadet, kom til GØTTRIK, og fik af ham et Guld Armbaand til Foræring. Derfra drog han tilbage til NERI Jarl, blev hos ham Vinteren over, og drog efter hans Raad næste Aar til den

Angelsaxiske Konge ÆLLA i SUFFER, som han forærede den af GØTTRIK bekomne Armring, og fortalde, hvorledes han havde faaet den. Kong ÆLLA skienkede ham igien et fuldt udrustet Skib med Mandskab og Ladning, samt to deilige smaa Hunde, hver med en Sølvring om Halsen og sammenkoblede med en Guldkiede, hvorpaa hang 7 Ringe. Aaret efter drog REF efter NERI Jarls Raad til den ædelmodige og gavmilde Konge ROLF KRAKE i LEIRE, forærede ham Hundene, og fortalde ham tillige, hvorledes han havde faaet dem, og fik da af ROLF et Skib med Folk og Varer, og desuden en Hielm og Brynie udgravet og indlagt med Guld, og paa denne Maade fik REF sin Okse, som han havde givet Jarlen, vel betalt.

REGIN eller **REIGENN,**

en Søn af HREIDMAR og Broder til OTTUR og FOFFNER, var en meget konstig og erfaren Mand i Jern–, Sølv– og Guldarbeide. Da Faderen havde af ODIN HEINER og LOKE faaet *Dvergen* ANDVAREs Skat og Ring for hans Søns OTTURs Drab, *(see Hreidmar!)* fik REGIN og FOFFNER Lyst til Skatten, fordrede en Deel af den, og, da Faderen nægtede det, dræbde de begge Faderen, men Broderen

FOFFNER i Steden for at dele med ham beholdt hele Skatten, og jog ham bort. REGIN drog da til Kong HALFREK, tiende ham for Smed, og opfostrede tillige der SIGMUND VOLSUNGs Søn den liden berømte SIGURD FOFFNERSBANE. Ham oplærede han i alle den Tid brugelige Konster, at skiere *Runer, øve Troldom,* Sprog og andre Øvelser. Da denne SIGURD var bleven voksen, og var den tappreste og mandigste af alle, fortalde RIGIN ham sin Historie, og hvorledes han var bleven forurettet i Arv af sin Broder FOFFNER, der nu i en Drages Skikkelse rugede over Skatten paa GNYPA HEEDE, opmuntrede den unge Helt til at stride mod FOFFNER, og forærede ham til Kampen sit Sværd REFELL, men dette var for svagt for SIGURD, som huggede det itu mod Ambolten. Derefter smedede REGIN ham et andet, som heller ikke kunde holde, hvorpaa SIGURD fik af sin Moder sin Faders Sværd GRAMMUR, som var brudt i to Stykker. Dette sveisede REGIN sammen, og giorde deraf saa stærkt et Sværd, at SIGURD dermed kløvede Ambolten tvertigiennem, og var tillige saa skarpt, at da han holdt det i en Aa, og lod noget Uld falde ned derpaa, skar der Ulden over, og fandtes ingen bedre Sværd. Derpaa reisde de sammen til GNYTAKLIPPER, hvor SIGURD efter REGINs

Underviisning dræbde FOFFNER, og hvorledes REGIN derefter for at faae Skatten søgde at forraske ham, og blev dræbt af SIGURD, *see ved Sigurd Foffnersbane!*

REGIN,

var ROEs og HELGEs Fosterfader, og *Hofmand* hos Kong FRODE 5TE HIIN FRÆKNE. Hvorledes han mod FRODEs Villie lod dem opdrage hos VIFIL, stedse beskiermede dem mod FRODEs Efterstræbelser, og uagtet den Eed, han havde givet FRODE at advare ham, om han blev vidende om noget deres Opspind mod ham, dog bidrog til FRODEs Undergang, *see Frode 5te hiin frække!*

REGNAR LODBROCK,

en Søn af den Danske Konge SIGURD RING, regierede over hele DANMARK, og er den navnkundigste Helt, den Danske Historie kan opvise, om ellers et vildt, krigersk, uforfærdet Mod, Utrættelighed, Hurtighed, og Tapperhed i høieste Grad, forenet med de Tiders afskyelige Grusomhed kan fortiene Heltenavn. Ved denne Tid blev den Østgothiske Konge HERRAUDs Dotter THORA BARGARHIORT bevogtet af en

stor Lindorm, som forbød al Adgang til hende. Der drog REGNER i sit femtende Aar hen at frie til hende, overvandt Ormen og blev Eier af THORA. Til denne Færd havde han ladet sig giøre et Par laadne Bukser af raa Oksehuder, at Ormens Gift ikke skulde bide paa ham, og deraf fik han det Navn *Lodbrok*. REGNER har efter sin Tids Sæder en ubegrændset Ærefrygt for det smukke Kiøn; især elskede han THORA meget høit, og opholdt sig, saa længe hun levede, i ØSTGOTHLAND, men efter hendes Død forfaldt han til en vild og sværmende levemaade, og giorde bestandig Søerøvertog, saa at hans øvrige Levetid kun var en iede af Krige og Uroligheder. Saaledes overvandt han ved ØRESUND, og derefter ved DÛNA 8 Jarler. Noget efter døde hans Fader SIGURD RING, og efterlod ham Herredømmet over DANMARK, SVERRIG, GOTHLAND og en Deel af NORGE, saa at REGNER var meget mægtig, hvoraf han og havde det Tilnavn VAIDGHE. Dog foragtede adskillige hans Ungdom, og faldt fra. Den Svenske Underkonge FREYR bemægtede sig en Deel af hans NORSKE LANDE, og dræbde hans Fosterfader den gamle SIGURD RING, og gav hans Venner og Hustruer offentlig til Priis. Neppe hørde REGNER dette, før han ilede til NORGE, hvor en Mængde Fruentimmer af

Frygt for FREYRs Mishandlinger søgde Tilflugt i hans Leir, og blant dem den berømte Skioldmøe LATHGERTHA, som ved det paafølgende Slag selv fegtede ved REGNARs Side, umærkende sig ved sit lange flagrende Haar, og bidrog meget til Sejeren. FREYR blev dræbt, og REGNAR satte i hans Sted sin Fetter EISTENBELI, en Søn af HARALD HYLDETAND, til Underkonge i SVERRIG, og levede siden med ham i et fortroligt ubrødeligt Venskab. LATHGERTHAs Tapperhed havde saa gandske indtaget REGNAR til hendes Fordeel, at han besluttede at ægte hende, lod undersøge hendes Herkomst, som befandtes meget fornemme, og fik af hende gunstigt Svar. Dog ved Ankomsten til hendes Bolig fandt han en bidsk Hund og en Biørn, efter hendes Foranstaltning bundne ved Indgangen for at prøve hans Tapperhed; men dette var ham kun en ringe Hindring, han giennemborede Biørnen, kvælede Hunden, fik LATHGERTHA til Belønning for Seiren, og forblev 3 Aar hos hende i NORGE, hvorfra han derefter blev hiemkaldet ved JYDERNES og SKAANINGERNES *Opstand*. Han drog da til DANMARK, og overfaldt SKAANINGERNE ved HVITEBY. Aaret efter seirede han først over JYDERNE, og derefter 2 Gange over

SKAANINGERNE og HALLANDSFARERNE, og undertvang dem igien. Imidlertid glemde REGNAR LATHGERTHA, og da han atter var kommen op til NORGE, lagt i Land med sine Skibe ved SPANGEREID, og havde sendt sine Folk i Land at bage Brød, blev bekiendt med KRAKA eller ASLAUG, for hvis Skyld hans Brød var bleven svedet, og som han efter foregaaende Prøve paa hendes Forstand, og adskillige Fristelser ægtede, *see vidtløftigere ved Aslaug!* For at blive end mere Navnkundig, giorde REGNAR et Tog til HELSINGLAND, og vandt et stort Søeslag mod HELSINGERNE ved Floden JO i nuværende ULEAABORGS LEHN. Derfra drog han mod BIARMERNE, som efter Sædvane toge deres Tilflugt til *Troldom,* og opvakde saa sterk Hagel og Storm, som længe forhindrede REGNARs Seilads. Mangel paa Fødevare foraarsagede Sygdomme paa Floden, hvoraf mange døde. Dog uagtet alle Hindringer kom REGNAR til BIARMELAND, hvis Konge havde søgt Forbund og Hielp hos Finnernes Konge MATUL, der med sine mange gode Bueskytter, som tillige vare vel øvede paa Skier, foruroligede ham hele Vinteren, og angrede ham snart hist snart her. Endelig overfaldt REGNAR dem, dræbde BIARMERNEs Konge og drev FINNERNE paa

Flugt. Denne Seier lod REGNAR indhugge med *Runer* paa Klipperne, og skal derefter med sin Magt have trængt frem lige til UTGAARD. Efter Hiemkomsten fra dette Tog besøgde han sin Underkonge i SVERRIG EISTEN BELI, hvortil de venskabelige skiftedes, forelskede sig ved Giestebudet der i hans deilige Dotter INGEBORG, og trolovede hende, dog paa Vilkaar, at Bryllupet skulde udsættes, og den hele Handel holdes hemmelig. Da han derefter ved Hiemkomsten sad i Høisædet, og man drak Glædesøl over hans Nærværelse, kom hans Kone KRAKA, satte sig paa hans Knæe, lagde Hænderne om hans Hals, og spurgde om nyt. Kongen sagde sig intet at vide. Da de vare komne i Seng, gientog hun Spørgsmaalet, og da hun fik samme Svar, og han for at undgaae videre Samtale lod som han var træt, sagde hun, at da kunde hun fortælle ham noget. Hvad da? sagde REGNAR. Det kalder jeg nyt, sagde KRAKA, om Kongen har fæstet sig Kone, og eier dog forhen en anden; Kongen spurgde, hvo der havde fortalt hende sligt, hvortil hun svarede, at hun ikke havde det fra nogen af hans Mænd, men hendes 2 Fugle havde sat i Taarnet tæt ved ham, og havde fortalt hende det. Derpaa fortalte hun sin Herkomst, *see Aslaug!* og bad ham beholde sig.

REGNAR vilde nødig troe hende, før hun til Beviis for Sandheden af sit Udsigende anførde, at den Søn, hun gik frugtsommelig med, skulde slægte hendes Fader paa og komme til at ligne ham, hvilket og skedte. Da REGNAR siden kom i Krig med sin urolige Broder HARALD, som havde tilegnet sig hele DANMARK, maatte han søge Hielp, og fik den allevegne fra, især af sin forrige elskte LATHGERTHE, som nu var gift, og kom ham med sin Mand og 120 Skibe til Hielp, og slog hans Broder ved ULLERY. Denne Hielp giengieldede han ved at sætte sin og LATHGERTHAs Søn FRIDLEV til Konge over det THRONDHIEMSKE. Da siden en vis SORLE eller SAUR vilde skille hans 2 Sønner ERIK og AGNAR ved ØSTGOTHLAND, drog REGNAR derhen med dem, gik først med sine 2 Sønner mod SORLEs Kæmpe SKARDE og hans 7 Sønner, og nedlagde derefter SORLE med hans gandske Hær, satte derefter ERIK over ØSTERGOTHLAND, og giorde selv et Tog i AUSTURVEG. Hvorledes Sønnerne ERIK og AGNAR i hans Fraværelse krigede i SVERRIG mod EISTEN BELI, faldt, og Stedmoderen ASLAUG, under Paaskud at hævne deres Død, benyttede sig af denne Anledning til at hævne REGNARs Forbindelse med

INGEBORG, bekrigede og dræbde EISTEN, *see Aslaug!* Efter den Tid sværmede REGNAR længe om i VESTERHAVET, der er den Skueplads han meest har udmærket sig paa, nedlagde Kong RAFN ved SKARFASKIER i SKOTLAND, vandt et Slag ved INTHYRIS ØER sammesteds, dræbde Kong FREIR om Morgenen i en Strid i FLÆMINGIA LAND, nedlagde VALTIØF og en stor Mængde Folk i et Slag ved ENGLANÆS. Derpaa krigede han i HALLAND, og vandt Seier ved BARDAFJORD, vendte sig atter mod SKOTLAND, seirede i HIADNINGAVOG paa SYDERØERNE, drog saa til NORTHUMBERLAND, og da han der nogen Tid havde kriget, søgde han atter til SKOTLAND, og dræbde Kong ØRN i ILASUND ved den store SUDERØE ILA, og stridede derefter paa ADUGSEY (ANGLESEY). Herfra blev han kaldet til Hielp af BRITTERNE i CORNWALL, drog med 3 store Skibe til VESTSEX at bespeide Landet, plyndrede Øen PORTLAND, og landede ved Staden DORCESTER blot med Bøndersønner og Trælle fra HORDALAND, efterat have ladet de DANSKE tilbage. Disse NORSKE strede meget tappert for at afvende den Foragt, de forhen vare i. Der overvandt REGNAR den Vestsaxiske Konge HAMA (rettere i

Tieneste hos den Vestsaxiske Konge BITHRIK) og nedlagde ham, rykkede ind i MERCIEN, men der blev Deel af hans Folk slagne og en Deel fangne. Disse, satte ved Fortælling om en stor Sværm Danske, som skulde følge efter, Frygt i Kong OFFA, saa han sendte dem uskadt tilbage. Endelig drog REGNAR beriget med Bytte tilbage til DANMARK, Imidlertid var en Deel af hans NORSKE LANDE faldet fra, og havde valgt sig en egen Konge. Ham bekrigede og ihielslog REGNAR, og gav sine NORSKE Besiddelser til sin Søn BIØRN JERNSIDE. REGNAR sad vel derefter nogen Tid hiemme i Roe, men kiededes endelig af Stilheden, og udrustede en mægtig Flode, hvoriblandt befandt sig 2 meget store Skibe, som han lod bygge paa LIDUN i VESTFOLD, og seglede med dem til SKOTLAND, kom til Øen EO, (NU JOVA eller HII) hvor han dræbde den Irlandske Prinds ST. BLAIMACUS, fordi han ei vilde opdage det meget Guld, som var bortflyttet fra ST. COLUMBÆ GRAV, og udmærkede REGNAR sig her, som bestandig som en grusom Forfølger af de Kristne. Imidlertid havde den af REGNAR dræbde Konge HAMAS Søn HELLA forjaget REGNARs Søn IVAR BEENLØSE fra hans Rige i NORTHUMBERLAND, plyndrede Kirken, dræbde Munkene, og bortslæbde mange

Fanger. Herved indlagede han alle i Landet en stor Skræk, steeg i Land ved NORFOLK, gik løs paa NORVICH, og slog i et stort Slag ved denne Stad Kong ELLA, hvori mange ENGELSKE men kun faa DANSKE faldt. Herfra seglede han med sine Børn IVAR BIØRN og AGNAR til IRLAND, og nedlagde der Kong MARSTEN i et Slag i VØDRAFIORD, men mistede sin Søn AGNAR i en Fegtning mod EIGIL, og endelig angreb og nedlagde Kong MELBRIC i DUBLIN, indtog og plyndrede DUBLIN, og giorde stort Bytte. Fra IRLAND sendte REGNAR sine Sønner hiem til deres Moder, og drog selv til ENGLAND for at tugte Kong ELLA, som endog havde bekriget ham i IRLAND og skildt ham ved sine Bundsforvante der. Efter Sædvane søgde han til LINDISFARNE, og holdt ved LINDISEIRE et Søeslag med 3 Irske Herrer, som vare komne ELLA til Undsetning. Efter dette Slag seglede han op ad TINEFLODEN til Klosteret GYRVUM (nu JARROV) som og da kaldtes EGFRIDI HAVN, men mistede underveis ved Storm sine 2 store Skibe og mangfoldige mindre. Denne Fare havde ASLAUG forudseet, og fraraadet ham at besegle ENGLANDs Banke– og Skier–fulde Kyster med store Skibe. REGNAR lod sig dog ikke afskrække. plyndrede

Klosteret GYRVUM med omliggende Egne, og leverede ELLA et Slag, hvor han maatte vige for sine Fienders langt overlegne Magt. REGNAR brød flere Gange giennem Fiendernes Slagtordning uden at faae Saar, thi han havde en hvidgraa Silke–Brynie paa, som ingen Vaaben kunde bide igiennem, og var ham ved Afreisen skienket af ASLAUG, som sagde: at hun nu vilde lønne, at han eengang havde givet hende en Kiole. I dette Slag bleve alle REGNARs Folk overmandede og dræbde ved Udløbet af TINEFLODEN, men han selv stænget inde mellem Skioldene og fanget af ELLA. Denne lod ham sette i en Ormegaard, levende opskiere, og kaste Slanger og Orme ind til ham. I denne gruelige Pine døde REGNAR ligesaa heltemæssig, som han havde levet. Uden at tilkiendegive sig, hvorved han kunde ræddet sit Liv, var han saa stolt endog under den haardeste Piinsel ikke at tale et Ord, uden blot: at Grisene vilde grynte, om de vidsde, hvad Piinsel han nu var stædt i. Sønnerne hævnede og derefter hans Død paa ELLA. REGNAR havde med adskillige Koner mange Børn, hvoraf nogle som ERIK og AGNAR faldt i SVERRIG, RAGNVALD paa SYDERØERNE, EIGIL faldt i IRLAND. De overblevne deelede sig i hans vidtløftige Stater. SIVARD eller SIGURD ORMØIE regierede i

DANNEMARK og hans NORSKE LANDE, hans Broder GODEFRIED herskede under ham over JYLLAND. IVAR BEENLØSE tilegnede sig HELLAs Rige og en Deel af NORTHUMBERLAND, hvor han og for Faderens Død havde et Rige, og fæstede sit Sæde i YORVIK, BIØRN JERNSIDE fik SVERRIG og GOTHLANDENE, og HVIDSERK REIDGOTHLAND og VENDEN eller alle REGNARs Eiendomme i VENDEN og AUSTURVEG. REGNAR var ikke allene en vild Kriger, men havde endog i Forhold til sin Alders Oplysning Smag paa Videnskaber, yndede *Skaldre,* og var som hans Kone ASLAUG og Børn selv en god Skald. Man har og søgt at forævige hans Minde ved en Sang, som hans Kone ASLAUG til hans Erindring lod forfærdige ved den berømte Skald BRAGE DEN GAMLE, og kaldtes KRAKAMAAL. Samme findes oversat i *Peter Syv*s Samling under Navn af *Regnar Lodbrogs 3 Sange,* og er et af de ældste og smukkeste Mindesmærker, Tiden har levnet os af de gamle Digte. Denne REGNAR er især af *Saxo* og flere meget forvekslet med en seenere REGNAR LODBROK.

REGNER,

en Søn af den Østgothiske Konge HUNDING og Broder til THORALD. Da deres Fader var død, satte deres onde Stedmoder THORILDE dem til at vogte Kvæg. For at befrie dem reisde Kong HADDINGs Dotter SVANHVIDE til ØSTGOTHLAND med sine Systre, og kom om Natten til dem med sit Følge, men som hun var fremsynet, fraraadede hun dem at stige af Hesten, fordi hun kunde see en Hær af *Landevætter, Trolde, Alfer* og andre *Spøgelser,* som efter Stedmoderens Foranstaltning omgav dem. Den unge *Regner* derimod kunde intet see, men, da han troede, at hun ansaae ham for en Trold, fortalde han hende, at de vare Kongens Trælle, og torde ikke gaae hiem, fordi de havde mistet deres Kvæg. Dog SVANHVIDE som kiendte ham vel, sagde ham, at hans Øine ikke vare Træls Øine, men REGNER skammede sig ved sit ringe Antog, vedblev, at han var en Træl, dog med Tillæg, at man skiøndt Træl gierne kunde have Mod, og at han frygtede ingen uden THOR. Herover blev SVANHVIDE indtaget af ham, og afkastede sit Slør. REGNER beundrede hendes store Skiønhed, og fattede Kierlighed til hende. Hun skienkede ham da et kosteligt Sværd, og aabnede hans Øine, saa han kunde see den Mængde Spøgelser, der omgav ham, og fordrev dem ved dette Sværd, hvis Kraft de ikke

kunde modstaae. Efter hendes Opmuntring fegtede REGNER mod dem den hele Nat, og om Morgenen fandtes hans Stedmoder THORILDE blant de døde. Derefter besteeg REGNER den ØSTGOTHISKE THRONE, og giengieldede den deilige SVANHVIDE hendes modige Bestræbelser for ham ved at ægte hende, levede meget lykkelig med hende, og blev meget mægtig, udbredede endog sit Herredømme til VESTERGOTHLAND, og kom endelig i Krig med sin Svoger Kong FRODE 3 i LEIRE, fordi han uden hans Vidende havde ægtet hans Syster. De leverede hverandre et Søeslag ved de SKAANSKE KYSTER, hvori FRODE satte Livet til ved sine Vaabens Tyngde. *See Frode 3!* og da REGNER derpaa døde, fulgde hans kiere SVANHVIDE ham kort efter i Graven af Sorg.

REIDAR,

Konge i RINGSTED i SIELLAND. *See Hiorleif den kvindekiere!*

REIDGOTHLAND,

ved dette Land forstodes i ældre Tider LANDENE VED ØSTERSØEN fra WEICHSELEN til den FINSKE VIIG (AUSTURVEG) i det nu

værende LIEFLAND, ESTLAND og PREUSEN, beboedes af GOTHER, og var det Land, ODIN og *Aserne kom fra ind til Norden.* Mere sieldent bruges det om JYLLAND modsat ØE–GOTHLAND (DE DANSKE ØER).

REIGENN,

see Regin!

REINER,

en søn af ARNGRIM og EYVORA. *See Arngrim og Angantyr!*

REREC,

BØKIs Søn, Konge over ANGLERNE i ELLÆMSYSSEL, blev af den mægtige Svenske Konge ADILS sat til Formynder for hans Stedsøn den unge ROLF KRAKE. Han var gierrig og grum, og kaldtes derfor af *de Danske Rakke* eller *Hund,* hvoraf siden er kommen den Fabel, at ADILS satte en Hund til at regiere de *Danske.* Dog var han hurtig og stridbar, og havde deraf Øgenavnet den RASKE, og giorde sig endog uafhængig. I Selskab med en FRODE overfaldt og dræbde han i

LEIRE Konge HALFDAN 3, og tilegnede sig tilsidst Herredømmet over hele JYLLAND. Sin Dotter GERUTH giftede han med den Jydske Konge HORVENDIL, som med hende havde den bekiendtt AMLETH. Endelig blev REREC et Offer for sin Gierrighed; thi af utidig Sparsomhed forsømde han at forskaffe sig gamle og øvede Krigere, og derfor, da ROLF KRAKE angreb hans Stab med sin Flode, lod aabne Portene, og legge alt sit Guld og Sølv deri for at formilde Seierherren, men tog deri meget feil. Guld havde ingen Magt over ROLF, som til Giengield for HALFDAN 3 Drab brød ind i Staden, ihielslog REREC, og bemægtede sig alle Skattene, REREC i mange Aar havde opdynget, og uddelede dem mellem sine Kæmper. *See Rolf!*

RERER,

see Volsung!

REUDIGNER,

et af de *7 Sveviske Folk,* som ved *Tacitus*'s Tid boede ved ØSTERSØENS KYSTER og dyrkede Gudinden HERTHA. *See Hertha!*

REVIL,

see Frode 7!

REYENLIF,

see Valkyrier!

RIG 1,

HEIMDALs Søn, regierede over *de Danske* i SKAANE, var gift med FRODE 1stes Syster GUNVARA, og havde med hende DAG.

RIG 2,

en Søn af SKIOLD og meget anseelig Herre, regierede over DE DANSKE i SKAANE, hvor han indrettede sit Rige med stor Orden, og bekrigede derefter Landets gamle JOTISKE Beboere HERULERNE, som da boede i HALLAND, overvandt dem, indtog deres Land, og tvang dem til at vandre ud. Opblæst af sine store Bedrivter vilde RIG ikke nøies med den da for alle Regenter almindelige Titel *Drot,* men søgde en større, og var den første her i NORDEN,som tiltog sig *Kongetitel.* Hans Kone var GYRITHE en *Tydsk Prindsesse.* I gamle Vers kaldes han den *stærke* og *hurtige* RIG og den *tappre* og *meget kyndige As.*

RIIMFAXE,

NATTENs Hest, som den kiører omkring JORDEN med. *See Natten!*

RINDA,

en af ODINs Medhustruer, var en Dotter af de RUTHENERs eller NOVGORODERs Konge. Ved denne Tid var ODINs (rimeligst den *Saxiske*) Søn BALDER bleven dræbt af HOTHER. Faderen tog sig hans Død meget nær, og raadførde sig med alle Spaamænd og Troldkarle om en Maade at hævne ham paa, og fik endelig af *Finnen* ROSTHIOF det Svar, at han med den *Russiske Prindsesse* RINDA skulde avle en Søn, som skulde hævne sin Broder BALDER. Derpaa forklædde ODIN sig, og gik med sin Hat dybt nedtrykket i Øinene til *den Russiske Konge,* som tog ham i Tieneste, og betroede ham Armeens Anførsel i Krig, hvormed han indlagde megen Seier, kom i stor Ære og Gunst, og blev rigelig begavet. Han troede da at have fortient Prindsessen, og forlangede hende til Ægte af Faderen, som og gav sit Minde dertil. Dog kunde RINDA slet ikke lide ham, og eengang, da han forlangede et Kys, gav ham i

dets Sted et Ørefigen. ODIN drog da beskæmmet bort, kom Aaret efter meget slet klædt under Navn af NOSTER til Kongen, og forfærdigede alle sorter Kaabertøi saa net, at Kongen tilsidst gav ham en stor Klump Guld at forarbeide i Fruentimmersmykker. ODIN efterkom og Befalingen, og giorde blant andet et Armbaand og Ringe, som han forærede Prindsessen, men hun blev deraf ikke mere bøielig end før, og behandlede ham paa samme Maade. Faderen yndede den forklædte ODIN, tiltalede Dotteren haardt, og skyndede paa hende at gifte ham, hvilket hun dog den Gang undgik under Paaskud af sin store Ungdom. ODIN lod derfor ikke Modet falde, og kom igien som en meget erfaren Krigsmand og Berider, uden dog at have større Værd i Prindsessens Øine. Hun var som stedse ubøielig, og drev det saa vidt, at hun endog eengang i Hidsighed slog ham mod Jorden. Herover blev ODIN rasende, skar nogle Runer ud i Bark, smed dem paa hende, berøvede hende sin Forstand, men beholdt sit Forsæt lige fuldt for Øine, kom en anden Gang igien i Fruentimmerklæder, og udgav sig for en Pige, der besad stor Erfaring i Lægekonsten. Folk troede og brugde hende. Rygtet om hendes Kurer kom for Dronningens Øren. Hun blev hentet og bestemt til RINDAs Opvartning, og fik især den

Bestilling at vaske hendes Fødder. Det varede længe, inden den forklædte ODIN kunde finde bekvem Leilighed til sit Forsæt. Endelig fandtes den. Den ulykkelige RINDA faldt en Dag i stor Svaghed, den foregivne Pige kaldtes til Hielp, og lovede hende Lindring af en Drik, der dog vilde have saa vold, somme Virkninger, at hun maatte bindes. Kongen, hendes Fader, som var Medvider i ODINs skammelige List, lod hende binde i Sengen, hvor ODIN derefter tog hende med Vold. Hun blev da frugtsommelig og fødte af dette Sammenleie BOE, som derefter hævnede BALDER. *See Balder!* Hun var og ved ODIN Moder til VALE, som dog andre holde for den samme som BOE.

RINGA,

en Dotter af den *Siellandske Konge* REIDAR. *See Hiorleif den kvindekiere!*

RISTA,

see Valkyrier!

ROE,

en Søn af *Leirekongen* FRODE 3 og Broder til HALFDAN og SKATE, blev af *Leirekongen*

HALFDAN sin Broder DANs Søn beskikket til Medregent. Han var stille og fredelig, sad hiemme, medens HALFDAN krigede i SVERRIG. Han fandt eengang i SIELLAND en herlig Kilde, og anlagde ved samme en Bye i Nærheden af ISSEFJORDEN, som for sin Bekvemhed til Handelen tog meget hurtig til, og kaldes endnu efter ham ROSKILDE. Tilsidst blev han overfaldet og dræbt af *Kong* HODBROD i VESTGOTHLAND.

ROE,

en Søn af *Kong* HALFDAN 2, blev efter Faderens Drab tilligemed sin Broder HELGE meget stærkt eftersat af hans Banemand og Broder FRODE 5TE, som befrygtede en svær Hævn af dem, hvorfore deres Fosterfader satte dem i Skiul hos en vis VIFIL at opdrages hemmelig. Hvorledes de derefter ved REGINs Hielp undgik alle FRODEs Efterstræbelser, og endelig hævnede deres Fader paa FRODE, *see Frode 5te!* Endnu levede hans vellystige og uduelige Farbroder *Kong* KONG INGEL i SKAANE, som og havde Deel i HALFDANs Mord; ROE og HELGE drog da hen og dræbde ham, hvorpaa de bleve eene Herrer over DANMARK. Ligesaa stor, stærk og tapper HELGE var, ligesaa stille var

ROE, og blev en af de sieldne for fredelige Konster i Oldtiden agtværdige Regenter. Han drog til ENGELLAND, giftede sig der med OGN en Dotter af *Kong* CRETTA i LINDSEY (NORDRE I NORTHUMBERLAND) og fik af Svigerfaderen Deel i Regieringen. ROE var fredelig, viis og forstandig. Han drog til DANMARK at skifte Gods og Løsøre mod Broderen, som ved denne Leilighed bevertede ham vel, og skiftede broderlig med ham. ROE fornøiet med det, han eiede, overlod HELGE DANMARK, fik sin Deel i Løsøret især en prægtig Armring, som hans Syster SIGNE havde særdeles Lyst til, og som forvoldte ROEs Undergang. SIGNE havde en tapper og stærk Søn HROKUR, som hun stedse klagde for, at uagtet hendes Mand SÆVIL havde hiulpet ROE og HELGE i at dræbe FRODE, havde de dog hverken givet hende Ringen eller Deel i Riget. herved opbragdes HROKUR, drog til HELGE, og fordrede Ringen og en tredie Deel af DANMARK. Det sidste blev ham reent afslaaet, og hvad Ringen angik, viisde HELGE ham til ROE, som eiede den, og som den nok vilde blive ond at faae fra. HROKUR drog vred bort, kom til ROE, og forblev hos ham nogen Tid. En Dag, da de seilede langs Kysterne, bad HROKUR ham for Slægtskabs

Skyld om Ringen, men fik Afslag. HROKUR bad da blot om at see den, om den og var saa kostbar, som den udraabdes for; men da han nøie havde beseet den, kastede han den i Havet, og sagde: at han aldrig havde seet et skiønnere Klenodie, og at derfore ingen af dem skulde eie det. Du er en ond Mand, sagde ROE, lod hans eene Fod afhugge, saa han ikke kunde gaae, og sendte ham hiem; men neppe var HROKUR lægt, før han kom med en Hær til BRITANNIEN, overfaldt ROE ved Giestebud, dræbde ham og bemægtede sig hans Lande. Hvorledes ROE derefter blev hævnet af sin Broder HELGE, *see Helge!*

RØTH,

en Dansker, opsatte sig imod den uretfærdige, grumme og gierrige *Jydske Konge* SNIO, som for at hævne sig sendte ham til *Kæmpen* LÆ (HLER eller ÆGER, FORNIOTHURs Søn, som regierede paa HLESSØE og dyrkedes som *Havets Gud*) for at spørge, hvorledes SNIO skulde døe, i den Tanke, at RØTH skulde komme i Livsfare hos Kæmpen. SNIOs Formodning slog og ind, og han ræddede sit Liv blot ved at sige HLER 3 Sandheder, hvorefter LÆ sendte ham tilbage med det Svar at SNIO skulde døe af Lus,

hvilket og skedte. *See Snio!*

RØTHE,

en grum og umenneskelig RUSSISK SØERØVER, satte sin Ære i at mishandle paa det grueligste alle, der vare saa ulykkelige at falde i hans Hænder, lod dem afklæde nøgen og jammerlig pine. Endog nogle lod han den høire Fod grave dybt ned i Jorden, lod derefter nogle Grene af Træer nedbøie, den venstre Fod binde dertil, og Grenene slippe tilbage, som da splittede dem ad. Af denne hans barbariske Adfærd kaldtes derefter alt grovt Røverie *Røthes Ran. Den Fyhnske* HANE foretog sig at afstraffe denne ublu Røver, udrustede en Flode mod ham, men blev slagen og maatte flye. Endelig blev RØTHE angrebet af *den Skaanske Konge* HARALD DEN GAMLE med Tilnavn BOEKIER (efter *Saxo* Kong BORKORD). Det kom da til et Slag mellem dem, hvori begge faldt.

ROLF,

en Søn af *den Vestgothiske Konge* GAUTREK og INGERD, blev opdraget hos *den Skaanske Konge* RING med dennes Søn INGEL. Uagtet hans Broder KETIL var 3 Aar ældre, blev

dog ROLF af sin døende Fader udnævnet til Eftermand. I sit 21 Aar friede han til den bekiendte høimodige *Svenske Skjoldmøe* THORBORG paa ULLERAKER. Om hans Mandsdaad imens, og hvorledes han fik hende til Kone, *see Thorborg!* Tre Aar efter drog han med sit store Skib DRAGEN, 30 andre, sin Broder KETIL og *den Skaanske Konge* INGEL med 40 Skibe at frie for sin Broder KETIL til Kong HALFDANs Dotter OLUFA, overvandt og fangede HALFDAN, og anstillede hans Dotter og Ketil et prægtigt Bryllup, som varede i 12 Dage. Næste Aar døde hans Svigerfader ERIK i SVERRIG, og ROLF fik hans Rige. Det øvrige af hans Bedrivter er for det meste skeedt i IRLAND, hvor han i Selskab med sine Venner overvandt Kong ROLF, forskaffede sin Fosterbroder *den Skotske Prinds* ASMUND hans Dotter INGEBORG og *den Skaanske Konge* INGEL, ASMUNDs Syster. Han skal og have stridet mod *den Engelske Konge* ELLA.

ROLF KRAKE,

en Søn af *Leirekongen* HELGE med hans egen Dotter YRSA. *See Yrsa!* var kun 8te Aar gammel, da Faderen døde, hvorfore Stedfaderen den *Svenske Konge* ADILS satte

ham den *Angligske Konge* REREC til Formynder. Desuden havde han i SIELLAND en anden Formynder, som tillige opdrog ham, i HELGE INGELs Søn. I ROLFs Mindreaarighed gik det meget braaget til i DANMARK, og mange *Underkonger* giorde sig uafhængige. I denne Tummel fordrede den *Svenske Konge* ADILS Skat af DANMARK, og bortførde derfra til SVERRIG mange skiønne Klenodier, som ROLFs Fader HELGE havde eiet. ROLFs formynder HALFDAN blev og dræbt af REREK og FRODE, hvilken sidste i hans Sted opkastede sig til Formynder, og regierede under Navn af FRODE 6TE. Dog da ROLF voksde til, saae man straks i ham den store Mand. I sit 16de Aar overfaldt han Kong FRODE 6TE, og indebrændte ham i LEIRE tilligemed hans *Dronning* ULVILDE, fik derved sit Fædrenerige, og kom snart i stor Anseelse, især ved sit uforfærdede Mod og Gavmildhed mod sine Hofmænd. Ved denne sidste Dyd traf han og de meest berømte Krigere fra alle Kanter til sig, og blandt dem den uforfærdede *Norske Kæmpe* BIARKE BODVARDSØN, som siden ægtede ROLFs Syster RUTHA, og hans Ven HIALTE (HOTT). *See Biarke!* Ved saa mange tappre Folk blev ROLF

overmaade mægtig, bekrigede og ihielslog den *Angliske Konge* REREK. *See Rerek!* Ved sin Stedfader *Kong* ADILS Hielp krigede han og lykkelig mod SAXERNE. Ved denne Tid bortførde den *Øelandske Jarl* HIARTVAR hans Syster SKULDA; men fik ROLFs Tilladelse til at ægte hende, og blev af ham sat over SKAANE imod at betale Skat. Ligeledes giftede han sin Dotter DRISA med den *Svenske Kæmpe* VITSERK. Da hans Stedfader ADILE var kommen i Krig med den *Norske Konge* ALI paa UPLAND, sendte ROLF ham efter Begiering alle sine Kæmper til Undsetning. Disse eenedes med ADILS om at faae for deres Tieneste hver 3 Pund Guld, og desuden, om de vandt Seier, 3 kostbare Klenodier til deres Konge. Efter erholder Seier forlangde ROLFs Kæmper til deres *Konge* HIELMEN HILDESVIIN, som ADILS tog fra ALI, *Brynien* FREDSLEIF, som ingen Vaaben kunde bide paa, og *Guldringen* SVIAGRIS, som ADILS Forfædre havde eiet. Men ADILS besvigede dem baade for den belovede Betaling og Klenodier. Herover drog de vrede bort, og ophidsede ved Hiemkomsten ROLF til at gienkræve de Kostbarheder, ADILS i hans Mindreaarighed havde bortført. ROLF giorde sig færdig til at kræve dem, og drog til SVERRIG med sine 12

Kæmper og 100 Mand. Underveis kom han til ODIN, der som een enøiet Bonde under Navn af HRANE modtog og beværtede ham kongelig, og besvarede meget snildt alle de Spørgsmaale som forelagdes. Denne HRANE forsøgde ham og Folk ved Kulde, Tørst og Hede i den Grad, at ingen kunde udstaae den uden allene ROLF og hans Kæmper, hvorpaa ROLF efter hans Raad afskedigede en stor Deel af sine Folk som uduelige. ROLF landede ved FYRRISØE med 30 Skibe og 6000 Mand, og reed derfra til Tegn paa sit Mod med sine Kæmper uden *Harnisk* og blot fulgt af 300 Mand til ADILS. Dog var hans Optog saa prægtigt, at Folk løbe op i Taarne for at beskue disse stolte Rytteres glændsende Optog, BIARKE lod ved Ankomsten straks sette Hestene i Staldene med Befaling til de *Svenske* at vogte deres Haler og Maner, at de ikke bleve ureene. Derved ophidsedes Svenskerne til at skiere Haler og Maner af dem alle. ROLF havde sin *Falk* HABROK og alle hans Folk hver sin Falk siddende paa Skuldrene; en af hans Folk gav sin Falk til en Svensker at holde; men denne forbittredes saa derover, at han straks dræbde den. Man anviisde ROLF og hans Folk en stor Sal uden for Slottet, og skienkede dygtig Øl for dem. Midt i Salen var en stor Ild at varme sig ved.

Denne forstørrede ADILS Mænd som kom ind, saa at Heden blev utaalelig og deres Klæder svedes. Dette skedte for at forsøge ROLF og hans Folk, som pleiede at rose sig af, at de skyede hverken Ild eller Jern; men da Ilden endelig tog for meget Overhaand, sagde han til sine Folk: lader os forøge Ilden, hvorpaa hver kastede sit Skiold i Ilden og løb deroven paa giennem den, sigende: den løber ikke for Ild, som løber igiennem den. Ved sin Ankomst fik ROLF ogsaa af sin Moder YRSA den siden ved sin Troskab bekiendte VOGGO (VIGGO) til Opvartning. Samme raabde, da han første Gang saae ROLF: Jeg har stedse hørt, at *Leirekongen* var den største Mand i NORDEN, men nu seer jeg i hans Sæde en lille KRAKE *(Træestub)*. Dette gefaldt ROLF saa vel, at han siden stedse lod sig kalde *Krake,* og gav VIGGO i Navnefæste en Guldring. Derover blev VIGGO glad, og giorde det Løvte at hævne ham, om han nogensinde overlevede ham, hvorpaa ROLF antog ham mellem sine Hoffolk. Dagen efter fik ROLF af sin Moder YRSA et stort Sølvhorn fuldt af Ringe, hvoriblandt den kostbare SVIAGRIS, samt Vaaben, en hvid Hest og en rød til hver af hans Kæmper, tillige med det Raad at skynde paa Hiemreisen, efter som ADILS sankede Folk at forraske ham med. ROLF fulgde hendes Raad, drog

uformærkt bort med Byttet, men blev indhentet paa FYRRISVOLD af ADILS. ROLF strøede da Guld i Veien for at standse de eftersættende, af hvilke de stedse forblindede af Guldets Glands lode sig forføre til at staae af Hestene; men ADILS, en vældig Rytter, var for klog, skammede dem ud, og blev ved, indtil ROLF kastede Ringen SVIAGRIS i Veie for ham; thi da kunde han ikke længer modstaae Fristelsen, bukkede sig, og tog den op med sit Spyd. ROLF lod ham da høre, at han havde faaet den stolteste *Svensker* til at bukke sig. Ved denne List undgik han Faren. (Efter andre kom ROLF over ADILS i det han bukkede sig for at optage Ringen, saarede ham i Bagdelen, sigende: han kunde have dette til en Erindring, og at han nu havde lært at kiende ROLF KRAKE; hvorpaa ROLF tog Ringen op og kom lykkelig igien til sine). Han fortsatte ubehindret sin Reise indtil han om Aftenen kom til samme HRANE (ODIN), som havde bevertet og forsøgt ham paa Udreisen. Han tog meget glædelig mod ham, og forærede ham en prægtig Rustning bestaaende af Brynie, Sværd og Skiold. Kongen rosede vel Rustningen, men vilde ikke modtage den, hvorover HRANE blev vred, og lod dem reise. Da de var kommen lidt frem, foreholdt BIARKE ham, at han havde handlet daarligt i at

forsmaae HRANEs Gave; thi denne HRANE var ingen anden end ODIN selv, som derved havde vilde tildele ham Lykke og Seier, hvilket ROLF og erkiendte at være Sandhed, fordi han var eenøiet. Efter SVIBDAGs Raad vendte de da tilbage, men uden at kiende HRANE efter mindste Spor af Gaarden. Og skal denne ROLFs mod ODIN viste Foragt have været Aarsag til hans ulykkelige Endeligt. Efter Hiemkomsten sad ROLF længe i dyb Fred Hiemme, og nød sin eengang forhvervede Anseelse, indtil endelig hans onde Syster SKULD, som var gift med hans *Jarl* HIORTVAR, misundelig over at staae under Broderen, opæggede sin Mand til Forræderie, og at giøre sig frie for den i hendes Øine haanlige Skat, han maatte betale ROLF. For hemmelig og sikkert at overraske ROLF bad de først om at sidde inde med Skatten i 3 Aar, rustede sig imidlertid i al Stilhed, og kom derefter med mange Skibe fulde af bevæbnede Mænd, som om det var Skatten, de havde inde, til ROLFs *Hof.* Denne ventede intet ondt, glædedes over Ankomsten, og lod anrette et stort Giestebud for sine Giester. Man drak efter Sædvane lystig rundt, og da ROLF med alle sine sov Rusen ud, overfaldt HIORTVAR dem, og satte Ild paa Byen. *See vidtløftigere ved Hiortvar!* Der faldt ROLF og alle hans

Kæmper, der vare ham saa tro, at de i Døden fandtes liggende rundt omkring. Kuns den eene VOGGO blev i Live, og hvorledes han derefter hævnede ROLF, *see Viggo!* ROLF KRAKE har uden Tvivl ikke bekiendt sig til ODINS LÆRE, foragtede al Overtro, stolede kun paa sig selv og sin Arms Styrke, og offrede aldrig til Guderne, som han talede foragtelig om, og kaldte ODIN en ond Aand. Ingen *Dansk Konge* har været i større Anseelse. Endog nogle 100 Aar efter hans Død erindredes han ved BRAGEBÆGERNE, naar man brugde hans Skaal at tildrikke Herrer og store Mænd med, og var den man helst vilde vælge sig til Monster. I nyere Dage er hans Minde bleven fornyet ved *Evalds Muse* i hans skiønne *Rolf Krake*.

ROLLAUG,

Konge i GARDARIKE. *See Heidrekr!*

ROLLER,

Broder til ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE, fulgde sin Broder ERIK DEN VELTALENDE til DANMARK, hvor han trolig stod ham bi, især ved at dræbe GREP, som vilde myrde ERIK,

og ved at hielpe ham at fange *Kong* FRODE 4DE, da han var nær ved at drukne. Ved denne sin Broders Mægling blev han og gift med FRODEs utroe og forskudte *Dronning* HANUNDA. *See Erik den veltalende fra Rennesøe den ældre!*

ROLLER,

Halvbroder til den YNGRE ERIK DEN VELTALENDE FRA RENNESØE, var en Søn af REGNER og KRAKA, og blev med sin Broder ERIK sendt af den *Norske Konge* GEVAR med nogle Skibe til DANMARK, at bespeide Landets Tilstand, da GØTHAR agtede at giøre et Tog dertil. Deres Moder KRAKE, som var meget forfaren i Troldom, vilde for deres Afreise bestyrke dem ved Grød, som hun blandede Saften i af 2 ved Halerne ophængte Slanger, hvoraf det halve af Grøden blev sort med gule Pletter, og var den meest kraftige, og den anden mindre kraftige, som var hendes Stedsøn ERIK tiltænkt, var hvid. Hvorledes ERIK havde mærket det, fik ved List det bedste, og bekom deraf stor Viisdom, *see Erik!* ROLLER blev dog og meget klog, giorde stor Lykke i DANMARK, og fik anseeligt Giftermaal. Hvorledes han derefter fulgde Broderen og *Leirekongen* FRODE 7DE paa

Toge, og blev af *Kong* FRODE forlehnet med den dræbde *Kong* GØTHARs Lande, *see Erik den veltalende fra Rennesøe den yngre!*

ROSTA,
en af *Valkyrierne!*

ROSTIOPH,
en *Dverg* (FINNE), som ODIN søgde Raad hos, hvorledes han skulde hævne sin Søn BALDERS DRAB paa HELGE, og som raadede ham at avle med den *Russiske Prindsesse* RINDA en Søn, der skulde hævne Broderen. *See Rinda!*

ROTA,
en *Valkyrie,* som især raadede for deres Liv, der skulde falde i Strid, og bevaanede alle Feldtslage. *See Valkyrier!*

RUGNER,
see Hrugner!

RUNER,
de ældste her i NORDEN bekiendte Bogstaver, hvis

Opfindelse tillægges ODIN, og af ham menes indførte i NORDEN, saa meget rimeligere som de vare bekiendte hos GOTHERNE, og brugdes af dem. FIMBULTYR forklarede hos *Aserne* og besad stor Viisdom i dem. De vare først kun 16, men formeredes siden med 8, ventelig af SÆMUND FRODE. De have vidt udbredet sig hos ANGLER, VENDER og BIARMER, endog i det SYDLIGERE EUROPA findes Spor af dem. Ved *Kristendommen* bleve de sieldnere til daglig Brug her i NORDEN, fordi de brugdes til *Troldom*. Dog ere de og efter den Tid vedblevne at bruges paa Mindesmærker, som findes overalt i NORDEN, endog i LAPLAND, og paa Mynter brugdes de ligeledes. En særdeles vigtig Samling har man af *Worm*. Vore Forfædre brugde dem og til deres Kalendere, som de udskare i Træe og kaldte RUNESTAVER. Dog var deres vigtigste Brug til *Troldom* og *Overtroe,* og vare deres fornemmeste Benævnelse SIIGRUNER (SEIERRUNER), Auk (ØLRUNER som man tillige troede at forekomme Gift med ved a skiere dem paa Kanten af Drikkehornet, og sprette Blod af Haanden deri; ifald da var Gift i Drikken, maatte Hornet endelig springe. RUNEN N. (NAUD) rissede man paa Neglen og drak ud,

hvilket troedes at giøre Kierester troe og bestandige. BRIMRUNER udskares paa Forstavnen af Skibe. BIERGRUNER vare for frugtsommelige. MALRUNER for Lykke i Rettergang. LIIMRUNER for Sygdomme, og BOGRUNER at skrive med. Alle Sorter Troldom brugdes de til. Nogle Runer skaarne paa en Spaan og lagte et Liig i Munden opvakde den Døde, og fik ham til at forudsige eens Skiebne. Man kunde og paaføre Folk med dem alle Slags Sygdomme. De, som ved Hielp af Runer øvede GALDRER, kaldtes RUNEMESTERE.

RUNESTAVER,

see Runer!

RUNO,

see Hadding!

RUSLA,

see Oluf eller *Thrond!*

RUTA,

en Dotter af *Leirekongen* HELGE og Syster til ROLF KRAKE, hvorledes AGNAR friede til hende, og hun derefter

blev gift med *Kæmpen* BIARKE. *See Biarke!*

RYMER,
see Hrymer!

S.

SÆGER,
den *Saa,* som BIL og HIUKE bare Vand paa fra *Brønden* BYRGER, da de bleve bortsnappede af MAANEN.

SÆR,
den Oplandske Konge EISTEIN DEN RIGEs (ILDRAADES) *Hund,* som han satte til *Konge* over de af ham betvungne TRØNDER til Straf, fordi de havde dræbt hans Søn AUMUND, som han først havde givet dem til Regent. TRØNDERNE toge til Takke med ham, og betalede en *Fin* for at trylle 3 Mænds Viid i

Hunden, saa den giøede 3 ord, og talede I. Da der eengang var kommen Ulve blant denne Konges Faarehiord, satte han efter sine Hofmænds Tilskyndelse selv efter Ulvene, men blev af dem sønderrevet og med stor Pragt jordet i en Høi, som siden efter ham kaldtes SÆRSHØI.

SÆVIL,

en ringe Mand fra SIELLAND, som *Leirekongen* FRODE 5, af Frygt for at kræves til Regnskab for sit begaaede Brodermord giftede sin Broder HALFDANs Dotter SIGNY med, og giorde til sin *Jarl* over FYHN. Med hende avlede han HROKUR. SÆVIL var dog derfor ikke taknemmelig mod FRODE, men var en af sine Svogers ROEs og HELGEs fornemmeste Medhielpere til at indebrænde FRODE. *See Frode 5!*

SAGA,

en af Asernes store Gudinder, var over *Historien,* og boede paa det prætige SAUQVABÆK, den fierde blant Gudernes Boliger, hvor hun og ODIN levede sammen i *Epikuræisk Vellyst,* og drak hver Dag Glædes–Skaaler af gyldne Kar. Hun kaldtes og LAGA.

SAXER,

et tydsk Folkeslag, som i ældste Tider boede Norden for ELBEN, og troedes at have været de samme som de bekiendte TEUTONER. Det Navn SAXER skal de i seenere Tider have antaget, da de under dette Navn udbredede sig i det nordlige TYDSKLAND. De førde jevnlige Krige med DANSKERNE, bleve af ANGUL foreenede med ANGLERNE til et Folk, og giorde i Foreening med dem et Tog til BRITANNIEN under HENGST og HORSA. *See Hengst!* En særskilt Stamme af dem norden for ELBEN kaldet SKOVSAXER (HOLTSAXTEN) ere de nu værende HOLSTEENERs Stamfædre, hvis Land efter dem kaldtes HOLSATIA.

SAURLE,

see Sorle!

SCADA,

see Skade!

SCANDINAVIEN,

saa kaldtes nogle NORDISKE EGNE hos *Plinius.* Nogle have

derved forstaaet heele den NORDISKE HALVØE, andre kuns SKAANE.

SCYTHIEN,

see Svithiord!

SE–BELIA *(den iidelig brølende)*

en Koe, under hvis Skikkelse den Svenske Konge EISTEN BELI dyrkede Gudinden FREJA, og førde den med sig i alle Feldtslag.

SEGDEG,

en Søn af Eroberen ODIN, fik af sin Fader SAKSEN at regiere.

SEID,

en afskyelig Slags *Troldom,* indført i NORDEN af den sidste ODIN, som fornemmelig betiende sig af denne Konst til sin Vældes Udbredelse. Den skal først være kommen fra VANERNE, og frembragdes ved Kaagning i en Kiedel af Menneskelig Legems Deele og Urter, ved at smelte bløde Billeder og tillave Elskovsdrikke. Den kaldtes til Forskiel fra *Galdrer* den *vaade Troldom,* og ved dens

Virkninger kunde man skille Folk ved Liv og Helbred, betage dem Viid og Styrke og paaføre dem anden Ulykke. Den ansaaes saa afskyelig at Mændene blev forbudet dens Udøvelse, og samme overladt Fruentimmer alleene. De som øvede den, kaldtes *Seidmader*. Den vedblev længe at gaae i Svang i Norden, og kunde end ikke udrøddes af den mægtige Norske Konge HARALD HAARFAGER, som under Livsstraf forbød den, og endog derfor lod indbrænde sin egen Søn RAGNVALD RETTILBEIN og 80 Troldmænd i hans Selskab. Ved Overtroens Aftagelse er den efterhaanden faldet i velfortient Glemsel.

SEIDMADER,

see Seid!

SEKINN

see Eigthirme!

SEMING,

en Søn af ODIN og SKADA, blev af sin Fader sat til Regent over de Norske i TRONDELAGET, og indførde i sit Rige *Odins og Asers Religion,* som dog i Tiden maatte viige for *Thors Dyrkelse.* Fra ham nedstammede en Deel

Norske Konger indtil YNDLINGÆTENs Nedsættelse i NORGE.

SEMINGR,

en Søn af ARNGRIM og EYVORA. *See Arngrim og Angantyr!*

SERIMNER,

en Galt i VALHAL, hvis Kiød tiende EINHERIARNE til Spise, og blev anrettet af Kokken AUDHRIMER. Det kunde aldrig opspises; thi hvor Kiødet blev afskaaret om Dagen, voksede det ud inden Aften.

SERKEL,

see Perkel!

SERKLAND,

efter *Snorro* AFRICA eller det store MORLAND. Andre have holde det for SARASENERNES LAND.

SESVARNR,

FREYAS SAL.

SEVOFIELD,
den store Norske Fieldstrækning.

SIDER,
see Eigthirme!

SIELLAND,
hvorledes dette Land blev til, *see ved Gefion!* Dette Land var DANMARKs Hovedprovinds, hvor *Overkongerne* residerede i LEIRE.

SIFF DEN KYDSKE,
var først gift og Moder til Guden ULLER, og blev derefter gift med ASA THOR, som avlede med hende LORIDE, der lignede sin Fader, og THRUDUR. Hun var en Spaakone, hvis Slægt ingen vidste. Frem for alle andre Gudinder var hun især bekiendt for Kydskhed, hvoraf hun og havde Navn, saa at LOKE, da hun var med de andre Guder til Giestebud hos ÆGER, og blandede sig i den almindelige Tvist med LOKE, endog gav hende det Vidnesbyrd, at han vidste kun een, der havde bolet med SIFF, og det var ham selv. Denne skadefroe LOKE afklippede hende og eengang

hendes deilige Haar, men maatte igien skaffe hende et andet af Guld, der voksede paa Hovedet som andet Haar. *See Loke!*

SIFKA,

en deilig finsk Pige, som den Reidgothiske Konge HEIDREKR paa et Tog til FINMARKEN bortførde, og beholdt derefter til Frille. Hendes videre Opførsel og Endeligt *see Heidrekr!*

SIGAR,

SAXERNES KONGE, sendte Gesandter til den gamle blinde *Leirekonge* VERMUND, og fordrede hans Rige, som hverken han selv eller hans uduelige Søn kunde forestaae; men blev af den formeentlige uduelige Søn UFFO, da han efter erholdet Afslag bekrigede DANMARK, overfundet, og druknede paa Flugten i EIDERSTRØMMEN. *See Uffo!*

SIGAR eller **SIGER,**

en Søn af *Kong* SIVALD, regierede efter sin Fader i RINGSTED i SIELLAND, og havde 3 Sønner SIVALD, ALF og ALGER og en deilig Dotter SIGNE, af hvilke de 2 sidste Sønner lagde sig efter

Søerøverie, streifede om paa Havet, og traf eengang med 100 Skibe paa *Kong* HAMUNDs Sønner HELVIN, HAGBARTH og HAMUND, som de først stridede med og derefter indgik Forlig, hvorpaa HAGBARTH fulgde med SIGURs Sønner hiem til deres Faders Hof. Imidlertid havde den *Saxiske Prinds* HILDIGISLEV friet til SIGNE, som foragtede ham, og forelskede sig i HAGBARTH; hvorledes denne derefter lokkede hende at være sig til Villie ved Leilighed, drog bort, dræbde derefter hendes Brødre i HAMUNDARVOG, kom tilbage i Fruentimmerklæder, blev grebet i Sengen hos SIGNE, af SIGAR efter den onde BOLVISEs Raad dømt til at hænges, og hvorledes hans troe SIGNE tillige opbrændte sig for ikke at overleve ham, *see Hagbarth!* HAGBARTHs Broder HAKE kom for at hævne HAGBARTH derefter med en Hær til SIELLAND, overfaldt SIGAR ved et Krigspuds, overvandt og nedlagde ham paa et Sted, som af dette Slag kaldes *Valbrynde. See Hake!* Af denne SIGAR skal den Bye SIGERSTED i SIELLAND, som var Skuepladsen for disse Sørgespil have faaet Navn.

SIGGE,

ODINs Søn, dræbde paa Jagten

SKADEs en mægtig Mands Træl BREDE, fordi han havde været lykkeligere i sin Jagt end SIGGE. For dette Mords Skyld maatte han forlade sit Fædreneland. Faderen ODIN gav ham da Krigsskibe, og ledsagde ham i fremmede Lande, hvor han erobrede HUNALAND, giftede sig og avlede RERER. Fra denne SIGGE nedstammede de berømte VOLSUNGER.

SIGGE,

see den tredie Odin!

SIGGEIR,

en Søn af den *Saxiske* ODIN eller ANGUL, blev *Konge* over FRANKERNE.

SIGGEIR,

Konge i ØSTGOTHLAND, meget mægtig, men tillige underfundig, friede til Kong VOLSUNGs Dotter SIGNE, som nødig vilde have ham, fordi han allerede var gammel, og havde mange Sønner. Ikke desmindre henstillede hun Sagen til Faderen, som med sine 10 Sønner samtykkede i Valget. Derpaa kom SIGGEIR med sine Sønner og mange Mennesker til VOLSUNG, hvor alt paa det prægtigste var beredet til deres

Modtagelse. Der var bygget en stor Sal, og langs hen i den var antændt en stor Ild at varme sig ved. Midt i Salen stod et stort Eegetræe, hvis Grene strakde sig ud over Taget. Som de der sad allerbedst, kom en gammel stor og grim Mand ind, som man meende at være ODIN. Han var barfodet, havde en spraglet Kaabe paa, sine Linbukser knyttede sammen om Benene, en sid Hat paa Hovedet og et Sværd i Haanden. Dette sidste stak han ind i Træet lige til Heftet, sigende: *at hvo der drog det ud, skulde befinde, at aldrig nogen havde eiet et bedre Sværd,* hvorpaa han gik bort. Enhver af de tilstædeværende prøvede paa at drage Sværdet ud, men forgieves. Kun VOLSUNGs Søn SIGMUND drog det Møie ud. Dette Sværd fik SIGGEIR inderlig lyst til, og bød SIGMUND saa meget Guld derfor, som det veiede, men SIGMUND afslog Tilbudet med Foragt. SIGGEIR tænkte straks paa Sviig og Hævn, taug stille, og reisde Dagen efter bort til Skibs under Forevending, at Veirliget nu var godt, og at han af Frygt, at det skulde blive slet, ikke torde forsinke sig, men for Afreisen indbød han VOLSUNG og saa mange, han vilde medtage til Giest i ØSTGOTHLAND om tre Maaneder. Disse droge og til bestemte Tid afsted, kom derhen efter en meget besværlig Seilads meget silde om Aftenen. Staks efter bleve de advarede af

SIGNE, som ved sin Spaadomsgave havde forudseet, at dette Ægteskab vilde blive dem til Ulykke, og frabedet det. Hun fortalde, at SIGGEIR havde i Sinde at forraske dem, og i denne Hensigt havde samlet en stor Hær. Dog vilde VOLSUNG ikke flye, og svarede: han havde giort en Eed, førend han blev født, aldrig at skye Ild eller Sværd; Den havde han hidtil holdet, agtede det samme fremdeles, og vilde ikke, at Jomfruer i Leeg skulde bebreide hans Sønner, at de frygtede Døden. Dagen efter gik han med alle sine bevæbnet op i Landet. Der mødte SIGGEIR dem straks med en stor Hær, nedlagde efter den tappreste Modværge VOLSUNG, og fangede alle hans Sønner, de skulde straks været dræbt, men SIGNE udvirkede, at Eksekusionen blev udsat, hvorefter SIGGEIR lod en af dem dræbe hver Nat. Kun SIGMUND slap ved Hielp af sin Syster SIGNE, som SIGGEIR vel ægtede; men hun aandede kun Hævn, og for at faae den udført sendte de 2 Sønner, hun havde født, til SIGMUND for at være ham behielpelig i den Hævn, han agtede at tage for sin Fader VOLSUNGs Mord; men, da de ikke syndes ham tappre nok, lod han dem efter SIGNEs Raad dræbe. Endelig paatog hun en *Troldhekses Ham,* og i den avlede med Broderen en Søn, som blev kaldet SINFIOTL. Denne sendte hun og til

SIGMUND, som opdrog ham for SIGGEIRs Søn. Nogen Tid efter kom de begge i Varulve–Skikkelse til SIGGEIRs Land, og holdt der slemt Huus. Tilsidst droge de til *Kongens Hof,* og skiulede sig i Forstuen. SIGGEIRs to unge Sønner opdagede dem vel, og sagde: at der var kommen to grumme og stærke Mænd uden for i side Hielme og hvide Brynier, men i det samme bleve de efter SIGNEs Raad dræbt af SINFIOTL og kastede ind i Salen for Kongen. SIGGEIR lod dem efter tappert Modværge fange, og indsette i en Høi for at sulte ihiel, men om Natten hialp SIGNE dem ud. De gik da til Kongens Sal og satte Ild paa den. Da den allerede stod i lys Lue, vaagnede Kæmpen, og spurgde: hvo der raadede for Ilden. SIGMUND sagde da: at det var ham, og bød SIGNE at gaae ud, men hun vilde ikke, bekiendte alle sine Afskyeligheder, og lod sig indebrænde med SIGGEIR. *See Signe!*

SIGMUND VOLSUNG,

en Søn af *Kong* VOLSUNG. Hans Handeler med hans Syster SIGNE og Svoger SIGGEIR, *see Siggeir!* Han blev i Tiden en drabelig Helt, drog efter SIGGEIRs Drab med sin Søn SINFIOTL til HUNSIGOV, og

indtog det, opholdt sig derefter i DANMARK, ægtede der BORGHILD, og avlede med hende to Sønner den berømte Helt HELGE HADDINGIA SKATE og HAMUND, men, da hun derefter forgav SINFIOTL, som havde dræbt hendes Broder GUNNAR, fordi de begge friede paa et Sted, jagede han hende bort, og da hun kort efter døde, giftede han *Kong* EYLIMEs Dotter HIORDIS, og avlede med hende den navnkundige Helt SIGURD FOFFNERSBANE. Da Kong HUNDINGs Sønner derefter fordrede Bod af hans Søn HELGE for deres Fader, og det blev dem nægtet, overfaldt de SIGMUND, og ihielslog ham tilligemed hans Svigerfader EYLIME!

SIGNE,

see Hagbarth!

SIGNE,

en Dotter af *Kong* VOLSUNG, blev mod sin Villie gift med *Kong* SIGGEIR, efterat han havde dræbt hendes Fader. *See Siggeir!* Hun foresatte sig at tage en blodig Hævn for hendes Fader ved Hielp af hendes Broder SIGMUND, som hun havde frelst af SIGGEIRs Vold, og udførde den med uhørt Grumhed. Ved SIGGEIR fødte

hun 2 Sønner, og sendte den ældste, da han var 12 Aar gammel, til SIGMUND for at hielpe ham i den forehavende Hævn, men SIGMUND, da han ikke fandt ham tapper og modig nok, dræbde ham efter SIGNEs Raad. Samme Skiebne havde og hendes anden Søn, hvorefter SIGNE besluttede at avle med sin egen Broder SIGMUND en Søn, som kunde opfylde deres Øiemed. Til den Ende byttede hun Ham med en Troldkone, som maatte ligge hos SIGGEIR, mens hun selv i hendes Skikkelse lod sig besvangre af SIGMUND. Hun blev og ved ham frugtsommelig, og fødte en Søn, som hun kaldte SINFIOTL, hvilken hun sendte SIGMUND at opdrage som hendes og SIGGEIRs Søn. Denne SINFIOTL var en tapper og modig Karl, kom med SIGMUND til HOVE, og dræbde for SIGGEIRs Øine hans Børn, hvorpaa SIGGEIR lod dem begge og indsætte i en Høi for at sulte ihiel, men nu var Hævnens Øieblik for Døren. SIGNE satte dem om Natten paa frie Fod, hvorpaa de stak Ild paa Salen, hvor Kongen sov med alle sine Folk. SIGNE blev da advaret af sin Broder at gaae ud, da hun i det samme fortalde ham at SINFIOTL var hans Søn, hvorledes hun havde baaret sig ad for at fuldbyrde sin Hævn, som hun nu var meget glad over, og vilde ikke leve længer, men vilde døe med den, hun nødig

havde eiet. Hun gik da ind i Ilden til sin Mand, og opbrændtes med ham og alle hans Folk.

SIGNIE

var gift med LOKE LAUFEIASON, som hun elskede overmaade høit, og end ikke forlod i hans pinefulde Fængsel, hvor hun sidder og holder et Fad over hans Hoved for at skytte ham mod Giften af de over hans Hoved ophængte Slanger. *See Loke!*

SIGNIE eller **GRYDUR,**

en Dotter af *Kong* ALE paa ALFHEIM og ALFRUN, var meget smuk, og blev først gift med en *Kong* ERIK, som blev slagen i AUSTURVEG. Med ham havde hun en deilig Dotter HILLDUR, som hun opdrog hiemme hos Faderen, hvor hun levede i stor Anseelse, indtil hendes Stedmoder GRIMHILLDUR, som var en slem *Heks,* efterat have forgivet hendes Fader, en Dag kom til hende i hendes Fruerstue, forvandlede hende til en afskyelig Heks, og bragde hende med hendes Dotter til BIARMELAND, hvor hun skulde beboe en Bierghule, og alle Reisende skulde forelskes i hendes Skiønne Dotter, som

GRYDUR, hvilket Navn hun i denne Tilstand skulde føre, selv skulde indbyde dem til at sove hos, men, naar de laae bedst i Sengen, dræbe dem med et Slagsværd, desuden vilde GRIMHILLDUR sende hende sine 7 Døttre, der og vare slemme Trolde, som hver Nat skulde ynkelig saare og mishandle hende, og denne Plage skulde vedvare, indtil der fandtes et Mandfolk, der var saa kiek, at han ikke skrækkedes, naar hun efter Sædvane opløftede sit store Slagsværd for at afhugge hans Hoved; thi saadan en Mand troede GRIMHILLDUR fandtes aldrig. Dog denne fandtes i ILLAUGE GRYDARFOSTRE, som kom til hendes Hule at laane Ild, og lod sig ikke forfærde, da GRYDUR 3 Gange efter hverandre truede at afhugge hans Hoved, hvorpaa hun fik sin forrige smukke Skikkelse igien, gav Illauge sin Dotter til ægte, og reisde med ham til DANMARK, hvor hun blev gift med *Kong* SIGURD, som hun havde mange Børn og levede i stor Anseelse med til en høi Alder.

SIGRID,

en Dotter af den *Svenske Konge* OTTAR VENDILKRAGE, var gift med den *Skaanske Konge* HALFDAN DEN 2 og ved ham Moder til ROE og HELGE, men

ægtede efter hans Drab hans Broder og Morder den *Danske Konge* INGEL i LEIRE, som igien maatte overlade hende til den 3die Broder Kong FRODE 5, og da denne blev overfaldet og indebrændt af hendes Sønner, vilde hun ikke gaae ud, men lod sig opbrænde med sin Mand.

SIGRID,

en Dotter af den *Svenske Konge* AUN eller ANI DEN GAMLE. Hvorledes hun ved den *Danske Konge* HALFDAN 1 blev befriet fra sin forhadte Frier EBBE, *see Halfdan!*

SIGRUN,

en *Valkyrie,* Dotter af HOGNE. *See Helge Hundingsbane!*

SIGTRYG,

Konge i ØSTGOTHLAND, kunde ikke dræbes uden med *Guldvaaben,* og havde en deilig Dotter GROE, som den *Danske Konge* GRAM forelskedes i, og for at faae hende drog til GOTHLAND, hvor han dræbde SIGTRYG med en Guldbeslagen Kølle, og ægtede Dotteren. *See Gram!*

SIGURD FOFFNERSBANE,

en Søn af SIGMUND VOLSUNG og Kong EYLIMEs Dotter HIORDYSE, blev opdraget af HREIDMARs Søn REIGENN, som tiende hos Kong HALFREK for Smed, og af ham oplært i alle for en Helt passende Konster. Han blev meget stor, mandig og en uforfærdet Kriger, og da han af REIGENN var blevet underrettet om, hvorledes hans Broder FOFFNER havde jaget ham fra sit Fædrenegods, og forvandlet til en Drage laae og rugede over Skatten, besluttede han at bemægte sig denne Skat, og fik REIGENN til at smede sig et Sværd til dette Eventyr, som dog ikke kunde holde. Endelig gav Moderen HIORDYSE ham Faderens *Sværd* GRAMUR, som var i to Stykker, men blev af REIGENN smedet sammen, og blev saa skarpt, at, da SIGURD holdt det i en Aa, og lod en Lok Uld ned i Vandet, skar Sværdet den over. Derefter reisde han med REIGENN til GNYTAKLIPPER for at bemægte sig ANDVARES SKAT, som FOFFNER rugede over. Der giorde SIGURD sig efter REIGENNs Raad en Hule i Jorden, hvor han satte sig paa Luur efter FOFFNER, som noget efter krybende til Vandet for at slukke sin Tørst kom over Hulen, og blev der dræbt af SIGURD, som af denne Heltegierning fik Navnet

FOFFNERSBANE. Derpaa kom REGINN til, stillede sig ilde an for sin Broder, som SIGURD havde dræbt, og paalagde ham i Bod, at stege og spise FOFFNERs Hierte. Derefter lagde REIGENN sig ned, drak FOFFNERs Blod, og lagde sig til at sove. SIGURD derimod stegde i Rolighed FOFFNERs Hierte, og, da han trykkede det for at forsøge, om det havde nok, løb Flittet ham ned over Fingrene. Dette sugede han af, og blev af det af Hiertet flydende Blod saa viis, at han kunde forstaae Fuglene, som sang:

„Der sidder Sigurd meget varmt,
og steger Foffners Hierte i Ild,
mig tykkes han var forstandig,
om han vidste sin Staldbroders Skalkhed og
Underfundighed."

Den anden sagde:

„Der ligger Reigenn,
taler med sig selv,
og vil svige sin Broder,
der dog er ham troe."

Da SIGURD herved blev underrettet om REIGENNs Uredelighed, slog han ham ihiel, reed derefter paa sin Hest GRANE til FOFFNERSs Bolig, borttog den hele der værende Skat, hvoriblant FOFFNERs Sværd ROTTA, ÆGISHIELM, en Guld Brynie og to Kister med Guld saa svære, som 2 Heste kunde bære, tillige med ANDVARES RING (ANDVARA NAUT), der stedse voldede sin Eier Døden, læssede

Guldet paa Hesten, gik derpaa foran, og vilde trække Hesten ved Tømmen; men den vilde ikke af Stædet, førend dens Herre ogsaa sad op. Da gik den saa rask afsted, som om den slet ingen Byrde havde, uagtet Guldet var saa svært, at 3 andre Heste neppe kunde bære det. Deraf kaldtes Guld *Granes Byrde*. SIGURD reisde fort med Skatten, til han kom paa HINDARFIELD, hvor han forefandt et Huus og deri et sovende Fruentimmer med Hielm og Brynie paa. Han skar Brynien af hende med sit Spyd, hvoraf hun vaagnede, og fortalde ham derpaa, at hun var en Dotter af *Kong* BUDLE, hedde HILLDUR, men kaldtes af *Brynien* BRYNHILLDUR, og var en *Valkyrie*. Hun underviisde ham i mange Ting, lærede ham Gudelære og 9 Slags *Runer*. De bleve meget fortrolige, han opholdt sig længe hos hende, og indgik samme Tid et fortroligt Venskab med HEIMERs Søn ALSVID, som han øvede sig med i Skyden og og Falkejagt. Skiøndt hengiven til Krigsøvelser var dog BRYNHILLDUR en stor Konstnerske i alle brugelige Fruentimmer–Arbejder. Hun drog nogen Tid efter bort med sine Møer, og boede for sig selv. Her gav hun sig til at brodere med Guld alle SIGURDs Bedrivter, hvorledes han dræbde REIGENN og

FOFFNER og bemægtede sig Skatten. Over dette Arbeid kom SIGURD eengang til hende. De fornyede ved denne Sammenkomst deres forrige Kierlighed, og SIGURD tilsvoer hende ved dyre Eeder aldrig at elske eller ægte nogen anden. BRYNHILLDUR, som havde en Spaadomsaand, forudsagde da hans tilkommende Utroskab, og at han skulde ægte *Kong* GIUKEs Dotter GUDRUN. Nogen Tid efter kom GUDRUN til BRYNHILLDUR for at faae sine Drømme udtydet. Da hun reisde bort, drog SIGURD efter hende, blev meget vel modtaget af hendes Fader GIUKE, og opholdt sig der nogen Tid. Uformærkt kom han til at elske GUDRUN, hvis Moder GRIMHILLDUR gav ham en Elskovsdrik, som kom ham til reent at forglemme sin kiere BRYNHILLDUR og ægte GUDRUN. Med hende avlede han en Søn SIGMUND og en deilig Dotter SVANHILLDUR. Han gav sig og i Fostbrødrelag med hendes Brødre GUNNAR og HOGNE, fulgde dem i en Mængde Toge, dræbde mange Konger, og blev saa berømt for sit Mod, Tapperhed og Pragt, at hans Navn far bekiendt i alle Lande norden for GRÆKENLANDS HAV. Men nu kom Grunden til SIGURDs paafølgende Ulykke. Han lod sig overtale til at reise med sin Svoger GUNNAR til *Kong* ATLE BUDLESØN, og frie for

ham til sin egen forrige Kiereste og ATLEs Syster BRYNHILLDUR. Hende traf han boende paa HINDARFIELD, hvor hun med sin Fader BUDLEs Tilladelse ingen vilde have til Mand uden den, der kunde ride over den Ild, som hun stedse lod brænde om hendes Bolig i HLINDALEN. Dette kunde GUNNAR ikke, hvorfor SIGURD paatog sig hans Ham, fordi hans Hest GRANE ikke vilde gaae under andre end ham selv, satte paa denne Hest giennem Ilden, og holdt samme Aften i GUNNARs Lignelse Bryllup med BRYNHILLDUR. Da de lagde sig til Sengs, lagde han sit Sværd GRAM mellem sig og hende, under Paaskud, at han ellers skulde faae sit Banesaar. Da han forlod hende, gav han hende ANDVAREs berygtede *Ring,* som han havde taget fra FOFFNER, og fik en anden af hende, hvorpaa han reed hiem. En Samtale mellem hans Kone og BRYNHILLDUR, da de var gaaet ned til Floden at vaske deres Haar, og som endtes med Skienderie, opdagede BRYNHILLDUR de sande Omstændigheder ved hendes Bryllup med GUNNAR. *See Brynhilldur!* Men hun blev og derover reent rasende, og opeggede sin Mand GUNNAR og hans Broder HOGNE til at dræbe SIGURD. Dog vilde han ikke forraade sin Fosterbroder, men overtalede sin Broder GUTTORM dertil, som de

skaffede Mod og Grumhed til denne Handling ved at give ham Slange– og Ulvekiød at spise. Han reisde da til SIGURD, kom ind i hans Sovekammer, men blev 2 Gange skrækket af SIGURDs skarpe Øiesyn. Tredie Gang traf han SIGURD sovende, og giennemstak ham. Da vaagnede SIGURD, erkiendte, at dette kom fra hans Svogre og Fostbrødre, og sagde GUDRUN, at hvis han havde Kræfter, skulde han dræbde dem alle. Før han døde, hug han sit Sværd GRAM efter GUTTORM, kløvede ham i 2 Stykker, hvorefter han blev brændt med SIGURD. Da kom ANDVARES SKAT og RING til GUNNAR og HOGNE eller de saa kaldte GIUKUNGER. Hvorledes BRYNHILLDUR efterat have tilfredsstillet sin Hævn, lod sig levende brænde med SIGURDs Liig, *see Brynhilldur!*

SIGURLAMI eller **SVARLAMI,**

en Søn af ODIN (rimeligst den *Saxiske*) var sin Tids deiligste Mandfolk, og blev af Faderen sat til Regieringen over GARDARIKE, giftede sig med den *Norske Kong* GILFEs Dotter HEIDIS, og avlede med hende SVARFURLAMI. Han blev dræbt af *Kæmpen* THIASSE.

SIGURLIN,

en Dotter af *Kong* SVAFFNIR. *See Hiorvard!*

SIMUL,

den *Saa,* som BIL og HIUKE bare Vand i, da de bortsnappedes af MAANEN. *See Bil!*

SINDRE,

paa INDA eller NIDAFIELD, var som GIMLE en af de lykkeliges Boliger efter RAGNAROKR.

SINFIOTL,

en Søn, som VOLSUNGs Dotter SIGNE for at hævne sin Faders og Brødres Drab paa hendes egen Mand SIGGEIR, avlede i en Troldkones Ham med hendes egen Broder SIGMUND VOLSUNG uden hans Vidende, og sendte ham i hans 10de Aar til SIGMUND at opdrage. SIGMUND efterat have prøvet ham og forsikkret sig om hans Mod, opdrog ham til alle Heltedyder, og drog derefter med ham i *Varulve* Skikkelse til SIGGEIRs *Hof,* hvor de begge indebrændte SIGGEIR og SIGNE. *See Siggeir!* Men, da

han derefter friede paa samme Sted som GUNNAR, Broder til SIGMUNDs Dronning BORGHILD, og dræbde sin Rival, blev han forgivet af BORGHILD. *See Sigmund Volsung!*

SIOFN eller **SIONA,**

een af *Asernes* store *Gudinder,* var den anden Gudinde for *Kierlighed* næst efter FREYA, opvækker de første kielne Følelser hos unge Karle og Piger for hverandre, og bringer dem stedse nærmere til deres Ønskers Opfyldelse. Efter hende kaldtes *Kierlighed Siofn.*

SIRED,

en Dotter af den *Skaanske Konge* SIVALD af en blændende Skiønhed, men tillige saa undseelig, at af hendes talrige Friere kunde ikke en eeneste faae hende til at see paa sig, og herpaa stolede hun saa meget, at hun fik af Faderen Løvte paa ikke at ægte anden end den, som kunde bringe hende til at at see paa sig. Blant andre friede OTHER, EBBEs Søn til hende uden dog at kunde bevæge hende. Ved samme Tid friede en Kæmpe til hende med samme Held, og for at opnaae sin Hensigt bestak en af SIREDs Piger, saa hun eengang fik hende

til at gaae ud, og førde hende paa Afveie, hvor Kæmpen bortførde hende, og indsluttede hende i en huul Klippe. Da OTHER fik dette at vide, søgde han at opdage hendes Opholdssted, fandt hende, dræbde Kæmpen, og bortførde Prindsessen. Dog havde Kæmpen i Forveien knyttet og viklet hendes deilige Haar sammen, at det var som en Filt, og maatte klippes af. Ved denne Leilighed anvendte OTHER atter forgieves alle optænkelige Midler til at bøie hendes Hierte, og uagtet hun var ganske i hans Vold, var han dog for ædelmodig til at bruge Magten, og forlod hende. Derefter vankede hun længe forladt omkring i eensomme og øde Ørkener, indtil hun endelig i en Skov kom til en fæl Kierling i en Hytte, som satte hende til at vogte sine Gieder. Endelig kom OTHER dertil, frelsde hende af denne ubehagelige Forfatning, anvendte atter mange søde Ord paa at overtale hende, men da han udrettede lige saa lidet som tilforn, ærgrede hendes Mangel af Erkiendetlighed ham, saa han forlod hende, og drog til sin Flode. Da SIRED derefter længe havde løbet vild omkring paa Klipperne, kom hun endelig til OTHERs Faders Huus, hvor hun af Undseelse over sin Fattigdom og Nøgenhed udgav sig for en Pige af ringe Herkomst. Dog kiendte OTHARs Moder igiennem hendes usle Udseende

meget vel hendes fornemme Byrd, omgikkes hende meget ærbødighed, og formaaede hende at blive hos sig. Imens kom OTHER hiem, saae hende, og spurgde, hvorfor hun havde tildækket sit Ansigt. For at prøve hende, lod han som han vilde holde Bryllup med et andet Fruentimmer, lod SIRED holde Lyset for sig, da han skulde gaae i Brudeseng, og lod hende staae saalænge, indtil Lyset næsten var udbrændt. Sørgmodig og tankefuld stod hun der, Lyset brændte hende i Fingrene, og hun lod som hun ikke mærkede det, indtil OTHER bad hende tage sine Fingre i Agt. Da saae hun skiøndt undseelig meget mildt op paa OTHER, som i det samme fortalde hende, at hans Bryllupsfærd kun var forstilt. Hun steeg da i Sengen til OTHER, og ægtede ham. Hendes Fader SIGVALD optog denne Forbindelse meget ilde, lod OTHER fange, og dømde ham til at hænges, fordi han havde voldtaget hans Dotter. Da bad SIRED for sin Mand, fortalde hendes Fader, hvorledes hun 2 Gange var bleven frelst af OTHER, og bevægede ham derved, saa han ikke allene tilgav ham, men endog ægtede hans Syster.

SITONER,

et Folk *Tacitus* sætter i SVERRIG, ventelig de samme som JOTERNE.

SIVALD,

see Halfdan 1ste!

SIVARD,

en Søn af OMUND regierede i HALLAND og SKAANE; hos ham opholdt DEN MELLEMSTE STERKODDER sig den Tid, han var misfornøiet med *det Danske Hofs Vellyst og Blødagtighed*. Denne SIVARD havde en smuk Syster, som den *Svenske Konge* OTTAR VENDILKRAGE friede til, men da hans *Gesandt* EBBE var bleven forrasket i HALLAND, blev han af OTTAR bekriget, overvundet og forjaget til JYLLAND. Der krigede SIVARD mod SLAVERNE, som nylig vare indfaldne i Landet, og overvandt dem, men blev kort efter overvundet af deres *Konge* ISMAR, i et Søeslag. Et andet Slag ved LEIRSKOV i COLLINGHUS AMT giorde ham skatskyldig til SLAVERNE, som tillige bortførde hans Søn JARMERIK i Trældom. Derefter blev SIVARD sendt af *Leirekongen* FRODE 5 HIIN FRÆKNE med en Hær at gienerobre HALLAND og SKAANE fra den

Svenske Konge OTTAR. Denne sendte ham sin Anfører SIMON imøde, og det kom mellem dem til et Slag, hvori SIVARDs Folk vel seirede, men han selv satte Livet til.

SIVORD,

Konge over GULLAND, havde to Sønner VEMUND og ØIESTEEN, og en Dotter ALVILDE, der fra Barndommen af var saa blufærdig, at hun stedse gik med Slør for Øinene. For at vogte hende havde Faderen sat hende i et stærkt Jomfruebur, hvor han gav hende en Øgle og en Hugorm at opdrage, som opvoksde med hende, bleve meget store, og giorde hendes Bolig utilgiengelig for alle. Desuden havde Faderen befalet, at afhugge enhver, som forgieves søgde at komme til hende Haand og Hoved og sætte dem paa en Stage. *Kong* SIGARs Søn ALF meldte sig da at frie til Prindsessen, men, da ingen kunde faae hende uden den som dræbde Udyrene, befalede Kongen ham at stride med dem. Han dræbde dem da vel begge, og havde Ret til Prindsessens Haand, som og yndede ham meget, men Moderen kunde ikke lide ham, og holde saadan Forelæsning for Dotteren over Anstændighed og Blufærd, at hun endelig fattede Foragt for

ham, klædede sig i Mandsklæder, drog til Søes og kom med sin Flode til nogle Søerøvere, som nylig havde mistet deres Anfører, og blev af dem antaget i hans Sted. ALF ledte vidt omkring efter hende, og efterat have paa Isen, hvor han var bleven indefrussen, overvundet BLAKMANNERNE, seglede med sin Flode til FINLAND. Der traf han ALVILDE i en Fiord, og gav sig i Slag med hende. Midt i Slaget mistede hun Hielmen, og røbede sit Kiøn ved sine deilige Haar, hvorpaa han overtalede hende til at aflegge Mandsklæderne, holdt Bryllup med hende, og avlede med hende en Dotter GYRITHE.

SKADE,

en Dotter af *Kæmpen* THIASSE. Da hendes Fader var bleven dræbt af *Aserne (see Thiasse!)* væbnede hun sig med Skiold og Sværd, og gik til ASGAARD for at hævne hans Død. *Aserne* tilbød hende i Forlig at vælge sig en Mand mellem dem, dog uden at see under Valget mere af dem end Fødderne. Hun saae da et Par meget deilige Fødder, troede det var BALDER, og valgde ham, men bedragede sig, og fik NIORD DEN RIGE. Ham lovede hun at ægte paa Vilkaar, at Guderne skulde faae hende til at lee. Dette udrettede LOKE

ved at binde et Baand med den ene Ende ved et Giedebuks Skieg og med den anden Ende om sin Ryg, giorde en Deel Narrerier, saa begge skreg, og LOKE endelig faldt over hendes Knæer, hvorved SKADE kom til at lee, og blev forligt med Guderne. Dette behagede ODIN saa vel, at han hende til Villie forvandlede hendes Faders THIASSEs Øine til to Stierner, og satte dem paa Himlen. Med sin Mand kunde hun derefter ikke forliges. Hun elskede meest de Jagtrige Egne paa Fieldene i TRYMHEIM, hvor hendes Fader havde boet, og kunde ikke lide NIORDs Bolig NOATUN ved Havet. Da eenedes de om at opholde sig 9 Nætter i Biergene og 3 ved Havet. Endelig forlod hun ham reent, og drog til Biergene, hvor hun morede sig med at jage løbe paa Skier og skyde med Bue, indtil hun tilsidst giftede ODIN, som hun fødte SEMING og flere Sønner. I Giestebudet hos ÆGER, som hun bivaanede med de andre Guder, kom hun i Skienderie med LOKE, spaaede ham, at han snart for sine Pudserier skulde blive bunden med sin Søns Tarme, men da han desuagtet rosede sig af at have været første og fornemmeste Aarsag til hendes Faders Drab, lovede hun ham bittert Fiendskab i Fremtiden, og opirredes dertil end mere, da LOKE bebreidede hende, at hun før havde været venligere mod ham, da hun

indbød ham i Sengen at ligge hos sig. Desto haardere hævnede hun sig igien paa ham, da han var bleven fanget af Guderne, ved at hænge en Slange over hans Hoved, hvis Gift foraarsager ham de græsseligste Piinsler, *see Loke!* SKADE var *Asernes Jagtgudinde*, en stor Mester i Bueskyden og Skieløben, og kaldtes af det sidste ØNDURDYS.

SKATE,
see Skiold!

SKEGGIØLID,
see Valkyrier!

SKEIDBRYMER,
en af *Asernes* Heste, som de daglig reed over BIFROST paa til YDRASIL.

SKIALDRE,
de gamles Digtere.

SKIALF,
see Agni!

SKIDBLADNER,

ODINs og ASERNEs Skib, som LOKE havde ladet giøre af *Dvergene* IVALDA SØNNER og foræret til FREYR. Det var det bedste, som fandtes i Verden. Naar man satte Segl til, gik det straks for gunstig Vind til sit Bestemmelses Sted. Det kunde rumme alle guderne, og, naar de ikke vilde segle, kunde det tages fra hinanden, foldes sammen og puttes i Lommen.

SKIBE,

brugdes i de ældste Tider smaa af udhulede Egestammer uden Segl og med Forstavn i begge Ender, og roedes med Aarer, som brugdes snart paa den ene og snart paa den anden Side, omtrent som de endnu i JYLLAND og andre Egne brugelige KNUBSKIBE. *Skibet* SKIDBLADNER lader formode, at *Aserne* først i NORDEN brugde Segl. Efterhaanden brugdes de større.

SKINFAXE,

DAGENs *Hest,* som stedse trækker dens Vogn omkring paa HIMLEN, og med sin Skinnende Manke oplyser JORDEN.

SKIOLD,

ODINs Søn, regierede over DANMARK, havde overordentlig Styrke og Størrelse, thi allerede i sit 15de Aar var han fuldkommen mandig og voksen, og mødte da paa Jagt i SVERRIG en stor Biørn, som han uden Vaaben fangede, og bandt med sit Belte. Han giftede sig med en *Jettekone,* og fik med hende SIELLAND, *see Gefine!* Der fæstede han sit Sæde i LEIRE, som han efter manges Mening skal have bygt, og satte der *Offertiensten* paa en prægtig Fod. Derefter friede han til den deilige ALVILDE, og ægtede hende efter at have nedlagt sin Medbeiler den *tydske Konge* SKATE. SKIOLD er en af Oldtidens hæderværde Regenter, var fredsommelig, prægtig viis, godgiørende og en god Lovgiver. *Saxo* har bevaret os nogle af hans Love, især om Krigsbyttes Deling og om ikke at friegive Trælle, da saadan en engang havde staaet ham efter Livet. Han lod fattiges Gield betale af Skatkammeret, syge helbrede, og alt Bytte dele imellem Soldaterne, sigende: at deres var Byttet men Æren Seirherrens. Han var saa elsket af sine Undersaatter, at de satte ham blandt *Guderne* og hans Billede i *Templerne,* og skal *hans Dyrkelse* endog have strakt sig til NORGE. Efter *Saxo* var han en Søn af Kong LOTHER. Efter ham kaldtes de følgende

Danske Konger SKIOLDUNGER og Havet SKIOLDUNGA HAV.

SKIOLDMØER,
kaldtes Fruentimmer, som i fuld Rustning og Mandsklæder droge i Strid for at vinde Berøm. De vare i stor Anseelse i det krigerske NORDEN. Stundom tillagde man dem og Navnet VALKYRIER.

SKIOLDUNGER,
see Skiold!

SKIOLDUNGA HAV,
see Skiold!

SKOFNUNG,
ROLF KRAKEs Sværd.

SKØGULL,
see Valkyrier!

SKOLL,
en uhyre Ulv, som stedse jager efter SOLEN, derved foraarsager dens Gang, da SOLEN af Frygt

for at opsluges stedse jager fremad. Ved Begyndelsen af RAGNAROKR skal den reent opsluge SOLEN, *see Ragnarokr!*

SKREP,
Kong VERMUNDs Sværd, *see Uffo!*

SKRITFINNER,
et *Folk*, som i ældste Tider skal have boet i NORDEN i Nærheden af DET HVIDE HAV.

SKRYMNER,
see Thor!

SKULD,
den yngste af de VALKYRIER, som udrede paa Valpladserne for at vælge dem, der skulde falde og bestemme Seieren. Hun var og en af NORNERNE.

SKULD eller **SKULDA,**
en Dotter af *Leirekongen* HELGE, som han i LOLLAND havde avlet med THORA, en *Elfekone* af de *sorte Alfer.* Denne THORA kom en Aften

udenfor HELGEs Huus, hvor han bedrøvet og folkesky over YRSAs Tab laae allene, og ved hendes Jamren bevægede ham uagtet hendes hæslige Udseende til at tage hende i Huus og Seng, hvor hun om Morgenen befandtes at være et deiligt Fruentimmer, som Kongen fik Lyst til, og besvangrede, hvorpaa hun forlod ham, men sagde tillige, at, om hun blev frugtsommelig, vilde hun komme igien om et Aar, og, da skulde han opdrage hendes Barn. Hun fødde og af ham denne SKULD, som han derefter, da hun var lagt for hans Dør, ikke vilde erkiende for sin Dotter, og derfor efter Moderens Udsagn skulde blive Broderen ROLF KRAKEs Undergang. Broderen ROLF lod hende opføde, og gav hende et Stykke af SIELLAND, hvor endnu Landsbyen SKULDELEV kaldes efter hende. Hun slægtede Moderen paa, var halv af *Alfeart,* snedig, lumsk og hoffærdig, lod sig bortføre af HIORTVAR, ROLFs *Jarl* paa ØLAND, hvorpaa hun erholdt ROLFs Minde til at ægte ham, og blev med det samme sat over SKAANE imod at betale Skat; Men lidet fornøiet med at staae under Broderen opeggede hun stedse sin Mand til Forræderie imod ROLF, saa han endelig under Skin af at betale den betingede aarlige Skat forraskede og indebrændte ROLF, men blev selv dræbt af VOGGO, *see Hiortvar!* Efter

HIORTVARs og ROLFs Død opkastede hun sig til Regent, men hendes Mands Broder den *Skaanske Konge* HAKE, og BIARKEs Broder THORER HUNDSOT, som regierede ØSTGOTHERNE, overfaldt hende uformodentlig, fangede hende, og lod hende med mange Piinsler henrette.

SKUM,

STERKODDERS Sværd.

SKYDE,

en fattig Vandringsmand, kom til ODIN, og bad ham om lidt Smør i sit Madskriin. ODIN var straks tilrede, og talede derom til sin Kone FRIGGA, der forestod Husholdningen. Hun var ilde tilfreds, og vilde intet Smør miste for ikke selv at kiøbe. ODIN indbød ham da til Giest og Natteherberg i VALHAL, og fik derefter saa stor Yndest for ham, at han tillod ham der at vælge en Brud, dog med Forbeholdenhed af sin egen FRIGGA. Uagtet han var i VALHAL bleven meget riig paa Fødevare, var Møen, som han valgde sig, dog ilde tilfreds, men lod sig endelig overtale af ODIN, som forestillede hende, hvor meget bedre det var at ægte en riig Mand end staae bag ved FRIGGAs Stoel med et Knippe

Nøgler ved Siden, og forærede dem en stor Deel Jordegods i ASAHEIM, hvor de levede i stor Anseelse og døde som hovedrige Folk.

SKYRNER,

Gudernes Sendebud og FREYRs Fortrolige. Hvorledes han efter Gudernes Befaling udfrittede Aarsagen til FREYRs hemmelige *Kummer,* og friede for ham til den deilige GERDIR, *SEE FREYR!*

SLEIPNER,

ODINs Hest, den bedste som fandtes i Verden, havde 8 Fødder, og skyldede sin Oprindelse til følgende Begivenhed: en *Rise* kom til *Aserne,* gav sig ud for Bygmester, og tilbød sig inden tvende Sommere at bygge dem en Borg saa vel befæstet og stærk, at deres bestandige Fiender BIERGRISERNE og HRIMTHUSSERNE ikke skulde kunde indtage den, om de endog allerede var brudt ind i MIDGAARD. Til Betaling forlangede han *Gudinden* FREYA, SOLEN og MAANEN. Guderne tingede med ham og kom endelig til den Akkord, at han skulde giøre Arbeidet færdigt i en Vinter, paa Vilkaar, at, om der første Sommerdag

endnu manglede noget, skulde han have giort alt sit Arbejd omsonst. Kæmpen indgik Vilkaaret, men betingede sig tillige at have sin Hest SVADELFARE til Hielp. Dette vilde Guderne nødig indgaae, men endelig efter LOKEs Overtalelse gave efter. Herpaa gav Kæmpen sig til at arbeide af alle Kræfter tillige med Hesten, som om Natten slæbede Stene til Bygningen af uhyre Størrelse. Begge brugde sig og saa vel, at Arbeidet ved Vinterens ende var mesten færdigt. Endnu vare 3 Vinterdage tilbage, og paa Bygningen manglede kuns Porten. Dette havde Guderne anseet for umuligt. Deres Angest tog til med Bygningen, men nu steeg den til det høieste. Man sankedes endelig for at overlægge Midler mod den truende Fare. I deres Forsamling befandtes, at LOKE især havde raadet til den fatale Akkord, og man dømde ham derfor under svære Trudsler til at skaffe Raad. Han lovede Hielp, og, da Hesten om Aftenen efter Sædvane kom slæbende med sin svære Dragt, kom en Hoppe springende ud af Skoven; Hesten blev straks løbsk, sled Tøiet itu, og satte efter den uden at bryde sig om sin Byrde. Kæmpen for at faae den fat, løb længe forgieves efter den, og herved forsømmedes Arbeidet saameget af dem begge, at *Risen* mærkede Umueligheden i at faae den færdig, med mindre han paatog

sin naturlige Skikkelse. Dette giorde han, og arbeidede af alle Kræfter, men blev kiendt af Guderne, dræbt af THOR med et Hammerslag og nedstyrtet i NIFLHEIM. Den omtalte Hoppe, som egentlig var LOKE, fødte derefter en Hest med 8 Fødder, som blev ODINS LIVHEST, og var denne SLEIPNER.

SLIDUR,

en af de elleve HELVEDES FLODER, som udfløde fra *Brønden* HUERGELMER.

SLIDRUGTANNE,

see Gullinbuste!

SNÆR DEN GAMLE eller **SNÆKOLLUR,**

en Søn af FROSTE, regierede i JOTUNHEIM, og var Fader til THOR, FAUNA, DRIFVA og MIØLL, af hvilke den sidste blev efter STURLAUGR STARFSAMEs Befaling bortført af FROSTE, og DRIFVA, gift med den *Svenske Konge* VANLAND. *See Vanland!* Af *Snorro* kaldes han SNIO DEN GAMLE.

SNIO,

regierede i JYLLAND over VENDELBOERNE, stod under den bekiendte HLER eller ÆGER paa LESSØE, hvis Træl han tilforn havde været. Han blev af HLER sendt til den *Svenske Konge* ATISLE (ADILS) at kundgiøre at ham hans Hunds Død, som han havde sat over DANMARK, og var det bleven ihielrevet af andre Hunde. I mørke og forblommede Ord bidragde SNIO ham denne Tidende, og indtog derved ATISLE, saa han satte ham over de Danske med Befaling, at regiere saa haardt og skarpt, at Danskerne ævig kunde mindes ham. Dog frygtede han for sin Herre HLER (LÆ), uden hvis Tilladelse han modtog Riget, sendte Bud til ham og lod ham hilse. I sin Regiering opfyldte han trolig ATISLEs Befaling, var ondskabsfuld, grum, stolt, uretfærdig, tog fra de trængende og gode for at give onde og rigere Handlangere, gav ubillige Love og plagede Almuen. En indfaldende Dyrtid og deraf følgende Hungersnød anledigede SNIO at forbyde al Ølbrygning over hele Riget, og ikke at drikke Øl, hvortil i de Tider, da stærkt Øl var den fornemmeste Drik, brugdes mere Korn end til Brød. En Dranker søgde at eludere Kongens strænge Lov ved at søbe Øllet, og, da dette ogsaa blev ham forbudet, brød han Brød i Øllet, og spiisde sig

drukken. Dette lod SNIO ham forbyde under Livsstraf. Men nu bryggede og drak han aabenbare, og svarede ved næste Tiltale: at Kongen maatte frygte for at døe af Hunger, og at der ikke skulder være Øl nok til hans Gravøl, hvilket Svar giorde SNIO saa undseelig, at han ophævede Forbudet. Endelig tog den dyre Tid saaledes til, at man ved *Thinge* besluttede meest efter to unge Mænds EBBEs og AAGEs Tilskyndelse at dræbe alle gamle Folk og Børn for at holde de Stridbare ved Live. Men deres Moder GUNBORG (GAMBARUK eller GAMBORA) fik det bragt dertil, at man besluttede at sende unge Folk efter Lodkastning ud af Landet for at søge andre Boliger. En 3die Deel af det unge Mandskab vandrede paa denne Maade ud under EBBES OG AAGES Anførsel, og bleve de siden berømte LANGOBARDER. Derved efterlod Hungeren noget, og SNIO vedblev at plage sine Folk, der for det meste af Frygt holdte ved ham, undtagen en vis RØTH, som rebellerede. For at forraske ham sendte SNIO ham i en *Urias Reise* til *Kæmpen* LÆ (HLER) at spørge, paa hvad Maade Snio skulde døe; men RØTH undgik mod Formodning Faren, og kom uventet tilbage, medbringende LÆs Handske, som han leverede SNIO til Thinge, og bragde tillige det Svar: at han skulde døe af Luus.

Straks kom af Handsken en afskyelig slem Stank og en Mængde Luus, hvilke tillige i Hobetal krøbe ud af SNIOs Øine, Øren, Næsebore og hele Krop. For at blive dem kvit steeg SNIO til Hest, reed længe om, tilsidst styrtede sig ud, og blev dræbt af Lusene i en Bæk ved VIBORG, som deraf kaldtes LUSEBÆK. Han blev og der begravet i en Høi kaldet LUSEHØI. Hans *Dronning* skal have heddet TUFO. En seenere SNIO har regieret i *Rolf Krakes Tid*, og af disse to har Fabelen sammensmedet denne eene.

SNIO,

SIVALDs Søn, *Konge* i HALLAND, var modig, hurtig, tapper og en øvet Søehelt. Allerede som Prinds rebellerede han mod den *Svenske Konge* ADILS efter *Leirekongen* FRODE 6TEs Tilskyndelse, og forskaffede sin gamle Fader Uafhængighed af de SVENSKE. I hans Tid indtraf en stor Hungersnød, saa at en stor Mængde unge Mennesker efter MAGGE, et Fruentimmers, Raad, maatte efter Lodkastning forlade Landet. SNIO elskede en *Østgothisk Prindsesse,* havde hendes Gienkierlighed, og søgde ved hemmelige Bud at faae hende i Tale, men de faldt i hendes Faders Hænder, og blev hængt. Fortrydelig derover drog

SNIO med en Hær ind i hans Land. SNIOs Folk vandt, og han fik vel efter Aftale den overvundne Konges Land, men mistede sin Brud, som Faderen imidlertid havde givet til den *Svenske Konge* EISTEN. Ogsaa der viiste Kierligheden ham en Vei til hende. For først at forsikkre sig, om hun endnu elskede ham, sendte han een til SVERRIG, der forklædt som en Betler tog sin Plads ved Dørren, og da Dronningen ved Leilighed gik forbi, viskede til hende: SNIO elsker dig. Dronningen lod, som hun ikke hørde det, men kom straks efter igien, og sagde ligesaa sagte til ham: jeg elsker den, som elsker mig. Dagen efter satte den forklædte Tigger sig paa samme Sted, og viskede til hende: at man ønskede et bekvemt Sted. Hun svarede: snart skal jeg være ved BIARKØE. Han spurgde da om Tiden, og fik til Svar: ved Vinterens Begyndelse. SNIO forsømde sig og ikke, men kom til bestemte Tid derhen med et Skib. Dronningen kom og under Paaskud at bade sig derhen, og blev bortført med en Deel af hendes Mands Skatte, som hun havde medtaget, hvilken Bortførsel siden voldte ham en langvarig Krig med EISTEN.

SNOTRA

var hos Aserne Gudinde for

DYD, VIISDOM og SÆDELIGHED, meget vittig og beleven, og særdeles Beskytter af den dydige Ungdom.

SNYRTIR,
BIARKEs Sværd.

SON,
see Fialar!

SOKVABEK,
et *Slot* i HIMLEN beboet af *Gudinden* LAGA eller SAGA.

SOLEN,
en Dotter af MUNDILFARE og Syster til MAANEN, var gift med GLANUR eller GLORNIR. Guderne bleve vrede paa hende og Broderen for deres tiltagne stolte Navne, toge dem til Straf begge op til HIMLEN, nødede hende at kiøre SOLENs Vogn, som de havde giort af MUSPELSHEIMS ILD for at oplyse JORDEN, og gav hende en *Hest* SKINFAXE, som med sin skinnende Manke udbreder Lys overalt. Den forfølges desuden stedse af *Ulven* SKOLL, som truer at opsluge den. Derover skynder den sig frem ad, og det er Aarsag, til

SOLENs Gang. Denne *Ulv* skulde ved RAGNAROKR reent opsluge den, men da har hun allerede født en Dotter lige saa smuk og skinnende som hun selv, og denne skal efter alle *Tings Fornyelse* følge Moderens Bane. SOLEN er i de ældste Tider bleven dyrket som en *Gud* hos ASER og GOTHER, og forveksles endog med ODIN selv.

SOLVI JUDE,

en *Norsk Prinds,* Søn af Kong HOGNI i MARSØE og Broder til HIORLEIF DEN KVINDEKIEREs *Dronning* HILLDUR, blev af sin Svoger sat til *Jarl* over den Deel af SIELLAND, som havde tilhørt *Kong* REIDAR, krigede derefter mod den vidtberømte *Jydske Konge* AMLETH, nedlagde ham i et Søeslag i HORSENSFIORD, og ægtede hans Enke HERMUNTHRUDE. Derpaa giorde han et Tog i AUSTURVEG, fik der at vide, at HIORLEIF var slaget ihiel i SVERRIG, drog derhen med en Hær, overfaldt uformodentlig *Kong* EISTEN i hans Gaard paa LOFØEN i MÆLEREN, og brændte ham inde med alle hans Folk, hvorefter han i SIGTUN lod sig vælge til *Konge.* Dog maatte han først i elleve Dage slaaes med de *Svenske,* som endelig kom til kort, og maatte

tage til takke med at lade sig regiere af en Udlænding. Her regierede han længe i Roe, men blev endelig ved Forræderie dræbt af de Svenske.

SORLE eller **SAURLE,**

en af GIUKUNGERNE, en Søn af den *Reidgothiske Konge* JONAKUR og GUDRUN, reisde med sine Brødre HAMDER og ERPUR efter deres Moders Tilskyndelse for at tage Hævn af deres Svoger *den Skaanske Konge* JARMERIK, fordi han saa grusomt havde ladet deres Syster SVANHVIDE træde ihiel af Heste. *See Svanhvide!* Moderen havde givet dem gode Vaaben og den Befaling, at SORLE og HAMDER skulde hugge Hænder og Fødder men ERPUR Hovedet af ham; underveis bleve de ueenige, og fortredelige over, at Moderen havde jaget dem ud paa denne farlige Færd, spurgde ERPUR, hvad Nytte han kunde giøre, naar han kom til JORMUNREKR, hvortil han svarede: samme Nytte, som Hænderne giør Fødderne. De sagde: at den Hielp var saare liden, og sloge ham ihiel, fordi han var Moderens kiereste Søn. Noget efter faldt SORLE paa den eene Fod, og hialp sig op med Haanden. Da sagde han: Nu havde Fødderne Hielp af Hænderne, og var det bedre, at

ERPUR havde levet. De holdt derefter et Søeslag i ØRESUND, hvori de overvandt JARMERIK, og beleirede ham derpaa efter GUDRUNs Tilskyndelse i hans faste Fæstning paa KULLEN i SKAANE, brøde ind i Fæstningen, overfaldt JARMERIK sovende, og afhuggede hans Hænder og Fødder. Derved vaagnede han, og kaldte sine Folk sammen. De angrebe REIDGOTHERNE, men, da intet Jern vilde bide paa deres Rustning, kom ODIN til, og gav dem det Raad, at slaae dem ihiel med skarpe Flintesteene. Der faldt SORLE og HAMDER med alle deres Folk, og da vare alle GIUKUNGER døde.

STARKATER,

see Sterkodder!

STARNO,

Konge i VESTGOTHLAND, giorde med sin Søn SVARAN et Tog til IRLAND og SKOTLAND, hvor han efter *Ossian* var til Giest hos *Kong* TORCUL TORNO i CRATTHLUN, men var saa utaknemmelig at dræbe sin Vært, fordi han paa Jagten havde dræbt et Vildsviin før STARNO. Om hans Handeler med *Kong*

FINGAL i MORVEN, og hvorledes han vilde forraske ham ved at love ham sin Dotter, *see Svaran og Agandecca!*

STERKODDER DEN ÆLDRE,

en Søn af STORVERK eller STORKVIDR, var af *Jette–* eller *Thusse–Æt* fra Landene Østen for ØSTERSØEN, var født med 8te Hænder, boede ved ALUFOSSA, var en vældig Kæmpe, og fulgde den *Svenske Konge* HAKE i Strid mod HUGLEIF; men da HAKE derefter for at hævne sin Broder HAGBARTHs Drab *(see Hagbarth!)* drog mod *Kong* SIGGEIR, forlod STERKODDER ham, og vilde ikke stride mod SIGGEIR, fordi han havde været hans Giest. Denne STERKODDER forlovede sig med OGN ALFAFOSTRE af *Alfernes* Slægt, men da han eengang var reist norden over ELIVOGA, lod hun sig bortføre af *Bersærken* HERGRIM ARNGRIMs Søn, som STERKODDER efter sin Hiemkomst udfordrede til Tvekamp ved EIDI, brugde i denne Strid 4te Sværd i sine 8te Hænder, og nedlagde ham. Men OGN havde alt for stor Leede til STERKODDER, og for ikke at ægte ham dræbde sig selv efter HERGIMs Død. STERKODDER hiemførde alle HERGRIMs

Skatte og hans Søn GRIM, som han opfostrede. Da derefter *Kong* ALFUR paa ALFHEIM holdt en stor *Offerfest* til Gudindernes Ære, som forestodes af hans deilige Dotter ALFHILD, kom STERKODDER til om Natten, og bortførde hende. Faderen bad THOR hævne dette Ran, hvorpaa THOR drog efter ham paa en Baad i den FINSKE BUGT, og dræbde ham, men lod ALFHILD tillige med GRIM drage hiem til hendes Fader ALFUR. Denne STERKODDER skal have været en god *Skald;* han efterlod sig en Søn STORVERK.

STERKODDER DEN MELLEMSTE,

en Søn af DEN ÆLDRE STERKODDERs Søn STORVERK, og den *Helgelandske Kong* FREKEs Dotter ONNE, var en stor og stærk Kæmpe, født med 6 Hænder, men THOR rykkede de 4re ud af Kroppen paa ham, hvorved han blev andre Mennesker liig. Efter sin Faders Drab blev han opfødt i NORGE hos *Kong* HARALD paa AGDESIDEN tillige med hans Søn VIKAR, og blev med denne i hans 3die Aar fanget af *Kong* HERTHIOF paa HORDELAND, som havde dræbt *Kong* HARALD, og satte begge at opfostres hos

HROSHARSGRANE paa ASK. Der forbandt han sig ved nøie Venskab med VIKAR, tog til i Styrke og Manddom og blev NORDENs navnkundigste Helt. Dersom vildt krigersk Mod, rasende Tapperhed, Stivsindighed, raa Sæder og en streng Levemaade ere Heltedyder, besad han dem virkelig, men blandede med overdreven Gierrighed, Ondskab og Troløshed. Denne sidste viisde han især ved at forraske sin Ven VIKAR. Hvilket Fabelen fortæller saaledes: han blev tillige med *Kong* VIKAR (*Saxo*s VIGER) opdraget af ODIN selv under det Navn HROSHARSGRANE, paa Gaardeb ASK paa Øen FENRING under HORDALAND. Med denne VIKAR drog STERKODDER ud paa et Søerøverie for at indlægge Ære; men ODIN havde besluttet at VIKAR skulde døe en skammelig Død, roede til den Ende Natten for deres Afreise med STERKODDER over til en lille Skovbegroet Øe. Der traf de midt i en Slette en Hob Folk *holde Thing*. Der sad de 11 Mænd paa Stole, den tolvte var ledig. Paa den satte HROSHARSGRANE sig, og blev af de andre hilset for ODIN. Han bad da Forsamlingen at tildeele STERKODDER sin Skiebne: Han tillagde ham straks noget godt, men hver Gang lagde THOR noget ondt til, og heraf kom den underlige

Blanding hos ham af godt og ondt, hvilket ODIN søgde igien at giøre godt ved at tillegge ham 3 Mænds Aldre, at eie de bedste Vaaben og Harnisk, at have mange Eiendomme, faae Seier i hver Strid, være en god Skald, der ligesaa let kunde *tale paa Vers,* som andre paa *Prosa,* og at være yndet af store og fornemme Mænd. Til Giengield for alle disse Velgierninger forlangede ODIN, at han skulde forraade *Kong* VIKAR, og forærede ham en Furrekvist. Derpa drog han og VIKAR afsted; Storme og Modvind kastede dem længe om paa Havet, saa de næsten havde skvalpet om et heelt Aar. Man besluttede da at opofre Guderne een af dem ved Lodkastning. Lodden falt paa VIKAR, som STERKODDER overtalede til at lade sig hænge for Spøg med friske unge Kalvetarme, som dog ved ODINs Medvirkning bleve til de stærkeste Vidier, hvilke STERKODDER af Begierlighed efter VIKARs Rigdomme snærede ham saa fast om Halsen, at han kvaldes. Tillige stak han til ham med den af ODIN erholdte Furrekvist, som straks blev til et Spyd, sigende: Nu giver jeg dig til ODIN; og det blev VIKARs Død. Ved saaledes at have ofret ODIN den første Grøde af sine Heltegierninger beholdt han denne Guds bestandige Yndest. Han bemægtede sig derpaa VIKARs Skibe, gav sig i

Forbund med en mægtig *Dansk Søerøver* BEMON, bemægtede sig megen Rigdom i GARDARIKE, og krigede nogle Aar i BIARMELAND. Han skal endog have droget ud med GOTHERNE til GRÆKENLAND, og ITALIEN. I Selskab med *Slavernes Fyrste* VINO krigede han derpaa i AUSTURVEG, og seirede over KURER, SEMBER, SEMGALLER og ESTHER. Den *Russiske Kæmpe* VISIN, som boede paa ANAFIELD, plyndrede vidt omkring, voldtog Fruentimmer endog i deres Mænds Paasyn, og ved sit barske Aasyn kunde døve alle Slags Vaaben, udfordrede han til Tvekamp, indsvøbde for at undgaae hans Konster sit Sværd i Striden med en tynd Hud, og dræbde VISIN. I KONSTANTINOPEL overvandt han den berømte *Bryder* TANNA, og nødde ham af Skamfuldhed at forlade Landet. Ja GRÆKERNE sendte endog hans Billede af KAABER til ROMERNE med Spørgsmaal, om de kunde opvise Folk af samme Størrelse; thi ellers burde de lade af at stride mod dem. Derfra drog STERKODDER til POLEN, dræbde der *Kæmpen* WASCE, og gik derpaa til Skibs, men leed Skibbrud, mistede alle sine Folk, og kom eene til *Kong* FRIDLEV 3 i LEIRE, som han kom i stor Anseelse hos, fik et

Skib til Foræring, og blev sat til at vogte Rigets Strømme. Derefter gav han sig i Tieneste hos FRIDLEVs Søn ALI HIIN FRÆKNE, som erobrede heele SVERRIG fra *Kong* AUN, yndede STERKODDER frem for alle sine Mænd, og satte ham over alle sine Huustropper. Dog var STERKODDER utaknemmelig i høiste Grad, og lod sig af den *Svenske Konge* AUN og ALIs Broder FRODE 4DE underkiøbe for 120 Pund Guld til at dræbe sin Herre og Velgiører. *See Ali!* Ond Samvittighed over denne Niddingstreg plagede ham derefter længe, saa han skammede sig at komme til LEIRE til FRODE. Hver Gang nogen nævnede ALI, faldt han i Graad, ja Fortrydelsen gik endog saa vidt, at han dræbde nogle af dem, som havde forledet ham dertil. For at glemme det giorde han et Søerøvertog til GARDARIKE, og vendte derfra tilbage til FRODE, som gav ham sin Søn INGEL at opfostre. HAMA en Kæmpe blant de nys frafaldne SAXER havde udfordret FRODE til Tvekamp, hvori STERKODDER mødte i FRODEs Sted. HAMA foragtede Heltens Alderdom, og gav ham et Næsedrag, saa han faldt i Knæerne og rørde Jorden med Hagen, men han reide sig straks, huggede HAMA tvertover, og fik for denne Gierning 60 Trælle og megen Jord. Uagtet al sin Troskab og Hengivenhed for

FRODE lod han sig dog af den *Svenske Konge* AUN ved Gaver lokke til SVERRIG, for at skaffe SVERTING Leilighed til at forraske FRODE, HVILKET MAN, SAALÆNGE STERKODDER var hos ham ikke turde prøve. Denne Sorg gik ham meget nær. Vel kom han til DANMARK, men hans Fostersøns INGELs Blødagtighed, Vellyst, og Hoffets deraf flydende Forandring kiede den gamle haardføre Kriger. Han forlod LEIRE, drog først til INGELs Broder *Kong* HALFDAN i SKAANE, og derfra til den *Skaanske Kong* SIVARD. Her fik han at vide, hvor dybt hans kiere FRODEs Dotter HELGA havde fornedret sig, og endog overgivet sig til en Guldsmeds Kierlighed. Da kunde han ikke bare sig længer, drog til DANMARK, kom til *Prindsessen* i Skidne Klæder med Hatten ned i Øjnene, sad først nogen Tid, og ærgrede sig over Smedens Ubluehed som endog bad hende løske sig, men da sprang STERKODDER op, og afhuggede Guldsmeden, som allerede var kommen i Døren, den heele Bagdeel, saa han faldt død om. Derefter holdt han Prindsessen en drøi Forelæsning over Ære og den Anstændighed, der sømmede FRODEs Dotter, ledsaget med drøie Slag af knyttet Næve, saa Blodet randt hende ned over Ansigtet, og reisde derfra tilbage til

HALFDAN. Noget efter blev han budet af *Prindsesse* HELGA til hendes Bryllup med den *Norske Konge* HELGE. Over denne Indbydelse blev han først meget vred, men formildedes endelig, fordi HELGE, som selv forrettede Ærendet for tillige at faae hans Hielp i en forestaaende Kamp mod hans Medbeiler ANGANTYR, havde hilset ham fra FRODEs Dotter, og lovede at komme. *See Helga!* STERKODDER ankom og betids nok ukiendt til Bryllupet ved Maaltids Tid. Ved at see ham begyndte ANGANTYR med sine 8 Brødre at huie og skrige, indtil STERKODDER lod dem forstaae, at han var kommen for at vove en Dyst med dem i HELGEs Sted, og var Mand for at tage det op med dem alle paa eengang. Om aftenen ledede STERKODDER de unge Folk til Brudekamret, stak sit Sværd til Slaade for Døren, og holdt selv Vagt der udenfor den heele Nat. HELGE erindrede vel sin forestaaende Kamp, og stod meget tidlig op, men seende, at det endnu var mørkt, lagde han sig igien, men sov over sig. STERKODDER kom til bestemte Tid ind i Kammeret, men da han saae HELGE sovende i sin Kones Arme, gik han for ikke at forstyrre deres Glæde allene til Kamppladsen paa ROESLYNG, hvor endnu ingen af Modpartiet var ankommen. For Tidsfordriv afdrog han da sine Klæder, satte

sig under en Bakke for Vinden, reensede dem fra Utøi, og hængde imidlertid det røde Purpurklæde, som HELGE havde givet ham, over en Torn. Der blev han siddende nøgen, indtil han næsten var indesneet. Endelig ankom ANGANTYR og Brødre, men mindre haardføre end han, satte de sig i Ly for Vinden, og optændte et Baal at varme sig ved, og sendte imidlertid een op af Bakken, at see efter deres Modstander. Denne fik endelig Øie paa ham; hvorpaa de samtlige gik til ham, og stillede til ham selv, enten han vilde møde een ad Gangen, eller dem alle 9 under eet. STERKODDER valgde det sidste, og nedlagde 6 af dem uden selv at blive saaret. De øvrige 3 fældede han endelig med megen Møie, men fik selv 17 Saar, saa at Indvoldene hang ham ud af Maven. En ulidelig Tørst formerede hans Uheld, saa han med Nød slæbede sig til en Bæk, men kunde ikke drikke af vandet, som var bleven blodig af det deri faldne ANGANTYRs Liig. Han lænede sig da op til en Steen, hvori efter mange Aarhundrede saaes Indtrykket af hans Legem, og oppebiede med Taalmod sin Frelse. Først kom en Kiørende forbi, og tilbød ham Hielp; denne vilde STERKODDER ikke modtage af en i hans Tanker uædel, spurgde om hans Forretning, og, da han hørde, at han var *Deelefoged,* afslog han med Forhaanelse hans

Hielp. Den næste Forbigaaende som tilbød ham Hielp, tiende en Bonde for at faae sin Kone, som var en Slavinde, frie, men den blev afslaaet saavel som et Fruentimmers, som var Slavinde, og malede i en Mølle. Hende spugde han, om hun havde Børn, og for ikke at tage mod Hielp af en Slavinde befalede hende at gaae hiem og give sin Dotter Die. Derefter kom en Bondesøn. STERKODDER rosede hans Forretning, forærede ham Purpurkaaben, og bad ham hielpe sig. Bonden stoppede ham da Tarmene ind, bandt Maven til med stærke Vidiegrene, satte ham paa sin Vogn, og førde ham til Hoffet. Der var HELGE imidlertid vaagnet op i stor Angest ved at savne STERKODDER, og frygtede at ansees af den gamle Kriger for en Nidding, der af Kierlighed til sin Kone havde forsømt Kampen. Hans Kone HELGA gav ham da det Raad, som han fulgde, og derved blev ræddet; thi STERKODDER løb straks ved Ankomsten uden at tænke paa sine Saar i Arrighed til Brudekammeret, og slog Dørren ind med knyttet Næve. HELGE anfaldt ham da rasende med et draget Sværd; men i det samme sprang HELGA til med et Skiold, som hun holdt over STERKODDER, og afbød Huggene. Herved blev den gamle overbeviist om HELGEs Mod, og tilgav ham. Førend

STERKODDERs Saar endnu vare blevne lægte, drog han til den *Skaanske Konge,* som han dog noget efter reisde igien til DANMARK bevæget ved Rygtet om det Venskab, der var mellem FRODEs Søn INGEL og hans Faders Morders den *Saxiske Fyrste* SVERTINGs Sønner. Erindringen om Faderen fordoblede hans Vrede mod Sønnen. Med en Sæk Kul paa Ryggen gik han til LEIRE, svarende underveis de mødende, at han med dem vilde udbrænde INGELs sløvhed. Han gik derefter ind i Kongesalen, og satte sig som i gamle Dage paa det øverste Sted, men da Dronningen saae denne skidne og pialtede gamle, skiendte hun for hans Næsviished, og at han fordærvede de kostbare Bænkehynder, og viisde ham ned. Forbittret gik han nederst, og satte sig, saa hans Ryg, i det den stødte mod Væggen, rystede heele Huset. INGEL kom da just hiem fra Jagt, kiendte ham af hans Saar, skiendte paa Dronningen, fordi hun havde begegnet hans Fosterfader ilde, og bad hende at omgaaes og pleie ham vel. Om Aftenen ved Maaltidet, vilde STERKODDER intet nyde af de mange lækre Retter, som frembares, og nøiedes efter Sædvane med røget og harsk Mad. Dronningen for at fordrive hans onde Lune lagde et kostbart Armbaand i hans Skiød, men han kastede hende det lige i Ansigtet. Hun

lod sig derved ikke afskrække, og kaldte en Spillemand, der med sin Musik kun formerede STERKODDERs Aarighed, som kastede ham et Kiødbeen i Hovedet, saa han brast i Graad. INGEL rækkede ham da selv en meget rar Ret, men nu fik STERKODDERs Galde frit Løb. Han foreholdt Kongen hans Vanart, kielne Levemaade, og Venskab med hans Faders Mordere i Steden for at hævne sin Faders Død, holdt ham en skarp Forelæsning ved at sammenligne hans Regiering med Faderens, og formanede ham til at hævne sin Faders Død. Herved oplivedes igien Mod og Ærelyst i INGELs Bryst, saa han sprang op, drog sit Sværd, og dræbde SVERTINGs Sønner ved Hielp af STERKODDER. Denne rosede ham da, ophøiede de gamle Tider, og drog derpaa tilbage til *Kong* OMUND i SKAANE. Endelig var denne Kriger mod Heltes sædvanlige Skiebne kommet til en høi Alder der trykkede ham. Han maatte gaae ved Krykker, og havde et svagt Syn. Alting forlod ham; kun Erindringen om hans Ondskaber og en nagende Samvittighed fulgde ham stedse. Især angrede han det Mord han havde begaaet paa ALI HIIN FRÆKNE. Han ønskede Døden, uden at finde den, frygtede *Niddingsdød paa Sottesengen,* og søgde Døden allevegne uden at finde den. For at berolige sig, hængde han det

Guld han havde faaet for ALIs Drab, om sin Hals, for dermed at tilkiøbe sig en Banemand. Tillige bandt han 2 Sværd ved Siden, og stavrede om ved sine Krykker. En forbigaaende Bonde bad ham om eet af Sværdene, som vare ham til ingen Nytte. STERKODDER bad ham komme nærmere, men trak straks det eene Sværd, og stak ham ihiel. Straks efter mødte han LENNEs Søn HATHER, hvis fader han havde dræbt. HATHER lod 2 af sine Folk ride ind paa ham for at skræmme ham. Dog STERKODDER blev uforfærdet staaende, og slog dem begge ihiel med sine Krykker. Dette satte HATHER i forundring. Han reed til, kiendte den Gamle, og spurgde: om han ikke vilde bytte sine Sværd bort for en Vogn. Der forefaldt da mellem dem en lang Samtale, hvori STERKODDER klagede over Alderdommen, som nu hindrede ham at hævne sig paa dem, der fornærmede ham, opregnede sine Heltegierninger, og rosede HATHER som han ikke kiendte. Denne derimod rosede ham for hans Færdighed i Digtekonsten, og forhaanede hans Alderdom. Herover forbittredes STERKODDER, opregnede atter i en prægtig Sang sine Bedrivter, og skieldede HATHER for en Træl, hvorpaa denne gav sig tilkiende. STERKODDER opmuntrede ham da til at hævne sin Faders Død ved at omkomme ham, lovede til Belønning alt

det Guld han havde paa sig, bød ham sit Sværd, og rækkede Halsen frem. Dog i selve Døden pønsede han paa Hævn, og sagde til HATHER: at han skulde hugge rask til, og i det han afhug Hovedet, springe mellem Hovedet og Kroppen; thi da skulde han blive haard. Dog HATHER som kiendte den Gamles List, vidste, at Hensigten var, at han skulde blive knust af hans uhyre store Krop i det den faldt, og derfor undlod dette, da han afhuggede hans Hoved. HATHER giorde ham derefter en hæderlig Begravelse med en Steendysse over paa RAALYNGS MARK ved *Aaen* RAA, ved den venstre Side af VEGLINGEBROE i SKAANE. STERKODDER var ikke allene en stor Helt, men tillige en stor Digter, og skal endog have besiunget BROVALLA SLAGET, som han skal have bivaanet. Hans fabelagtige Alder og Bedrivter lader formode, at der have været forskiellige, som man har sammenstøbt til denne eene.

STIFLA,

see Oluf eller Thrond!

STORJUNKEREN,

en LAPPISK *Gud*.

STORVERK eller **STORKVIDR,**

en Søn af *den ældste* STERKODDER og ALFHILD, kom efter sin Faders Død i Tieneste hos *Kong* HARALD paa AGDESIDEN i NORGE, og bortførde *den Helgolandske Konge* FREKEs Dotter ONNE, som han avlede *den yngre* STERKODDER med. Dog FREKEs Sønner FIORVI og FYRVE overfaldt ham om Natten, og indebrændte ham med ONNE og alle hans Folk.

STURLAUGR HIIN STARFSAME,

eller den arbeidsomme, en Søn af INGOLF *Høvding* over NUMEDAL, var deilig, venlig, beleven og tapper, friede til ASA DEN SKIØNNE, en Dotter af RING *Jarl* i HAMMAR; Faderen henstillede til dotterens frie Villie, om hun vilde have ham; men hun svarede, at hun ingenlunde vilde have den, der stedse var hiemme hos Moderen, tienede hende for Deie, og omgikkes med Smør og Melk. Derover foretog STURLAUGR sig et Tog til AUSTURVEG, forhvervede sig stor Ære og Bytte, streed kun med Fribyttere og Voldsmænd, men lod Andre fare med Fred, drog derefter hiem, deelede Byttet og sad

hiemme hos sine Forældre; men da derefter *Kong* HARALD GULDMUND havde friet til ASA DEN SKIØNNE, men var derover bleven udfordret til Kamp af sin Medbeiler KOL DEN KROGRYGGEDE, sendte efter STURLAUGR og bad ham møde i sit Sted, vilde STURLAUGR kun paa vilkaar, at Kongen afstod ham det Jaord, han selv havde faaet paa ASA, hvilket Kongen indgik, hvorpaa STURLAUGR mødte KOL ved GOTHELVEN, og fældede ham ved Hielp af ASAs Fostermoder *Heksen* VEFREIA, efter først at have ægtet ASA; men blev kort efter udfordret af KOLs Broder FRADMAR, som han og paa samme Sted overvandt ved VEFREIAs Hielp. *See Fradmar!* Derefter blev han af *Kong* HARALD paalagt mange vovelige Arbeider og vidtløftige Reiser endog til BIARMELAND og HUNDINGIALAND, som han ved VEFREIAs Raad alle udrettede med utrættelig Iver, og fik deraf det Navn *hiin Starfsame (den arbejdsomme)*. Derefter krigede han i GARDERIKE for at skaffe FRADMAR, der nu var bleven hans Mand, *Kong* INGVARs Dotter INGEBORG, erobrede Landet, gav FRADMAR INGEBORG og ALBEIGUBORG i Forlehning, hvorefter han slog sig til Roe, og blev *AHNHERRE* til meget berømte Folk.

SVADE,

en Søn af Asa Thor, var en Jette, boede paa Dovrefield, og var Fader til Kong Hrolf af Berge paa Hedemarken.

SVADELFARE,

en meget stærk *Hengst,* Fader til ODINs 8teføddede *Hest* SLEIPNER. *See Sleipner!*

SVAFA,

Dotter af *Kong* EYLIME i VARVITHSYSSEL og en *Valkyrie*, gav først HELGE HADDINGIA SKATE Navn, da hun kom ridende giennem Luften, og berettede ham, at der paa SIGARSHOLM skulde findes et kosteligt *Sværd,* lovede ham stedse Seier, og stod ham derefter bestandig bi. Han elskede hende trofast. Hvorledes han tilsatte Livet, *see Helge Haddingia Skate!* Efter hendes Død kom hun *anden Gang til Verden* under Navn af SIGRUN, og fandt sin forrige Kiereste HELGE HADDINGIA SKATE, der atter elskede hende, og ligeledes paa nye kommen i Verden under Navn af HELGE HUNDINGSBANE. *See Helge!*

SVAFALAND,

derved forstodes det *Svabstædtske.*

SVAFNIR,

Konge i SVAFALAND. *See Hiorvard!*

SVAFURLAMI,

en Søn af SIGURLAMI, *Konge* i GARDARIKE og Kong GILFEs Dotter HEIDIS, regierede efter sin Fader i GARDARIKE, og blev meget mægtig. En Dag jagede han i Skoven efter en Hiort, forfulgde den meget hidsig, og indhentede den først neste Dag. Efter at have redet saa længe, at han selv ikke vidste hvor han var, befandt han sig ved Solens Nedgang ved en Stor Steen, og saae der 2 *Dverge,* som han spurgde om deres Navne, og fik at vide, at den eene hedde DYRINN og den anden DVALINN. Han vidste, at de vare de konstigste Smede af alle, og skienkede dem Livet paa Vilkaar, at de skulde giøre ham et Sværd saa godt som muligt med Guld Haandgreb, Skeede og Belte, som ikke kunde fortæres af Rust, kunde giennemhugge Stene og Klæder og skaffe enhver, som brugde det, Seier i Strid og Tvekamp. De lovede det, og han reed

hiem. Paa fastsatte Tid indfandt han sig atter ved Stenen, og fik af Dvergene et overmaade prægtigt Sværd. Dog sagde Dvergene, at det, hver Gang det blev trukket, vilde endelig have Menneskeblod, og skulde dræbe en Mand, at han dermed skulde bestaae mangen et vanskeligt Eventyr, men og tillige faae sit Banesaar deraf. Over denne Dom forbittredes SVAFURLAMI og hug efter dem, men de smuttede straks ind i Stenen, som lukkedes efter dem. Sværdet gik heelt igiennem Stenen, fik af SVAFURLAMI det Navn THYRSING, og skaffede ham Seier. Han nedlagde i Tvekamp *Kæmpen* THIASSE, som havde dræbt hans Fader, ægtede hans Dotter FRIDUR, og havde med hende en Dotter EYVORA af ugemeen Skiønhed og Viisdom. En *Søerøver* ARNGRIM krigede derefter i SVAFURLAMIS LAND, og det kom til Strid mellem dem, hvori han afhuggede SVAFURLAMIs høire Haand, bemægtede sig *Sværdet* THYRSING, hug ham dermed i to Stykker, og bortførde hans Dotter EYVORA.

SVANHILLDUR,

en dotter af SIGURD FOFFNERSBANE og *Kong* GIUKEs Dotter GUDRUN, blev

opfostret hos sin Stedfader den *Reidgothiske Konge* JONAKUR, og af ham givet til den grumme *Skaanske Konge* JORMUNREKR eller JARMERIK som for en ugrundet Mistanke, BIKKE havde sat ham i Hovedet om hendes forbudne Fortrolighed med hans Søn RANDVER lod hende træde ihiel af Heste. See videre ved *Jarmerik!*

SVANHVIDE,

en Dotter af *Kong* HADDING. Da hun hørde, at den *Vestgothiske Konge* HUNDINGs Enke THORILDE opdrog sine Stedsønner REGNER og THORALD saa slet, at hun endog lod dem vogte Kvæg, da de havde undgaaet mange Farer, som hun havde udsat dem for, reisde hun derhen. Underveis mødte de om Natten i Skoven en Mængde *Spøgelser* og *Alfer* af alle Sorter, som hendes Syster og Følge ikke kunde see, men SVANHVIDE, som var fremsynet, bad sit hele Følge at blive paa Hestene, og ikke stige af. Regner som var der i Nærheden, og heller intet kunde see, troede, at det var ham og Broderen, hun ansaae for Spøgelser. Dog vilde han under sin slette Dragt ikke være sin Stand bekiendt, og sagde: at de vare kongelige Trælle, som ikke

torde gaae hiem, fordi Kvæget var bleven dem borte. SVANHVIDE modsagde ham, at han ingen Trælleøine havde, men han vedblev: at Mod og Tapperhed kunde skiules under slette Klæder, og at han ikke frygtede nogen uden THOR, hvorpaa hun lod sig tilsyne for ham. Han elskede hende straks, og, da han ved hendes Hielp var kommen paa Thronen, giftede hende. *See Regner!*

SVARAN,

en Søn af *Kong* STARNO, regierede over VESTGOTHLAND, og førde vidtløftige Krige i IRLAND nesten bestandig seirende undtagen mod CUCHULLIN, der havde kaldet den tappre *Kong* FINGAL i MORVEN til Hielp. Med denne holdt han et Slag, blev overvundet og fanget, men af sin ædelmodige Overvinder sendt i Fred hiem til sit Land. Samme Skiebne havde og hans Fader STARNO, som havde fulgt ham, og søgde siden at forraske FINGA ved Løvte om sin Dotter AGANDECCA. *See Fingal!* Endelig kom han i Krig med den *Østgothiske Konge* GRAM, deels for at hævne hans tilføiede Fornærmelser, deels og for at drage det ØSTGOTHISKE RIGE til sig. De bleve da eenige om en Tvekamp, hvori GRAM

dræbde ham, og nogen Tid efter hans 16 Brødre. *See Gram!*

SVARDONER,
et af de 7 SVEVISKE FOLK i NØRRE TYDSKLAND, som efter TACITUS dyrkede *Gudinden* HERTHA. *See Hertha!*

SVARLAMI,
see Sigurlami!

SUD,
en af de 11 HELVEDES FLODER, som udflyde af *Brønden* HUERGELMER.

SVEFDÆG,
see Svibdager!

SVEGDER eller **SVEIGDER,**
en Søn af FIOLNER, regierede i UPSALA, foretog sig at oplede det gamle *Gudheim* og besøge ODIN i ASGAARD, reisde i denne Hensigt 5 Aar i det store SVITHIOD og VANAHEIM, men uden at opnaae sit Øiemed, og giftede sig imidlertid hos VANERNE med et meget deiligt

Fruentimmer, som han avlede VANLAND med. Derefter drog han anden Gang ud at oplede ODIN og GUDHEIM, og kom Østen for SVITHIOD til en Stad kaldet STENEN, fordi der var en Steen saa stor som et Huus. Om Aftenen, da SVEIGDER gik beskienket fra et Giestebud til sit Herberg, kom han til en stor Steen, som der stod en Dverg ved, hvorpaa han i Fuldskab løb med sit Følge mod Stenen. Da bød Dvergen SVEIGDER ind, om han vilde finde ODIN. Han gik da derind, men i det samme lukkedes Stenen efter ham, og det blev hans Endeligt.

SVEND,

den *Saxiske Prinds* HILDEBRANDs Medhielper i Kampen mod den *Danske Prinds* UFFO. *See Uffo!*

SVERTING

regierede over *Saxerne* i NORDALBINGIEN, begyndte i Foreening med en anden *Saxisk Fyrste* HANEV Krig mod *Leirekongen* FRODE 4, men blev overvundet, maatte underkaste sig Seierherren og forstaae sig til en aarlig Skat. FRODE tog endog hans Dotter til Frille, og avlede med hende INGEL. Alt dette fortrød SVERTING haardelig. Han

besluttede at hævne sig, forbandt sig til den Ende med den *Svenske Konge* AUN, som lokkede STERKODDER FRODEs troefasteste Mand til SVERRIG, hvorefter SVERTING begav sig til FRODE, der modtog ham som en Ven, og beværtede ham herlig. Da syntes SVERTING Leiligheden meget bekvem. Han overfaldt FRODE om Natten, da han forrettede *Gudstienesten* i THORS TEMPEL den nu værende THORSAGER KIRKE I CALLØE AMT I JYLLAND, og stak det i Brand. Der omkom vel FRODE, men først efterat have dræbt SVERTING, som skal ligge begravet ved ROSTVED BYE i en Høi.

SVIDER,

see Alfader!

SVIDTER,

see Alfader!

SVIN,

see Eigthirme!

SVIONER,

et *Folk,* som af *Tacitus* settes i SKANDINAVIEN.

SVIBDAGER eller **SVEFDÆG,**

en Søn af SIGAR, regierede over *Saxerne* i NORDALBINGIEN, og maatte først betale Skat til *Leirekongen* VERMUND, men afkastede under hans Søn UFFO Aaget, og giorde sig uafhængig. Han regierede tillige over HELGOLAND og ALFHEIM, og kaldes derfor af *Saxo Konge* i NORGE. Den berømte *Vestgothiske Konge* GRAMs Lande overfaldt han i hans Fraværelse, plyndrede dem, og voldtog hans Syster og Dotter. Ved GRAMs Hiemkomst fra FYHN kom det til Krig mellem dem, i hvilken SVIBDAGER dræbde ham og hans 8 Brødre, bemægtede sig hans Rige, og ægtede hans Dotter. Dog satte han Sønnen GUTHORM efter Systerens Forlangende over en Deel af Faderens Rige, men lod ham nogen Tid efter omkomme. Endelig kom han i Krig med *Kong* HADDING 3, og blev af ham ihielslaaet i et Søeslag ved GULLAND.

SVIPDAG,

en *Svensk Kæmpe,* Søn af SVIPUR, var med fine Brødre VITSERK og BEIGAD i Tieneste hos den *Svenske*

Konge ADILS, men forlod ham meest efter YRSAs Tilskyndelse, og tog Tieneste hos den gavmildere ROLF KRAGE i LEIRE, hvor han i Førstningen kom i Ueenighed med hans 12 *Bersærker* eller *Kæmper,* som efter Sædvane ved Hiemkomsten fra deres Eventyrer, spurgde: om man kiendte nogen bedre end de. SVIPDAG sprang da op, tog den af dem i Brystet, og sagde: at han var ligesaa god. Dog forligede ROLF dem. Siden fulgde han stedse trolig ROLF og delede hans Skiebne. *See Rolf og Yrsa!*

SVIPUDR,

Heksen VEFREIAs fosterfader, meget konstig, snedig og en stor *Troldmand*. Om hans underfulde Kamp med en *Finne* af FRADMARS FØLGE, *see Fradmar!*

SVITHIOD (SKYTHIEN),

med dette Navn kalder *Snorre* SVERRIG og de østen og syden for liggende Lande, og deler det i det lille SVITHIOD eller SVERRIG, og det store SVITHIOD eller SKYTHIEN, hvor ASGAARD og GUDHEIM laae.

SUMBLE,

Regent over Fyhn og Fader til SIGUR. *See Gram!*

SUØL,

see Eigthirme!

SUØSUDER,

Fader til SOMMEREN og meget lyksalig.

SURTUR,

regierede over MUSPELS SØNNER i MUSPELSHEIM, og var *Gudernes* Uforsonligste Fiende, som ved RAGNAROKR skulde med sin Hær bryde over BIFROST ind i HIMLEN, stride mod Guderne og opbrænde HIMMEL, JORD og alt. *See Ragnarokr!*

SUTTUNG,

en stærk *Kæmpe* og *Troldmand,* Søn af *Jetten* GILLING, som menes at have boet i det nu værende PREUSEN. Da hans Fader var bleven druknet og Moderen slaaet ihiel af *Dvergene* FIALAR og GALAR, tog han dem til Fange, satte dem ud paa en øde Klippe i Søen,

hvor de ikke kunde komme fra, men slap dem endelig løs, imod at de for Friheden maatte give ham den Miød, som de havde lavet af den viise KVASERS BLOD. *See Fialar!* Denne *Drik* agtede han meget høit, og at ingen andre skulde nyde den, gav han sin Dotter GUNLØDA den i Forvar, og indsluttede hende med den i Klippen HNYTBIØRG. Til denne Drik fik ODIN stor Lyst, fik i Sinde at eie den, og kom derfore under Navn af BOLVERK til SUTTUNGs Broder BAUGE, giorde hans hele Sommer Mark Arbeide for ved han Hielp at faae en Slurk af Drikken, og kom ved Sommerens Ende i samme Skikkelse med BAUGE til SUTTUNG, som nægtede dem endog den mindste Draabe deraf, saa de maatte reise skamfuld bort. Dog slap ODIN i en Orms Skikkelse ind i Bierget, hvor GUNLØDA var indsluttet, giennem et Hul, som BAUGE havde boret, paatog sig derefter sin sædvanlige smukke Skabning, laae hos GUNLØDA I 3 NÆTTER, OG INDSMIGREDE SIG HOS HENDE, SAA HUN TILLOD HAM AT TAGE 3 SLURK AF DRIKKEN. I DEM UDDRAK HAN DET ALT, OG FLØI DERPAA I EN ØRNS HAM TIL ASGAARD. SUTTUNG, der var en stor Troldmand, mærkede det straks efter, forvandlede sig til en Ørn, og forfulgde ODIN, som betynget

af Drikken fløi meget langsom, saa at SUTTUNG var nær ved at indhente ham i ASGAARD. Guderne mærkede da Faren, og for at lette ODIN, udsatte alle de kar de havde ved Haanden. Deri lod ODIN det meste af Drikken falde, men i Angest gik noget af Miøden bag fra ham. Det bedste af den beholdt han selv, hvilket han giver til de gode Poeter, som deraf blive begeistrede, men da der stedse er stor Stimmel om Karrene, tage mange af det slette, begeistres derefter, og kvæle Verden med deres Smørerier. Herved slap ODIN af Faren, og SUTTUNG maatte drage bort med uforrettet Sag.

SYBBO,

en fornemme *Svensker,* blev af *Kong* OTTAR VENDILKRAGE mistænkt for utilladelig Omgang med hans Syster, og efter hans Befaling dræbt.

SYLGUR,

en efter de 11 HELVEDES FLODER, som udflød fra *Brønden* HUERGELMER.

SYLFRINTOPPUR,

en af *Asernes Heste,* som de daglig betiende sig af for at

komme over BIFROST til YDRASIL.

SYNER,
ligeledes en af *Asernes Hest.*

SYN eller **SYNIA,**
en af ASERNEs store *Gudinder,* bestyrede *Ret* og *Retfærd*, sidder ved Indgangen til THINGENE, opdager *Meeneedere,* og passer nøie paa alt hvad der ved Retten foretages. Hun holdes og for *Himlens Portnerske,* og tillukker Porten for enhver, som ikke maae komme ind.

SYR,
see Freya!

T.

TANNGNIOSTUR og **TANNGRIFZNER**

de to *Gieddebukke* som trak Asa Thors Vogn. See Thor!

TEUT,

see Tuisto!

TEUTONER,

see Nuithoner!

TENGEL,

Konge i FINMARKEN, blev overvundet af *Bersærken* ARNGRIM, og giort *Leirekongen* FRODE 3 skatskyldig. Om denne Krig *see Arngrim!*

THIASSE,

en Søn af ØLVALDE, VAR EN *JETTE* FRA JOTUNHEIM eller TRYMHEIM, bragde en Dag i en Ørns Skikkelse LOKE paa hans Udvandring med ODIN og HEINER i stor Vaande, *(see Loke!)* og slap ham ikke løs for han ved Eed havde forpligtet sig at bringe *Gudinden* IDUNNA med hendes *Æbler* uden for ASGAARD, hvilken Eed han og holdt, og lokkede hende ud. I det samme kom THIASSE der til i en Ørneham, og bortførde hende i Kløerne til

TRYMHEIM. Men nogen Tid efter hentede LOKE i FREYAs Falkeham forbløffet af Gudernes Trusler, hende tilbage mellem Kløerne i en Svales Skikkelse. THIASSE var da paa Søen, fandt ved sin Hiemkomst Reeden tom, paatog i en Hast sin Ørneham, og satte med saadan Hidsighed efter LOKE, at han uden at mærke det slap tillige ind i ASGAARD. Da Guderne saae dette, gik de ud, toge huggen Brænde med sig, og da Loke var bleven sin Byrde kvit, tændte Ild i de hugne Træer. THIASSE, da han ikke kunde faae fat paa LOKE, tøvede, brændte derover sine Vinger, saa han ikke kunde flyve, og blev dræbt af Guderne. Hans Dotter SKADA gik derefter til ASGAARD at hævne hans Død, men blev i dets Sted forligt med Guderne og gift med NIORD, og for at glæde hende, satte ODIN begge THIASSEs Øine paa Himlen, hvor de bleve 2 Stierner.

THIASSE,

en *Jette* i det nu værende RUSLAND, krigede mod den *Gardarigske Konge* SIGURLAMI, en Søn af *den Saxiske* ODIN og nedlagde ham, men blev siden efter dræbt ved *Sværdet* THYRSING af hans Søn SVAFURLAMI, som tillige bortførde og ægtede hans Dotter FRIDUR.

THIALFE,

en Bonde, som THOR en Aften kom ind til for at søge Herberg. Da THOR havde slagtet og tillavet sine Bukke, indbød han THIALFE til at spise med. Under Maaltidet fik han Lyst til Marv, brød et af Benene itu med sin Kniv, og fortærede Marven. Morgenen efter, da THOR efter Sædvane ved Afreisen opvakde dem for at bruge dem til Forspand for sin Vogn, saae han, at den eene haltede, blev meget vred, og lod sig endelig forsone ved at tage baade THIALFE og hans Dotter RASKA med sig, og maatte THIALFE først følge ham paa hans Eventyr til UTGAARD, og hvorledes den faldt ud, *see ved Thor!* Han fulgde og THOR i Strid mod *Kæmpen* HRUGNER, og dræbde i samme den af HRUGNER til Hielp i Striden forfærdigede *Leermand* MOKURKALFE. *See Hrugner!*

THOK,

en slem Heks, boede i en Hule, og var den eeneste af alle Ting i Naturen, som ikke efter Gudernes Begiering vilde begræde BALDERs *Død* for at frie ham af HELVEDE, OG SVAREDE GUDERNES UDSENDTE, SOM BAD

HENDE DEROM: AT HUN VILDE GRÆDE MED TØRRE ØINE, AT HELA kunde beholde sit Bytte, saa at han for hendes Skyld maatte blive. Man troede, at hun var ingen anden end LOKE, som i den Hensigt havde paataget sig hendes Skikkelse.

THOLA,

en *Skaaninger,* Søn af ADILS og tilligemed sin Broder HOMOTH *Stavmgiemmere* hos den *Skaanske Konge* OMUND i hans Krig mod den *Norske Kong* RING. Med sin Broder overvandt han den *Norske Dronning* og berømte *Skioldmøe* RUSLA, da hun i OMUNDs Fraværelse feidede paa NORGE, og bevægede THELERNE til Oprør mod hende, saa hun maatte rømme riget. Ligeledes gik disse 2 Brødre i OMUNDs Sted i Kamp mod RUSLAs *Kæmper* THORE og BIØRN, som havde udfordret OMUND, og overvandt dem.

THOR,

den fornemmeste og maaskee ældste Gud hos JOTERNE, var især i stor Anseelse i NORGE, hvor han var den øverste af alle Guder. Han forveksles ofte med

THOR eller **THORRE,**

en Søn af *Kong* SNÆR DEN GAMLE eller SNÆKOLLR, regierede i JOTUNHEIM, og havde 2 Sønner NOR og GOR, og Dotteren GOE (GOIA). Ved et stort Offer, som han holdt, blev Dotteren bortført af den *Hedemarkske Kong* HROLF fra BERGE. Han udsendte begge Sønnerne for at oplede hende. Ved hvilken Leilighed de erobrede hele NORGE. *(See Nor!)* Denne THOR skal først have indført Ofringer for godt Sneeveir og Slædeføre, var i stor Anseelse, og blev dyrket som en Gud. Sønnen Nor indførde og hans *Dyrkelse* i NORGE, hvor den fortrængde ODINs og ASERNES GUDERS. Dog har Fabelen og den almægtige Tid forvekslet ham med ASA THOR, saa at de ere sammensmeltede til een, og man har ondt ved at sige, hvad der hør til hver især. Endog hos LAPPERNE har hans Dyrkelse vedligeholdt sig indtil vore Tider, og deres THOR (THORØN) er uden Tvivl denne. De tiltroe ham Omsorg for Menneskenes Liv. Velfærd, Sundhed og Sygdom. Hans Bue, han skyder med, er *Regnbuen,* og med den skyder han alle *Trolle* ihiel. Andre derimod troe, at han dræber dem med en Hammer. Han holdes og for *Tordenens Herre,* og kaldes i den Hensigt TIERMES C: TORDNEREN, ligeledes

AIEKE, der har samme Betydning som ALFADER. Han holdes og for *Sandheds* og *Uskylds Gud*.

THOR,

en Søn af ODIN og FRIGGA (efter andre var han Fader til en Odin) kom med Faderen ind til NORDEN, var den fornemmeste af alle ASER nest ODIN, overmaade stærk og afsagt Fiende af alle *Riser, Jetter* og *Trolde,* som han dræbde allevegne, hvor han overkom dem, med sin Kølle. Hans kolossalske Størrelse giorde, at ingen Hest kunde bære ham, og, naar de andre Guder daglig reed over BIFROST for at holde Dom under YDRASIL, maatte han gaae til Fods og vade over floderne KORMT, ORMT og KIERLAUGR. Undertiden agede han og paa en Vogn med 2 *Gieddebukke,* TANNGNIOSTUR og TANNGRIZNER for, og kaldtes deraf AKE THOR. Hans Rige var TRUDVANGER udi TRYMHEIM, hvor han eiede *Slottet* BILSKERMER, det største i Verden med 540 Sale. Der sankede han Trælle, som alle tilhørde ham, efter Døden til sig, ligesom ODIN Heltene. Han besad 3 Ting af uberegnelig Værd: *Hammeren* MIØLLNER, hans Eneste Vaaben i Strid, forfærdiget af *Dvergen* EITRI,

nedslog alt hvad den traf, og kastedes aldrig saa langt, at den jo kom tilbage i hans Haand, et *Belte* MEIGINGIARDER, som naar han tog det paa, fordoblede hans Kræfter; og hans *Staal Handsker,* som han tog paa for at holde TORDENHAMMEREN med. Ved disse vaaben var han stedse seierriig og uovervindelig, og kuns eengang maatte han bukke under for UTGARDE LOKEs List ved følgende Leilighed: I Selskab med LOKE LAUFEIASON Kiørede han eengang ud paa sin Vogn med 2 Giedebukke for, søgende efter Sædvane Eventyr mod Kæmperne. Om Aftenen kom de til Herbergs hos en Bonde TIALFE, hvor Thor i Mangel af Fødevare slagtede begge Bukkene, lod dem tillave, og gav sig til at spise med Verten og hans Dotter RASKA, befalende dem tillige at kaste Benene i Skindene, som han havde lagt ved Ilden. Under Maaltidet fik TIALFE Lyst til Marv, brak med sin Kniv en af Beenpiderne, og fortærede Marven. Om Morgenen, da THOR giorde sig reisefærdig, og tog sin Hammer, bleve begge Bukkene levene igien. Dog haltede een af dem paa det eene Bagbeen. Deraf mærkede han, at nogen om Aftenen matte have brudt eet af Benene mod hans Befaling, blev saare vreed, støiede og truede saa græsselig, at Bonden og hans Børn faldt ham til Fode, og tilbød ham

Godtgiørelse efter eget Behag. Endelig blev han formildet, lod Bukkene blive, men tog TIALFE og RASKA med sig. Den første maatte underveis bære deres *Mantelsæk,* da han var en god Løber. Reisen gik giennem JOTUNHEIM til Havet. Dette satte de over og kom efter noget Gaaende paa en vitløftig Slette, hvor de vandrede den ganske Dag. Ved Nattens Komme saae de sig om Herberg, og fandt endelig en Hytte, hvorpaa Døren var ligesaa stor som hele Huset, gik derind, og lagde sig til Hvile, men hørde midt om Natten en græsselig Larm og Jordskiælv, der rystede hele Hytten. THOR kaldte sit Selskab sammen for at søge et andet Tilhold, gik ud, og kom paa høire Side ind i et Værelse, hvor de lagde sig til Roe. Dog blev Larmen ved. THOR væbnede sig da med sin Hammer for at værge sig, satte sig i Dørren, og oppebiede Dagens Komme. Ved Dagbrækningen saae han et Menneske af uhyre Størrelse, liggende henne ved Skoven og snorke, hvilket var den Støi, som havde styrret dem den hele Nat. Ved Kæmpens Opvaagning torde THOR IKKE BINDE AN MED HAM, MEN LOD SIG NØIE MED AT SPØRGE OM HANS NAVN. JEG HEDDER SKRYMNER, sagde han, og behøver ikke at spørge, om Du er *Guden* THOR; men hvor har du giort af min Handske. I det samme rækkede

han sig, og tog den op. Da saae THOR til sin store Forundring, at Huset, de om Natten havde sovet i, var Kæmpens Handske og Kammeret dens Tommelfinger. SKRYMNER tilbød sig til Reisekammerat, tog sin Madpose, gav sig til at spise, og bød de andre at spise med. Efter fuldendet Maaltid tog han begges Madposer i en Bylt paa Skuldrene, og marscherede af alle Kræfter. Om Aftenen bad han THOR og Selskabet at tage Mad, om de lystede, af Madposen, lagde sig derefter at sove under en stor Eeg, og snorkede som forrige Nat. THOR var sulten, gav sig i Færd med Madposen, men kunde ikke løse en eeneste Knude, blev derved heftig forbittret, greb sin Kølle, og hug den mod Kæmpens Hoved, som straks vaagnede, og spurgde: om der var faldet et Blad af Træet ned paa hans Hoved, om de havde faaet Mad, og vilde lægge sig til Roe. THOR lod som han vilde sove under en anden Eeg, men, da han ved Midnat hørde atter Kæmpen snorke, saa det dunrede i hele Skoven, hug han ham igien Hammeren midt i Issen, saa den sank dybt ned i Hovedet, og vaagnede Kæmpen, som atter spurgde THOR, om der var faldet et Støvgran paa hans Hoved, og hvorledes det var sat. Han svarede: at han nys var vaagnet, hvorpaa Kæmpen igien lagde sig til Roe, men straks efter, da THOR hørde ham

snorke, tænkde han paa eengang at giøre det af, sankede alle sine Kræfter, og slog ham Hammeren dybt ind i Kinden. SKRYMNER vaagnede, tog til Kinden, og sagde: det forekom ham, som en Fuglefjer var faldet ham paa Kinden. Nu er det desuden Tid, sagde han til THOR, at vi reiser os. Vi har kun kort til Byen UTGAARD. Jeg har hørt jer hviske til hverandre, at jeg var stor, men der vil i faae anderledes store Folk at see, og vil jeg raade eder, at I der ikke giør jer for meget til; thi LOKEs *Hoffolk* lider ikke vel saadanne smaa Drenges store Ord. Bedre for jer at vende tilbage, hvis ei, kan I kun reise lige i Øster, min Vei falder i Nord hen til de Klipper. I kan see. Derpaa tog han sin Madpose, og søgde ind ad Skoven. THOR og Selskab uden at bryde sig videre om SKRYMNER, fortsatte Reisen, og kom om Middag til UTGAARD, der laae paa en stor Slette, var overmaade høi, og dens Porte lukket med et Jerngitter, som THOR og Kammerader ikke kunde oplukke, men gik igiennem mellem Stængerne. De saae der uhyre store Mennesker, et stort *Pallei,* og Kongen, som kaldtes UTGARDELOKE, spurgde, om den Dreng var THOR, samt hvad Konster han og hans Følge forstod. LOKE svarede: at de forstod mere end andre, at han selv kunde æde mere end nogen, og vilde deri kappes med

enhver. Da kaldte Kongen LOGE een af sine Hofmænd, lod indbringe et Trug fuldt af slagtet Kiød, som hver gav sig til at æde af fra sin Ende saa gridskt, at de snart mødtes i Midten. Dog havde LOKE kun ædt Kiødet, men LOGE tillige fortæret Benene, og tilkiendtes altsaa Seieren. Nu kom Raden til TIALFE, som tilbød sig at løbe om Kap med en, som hedde HUGE, og blev 3 Gange i Rad overvundet. THOR selv gav sig ud for at kunde drikke mesterlig, og Kongen befalede derfor at frembringe et Horn, Hofmændene pleiede at drikke af. Dette, sagde han, var man vant til udstikke i eet Sæt, daarlige Drankere i to, men ingen var saa ussel, at han skulde bruge tre dertil. THOR var saare tørstig, Hornet forekom ham ikke saa overordentlig stort. Han satte det til Munden, og drak af alle Kræfter, men kunde slet ingen Aftagelse see paa Hornet, satte det derfor atter til Munden, drak af alle Kræfter, uden at Drikken derved var synderlig formindsket, satte det derpaa tredie Gang an, og drak saa længe han kunde aarke, men tømmede kuns lidet deraf. Han blev da vred, gav det fra sig, og vilde ikke drikke meer, hvorpaa Kongen med en foragtelig Mine sagde til ham: Du er mindre stærk end jeg troede. Jeg vil derfor prøve dig i en Leeg, vi bruge her til vore Børn. Det

bestaaer i at løfte min Kat fra Jorden. I det samme sprang en mørkegrøn Kat frem i Salen. Thor greb den med sin eene Haand under Bugen, men alle hans Kræfter strakkede knap til at løfte den en Fod fra Jorden. Herover drillede Kongen ham med hans Lidenhed, saa at THOR i Hidsighed tilhød sig at brydes med hvem det skulde være, i hvor liden man end ansaae ham. Mine Mænd, svarede Kongen foragtelig, anseer det for en Skam at brydes med dig, men jeg vil lade hente min Amme ELLA; Hende kan du brydes med. Da fremkom en gammel tandløs Kierling, som THOR gav sig til at brydes med, men jo stærkere han tog paa hende, des fastere stod hun, og, uagtet han anvendte alle Kræfter, slog hun ham, saa han faldt paa det eene Knæ mod Jorden. Beskiemmet forblev THOR der Natten over med sit Selskab, og lavede sig om Morgenen til at reise. Kongen lod dem kalde, anrette for dem et kosteligt Giestebud, og ledsagede dem paa Veien ud af Staden. Da de derefter vilde til at sige Farvel, spurgde Kongen THOR, hvad han syndes om Udfaldet af hans Reise, hvorpaa denne tilstod, at han gik skamfuld og misfornøiet fra ham. Jeg skal da fortælle dig Sandheden, sagde UTGARDELOKE, siden I dog ere uden for min Bye, hvor I vist aldrig mere skal komme ind, saa

længe jeg lever og regierer. Havde jeg i Forveien kiendt eders Kræfter, skulde I aldrig kommet derind. Straks ved vort Møde i Skoven forblindede jeg eders Øine. Mantelsækken havde jeg tilbundet med en fortryllet Jernring; derfor kunde I ikke opløse den. Du tænkde at ramme mig med din Hammer. det første Hug allene havde været nok til min Død, dersom jeg ikke havde sat et Bierg mellem som du huggede i, og hvor endnu efter Huggene findes 3 Dale, den sidste af overordentlig Dybde. LOKE aad som en Karl, men havde til Modstander en *fortærende Ild,* og maatte endelig tabe. HUGE, som løb om Kap med TIALFE, var min *Geist.* Havde jeg ikke seet, hvor meget du drak, skulde jeg aldrig have troet det; thi den eene Ende af Hornet, stod, uden at du kunde see det, i Havet, og man kan endnu kiende, hvor formindsket det er efter din Drik. Endnu større Under, at du kunde løfte min Kat, som var ingen anden end MIDGAARDSSLANGEN. Du løftede den saa høit op mod Himmelen, at dens Hoved og Hals neppe berørde Jorden; og Kierlingen, som du brydedes med, var *Alderdommen,* som overvinder alle. Nu kunde THOR ikke mere tæmme sin Vrede, og vilde hugge ham med sin Hammer, da han i det samme vandt dem af Syne saavel som Byen, da THOR vilde vende

tilbage for at ødelægge den. De vendte derfor tilbage, og kom til TRUDVANGER, og dette skal have været den eeneste Gang, THOR blev overvundet. For at hævne denne Tort besluttede THOR ved Leilighed at angribe MIDGAARDSSLANGEN, og reisde i dette Forsæt som en ung Dreng fra MIDGAARD, som om Aftenen til *Kæmpen* YMER, og havde der Natteherberg; om Morgenen stod YMER op, og giorde sig færdig at drage ud paa Havet at fiske. THOR bad ham tage sig med, men han svarede: at saadan en lille Dreng var ham unyttig og vilde døe af Kuld, naar han kom ud paa Dybet. THOR stillede sig meget uforfærdet, og spurgde Kæmpen om Madding at angle med. Kæmpen befalede ham selv at oplede sig noget, hvorpaa han afrev en af Kæmpens Køer, kaldet HIMINBRIOTUR, Hovedet, sad derefter midt i Skibet, og gav sig til at roe med 2 Aarer. YMER saae med Forundring den Fart, han gav Skibet, og sagde noget efter, at de nu vare paa det beleiligste Sted til at fiske. Dog paastod THOR, at de maatte længer ud. De roede derefter endnu et godt Stykke, men da blev Kæmpen bange, og forestillede ham den Fare, de vare i for den store Slange. Dog roede THOR endnu ubekymret noget længer, tog derefter en Fiskerlinie, satte Oksehovedet derpaa, og kastede den ud.

MIDGAARDSSLANGEN beed paa, fik Anglen i Munden, og begyndte at bevæge sig af alle Kræfter. THOR maatte holde sig fast ved Aaretoldene, og trak Uhyret op med saa stor Magt, at han tradde Hul igiennem Skibet, kom til at staae med Fødderne paa Havets Bund, og kastede skrækkelige Øiekast til Slangen, som imidlertid rækkede Hovedet op over Havet, og spyede Ild og Gift paa ham. Da nu Kæmpen saae sit Skib læk, og sig selv i Fare for at drukne, skar han Fiskelinien over, saa at Slangen, just som THOR vilde til at slaae den med sin Hammer, dumpede ned i Havet igien, hvor THOR skal have knuset dens Hoved, dog uden at kunde dræbe den. Men var Slangen undgaaet ham, maatte YMER i dens Sted føle hans Hævn. THOR slog til ham med knyttet Næve, saa at Hovedet af ham faldt i havet, som THOR derefter vadede igiennem hiem. THOR havde og en Strid med *Kæmpen* HRUGNER, som han vel dræbde, men et Stykke af det hein, som Kæmpen brugde til Værge, og havde slaaet itu mod hans Hammer *(see Hrugner!)* blev siddende fast i hans Pande, og kunde efter Hiemkomsten ved ingen Magt faaes løs. Da kom en *Valfre* GROE, ØRVANDEL DEN KLOGEs Kone, og sang *Galdrer* over ham, hvilken Kur og var saa kraftig, at Heinen alt løsnedes noget. THOR vilde da glæde

hende ved gode Tidender om hendes Mand, som han havde befriet af JOTUNHEIM, og kastet hans eene Taa, der var frossen af, paa Himlen, og giort til en Stierne *(See mere ved Groe!),* men Konen blev derover saa overvættes glad, at hun glemde al sin Latin, og THOR maatte siden bestandig bære Heinen i Panden. Hvorledes han ligeledes kom efter LOKEs Løvte til GEIRRAUDURs Gaard, og der knusede Ryggen paa GEIRRAUDURs Døttre, og hug ham selv fast til Veggen med en gloende Jernstang, *see Geirraudr!* Eengang kom THOR silde om Aftenen fra AUSTURVEG til et Sund. *Færgemanden* HARBARDR var med Færgen paa den anden Side. THOR bad ham sætte sig over, og lovede ham derfor noget Sild og Havre af en Pose, han havde paa Ryggen. HARBARDR spurgde foragtelig om hans Navn. THOR svarede: at han var ODINs Søn, MEYLEs Broder og MAGNEs Fader. Dette uagtet omgikkedes HARBARDR ham lige foragtelig, og trodsede kun, da THOR truede at komme over, og slaae ham med sin Hammer. Ved denne Leilighed opregnede hver sine Bedrivter, især pralede THOR af HRUGNERs Drab, som var en haard Jette med et Steenhoved, ogsaa rosede han af at have dræbt Kæmpen THIASSE, fortalde, hvorledes han i ØSTERLEDEN Stridede

med *Jetter* og *Troldkoner,* som boede i Biergene, og derved forhindret disses alt for stærke udbredelse paa Jorden til Skade for *Menneskeslægten,* samt at han ved en Flod havde staaet sig mod *Kong* SVARANs Sønner, der overvæltede ham med Stene, men maatte dog tilsidst bede om Fred, at han paa LESSØE havde dræbt nogle Troldkvinder som lignede *Ulvinder* (*Vargynior*), der havde forgiort Indbyggerne mishandlet hans Skib, som han havde sat op og giort fast, truet ham selv med en Jernkølle og jaget THIALFE paa Flugten. HARBARDR derimod opholdt ham med Snak og Forhaanelser, bebreidede ham, at han havde Kræfter nok men ingen Hierte, og endelig brystede sig af saaledes at have drillet ham, da THOR efter saa megen Tidsspilde endelig maatte giøre en lang Omvei om dette fortredelige Vand. En anden Gang, da THOR sov, blev hans Hammer ham frastiaallet. For at faae den igien laande han FREIAs *Fædreham,* og sendte LOKE med samme til JOTUNHEIM, hvor LOKE fik at vide, at *Thussernes Herre* THRYMER havde giemt Hammeren 9 Raster under Jorden, og vilde kun give den tilbage imod at faae FREYA til Kone. Denne Beskeed bragde LOKE til ASGAARD. Guderne samlede sig for at overlegge det bedste, men FREYA vilde

ingenlunde bekvemme sig til saa afskyeligt et Parti. HEIMDAL gav da det Raad, at man skulde pynte THOR *som Brud* og bringe ham i FREYAs Sted til JOTUNHEIM. Dette krympede THOR sig ved af Frygt for at Fruentimmerforklædningen skulde være vanærende for ham. Dog denne Betænkelighed hævede LOKE ved at forestille ham den Fare, ASGAARD selv løb for snart at indtages af *Jetterne,* nu de havde denne kostbare Hammer i deres Vold, hvis THOR ikke hentede den tilbage, og endelig tilbød LOKE sig at følge med forklædt som en Tienestepige. Dette sidste Tilbud overtalede THOR. Man pyntede ham og LOKE, og de fore paa hans Vogn med Giedebukkene for til JOTUNHEIM. JOTERNE toge med stor Pragt og Høitidelighed mod dem. Et stort Giestebud blev anrettet, som tillige skulde være THRYM*s Bryllup* med den foregivne FREYA. Ved Bordet spiisde THOR og LOKE saa overflødig, at THRYMER selv faldt i Forundring over deres Graadighed, hvilken LOKE undskyldte med FREYAs store Længsel efter at komme til JOTUNHEIM, saa hun ikke havde spiist i 8 Dage, og da THRYMER vilde kysse sin Brud og syntes at hendes Øine vare forvendte, og at der brændte Ild i dem, angav LOKE, at Aarsagen var, fordi hun af Længsel ikke havde sovet i 14 Dage. Endelig

skulde Bryllups–Seremonien fuldbyrdes, og til et Tegn paa dets Stadfæstelse frembragdes *Hammeren* MIØLLNER, og lagdes i den formummende THORs Skiød, men i det samme ophørde al Forstillelse, da THOR havde faaet sin Hammer igien; thi han greb den begierlig, og dræbde dermed først THRYMER og derefter hans hele Slægt. Efter *Kong* ALFs Begiering dræbde THOR DEN ÆLDSTE STERKODDER, som havde røvet hans Dotter ALFHILD, og bragde hende hiem til Faderen. Hvorledes han i Gudernes Forsamling tillagde DEN MELLEMSTE STERKODDER stedse noget ondt hver Gang ODIN gav ham noget godt, *see Sterkodder!* Da *Kong* AUSKURAUDR i JOTUNHEIM var død, og havde efterladt sig 17 Døttre, og givet den yngste i Arv en prægtig Guldring, som de andre Systre med Magt vilde fratage hende, og hun paakaldte THOR med Løvte at give ham den bedste Buk, han selv vilde udvælge af Hiorden, kom THOR derhen, og sov hos alle Systrene i Rad hver sin Nat. Herover bleve de misundelige og dræbde hverandre, saa den yngste allene blev til overs. Hende gav han de andre Systres Arv, valgde hende blandt sit Folk, og gav hende stor Viisdom. Han aabenbarede sig og eengang for den *Norske Konge* OLUF TRYGVASON,

som en smuk velskabt Mand med rødt Skieg staaende paa en Klippe, og bad at tages inden Skibsborde, og, da han var kommen der, var han meget lystig, sagde sig at vide alt, hvad han spurgdes om, og fortalde, at det Land, de seilede forbi, var tilforn beboet af *Riser,* som alle døde hastig ud, og kun 2 Koner bleve tilbage. derefter kom øster fra Folk af overordentlig Størrelse, som leed megen Nød af Konerne, og derfor paakaldte dette røde Skieg. Derover drog jeg min Hammer, sagde han, og slog Konerne ihiel, og siden har man i dette Land stedse paakaldt mig. Efter denne Tale sprang han fra Stavnen i Havet og forsvandt.

THOR *dyrkedes i Norden* BIARMELAND og JOTUNHEIM, og er hans *Dyrkelse* maaskee ældre end ODINs. Endnu vedvarer den hos LAPPER og adskillige RUSSISKE FOLK. Han holdes og af nogle for den samme som DEN JOTUNHEIMSKE THOR, der siden blev NORGEs *Skytsgud*. Han var en stor Krigshelt, *Gudernes Fienders mægtigste Overvinder,* og kaldtes derfor in specie EINHERI. Ved ÆGERs *Giestebud* kom han ikke med *Guderne,* men var da i AUSTURVEG at dræbe *Trold* (efter andre var han med ved Høitiden, kom i Trætte med LOKE, og jagede ham paa Dør).

Til hans Ære holdtes JOEL–FESTEN. Han var og *Tordenens Gud,* som eene raadede for Lynild og Torden, der af ham har faaet Navn (THORS DØN). Ligeledes skal han have forstaaet og øvet den Konst at opvække Storm og Uveir, og faae Skibe til at forulykkes paa Havet, ved at opblæse Kieberne og faare Skiegget til at staae stivt, og har man derefter brugt hans Hoved saaledes malet til at frembringe Storm og Søeskade, hvilken *Troldom* kaldtes GIØRNINGA VEDUR. THOR afmales som en stor og stærk Mand med oppustede Kiæber, blaat og stivtstaaende Stormvinde betydende Skieg, holdene i den eene Haand SYVSTIERNEN, i den anden KARLSVOGN. Ogsaa afbildes han med 2 Horn i Panden siddende paa en Giedebuk, i den høire Haand en Hammer, Runestok, Spyd eller Segl, og i den venstre en Ring. TORSDAG, THOR MAANED o. f. ere Minder af hans Navn. Ved RAGNAROKR drager THOR med Guderne i Kamp mod deres Fiender, strider der mod MIDGAARDSSLANGEN, og dræber den, men omkommer i den Mængde Gift, som Slangen udspyer. THOR var gift med *Gudinden* SIFF DEN KYDSKE, og ved hende Fader til LORRIDE og THUDUR, ved JARNFAXE en *Jettekone,* havde han MAGNE, som efter RAGNAROKR skulde have

MIØLLNER, og ved ARINEFIA, *Dronning* i JOTUNHEIM, havde han SKINVEFIA.

THORA,

en deilig Bondepige, som HELGE besvangrede og avlede SKULD med. Fabelen har deraf giort hende til en *Ellekone* af de sorte eller *Døkalferne,* som en Juleaften, da *Kongen* i LOLLAND laae og sov, vaagnede ham ved sin Jamren, og overtalede Kongen til at tage hende ind og give hende Plads i Sengen hos sig imod ikke at røre ham. Om Morgenen var hun, skiøndt hun om Aftenen var meget hæslig, bleven forvandlet til et deiligt Fruentimmer, saa at Kongen fik Lyst til hende og besvangrede hende; da hun drog bort, sagde hun til Kongen, at hun vilde komme igien om et Aar, og da skulde han opdrage hendes Barn. Hun fødte derefter den hende i Ondskab lignende SKULDA, og bragde hende til Kongen, som dog ikke vilde opdrage hende eller erkiende hende for sin Dotter. Med denne fabelagtige Fødsel har man vildet undskylde SKULDAs paafølgende Ondskaber. Hun døde derefter i FYHN, og blev begravet paa en Øe ved SVENDBORG, som efter hende kaldes THORØE.

THORALD,

en Søn af den *Svenske Konge* HUNDING, og Broder til REGNER. *See Regner!*

THORBORG,

en Dotter af *den Svenske Konge* ERIK og INGERD, var en bekiendt Skioldmøe, krigersk og meget erfaren i alle Mands–Øvelser, reed stedse bevæbnet om, og havde af Faderen faaet en tredie Deel af hans Rige, og opslog sin Boepæl paa ULLERAKER, hvor hun lod sig kalde *Kong* THORBORG. Hendes Stridbarhed og Grumhed formeredes ved hendes strænge Kydskheds Begreber. Hun ansaae Frierie for Fornærmelse, og lod mishandle, lemlæste, gilde eller dræbe alle sine Beilere endog Konger. Denne Adfærd, isteden for at afskrække, ophidsede kun de stolte NORDBOERE til at vise deres Kiekhed, saa at hun uagtet sin Grumhed dog ikke manglede Elskere. Iblant andre foresatte den *Vestgothiske Konge* ROLF GAUTREKs Søn sig at eie hende, og drog med sin Fosterbroder INGEL og 60 Mand til UPSAL at begiere hende af Faderen. Denne begegnede dem i Førstningen haanligt, som om deres egentlige Ærende kun var at snylte dem

Kaasten til Vinteren over, men lod sig endelig af sin Dronning overtale til en høfligere Adfærd, og tillod ham endog, om han kunde, at tage hende med Magt. 3 Dage efter reed ROLF til ULLERAKER, gik med 11 Mænd ind til THORBORG, som sad bevæbnet, og spisede med sine Mænd. Hun hilsede ham ikke eengang, og blev rasende forbittret, da han kaldte hende ERIKs Dotter, greb med sine Mænd til deres Vaaben, som hang over dem paa Veggen, og forjagede ROLF og hans Følge, som neppe undkom ved deres Hestes Raskhed. Hermed var THORBORG ham vel kvit, men havde hørt for meget om ROLFs Klogskab og Tapperhed for ikke at frygte et andet og maaskee alvorligere Besøg. Hun befæstede derfor sin Bolig og forsynede den med alle optænkelige Fornødenhder og Forsvarsmidler. ROLF drog derpaa med sin Broder KETIL, INGEL og 5 Skibe paa *Vikingstog* i VESTERHAVET, røvede paa SKOTLAND og Øerne norden for samme, traf paa Hiemreisen den *Skotske Prinds* ASMUND med 9 Skibe, og begyndte en Strid med ham, som endtes med Venskab og Forbund paa 6 Aar. Aaret efter erindrede han den stolte THORBORG, og reisde med KETIL INGEL og ASMUND paa 6 velbemandede Skibe til UPSAL, hvor han først var til Giest hos *Kong* ERIK, og drog

fra ham til ULLERAKER, hvor han først søgde at overtale THORBORG, men forgieves, hvorefter han angreb Staden med Magt, og lod løbe Storm til den, men blev afslaaet. Derefter søgde han at sætte Ild paa Træevolden, men der løb Vand ud af Stokkene og slukkede Ilden. Han greb derfor til at undergrave Voldene, men hindredes og deri ved smeltet Beeg, kaagende Vand og flere nedkastede Stene, som ødede mange af hans Folk. THORBORG spottede dem imidlertid stedse, lod dem fra Volden vise mange Kostbarheder og indbyde til at hente dem. En heel Maaned maatte ROLF saaledes lade sig giekke. Endelig lod han giøre store paa Stolper hvilende Stormtage, som hverken kunde beskadiges af Beeg eller Stene, lod ved deres Beskyttelse grave Hul paa Voldene, og brød ind. Dog der fandtes Reeden tom. THORBORG havde efterladt en Mængde Klæder og Kostbarheder, samt Mad og Drikke i Overflod, og var undflyet giennem en Løngang i Volden, som førde til Skoven. ROLF steeg derned med sine Folk, og fandt hende ved Udgangen med et overlegent Antal. Der kom til Strid. Hun blev overvundet og fanget. Straks blev hun meget spag, bød ham til Giest med alle hans Folk, og henstillede Sagen til hendes Fader, som en halv

Maaned efter giorde dem et prægtigt Bryllup, og gav ROLF Dotterens forrige Rige.

THORER HELSING,

KETIL JAMTEs Sønnesøn. maatte forlade JEMTELAND for et Mord, drog Øster over Skoven, opryddede og bebygggede først det Land, som efter ham kaldtes HELSINGLAND. Han var i Forbund med *Leirekongen* HALFDAN 1STE mod den *Svenske Konge* AUN ELLER ANI DEN GAMLE, og hialp ham i et Slag at vælte Stene fra en Klippe ned paa Fienden, hvorved de gienvandt den allerede tabte Seier. *See Halfdan 1!*

THORER HUNDSOT

en Søn af den *Norske Prinds* BIØRN og en Bondepige BERA var Broder til den berømte BIARKE og ELG FRODE. Sit Tilnavn havde han af en vanskabt Fod. Han var overmaade stor, og blev af sin Faders Stedmoder HVIT slaget med en *Ulvhandske* og forvandlet til en *Hund,* i hvilken Ham han skulde blive i 15 Aar. Da han derpaa af Moderen havde faaet sin Faders Stridsøxe, drog han ukiendt med Hatten nedtrykt i Øinene til sin Broder ELG

FRODE, som først tiltalede ham haardt, men kiendte ham derefter paa Røsten, gav ham herlige Foræringer, og raadede ham at drage til VESTERGOTHLAND, hvor der just skulde vælges en Thronfølger ved at udsette Kongens Stoel, og da valgdes den, der var saa stor og tyk, at han kunde udfylde Stolen. THORER drog derhen, og da ingen kunde fylde Stolen uden han, blev han antaget til Konge. Da hans Broder BIARKE var lumsk bleven dræbt af HIARTVAR, besluttede THORER at hævne dette Mord paa SKULDA, drog til LEIRE med den *Skaanske Konge* HAKE, fangede SKULDA, og lod hende med mange Piinsler henrette; Foruden hans Krigsberøm, forhvervede han sig og megen Agtelse ved sin Retfærd og gode Love, og blev efter sin Død savnet og begrædt af sine Undersaatter.

THORGEDUR HAURGABRUD,

en Dotter af den *Helgolandske Konge* LOGE eller HALOGE, og Syster til YRP, kom i overmaade stor Anseelse og blev som hendes Fader og Syster ophøiet blant Guderne. Hendes Dyrkelse vedligeholdt sig længe, og dyrkedes hun især af den *Norske* HAGEN *Jarl,* der

tilskrev hende sin store Seier over JOMSBORGERNE, og havde sat hendes Billede prægtig klædt og rydet med Guld og Sølv i et smukt *Tempel,* som blev ødelagt af OLUF TRYGGVESØN. Hun er og bleven dyrket paa ISLAND.

THORILDE,

gift med den *Vestgothiske Konge* HUNDING, var en slem ond og berygtet Heks, bemægtede sig Regieringen efter hendes Mand, og af Frygt for hendes Stedsønner REGNER og THORALD udsatte dem for mange Farer. Da kom den *Danske Prindsesse* SVANHVIDE HADDINGs Dotter til SVERRIG, traf paa REGNER og hans Følge, og da hun var synsk, saae alle de *Spøgelser* og *Troldepak,* som hun havde omgivet sine Stedsønner med, hvorpaa hun oplod hans Øine, saa han og kunde see dem, og gav ham et underfuldt Sværd, som han nedlagde alle Spøgelserne med, og blant dem THORILDE, som om Morgenen fandtes liggende død mellem dem.

THORILDE,

en Dotter af *Kong* HAUDUR paa HADELAND. En stærk *Kæmpe* GRIM vilde tiltvinge sig

hende af Faderen, men hun blev befriet ved den *Danske Leirekonge* HALFDAN 1STE, som hun af Erkiendtlighed ægtede. *See Halfdan 1ste!*

THROND,

see Oluf!

THRUDUR,

en Søn af THOR og SIFF DEN KYDSKE.

THRUDUR,

see Valkyrier!

THUBAR,

var efter *Ossian Konge* over det flodrige THURA, og hialp sin Svoger *Leirekongen* FRODE 3, hvis Syster ULVILDE han var gift med, mod *Kong* FINGAL i MORVEN. *See Frode 3 og Ulvilde!*

THUL,

en af de 11 HELVEDES FLODER, som havde deres Udspring fra *Brønden* HUERGELMER. *See Eigthirme!*

THRYMER,

regierede over THUSSERNE i JOTUNHEIM. Hvorledes han fik THORs *Hammer,* og da han holdt Bryllup med THOR i FREYAs *Skikkelse,* blev dræbt. *See Thor!*

THULE,

holdtes af de gamle for DET YDERSTE NORD, og holdes af de fleste for ISLAND, rigtigere betegnedes derved en Deel af NORGE.

THUNING,

EN *BIAMER. KONG* HADDINGs Fiende den *Østgothiske Konge* UFFO lod bekiendtgiøre, at hvo som giorde Løvte at dræbe Kong HADDING, skulde faae hans Dotter til ægte. THUNING giorde Løvtet, og sankede en Hær af BIARMER at overfalde HADDING med; Men denne forekom ham, drog til BIARMELAND, og overvandt THUNING. *See Hadding!*

THUSSER,

en Art JOTER, boede i Biergene, og ansaaes af nogle

for *Aander.*

THYN,
see Eigthirme!

THYRSING,
SVAFURLAMIs bekiendte *Sværd. See Svafurlami!*

TIALFE,
see Thialfe!

TIERMES,
see Thor!

TIODNUMA,
see Eigthirme!

TIATMARSGAO.
DITMARSKEN.

TIUNDR,
en Søn af ARNGRIM og EYVORA. *See Arngrim og Angantyr!*

TOL,

see Eigthirme!

TOSTE DEN ONDE,

en grusom Røver, foruroligede først JYLLAND under *Kong* HADDING, plyndrede derefter SAXEN, og tvang dets *Kong* SIFRED til at hidse sig mod *Kong* HADDING, som han derefter overvandt i en Trefning til Lands, saa at HADDING efter at have først giennemboret sin Fiendes Skibe, maatte flygte bort i en Baad. TOFTE lod længe lede efter hans Liig paa Valpladsen forgieves. Endelig øinede han en Baad ude paa Havet, troede, at det var HADDING, og satte efter ham med sine giennemborede Skibe, men, da disse lækkede, og han var nær ved at drukne, maatte han vende tilbage, begav sig paa nye Skibe, forfulgde HADDING af alle Kræfter, og kom ham saa nær, at han for at undgaae, spurgde sin Medbejler om han kunde svømme, og, da denne svarede nei, veltede HADDING Baaben, og svømmede under den. TOFTE trode deraf, at han var druknet, og holdt op at sætte efter ham, Dog kort efter, da han forsinkedes ved Byttet, kom HADDING over ham, og forjagede ham. Efter den Tid kunde han ikke mere komme til Kræfter, og søgde derfor Tilflugt

hos ANGUL eller DEN SAXISKE ODIN, og seglede til ham. Underveis kom Skibsfolkene i Trætte om Bretspil, og dræbde hverandre indbyrdes. Disses Efterladenskaber bemægtede TOFTE sig, indgik derpaa forbund med den berømte *Søerøver* KOL, og drog i Foreening med ham til JYLLAND at bekrige HADDING, men dræbdes der af HADDING i en Tvekamp.

TRAND,

en Søn af ODINs Søn SEMING, skal have boet i det nu værende THRONDHIEMSKE, og skal have givet det Navn.

TRANNO,

see Frode 4!

TREDIE,

see Har!

TROLDE,

nogle meer end menneskelige Væsener, onde og umættelige, udøvede alle Sorter Tryllekonster ved hvis Hielp de opvakde Storm om Natten. De troedes og at være *Menneskene*s

bestandige Fiender som de fangede, stegde og aade. Deres afsagte Fiende var THOR, som dræbde alle, han kunde overkomme. Deraf er det Ordsprog, *hvis Torden (THOR) ikke var, laae Trolde Verden øde.* Endnu troer den overtroiske Almue, at *Trolde* er bange for at ødelegges af Torden. De forveksles ofte med *Døkalferne.*

TRUDVANGER.

THORs Residents. *See Thor!*

TRUDHEIM,

THORs rige, hvor TRUDVANGER laae.

TRYGHLEE,

en *Troldkone,* der for at hævne sin Søn, som FRODE 3 havde ladet henrette for Tyverie, omskabde sig til en *Havkoe* og dræbde FRODE. *See Frode 3!*

TUISTO,

en *Tydsk Gud,* Søn af HERTHA eller JORDEN, dyrkedes efter *Tacitus* af TYDSKERNE i gamle *Bardesange,* og var *Ahnherre* til alle TYDSKER

ved sin Søn MANNUS. Han kaldes og TEUT.

TUNE eller **TUNNE,**

en *Træl,* havde været *Skatmester* hos den *Svenske Konge* AUN eller ANI DEN GAMLE, og nedgrov efter hans Død en stor Deel Sølv og Guld i Jorden. Da ANIs Søn EIGIL kom til Riget, satte han igien TUNNE i hans forrige *Trællestand.* Forbittret derover løb han bort med en Mængde andre Trælle, opgrov igien, og delede mellem dem de nedgravede Skatte, hvorefter de antoge ham til Anfører. Da *Kongen* fik det at vide, gik han ham i møde med en Hær, men TUNNE kom uforvarendes over ham om Natten, dræbde mange af hans folk, saa EIGIL maatte flye, og blev af TUNNE forfulgt til Skoven. Derefter drog han tilbage, røvede allevegne, og delede stedse Byttet mellem sine Folk, hvorved de bleve ham meget troe, og en Mængde andre lokkedes til at følge ham. EIGIL forstærkede sig vel paa nye og drog mod TUNNE, men blev af ham overvundet i 8 Trefninger, og maatte flygte til *Kong* FRODE HIIN FRÆKNE i DANMARK, som laande ham sine *Kæmper* og *Folk,* med hvilke han drog tilbage til SVERRIG, hvor TUNNE gik ham imøde med en Armee, men

blev slagen med alle sine Folk.

TYR,

en Søn af ODIN og Broder til BALDER, var en af ASERNEs store *Guder,* den forvovneste og meest uforfærdede af alle, og vigede i Kræfter og Tapperhed kuns allene THOR. Dog holdtes han med al sin Tapperhed, ligesom OLYMPENS MARS, slet ikke for nogen Elsker af Fred og Eenighed. Han var *Seierens* og *Krigens Gud,* og den eeneste i VALHAL, der torde nærme sig FENRISULVEN og give den Mad. Da *Guderne* vilde binde dette Uhyre under Forevending at prøve dets overordentlige Kræfter, var TYR den eeneste, der til Pandt paa dens Løsladelse torde stikke sin Haand i dens Mund, men maatte og miste den; thi da *Guderne* ikke efter Løvte vilde lade *Ulven* løs, afbeed den hans Haand. Han var og med de øvrige *Guder* til GIESTEBUD hos ÆGER. Ved RAGNAROKR drager han med *Guderne* i Strid mod deres Fiender paa *Marken* VIGRIDR, og dræbes der af *Hunden* GARME. Af ham har TIRSDAGEN *Navn.*

U — V.

VAFTHRUDNI,

en *Jette,* meget forfaren i *Religion* og *mørke Taler,* men foragtende af gandske Hierte *Odin og hans Lære.* Dette bevægede ODIN at reise til ham for at overbevise ham om sin *Guddom,* og forelægge ham ved denne Leilighed en Mængde mørke Taler, som *Kæmpen* alle besvarede. Endelig spurgde han ham, hvad ODIN hviskede sin Søn BALDER i Øret, før han lagdes paa Baalet. Dette var en Ting *Jetten* begreb, at ingen kunde vide uden ODIN selv, og overtydedes derved om hans *Guddom.*

VAGA,

BALDERs Søn, regierede over ANGLERNE.

VAGNOFT eller **VAGNHOFTE,**

en mægtig *Jette* i SVERRIG, var tilligemed *Kæmpen* HAFLIE Fosterfader for den *Danske Prinds* GUTHORM. Ligeledes

blev den *Norske Prinds* HADDING sat til ham at opdrages. Ham lod han opamme af sin Dotter HARTGREPE, som var en slem *Heks,* og overtalede HADDING siden til at ægte sig. VAGNOFT dyrkedes hos JOTERNE som en *Gud,* saa at endog bemeldte HADDING paakaldte ham i Strid, og af ham blev hiulpet med et fortryllet krumt Sværd. *See Hadding!*

VAGIEN, WAGRIEN eller **WAGERLAND,**

en Deel af NORDALBINGIEN (HOLSTEEN) saa kaldet af den *tydske Nasion* TEUTOVARER, en Levning af TEUTONERNE, som siden kaldes VAGRER.

VALASCIALF,

et Sted i Himmelen bygget af massivt Sølv. Der laae ODINs Bolig LIDSCIALF, hvor han kunde overskue hele VERDEN. Efter andre var det BØRs Bolig.

VALDAR DEN MILDE,

en Søn af den *Danske Konge* ROE, var *overkonge* i SKAANE i stor Anseelse og meget mægtig, hvilken Magt han for en stor Deel havde forskaffet sig i ROLF KRAKEs Mindreaarighed. Efter denne

Konges Død var han en af Kompetenterne til LEIRE *Rige,* og krigede derom med *Kong* REREK HNAUGVANBANG, og giorde endelig Fred med ham paa Vilkaar, at REREK skulde være *Overkonge* over SIELLAND og VALDAR over SKAANE. Derefter ægtede han ROLF KRAKEs Dotter SKUR for des bedre at befæste sit Rige, og forbandt sig derefter med REREK mod den mægtige og berømte *Jydske Konge* AMLETH, som eftertragtede det hele DANSKE RIGE, men til sin Ulykke. Han blev slaget af AMLETH, forjaget af sit Rige, og maatte flye til UDAINSAKR (UDØDELIGHEDENS LAND efter *Joternes Lære,* ventelig den *Nordligste Deel af* JOTUNHEIM). Dog kom han tilbage og til Regieringen igien, og giftede sig efter SKURs Død med GYRITHE, en Dotter af *Kong* ALF i THYE, og avlede med hende HARALD, som siden blev *Konge* i SKAANE under Navn af HARALD DEN GAMLE. Tilsidst tilsatte han Livet i en Krig i SIELLAND mod en af ROLF KRAKEs *Kæmper* VESET. Nogle have antaget 2 paa hinanden følgende Konger af dette Navn.

VALE,

see Vidar!

VALE,

see Narfe!

VALE,

see Vile!

VALHALLA,

var efter *Odins Lære* de lyksalige Menneskers og Heltenes (EINHERIARs) Opholdssted efter Døden. (Her skulde de sankes til ODIN i en *vidtløftig Sal*.) De Lyksaligheder som der bleve dem til Deel i Overflod, var drøi og haardfør Kaast, især Flæsk, som vare de fordums Nordboeres Yndlingsspise, daglig Kamp og yndige Møer til Opvartning. *Gieden* HEIDRUN forsynede dem af sine Yver i Overflod med den kosteligste Miød. Flæsket toges af *Galten* SERIMNER, som, hvor meget man end skar af den om Formiddagen, dog var heel og holden om Aftenen. Dette Flæsk tillavedes meget lækkert af *Mesterkokken* ARNDRIMNER i en *Potte* ELDRIMER. Man spiisde og *pokulerede* paa *Epikuræisk,* og hver Morgen drog ODIN med en Mængde Helte ledsagede af en uoverseelig Mængde Tilskuere ud af VALHALs 500 Porte til

Strid, hvor mange daglig faldt, men oplivedes igien til gientagen Strid, og droge fornøiede tilbage til nyt Giestebud ved ODINs *Taffel,* og saaledes gik det hver Dag. I VALHAL var og *Træet* LERADUR, hvis Greene tiende til Spise for *Hiorten* EIGTHIRME, og af dennes altid fugtige Takker dryppede en Mængde Vædsker i den under *Træet* YDRASILs Rod værende *Brønd* HUERGELMER, og foraarsagede de derfra udløbende Aaer. VALHAL var kun for Mandfolk, og der fandtes ingen Fruentimmer uden alleene *Valkyrierne,* hvis Embede var at opvarte Heltene og skienke for dem. Alle andre Fruentimmere sankedes i VYNGOLF til FRIGGA. Dette Paradiis i MAHOMEDs Smag, skulde dog ikke vare længer end til RAGNAROKR, da Guderne falde i Strid mod deres Fiender, og alt opbrændes og forstyrres, hvorpaa de Lyksalige begynde en endnu bedre Tilstand hos ALFADER i GIMLE.

VALKYRIER,

en slags *underordnede Gudinder,* vare tillige VALHALS MØER, af hvilke HRIST og MIST havde den Bestilling at skienke Miød (efter andre Viin) for ODIN allene; SKEGIØLL, SKOGULL,

HILLDUR, THRUDUR, HLOK, HERFIOTUR, GØLL, GEIRA, HOD, RANNGRID, RADGRID og REYENLIF bare fuldt for alle Heltene saa meget, de forlangede. Andre *Valkyrier* derimod vare *Krigsgudinder,* hvis Bestilling altid var paa Valdpladserne, hvor de udsendte af ODIN udvalgde dem, der skulde falde i Striden. Disse var GUDUR, ROTHA og SKULD. De vare altid til Hest og troedes at volde Mænd kort Liv og raade for Seier. De forveksles stundom med en art *Volver,* som kom ridende giennem Luften. Det Navn *Valkyrie,* tillagdes og ofte berømte *Skioldmøer* (stridvante Fruentimmer), som SVOFA, SIGRUN, BRYNHILLDUR og flere.

VALLAND,

med dette Navn Kaldtes i de ældste Tider det nu værende ZEELAND og en Deel af HOLLAND. I seenere tider findes det og brugt om ITALIEN.

VANA,

et meget deiligt Fruentimmer fra VANAHEIM, som *Upsalakongen* SVEIGDER paa sin vidtløftige udenlandske Reise giftede og avlede VANLAND med. *See Sveigder!*

VANADYS,

see Freya!

VANER,

et Folk i VANAHEIM ved VANAQVIFL (VANA–ELV eller TANAIS), som skildte mellem dem og ASERNE, med hvilke de i ODINs Tid næsten stedse krigede, men endelig kiede paa begge Sider giorde Fred og Forbund. Nogle af dem vandrede med ODIN ind til NORDEN. Maaskee deres Land har lagt i Nærheden af DÛNAFLODEN.

VANAHEIM,

VANERNES LAND.

VANAQVIFL, (VANA–ELV**),**

TANAIS eller DONFLODEN. Dog bruges og dette Navn om DÛNA.

VANLAND,

en Søn af SVEIGDER og VANA, regierede i UPSAL, var en mægtig Krigshelt og regierede i mange lande. En Vinter var han til Herbergs hos

Kong SNIO (SNÆR eller SNÆRKOLLR), den gamle i VENDEN (JOTUNHEIM eller FINLAND), og fik der hans Dotter DRIVA til Hustrue. Men om Vaaren drog han bort, lod hende blive tilbage efter sig, og lovede at komme igien og afhente hende om 3 Aar. Ikke des mindre udeblev han i 10. Derpaa sendte hun sin og VANLANDs Søn VISBUR til SVERRIG, og kiøbde HULD TROLDKONE til at fortrylle VANLAND, at han skulde drage til FINLAND eller i andet Fald forgiøre ham. VANLAND var da i UPSAL, og fik formedelst Kierlingens Konster en uformodentlig stor Lyst at drage til FINLAND. Hans Venner i den Tanke, at denne pludselige Lyst var ham paaført ved *Finnernes Troldom,* overtalede ham til at lade Reisen fare til hans store Uhæld; thi straks efter faldt han i en dyb Søvn, og da han hade sovet en kort Tid, raabde paa sine Folk, sigende: at Maren reed ham. Hans Tienere kom da til Hielp; men, naar de toge ved Hovedet traadde hun ham paa Benene, saa de nær var bleven knust, og, da de toge ved Benene, traadde hun paa Halsen, og kvalde ham. Hvorpaa hans Folk brændte ham ved SKYTAA og reisde Bautasteen over ham.

VAR, VAUR eller **VARA,**

en af Asernes store Gudinder, raadede for *Ægteskab og Brylluper,* havde Opsigt over Elskendes Eeder og Løvter, og straffede al Utroskab og enhver som brød dem, saavelsom dem, der sveeg Troe og Love.

VARDLOKR,
en Sang, *Seidmaderne* benyttede sig af ved deres *Troldom,* og lod sig foresynge med lydelig Røst.

VARI,
et Folk i VAGRIEN.

VARINER,
see Varner!

VARISIN,
see Omund!

VARNER eller **VARINER,**
et af de 7 SVEVISKE FOLK, som i *Tacitus*'s Tid boede ved ØSTERSØEN og dyrkede *Gudinden* HERTHA. *See Hertha!*

VASCE,

see Sterkodder!

VARTARE,

en Ring, som *Dvergen* ALUR efter sin Broder BROCKURs Begiering syede Munden sammen paa LOKE med.

VAULUND,

en Søn af VADE i FINVEDEN, var en overmaade konstig Smed, hvis konstige Arbeider ingen kunde eftergiøre. Ved hans Ophold hos *Kong* NIDUDUR i THYE gjorde han en overmaade smuk Guldring til hans *Dotter* BAUDVILD, og vandt derved saa gandske hendes Yndest, at han besvangrede hende, hvoraf hun blev Moder til den bekiendte VIDREK. Da Faderen fik dette at vide, lod han overskiere Seenerne paa hans Hase, at han ikke skulde løbe bort, og satte ham til at smede allehaande konstigt Arbeid for sig. Til Hævn for denne ubarmhiertige Medfart, dræbde VAULUND paa en grusom Maade 2 af hans Sønner, og opdagede ham selv Mordet, men fik Kongen i forveien til at *sværge ved Skibsborde, Skioldets Kanter, Hesteboven og Sværdodden* ikke at skade VAULUNDs Hustrue. Derefter slap han af sit slaverie og

flygtede til SIELLAND. Efter NIBUDURs Død forligede VAULUND sig med hans Sønner OTVIN og NIDUNG, fik sin elskede VAUDVILD til ægte, og levede længe lykkelig med hende i SIELLAND. Efter ham kaldtes alt konstigt Smedearbeide VAULUNDR.

UBBE eller **UBBO,**

var af *Leirekongen* FRODE 3 sat over de *Danske* medens hans Krigstog i AUSTURVEG, og havde til Ægte FRODEs Syster ULVILDE, som opeggede ham til Frafald fra FRODE, som ved sin Hiemkomst overvandt og fangede ham, men skienkede ham ædelmodig Livet i Betragtning af, at han havde giort det efter sin Kones Tilskyndelse. Dog straffede han UBBE med at fratage ham ULVILDE og give hende til en *Skotter* blant hans Venner. *See Ulvilde!*

UDAINSAKR *(Udødeligheds Land),*

var efter den *ældre Jotiske Lære Opholdsted* for *de Salige* efter Døden. Dog kunde levende og komme dertil. *See Valdar den milde!* Syge bleve der friske, gamle unge, og ingen kunde døe. Det troedes efter *Hervarar Saga* at ligge i

GLÆSISVELLUR i *Landet* JOTUNHEIM, hvor *Kong* GODMUNDR DEN GAMLE regierede.

VE,

en Søn af BORE og BEYZLA, var Broder til ODIN og VILE, regierede med sin Broder i ODINs Fraværelse over ASGAARD. *See Odin!*

VEDERFOLGNER,

en Høg, der sidder mellem Øinene paa den Ørn, som opholder sig paa Træet YDRASILs Grene. *See Ydrasil!*

VEFREYA,

en *Troldkone,* boede i en Bye kaldet DAL, og havde 2 Sønner RAUDUR og HRAFN. Hun havde en velbygt Gaard, med 2 Dørre, een paa hver Side, og passerede intet, som hun jo vidste forud. Hun selv sad stedse paa en Stol og spandt. Alderdommen havde alt giort hende rødøiet; dog kunde hun see, naar nogen kom til Byen, samt hvo han var og hvorfra han kom. Hendes Fosterdotter ASA DEN SKIØNNE, en Dotter af RINGER JARL i HAMMAR, havde mange Friere, og blant dem STURLAUGR

STARFSAME, som hun siden for ASAs Skyld stod mægtig bi, især i hans Kamp mod FRADMAR *(See Fradmar!)* og paa hans Reise efter BØFFELDYRSHORNET. Ligeledes hialp hun ham ved sine Raad til at faae dette sidstes Oprindelse at vide; men røbede og megen Ondskab ved at overtale ham derefter til at lade den *Jotunheimske Prindsesse* MIØLL, som han efter hendes Raad havde ladet hente for at faae Kundskab derom, tilligemed FROSTE, som i hans Sted havde holdt Bryllup med hende, om Natten i Brudesengen indebrændt. *See Miøll!*

VEG,

see Eigthirme!

VEGDEG,

en Søn af ODIN, regierede over SAXERNE i NORDALBINGIEN.

VENDER,

et meget udbredt Folk, vare beslægtet med *Slaverne* og forveksles ofte med dem, beboede ØSTERSØENS NORDLIGE KYSTER og siden en Deel af HOLSTEEN. De ere

meget bekiendte i *Danmarks Historie* ved deres mangfoldige Krige med de *Danske.*

VENDEMOD,

see Ingel!

VERANDI,

en af *Nornerne. See Norner!*

VERGELMER,

see Huergelmer!

VERMUND,

en Søn af FRODE 2 regierede i LEIRE, efter VIGLETH over ANGLERNE og en Deel af JYLLAND, var en viis og mægtig Regent, opholdt sig for det meste i LEIRE, og satte FROVIN til Statholder over ANGLERNE. Selv regierede han i Fred og Roe, men havde den Sorg, at hans eeneste Søn UFFO, som han havde avlet i sin Alderdom, var blind til sit syvende Aar, og skiøndt han derefter voksede op, blev stor, anseelig og smuk, var han dog kun hengiven til Mad og Drikke, alt andet giorde kun lidet Indtryk paa hans dorske og sløve Gemyt, der giorde ham folkeskye og alvorlig, saa han

aldrig loe, skiemtede eller tog Deel i nogen Slags Lystighed, og saaledes hensleed han Livet til sit 30te Aar uden at yttre mindste Tegn til Duelighed eller Tapperhed. Faderen giftede ham da med Dotter af hans Stadtholder i SLESVIG, FROVIN. Denne blev derefter dræbt af den *Østgothiske Konge* ADILS, som VERMUND derover kom i Strid med, og overvandt ham ved Hielp af FROVINs Sønner KETO og VIIG, som han havde sat i Faderens Sted, og den bekiendte FOLKE. *See Keto og Folke!* Da KETO efter erholdet Seier undredes over, at ADILS efter saa skarp en Strid havde undgaaet Døden, skiøndt han stedse var den første i Striden, sidst paa Flugten, og de *Danske* begierlige efter at fælde ham, svarede VERMUND, at det var intet Under; thi der var altid 4 Slags Folk i en Hær, De første, som stode i Spidsen, og som ADILS havde mod sig, vare ædelmodige Helte, som streed kun mod dem, der værgede sig, men skammede sig ved at efterserte de flygtende. Andre stolende paa Kræfter og Ungdom overlode sig til Hidsigheden, skaanede ingen, og huggede ligesaa vel paa Fiendens Ryg som Bryst. Af dem havde ADILS ingen antruffet. Andre vare af stor Byrd, men mindre tappre. Deres Mangel af Mod tillod dem ikke at stride og Undseelse forbød dem at flye.

Andre var altid de sidste til Striden og de første paa Flugten. Disse holdte sig bagest i Hæren, og var altsaa ingen Under, at de ikke havde skadet ADILS. I sin høie Alderdom blev VERMUND blind, hvilket opmuntrede *Kong* SIGAR i NORDALBINGIEN til ved Gesandter at fordre hans Rige, som han for sin Blindhed ikke kunde bestyre, eller i Vægrings Fald, at deres Sønner skulde stride derom, da det skulde tilfalde den seirende, hvis ikke, vilde han bekrige ham med al sin Magt. Den gamle VERMUND overbeviist om sin Søns Uduelighed følede dobbelt alt det spottende i SAXERNEs Andrag, beklagede sig høilig, og for ikke at miste sit Rige som en *Nidding* tilbød sig selv at kæmpe derom. Hermed spottedes Gesandterne, forekastede ham sin Blindhed, forlangede, at Sønnen UFFO skulde bestaae Kampen mod dennes Søn, og giorde de *Danske* gandske tause, som af Undseelse over UFFOs formeentlige Uduelighed ikke vidste, hvad de skulde svare. Da reisde UFFO sig og overraskede alle ved sin fornuftige og mandige Tale, som han med Nød havde faaet Lov til af Faderen, der ikke kunde troe, at det var ham. Han sagde Gesandterne, at tilforn havde han tiet, saa længe der vare andre som kunne tale, men nu vilde han oprette de andres Taushed. Tillige bad han Gesandterne sige deres Fyrste,

at DANMARKS RIGE, som ikke trængede til Forsvar, fik han ikke, og at han selv vilde møde deres *Konges Søn* og desuden een af deres tappreste Mænd. VERMUND og alle forundredes og glædedes over hans Mod, og spurgde, hvorfor han vilde stride imod 2, hvortil han svarede: at det skedte for at aftøe den Skamplet, der hæftede pa de *Danske,* fordi 2 af dem havde været om at dræbe *Kong* ADILS. Da nu Prindsen efter Aftale skulde møde, var ingen Pantser stort nok, end ikke VERMUNDs eget, som man dog fik sammenflikket til at passe ham; men værre var det at faae et Sværd, der var ham stærkt nok, da alle sprang i hans Haand. Kun VERMUNDs *Sværd* SKREP, som han mistvivlende om, at det skulde blive hans Søn nyttigt, havde nedgravet i Jorden, var tilpas. Kampen gik derefter for sig ved EIDERSTRØMMEN. Hærene stode hver paa sin Side af Floden som Tilskuere. VERMUND selv havde sat sig yderst paa en Broe for at styrte sig ud, om Sønnen blev slagen. Denne gik i Førstningen kun forsvarsviis til Verks, opeggede sine Fiender med Ord, saa VERMUND frygtede, at det var Feighed, og flyttede sig længer ud paa Broen. Herved fik UFFO den eene til at komme sig nærmere, men hug ham i det samme i 2 Parter. Den Gamle kiendte igien glad Lyden af sit

Sværd, og flyttede sig op paa Broen. Straks efter huggede UFFO den anden af sine Modstandere over, og glædede sin Fader anden Gang ved Lyden af SKREP, hvorefter Dommerne tildømde UFFO Seieren. Derpaa angreb og overvandt de *Danske* SAXERNE, som maatte bekvemme sig til at give VERMUND Skat. VERMUND overdrog da Riget til sin Søn, og døde endelig i en høi Alder. Han kaldtes HIIN VITTRE *(den viise)*.

VESET JARL,

var *Jarl* hos den *Norske Konge* paa HELGOLAND LOGE eller HALOGE, og friede med sin Broder VIFIL til dennes deilige Døttre EYSA og EYMIR, men LOGE menende, at der var Konger nok at vælge imellem, tog det ilde op, og jagede dem i Landflygtighed. Brødrene bortførde da begge *Prindsesserne,* drog med dem og en stor Sværm JOTER til ØSTERSØEN, og bebyggede der en Øe, som i samme Tider kaldtes BORAHOLM.

VESET,

en af ROLF KRAKEs *Kæmper,* overlevede sin Herre, krigede i SIELLAND efter hans Død mod den *Skaanske Konge* VALDAR

DEN MILDE, men blev igien overfaldet af dennes som en Tigger forklædte Søn HARALD DEN GAMLE, da han i SKAANE holdt Bryllup, var beskienket, og havde lagt sig til Sengs, hvor han vel, i det han vaagnede, slog HARALD nogle Tænder ud med en Prygl, men blev af ham dræbt.

VESPASUS,

see Frode 4!

VESTMAR,

see Frode 4!

VESTMANNER,

saa kaldtes af vore Forfædre IRLÆNDERNE.

VETALAHEEDH eller **VITHASLET,**

var i ældste Tider det Navn der stundom gaves *de Danske Øer.*

UFFO,

en Søn af *Leirekongen* VERMUND HIIN VITRE og gift med den *Slevigske Jarl* FROVINs Dotter, regierede

efter sin Fader i LEIRE. Om hans tilsyneladende Dorskhed og Uduelighed til hans 30te Aar, hvorledes han uformodentlig viisde stor Forstand og Mod, fældede i Tvekamp *den Saxiske Prinds* selv anden, overvandt SAXERNE, og fik Riget ved Afstaaelse af Faderen, *see Vermund!* Siden forfaldt han dog til sin forrige Sløvhed, og giftede sig med en *Northumbrisk Prindsesse* af saa stor Skiønhed, at endog hendes egen Fader vilde voldtage hende. Ellers levede han i Stilhed fuldkommen ubekiendt undtagen for sin Gierrighed og Lyst at samle Skatte, og døde tilsidst lige saa foragtet, som han havde levet.

UFFO,

en Søn af *den Vestgothiske Konge* ASMUND og meget Tapper. *See Hadding!*

VIDAR,

en Søn af ODIN og *Heksen* GRYDUR, var en af ASERNEs store *Guder* og meget taus, hvoraf han havde det Tilnavn HIIN THØGLE *(den stiltiende),* men tillige saa stærk og tapper, at han vigede ingen uden allene THOR, hvorfor *Guderne* stolede meget paa hans stærke Arm i *Nødens tid*. Han havde nogle

underfulde tykke Skoe, ved hvis Hielp han kunde gaae giennem Luften og paa Vandet. Hverken Ild eller Vand kunde skade ham, og derfor troedes han at skulde overleve RAGNAROKR. Han var med de øvrige *Guder* til GIESTEBUD HOS ÆGER, hvor han efter ODINs Befaling maatte vige sin Plads for LOKE. *See Loke!* I den almindelige Strid mod *Gudernes Fiender* paa *Marken* VIGRIDR griber han FENRISULVEN, der allerede har opsluget ODIN, i Kiæberne, og splitter den ad med sine Hænder, saa at den deraf døer. Efter denne Strid og de fleste *Guders og Verdens Undergang* nedsætter han sig med VALE paa *Gudernes* forrige Opholdssted i *Sletten* IDA. Der sankes til dem BALDER og hans forrige Banemand HØDER, samt THORs Sønner MODE og MAGNE, og moere sig med at tale om *Ex–Guderne* og deres udstandne Besværligheder.

VIDBLAENN eller **AUNDLANGER,**

den tredie *Himmel* oven over GIMLE. Der var en saare prægtig Sal beboet af *hvide Alfer*. Denne *Himmel* skulde vedblive, naar den øvrige Verden ved RAGNAROKR forgik.

VIDER,

see Eigthirme!

VIDFINNUR,

Fader til BIL og HIUKE.

VIDRER,

see Alfader!

VIFIL,

Broder til VESET *Jarl,* friede ligesom Broderen til den eene af sin Herres den *Helgelandske Konge* LOGEs Døttre, men blev derfor af Kongen jaget i Landflygtighed, bortførde sin Kiereste og drog med sin Broder og en Mængde *Joter* til BORNHOLM, der dog var for liden til saa mange Mennesker, hvorfore VIFIL skildtes fra Broderen, og nedsatte sig ved ULLERAKR i SVERRIG paa en Øe, som efter ham kaldtes VIFILS ØE.

VIFIL,

var af REGINN betroet *Kong* HALFDANS 2 Sønner ROE og HELGE at opfostre. Hvorledes han under *Hundenavne* opfødde

dem, og frelsde dem fra Farbroderens *Leirekongen* FRODE 5 HIIN FRÆKNEs Efterstræbelser, *see Frode 5!*

VIGGO eller **VOGGO,**

see Voggur!

VIGLETH,

Konge over ANGLERNE, VAR FORMYNDER FOR *LEIREKONGEN* VERMUND HIIN VITTRE og gift med NANNA. Han døde efter et langvarigt og fredeligt Regiment af Sygdom.

VIDGRIDR,

en *Mark* 100 Grader stor, hvor alle *Gudernes Fiender* ved RAGNAROKR skulde forsamle sig til Strid, og der falde med de fleste af *Guderne*.

VIGAR, VIGER eller **VIKAR,**

en Søn af *Kong* HARALD paa AGDER i NORGE. Hvorledes hans Fader blev dræbt og han selv bortført tilligemed STERKODDER af den *Hordelandske Konge* HERTHIOF, og begge af ham satte at opdrages hos HROSHARSGRANE paa ASK,

og hvorledes VIKAR efter ODINs *Tilskyndelse* blev dræbt af sin Ven STERKODDER, *see Sterkodder!*

VILE,

en Søn af BORE og BEYZLA, var Broder til ODIN og VE. *See Odin!*

VILE eller **VALE,**

en Søn af ODIN og RINDA, en af *Asernes* store *Guder*, en dristig Kriger og meget vis Bueskytter, hævnede sin Broder BALDER*s Død* ved at dræbe hans *Banemand* den blinde HØDER, og da var han kun een Nat gammel. Hun skulde overleve RAGNAROKR, og flytte med VIDAR HIIN THØGLE til IDA. *See Vidar! Saxo* kalder ham BOE. *See Boe!*

VILTA,

En Søn af ANGUL (DEN SAXISKE ODIN) regierede i ANGELN.

VINA,

see Eigthirme!

VINDLION eller **VINDSVALUR** *(koldblæsende),* en Søn af UROLIGHED og Fader til VINTEREN. Hans Slægtninge vare BRIMMER og SVALBRIOSTADUR, som VINTEREN slægter paa.

VINGE, var Formand for et Gesandtskab, som *Kong* ATLE BUDLESØN sendte til sine Svogre GUNNAR og HOGNE for at lokke dem til sig og faae dem den Skat aftvunget, som de havde bemægtet sig efter SIGURD FOFFNERSBANE; men GUDRUN, deres Syster, som var gift med ATLE, mærkede Uraad, og for at vare dem ad, medgav VINGE en Stok med udskaarne Runer og en Guldring, hvortil var flettet et Ulvehaar. Disse Runer slettede VINGE ud, skar andre over dem, og kom til GIUKUNGERNE, som han blev vel modtaget af, og skiøndt HOGNE og hans Kone KOSTBERA mærkede GUDRUNs Advarsel, overtalede han dem dog ved Bægerne til at love at komme. Han drog derefter hiem; men da han ved *Giukungernes* Ankomst til ATLE mødte dem ved Indgangen, spottede dem, og lovede dem snart at blive hængt, dræbde de ham med deres Stridshamre.

VINO,

en *Slavisk Fyrste. See Sterkodder!*

VINULER,

see Langobarder!

VISBUR,

en Søn af *Kong* VANLAND, regierede efter sin Fader i UPSAL. Han giftede AATTE DEN RIGEs Dotter, og avlede med hende 2 Sønner GRIIS og ANUND (GISL og AUDUR). Dog forskiød VISBUR hende og ægtede en anden, som fødte ham DOMALD. Hans første Kone drog derfor hiem med sine 2 Sønner til hendes Fader, og da den eene var 12 og den anden 13 Aar gammel, sendte hun dem til VISBUR at kræve hendes Medgift, som bestod af 3 Byer og et Guldsmykke, men dette vilde VISBUR ikke tilstaae dem; hvorfore de sagde: at dette Guldsmykke skulde koste den bedste Mand i hans Slægt Livet. De reisde derfor hiem, og sendte efter HULD *Troldkone,* at hun skulde forgiøre deres Fader, hvorpaa *Heksen* lovede, at indrette sin *Troldom* saaledes, at stedse en af Yngling–Æten skulde blive den andens

Banemand. Dette fandt deres Bifald. De samlede da Folk, kom uforvarendes over VISBUR, og brændte ham inde.

VISIN,
see Sterkodder!

VITHA,
see Vegdeg!

VITHAN,
en af FRODE 4DEs *Hofmænd,* som ophidsede ham til at lade sin Broder den *Svenske Konge* ALI HIIN FRÆKNE omkomme. *See Frode 4!*

VITHBROD,
en af *den Saxiske Konge* SVERTINGs Sønner, dræbdes af sin Svoger den *Danske Konge* INGEL i LEIRE. *See Ingel!*

VITHESLET,
see Vetalaheedh!

VITOLF,
en Mand i HELSINGLAND,

havde tilforn tient under *Kong* HARALD, været bestandig i Krig, og der saa ofte bleven saaret, at han ved at kurere sig selv var bleven en overmaade kyndig *Læge.* Endelig kied af Krigens Tummel havde han nedsat sig i en øde Egn, hvor han slog sig til Roe og lagde sig efter Agerdyrkningen. Alle, som vilde helbredes af ham, og vare høflige og beskedne, skadede han, og hialp ingen, uden han blev tvungen dertil. Hvorledes den saarede *Kong* HALFDAN kom til ham og VITOLF slog hans Forfølgere med Blindhed, og derefter lægede hans Saar, *see ved Halfdan!*

VITHO,

see Frode 5!

ULLER,

en Søn af SIFF DEN KYDSKE, var THORS STEDSØN og en af *Asernes* store *Guder,* regierede over YDALIR (REGNDALENE) var overmaade deilig, og besad alle Heltedyder, især en stor Færdighed i at skyde med Bue og løbe paa Skier, saa at ingen deri kunde lignes ved ham. Han raadede for Dueller og anraabdes i samme. Hun kaldtes og OLLER, og blev af Guderne, da de forjagede ODIN for hans

skammelige Opførsel mod *den Russiske Prindsesse* RINDA, givet hans Værdighed, som han beholdt i 10 Aar, men da ODIN derefter ved Gunst og Gave atter indsmigrede sig, maatte OLLER vige Pladsen, og drog til SVERRIG for at indføre *en anden Gudsdyrkelse,* men ihielsloges der af de *Danske.* Han skal have været saa stor en *Troldmand,* at han kunde gaae over Havet paa et Been ligesom et Skib, man roede paa; Ogsaa troes han at være den samme som MITHOTHIN, der urettelig af *Saxo* giøres til en fra denne særskilt Person. *See Oller!*

ULVILDE,

en Dotter af *Kong* HADDING og Syster til SVANHVIDE, meget bekiendt for sine Ondskaber, var først gift med en *Bonde* GUTHORM, som hun af Stolthed og Ærelyst forførde til at dræbe hendes gamle Fader og bemægte sig hans Rige. For at fulføre deres Forsæt, blev HADDING indbudet til et Giestebud, hvor GUTHORM, naar Kongen var i Færd med at kæmme sit Haar og Skiæg, og hørde paa Eventyrer, skulde dræbe ham. HADDING kom vel til Giestebudet, men var i Forveien bleven advaret ved en Drøm, *(see Hadding!)* saa at han, da man var gaaet til Bords, og GUTHORM nærmede sig

ham, mærkede, at denne havde et kort Sværd under sin Kiole, og gav sine Folk det aftalte Signal ved at blæse i en Pibe, hvorpaa de brøde ind, og ihielsloge GUTHORM. Dog blev ULVILDE ikke bedre. Efter Faderens Død blev hun gift med en vis UBBE, som hendes Broder *Kong* FRODE 3 i sin Fraværelse paa et Krigstog i AUSTURVEG havde sat over DANMARK. Ham ophidsede hun til Oprør mod FRODE, som ved Hiemkomsten fangede ham, og skiøndt han tilgav ham, skildte ham dog ved ULVILDE, og gav hende til en *Skotter* THUBAR, som var hans Ven. Efter den Tid lod hun vel, som hun var forligt med FRODE, og forærede ham endog til hans Tog mod FINGAL et uigiennemtrængeligt Pantser. Dog søgde hun at ophidse ogsaa denne Mand mod FRODE, og, da han ikke havde Øren for hendes Ondskab, vendtes Vreden mod ham selv, og leiede nogle, som skulde dræbe ham i Søvne. Dog en Tienestepige forraadede Anslaget, saa at THUDAR undgik Faren ved at gaae til Sengs i Jernpantser, lade som han sov, og ved Morderens Ankomst springe ud og dræbe dem alle.

ULVILDE,

see Frode 6!

VODAN,

den *Saxiske* ODIN. *See Hugleik!*

VODHA,

see Odin!

VØR eller **VØRA,**

en af *Asernes store Gudinder,* var fornuftig, viis og videlysten, saa at intet var hende skiult, og hun opdagede endog det *menneskelige Hiertes inderste Hemmeligheder.*

VOGGUR, VOGGO eller **VIGGO,**

en ung Mand, som af den *Svenske Dronning* YRSA blev givet hendes Søn ROLF KRAKE til Opvartning ved hans Besøg i SVERRIG hos *Kong* ADILS. Det første han saae ROLF, blev han staaende, og betragtede ham længe stiltiende. Da ROLF spurgde om Aarsagen, svarede han: Han havde hørt, at *Leirekongen* var den største Mand i NORDEN, men i dets Sted saae han nu kuns en lille KRAKE (*et langt smalt Træe med afhugne Grene*) i

Høisædet. *Kongen* kunde lide Indfaldet, og spurgde, hvad han gav ham i *Navnfæste* med det nye Navn. VOGGUR undskyldte sig med sin Fattigdom. Det er billigt, at den giver, som har, sagde ROLF, trak i det samme en Guldring af sin Haand, og gav ham. VOGGUR blev derover meget glad, lagde det eene Been op paa Bænken, og giorde det Lovte at hævne ROLF, om han nogensinde overlevede ham, hvorpaa ROLF tog ham i sin Tieneste, og førde ham med sig til DANMARK. Skiøndt ROLF og *Hoffolk* ikke ansaae VOGGO for Mand til at holde dette skiønne Lovte, holdt han det dog derefter med sit Livs Forliis; thi da ROLF med alle sine Mænd undtagen VOGGO var bleven forrasket af sin Svoger HIORTVAR, og denne sidste ved det derefter anrettede Glædesmaaltid undredes over ROLFs Mænds Troskab, som alle vare faldne med deres Herre, og ønskede at faae VOGGUR den eeneste overblevne af saa mange tro Tienere i sin Tieneste, mældte denne sig, og lovede at blive hans Mand. HIORTVAR rækkede ham da Spidsen af sit Sværd, at sværge ham Troskab ved; men VOGGO sagde: at Rolf rakde altid sine Mænd Heftet og ikke Spidsen, og, naar de berørde det, lovede de ham Troskab. Dette giorde da HIORTVAR, men straks

giennemborede VOGGUR ham dermed, hvorpaa han uden mindste Frygt for Døden glædede sig over at have holdt sit Løvte, og lod sig uden Hindring dræbe af HIORTVARs Folk.

VOLSUNG,

en Søn af *Kong* RERER i HUNSIGOV. Hans Fader var en mægtig og stridbar Mand men Barnløs, hvorfore han med sin Kone bestandig anraabde Guderne om Børn. Endelig forbarmedes ODIN over dem, og sendte sin *Ønskemøe Jetten* HRIMNIRs Dotter til ham. Hun paatog sig en Krageham, fløi til Kongen, som hun fandt siddende paa en Høi, og lod et Æble falde i hans Skiød. Kongen indsaae Æblets Nytte, og aad meget deraf. Dets kraftige Virkning viisde sig og snart; thi Dronningen blev med Barn men kunde ikke føde det. Hun gik saaledes med det i 6 Aar, og lod det tilsidst skiere ud af sit Liv. Drengen var overmaade stor, og kysde straks efter Fødselen sin Moder, som noget efter døde. Han kaldtes VOLSUNG, blev tidlig og meget navnkundig, ægtede bemældte HRIMNERs Dotter, og avlede med hende 10 Sønner og en Dotter, af hvilke de ældste SIGMUND og SIGNE vare meget deilige. Hvorledes derefter den *Østgothiske Konge*

SIGGEIR friede til SIGNE, blev dem hadefuld, lokkede VOLSUNG og Sønner til sig, fangede og lod dem alle undtagen SIGMUND henrette, *see Siggeir!* Efter ham kaldtes hans hele Slægt VOLSUNGER.

VOLVER eller **VALFRER,**

saa kaldte vore Forfædre et Slags *Troldkoner*, som udøvede deres Konster især ved *Galdrer.*

VON,

en Aa, som FENRISULVEN ligger bunden i indtil RAGNAROKR.

VORTIGERN eller **GUORTIGIRN,**

Konge over BRITTANERNE I ENGLAND, kom i stor Knibe ved *Pikterne*s og *Scoterne*s Overfald, og nødtes at søge Hielp mod dem hos *Angler, Saxer* og *Jyder.* disse kom og under de to bekiendte Brødres HENGSTs og HORSAs Anførsel til ENGELLAND, hvor VORTIGERN først indrømmede dem *Øen* TANET, men til sin store Ulykke. *Saxerne* sloge straks *Skoterne,* hvorpaa HORS med sine Folk blev af GUORTIGERN lagt til Landværn i

NORTHUMBERLAND.
Efterhaanden lokkede disse fremmede under adskillige Forevendinger en stor Sværm af deres Landsmænd over, blant hvilke og HENGSTs deilige Dotter RAVEN. Hende blev VORTIGERN ved et Giestebud, da hun paa Knæe drak ham til af et Guldbæger, forelsket i, og begierede hende af Faderen. Han fik hende, og dog paa Vilkaar at indrømme de fremmede *Landet* KENT, og holdt Bryllup med hende samme Aften, men paadrog sig og ved denne Forbindelse med et hedenskt Fruentimmer sine Børns og Undersaatters Had. Han tillod og hendes Fader at lade hente flere fremmede. Alt dette opirrede hans Undersaatter, saa de under hans tappre Søns VORTIMERs anførsel bekrigede *Anglerne*. Den uduelige VORTIGERN brød sig om ingen af Parterne, og var lidende Tilskuer ved alle de Ødelæggelser og Grumheder, som anrettedes af begge. Da hans Søn VORTIMER i denne Strid var faldet, lod HENGST, som han vilde indgaae Forlig, og indbød VORTIGERN med de fornemmeste *Brittiske* Anførere til Forsamling og Giestebud i SALISBURY. DER LOD HENGST forrædersk dræbe 300 af de fornemmeste, og slap kun VORTIGERN løs paa Vilkaar, at han maatte overlade dem MIDDELSEX, ESSEX og SUSSEX. Dog bleve de derfor ikke fredeligere. Hele

VORTIGERNs Liv var en Kiede af Ulykker og Uroe, hvori han selv ved Ladhed og slet Regiering var Skyld. Tilsidst maatte han flye til CAMBRIEN (CORNWALL), hvor han hadet og foragtet af alle endelig blev indebrændt af den berømte AÚRELIUS AMBROSIUS, i den af ham selv opbygte *Stad* DIN GURTIGIRN.

URBAR,

Konge i SIELLAND, var Fader til *den svenske Konge* GYLFE.

URDA,

en af *Nornerne,* raadede over det forbigangne, *see Norner!*

URDAR,

de forbigangne Tings Brønd, som *Nornerne* forestilledes at sidde ved, *see Norner!* De som boe derved hente daglig Vand af Brønden, som de overstænke Træet YDRASIL med, at det ikke alt for meget skal fortørres. Dens Vand er saa helligt, at alt, hvad der kommer i, straks bliver saa hvidt som Hinden inden i en Æggeskal. Den Dug, som drypper af YDRASILs Grene, efterat det er vandet dermed, kaldtes HONNINGS DUG, deraf opholdtes Bierne. I Brønden

fødes og to Svaner, som alle den Sort Fugle nedstamme fra.

URSA,

see Yrsa!

UTGAARD,

et *Rige* langt ude mod Nordøst. Det menes at have været i Egnen af PEZORA. Der regierede

UTGARDE LOKE,

en af *Joternes ældste Guder* før ODINs *Ankomst,* skal have regieret i UTGAARD. *Aserne,* der vilde afskaffe hans *Dyrkelse* have forestillet ham som en *Dievel.* Om THORs og LOKEs Reise til ham, og hvorledes han ved List overvandt dem, *see Thor!*

UTHA,

see Frode 3 Fridsami!

VYD,

en af de 11 NIFLHEIMS FLODER, som havde deres Udspring fra *Brønden* HUERGELMER.

VYN,
see Eigthirme!

VYNGOLF,
et deiligt Slot i GLADHEIM, bygt til Opholdssted for *Gudinderne.* Til dem sankedes i dette yndige *Himmerig* alle dydige Fruentimmer, som ellers vare udelukte fra VALHAL*s Glæder.*

Y.

YDALIR *(Regndalen),*
det *Rige* ULLER regierede over.

YDRASIL,
et *Asketræe,* under hvilket var Forsamlingssted for *Guderne* til daglig at holde Dom. Dette Træe var det bedste og største af alle, og udstrakde sine Grene over

hele HIMLEN og JORDEN. Ligeledes havde det 3 lige vidt fra hinanden udstaaende Rødder. Den ene var hos GUDERNE, den anden under den forrige Afgrund og HRIMTHUSSERNEs *Opholdssted,* den tredie bedækkede NIFLHEIM, og havde under sig *Brønden* HUERGELMER, som *Uhyret* NYDHOGGUR opholdt sig i. Under den Rod, som gik ud til HRIMTHUSSERNE, var en *Kilde,* hvori al *Viisdom* og *Klogskab* laae skiult og eiedes af den berømte MIMER, og den *Brønd* hos *Guderne* har under sig *de forbigangne Tings* eller URBAR*s Brønd,* som *Nornerne* opholdt sig ved.

Paa YDRASILs Grene sidder en *Ørn,* som veed mange Ting, og mellem dens Øine en *Høg* kaldet VEDURFOLGNER. En liden *Orm* RÆTATOSKUR (RATETOSK) kryber stedse op og ned af Træet, og bærer *Avindsord* mellem Ørnen og den i HURGELMER liggende NYDHOGGUR. I Grenene paa Træet løbe 4 *Hiorte,* og æde dets Knopper. De kaldes DAINN, DUALINN, DUNEIR og DYRATHROR.

YLGUR,

en af de elleve NIFLHEIMs Floder, som har sit Udspring fra *Brønden* HUERGELMER.

YME eller **YMER,**

en forfærdelig stor *Kæmpe,* avlet af de Dunster, som NIFLHEIMs *Iispartikler,* der fik Aaerne ELIVAAGAs Gift til at fryse, og MUSPELSHEIMs *Varme* frembragde. Disse Dunster samledes til Draaber, og deraf blev YMER, der var meget ond som hans hele Afkom. Da han eengang sov, kom han i en sterk Sveed, og avledes deraf under hans venstre Arm et Par *Mennesker.* Desuden besvangrede hans ene Been det andet med en Søn, og disse bleve Stamfædre til den *Kæmpeslægt,* som kaldtes HRIMTHUSSER. YMER havde sin Næring og Ophold af *Koen* OEDUMLES (AUDUMLAS) Yver. Endelig blev han dræbt af BOREs Sønner (efter andre af AURGELME), og af hans Saar løb saa meget Blod, at alle HRIMTHUSSER druknede deri. Kuns den eneste BERGELMER undgik med sin Familie i et Skib den almindelige Ødeleggelse *(see Bergelmer!)*. BOREs Sønner trak derefter YMERs Legeme ud i GINUNGAGAP *(det store Havsvælg)*, og giorde deraf JORDEN. Hans Blod blev *Vand* og *Hav,* hans Been *Bierge* og hans Tænder *Stene* og *Klipper*. Af Hovedet giorde de HIMLEN, der omgiver JORDEN, delede den i 4 Dele,

og satte ved hvert Hiørne en Dverg for at bære den. Disse kaldtes ØST, VEST, SYD og NORD. Derefter toge de *Ild* fra MUSPELSHEIM, satte HIMLEN oven og neden for JORDEN at oplyse den, og fra den Tid begyndte *Aarene*. Af YMERs Øienbryne giorde *Guderne* MIDGAARD, af Hiernen *Skyer,* og de i hans Legem avlede *Orme* bleve *Dverge*. Hos *Riserne* kaldtes han OERGELMER.

YMER,

see Thor!

YMISLAND eller LUNDSLAND,

kaldtes den store *Landstrækning* mellem JOTUNHEIM, GANDTVIKEN og HELGOLAND, som nu kaldes LAPLAND. Andre havde troet at det betydede forskiellige Lande.

YNGER,

see Fiolner!

YNGLINGER OG YNGVE

see Frey!

YRP,

en Dotter af FORNIOTHERs Søn LOGE eller HALOGE og Syster til THORGERD HORGABRUD. Begge dyrkedes i NORGE som *Gudinder*, især af HAGEN *Jarl. See Thorgerd Horgabrud!*

YRSA eller **URSA,**

en Dotter af *Leirekongen* HELGE og den *Saxiske Dronning* ALOF (OLUFA). Hvorledes hendes Fader HELGE bortførde hende, og i Blodskam avlede med hende ROLF KRAKE, samt hvorledes hun blev ham frarøvet og ægtet af den *Svenske Konge* ADILS, *see Helge!* Dog hadede hun stedse ADILS, og hang med hendes gandske Hierte ved Sønnen ROLF, som hun og brugde mange Konster for at hielpe, og lokkede til SVERRIG, for at hente de af ADILS bortførde Skatte. Ved den Leilighed gav hun ROLF den berømte VOGGO til Opvartning, og et Horn fuldt af kostbare Klenodier tilligemed *Ringen* SVIAGRIS, hvilket alt ROLF derefter, for at undgaae ADILS, saaede paa FYRRISVOLD, *see Rolf!*